
Biblioteka SVEDOČANSTVA

**Beograd
2007.**

Biblioteka SVEDOČANSTVA — br. 30

Srđa Popović
Nezavršeni proces

Izdavač

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji

Za izdavača

Sonja Biserko

Urednik

Seška Stanojlović

* * *

Ilustracija na naslovnoj strani

Predrag Koraksić Corax

Korišćena dokumentarna građa

© Ebart / Medijska dokumentacija

* * *

Redaktor Dejan Mihailović • *Lektura i korektura* Danica Šterić

Korice Ivan Hrašovec • *Prelom* Grafički studio „Meter“

Štampa „Zagorac“, Beograd, 2007 • *Tiraž* 1000 primeraka

ISBN – 978–86–7208–139–8

© Srđa Popović

© 2007, Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji

Srđa Popović NEZAVRŠENI PROCES

Šta je ostalo nedorečeno tokom suđenja
atentatorima na premijera Zorana Đinđića

SADRŽAJ

Uvod / 7

I Predlog za proširivanje optužnice / 14

▸ Prilozi / 35

II Jedna beleška / 106

III Predlog za dopunu dokaznog postupka / 108

▸ Pismeni dokazi / 147

IV Odluka Suda o Predlogu za dopunu dokaznog postupka / 267

V Saslušanje svedoka Ace Tomića / 274

VI Završna reč / 278

VII Dodatak: Misterija razgovora D. Milenkovića i B. Kajganić / 304

Hronologija 1991–2006 / 337

Beleška o autoru / 367

UVOD

KOJE DELO JE OPTUŽENIMA STAVLJENO NA TERET

Proces atentatorima na predsednika prve demokratski izabrane vlade posle Miloševića, tokom četiri godine svog trajanja, u našoj javnosti uporno je pogrešno nazivan „sudjenjem za ubistvo Đinđića“. Krivično delo koje je optuženima stavljeno na teret, međutim, nije bilo krivično delo ubistva. Optuženima se sudilo za dva krivična dela: „udruživanje radi neprijateljske delatnosti“ (član 136. OKZ) i „ubistvo predstavnika najviših državnih organa“ (član 122. OKZ). Dakle, optuženima se uopšte nije sudilo za krivično delo ubistva. Ubistvo je delo koje za zaštitni objekt ima „život i telo“, sistemski se nalazi u drugom poglavlju Krivičnog zakona, a u doba savezne države bilo je čak inkriminisano i drugim zakonom (republičkim).

Dela koja se optuženima stavljaju na teret optužnicom jesu dela koja imaju za zaštitni objekt „ustavni poredak i bezbednost zemlje“. Ubistvo se kod jednog od ova dva dela pojavljuje samo kao specifično sredstvo izvršenja toga dela, čija je suština napad na ustavni poredak i bezbednost. Najprostije rečeno, ubistvo je delo kojim se napada – život, dela koja se stavljaju optuženima na teret jesu dela kojima se napada – država.

„SPASAVANJE“ SRBIJE

Specijalni tužilac je kvalifikovao delo optuženih kao „državni udar“ jer je dokazima prikupljenim u istrazi ustanovljeno da njihova namera nije bila „da ubiju Zorana

Đinđića“, već da – po rečima samog Zvezdana Jovanovića, koji je povukao oroz snajperske puške 12. marta 2003. godine – „spasu Srbiju“, to jest, da umesto „izdajničke dosovske vlade, na vlast dovedu prave patriote“. Dakle, njihov umišljaj i namera bili su upravljani na nasilno obaranje prve demokratski izabrane vlade, tj. na državni udar s ciljem da se praktično izvrši restauracija Miloševićevog režima, koji je takođe nazivao svoj režim „patriotskim“, za razliku od opozicionih „izdajnika“.

Tvrdnja da je cilj zločinačkog udruženja bila restauracija Miloševićevog režima može izazvati dve primedbe: prvo, da je to bio „komunistički režim“, koji je istorijski nepovratno nestao i koji se ne može restaurirati, i, drugo, da se Milošević u trenutku izvršenja dela nalazio u Hagu i da je njegov povratak nemoguć.

Međutim, ove primedbe ne stoje. Jasno je da suština Miloševićevog režima nije bila „izgradnja socijalizma“ ili ostvarenje komunističke utopije. Dimne zavese koje je stvarala Mirjana Marković objektivnom posmatraču ne mogu sakriti jasnu činjenicu da je suština toga režima bila: na unutrašnjem planu, prekrajanje unutrašnjih granica bivše Jugoslavije posredstvom sile, a na spoljašnjem planu, dizanje zida prema Zapadu i okretanje Rusiji i Kini. „Komunistički pedigree“ te vlasti bio je tu sasvim sekundaran.

Činjenica da je Milošević u Hagu, i činjenica vojnog poraza koji je zaustavio osvajачke ratove, same po sebi ne predstavljaju prepreku reastauraciji politike toga režima. Ciljevi te politike mogu biti privremeno i delimično odloženi, a ona se može voditi i bez Miloševića, sa ljudima koji su mu 24. septembra 1999. godine dali dva miliona glasova.

U stvari, pokušaji restauracije počeli su 6. oktobra 2000. godine. Nukleus i glavna poluga Miloševićeve politike bili su vojska i policija, a unutar njih takozvane bezbednosne strukture. Restauracijski naponi bili su očigledni odmah, pre svega u nastojanjima desnog krila DOS da zaštiti Miloševićev aparat od reformisanja, lustracije i odgovornosti, pod izgovorom da bi to destabilizovalo zemlju. Upravo ovaj aparat pojaviće se u optužnici o kojoj govorimo kao

okosnica zločinačkog udruženja. Pobunom JSO iz novembra 2001. godine poništeni su pokušaji reformisanja tog aparata, kao nukleusa starog režima, a iz tog aparata godinu dana kasnije regrutovani su i atentatori.

„PUZEĆI DRŽAVNI UDAR“

Prema optužnici, ovaj „puzeći državni udar“ započeo je još novembra 2001. godine, neposredno nakon predaje Slobodana Miloševića Haškom tribunalu. Dakle, onog trenutka kada su atentatori i njihovi nalogodavci morali izgubiti svaku nadu da bi se Slobodan Milošević mogao vratiti na vlast političkim sredstvima. Taj državni udar, prema završnoj reči specijalnog tužioca, započinje stvaranjem zločinačkog udruženja koje organizuje oružanu pobunu Jedinice za specijalne operacije („Crvenih beretki“¹). Oružana pobuna je teško krivično delo (član 124. OKZ) protiv ustavnog poretka, ali pošto pobuna uspeva, članovi zločinačkog udruženja ostaju nekažnjeni, štaviše, prema optužnici, oni „bivaju ohrabreni“ da svoj cilj nastave da ostvaruju „i drugim sredstvima“, to jest ubistvima.

Drugim rečima, uspeh oružane pobune bio je prvi korak na putu restauracije i poraz prve demokratske vlade² i on je stvorio uslove da se „puzeći udar“ nastavi ubistvom premijera Đinđića, koje je imalo za posledicu i pad čitave njegove vlade. Da li treba podsećati da je pobuna uspela pre svega zbog političke podrške koju je

---

¹ „Kad god pomislim na Zorana Đinđića setim se onog kadra, snimljenog noću, u kome on dolazi „mečki na rupu“, to jest prelazi nekih dvadesetak koraka odvratnom, izbetoniranom stazom osvetljenom šugavim neonskim svetlom i ulazi u kasarnu JSO u Kuli. Ispred ga čeka njegov budući dželat ali on korača odlučno, rešen da ide do kraja. Taj trenutak veoma podseća na onaj u kome, svestan da čini možda fatalni korak, Orfej silazi u Tartar, prošavši pored besnog Kerbera” (Goran Marković, „Zoran Đinđić, ili o hrabrosti“, blog B 92, 11. mart 2007. godine).

² U svom svedočenju na glavnom pretresu, svedok Goran Petrović, bivši načelnik Službe bezbednosti, ovako opisuje okončanje oružane pobune: „U tom trenutku država je predala vlast kriminalcima.“

imala, i da bi taj uspeh bio nemoguć da su Predsednik države i Vojska u tom trenutku izvršili svoju ustavnu obavezu i pobunu ugušili?

NEZAVRŠENI PROCES

Po mom mišljenju, restauracija (bivši premijer Živković to zove „kontrarevolucijom“) uspela je, uprkos činjenici da se njoj još uvek, ponekad, ponegde daje otpor.

Ta činjenica objašnjava i skromne domete upravo završenog procesa. Državni udar je uspeo. Naime, kao što je uspeh oružane pobune onemogućio kažnjavanje pobunjenika, tako je upravo ubistvo tadašnjeg predsednika vlade (koje je gotovo automatski dovelo i do rušenja tzv. do-sovske vlade) onemogućilo kažnjavanje svih zaverenika.

Doduše, u vanrednom stanju, koje je atentatore, po sopstvenom priznanju, iznenadilo, pohvatani su i optuženi neposredni izvršioci, ali je tadašnja vlada ostala suviše slaba (kratkog veka) da bi bila u stanju da razotkrije i sankcioniše celu zaveru (organizatore i nalogodavce).

U tome je određenu ulogu odigrala i tzv. međunarodna zajednica, koja nije razumela prirodu samog događaja i koja je insistirala da istraga ne ide u logičnom pravcu istraživanja umešanosti političkih protivnika te Vlade, u čiju korist je udar i planiran. Može se samo pretpostaviti da je u tom trenutku prevladao (možda i opravdan) strah, kako kod međunarodnih faktora, tako i kod same vlade Zorana Živkovića, da bi svaki pokušaj istraživanja te političke pozadine mogao dovesti do destabilizacije zemlje, pa, s obzirom na političku orijentaciju Vojske, čak i do građanskog rata.³

---

³ „Kako NIN saznaje, na ovonedeljnim redovnim konsultacijama ambasadora vodećih zapadnih zemalja u Beogradu, prvi put od uvođenja vanrednog stanja i konsolidacije vlasti, preovladao je ton blage zabrinutosti... Vlada Zorana Živkovića dobila je jasan signal u tom pogledu („nećete valjda biti toliko glupi da privodite Vojislava Koštunicu“), o čemu verovatno svedoči i iznenadna poplava izjava njegovih političkih partnera da privođenje Koštunice „ne bi ostavilo dobar utisak“ (Ljiljana Smajlović, „Peščanik“, NIN, 17. april 2003. godine).

Sa konačnim padom „Đinđićeve vlade“, tj. sa konačnim uspehom zaverenika, takav tok procesa postao je i praktično nezamisliv. Štaviše, iza zatvorenih vrata, bez obrazloženja, povučena je optužnica prema generalu Aci Tomiću, a „korisnici udara“ otvoreno i agresivno minirali su svojim izjavama, postupcima i pritiskom na medije normalan tok procesa, neprikriveno ustajući čak i u odbranu samih atentatora.⁴

DVA LICA JEDNOG SUĐENJA

Nastala je neobična i retka situacija: postupak koji je započeo pod jednom vladom čiji je premijer ubijen, morao se nastaviti pod drugom vladom koja je imala političku korist od toga ubistva. Iz te nove vlade odmah je počela opstrukcija sudskog procesa, odatle su počele da dolaze ideje da Specijalni sud treba ukinuti (ministar pravde Zoran Stojković), pa onda da (nakon podizanja optužnice) sve treba „vratiti u stadijum istrage“ (ministar unutrašnjih poslova Dragan Jočić), jer je process montiran od „pravih ubica“ (Gradmimir Nalić), koje treba tražiti u samoj vladi Zorana Đinđića (generalni sekretar vlade Dejan Mihajlov). Pod tom novom vladom specijalni tužilac Prijić, autor optužnice, morao je da ustupi svoje mesto novom tužiocu, njegov zamenik Radovanović uhapšen je pod optužbom da je svojoj supruzi odao državnu tajnu, a predsedavajući veća Marko Kljajević napušta proces i Sud sa obrazloženjem da ne može da sudi pod pritiskom. Pripadnici policije koji su se istakli u vanrednom stanju otkrivanjem i hapšenjem atentatora izloženi su sistematskoj čistki, hapšenjima, smenama sa važnijih funkcija. Ubijena su dva svedoka: važan svedok saradnik i jedini svedok koji je prepoznao optužene atentatore; ministri

---

⁴ Vid. Marija Obradović, „Sudski proces optuženima za atentat na premijera Zorana Đinđića“, u zborniku *Zoran Đinđić, etika odgovornosti*, Helsinški odbor, Beograd, 2006, str. 327–379.

Jočić i Stojković i direktor BIA Bulatović tajno se sastaju sa prvooptuženim dok se on nalazi u bekstvu; povlači se optužba protiv generala Ace Tomića i Borislava Mikelića.

U toj atmosferi otpočinje suđenje agresivnom zloupotrebom procesnih ovlašćenja od strane advokata odbrane podnošenjem krivičnih prijava protiv sudija, samovoljnim napuštanjem glavnog pretresa. Proces danima ne može da počne, a ove zloupotrebe prava na odbranu ostaju nesankcionisane. Na optuženičkoj klupi vlada opuštena i vesela atmosfera u kojoj često učestvuju i čuvari. Optuženi prete svedocima i specijalnom tužiocu, vređaju sud i ostale učesnike postupka. Njihovi simpatizeri demonstriraju u sudnici sa upadljivim oznakama „Crvenih beretki“ (što sud toleriše), ređaju se pretnje majci i sestri Zorana Đinđića i samim sudijama. Prvooptuženi postaje medijska zvezda.

Odbrana optuženih sastoji se gotovo isključivo u ničim potkrepljenim tvrdnjama da je njihovim klijentima „sve montirano“, „namešteno“, da su materijalni dokazi „podmetnuti“, priznanja „iznuđena“, svedoci i veštaci od strane specijalnog tužioca „podučeni da lažu“. Ovakva odbrana, naravno, nije dozvoljena jer, u stvari, predstavlja niz optužbi za teška krivična dela zloupotrebe položaja od strane velikog broja službenih lica, ali sud na to ne upozorava braniocima, a većina medija savesno prenosi ove klevete bez ikakvog komentara.

U ovakvim okolnostima bilo je vrlo teško pokušati da se rasvetli politička pozadina atentata, ali se to prosto moralo učiniti. U sudskom postupku svi učesnici imaju različite, zakonom određene uloge i dužnosti. Te dužnosti se moraju izvršavati bez obzira na ono što čine drugi učesnici postupka i bez obzira na okolnosti koje vladaju van sudnice, u političkoj stvarnosti, u društvu. Ova knjiga o tome govori.

Ono što se dogodilo 12. marta 2003. godine ne može se razumeti ako se ne razume šta se dogodilo novembra 2001. godine. Ja sam zato predložio da se optužnica proširi optužbom za oružanu pobunu. Jul 2005. godine

specijalni tužilac je obećao da će „oformiti taj predmet“ čim se svrši ovo suđenje, ali iz nekih nedavno objavljenih izjava vidim da sada ima neke rezerve⁵.

Dokazi koje sam na suđenju predložio imali su za svrhu da razjasne upravo političke činjenice i okolnosti o kojima ovde govorim. Kao što je poznato, sud je te predloge odbio. Obrazloženje koje je sud za tu odluku dao potpuno je neodrživo, i ja sam se jedino time i bavio u svojoj završnoj reči jer, budući da oštećeni nema pravo žalbe, to je bila poslednja prilika da se to učini.

Samo suđenje je imalo niz drugih aspekata i stoga nam nije bila ni namera da na ovom mestu prikažemo čitav tok i punu sadržinu procesa. Da bi se šira javnost upoznala sa pokušajem rasvetljavanja na sudu političke pozadine atentata i odbijanjem suda da se u to rasvetljavanje upusti – dovoljno je bilo da se na ovom mestu predochi samo naš Predlog za proširivanje optužnice i Predlog za dopunu dokaznog postupka (uz priloge i pismene dokaze koji su podastri sudu), kao i Odluka suda da odbije ove predloge. Završna reč koja sledi data je zato jer predstavlja rezime i osvrt na odluku suda po ovom pitanju, dok misterija transkripta razgovora između Biljane Kajganić i Dejana Milenkovića, koju dajemo u Dodatku, premda se ne odnosi neposredno na temu, najbolja je ilustracija nespretnog i nezakonitog rada suda u pokušaju da se zataškaju činjenice koje otvaraju pitanje mešanja u sudski postupak pojedinih visokih predstavnika izvršne vlasti.

---

⁵ U nedavno objavljenom intervjuu, specijalni tužilac Slobodan Radovanović, na pitanje novinara o pokretanju postupka za oružanu pobunu, odgovara: „Što se tiče ovog pitanja ‚Crvenih beretki‘, o kome je u poslednje vreme bilo puno reči u medijima, sve to vidim kao pokušaj pritiska na rad pravosuđa. Konkretno i na rad Specijalnog tužilaštva, jer se navodno očekuje prema izjavama pojedinih pokretanje postupka“ („Srbijom treba da vlada pravo, a ne kriminal“, *Pravda u tranziciji*, broj 9, april 2007. godine).

I
PREDLOG
ZA PROŠIRIVANJE OPTUŽNICE

OKRUŽNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU
SPECIJALNOM TUŽILAŠTVU
B e o g r a d

KTs. br. 2/03

PREDMET: Predlog zastupnika oštećene RUŽICE
ĐINĐIĆ, advokata Srđe Popovića, za proširivanje
optužnice KTs. br. 2/03 od 21. avgusta 2003. godine
protiv okrivljenog MILORADA ULEMEKA pred
Posebnim odeljenjem Okružnog suda u Beogradu,
k.p. br. 5/03

Na osnovu dokaza izvedenih na glavnom pretresu u gornjem predmetu (član 342, stav 1 ZKP) stekli su se uslovi za proširivanje optužnice u odnosu na okrivljenog Milorada ULEMEKA optužbom za krivično delo oružane pobune iz člana 124, stav 2 Osnovnog krivičnog zakona, kažnjivo po članu 139, stav 1 Osnovnog krivičnog zakona. Već u obrazloženju optužnice KTs br. 2/03 od 21. avgusta 2003. godine (v. str. 32) opisuje se činjenično stanje iz koga bi proizilazilo postojanje krivičnog dela oružane pobune u odnosu na okrivljenog ULEMEKA, iako mu se to delo ne stavlja na teret. Naime, na citiranom mestu u obrazloženju tvrdi se:

1. da su „u toj piramidi [kriminalne organizacije — prim. S. P.] na čelu stajali okrivljeni Luković – Legija i Dušan Spasojević“;

2. da je „cela ta organizacija bila koncipirana tako da [...] svoju aktivnost usmeri u pravcu osvajanja vlasti“;

3. da je „u realizaciju toga plana [...] uključena JSO kao oružana formacija koja je dobro utrenirana i poslušna u odnosu na Lukovića – Legiju“;

4. da je „prvi test tih ambicija bila pobuna JSO koja je imala političku pozadinu kroz svoje zahteve za smenu ministra policije i drugih lica“; i

5. konačno, da su „dometi pobune [...] ohrabрили Spasojevića i Legiju da osnovnu ideju — osvajanje vlasti forsiraju, ali sada na drugi način i drugim sredstvima.“

—(PRILOG br. 1)

Međutim, tek dokazima izvedenim na glavnom pretresu sa svom potrebnom izvesnošću su dokazane sve one činjenice koje konstituišu biće krivičnog dela oružane pobune iz člana 124, stav 2 OKZ, i kojima se utvrđuje odgovornost okrivljenog ULEMEKA za to delo.

Tu, pre svega, mislimo na iskaze svedoka Rodoljuba MILOVIĆA, Zorana JANJUŠEVIĆA, Gorana PETROVIĆA, Vladimira POPOVIĆA, Čedomira JOVANOVIĆA i Zorana MIJATOVIĆA, koji su prvi put saslušani tek na glavnom pretresu, ali i na delimično priznanje samog okrivljenog ULEMEKA, koji je, budući u bekstvu tokom istrage, takođe prvi put saslušan tek na glavnom pretresu.

(Naravno, ovi iskazi moraju se posmatrati u povezanosti sa drugim iskazima, kao što je iskaz svedoka saradnika Zorana VUKOJEVIĆA i iskaz okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA, koji su ispitani i u istrazi i na glavnom pretresu.)

Dakle, s obzirom na dosadašnji tok dokaznog postupka stekli su se uslovi za proširenje optužnice protiv okrivljenog ULEMEKA optužbom da je:

— početkom novembra 2001. godine kao bivši dugogodišnji komandant Jedinice za specijalne operacije, nad kojom je i nakon prestanka funkcije zadržao faktičku kontrolu, u dogovoru sa pokojnim Dušanom SPASOJEVIĆEM organizovao i bio kolovođa akcije Jedinice za specijalne operacije

upravljene na ugrožavanje ustavnog uređenja i bezbednosti SRJ, u kojoj je ta Jedinica izrikom otkazala poslušnost svojim starešinama, samovoljno povukla sve pripadnike Jedinice u kasarnu u Kuli, isključila sve telefonske veze kasarne sa neposrednim starešinama i spoljnim svetom, povukla svoje pripadnike iz obezbeđenja zaštićenih ličnosti, povukla svoje pripadnike iz obezbeđenja Aerodroma Beograd, pod punim naoružanjem i uz upotrebu borbenih vozila svojevoljno zaposela deo autoputa kod centra „Sava“ u Beogradu, i uz pretnju upotrebe sile ispostavila zahtev Narodnoj skupštini da donese Zakon o saradnji s Haškim tribunalom i zahtev da se smeni član vlade, ministar unutrašnjih poslova, kao i načelnik državne bezbednosti i njegov zamenik sa ciljem da stave Službu državne bezbednosti pod svoju kontrolu i time onemoguće ispunjenje zakonom određenih zadataka Službe, što je sve imalo za posledicu ugrožavanje ustavnog uređenja i bezbednosti,

— čime je izvršio krivično delo iz člana 124, stav 2 Osnovnog krivičnog zakona kažnjivo po članu 139, stav 1 Osnovnog krivičnog zakona.

O b r a z l o ž e n j e:

Činjenični navodi i pravna kvalifikacija dela proizilaze iz sledećih dokaza:

1. OTKAZIVANJE POSLUŠNOSTI, PREKID KOMUNIKACIJE, NAPUŠTANJE ZADATAKA

„Pobuna počinje u novembru 2001. godine [...] Komandant JSO, po naređenju Lukovića [odnosno, okrivljenog Ulemeka — prim. S.P.], koji i dalje vrši funkciju komandanta ove jedinice iz senke, poziva svoje pripadnike da napuste svoje radne obaveze i povuku se u kasarnu, uključujući čak i članove jedinice koji su radili na neposrednom obezbeđenju određenih ličnosti. Blokiral su neke saobraćajnice u Kuli i autoput kod centra „Sava“.“

(Izveštaj Komisije Vlade Republike Srbije DT 72 broj 00-002/2003/86 od 13. avgusta 2003. godine, str. 24) —
PRILOG br. 2

„...Svi su oni... zvani u Kulu, mobilnim telefonima, na hitan sastanak, onda su im, to sam kasnije saznao, oduzimani mobilni telefoni i oružje, oni su tamo stavljani u neke prostorije i iza toga su se morali saglasiti sa onim što je grupa ljudi koja je to organizovala, da prihvate, da stanu iza tih zahteva koji su tamo formulisani.“

(Transkript iskaza svedoka Zorana MIJATOVIĆA na glavnom pretresu 28. decembra 2004. godine, str. 8) —
PRILOG br. 3

„Nakon toga u moju kancelariju, a kasnije sam saznao i u kancelariju ministra Mihajlovića koji je tada bio na nekom službeno putu, stigao je faks u kome otprilike piše: Jedinica za specijalne operacije je, kao što Vam je već poznato uradila jedan sraman čin, izdajnički, i tako neke gluposti i da zbog toga otkazuje dalju poslušnost načelniku resora tj. meni i ministru unutrašnjih poslova, Dušanu Mihajloviću. Nakon toga ja sam pokušao da stupim ponovo u kontakt sa njima, međutim, već tada su oni, ne znam po čijem naređenju, pretpostavljam po naređenju onih koji su sve to organizovali, prekinuli sve veze, kako da kažem, sa spoljnim svetom, znači, više se niko nije javljao na telefone u Kuli, ni na specijalne, ni na obične telefone. Kasnije smo saznali da su svim tim pripadnicima Jedinice pokupili mobilne telefone i sve druge telefone zaključali.“

(Transkript iskaza svedoka Gorana PETROVIĆA na glavnom pretresu 18. maja 2005. godine, str. 26-27) —
PRILOG br. 4

„Maričić [je] još jednom pokušao da stupi u vezu sa načelnikom službe... Načelnik službe ga je odmah odbio i rekao mu sa kojim je on pravom isključio sve veze u centru u Kuli i naredio mu je da odmah dođe u centralu

službe u Beogradu... na šta je imao tu kraću prepirku sa načelnikom službe i uglavnom tadašnji komandant [to] nije hteo...”

„Jedno dva sata posle toga pred kapiju centra je stigao tadašnji zamenik Mijatović i sa njim je u kolima bio tadašnji načelnik Sedme uprave Milorad Bracanović. Oni su hteli pošto poto da uđu u sedište Jedinice... komandant nije hteo da ih primi, već im je odneo sastavljen na papiru zahtev od strane Komande... Mijatović je uzeo onaj papir i bukvalno ga bacio komandantu... i rekao mu je, vi nemate nikakvih prava ni za kakve zahteve, ili odmah smirite ovu situaciju, ili ćemo drugačije da razgovaramo. Komandant Maričić... je tu ušao u verbalnu prepirku sa zamenikom i taj se sastanak završio, ako mogu da kažem, katastrofalno.“

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine, str. 28) —PRILOG br. 5

„Tu negde oko pola jedan, kad je ta blokada bila napravljena, opet je došao zamenik Mijatović... Tadašnji komandant Jedinice mu je rekao... da uopšte ne želi da razmatra i komentariše predloge Mijatovića koji je opet tu hteo nekako da to izgadi...”

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine, str. 33–34) —PRILOG br. 5

„Zašto sam ja otišao? Jedinica je odbila da primi Gorana Petrovića.“

(Transkript iskaza svedoka Zorana MIJATOVIĆA na glavnom pretresu 28. decembra 2004. godine, str. 31) —PRILOG br. 3

2. ZAHTEVI, PRETNJA UPOTREBOM SILE

„Zahtevi koje je Jedinica istakla bili su... da se donese zakon o saradnji sa Hagom, što je čisto politička stvar, odnosno stvar zakonodavca, Narodne skupštine, nije, najmanje

je stvar policije da se time bavi i da o tome brine. Drugi zahtev je takođe bio... čisto politički, jer je bio vezan za smenu ministra odnosno moju ostavku i smenu načelnika i zamenika načelnika Službe državne bezbednosti...“ (*str. 19*).

„...Zvanična politika vlade kojoj sam pripadao bila [je] potpuno drugačija od tih zahteva koje je Jedinica postavila. Znači, ta vlada se zalagala za potpunu saradnju sa Haškim tribunalom... a ne da zakon i nemanje zakona bude izgovor za nesaradnju sa Hagom, jer vraćajući se u Ujedinjene nacije mi smo prihvatili obaveze koje to članstvo nosi, a te obaveze, u njih spada i Haški tribunal i ima mnogo osnova da se pravila Haškog tribunala i direktno primenjuju, odnosno da ih naši pravosudni organi direktno primenjuju“ (*str. 19–20*).

„Bili smo svedoci da je vršen veliki pritisak na druge pripadnike policije... da se pridruže pobuni, da daju podršku pobuni“ (*str. 20*).

„Međutim, istovremeno smo bili svesni realnosti da u tom trenutku policija Srbije nije raspolagala nijednom drugom oružanom formacijom kojom bi mogla da se suprotstavi ‘Crvenim beretkama’, odnosno koja bi mogla da ih razoruža ili da sprovede neku odluku ministra i načelnika Službe bezbednosti o rasformiranju te jedinice“ (*str.20*).

„...Bilo je potpuno jasno da ako želimo da izbegnemo neku dalju konfrontaciju i nesreću u zemlji da se neki kompromis mora napraviti... da izbegnemo eventualno neko krvoproliće koje je visilo u vazduhu jer je ta agonija sa pobunom Jedinice predugo trajala i praktično je ugrožavala sve ono što je ta vlada kojoj sam pripadao postigla i što je planirala da uradi na planu reformi u ovoj zemlji“ (*str. 22*).

„Za mene je to bila oružana pobuna. Ona je tako kvalifikovana i od strane rukovodstva Službe državne bezbednosti. Bila je kvalifikovana od mene kao ministra, bila kvalifikovana i od vlade u tim prvim saopštenjima i ona je imala sve elemente toga, jer ako neko kome je država dala oružje da bi radio svoj posao po zakonu i pravilu službe, izađe mimo zakona, mimo pravila službe, sa oruž-

jem, pod punim naoružanjem i dođe u centar Beograda i istakne političke zahteve, šta je to ako nije oružana pobuna. Posle je ta formulacija... praktično preformulisana i prihvaćena u okviru tog, kako sam rekao, trilog kompromisa, ali jedino mogućeg u tom trenutku...”

(Transkript iskaza svedoka Dušana MIHAJLOVIĆA na glavnom pretresu 15. marta 2005. godine, str. 19, 20, 22, 42) —PRILOG br. 6

„Dušan je u toj situaciji, znači u situaciji u kojoj je otvoreno pomenuta mogućnost oružanog sukoba, odlučio da podnese ostavku...”

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 14) —PRILOG br. 7

„...U novembru mesecu [u pobuni — prim. S. P.] definisana je i naša i njihova sudbina. Oni su odlučili da unište nas, mi smo odlučili da uništimo njih.”

„11. marta 2003. godine jedino pitanje koje se postavlja jeste gde se nalaze osobe koje će biti uhapšene i optužene za najteže zločine. Znači, samo to je pitanje. Više ništa drugo nije pitanje... 10. marta je svedok saradnik dao svoju izjavu i tom izjavom ispunjene su se neophodne pretpostavke da se u skladu sa zakonom o borbi protiv organizovanog kriminala procesuiraju i ‘Zemunski klan’ i Milorad Ulemek.”

„I da se naravno... raspusti Jedinica za specijalne operacije jer je 17. marta bilo planirano konstituisanje saveta ministara Državne zajednice u kojem je Demokratska stranka preuzimala po planu Ministarstvo odbrane, što je za nas bilo izuzetno važno jer je Ministarstvo odbrane sa svim svojim kapacitetima bila ona vrsta garancije kojom smo mi mogli da odgovorimo na diktat sile.”

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 70) —PRILOG br. 7

3. INSTRUMENTALIZACIJA SLUŽBE DRŽAVNE BEZBEDNOSTI

„Motivi su bili da smene ovu vlast. Oni su postigli svoj cilj. Znači, jednostavno, vlast im ništa nije mogla“ (str. 57–58).

„Postavili su Bracanovića... On je faktički bio glavni čovek tamo. Dobili su čitavu kontrolu u toj službi [u BIA — prim. S. P.] ...uglavnom tu su njih interesovale mere prisluškivanja. Oni su prisluškivali svakog koga je trebalo i šta im je trebalo... Znam, jednom prilikom Dušan je pričao, znači to se radilo, ne znam kako se to zove, to je Savet za bezbednost, ne znam kako se to zove. To je bilo na Institutu za bezbednost. I valjda u tom trenutku na tom sastanku Žarko Korać je predlagao nešto da se oni pohapse. Ali ovi su bili protiv toga. Tako znam da je to Dušan komentarisao. Znali su sve njihove razgovore, šta su pričali, šta su planirali“ (str. 58).

(*Transkript iskaza svedoka saradnika Zorana VUKOJEVIĆA na glavnom pretresu 13. aprila 2004. godine, str. 57, 58*) — **PRILOG br. 8**

„Taj kompromis se vezivao... za ispunjenje želje Ulemeka... za imenovanje Andrije Savića i Milorada Bracanovića za... naslednike Petrovića i Mijatovića... U trenutku u kome smo doneli tu odluku mi smo... Resor državne bezbednosti definisali kao instituciju u koju ne možemo imati nikakvo poverenje čak ni ono elementarno, osnovno.“

(*Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 12*) — **PRILOG br. 7**

„Rekao sam da je posle pobune ‚Crvenih beretki‘ kao poslednjeg čina tog sinhronizovanog i organizovanog i orkestriranog zajedničkog rušenja, pokušaja i na kraju uspeha rušenja službe državne bezbednosti...“

(*Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 13. aprila 2005. godine, str. 60*) — **PRILOG br. 9**

„Te dve ostavke [ministra Mihajlovića i načelnika Petrovića — prim. S. P.] tražene su... zbog njihove uloge koja se vezivala za rasvetljavanje zločina iz prošlosti, zločina koje smo mi nasledili iz režima Slobodana Miloševića i zločina koje je u svom govoru pred parlamentom, kada je promovisao politiku vlade, posebno apostrofirao predsednik vlade. Tada je, naime, Zoran Đinđić rekao da Srbija neće biti normalno društvo bez jasnih odgovora na tragična pitanja nestanka Ivana Stambolića, tragediju Slavka Ćuruvije i naravno atentate u Budvi i na Ibarskoj magistrali.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 6) —
PRILOG br. 7

4. ULOGA OPTUŽENOG ULEMEKA KAO ORGANIZATORA I KOLOVOĐE POBUNE

„Kad sam došao u Kulu, tamo ispred centra bio je opšti haos. Tu je bilo ne znam koliko stotina novinara, kamere, svi su pokušavali da uđu i mi smo razmatrali da ako ovaj neki potez ne dovede do nekih kako da kažem rezultata, da onda treba debelo razmisliti da li protest da se nastavi ili da se protest prekine.“

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine, str. 34) — **PRILOG br. 5**

„Dok sam radio kod Spasojevića u obezbeđenju, Legija je jednom naredio da treba da idemo u Jedinicu u Kulu... Nakon što smo stigli u sedište JSO u Kuli, Legija je pozvao sve nas iz obezbeđenja, a bilo nas je desetak. Odmah je otpustio dvojicu–trojicu... koji nisu bili članovi JSO. Nama ostalima je saopštio da smo od ovog trenutka, ne mogu da se setim koji je izraz upotrebio, da li *u pobuni* ili *u protestu*, te da ko ne želi da učestvuje, može da vrati pištolj i službenu legitimaciju i da ide. Niko nije smeo da se usprotivi. Ne znam da li je Legija tada rekao razlog za pobunu“ *(str. 6)*.

„Moje je mišljenje da je Legija komandovao ovom jedinicom sve do sada, dokle nije rasformirana“ (str. 7).

(Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA, kod Istražnog sudije, 23. maja 2003. godine) —**PRILOG br. 10**

„Predsednik veća: Da li ste izjavili da je tada, u vreme protesta, okrivljeni Milorad Ulemek Luković rekao članovima i pripadnicima Jedinice, i da ste vi bili tu prisutni, da je Jedinica u protestu i pobuni, niste se jasno izrazili, i da ko neće da učestvuje u njoj, da preda značku i službeni pištolj, i da to niko nije smeo da uradi?

Optuženi Saša Pejaković: Jeste, ali to su izjavili mnogi ljudi, moćniji od mene, da nisu smeli ništa da urade protiv njih.“

(Transkript iskaza okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA na glavnom pretresu 19. februara 2004. godine, str. 18) —**PRILOG br. 11**

„Legija je bio u tom vremenu u Kuli i rukovodio je pobunom.“

(Transkript iskaza svedoka saradnika Zorana VUKOJEVIĆA na glavnom pretresu 13. aprila 2004. godine, str. 57). —**PRILOG br. 8**

„U toku ove pobune, kao što sam rekao, glavni stvarni komandant je bio Legija. On je svim tim rukovodio, iako formalno nije bio komandant JSO, već Gumar.“

(Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA kod Istražnog sudije 23. maja 2003. godine, str. 8) —**PRILOG br. 10**

„Celu noć sam razgovarao sa Ulemekom u kantini, oficirskoj kantini JSO... Nakon višecasnih razgovora na-

pravljena je neka vrsta dogovora da se u Kulu pozove Dušan Mihajlović...”

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 13) — PRILOG br. 7

„Milorad Ulemek je bio od prvog do poslednjeg trenutka komandant Jedinice za specijalne operacije. Da nije možda to bio Maričić, koji se plašio njegove senke.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 19) — PRILOG br. 7

„Došao sam u Ministarstvo [unutrašnjih poslova — prim. S. P.]. Odveli su me direktno u kancelariju kod ministra... Tu su sedeli i Lukić i profesor Andrija Savić... Mi smo se tu dogovorili da Jedinica bude izmeštena iz Resora državne bezbednosti, da se stavi pod direktnu komandu Vlade Republike Srbije, s tim što bi operativne ingerencije, znači, nad Jedinicom imao načelnik Resora, general Lukić, i ministar Mihajlović...”

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004, str. 36–37) — PRILOG br. 5

„Novembra 2001. godine, na dan kada su generali Tomić i Pavković službeno otputovali u Moskvu, a tokom pobune ‚Crvenih beretki‘, kod generala Tomića došli su Mikelić i Legija. Legija je imao podatke da će doći do sukoba između JSO i ‚Kobri‘ a pošto je mislio da su ‚Kobre‘ potčinjene Upravi bezbednosti Generalštaba, tražio je Tomićevo mišljenje u vezi sa ovim. Tomić mu je dao garanciju da se vojska neće mešati.“

(Dopis Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1–31 od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala, str. 2) — PRILOG br. 12

„Prilikom same pobune i tih događanja oko pobune, prateći te razgovore koje su imali predstavnici Jedinice sa okruženjem, shvatili smo, bar ja, po prvi put sam shvatio, da veliki uticaj na komandu te Jedinice imaju... ne samo gospodin Luković, nego i ovi koje spominjemo, Dušan Spasojević, Ljubiša Buha – Čume i otprilike ta ekipa, jer se oni direktno pojavljuju u organizaciji i podršci te pobune.“

(Transkript iskaza svedoka Dušana MIHAJLOVIĆA na glavnom pretresu 15. marta 2005. godine, str. 40) —
PRILOG br. 6

„Ono što je meni danas jasno, i što je nama bilo jasno već u toku same pobune, zapravo jeste činjenica da se vrh Jedinice za specijalne operacije potpuno podredio neformalnom uticaju bivšeg komandanta Milorada Ulemeka i da je istovremeno vrh Jedinice za specijalne operacije u tom trenutku bio u velikoj meri povezan sa šefom ‚Zemunskog klana‘ Dušanom Spasojevićem, čovekom koji je praktično koordinirao tu akciju i veoma često bio prisutan i u samoj Kuli, u centru Jedinice za specijalne operacije.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 6–7) —
PRILOG br. 7

„Kod jednog dela, kažem, kod velikog dela ljudi pripadnika JSO, to su uglavnom priprosti ljudi, to su ljudi koji nemaju školu, najveći broj njih nema završenu čak ni osnovnu školu... Njima su ovi koji su ih dovodili bili apsolutni vladari i gospodari... Taj broj ljudi je bilo vrlo lako, sa njima se vrlo lako instrumentalizovalo.“

(Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 16. maja 2005 godine, str. 11, 12) —
PRILOG br. 13

„...svako je mogao da zna da Jedinicom ne komanduje Gumar [Maričić — prim. S. P.] ...Kakav autoritet!? Nije imao

autoritet ni ženi svojoj da naredi, a ne da naredi nekom u Jedinici, ali se znalo, postavio ga je Legija. Da je Legija postavio strašilo koje govori, pa i to strašilo bi naređivalo toj Jedinici. Prema tome, on je bio apsolutni vladar i gospodar te Jedinice... do dana kada se desio 12. mart.“

(Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 16. maja 2005. godine, str. 21) —
PRILOG br. 13

„Pored onoga, ja mislim da sam to prošli put detaljno objasnio. Mogu da ponovim do reči. Ko su, šta su, kakva je tačno uloga Milorada Lukovića [okrivljenog Ulemeka — prim. S. P.], kakva je uloga ljudi iz Jedinice, da tu postoji desetak, petnaest, ne više njih koji su tu uključeni, ali da Legija tamo važi za apsolutnog gospodara kod svih i da, znači, bez obzira što je samo tih deset–petnaest ljudi uključeno u kriminal, ili dvadeset, ne znam već koliko, njih dve stotine gleda u Legiju kao u Boga i, drugo, oni se plaše tog vrha.“

(Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 16. maja 2005. godine, str. 24) —
PRILOG br. 13

6. ULOGA POKOJNOG DUŠANA SPASOJEVIĆA U POBUNI

„Prvih dana pobune, jedne noći, posle 22 časa, nakon večerjavanja, kada smo bili svi u krevetima, pozvao me je Šare Nenad da siđem dole. Pozvao je još jednog kolegu, ne mogu da se sada setim kojeg. Rekao je da sačekamo u holu zgrade. Poduže smo čekali. Otvorila su se sporedna vrata kod kotlarnice. Pojavio se Šare Nenad i rekao da idemo na spavanje. Iza njegovih leđa sam video Dušana Spasojevića, prosto se pomerio da bi se videli i mahnio mi. Ja nisam uzvratio zato što je Škene u to vreme bio za to da taj dolazak bude tajna.“

(Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA kod istražnog sudije 23. maja 2003. godine, str. 7) —
PRILOG br. 10

„Stigao sam do Vlade Srbije. Tamo su me u dvorištu sačekali Ljubiša Buha i Dušan Spasojević i rekli su mi, tu je Dušan više... rekao: „Nemoj nikako da popuštaš, ovo mora da ide do kraja.“

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine, str. 35) —PRILOG br. 5

„Prilikom prvog susreta [tokom pobune novembra 2001 — prim. S. P.] sa generalom Tomićem, Legija je pitao da li može da dođe „jedan njegov drugar“ koji hoće da vidi generala koji je uhapsio Perišića. Pošto je vrlo brzo došao Dušan Spasojević, verovatno je bio u kolima i čekao da bude primljen.“

(Dopis Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1—31 od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala, str. 2) —PRILOG br. 12

„Dakle, kada je ta pobuna izbila, znači, mi smo sva ta prethodna saznanja imali i pošto je zbog te bogate kriminalne aktivnosti pojedinih pripadnika te Jedinice jedan broj pripadnika Jedinice bio pod tretmanom Resora, mi smo naravno imali ta operativna saznanja, a ona su potvrđena i tokom te pobune, pre svega mislim na snimljene telefonske razgovore, od kojih su neki objavljeni u javnosti, u kojima pripadnici Jedinice komuniciraju sa Spasojevićem, sa Buhom“ *(str. 34)*.

„Što se tiče, znači, Buhe, ili, ne znam, Spasojevića, njima je ta instrumentalizacija Jedinice bila vrlo važna u nekim njihovim kriminalnim aktivnostima“ *(str. 43)*.

(Transkript iskaza svedoka Gorana PETROVIĆA na glavnom pretresu 18. maja 2005. godine, str. 34) —PRILOG br. 4

„To je bio jedan neprijatan razgovor, kratak razgovor u kome Spasojević nije uopšte skrivao svoje namere, niti je ostavio prostor za bilo kakvu sumnju o sopstvenoj ulozi i

značaju koji je on imao unutar Jedinice za specijalne operacije. Praktično se on tu ponašao kao zastupnik JSO. Rekao je da će protest ići do kraja, da će Mihajlović i Petrović biti smenjeni, da imaju podršku svih drugih i tu pri tom nije pravio, ostavljao prostor ni za kakve nedoumice.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 9) — PRILOG br. 7

„...Mi nismo znali, do pobune ‚Crvenih beretki‘ mi nismo znali da je pobuna direktno povezana sa hapšenjem Dušana Spasojevića i da je uticaj Dušana Spasojevića na tu jedinicu toliko veliki kao da smo uhapsili šefa.“

(Transkript iskaza Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 16. maja 2005. godine, str. 19) —PRILOG br. 13

7. SVEST O UGROŽAVANJU USTAVNOG PORETKA (UMIŠLJAJ)

„Znači, tu je bilo samo pitanje da li da se izađe i blokira aerodrom, zbog toga što je tog jutra ministar Mihajlović najavio da će on dobrovoljno da preda Hagu svog prijatelja, člana stranke admirala Jokića... Međutim, s obzirom da se malo pretresla ta ideja... onda se dovelo u pitanje da li u jednoj takvoj odluci, u jednoj akciji, postoji mogućnost da se umeša vojska, pošto je vojska bila na neki način zadužena za sve te savezne institucije.“

(Transkript iskaza okrivljenog ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine, str. 33) —PRILOG br. 5

„Ja sam rekao da smo indirektno bili upoznati sa planovima koji su se vezivali za zauzimanje nekoliko tačaka u gradu ili njegovoj okolini i tu sam direktno pomenao, pored same ‚Gazele‘, lokaciju Aerodroma Beograd, državne televizije, pa čak i same Vlade.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 12. aprila 2005. godine, str. 58) — PRILOG br. 14

8. MOTIV

„...Ja ću samo izneti činjenice: 19. oktobra 2001. godine Karla Del Ponte je... uputila jedno opširno pismo na tri ili četiri stranice Dušku Mihajloviću... gde ona traži od Duška Mihajlovića da se dostavi kompletna dokumentacija o Jedinici za specijalne operacije... gde doslovce piše, između ostalog, da se traže i podaci o Zvezdanu Jovanoviću i Miloradu Ulemeku. Istina, Milorad je tu pominjan sa tri—četiri različita imena i prezimena, pseudonimom i tako dalje, ali se odnosilo na njega. Znači, zaista je došlo pismo 19. oktobra 2001. godine, znači, nešto manje od mesec dana od pobune Jedinice. Ko je sve mogao biti upoznat da se traže pripadnici Jedinice, da se traže njihovi podaci, o njihovim delovanjima, tamo piše, doslovce, u Hrvatskoj, Bosni, pa i na Kosovu... ja to ne znam...”

(Transkript iskaza svedoka Zorana MIJATOVIĆA na glavnom pretresu 28. decembra 2004. godine, str. 33–34) —
PRILOG br. 3

„Dakle, pobuna JSO se vezivala za obračun sa ljudima koji su se borili protiv organizovanog kriminala.”

„Te dve ostavke [ministra Mihajlovića i načelnika Petrovića — prim. S. P.] tražene su... zbog njihove uloge koja se vezivala za rasvetljavanje zločina iz prošlosti, zločina koje smo mi nasledili iz režima Slobodana Miloševića i zločina koje je u svom govoru pred parlamentom, kada je promovisao politiku vlade posebno apostrofirao predsednik vlade. Tada je, naime, Zoran Đinđić rekao da Srbija neće biti normalno društvo bez jasnih odgovora na tragična pitanja nestanka Ivana Stambolića, tragediju Slavka Ćuruvije i, naravno, atentate u Budvi i na Ibarskoj magistrali.”

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 6) —
PRILOG br. 7

„Što se tiče pobune Jedinice za specijalne operacije, to je zapravo poslednja faza konflikta koji je započet u trenutku u kojem je postalo jasno da mi kao nova vlast nismo spremni da, onako kako je to bilo očekivano od nas, izađemo u susret zahtevima koji bi u potpunosti menjali karakter društva koje smo mi želeli u Srbiji da stvorimo. Dakle, ta distanca koja je stvarana između Jedinice za specijalne operacije ili prvog čoveka te Jedinice, Milorada Ulemeka, duga je nekoliko meseci. Ona je eskalirala u trenutku sukoba koji je Ulemek izazvao u „Stupici“, klubu u Beogradu, i pre toga u diskoteci u Kuli, nakon kojih je on udaljen iz Ministarstva unutrašnjih poslova.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 5–6) —
PRIOLOG br. 7

9. POSLEDICE, KVALIFIKATORNE OKOLNOSTI
IZ ČLANA 139. OSNOVNOG KRIVIČNOG ZAKONA

„...Mislim da je čak premijer u nekoliko navrata... postavljao pitanja Lukiću i Mihajloviću pre svega, ako oni sada krenu iz Kule i dođu ovde u Ministarstvo unutrašnjih poslova, „šta ćete vi da uradite?“ Oni su slegali ramenima i govorili, otprilike: „Pa, ništa, pa, to nije dobra ideja.“ Na kraju je pitao: „Ako ja odem u Vladu, oni dođu, izbace me iz Vlade na ulicu, šta ćete vi da uradite?“ Oni su, otprilike, ponavljali tu priču kako to nije dobra ideja, kako ne treba konfrontirati policiju, žandarmeriju ili bilo koga toj Jedinici. Onda je premijer ustao i napustio taj sastanak“ (*str. 28*).

„Ja sam bio zastupnik teze da država mora da se brani svim sredstvima jer je jedino tada država. Ako u državi postoji neka druga sila koja ima veći monopol fizičke pri-nude... onda država ne postoji, onda je ta nekakva orga-nizovana grupa, banda... moćnija od države“ (*str. 28*).

Advokat Srđa Popović: „Da li je, po vašem mišljenju, u tom trenutku [pobune — prim S. P.] bila ugrožena bezbednost ili ustavnopravni poredak zemlje, po vama, po vašem mišljenju?“

Svedok Goran Petrović: „Ako je pokojni premijer pitao ministra i načelnika Resora javne bezbednosti...: „Šta ako dođu u Vladu i izbace me na ulicu, šta ćete vi uraditi?“ — „Ništa“, onda je jasno da postoji i te kakva realna ili osnovana pretpostavka da se u svakom trenutku može izvesti državni udar, puč, da se može počiniti nekažnjeno bilo kakvo krivično delo, a o preuzimanju vlasti da i ne govorimo. Znači, to je u takvoj situaciji vrlo realno i vrlo moguće“ (str. 49).

(*Transkript iskaza svedoka Gorana PETROVIĆA na glavnom pretresu 18. maja 2005. godine, str. 28, 49*) — **PRILOG br. 4**

„Nakon pobune ‚Crvenih beretki‘, Vlada Srbije formira Savet za državnu bezbednost.“

„...Veliki deo tih sastanaka [Saveta za državnu bezbednost — prim. S. P.] bavio se i tim organizovanim grupama, surčinskim, zemunskim i tako dalje, i bavio se isto tako Jedinicom za specijalne operacije.“

(*Transkript iskaza svedoka Zorana JANJUŠEVIĆA na glavnom pretresu 14. marta 2005. godine, str. 7*) — **PRILOG br. 15**

„...Povremeno sam kontaktirao sa gospodinom Savićem, a sa gospodinom Bracanovićem sam se češće viđao, pošto je on imao običaj da nas pozove gore kod sebe... dok nisam shvatio da on mene neke stvari laže i da on pravi budalu od mene, pošto je on mislio da sam ja baš toliko nepismen u tome svemu. Kada sam ja shvatio da u stvari on mene mnoge stvari laže i da to nije istina što on govori, ja sam odlučio da potpuno prestanem da dolazim gore... Mnoge stvari koje je on pokušao na neki način da meni kaže, da ispriča, nisu se poklapale sa onim što je u stvarnosti... Javna bezbednost je imala druge podatke i ja sam tada video da to nešto nije u redu.“

(*Transkript iskaza svedoka Zorana JANJUŠEVIĆA na glavnom pretresu 14. marta 2005. godine, str. 8–9*) — **PRILOG br. 15**

„...Zapisi koji su nam [Javnoj bezbednosti — prim. S. P.] dolazili [iz BIA — prim. S. P.] u nekoj formi kucanog teksta, na papiru su u mnogo čemu bili netačni. Nisu ukazivali na ono faktičko stanje, što se dešavalo na terenu. Iz toga razloga smo mi insistirali, ukoliko se kreće u neku ozbiljniju akciju ka toj grupaciji, da imamo deo neke tehnike da možemo bar da preslušamo naknadno neke segmente razgovora i donosimo svoje zaključke, a ne da nam neko te zaključke trpa u nekom kucanom tekstu, itd. Bilo je tada velikog neslaganja između operative Javne bezbednosti i kolega iz Državne bezbednosti. Čak su mnogi ljudi govorili da su znali šta se dešava sa tim merama... nismo imali poverenja u Državnu bezbednost u to vreme i znali smo da neko Spasojević Dušanu dostavlja podatke.“

(Transkript iskaza svedoka RODOLJUBA MILOVIĆA na glavnom pretresu 27. decembra 2004. godine, str. 17) —
PRILOG br. 16

„Međutim, po povratku u Srbiju mi smo se suočili sa pitanjem ne samo Vašingtona, nego i Brisela: „Kome se dugovi otpisuju?“, odnosno: „Koja je vlast u Srbiji?“ Da li smo vlast mi, kada kažem „mi“, mislim na demokratsku vlast, ili su vlast pobunjenici koji se nalaze u tom trenutku u centru Beograda i demonstriraju silu.“

(Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine, str. 12) —
PRILOG br. 7

* * *

S obzirom na stanje u spisu, Tužilaštvo bi moralo proširiti optužnicu na **delo oružane pobune** (u realnom slučaju sa ostalim delima koja se optuženom ULEMEKU stavljaju na teret s obzirom da se radi o različitim radnjama i posledicama). Ovo proširivanje je neizbežno s

obzirom na načelo legaliteta (član 46, stav 1 ZKP), prema kome je tužilac obavezan da pokrene krivično gonjenje ako su ispunjeni uslovi propisani u zakonu i ako ima dovoljno dokaza.

Zakonodavac je odredio da se tužilac u tom slučaju ne može rukovoditi celishodnošću gonjenja (načelo oportuniteta), čak ni kada bi se ona mogla pravdati nekim javnim interesom. Pogotovo je to nemoguće u konkretnom slučaju u kome se radi o ugrožavanju vrhovnog javnog interesa — zaštite ustavnog poretka i bezbednosti zemlje.

11. jula 2005. godine
u Beogradu

Srđa Popović, adv.

Pridružujemo se predlogu:

adv. Rajko Danilović, s. r.

adv. Radivoj Paunović, s. r.

PRILOZI

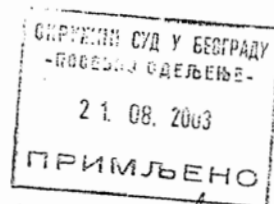
SADRŽAJ PRILOGA

1. Optužnica protiv Milorada Ulemeka br. KTs br 2/03 od 21. avgusta 2003. godine
2. Izveštaj Komisije Vlade Republike Srbije za ispitivanje sistema obezbeđenja predsednika Vlade Republike Srbije dr Zorana Dindića, DT 72 Broj 00–002/2003/86 od 13. avgusta 2003. godine
3. Transkript iskaza svedoka Zorana MIJATOVIĆA na glavnom pretresu 28. decembra 2004. godine
4. Transkript iskaza svedoka Gorana PETROVIĆA na glavnom pretresu 18. maja 2005. godine
5. Transkript iskaza okr. ULEMEKA na glavnom pretresu 14. juna 2004. godine
6. Transkript iskaza svedoka Dušana MIHAJLOVIĆA na glavnom pretresu 15. marta 2005. godine
7. Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 11. aprila 2005. godine
8. Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 13. aprila 2005. godine
9. Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 13. aprila 2005. godine
10. Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Saše PEJAKOVIĆA, kod Istražnog sudije, 23. maja 2003. godine
11. Transkript iskaza okr. Saše PEJAKOVIĆA na glavnom pretresu 19. februara 2004. godine
12. Dopis Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1–31 od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala
13. Transkript iskaza svedoka Vladimira POPOVIĆA na glavnom pretresu 16. maja 2005. godine
14. Transkript iskaza svedoka Čedomira JOVANOVIĆA na glavnom pretresu 12. aprila 2005. godine
15. Transkript iskaza svedoka Zorana JANJUŠEVIĆA na glavnom pretresu 14. marta 2005. godine
16. Transkript iskaza svedoka RODOLJUBA MILOVIĆA na glavnom pretresu 27. decembra 2004. godine

Република Србија
ОКРУЖНО ЈАВНО
ТУЖИЛАШТВО
СПЕЦИЈАЛНО ТУЖИЛАШТВО
Ктс бр. 2/03
21.8.2003. године
БЕОГРАД
МР/ДК

ПРИТВОР

ОКРУЖНОМ СУДУ У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНОМ ОДЕЉЕЊУ

БЕОГРАД

На основу члана 46.ст.2.тач.2.у вези члана 504а. ЗКП и члана 4. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала подижем

ОПТУЖНИЦУ

Против:

1. УЛЕМЕК-ЛУКОВИЋ МИЛОРАДА звани «Легија», рођеног 15.3.1968. године у Београду од оца Милана, са последњим пребивалиштем у Београду у Улици Булевар мира број 60, налази се у бекству,
2. ЈОВАНОВИЋ ЗВЕЗДАНА са Новог Београда, Улица Марка Ристића број 3/2, рођеног 19.7.1965. године у Пећи од оца Радомира и мајке Станице рођене Дашић, Србина, држ. СРЈ, ожењеног, оца троје малолетне деце, према коме је решењем о задржавању МУП-а Србије број ЛС-93/03 од 22.4.2003. године одређено задржавање, а налази се у притвору у посебној притворској јединици, који му се рачуна од 30.4.2003.године по решењу истражног судије Посебног одељења Округног суда у Београду Кри П 2/03 од 30.4.2003.године, који је продужен решењем Округног суда у Београду Кв П број 17/2003 од 30.јуна 2003.године и решењем Врховног суда Србије Кп 502/03 од 29.7.2003.године,

32/11

улоге, које су од стране организатора биле строго контролисане, сама активност је била планирана на дуге време и уз поштовање строгих правила унутрашње дисциплине, где се у хијерархији знало тачно место сваког од припадника ове банде. У тој пирамиди на челу су стајали окр. Луковић – Легија и Душан Спасојевић, који су као организатори имали неограничену моћ, како у смислу планирања делатности организације тако и у смислу издавања непосредних и конкретних наређења појединим члановима организације. Цела та организација била је конципирана тако да након стицања одређене финансијске и друге друштвене моћи, уз подршку Јединице за специјалне операције, на чијем челу се тада налазио окр. Легија, а уз коришћење позиција које би банда остварила у одређеним друштвеним, политичким, правосудним и другим чиниоцима, своју активност усмери у правцу освајања власти. То је подразумевало најпре уношење нестабилности у постојећу власт, елиминацију појединих личности као носилаца те власти, промену персоналне структуре у битним сегментима власти, што би све скупа омогућило да ова организација дефинитивно освоји власт. У целој тој идеји искоришћена је и чињеница постојања хашких оптужница против одређених лица, да би се фронт делатности организације шире поставио и иза себе имао подршку већег броја људи који су имали негативан став према постојању хашког суда.

Обзиром да се легалним путем власт није могла освојити, поготову не од криминалне организације Спасојевића и Луковића – Легија, долази се на идеју да у реализацију тог плана буде укључена и јединица ЈСО-а као оружана формација која је добро утренирана и послушна у односу на Луковића – Легију.

До реализовања плана могло се доћи једино слабљењем постојеће власти које би се састојало у убиству како Премијера тако и других високих савезних и републичких функционера. На тај начин створило би се осећање несигурности и погодно тло да се управо дејством ЈСО-а изведе коначни захват ка освајању власти. Први «тест» тих амбиција била је побуна ЈСО-а која је имала и политичку позадину кроз своје захтеве за смену министра полиције и других лица. Ова акција имала је ограничен домет, јер су изнуђене само неке персоналне промене у МУП-у Србије, али су и такви домети охрабрили Спасојевића и Легију да основну идеју – освајање власти форсирају, али сада на други начини другим средствима. У том циљу, прва препрека је био Премијер, пок. Зоран Ђинђић, на кога нису могли да остваре никакав утицај, па чак ни контакт. Како је остварење те идеје захтевало већи број учесника, то су Спасојевић и Легија организовали заверу од постојећих лојалних чланова злочиначког удружења и проверених чланова ЈСО-а. На тај начин чланови те завере, која је у основи имала циљ угрожавања уставне безбедности СРЈ, постају окривљени из диспозитива оптужнице под 1 тачка 1. Даља реализација плана захтевала је како постојање плана дејства и расподелу одређених задужења чланова у ком смислу у организацији пок. Спасојевића и Луковића – Легије предузимали конкретне активности које су детаљно описане у диспозитиву ове оптужнице.

Након предузимања ових активности, прешло се на конкретну реализацију плана а то је лишење живота пок. Зорана Ђинђића.

Након што су за извршиоца атентата изабрали окр. Јовановића као снајперисту и Тојага Жељка као «зољаша», Луковић и Спасојевић су са њима у Брзећу и Београду почетком фебруара месеца 2003. године испланирали и договорили да се уз учешће осталих чланова банде са тачно дефинисаним задацима дана 16.2.2003. године када се Премијер буде враћао са Копаоника, на

Prilog 2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- Комисија за испитивање система
обезбеђења председника Владе Републике Србије
др Зорана Ђинђића -
ДТ 72 Број: 00-002/2003-86
13. август 2003. године
Београд

ДРЖАВНА ТАЈНА

ИЗВЕШТАЈ**О УРЕЂИВАЊУ, ОРГАНИЗОВАЊУ И ФУНКЦИОНИСАЊУ
СИСТЕМА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДР ЗОРАНА ЂИНЂИЋА,
С ПРЕДЛОГОМ МЕРА****I Увод****Мандат Комисије**

Влада Републике Србије Одлуком о образовању Комисије за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића ("Службени гласник РС", број 15/2003) је образовала Комисију за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића (У даљем тексту: Комисија).

Задатак Комисије је да испита чињенице које се односе на уређивање, организовање и функционисање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића и да поднесе извештај Влади Републике Србије, најкасније у року од 60 дана од дана именовања председника и чланова Комисије, са предлогом одговарајућих мера.

Састав Комисије

Решењем о именовању председника Комисије за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића ("Службени гласник РС", број 52/2003), за председника Комисије именован је проф. др Жарко Кораћ, потпредседник Владе Републике Србије.

Луковић пре тога изазвао, посебно у Кули. То је представљало јасан сигнал Милораду Луковићу да новоизабрано руководство РДБ-а и МУП-а Србије нема намеру да га штити приликом кршења закона због некаквих посебних "заслуга" из прошлости као што је било уобичајено за време претходне власти. То је такође била порука Милораду Луковићу, да више не ужива никакве привилегије у новом режиму.

Побуна Јединице за специјалне операције

Према проценама већине саговорника Комисије, циљ побуне ЈСО био је изнуда персоналних промена у МУП-у, пре свега смене министра унутрашњих послова Душана Михајловића, али и Горана Петровића, помоћника министра унутрашњих послова и начелника Ресора државне безбедности и Зорана Мијатовића, заменика начелника Ресора државне безбедности. Непосредан повод било је хапшење браће Бановић, ради изручења Трибуналу у Хагу, а стварни разлози су били следећи:

- Хапшење Милорада Луковића након инцидента у клубу "Ступица", које је непосредно наредио Зоран Мијатовић уз сагласност Душана Михајловића и његова смена са чела ЈСО,
- Задржавање у притвору учесника отмице Мирослава Мишковића,
- Хапшење Милошевића и браће Бановић у којима је учествовала ЈСО, која стварају неспокој у редовима ове јединице због страховања да би неко од њених припадника могао бити изручен Хагу.

Побуна почиње у новембру 2001. године и траје дан (од 9. до 10. новембра), управо у време одсуства председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића и министра унутрашњих послова Душана Михајловића из Србије. Командант ЈСО Маричић, по наређењу Луковића, који и даље врши функцију команданта ове јединице из сенке, позива све своје припаднике да напусте своје радне обавезе и повуку се у касарну, укључујући чак и чланове јединице који су радили на непосредном обезбеђењу одређених личности. Блокирали су неке саобраћајнице у Кули и аутопут код Центра Сава. Постојала је бојазан да 1500 до 2000 људи из ЈСО са пуном борбеном опремом крену у правцу Београда и могућношћу да изазову несагледиве последице. Као контрамеру, МУП поставља цистерне на правцу Кула – Београд. ЈСО добија посредну подршку дела врха Савезне државе и неких медија који су организовани од стране Душана Спасојевића и Љубише Бухе.

У току побуне припадници ЈСО у Кули од Чедомира Јовановића, који се тамо налази у функцији представника Владе Републике Србије, траже оставку Душана Михајловића. Чедомир Јовановић овај ултиматум јасно одбија.

Prilog 3

К.П.бр.5/03

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 28. ДЕЦЕМБРА 2004. ГОДИНЕ

Председник већа: Констатујем да су на наставак главног претреса дана 28. децембра 2004. године са почетком у 10 часова и 10 минута, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемека и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из чл.136. Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из чл.122. Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду, Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокат Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића, адвокат Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек, са браниоцима, адвокатима Момчилом Буљтовичем, Слободаном Миливојевићем и Марком Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић, са браниоцем, адвокатом Славишом Вукосављевићем, по заменичком пуномоћју браниоца, адвоката Ненада Вукасовића, бранилац окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића, адвокат Слободан Миливојевић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића, адвокат Дејан Лазаревић, бранилац по службеној дужности окривљеног Дејана Миленковића, адвокат Александар Ђорђевић, бранилац по службеној дужности окривљеног Сретка Каленића, адвокат Владан Вукчевић, бранилац окривљеног Милаја Јуришића, званог «Јуре», адвокат Жељко Грбовић, по заменичком пуномоћју браниоца, адвоката Драгана Крстићевића, окривљени Душан Крсмановић, са браниоцем, адвокатом Вељком Делибашићем, окривљени Саша Пејаковић, са браниоцем, адвокатом Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом, бранилац по службеној дужности окривљеног Бранислава Безаревића,

да је 12., изашао испред «Сава центра», обавио разговор са Гумарем, упозорио га на последице тога што је изашао са Јединицом пред «Сава центар», питао који су захтеви Јединица и зашто су изашли. Захтев је био њихов да се донесе Закон о сарадњи са Хашким трибуналом и други захтев је био оставка министра Михајловића. Ја сам сутрадан, мислим да је то било сутрадан, незадовољан оное што је министар Михајловић рекао око побуне Јединица, дао оставку и за мене је тај посао када је у питању побуна Јединица, био завршен.

Председник већа: Ви кажете да се ради о побуни те Јединица за специјалне операције?

Сведок Зоран Мијатовић: Такозваној побуни сам рекао.

Председник већа: Такозваној?

Сведок Зоран Мијатовић: Да. Ја мислим да то није била побуна, с обзиром да сам и ја имао неколико, два припадника Јединица у свом обезбеђењу, сви су они, па и она околина, звани у Кулу, мобилним телефонима, на хитан састанак, онда су им, то сам касније сазнао, одузимани мобилни телефони и оружје, они су тамо стављани у неке просторије и иза тога су се морали сагласити са оним што је група људи која је то организовала, да прихвате, да стану иза тих захтева који су тамо формулисани. Нисам се ја бавио ко је све то, то мене једноставно није интересовало.

Председник већа: Да ли сте Ви, као заменик начелника ресора Државне безбедности, одлазили са Милорадом Брацановићем у Кулу ради разговора?

Сведок Зоран Мијатовић: Опет Вас не разумем добро, некако тон је...

Председник већа: Да ли сте Ви одлазили, као заменик начелника ресора Државне безбедности, са Милорадом Брацановићем у Кулу ради вршења разговора са командантом Јединица Душаном Маричићем?

Сведок Зоран Мијатовић: Не.

Председник већа: Да ли сте Ви у оквиру Ресора државне безбедности вршили истражне радње, било које врсте и прикупљање одређених доказа у циљу покретања кривичног поступка против припадника ресора Државне безбедности?

одвукло, да ја сада тумачим. Ја нисам човек који сматра да је апсолутно у праву. Могу ја погрешно да мислим, ја нисам безгрешан човек.

Председник већа: Право на питања имају пуномоћници оштећених. Адвокат Рајко Даниловић. Изволите.

Адв. Рајко Даниловић: Како је дошао до тога да сведок оде да преговара са представницима Јединице за специјалне операције који су се појавили ту на ауто-путу?

Сведок Зоран Мијатовић: Мислим да је то било негде око пола осам ујутру, Душко Михајловић, то јутро, Душан Михајловић је тада ишао са овим једним од официра да га води у Хаг да се слика тамо како се овај добровољно предаје.

Адв. Рајко Даниловић: Јокић?

Сведок Зоран Мијатовић: Јокић, тако је. И више га је, прво га је интересовало, да ли је проходан ауто-пут, а онда иза тога, да ја то још једанпут тамо проверим шта се тамо догађа. Зашто сам ја отишао? Јединица је одбила да прими Горана Петровића. Ја нисам имао никада проблем са Јединицом. Била је процена и то добра процена, да ће мене Јединица да прими, што је тачно. Ја нисам имао проблема, чини ми се да ми је Звездан пришао када сам дошао тамо, да сам тражио Гумара, онда се он мало сплео, јесте ту – није ту, онда сам рекао доведи га, он је ту, немој да и ти правиш глупости и попричао. Значи, ја сам отишао, не зато што сам ја хтео, начелник ресора ми је рекао да покушам, ја сам рекао, нема шта да покушам, ја ћу да разговарам. Ја заиста са људима у Јединици нисам имао проблема, без обзира на то што су неки били ухапшени и тако даље. У тој Служби, свако је радио свој посао. Ја сам био заменик начелника, радио и усмеравао оперативу на та пријављивања, људи су покушавали да се сакрију, да униште трагове кривичног дела, свако је радио свој посао.

Адв. Рајко Даниловић: Ви рекосте да сте имали сазнања за браћу Бановић, како су ухапшени? Који су аргументи, које Вам је, рецимо, аргументе изнео командант те Јединица Маричић Гумар у том разговору?

Сведок Зоран Мијатовић: Он се није бавио са тиме да су они преварени и тако даље, ја сам рекао захтев и он је рекао Закон о Хагу и оставка министра, ја сам му рекао: «Дај, бре, Гумару, немој ти приучени гумар да се бавиш сада неким политичким питањима.» Он чак и није гумар, него приучени гумар тамо негде у Книну или где се приучавају, ја

психологију Београда и града. Он то не зна мученик, али је ипак окренуо Јединицу пре мрака.

Адв. Рајко Даниловић: Да ли сведок има нека сазнања, да ли се Хашки трибунал интересовао за ову Јединицу, и посебно поједине припаднике те Јединице и њихову активност током ратова?

Сведок Зоран Мијатовић: Тачно. Ево сада да Вам објасним, мислим да то може бити важан сегмент и не, ја нећу да га прејудуцирам, ја ћу само изнети чињенице. 19. октобра 2001. године је Карла Дел Понте, не знам да ли је тог дана и посетила Београд или два дана касније, немојте ми узети то за зло, али 19. октобар, она је упутила једно опширно писмо на три или четири странице Душку Михајловићу. То је писмо било њему, не знам да ли је Премијер добио исто или је министар Михајловић прекопирао па дао Премијеру и дао Горану Петровићу. Значи, ми смо добили једно писмо Карле Дел Понте где она тражи од Душка Михајловића да се достави комплетна документација о Јединици за специјалне операције и то, како се наводи у писму, од оне 1991. године до 2001. године, тамо је све назначено, да се тамо наведе и када је она формирана и како је формирана и којим средствима, ко је учествовао у финансирању и тако даље, па онда све о командном саставу те Јединице и тако даље, где је, између осталог, у делу где се бави око појединаца и када се говори о командном кадру Јединице, дословце стајало, значи, врло проверљива ствар, то као суд можете тражити да добијете тај документ, где дословце пише, између осталог, да се траже и подаци о Звездану Јовановићу и Милораду Улемеку. Истина, Милорад је ту спомињан са три-четири различита имена и презимена, псеудонимом и тако даље, али се односило на њега. Значи, заиста је дошло писмо 19. октобра 2001. године, значи, нешто мање од месец дана од побуне Јединице, значи, дошло писмо, где се траже подаци, значи говорим када је у питању командни састав о два припадника Јединице. Истина, уз писмо је ишао списак, значи, списак, ја сада ћу Вам рећи шта каже Карла, ја ћу Вам сад изнети, ишао је један списак, то ја кажем имена и презимена, нека су више пута понављана у различитим верзијама, негде је фалило једно слово, негде мало другачије име и тако даље, значи, само име и презиме где Карла Дел Понте прејудуцира да се ради о припадницима Јединице и тражи кадровска досијеа. Истина, то је толико било непрецизно, јер Ви имате Јовановић Милана и Драгана, више хиљада, Петровић Драгана исто тако више хиљада, и да смо хтели, било је врло тешко да одговоримо. Ми смо тај документ добили, ако је то било 19. октобра, можда 21., 22. октобра и тако даље и тако даље. Значи, тачно је да је пре побуне Јединице дошао један такав податак. Ко је све могао бити упознат да се траже припадници Јединице, да се траже њихови подаци о њиховим деловањима, тамо пише, дословце, у

Хрватској, Босни, па и на Косову, ко још може да зна осим министра и његовог кабинета, Влада и тако даље, ја то не знам. Ја знам да смо ми, када је у питању Служба, знали само Горан Петровић и ја, у међувремену дошло је до побуне, ја кажем, тзв. побуне Јединица и тако даље и да је истина ово да је Хашки трибунал показао одређено интересовање, прво за командни кадар, да не говорим Јовица, Френки и тако даље, пошто је овде суђење овој двојници људи, значи, да су и та два човека били децидирани у захтеву Карле Дел Понте. Ја морам рећи још једну ствар да бих Вам помогао око све те приче око те Јединице, око Хага и тако даље, што може, а и не мора да има везе са тиме. Још једну ствар коју хоћу да везујем директно за писмо и за Ваше питање. У то време, негде те јесени, ја не знам у ком стадијуму, био је већ покренут поступак за формирање, ако се сећате, Жандармерије. Људи као људи. Почели су приче разне тамо, почело је звање неких људи из Јединице да дођу у Жандармерију, почело је звање људи да добију и нека командна места, тамо је била једна, како бих ја рекао, оно наше по српски, ево формира се Жандармерија, она ће носити беле рукавице, она ће се шепурити и шеткати, а ви ћете, каже, господо, у тој Јединици хапсити хашке осуђенике и на крају ћете урадити последњи посао, мораћете сами себе да ухапсите. Знате, то је било пуно података, ми смо о томе да иду те неке ружне приче, да то мало и дестабилизује те људе, нису сви припадници ескадрона смрти, како се то тврди, та генерализација није добра, појединци јесу, не би се бавио проценом, други нису. Људи као људи, постали су осетљиви на те приче, онда иза тога долази хапшење браће Бановић и сигурно су се људи мало пољуљали, знате, ја сам ту врло објективан, али није била довољна само наша реакција, моја и Горанова. Било је неопходно, пре свега, да реагује министар, иза тога да упозна људе из Владе и да смо ми наговештавали да има таквих врста таласања у Јединици, да би било добро да се то предупреди. Истина, Горан и ја смо отишли на једно три састанка, један је био на Јеловој гори, један у Кули, или не знам где, није битно, знају и људе. Из Јединице смо људе из Јединице упозорили да су они припадници сада ресора, да су они чиновници ресора, да за њих важи Закон о унутрашњим пословима, да они који не могу без команданта Милорада, да они направе корак напред и да се ми ту лепо изљубимо и поздравимо. Нико није хтео ту границу и ту линију, коју смо ми њима понудили, да пређе. Ево, то би био мој одговор око Хага, око свих тих прича, шта би могло да доведе или не доведе, то је добро било тле да ви кажете људима, па ево ово што се прича, ево видите, ухватили сте сабраћу, сада ћете и ви. То је врло могуће, али не мора да буде тачно.

Адв. Рајко Даниловић: Да ли сведок има сазнање ко је постављао руководећи састав ЈСО, ко је одлучивао и о чиновима и о напредовању и о местима на којима ће радити?

Prilog 4

К.П.бр.5/03

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 18. МАЈА 2005. ГОДИНЕ

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 18. маја 2005. године са почетком у 10,22 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемекa и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Јасном Билић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокат Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адвокат Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем и Марком Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, бранилац окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокат Александар Поповић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Александар Зарић, по заменичком пуномоћју изабраног браниоца адвоката Дејана Лазаревића, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адвокатом Љубишом Радојичићем, бранилац по службеној дужности окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, бранилац окривљеног Милана Јуришића званог «Јуре» адвокат Александар Зарић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Вељком Делибашићем, окривљени Саша Пејаковић са браниоцем адвокатом Гораном Петронијевићем, окривљени Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адвокатом Жељком Грбовићем, окривљени Жељко Тојага са браниоцем адвокатом Гораном Петронијевићем.

знање и сагласност и министра унутрашњих послова и мене као начелника и да ако некада једног дана неко треба да сноси одговорност али не знам какву, то ћемо сигурно бити сви ми напред набројани, а не никако неко из Јединице или из оперативе која у свему томе учествује. Отприлике то је било нешто што сам ја Лечићу тада рекао. Мислим да се он јављао још једном или два пута, у сличном тону. Не знам тачно да ли се Гумар јавио само једном или два пута, али негде у неким раним вечерњим сатима, не знам 5- 6 или 7, пошто је то новембар па онда ноћ пада рано, отприлике се јавио и Гумар са тим неким сличним причама. Ја сам и њему поновио оно што сам рекао Лечићу такође да ту нема ничега, ни нелегалног, ни незаконитог, да то није никаква акција изведена без знања и сагласности надлежних старешина, да стојимо сви иза свега тога и да ту нема никаквих проблема. Он је отприлике тражио да ја дођем тамо у Кулу. Ја сам рекао да због неких других обавеза, али не зато што сам ишао у позориште како је касније ишла прича коју је чини ми се баш Легија пустио у промет, као ето, Јединица штрајкује, а он иде у позориште, баш га брига. Рекао сам Гумару да због тих неких других обавеза и зато што је безмало већ близу ноћ, не могу да дођем у Кулу, али да не постоји никакав проблем, да он или било који припадник Јединице за специјалне операције који има некакву дилему или има некакву недоумицу, дођу одмах сутрадан у Београд и да ће као и сваки пут до тада бити примљени. Ја сам имао такву праксу у раду, да сам свакодневно виђао све своје сараднике и да су сви они који су тражили пријем примани углавном у истом дану ако су у Београду, а они који су у унутрашњости могли су да се најаве најкасније данас за сутра. Дакле, рекао сам да не постоји никакав проблем и да они могу да дођу сутра одмах и да ће добити сва потребна разјашњења. Мислим да се он поново јавио након тога. Тешко је сада са ове временске дистанце говорити о неком временском размаку али тај разговор је био онако мало непријатнији него овај први, где је он отприлике ултимативно захтевао од мене да ја одмах седам у ауто или не знам шта и да долазим у Хаг отприлике онако «одмах да си дошао у Хаг, довлачи се овамо». Ја сам му рекао да знам шта им је на памети и да имам оперативне информације да они припремају некакву побуну. Рекао сам им да се не играју тога, да не праве глупости, да ће у свему томе они бити највећи губитници и још једном покушао да целу ситуацију смирим рекавши да нема никаквог разлога и никакве потребе да све то раде. Онда је он онако ултимативно, рекао сам дођите сутра, он је онако ултимативно спустио слушалицу. Након тога у моју канцеларију, а касније сам сазнао и у канцеларију министра Михајловића који је тада био на неком службеном путу, је стигао факс у коме отприлике пише, Јединица за специјалне операције је, као што Вам је већ познато урадила један сраман чин, издајнички и тако неке глупости и да због тога отказује даљу послушност начелнику ресора, тј. мени и министру унутрашњих

послова Душану Михајловићу. Након тога ја сам покушао да ступим поново у контакт са њима, међутим, већ тада они су не знам по чијем наређењу, претпостављам по наређењу оних који су све то организовали, прекинули све везе, како да кажем, са спољним светом, значи више се нико није јављао на те телефоне у Кули, ни специјале, ни обичне телефоне. Касније смо сазнали да су свим тим припадницима Јединице купили мобилне телефоне и све друге телефоне закључали, тако да ниједан припадник Јединице није имао могућност да са неким комуницира. Након тога мислим да сам позвао начелника центра државне безбедности у Новом Саду, пошто је то рецимо центар који је условно речено близу Куле, не знам сада колико близу али сигурно ближе од Београда и замолио сам га да оде тамо и да покуша да са тим људима разговара док се ми не организујемо и ми не кренемо тамо. Мислим да се он јавио врло брзо и да ме је обавестио да му нису дозволили да уђе тамо иако је рекао да долази по мом налогу. У међувремену се код мене појавио и Милорад Брацановић бивши официр за безбедност те Јединице који је отприлике ми рекао да је Гумар звао и њега и да је такође нешто ултимативно тражио од њега да одмах дође у Кулу. Ја сам рекао ОК, нема никакав проблем око тога, можеш слободно да одеш. Међутим, касније се и он јавио и рекао да и њега нису пустили да уђе у тај комплекс у Кули и ја сам и тога дана и те ноћи и наредних дана покушавао да ступим у контакт са Јединицом, међутим то није успевало наравно, као што сам рекао јер су они све те контакте прекинули. У међувремену сам, обзиром да је Премијер био у Америци, а министар мислим у Бриселу, обавестио потпредседника Владе тадашњег генерала Перишића који је у то време био председник одбора за безбедност и Чедомира Јовановића који је био шеф посланичке групе ДОС-а у Парламенту о томе шта се дешава, тако да смо у неком контакту доста овако интензивном били ја и генерал Лукић као начелник ресора јавне безбедности, командант Жандармерије Горан Радосављевић Гури и Чедомир Јовановић тог неког дана, мислим да је петак или субота до тренутка када се најпре министар вратио из Брисела, а онда не знам колико је то дана прошло и Премијер из Америке. Ја сам наравно и министру када је дошао реферисао о тим дешавањима, врло подробно, врло систематски износио сва та нека наша оперативна сазнања о томе о чему се ту заправо ради, колико тамо има људи, какво је расположење, о тим контактима које имају са Земунско-Сурчинским кланом и о тој подршци која им долази опет кажем и од људи из ДОС-а и од Коштунице, Павковића и војске уопште. Након тога је мислим дошао и Премијер. Имали смо један састанак у кабинету министра Михајловића. На том састанку су били министар Михајловић, господин Жарко Кораћ, ја, генерал Лукић и наравно касније се прикључио Премијер који је од стране свих нас мање-више био информисан о свему што се дешава. Ја сам му изнео неке чињенице о бројном стању те Јединице, чак идући у

детаље колико тамо има људи који имају годину дана стажа, две године стажа, желећи да му појасним да је та Јединица талац тог криминалног језгра, да тамо има људи који нису учествовали у ратовима, ни у Босни, ни у Хрватској, ни на Косову, да су то неки тако да кажем нови момци који још нису захваћени и искварени тим вирусом, али да су тамо вероватно таоци, да су те приче о некој наводној мобилизацији неког резервног састава обичне глупости и измишљотине, да у Кули нема никог осим њих, да они управо те приче протурају како из Републике Српске стижу неки одушевљени добровољци и отприлике га упознао са свим оним што је њему било интересантно рекавши на крају да наравно ресор државне безбедности нема никакве друге оружане формације или било какву врсту неке организационе јединице која може неком физичком силом да се тој Јединици супротстави. Након тога су мислим кратко реферисали и министар Михајловић, односно генерал Лукић и то је опште познато, они су овако били доста нерасположени за, нарочито генерал Лукић и Горан Радосављевић за неки отворени сукоб сада са том Јединицом. Стално се провлачила нека теза да ли може нека Жандармерија или нека друга полицијска јединица да предузме било какву меру и радњу. Колико се сећам генерал Лукић је стално говорио да то није добра идеја, да они то не могу да ураде, да то није добро и мислим да је чак Премијер у неколико наврата онако емотивно реаговао и постављао питања Лукићу и Михајловићу пре свега, ако они сада крену из Куле и дођу овде у министарство унутрашњих послова шта ћете ви да урадите. Они су слегали раменима и говорили отприлике «па ништа, па то није добра идеја». На крају је питао «ако ја одем у Владу, они дођу, избаце ме из Владе на улицу, шта ћете ви да урадите?». Они су отприлике понављали ту причу како то није добра идеја, како не треба конфронтирати полицију, Жандармерију или било кога тој Јединици. Онда је Премијер устао и напустио тај састанак. Ја сам након свега тога видевиши да, ајде не могу тако да кажем да не постоји свест у Влади, јер то је доста лабава прича шта је то Влада, код некога постоји, код некога не постоји, али мислим да један број људи у Влади није свестан чињенице да се не ради о никаквој побуни Јединице, да се не ради о томе да ли ће Петровић, Мијатовић, Михајловић или било ко бити смењен и да ли ће да падне или неће да падне Влада, да ли ће се вршити неке измене у министарствима, већ да је на дневном реду било једно круцијално питање, или држава или криминал. Ја сам био заступник тезе да држава мора да се брани свим средствима јер је једино тада држава. Ако у држави постоји нека друга сила која има већи монопол физичке принуде, како то пише у уџбеницима, онда држава не постоји, онда је та некаква организована група, банда, зовите је како год хоћете, моћнија од државе. Видео сам да све то иде у том правцу. Сада не говорим хронолошки, значи у неколико наврата су одлазили министар Михајловић и Чedomир Јовановић касније и Премијер Ђинђић у Кулу.

другог команданта Маричића и још неких припадника Јединице, а они су такође знали да смо ми неко код кога не могу да прођу ни на који начин. Значи нисам претерано пратио ова ни друга суђења, али видим да се сада многи хвале како их Милорад Улемек није импресионирао, како су од почетка знали ко је он, шта ради, чиме се бави, па ево, дозволићу себи да ја то не поновим иако би можда ја једини имао право да то кажем. Дакле, када је та побуна избила значи ми смо сва та претходна сазнања имали и пошто је због те богате криминалне активности појединих припадника те Јединице један број припадника Јединице био под третманом ресора, ми смо наравно имали та оперативна сазнања, а она су потврђена и током те побуне, пре свега мислим на снимљене телефонске разговоре од којих су неки објављени у јавности у којима припадници Јединице комуницирају са Спасојевићем, са Бухом. Знали смо да се након краћег боравка негде у иностранству Луковић поново вратио, чак је дошао код мене и рекао да би волео да оде у Кулу тамо да се јави људима. Ја сам наравно дао сагласност, не видим зашто је то проблем, али је то касније настављено и интензивирано, тако да смо знали да је у време побуне и Улемек тамо био присутан и да су били на сталној вези, дакле, одговор на Ваше питање је тај на бази оперативних информација до којих смо дошли у целом том периоду и на бази снимљених телефонских разговора имали смо значи јасну ситуацију ко стоји иза те побуне. Оно што је можда интересантно када говорим о том политичком контексту поред онога који је јавно познат, дакле да је председник Савезне Републике Југославије подржао ту оружану побуну, да је то учинила Демократска странка Србије, да је у неким медијима објављено како је Маричић тадашњи командант звао генерала Павковића и питао га да ли ће војска да се меша. Он је рекао «Не, не пада нам на памет», дакле, поред тих неких опште познатих ствари, постоје и неке друге ствари оперативне, које указују на умешаност још неких лидера ДОС-а у ту целу причу и Војске Југославије односно њене службе безбедности. Када сам тог првог, другог дана, не сећам се тачно, разговарао са генералом Лукићем значи перманентно били смо у контакту, у једном тренутку или је он дошао на Институт или сам ја био у министарству у Кнеза Милоша, углавном он је дошао заједно са командантом Жандармерије Гораном Радосављевићем Гуријем и донео неки папир. Ја сам питао шта је, о чему се ради. Лукић је онако мало изнервиран рекао «Ево ти читај». Ја сам погледао и видео да је то писмо или проглас подршке побуни Јединице за специјалне операције од стране Жандармерије. Онако смо згранути погледали Гурија и рекли, «одакле ти ова глупост, ко ти је то дао?» и он је тада рекао да су му то саопштење којим Жандармерија подржава протест Јединице за специјалне операције издиктирали Драгољуб Мићуновић и Небојша Човић. То је онако изазвало иако нисам претерано емотиван, поприлично гађење код мене. Други детаљ који је био интересантан се

којима се отприлике тражи све о свему. Ти захтеви тако изгледају. Не знам да ли сте их видели, па и у том једном од захтева који је дошао и до мене писало да Хашки Трибунал тражи информације дакле о Јединици за специјалне операције, о припадницима, наведено је тамо много, не знам, 100 – 200 некаквих имена, надимака, непотпуних генералија, где се отприлике кажем на том нивоу тражило било какво сазнање. Пола од тих имена није било могуће везати за неке личности, значи Мрки, Тихи, парафразирам, али у том стилу. Пола од тих неких људи никада нису ни били припадници те Јединице. То се видело онако на бази овако летимичног погледа. Много је оних који више нису били међу живима, тако да знајући да се са тиме шпекулише ја сам чак тадашњем команданту Маричићу показао тај списак и рекао сам да то није никаква фама, значи да то није списак оних који треба да буду ухапшени и испоручени Хагу, већ да је то захтев каквих долази на десетине и стотине, да се проследи неке информације. Када ће се и у којој форми и у ком обиму одговорити том захтеву ја не знам, тако да мислим да та прича око Хага не пије воду, жаргонски речено. Оно што је за мене суштина, то је страх, ајде, страх опростиће ми Милорад, његов лични да ће се наћи сада где се овде налази. Значи да ће допасти затвора јер су све наше активности ишле у том правцу и било је питање тренутка и времена када ћемо доћи до неких доказа и када је након Ступице ухапшен из страха да ће бити прослеђен Хагу, организовано је то експресно саслушање сведока и он је за два дана изашао и склон сам управо тој тези да је код Улемек разлог за организовање те побуне био његов страх да ће и након саслушања за Ибарску магистралу бити ухапшен као што је страховао и у неколико претходних наврата када се појављивао пред судовима да ће му се то десити. Што се тиче значи Бухе или не знам Спасојевића, њима је та инструментализација Јединице била врло важна у неким њиховим криминалним активностима. Када свему томе додате случај Мишковић и чињеницу да је велики део тог Сурчинско-Земунског клана тада био неколико месеци у затвору под истрагом и због сумње да су организовали отмицу Мишковића, они су имали и некакав лични мотив освете условно речено према министру Михајловићу и наравно требало је неким тим политичким субјектима показати да су они реална снага како би се у будућности од њих могла очекивати та политичка заштита јер су они добро знали да се без политичке заштите у било ком режиму у било којој држави не можете бавити оним чиме су се они бавили.

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Да ли сведок има сазнања о томе чиме се бавио окривљени Улемек након изласка из Јединице?

Сведок Горан Петровић: Па, мајор Батић је био лажни псеудоним припадника Јединице за специјалне операције који је након побуне прочитао једно од првих, ако не и прво саопштење те Јединице за јавност на некој конференцији за штампу која је импровизирана у центру у Кули. Наравно да смо врло брзо установили да није у питању никакав мајор Батић већ да се ради о сасвим другом лицу са сасвим другим генералијама и да је тај припадник Јединице у ту Јединицу дошао из Војске Југославије, мислим из неке падобранске бригаде, да ли месец, два или три месеца пре тога, али значи нешто непосредно пред побуну, колико се сећам.

Адв. Срђа Поповић: Сада, само још нешто, када сте разговарали о тим састанцима и разговорима током побуне између генерала Лукића, Премијера, Вас, Ви сте једног тренутка казали, «по мом мишљењу ту се радило о томе или држава или криминал», па ја разумем шта Ви кажете, али би морао овако питање да поставим, да ли је по Вашем мишљењу у том тренутку била угрожена или безбедност или уставно правни поредак земље, по Вама, по Вашем мишљењу?

Сведок Горан Петровић: Ако је покојни Премијер питао министра и начелника ресора јавне безбедности «ако они крену из Куле и дођу у министарство шта ћете Ви урадити?», а они одговорили «ништа», ако је то после тога питао «шта ако дођу у Владу и избаци ме на улицу, шта ћете Ви урадити?» «Ништа», онда је јасно да постоји итекаква реална или основана претпоставка да се у сваком тренутку може извести државни удар, пуч, да се може починити некажњено било какво кривично дело, а о преузимању власти да и не говоримо. Значи то је у тој ситуацији врло реално и врло могуће.

Адв. Срђа Поповић: Колико ја разумем, закључак тих састанака је био да се ништа не може предузети, да то не може да се заустави?

Сведок Горан Петровић: Па, не може се рећи да су заузети некакви ставови или да се дошло до некаквих закључака. Ја сам био врло прецизан и реалистичан када сам то описивао, значи дошао је Премијер, нешто питао, они су му нешто одговорили, он је устао, окренуо се и отишао. Значи ту није било никакве формализације у том смислу али се из тока целе дискусије, барем тог где сам ја био присутан, могао извести закључак. Ја сам га извео, да не постоји расположење код припадника ресора јавне безбедности да се на било који начин ангажују у решавању тог питања.

Адв. Срђа Поповић: Ви сте данас помињали неке транскрипте разговора које сте Ви успели да пресретнете и моје питање само гласи да

Prilog 5

К.П.бр.5/03

14. juni

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 14. ЈУНА 2004. ГОДИНЕ**

Председник већа: Констатујем да су дана 14. јуна 2004. године, са почетком у 10,06 часова, на главни претрес, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Београд, Устаничка број 29, судница број 1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03 окр. Милорада Улемека и др., због кривичног дела удруживања ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривично дело убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду КТС.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу судије чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић и судија Марко Кљајевић, председник већа, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића адв. Рајко Даниловић и адв. Срђа Поповић, пуномоћник оштећене, мајке пок. председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адв. Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића, адв. Варја Банић, окр. Милорад Улемек са браниоцима адв. Момчилом Булатовићем, Слободаном Миливојевићем и Марком Миливојевићем, окр. Звездан Јовановић са браниоцем адв. Ненадом Вукасовићем, браниоци окр. Милоша Симовића, Александра Симовића, Владимира Милисављевића адв. Александар Поповић и адв. Слободан Миливојевић, бранилац окр. Нинослава Константиновића адв. Оливера Ђорђевић, бранилац окр. Дејана Миленковића адв. Биљана Кајганић, бранилац окр. Сретка Калинића адв. Александар Ђорђевић по заменичком пуномоћју браниоца по службеној дужности адв. Владана Вукчевића, браниоци окр. Милана Јуришића званог «Јуре» адв. Драган Крстићевић и Александар Зарић, окр. Душан Крсмановић са браниоцем адв. Вељком Делибашићем, окр. Саше Пејаковић са браниоцима адв. Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом, окр. Бранислав Безаревић са браниоцем адв. Гораном Петронијевићем, по заменичком пуномоћју адв.

Председник већа: Мислим да би требало због озбиљности садашње процесне ситуације и да омогућимо право на одбрану првоокривљеном Милораду Улемеку, да заиста није потребно са моје стране, ја се надам да сте озбиљни људи, да било кога опомињем нити да прекидамо излагање, јер и закон каже да окривљени има право у непрекинутом и неометаном излагању да изнесе своју одбрану и да одговара на питања, ако то жели. Према томе, генерално важи та опомена председника већа, везано за пристојност у судници. Мислим да нема потребе да се међусобно полемиче и једноставно мислим да то није ни време ни место, нити да се води полемика између пуномоћника, бранилаца, мислим да треба да омогућимо право на одбрану окривљеног Милорада Улемека. Можете наставити.

*ђуно
(Cont. 2)*

Окр. Милорад Улемек: Хвала. Ево да наставим, где смо прекинули. Значи, по мом доласку у центар Кула, када сам се са својим бившим потчињенима договорио од прилике о тој неком мом статусу након мог уласка у центар и када сам објаснио разлоге због чега ћу морати да напустим тај центар, онда је био одржан један састанак на коме једноставно је требало да се утврди, добро, сад ситуација се затегнула и шта сад. С обзиром да је тадашњи командант Душко Маричић још једном покушао да ступи у везу са начелником службе, начелник службе, то је већ, да прецизирам време, била субота ујутру. Начелник службе га је одмах одбио и рекао му је са којим је он правом искључио све везе у центру Кули и наредио му је да одмах дође у централу службе у Београду. Тадашњи командант му је рекао да он не може да напусти Јединицу због тога што је ситуација таква и таква да не понављам, на шта је он имао ту краћу препирку са начелником службе и углавном тадашњи командант није хтео...Једно два сата после тога пред капију центра је стигао тадашњи заменик Мијатовић и са њим је у колима био тадашњи начелник Седме управе Милорад Брацановић. Они су пошто пото хтели да уђу у седиште Јединице, међутим, због начина на који су се они опходили према команданту Јединицу претходна два дана, командант није хтео да их прими, већ им је однео састављен на папиру, значи састављен захтев од стране Команде, захтеве које је Јединица хтела да предочи начелнику службе, због чега се све то издешавало. Мијатовић је узео онај папир и буквално га бацио команданту, значи бацио на команданта и рекао му је, ви немате никаквих права за никакве захтеве, или одмах смирите ову ситуацију или ћемо другачије да разговарамо. Командант Маричић, пошто је млад момак, пун неког свог поноса, он је ту ушао у вербалну препирку са замеником и тај састанак се завршио, ако могу да кажем катастрофално. Он се вратио назад. Био је онако бесан, тужан и рекао је пошто они нас не схватају озбиљно, ми ћемо да урадимо следећи корак. Следећи корак је био тај да је донешена одлука да се једним мирним путем блокира

Председник већа: Мислим да би требало због озбиљности садашње процесне ситуације и да омогућимо право на одбрану првоокривљеном Милораду Улемеку, да заиста није потребно са моје стране, ја се надам да сте озбиљни људи, да било кога опомињем нити да прекидамо излагање, јер и закон каже да окривљени има право у непрекинутом и неометаном излагању да изнесе своју одбрану и да одговара на питања, ако то жели. Према томе, генерално важи та опомена председника већа, везано за пристojност у судници. Мислим да нема потребе да се међусобно полемише и једноставно мислим да то није ни време ни место, нити да се води полемика између пуномоћника, бранилаца, мислим да треба да омогућимо право на одбрану окривљеног Милорада Улемека. Можете наставити.

*Видео
(Cont. 2)*

Окр. Милорад Улемек: Хвала. Ево да наставим, где смо прекинули. Значи, по мом доласку у центар Кула, када сам се са својим бившим потчињенима договорио од прилике о тој неком мом статусу након мог уласка у центар и када сам објаснио разлоге због чега ћу морати да напустим тај центар, онда је био одржан један састанак на коме једноставно је требало да се утврди, добро, сад ситуација се затегнула и шта сад. С обзиром да је тадашњи командант Душко Маричић још једном покушао да ступи у везу са начелником службе, начелник службе, то је већ, да прецизирам време, била субота ујутру. Начелник службе га је одмах одбио и рекао му је са којим је он правом искључио све везе у центру Кули и наредио му је да одмах дође у централу службе у Београду. Тадашњи командант му је рекао да он не може да напусти Јединицу због тога што је ситуација таква и таква да не понављам, на шта је он имао ту краћу препирку са начелником службе и углавном тадашњи командант није хтео...Једно два сата после тога пред капију центра је стигао тадашњи заменик Мијатовић и са њим је у колима био тадашњи начелник Седме управе Милорад Брацановић. Они су пошто пото хтели да уђу у седиште Јединице, међутим, због начина на који су се они опходили према команданту Јединицу претходна два дана, командант није хтео да их прими, већ им је однео састављен на папиру, значи састављен захтев од стране Команде, захтеве које је Јединица хтела да предочи начелнику службе, због чега се све то издешавало. Мијатовић је узео онај папир и буквално га бацио команданту, значи бацио на команданта и рекао му је, ви немате никаких права за никакве захтеве, или одмах смирите ову ситуацију или ћемо другачије да разговарамо. Командант Маричић, пошто је млад момак, пун некег свог поноса, он је ту ушао у вербалну препирку са замеником и тај састанак се завршио, ако могу да кажем катастрофално. Он се вратио назад. Био је онако бесан, тужан и рекао је пошто они нас не схватају озбиљно, ми ћемо да урадимо следећи корак. Следећи корак је био тај да је донешена одлука да се једним мирним путем блокира

значи да кажем нека овако слабија струја, који су рекли да се сачека до сутра, да се види шта ће бити. Међутим, у тој некој расправи и дискусији, значи превагнуло је мишљење ових оперативних официра и донета је одлука да се Јединица подигне и да се крене за Београд, пошто је било речено да нико није озбиљно схватио оно што Јединица тражи и да и даље замајавају очи и да и даље, значи током целог тог дана у недељу министар је упорно давао изјаве да је то све политика, да је то не знам, овако, да је то онако. Они су посебно били изреволтирани, заправо сви смо били изреволтирани тим, пошто је министар кад је био на том састанку, причао је једну причу а у јавности протурао другу причу, значи ништа од онога што је стварно разговарано на том састанку, он није изнео у јавност него се држао те приче о политици ко пијан плота. То је највише допринело да се донесе одлука да се Јединица дигне и да се крене за Београд. Значи ту је само било питање да ли да се изађе и блокира аеродром, због тога што је то јутро министар Михајловић најавио да ће он добровољно да преда у Хагу свог пријатеља, члана странке адмирала Јоџића. Значи то је чисто требало да буде једна симболична блокада аеродрома, чисто да би се министру показало да људи на такав начин не требају да иду у Хаг. Међутим, с обзиром кад се мало претресла та идеја, с обзиром да је аеродром тада био под савезном ингеренцијом, онда се довело у питање, да ли у једној таквој одлуци, у једној акцији, постоји могућност да се умеша и војска, пошто је војска била на неки начин задужена за све те савезне институције. Пошто то није баш онако, да кажем, била паметна идеја, одлучило се за другу идеју, а то је да се блокира мост на Газели. Значи то је био понедељак ујутру. Јединица је кренула из Куле. Значи стигли смо до Београда. Вероватно у Београду, значи комплетна полиција била је обавештена да Јединица иде према Београду и било је договорено да се Јединица у Београду не појављује са фантомкама, дугим наоружањем, значи није никакав био циљ да се нико плаши и застрашује, да нико у томе не осети никакву претњу, него ето Јединица је одлучила први пут да на улицу, оно што се каже у јавност изађе потпуно демаскирана. Пошто је тог понедељка значи био радни дан и био је шпиц, ми смо одлучили да не блокирано скроз Газелу, него да оставимо то једно парче, да би ипак људи могли да иду на посао, јер смо знали ако скроз блокирамо Газелу, настаће тотални хаос и само ће опет да трпе они људи који немају никакве везе са тим. Тако је било урађено. Ту негде око пола један, значи кад је та блокада била направљена, опет је дошао заменик Мијатовић. Улетео је буквално међу припаднике. Тражио је тадашњег команданта Маричић Душка и ту му изнео једну бујицу псовки, како ми нисмо нормални, како смо ми овакви, како смо ми онакви. Да ли је он свестан, мислим изнео је неку своју тужну причу. Тадашњи командант Јединице му је рекао да сад више он сам не може да одлучи и да уопште не жели да разматра и коментарише предлоге Мијатовића који је ту опет

хтео некако да то изглади, доглади и тако даље. И он је одатле отишао необављеног посла. С обзиром да сам ја тог дана увече, односно поподне, извињавам се, требао да сведочим као сведок у Ибарској магистрали, наравно, одмах оне струје и оне странке који никако нису могли да признају да се ту не ради о никаквој политичкој побуни како су они назвали, него да се само ради о једном симболичном протесту, јер је такав био, јер нико није ту био угрожен, нити је иком прећено. Они су одмах то повезали са тим да је Јединица изашла на улицу да би заплашила, не знам, органе правосуђа, због тога што сам ја требао да сведочим, што је по мени чиста била глупост јер то није имало никакве везе са тим. То се једноставно тако потрефило. Ја сам отишао на суђење. Ту сам дао изјаву коју сам требао да дам. У међувремену ми је јављено да је Јединица одрадила та четири сата или пет сати, не знам колико је било планирано, ту блокаду, односно полублокаду ауто пута и да су кренули, да су се спремили да се врате назад за Кулу. Значи ја сам замољен, пошто смо се тако били договорили, да чим завршим давање тог исказа, да се вратим назад за Кулу. Ја сам то и урадио. Вратио сам се назад за Кулу. Кад сам дошао у Кулу, тамо испред центра је био општи хаос. Ту је било не знам колико стотина новинара, камере, сви су покушавали да уђу и ми смо разматрали да ако сад овај неки потез не доведе до неких како да кажем, резултата, да онда треба дебело размислити да ли протест да се настави или да се протест прекине. У уторак, значи цео дан је било мирно, значи нити је ко звао, нити је ко долазио. Било је једно, како да кажем, стенд бај, стање. У среду је дежурни са капије донео поруку, значи која је била из Владе Србије, где је мени поручено да увече, сад се не сећам, да ли у 20,00 или 22,00 сата, обавезно будем у Влади Србије ради даљег договора шта даље радити. Ја сам у једној одређеној реченици схватио да ми је покојни Премијер послао поруку и ја сам просто послао одговор да ћу бити на том састанку. Пошто је онда било питање моје целе улоге у целој тој ситуацији, значи било је доведено у питање, због чега нико од ових официра не иде самном на тај састанак и онда смо се једноставно договорили, мислим, ја сам њима рекао да нема никакве шансе, ја да било шта урадим на њихову штету. Значи све што будем тамо договарао, урадио, значи могу само да урадим у њихову корист, на њихово задовољство и да ћу се максимално потрудити да све оно што кажем буде испоштовано. Ја сам кренуо тада из Куле са четворо кола. Значи кренуо сам ја и било ми је додељено обезбеђење. Кренули смо према Београду. Пошто смо знали да једина спорна тачка од Куле до Београда је мост на Бешкој, ми смо од суботе увече, значи држали, послали смо један тим извиђачки, који је заузео своје позиције, значи на прилазу том мосту. Мене су они сачекали негде испред Новог Сада и објаснили ми да је ситуација следећа. Да се испред самог моста, значи Бешке, налази једно десетак цистерни, они претпостављају са горивом, које су

поређане тако да могу да блокирају пут и да су уочили шест до осам митраљеских положаја који су били распоређени онако како се то каже професионално у левак и они нису могли да знају сврху али су претпостављали да је то била намештена једна врста сачекуше. Сад да ли је то било намештено за мене, ја то заиста не могу да тврдим, или је то било намештено уколико опет Јединица буде покушала да крене према Београду. Ја то стварно не знам. Ја сам рекао да онај ко је издао такву идеју да је то један обичан лудак, јер ја заиста не познајем, тада нисам познавао, а верујем да не познајем ни сад, ни једног нормалног полицајца који би на тај начин, под таквим околностима отворио ватру на своје колеге без обзира што смо ми били у протесту или што смо на неки начин, ајде да кажем, одбили неку послушност. Ја сам рекао да нема везе, да ћу ја проћи. Ја сам дошао до моста и заиста сам видео све то што ми је овај извијач описао. Међутим, прошао сам без икаквих проблема. Стигао сам до Владе Србије. Тамо су ме у дворишту сачекали Љубиша Буха и Душан Спасојевић и рекли су ми, ту је Душан више, не знам из ког разлога, али сам сазнао после, што ћу овде и објаснити, рекао, немој никако да попустиш, ово мора да иде до краја. Ја га нисам разумео баш најбоље у том тренутку. Ја сам ушао горе у Владу. Одвели су ме у кабинет покојног Премијера. И он ми је од прилике објаснио ситуацију. Значи да морамо да нађемо неко средње решење, значи да буду испоштовани и наши захтеви, и да значи буде, како да кажем, испоштован неки ауторитет Владе, јер он једноставно није могао да дозволи себи то и ја сам га и тада, и сад га потпуно разумем, да рецимо било која групација у земљи може тако себи да дозволи и да тражи смену једног министра, па макар он и погрешно и макар он урадио то што је урадио. Значи, он ми је буквално рекао, замисли шта ће људи мислити о Влади и о мени ако ја будем пристао на такве уцене. Он ми је рекао, ја потпуно вас разумем и потпуно схватам да сте ви у праву, значи да сте револтирани, да је исправно то што тражите, али између разума и срца постоји једна велика разлика. Ја сам схватао да је он у праву. Он ми је тада рекао, ево, Мијатовић и Петровић су поднели оставке. Значи они су били оно што се каже нарибани, и од стране министра, мада је то било цинично са његове стране, и од стране самог Премијера због тога што су уопште се поставили на такав један начин који је довео до те ситуације. Ја сам рекао, ми нисмо тражили оставку њих, значи тражена је оставка министра и ту је онда почело убеђивање и објашњавање. Не могу баш да кажем да је било убеђивање, него једноставно објашњавање како, шта и зашто. Ја наравно нисам могао да му кажем добро, ја ћу да донесем ту одлуку, јер сам ја заправо ту био испред ових официра, испред Јединице и сад нисам хтео да доведем ни себе у непријатну ситуацију да се договорим нешто што можда тим момцима не би одговарало или да кажем Премијеру да, нема проблема, биће то тако и онда да се вратим у Кулу и да ми ови момци кажу, или да

уопште донесем одлуку, ма то нема ни везе, идемо ми по старом. Значи ту сам био у једној незгодној ситуацији. Међутим, ту ми је Премијер рекао да мора да ме упозори на још једну ствар, а то је да морам да схватим да колико год ми сматрали да смо у праву, држава ће морати да покаже да је јача од једне такве ситуације, што сам ја потпуно разумео и ја сам га питао, па добро, шта ћете сада да пошаљете не знам, силу на нас, па требамо да се препуцавамо и да убијамо једни друге. Он ми је рекао да сила није његов манир понашања и само ми је рекао, подсетићу те, значи да се у суботу одржавају избори за Косово. Значи тада су, те суботе, не знам сад тачно који је датум био, били одржавани први избори на Косову. Не знам да ли за скупштину или за њихов парламент. И само ми је рекао, само поведи рачуна да вас цела Србија не окриви због тога што избори на Косову нису успели. Мени је била јасна та порука. Одмах сам схватио да држава са својим свим медијима, са својом снагом, ће се на сваки начин одупрети једном оваквом захтеву и да ће нас на сваки начин покопати и било шта да се деси на Косову ми ћемо бити окривљени, да ли су резултати могли да буду бољи, гори и тако даље. Ја сам рекао добро, вратићу се назад у Кулу, изнећу овим људима све то. Што се мене тиче ја ћу се стварно заложити да се испоштује овај наш договор. Тако је и било. Ја сам се вратио назад у Кулу. Објаснио сам официрима како и шта је било. Они су људи, кад сам им ја размотрио, односно разјаснио све ситуације у којима можемо да се нађемо, они су људи који су били нормални схватили исто да је ситуација, како да кажем, измакла контроли. Јер шта, ми смо хтели да направимо протест без било какве употребе силе. Добро, изашли смо једном, блокирали ауто пут. Изашли смо други пут, блокирали ауто пут и шта сад. Сад треба да изађемо и трећи па да блокирамо ауто пут, не знам месец дана. Значи једноставно држава је могла да каже, добро, нека блокирају, па ћемо да видимо докле могу да издрже. Значи ја само нисам хтео да се доводимо у такву ситуацију да се ми нешто натежемо са државом кад је већ Премијер, значи имао врло коректне предлоге како нама да се изађе у сусрет, оно што се каже и да вук буде сит и овце на броју. Ту је прихваћен тај предлог. Ја сам јавио да је све у реду, значи да је све то прошло како треба, да је прихваћено и сутрадан у четвртак сам опет позван у Владу Србије. Ту сам усмено објаснио покојном Премијеру све, како је договорено и шта је договорено и он ме је упутио онда да одем у министарство унутрашњих послова да седнем са тадашњим начелником генералом Лукићем. Не знам ко је онда био заменик и да се договоримо око тих појединости, око тих детаља. Ја сам тако урадио. Дошао сам у министарство. Одвели су ме директно у канцеларију код министра. Министар је седео и видео сам, онако, био је задовољан. Ту су седели Лукић, професор Андрија Савић. Министар ми је тада рекао, ево смењени су Михајловић, извињавам се, Мијатовић и Петровић и ево ми смо одлучили да поставимо господина Андрију

Савића за начелника службе. И рекао ми је, пошто је то иначе и раније био твој предлог, а објаснићу у даљем изјашњавању како је дошло до тог предлога, значи професор се сложио са тим и сад нам само још остаје како да Јединицу на један коректан начин, једним саопштењем, како да кажем, просто речено, како да Јединици сачувамо образ. Ми смо се ту договорили да Јединица буде измештена из ресора државне безбедности, да се стави под директну команду Владе Републике Србије, с тим што би оперативне ингеренције, значи над Јединицом имао начелник ресора генерал Лукић и министар Михајловић јер није могао Премијер сада да узме да командује Јединицом. Значи Премијер је само требао да даје, како да кажем, та нека, да аминује то неко генерално одобрење уколико би се цела Јединица негде употребљавала. То је тако било договорено и онда је на том састанку речено да је остао проблем да се реши заменика начелника службе и мене је министар дословно питао да су они у недоумици да ли да поставе Милорада Брацановића или овог, како се зове, Јањушевића. Ја сам рекао да што се мене тиче, с обзиром да знам ко је био Милорад Брацановић, и с обзиром да од 1996. године, оно што се каже, смо сарађивали, знам такође тај неки његов пут у служби, који је прошао. Ја сам лично сматрао да је боље да се постави Милорад Брацановић јер оно што се каже, ја господина Јањушевића, познавао сам човека, али нисам могао сад да гарантујем и да дам како да кажем, неке гаранције, мада се то и није од мене тражило. Значи питан сам само за мишљење. Значи мој став је био да се постави Брацановић, што је било значи урађено. Ово само напомињем због тога зато што су поред тога колале неке приче да сам ја поставио начелника службе, да сам ја поставио заменика начелника службе. Мислим то господине председавајући су обичне инсинуације јер замислите Ви онда то министарство и ту државу у којој може један појединац, без обзира да ли се он звао Легија, Пера или Мика, да дође код министра полиције и да му каже, е стави тог човека за начелника службе, стави тог човека за заменика службе. То је немогуће. Значи то ни у једној озбиљној држави није једноставно могуће. Та ситуација је тада била потпуно решена и пошто сам ја био дао тај исказ и ту изјаву пред судом, било је приступљено онда, то се све дешавало близу 21. новембра а желео бих да кажем да је 21. новембар дан центра Јединице. Значи дан када је основан тај центар у Кули и ми смо два пута годишње, на дан Јединице и на дан центра приређивали тако те неке прославе и церемоније, где смо звали званице из војске, Владе, државе, страних амбасада, углавном тај неки државни кор. Ми смо послали позивнице свима и овог пута онако су се самном пошаливали, дођемо овај пут, али немој овај пут ништа да се пали. Ја сам рекао, нема проблема. Тог дана, значи сви они којима су биле послате позивнице, међу њима значи покојни Премијер и министар Михајловић, дошли су. Сећам се да је тада Премијер Ђинђић дошао са сином. Ми смо ту направили значи, имали смо једну презентацију

Handwritten note: *Handwritten signature/initials*

Prilog 6

К.П.бр.5/03

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 15. МАРТА 2005. ГОДИНЕ

Председник већа: Констатујем да су на наставак главног претреса дана 15. марта 2005. године, са почетком у 10,15 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Београд, Устаничка број 29, судница број 1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03 окр. Милорада Улемек и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду КТС.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу судија Марко Кљајевић, председник већа, судије чланови већа Ната Месаровић и Милимир Цукић, са записничаром ~~Душаном Крсмановићем~~, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије ~~др. Зорана Ђинђића~~ адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адв. Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Ветуовића адв. Божо Прелевић, окр. Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем, Слободаном Миливојевићем и Марком Миливојевићем, окр. Звездан Јовановић са браниоцем адв. Ненадом Вукасовићем, браниоци окр. Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокати Александар Поповић и Слободан Миливојевић, бранилац окр. Нинослава Константиновића адв. Александар Зарић по заменичком пуномоћју браниоца адв. Дејана Лазаревића, окр. Дејан Миленковић са браниоцем адв. Николом Гавриловићем, бранилац по службеној дужности окр. Сретка Калинића адв. Александар Ђорђевић, бранилац окр. Милана Јуришића званог «Јуре» адв. Александар Зарић, окр. Душан Крсмановић са браниоцем

начин са њом. Захтеве које је Јединица истакла били су, ако се добро сећам, значи, први захтев је био да се донесе Закон о сарадњи са Хагом, што је чисто политичка ствар, односно ствар законодавца Народне Скупштине, није, најмање је ствар полиције да се тиме бави и да о томе брине. Други захтев је такође био везан за, мислим, чисто политички јер је био везан за смену министра односно моју оставку и смену начелника и заменика начелника Службе државне безбедности, што су такође политички захтеви јер свакако није у опису радног места и посла припадника Јединице да одлучује о томе ко ће бити министар или ко ће бити начелник и заменик начелника државне безбедности. Према томе, свима је било јасно да се ради о једном политички мотивисаном и политички..., мислим, протесту са политичком позадином и са политичким циљевима. Оно што је мени било најважније тада, кад смо већ видели да смо се суочили са једним проблемом, да они који су требали да брину о тој Јединици и да имају информације о стању у тој Јединици, једноставно те информације нису имали и дошло је до побуне Јединице у време..., мислим без икаквих претходних сазнања, бар када је о мени реч, а мислим да се то може односити на Премијере и друге званичне функционере у то време и то је дошло у време када је и Премијер и када сам ја био изван земље, ~~када сам се упутио да је то било политичко припремано споразум~~ је то хапшење Хашких оптуженика Бановића у Обреновцу само изговор и једно покриће за тај чин. Покушавали смо око тога да расправимо шта је стварно било, али мислим о томе могу више рећи они који су ту акцију хапшења Бановића спровели, јер се тим послом бавила Служба Државне безбедности и нисам с тим био ни посебно информисан нити у току, јер је био договор да то буде стална, редовна активност Службе државне безбедности и није била никаква потреба да се било ко обавештава о томе да ће се неко ко се..., кога пронађу са списка Хашких оптуженика, да кажем, привести надлежним правосудним органима. Према томе, схватио сам да је ствар се измакла контроли, да нам је неко иза леђа припремио побуну једне мислим елитне Јединице у служби Државне безбедности и да је ствар озбиљна јер тиме је доведен у питање углед и кредибилитет и Владе и Министарства и државе имајући у виду да су званична, да кажем, да је званична политика Владе којој сам припадао била потпуно дугачија од тих захтева које је Јединица поставила. Значи, та Влада се залагала за потпуну сарадњу са Хашким трибуналом, за доношење закона, али доношења у једном разумном року, а не да закон и немање закона буде изговор за несарадњу са Хагом, јер враћајући се у Уједињене нације

ми смо прихватили обавезе које то чланство носи, а те обавезе, у њих спада и Хашки Трибунал и има много основа да се правила Хашког Трибунала и директно примењују, односно да их наши надлежни правосудни органи директно примењују. Јер овде понављам полиција није радила на своју руку и није радила ништа по својој иницијативи него је предузимала само оне мере и радње које је добила од наших домаћих правосудних органа, а не од Хашког Трибунала директно, јер сарадња полиције са Хашким Трибуналом није била директно него преко наших правосудних органа. Значи, оно што је за мене било приоритет то је било да сачувамо неки јавни ред и мир у земљи и да сачувамо, односно да спречимо могућност да дође до насилне промене власти пошто је о томе почела прича како ће Јединица доћи у Београд, освојити Владу, побити све по Влади и да кажем довести на власт оне који ће водити ту по њима патриотску политику, за разлику од ове анационалну, издајничку политику коју води ова Влада и њени чланови, укључујући и мене као министра. У том смислу смо на овом нашем колегијуму Министарства проценили неку ситуацију у којој се налазимо и веома брзо смо видели да та побуна нема подршку унутар осталих организационих делова, линија рада у Министарству унутрашњих послова. Били смо сведоци да је вршен велики притисак ~~на друге припаднике полиције, посебно оне који су учествовали на~~ Косову и Метохији, да их сада не именујем јер није битно, да се придруже побуни, да дају подршку побуни итд., али то није успело и практично ми смо видели да је тај редовни састав полиције односно Јавна безбедност па и Државна безбедност да су лојални и да кажем ~~верни овој Влади и министарству и руководству својим старешинама и~~ да с те стране немамо проблема. Могу да кажем да су нам тада практично исказали ту подршку многи припадници и старешине Министарства и понудили се укључујући и унутрашњост да дођу у Београд и да практично обезбеде безбедност у то време и да спрече евентуалне покушаје Јединице да освоје власт силом и да на тај начин реагују. У том смислу смо и направили те планове поготово да се више не понови долазак Јединице као што је био долазак у Београд и блокада на ауто-путу код "Сава центра". Међутим, истовремено ми смо били свесни реалности да у том тренутку полиција Србије није располагала ни једном другом оружаном формацијом којом би могла да се супротстави "Црвеним береткама" односно која би могла да их разоружа или да спроведе неку одлуку министра или начелника Службе безбедности о расформирању те Јединице. Врло јасно смо добили одговор од многих колега да кажем..., када кажем колега

томе, било је потпуно јасно да ако желимо да избегнемо неку даљу конфронтацију и несрећу у земљи, да се неки компромис мора направити и на томе је..., практично због тога је Премијер и отишао у Кулу. Међутим, из мени непознатих разлога у које нећу да улазим и нећу да сада са овом накнадном памету то тумачим, практично тај одлазак Премијера побуњеницима на ноге је био безуспешан и они нису ни за длаку одступили од својих захтева који су били неприхватљиви за Премијера и Владу, јер нису у складу ни са једним не само законским него и демократским правилима било где. После неког времена добио сам овако чврста уверавања да је могућ некакав компромис и господин Чедомир Јовановић, тада председник посланичког клуба ДОС-а у парламенту, ме је замолио да ради постизања тог компромиса одем у Кулу и да разговарам са командом Јединице. Убеђивао сам га да то није могуће и да они који су одбили Премијера неће хтети да направе компромис и договор са оним чију оставку траже и који је поред осталог стварни разлог ове њихове побуне. Међутим, наваљивање је било толико чврсто да би моје одбијање одласка у Кулу испало или неки кукавичлук или опет бежање од сопствене одговорности, односно бежање од могућности да постигнемо споразум и да избегнемо евентуално неко крвопролиће које је висило у ваздуху јер је та агонија са побуном Јединице трајала предуго и практично угрожавала је све оно што је та Влада којој сам припадао постигла и што је планирала да уради на плану реформи у овој земљи. Значи, са том свешћу да од тога нема ништа али да умирим своју савест и да не будем ја узрок зашто се побуна не окончава, ~~отишао сам у Кулу и имао прилику да разговарам са командом Јединице.~~ Они су ми изнели те проблеме око односа према Јединици од стране руководства Државне безбедности, око примедбе своје на саму ту акцију хашења браће Бановић у Обреновцу и да не говорим даље, ја сам предложио да та питања везана за све то што су навели, укључујући и проблем одговорности због тога, да реши једна независна државна комисија коју би формирали и у коју би они могли да прате и да се увере да ће та комисија обавити независно и коректно свој посао и да ће се све те неправилности или проблеми на које су указивали решити на одговарајући и задовољавајући начин. Упозорио сам их да су они у проблему и да они имају проблем, да није проблем министар и да није проблем моја функција и оставка и да због моје функције неће пасти ни једна кап српске крви, нити једна српска глава тако да ако им је проблем оставка да је онда имају и да то није проблем о коме треба да разговарамо, него да су они направили себи проблем, посебно

Сведок Душан Михајловић: Мислим да сам одговорио на то питање. Када кажем држава у држави, то можете, одговор на то питање најбоље можете наћи сагледавајући фактичко и стварно стање, чак и нормативно стање које сам затекао долазећи у то министарство. Сам историјат те Јединице је посебан и неуобичајен за те прилике, поготово када видите да је сама та Јединица у свој континуитет убрајала све од Книна па кроз све што се дешавало до данашњих дана. Према томе и самим оснивањем они су основани као посебна јединица која је после неколико трансформација имала, али понављам, они су имали своју нормативу, посебну, значи не нормативу у оквиру ресора државне безбедности, него своја правила за организацију, систематизацију и тако. Имали су своје чинове. Имали су своју логику, своју везу, своје снабдевање, значи, потпуно независно, имали су да кажем изворе финансирања који су били изван министарства. Говорим о наслеђеном стању. Значи, многа та опрема тамо којом је Јединица располагала није купљена преко министарства, значи није купљена по неким прописима који важе данас за набавку те опреме за потребе министарства унутрашњих послова или државних органа и служби и тако даље. Према томе, по свему је то била посебна, коме су били одговорни и ко је био стварни шеф, онај ко их је основао. Значи, ти неки шефови први су имали снажан утицај у тој Јединици и они су имали једно велико поштовање и углед у тој Јединици. Оно што је исто битно, врло је јасно да и после пензионисања дотадашњег команданта Милорада Луковића он је практично задржао веома велики, да не процењујем колико утицај у тој Јединици. Приликом саме побуне и тих догађања око побуне, пратећи те разговоре које су имали представници Јединице са окружењем, схватили смо, бар ја, по први пут сам схватио, да велики утицај на команду те Јединице има, тадашњег команданта, имају не само господин Луковић, него и ови које спомињемо, Душан Спасојевић, Љубиша Буха Чуме и отприлике та екипа, јер се они директно појављују у организацији и подршци те побуне. Они обезбеђују медијску подршку, они обећавају финансијску подршку за побуну у случају да укинемо финансирање и снабдевање те Јединице и они практично воде главну реч односно они траже, врше притисак на тадашњег команданта Маричића да Јединица истраје у захтевима, да не попусте и да ни случајно не одустану под притиском Премијера и других, од захтева за сменом министра и сменом руководства, тако да са те стране, за мене, ја говорим своје сазнање на бази тога, за мене стварнији организатори те побуне нису ти припадници те Јединице

помоћник да ли за наставу или за шта, овај Лечић, који је био за безбедност, сећам се једног крупног који је водио позадину, да ли Крсмановић или тако некако и још је ту било, да ли тај Петраковић или како се звао, још један или два официра која су имала неке функције у оквиру те команде.

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Интересује ме на основу чега сведок ова догађања, везано за Кулу и излазак код Сава центра у више махова назива оружаном побуном, обзиром да се углавном користио термин протест Јединице за специјалне операције, да ли може то своје уверење мало ближе да објасни?

Сведок Душан Михајловић: За мене је то била оружана побуна. Она је тако квалификована и од стране руководства службе државне безбедности. Била је квалификована од мене као министра, била је квалификована и од Владе у тим првим саопштењима и она је имала све елементе тога, јер ако неко коме је држава дала оружје да би радио свој посао, по закону и правилу службе, изађе мимо закона, мимо правила службе, са оружјем, под пуним наоружањем и дође у центар Београда и истакне политичке захтеве, пита је то ако није оружане побуна. После је та формулација у овом компромису, овој немоћи Владе да се супротстави и тој атмосфери где би то супротстављање изазавало крвопролиће и теже последице по државу, практично преформулисана и прихваћена у оквиру тог како сам рекао трулог компромиса али једино могуће у том тренутку, формулација да је то био практично протест Јединице против хапшења и тако даље.

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Сведок је малопре отворио простор финансирања Јединице за специјалне операције, па је рекао да је између осталог и да се Јединица не само из буџета него и из других извора финансирала. Мене интересује који су то други извори, начини, средства, људи који су то финансирали?

Сведок Душан Михајловић: То би морао бити предмет посебног истраживања, али ја сам Вам указао само на једну чињеницу, да та опрема која је набављена, значи која је била на располагању те Јединице, многа од њих није ни могла да се после укњижи као власништво министарства, значи када смо ми хтели да то све подведемо под важеће прописе, зато што је набављена на одређени

Prilog 7

К.П.бр.5/03

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 11. АПРИЛА 2005. ГОДИНЕ**

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 11. априла 2005. године са почетком у 10,16 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемека и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић, Срђа Поповић и Катарина Костић, пуномоћници мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокати Радивој Пауновић и Игор Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцем адвокатом Слободаном Миливојевићем. Констатујем да нису приступили браниоци адвокати Момчило Булатовић и Марко Миливојевић, а уредно су позвани. Констатујем да су приступили окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, браниоци окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокати Драгољуб Ђорђевић и Слободан Миливојевић и адвокат Милан Мандић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Дејан Лазаревић, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адв. Љубишом Радојичићем, бранилац по службеној дужности окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, браниоци окривљеног Милана Јуришића званог «Јуре» адвокати Драган Крстићевић и Александар Зарић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Милованом Комненићем, окривљени Саша Пејаковић са браниоцима адвокатима Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом, окривљени Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адвокатом Жељком Грбовићем,

Председник већа: То је одговор на прво питање, околност на коју сте позвани да сведочите. Друга околност на коју треба да дате одговор, све оно што Вам је познато, то је везано за протест Јединице за специјалне операције новембра 2001. године, шта Вам је све познато о протесту, који су мотиви, који су били захтеви, ко је истакао те захтеве, ко су били организатори, да ли је постојала било каква политичка позадина иза тога, ко је преговарао са командом Јединице за специјалне операције, да ли сте Ви одлазили тамо, са ким сте одлазили, да ли сте били у неким конфликтима, како се решио уопште тај случај протеста Јединице за специјалне операције на нивоу Владе Републике Србије у то време?

Сведок Чедомир Јовановић: Ја бих Вас замолио господине Кљајевићу да покушамо да систематизујемо то питање, јер оно има своју предисторију и отварањем тог протеста Јединице за специјалне операције неизоставно би се враћали у прошлост тако да са мог становишта, мислим да би мени било лакше, а и коначно, било би сврсисходније да опишем све оно што се везује за наше односе са Јединицом за специјалне операције, за наше односе са првооптуженим за убиство председника Владе Зорана Ђинђића, Милорадом Улемеком, за наше односе са припадницима Земунског клана, односно криминалне средине са којом смо имали повремене контакте јер ће све то само по себи онда бити отворено као питање кроз разговор о побуни Јединице за специјалне операције. Што се самих мотива тиче, они су битно другачији од оних који су формално помињани иако су мотиви са којима је Јединица јавно изашла, образлажући свој протест, били мотиви са којима се у великој мери манипулисало унутар саме Јединице и у доброј мери са јавности у Србији.

Председник већа: Што се тиче систематике Вашег излагања Законик о кривичном поступку налаже управо ово што сам Вам ја рекао, дакле, спонтано да Ви изнесете све што имате о томе, овако како сте Ви систематизовали, како сте намерили да сведочите, дакле, изложите у слободном излагању, а суд и други процесни учесници, касније, ако треба нешто да се проверава, допуњава, можемо постављати питања. Дакле, можете слободно изнети све што имате о том предмету.

Сведок Чедомир Јовановић: У реду. Што се тиче побуне Јединице за специјалне операције, то је заправо последња фаза конфликта који је започет у тренутку у којем је постало јасно да ми као нова власт нисмо спремни да онако како је то било очекивано од нас, изађемо у сусрет захтевима који би у потпуности мењали карактер друштва које смо ми желели у Србији да створимо. Дакле, та дистанца која је стварана између команде Јединице за специјалне операције или

првог човека те Јединице, Милорада Улемека је дуга неколико месеци. Она је ескалирала у тренутку сукоба који је Улемек изазвао у Ступици, клубу у Београду и пре тога у дискотеци у Кули, након којих је он удаљен из министарства унутрашњих послова. Значи, та побуна је имала потпуно другачију суштину од оне са којом се јавност сусретала све време иако је у доброј мери побуна била кординирана и са појединим политичким структурама у земљи, које су наравно из својих интереса пристајале на тако нешто. Суштина побуне Јединице за специјалне операције везивала се за смењивање министра унутрашњих послова Душана Михајловића и начелника ресора државне безбедности МУП-а Србије Горана Петровића. Те две оставке су тражене не због улоге коју су министар Михајловић и начелник Петровић имали у процесу сарадње са Хашким Трибуналом, него због њихове улоге која се везивала за расветљавање злочина из прошлости, злочина које смо ми наследили из режима Слободана Милошевића и злочина које је у свом говору пред Парламентом, када је промовисао политику Владе посебно апострофирао председник Владе. Тада је наиме Зоран Ђинђић рекао да Србија неће бити нормално друштво без јасних одговора на трагична питања нестанка Ивана Стамболића, трагедију Славка Ђурувије и наравно те атентате у Будви, на Ибарској магистрали. Први задаци надлежних министарстава у републичкој Влади по преузимању власти у јануару месецу, заправо су се везивали за решавање тих тешких случајева. Подсећам Вас да је у фебруару месецу ухапшен Радомир Марковић, човек који се практично до половине јануара месеца или чак до краја јануара, мислим до формирања републичке Владе у том дану је поднео оставку, налазио на месту начелника ресора државне безбедности, да је тада заправо отворен случај Ибарске магистрале, да су ухапшени неки припадници ЈСО-а који су у првом тренутку признали своје учешће у том атентату, да би потом услед политичких криза у којој смо се налазили они почели да мењају своје ставове и то је коинцидирало са оном трагедијом Момира Гавриловића и одлуком Демократске странке Србије да напусти Владу. Дакле, побуна ЈСО-а се везивала за обрачун са људима који су се борили против организованог криминала и та побуна је била изузетно компликована управо због чињенице да организовани криминал који се ослања на све структуре у нашем друштву. Сигуран сам да су припадницима ЈСО-а манипулисали људи који су се налазили у самој команди, јер сам накнадно имао прилике да се упознам са информацијама које су описивале сам ток побуне, односно све оно што се дешавало унутар ЈСО-а. Прекинуте су све комуникације и људима су речене неистине. Формални повод је наводно било изручење браће Бановић на основу захтева Хашког Трибунала. Оно што је мени данас јасно и што је нама било јасно и што је нама било јасно већ у току саме побуне, заправо јесте чињеница да се врх Јединице за специјалне операције потпуно подредио неформалном

утицају бившег команданта Милорада Улемека и да је истовремено врх Јединице за специјалне операције у том тренутку био у великој мери повезан са шефом Земунског клана Душаном Спасојевићем, човеком који је практично координирао ту акцију и веома често био присутан и у самој Кули у центру Јединице за специјалне операције. Лично сам био сведок једног његовог боравка тамо, тако да врло добро знам шта је оно што говорим. Јединица се побунила у петак. Мене је о томе обавестио начелник ресора Горан Петровић с обзиром да сам се у том тренутку налазио у Парламенту. Позвао ме је и рекао да поведем рачуна и да у првом тренутку избегавам коментаре јер нама није било јасно шта је оно што се дешава. Председник Владе се налазио у службеној посети Сједињеним Државама. Министар полиције је био, мислим да се у том тренутку налазио у Бриселу. Након координације у току те вечери, ми смо донели неколико одлука. Оне су се везивале за амортизовање тог протеста, за избегавање сукоба, пре свега због чињенице да је тај формални захтев са којим је Јединица изашла, који се везивао за доношење Закона о сарадњи са хашким Трибуналом и утврђивање одговорности због злоупотребе припадника те Јединице наишао на општу подршку нашег друштва. Наиме, готово све парламентарне странке изузев странака које су чиниле нашу коалицију, ту не мислим на Демократску странку Србије, јер је она већ у том тренутку напустила, су тај протест подржале. Не мислим да ћу рећи ишта ново ако Вас подсетим на изјаву тадашњег председника државе који је сматрао да у том протесту нема ничег ванредног и да је то само по себи право припадника ЈСО-а равно праву рецимо лекара на синдикални протест. Дакле, у таквој ситуацији донета је одлука да се тај протест амортизује и да се започну преговори са командом како би се пронашло решење које би са једне стране очувало интегритет Владе, а са друге стране примирило Јединицу за специјалне операције јер је тако нешто било неопходно с обзиром да смо се ми плашили сукоба јер нисмо имали никакву институционалну подршку. У том тренутку је отворено Војска Југославије са свим својим безбедносним структурама и практично начелником Генералштаба и првим човеком војне безбедности подржавала је и логистички на отворен начин координирала такође тај протест. Одржавани су редовни контакти између врха војске и команде Јединице за специјалне операције, контакти који су били у функцији давања гаранција и чврстих уверавања да се војска неће умешати у тај сукоб. Не памтим датуме, али се сећам хронолошки те недеље. Понедељак је био дан када се ЈСО појавила на централној градској авенији на Газели, блокирајући практично читав град. То је наводно била демонстрација и израз протеста због, по њиховом мишљењу, како су тада говорили, млаке реакције саме Владе. Међутим, суштина је управо другачија. Суштина се везује за сведочење Милорада Улемека пред Окружним судом у Београду, у процесу који се водио против особа

председника државе Војислава Коштунице на састанак у Палати федерације. Наиме, један од људи у обезбеђењу је био и он. То су све чињенице до којих смо дошли накнадним преиспитивањем и подсећањем људи који су тим састанцима присуствовали. Значи, ја сам отишао тамо. Улемек се ту није налазио. Кратко сам разговарао са Спасојевићем. О садржини тог разговора јавност је мање више упозната кроз транскрипт једног телефонског разговора који је објављен у недељнику «Време» и потом у више ситуација презентован јавности. Ја не знам како се тај транскрипт нашао у медијима, али могу потврдити његову веродостојност. То је био један непријатан разговор, кратак разговор у коме Спасојевић није уопште скривао своје намере нити је оставио простор за било какву сумњу о сопственој улози и значају који је он имао унутар Јединице за специјалне операције. Практично се он ту понашао као заступник ЈСО-а. Рекао је да ће протест ићи до краја, да ће Михајловић и Петровић бити смењени, да имају подршку свих других и ту при томе није правно, остављао простор ни за какве недоумице. Рекао је да постоји јасан договор са војском. Рекао је да их подржавају Павковић и Томић, да ће сигурно добити подршку Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије и да протест може да прекине искључиво Војислав Коштуница. То су чињенице које се везују за тај разговор који је трајао 15 минута, након кога сам се ја вратио на Институт за безбедност. У међувремену сам остао без личног обезбеђења, односно оног дела обезбеђења које је мени било додељено одлуком начелника ресора државне безбедности Горана Петровића у фебруару месецу, након експлозије аутомобила који сам користио и то је један од најјаснијих показатеља мог утицаја на обезбеђење односно на припаднике Јединице за специјалне операције, поготово на њихову чудну улогу коју су потом одиграли у обезбеђењу Душана Спасојевића. Од новембра месеца 2001. године нико од представника званичних власти није имао уз себе припаднике ЈСО-а као припаднике непосредног обезбеђења, јер је то била одлука и министарства унутрашњих послова. Са друге стране то је био и наш захтев с обзиром на неповерење које смо имали према тим људима, имајући у виду чињеницу да су нас оставили у тренутку побуне без икаквог образложења. Значи, то је последњи контакт мене са делом ЈСО-а који ме је обезбеђивао преко одлуке начелника ресора, у складу са правилима која су тада важила, значи, ни по чему та ситуација није била ексклузивна, она је била уобичајена и то је била последица екстремне угрожености људи који су у том тренутку водили друштво. Предлажем да објасним мотиве нашег одласка у Кулу и да одговорим на питање које је у вези са особама са којима сам се ја у Кули сретао, односно са особама са којима сам ја у Кулу одлазио. Те ноћи, тог петка, прве ноћи побуне, у Београду није било представника власти изузев мене, као шефа парламентарне већине у Републичком парламенту и човека који је због свих тих специфичних околности кроз

заправо је било у функцији одобровољавања света како би нам се прогледало на неки начин кроз прсте и како би се отписали ти дугови које ми не можемо да враћамо. У контакту са Сједињеним државама, наиме, Зоран је тада дошао из Америке са врло успешних разговора које је имао са председником Бушом, разговора који су завршили исказивањем јасне спремности американаца да нам помогну у отпису тих дугова. Међутим, по повратку у Србију ми смо се суочили са питањем не само Вашингтона, него и Брисела коме се дугови отписују, односно која је власт у Србији. Да ли смо власт ми, када кажем ми ту мислим на декомократску власт, или су власт побуњеници који се налазе у том тренутку у центру Београда и демонстрирају силу. Кома се практично пружа шанса, да ли онима којима је свет шансу одузео 1992. године или нама којима свет ту шансу жели да пружи након 5. октобра. Због тога је било јако важно у тој недељи окончати те протесте и између осталог паралелно са тим због још једног важног политичког догађаја који се везује за протесте на Косову и Метохији односно за прве изборе који су тада одржани на простору Косова и Метохије, на којима су Срби учествовали. Те две околности су нама дефинисале петак, практично као дан до кога мора бити постигнут неки договор односно протест на директан или индиректан начин прекинути. Директан начин по мом мишљењу подразумева употребу силе, а индиректан начин подразумева дефинисање компромиса који би са једне стране био задовољавајући за ЈСО, са друге стране био задовољавајући за представнике власти. Тај компромис се везивао за смену начелника ресора Горана Петровића и за испуњавање жеље Улемека, жеље која му није била прихваћена у фебруару месецу односно за именовање Андрије Савића и Милорада Брацановића за прве људе односно наследнике Петровића и Мијатовића. То смо учинили, али нисмо имали никакву дилему око последица те своје одлуке и због тога смо практично у тренутку у ком смо донели ту одлуку ми и Безбедносно информативна агенција односно ресор државне безбедности дефинисали као институцију у коју не можемо имати никакво поверење чак ни оно елементарно основно. Због тога је започета реорганизација министарства унутрашњих послова Републике Србије. Именован је нови начелник београдске полиције. Ненад Милић је постављен на место заменика министра унутрашњих послова и започете су припреме за организовани обрачун са Земунским кланом и са припадницима ЈСО-а, обрачун који се није везивао искључиво за употребу силе већ обрачун који се везивао и за дефинисање законских предуслова на основу којих би тако нешто било могуће урадити. Ту мислим на процедуру хитног доношења закона о борби против организованог криминала, на именовање Специјалног тужиоца, дефинисање и оспособљавање институција Специјалног суда, с обзиром да су то били инструменти без којих је било немогуће водити борбу против организованог криминала. Та борба је задоцнила због одсуства

политичке спремности да се она прихвати, да се подржи. Ту пре свега мислим на странку председника, тадашњег председника Савезне републике Југославије и на самог председника који су са једне стране отворено критиковали Републичку власт, оптуживали је и криминализовали је, а са друге стране спречавали настојање те власти да се дефинишу инструменти на основу којих би било могуће борити се против организованог криминала. Да је Закон о борби против организованог криминала усвојен у јуну месецу, када је прошао процедуру у Републичком парламенту, упркос противљењу ДСС-а, сигуран сам да ми данас не би овде пред овим судским већем говорили о Зорану Ђинђићу као човеку кога више нема. То говорим на основу чињеница, не на основу својих сопствених ставова и мишљења, јер смо већ у јулу месецу ми имали Љубишу Буху, када кажем ми, ту мислим на државу, мислим на министарство, не мислим на неку неформалну групу, имали Љубишу Буху као особу која је спремна да искористи статус сведока сарадника и саопшти полицији и истражним органима сва своја сазнања у вези са злочинима иза којих стоји Земунски клан и врх ЈСО-а. То није могло да се задовољи све до јануара месеца, с обзиром да је тек у јануару месецу 2003. године Закон усвојен у Већу грађана у којем је био под блокадом више од пола године. Могу да Вам одговорим и на суштину тих одласака у Кулу, сусрете које сам имао у Кули, пре свега са Улемеком и околности које се везују за лица која су се налазила у мојој близини. У Кулу сам после тог одласка са Зораном Ђинђићем отишао у ноћи између уторка и среде. Након консултација које су обављене у Влади, контаката који су успостављени са Јединицом за специјалне операције. Целу ноћ сам разговарао са Улемеком у кантини, официрској кантини ЈСО-а и ту две околности нису биле спорне. Није била спорна наша, када кажем наша, мислим на одлуку власти, да се не прихвата оставка Душана Михајловића, односно захтев за смену Душана Михајловића и са друге стране није било спорна спремност Јединице да иде до краја, како су то они дефинисали не говорећи шта се на крају налази, али смо ми на основу информација које смо прикупљали, преко надлежних служби знали шта се под тим подразумева. У тој ноћи је након вишечасовних разговора којима није присуствовао Душан Спасојевић али се он налазио у просторији поред официрске кантине. Након вишечасовних разговора направљена је нека врста договора да се у Кулу позове Душан Михајловић и да он у директном разговору са првим људима команде, коју чини пет официра, један од њих је и Звездан Јовановић, други је наравно био командант ЈСО-а Маричић, за остала три официра не могу Вам рећи имена, јер их ни пре ни после тога нисам сретао, али мислим да у тој кадровској мапи ЈСО-а да се врло лако може закључити о којим особама је реч, јер они имају своју унутрашњу организацију, дакле, да се позове Душан Михајловић како би се онда практично у разговору са командом ЈСО-а дале неке гаранције које су се

везивале пре свега за тај однос према Хашком Трибуналу јер је у сваком тренутку Хаг био кључно питање и тема о којој се разговара. Никако то нису биле криминалне освете Душана Спасојевића због хапшења које је уследило након отмице Милорада Мишковића или потребе Улемека да се кроз обрачун са Гораном Петровићем и Михајловићем заштити од процеса који су покренути пред Окружним судом због убиства на Ибарској магистрали. Дакле, ја сам те ноћи након разговора са њим у Кули отишао назад за Београд. Разговарао поново са Михајловићем. Рекао му да нисам сигуран да тај протест може бити окончан нашим повратком у Кулу, али да смо дужни да покушамо све и да дамо све од себе како би до тога дошло. Отишли смо у Кулу. Тамо смо се појавили тога јутра. Након вишечасовних разговора команда ЈСО-а је одбила да ревидира своје ставове, инсистирајући у потпуности на испуњавању свих принципа при чему су отворено у тој ситуацији најавили радикализацију свога протеста. Оно што је у том тренутку нама било јасно, заправо се пре свега препознавало кроз један доста неочекиван обрт. Наиме, током тог разговора почели су да пристижу новинари у Кулу и то не један или два, него десетине и после пола сата та сала за конференцију односно спомен соба у којој су они држали те своје конференције за новинаре била је препуна. Значи, један састанак који је требао да остане мимо јавности, претворио се у састанак којем присуствује педесет телевизијских камера. Практично састанак са којим ће бити упозната цела држава. Поруча која је послата одатле, била је порука да су опет долазили из Београда, да су опет дошли на ноге и да им је опет речено не. Значи, ту се видело, у том тренутку се видело ко је власт у Србији. Да су власт они, да није власт ни Влада Зорана Ђинђића, ни министарство унутрашњих послова Душана Михајловића, ни парламентарна већина коју представљам ја, да су они власт у Србији, јер они диктирају услове, њима се долази у Кулу и они су ти који стављају тачку на сваку врсту разговора. Душан је у тој ситуацији, значи у ситуацији у којој је отворено поменута могућност оружаног сукоба, одлучио је да поднесе оставку, повукао се у једну од просторија и написао текст оставке, што је за мене било неприхватљиво и што сам ја спречио одузимањем те оставке, уз коментар да су те особе последње особе којима он треба да поднесе оставку и којима он сме да подноси оставку, да му мандат нису дали ни Легија, ни Змија, ни Гумар, него да му је мандат дао председник Владе Зоран Ђинђић и да га је изабрала његова коалиција и да ће се на коалицији на Влади расправљати о његовој одговорности за оно што се десило. Мислим да је то била кап која је прелила чашу и након тог мог поступка у Кули, ја сам био у отвореном непријатељству са свим особама које су имале било какве везе са тим протестом, а налазиле су се на страни супротној од наше. Инциденти до којих је тада дошло су најмање важни и они практично ни на какав начин не могу утицати на стварање те потребне слике о

који се налазе на оптужницама Хашког Трибунала. Истрага која је вођена након тога, саопштени су резултати те истраге, тај податак је војна служба безбедности оставила и пропустила «Репортеру» да би нас на такав начин срушили. Па, сетите се шта је све речено у тој фази, писама која је Улемек писао тог пролећа 2003. године, позивање на патриотизам, па једно писмо Монтгомерију, америчком амбасадору у којем он њему објашњава да је био зелена беретка па зна како је то када си црвена беретка, па друго писмо Велимиру Илићу, правом српском патриоти и домаћину, па треће писмо Вуксановићу, па четврто писмо Лабусу у коме се Лабусу сугерише, пошто су те преварили твоји ајде бар да се договориш са нама јер и једни и други о њима мислимо исто. Значи, то је био један пројекат при чему баш брига њих и за српство и за Хаг. Њих интересује њихова сопствена кожа. У супротном, не би радили све то што су радили. То је оно што се везује за ту врсту гаранција, а друга питања ко се где налазио и како. Ја Вас молим да се то не протумачи на погрешан начин. Ја покушавам све време да избегавам политизацију, али у Србији је постојало злочиначко удружење и оно постоји и данас и неважно је ко се где налази, да ли је неко у Хагу, у Централном затвору или је на слободи, да ли се налази на месту начелника ресора државне безбедности или је пензионисан. То злочиначко удружење је направљено на паралелним принципима који немају никакве везе са формалним позицијама и то злочиначко удружење функционише без обзира на ваш статус. Милорад Улемек је био од првог до последњег тренутка командант Јединице за специјалне операције. Да није то можда био Маричић који се плашио његове сенке. Он је као пијун ту постављен да се случајно не би појавио неко други ко је способан и ко би можда могао да му се супротстави у појединим ситуацијама. На чему се градила та његова моћ, па на чему се гради свака моћ, на сили. Како су пролазили људи који су им се супротстављали. Шта се са њима дешавало. Саслушајте неке од..., то нема много везе са овим процесом, али када бисте саслушали неке припаднике ЈСО-а и упознали се рецимо са режимом њиховог васпитавања, онда бисте видели зашто је сила једини аргумент који је примењив и који је прихватљив унутар те Јединице. Он је био од првог до последњег тренутка, до 12. марта 2003. године он је то био. Све док се није поставило питање или Јединица или он. Тада је наравно изабрао ово друго. На тим основама је функционисала Јединица за специјалне операције. Да ли је то нама било јасно, наравно да нам је било јасно. Наравно да нам је било јасно. Потпуно је било бесмислено да се изненадим чињницом да се Легија налази иза побуне ЈСО-а. Па, сетите се, има ли сјајније потврде од његове изјаве да се тренутно бави сликарством, коју је дао у телефонском интервјуу «БК» телевизији тог понедељка када је ЈСО демонстрирао на Газели. То је било играње са државом која није постојала, значи, демократска Србија као држава није

Адв. Срђа Поповић: Дакле, после побуне да ли је тачно да кажем да више се није радило ни о каквим сумњама ни на Вашој ни на њиховој страни него је било све јасно?

Сведок Чедомир Јовановић: Апсолутно је било све јасно. Значи, та наша амбиција да задржимо Јединицу за специјалне операције у тој демократској орбити, да просто посветимо више пажње ако ће то за узврат добити чињеницу да се они даље реформишу, мењају. Значи, та стратегија је поражена у новембру месецу 2001. године. Просто након тога није постојала могућност ни за какав контакт, ни за какав сусрет, ни за какав договор. Око чега када је у новембру месецу дефинисана и наша и њихова судбина. Они су одлучили да униште нас, ми смо одлучили да уништимо њих.

Адв. Срђа Поповић: Ви сте казали да онда почињу припреме и остваривање услова за коначни обрачун са тим организованим криминалом. Где се ти Ваши напори налазе 11. марта, до које тачке сте дошли у том напору да коначно се обрачунате са тим организованим криминалом, докле сте дошли 11. марта 2003. године?

Сведок Чедомир Јовановић: 11. марта 2003. године једино питање које се поставља где се налазе особе које ће бити ухапшене и оптужене за најтеже злочине. Значи, само је то питање. Више ништа друго није питање. Они су скривени негде у граду или по Србији, ми не знамо где су се они налазили. То је искључиво питање које се поставља 11. марта. 10. марта је сведок сарадник дао своју изјаву и том изјавом испуњене су све неопходне претпоставке да се у складу са законом о борби против организованог криминала процесуира и Земунски клан и Милорад Улемек.

Адв. Срђа Поповић: Само још једно питање.

Сведок Чедомир Јовановић: И да се наравно што такође не треба занемарити, распусти Јединица за специјалне операције јер је 17. марта било планирано конституисање савета министара Државне заједнице у којем је Демократска странка преузимала по плану министарство одбране, што је за нас било изузетно важно јер је министарство одбране са свим својим капацитетима била она врста гаранције којом смо ми могли да одговоримо на диктат силе.

Адв. Срђа Поповић: Још само једно питање имам. Да ли некакву улогу и какву улогу у тој еволуцији односа има убиство Гавриловића, да ли знате нешто о томе?

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 13. АПРИЛА 2004. ГОДИНЕ**

Председник већа: Дана 13. априла 2004. године са почетком у 10,20 часова, отварам заседање кривичног већа Окружног суда у Београду, Посебног одељења, Устаничка број 29, судница број 1, објављујем предмет главног претреса под службеним бројем К.П.бр.5/03, кривична ствар окр. Милорада Улемек Луковића и др., због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и др., по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду КТС.бр.2/03 од 21. августа 2003. године.

Веће је у саставу судије Ната Месаровић и Милимир Лукић, чланови већа, судија Марко Кљајевић председник већа са записничарем Јасном Билић.

Констатујем да су на главни претрес приступили заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћник породице оштећеног покојног Председника Владе РС др. Зорана Ђинђића адв. Рајко Даниловић, браниоци окр. Милорада Улемек Луковића адвокати Момчило Булатовић и Марко Миливојевић, окр. Звездан Јовановић са браниоцем адв. Ненадом Вукасовићем, бранилац окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адв. Драгољуб Ђорђевић, бранилац окр. Нинослава Константиновића адв. Дејан Лазаревић, бранилац окр. Дејана Миленковића адв. Биљана Кајганић, бранилац окр. Сретка Калинића адв. Александар Ђорђевић по заменичком пуномоћју браниоца по службеној дужности адв. Владана Вукчевића, бранилац окр. Милана Јуришића званог «Јуре» адв. Драган Крстићевић, окр. Душан Крсмановић са браниоцем адв. Вељком Делибашићем по пуномоћју у списима, окр. Саша Пејаковић са браниоцима адв. Гораном Петронијевићем и адв. Крстом Боботом, окр. Бранислав Безаревић са браниоцима адв. Драгишом Поповићем и Жељком Грбовићем, окр. Жељко Тојага са браниоцем адв. Зораном Николићем.

На основу члана 309 став 2 Законика о кривичном поступку

Председник већа: До када је он командовао и да ли је он био фактички командант поред тога што је био већ смењен?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Он је био тамо, званично је Ступица али и даље је остао командант.

Председник већа: На основу чега то тврдите?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Па зато што смо ишли тамо пар пута. Кад позове Гумара, Гумар увек мора да се јави. Значи звали су га пуковнице. Поздрављали су га. Ишли смо милион пута. Дођу тамо кад лете хеликоптери, иду у лов. Често је ишао Кум.

Председник већа: Реците нам шта знате о побуни Јединице за специјалне операције?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Значи они су једноставно искористили значи Душан и Легија хапшење браће Бановић. Онда су искористили Јединицу да би се дигли. У том тренутку Симовић и Влада су били у притвору а Кум је био у Црној Гори. Онда су они у том тренутку одлучили да би било добро за њих да кажем, смене ову власт. Ту, сад тадашњу. Зато су извели Јединицу на улицу. Душан је тражио пошто сам био присутан, да се иде до краја. Да се то заврши. Али да кажем Влада није била спремна да се супростави Јединици и једноставно су извршавали све што су они тражили.

Председник већа: Ко је руководио побуном Јединице за специјалне операције?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Легија је био у том времену у Кули и руководио је побуном.

Председник већа: Да ли је он био тада званично командант Јединице за специјалне операције?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Није.

Председник већа: Која је улога била пок. Душана Спасојевића у организовању побуне и који су мотиви били те побуне Јединице за специјалне операције?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Значи мотиви су били да смене ову власт. Они су постигли свој циљ. Значи, једноставно власт им

ништа није могла. После тога су изашли Симовићи морали су да их пуне. А ми смо ишли сваки дан у Кулу. Возили смо новинаре. Ишли смо пар пута са Брацановићем. Шта ја знам ишао је неки новинар са «Пинка» после тога му је Душан купио камеру, у ствари радио је на «РТС» па је после прешао на «Пинк». Купили су му камеру за то и тако.

Председник већа: Који су били њихови захтеви за смену? Кога конкретно и кога су планирали да поставе на одређена места у државним органима?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Душан је хтео да се иде до краја. Значи да се то заврши. А Легија то није хтео и није дозвољавао. Значи није било договора ту између њих. Хтели су да смене Михајловића и начелника државне безбедности. Поставили су Брацановића тад им је захтев био испуњен и то је Легија у том тренутку проценио да како је рекао, они су показали своју снагу и у том тренутку је доста. Остварили су све своје циљеве и нема потребе да иду даље.

Председник већа: Шта су они добијали постављењем Милорада Брацановића за заменика директора БИА?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Он је фактички био главни човек тамо. Добили су читаву контролу у тој служби.

Председник већа: У чему се састојала та контрола службе?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Па углавном ту су њих интересовале мере прислушкивања. Они су прислушкивали сваког кога су требали и шта им је требало.

Председник већа: Да ли знате кога су прислушкивали?

Сведок сарадник Зоран Вукојевић: Знам, једне прилике Душан је причао, значи то се радило, не знам како се то зове, то је Савет за безбедност, не знам како се зове то. То је било на Институту за безбедност. И ваљда у том тренутку на том састанку Жарко Кораћ је предлагао нешто да се они похапсе. Али ови су били против тога. Тако знам да је то Душан коментарисао. Знали су све њихове разговоре, шта су причали, шта су планирали.

Председник већа: Ко им је давао информације са прислушкивања БИА?

К.П.бр.5/03

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 13. АПРИЛА 2005. ГОДИНЕ**

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 13. априла 2005. године са почетком у 10,18 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемек и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћници мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокати Радивој Пауновић и Игор Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем и Слободаном Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, браниоци окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокати Драгољуб Ђорђевић и Слободан Миливојевић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Александар Зарић по заменичком пуномоћју изабраног браниоца адв. Дејана Лазаревића, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адв. Љубишом Радојичићем, бранилац по службеној дужности окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, бранилац окривљеног Милана Јуришића званог «Јуре» адвокат Александар Зарић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Иваном Болић по заменичком пуномоћју браниоца адв. Вељка Делибашића које прилаже, окривљени Саша Пејаковић са

Председник већа: Констатујем да је у 10,50 часова приступио и бранилац адв. Милан Мандић.

Председник већа доноси

РЕШЕЊЕ

Да се у наставку доказног поступка настави са извођењем процесне радње наставка саслушања сведока Владимира Поповића.

Нека приступи пред судско веће.

Председник већа: Можете наставити Ваше сведочење.

Сведок Владимир Поповић: Рекао сам да је после побуне Црвених беретки као последњег чина тог синхронизованог и организованог и оркестрираног заједничког рушења, покушаја и на крају успеха рушења службе државне безбедности и борбе око ње, дошло до..., и рекао да је то у исто време био велики пораз Владе Зорана Ђинђића, дошло је и до пуно компромисних ситуација као што је било постављење Брацановића на место оперативног начелника, без обзира што је био заменик али као особа која спроводи. Зоран Ђинђић је после тога отишао у Кулу, још једном, ишао је на славу, то је било 21. новембар, неколико дана после тога и ту је за јавност урађено као једно сто помирење, измирење, отприлике сада је све у реду, ниси ти био крив, ти си добар, ови су лоши, ова два су била лоша, имао си лоше сараднике и тако даље и тако даље и ту наступа нова фаза. Зашто ово говорим, зато што наступа нова фаза у односима Зорана Ђинђића и Јединице за специјалне операције првооптуженог Улемека и нова фаза која је на нови начин и опет искоришћена да би се у јавности наставила управо та врло битно лажно убачена тема о томе да Зоран Ђинђић без обзира на своје квалитете које има као политичар, способност, знање, интелект и тако даље, има на жалост и ту једну лошу особину да воли да се дружи мало онако са људима са којима не би требало, да не употребим неку од горих речи које су између осталог употребљавали и људи и употребљавају се и дан данас, који седе са моје десне стране и то је главни елемент одбране првооптужених да Зоран Ђинђић није убијен као Премијер и није убијен као председник Владе јер онда нема

Председник већа: Констатујем да је у 10,50 часова приступио и бранилац адв. Милан Мандић.

Председник већа доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у наставку доказног поступка настави са извођењем процесне радње наставка саслушања сведока Владимира Поповића.

Нека приступи пред судско веће.

Председник већа: Можете наставити Ваше сведочење.

Сведок Владимир Поповић: Рекао сам да је после побуне Црвених беретки као последњег чина тог синхронизованог и организованог и оркестрираног заједничког рушења, покушаја и на крају успеха рушења службе државне безбедности и борбе око ње, дошло до..., и рекао да је то у исто време био велики пораз Владе Зорана Ђинђића, дошло је и до пуно компромисних ситуација као што је било постављење Брацановића на место оперативног начелника, без обзира што је био заменик али као особа која спроводи. Зоран Ђинђић је после тога отишао у Кулу, још једном, ишао је на славу, то је било 21. новембар, неколико дана после тога и ту је за јавност урађено као једно ето помирење, измирење, отприлике сада је све у реду, ниси ти био крив, ти си добар, ови су лоши, ова два су била лоша, имао си лоше сараднике и тако даље и тако даље и ту наступа нова фаза. Зашто ово говорим, зато што наступа нова фаза у односима Зорана Ђинђића и Јединице за специјалне операције првооптуженог Улемека и нова фаза која је на нови начин и опет искоришћена да би се у јавности наставила управо та врло битно лажно убачена тема о томе да Зоран Ђинђић без обзира на своје квалитете које има као политичар, способност, знање, интелект и тако даље, има на жалост и ту једну лошу особину да воли да се дружи мало онако са људима са којима не би требало, да не употребим неку од горих речи које су између осталог употребљавали и људи и употребљавају се и дан данас, који седе са моје десне стране и то је главни елемент одбране првооптужених да Зоран Ђинђић није убијен као Премијер и није убијен као председник Владе јер онда нема

ЗАПИСНИК О ИСПИТИВАЊУ ОКРИВЉЕНОГ

ПРИСУТНИ СУ:

Вучко Мирчић

Пејаковић Саша

Нѡвка Бабовић

3) Заступник оштећене радне организације

Започето у 15,05 часова

ПУНО и презиме Пејаковић Саша
 ЧИМЦИМАК Пеле
 ПУНО и презиме родитеља Миле
 ПЛОДОВАЧКО презиме мајке Кепчија Весна
 ГДЕ ЈЕ РОЂЕН-А? Суботица
 ГДЕ ЖИВИ Војводе Степе број 190 Београд, тел.3975-905
 ДАН-МЕСЕЦ И ГОДИНА РОЂЕЊА 27.4.1971.године
 НАРОДНОСТ И ДРЖАВЉАНСТВО Србин држављанин СРЈ
 ЗНАЦИМАЊЕ возач, без запослења
 ПОРОДИЧНЕ ПРИЛИКЕ нежењен
 ДА ЛИ ЈЕ ПИСМЕН-А? да
 КАКВО ЈЕ ШКОЛЕ ЗАВРШИО-ЛА? Средња стручна спрема
 ДА ЛИ ЈЕ, ГДЕ И КАДА СЛУЖИО ВОЈСКУ, ОДНОСНО ДА ЛИ ИМА ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПОДОФИЦИРА ИЛИ ВОЈНОГ СЛУЖБЕНИКА
 1990/91 Ниш
 ДА ЛИ СЕ ВОДИ У ВОЈНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ И У КОМ ВОЈНОМ ОДСКУ _____ НИГДЕ
 ДА ЛИ ЈЕ ОДЛИКОВАН-А?
 КАКВОГ ЈЕ ИМОВНОГ СТАЊА без имовине

Непотребно прецртати

Петранович слича

- 6 -

Нисам детаљно питао Шкенета када сам прелазио да обезбеђујем СПсојевића, кога и шта обезбеђујем, јер то и није било у нашој пракси, он ми је само рекао да ће ми бити добро. Чак, по нашим правилима, када се добија било какав задатак, о томе се не говори док се не дође на извршење.

У то време, Легија је био у иностранству и када се вратио, односно пре повратка, био сам са Спасојевићем када је телефоном разговарао се Легијом, који га је питао кога је добио у обезбеђење и пошто му је СПсојевић одговорио мене "Пелета", Легија је одговорио да је то добро. Мени је тада Спасојевић рекао, након завршетка разговора да је звао Легију.

Према томе, тада није било никаквог говора о некаквој завери, никаквом злочиначком удружењу, тако да ја у том снислу поричем ово што ми са ставља на терет.

Међутим, у погледу навода тужиоца и његових питања, изјављујем следеће:

У почетку је код Спасојевића долазио и Љубиша Буха - Чуме. За њега сам знао писале су и новине да је криминалац, ради свих свашта али знам да није ништа доказано.

Од тог доласка Чумета ја сам закључио да се Душан СПсојевић бави криминалом, а том сам закључио на основу тога што сам чуо у средствима информисања да је изручен пре тога из Француске, али, пошто нико од њих није био осуђен, на слободи је, није моје да ја њему судим.

Побуна ЈСО-а је уследила непосредно после изречења браће Бановића Хагу. Док сам радио код СПсојевића у обезбеђењу, Легија је једном наредио да треба да идемо у јединицу у Кулу. Ишао сам у пратњи возила којим је ишао Легија. Коришћен је његов Цип и возило "БМВ", нада у то нисам сигуран, али су ишла возила "Ауди". Од тих возила, само је Цип био у власништву ЈСА и користио га је Легија а остала возила су била из возног парка Душана Спасојевића.

Након што смо стили у седиште ЈСО-а у Кулу, Легија је позвао све нас из обезбеђења, а било нас је око 10-так. Одмах је отпустио двојицу - тројицу, који су били у његовом обезбеђењу, а који нису били чланови ЈСО-а. Рекао им је да су они слободни и да они немају везе са овим. Нама осталим је саопштио да смо од овог тренутка, не могу да се сетим који је израз употребио да ли у побуни или у протесту, те да ко не жели да учествује, може да врати пиштољ и службену легитимацију и да иде. Нико није смео да се успротиви.

Не знам да ли је Легија тада рекао разлог за побуну. Знам да чим смо стигли у Кулу да је била прича међу члановима ЈСО-а да су чланови који су хапсили браћу Бановића били упућени наводно да хапсе опасне криминалце, да им је тако речено а касније се испоставило да то није тачно и да су ухапшени браћа Бановићи.

Легат у Београду

- 7 -

Након што је Легија и свина осталима из јединице саопштио да ће јединица да ступи у протест односно побуну, чуо сам од чланова јединице, да је разлог томе био што се јединица противила да хапси било кога ради изручења Хагу. Да ли је постојао и неки други разлог за побуну мени није познато. Такав став јединице је био да се противе да учествују у хапшењу ради изручења било кога Хагу.

У то време званично је Легија био смењен са дужности команданта ЈСО-а и постављен је био гунар. Међутим, гунар је изабран на предлог Легије. Из свега онога што се дешавало након Легијине смене, моје је мишљење да је Легија командовао овом јединицом све до сада докле није расформирана.

У току те "побуне", тих 5-6 дана, ја сам боравио у Кули у седишту јединице и у пратњи Легије из Куле до Београда, на састанке и слично. Тако сам био у његовој пратњи и када је долазио у зграду Владе Р СР Бије, када је речено да долази на састанак код премијера Ђинђића. Ја сам, као члан Легијиног обезбеђења био сипред зграде Владе и видео сам испред зграде и чланове Ђинђићевог обезбеђења, тако да сам закључио да је покојни премијер у згради.

Првих дана "побуне", једне ноћи, после 22 часа, након повечерја, када смо били сви у креветима позвао ме је Шаре Ненад да сиђем доле. Позвао је још једног колегу, не могу да се сада сетим којег. Рекао је да сечекамо у холу зграде. Подуже смо чekali. Отворила су се споредна врата код котларнице. Појавио се Шаре Ненад и рекао да идемо на спавање. Иза његових леђа сам видео Душана Спасојевића, просто се понерио да би се видели и нахнуо ни. Ја нисам узвратио зато што је Шкене у то време био зато да тај долазак буде тајна. Ја то закључујем по томе што нам је он рекао да идемо на спавање, а Душана је заклонио иза себе.

Пошли смо на спавање, а Шаре нас је поново позвао, али овога пута самном је пошао и Југослав. Када смо сишли, рекао нам је да возимо Душана Спасојевића где он каже. Југослав је сео за волан, поред њега Душан а ја сам сео позади. Изишли смо на споредни улаз јер је главни био блокиран транспортерима. Одмах по изласку Душан је тражио да он вози, са образложењем, да му је мука у возњи. Он и Југослав су се заменили за место.

У једном моменту ми је Душан тражио да му дам из кесе која се налазила код мене на седишту, мобилни телефон одређеног модела, који је он рекао, да ли "Нокиа" или неки други. Ја сам видео да у кеси има пуно мобилних телефона и сви су били расклопљени. Било их је негде змеђу 7 и 10. Нашао сам тај који ми је тражио, он га је склопио и са неким разговарао. Нисам схватио садржину разговора, јер је он увек говорио кратко, у смислу, "е, а, оно, како смо се договорили и томе, слично". За разговоре је користио више телефона најмање 5. Ова возња је била те вечери између 22 и 24 часа.

Стигли смо до бензинске пумпе "Браће Мандић" на Новосадском аутопуту, где је Спасојевића чекао његово обезбеђење. Између осталог ту је био један блиндиран "Мерцедес". Пошто је Спасојевић прешао у то возило, нас двојица смо се вратили у Кулу.

Нејасно је било.

Овај протест јединице је трајао око 7 дана. У току тога времена, Легија се једном састао са Душаном Спасојевићем. То знам због тога што сам био у пратњи Легије и видео сам да су се састали близу скретања са новосадског пута према аеродрому Београд.

У Кулу је долазио покојни премијер Ђинђић. Сећам се да је био негде у иностранству и да је телевизија пренела да он неће да долази у Кулу али је он ипак дошао. Било је то ноћу. Видео сам да неки новинари или сниматељи су поставили камере да га сниме када дође што је и урађено и што је касније пуштено на неком ТВ каналу. Чуо сам да се покојни премијер пуно љутио због тога што је снимљен и што је пуштено на ТВ. Он је примљен у јединицу са свим почастима, гунар му је предао рапорт.

Такође, у време побуне у јединицу је долазио и Чеда Јовановић и то више пута. То је увек било ноћу. Он је преговарао са Легијом. Не знам садржину разговора. Нана је било наређено да будемо у спаваонама и да не сме ништа да се чује.

Сећам се да је на почетку побуне причано у јединици да је позван на преговоре Петровић Горан тадашњи начелник ДБ-а који је рекао да неће да иде, већ да иде у биоскоп. Нисмо се добро разумели то је било пре побуне, и да је наводно он био позван да објасни људима, зашто су обманути у вези хапшења браће Бановић.

У току ове побуне, Легија је био једном приликом и у командном возилу код Сава Центра где је био блокиран и аутопут.

Мени заиста није познато какви су ту договори обављени, све док није наређено да је побуна завршена. Знам да је у току протеста захтевано да се смени министар полиције Србије Душан Михајловић, начелник ДБ-а и његов заменик Мијатовић. Знам да су ова три захтева била стриктно постављена, а сећам се да су били и неки други, као што је да се јединица не користи више за хапшење хашких оптуженика. Знам да су смењени Петровић и Мијатови и знам да је постигнут неки компромиса да је министар Михајловић остао. Јединица је постављена под контролу Владе, нешто тако.

У току ове побуне, као што сам рекао, главни стварни командант је био Легија. Он је свим тим руководио, иако, формално није био командант ЈСО-а већ гунар. Легија је волео да се долази код њега на преговоре.

Међутим, Легија је некада одлазио на неке преговоре, па и у Команду Војске Југославије, а то је близу ВМА, то знам јер сам ја био у његовој пратњи. Ја не знам да ли је то било пре или после побуне ЈСО-а. Ипак, пошто ја пре побуне нисам био у његовом обезбеђењу, тај његов одлазак је био или у време побуне или непосредно после побуне.

Пошто сам се сада сетио, једном сам, пре можда месец и по дана од атентата на Ђинђића, позван у команду ЈСО-а у зграду која се налази на Савцу. Наводно је био разлог да не питају гунар и Лечић да ли нешто знам око информација да неки људи из Крајине шпијунирају нешто за Хрватску. У вези тога, рекао сам да ми није ништа познато. У једном моменту Лечић је рекао да су главни циљеви ЈСО-а да се спаси јединица, боже речено да

Prilog **11**

К.П.5/03

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
ДАН 19.02.2004.ГОДИНЕ**

Суд констатује да су на наставак главног претреса дана 19. фебруара 2004. године у 10,13 часова пред Окружним судом у Београду, Посебно одељење у Београду, Устаничка бр.29, у судници бр.1 у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03 приступили заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћник породице ошт. др.Зорана Ђинђића адв. Рајко Даниловић, браниоци окривљеног Милорада Улемек Луковића адв. Момчило Булатовић и Марко Миливојевић, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адв. Ненадом Вукасовићем, бранилац окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адв. Драгољуб Ђорђевић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адв. Дејан Лазаревић, бранилац окривљеног Дејана Миленковића адв. Биљана Кајганић, бранилац окривљеног Сретка Калинића адв. Владан Вукчевић, бранилац окр. Милана Јуришића званог "Јуре" адв. Александар Зарић, окр. Душан Крсмановић са браниоцима адвокатима Мирком Трипковићем и Мирославом Тодоровићем, окр. Саша Пејаковић са браниоцима адвокатима Крстом Боботом и Гораном Петронијевићем, окр. Бранислав Безаревић са браниоцима адвокатима Драгишом Поповић и Жељком Грбовићем, окр. Жељко Тојага са браниоцем адв. Зораном Николићем.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се настави главни претрес.

Претрес је јаван.

руководством нисам био присутан, пошто сам само био припадник јединице. Ја само кажем с ким се ко састајао, а сад ко је руководио, ко је повлачио конце то не би знао.

Председник већа: Да ли сте изјавили да је тада, у време протеста, окривљени Милорад Улемек Луковић рекао члановима и припадницима Јединице и да сте Ви били ту присутни, да је јединица у протесту и побуни, нисте се јасно изразили, и да ко неће да учествује у њој, да преда значку и службени пиштољ, и да то нико није смео то да уради?

Опт. Саша Пејаковић: Јесте, али то су изјавили многи људи моћнији од мене да нису смели ништа да ураде против њих.

Председник већа: Не улазимо сада у те мотиве, али питање је само Ваше изјаве. Да ли је то било из страха или сте се саглашавали са циљевима побуне Јединица са специјалне операције? Па, добро нек се сам изјасни. Није то толико спорно, ево реците. У вези разлога због чега се Јединица за специјалне операције побунила? Можете ли да одговорите.

Опт. Саша Пејаковић: Могу. Као прво нисам се слагао ни са разлозима да се хапсе лица на такав начин, поготово на начин на који је презентовано да су ухапшена, да се хапсе криминалци, а не људи осуђени за ратне злочине, значи Јединица као Јединица је обманута одмах на почетку.

Председник већа: Мислите оптужени?

Опт. Саша Пејаковић: Оптужени извињавам се. Зато што у Јединици је био став да Јединица не судјелује у хапшењу лица оптужених за ратне злочине, а код браће Бановић је примењена друга стратегија од стране, мислим, не могу тврдити, начелника службе тада, Горана Петровића да се ради о лицима криминалцима, тешким криминалцима, и које је једино способна да ухапси полиција односно Јединица за специјалне операције.

Председник већа: Да ли сте Ви лично сматрали да сте обманути тиме као припадник Јединице за специјалне операције?

Опт. Саша Пејаковић: Зависи како гледате, са ког становишта. То је двосмислено сада да Вам одговорим.

Prilog 12

СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
УПРАВА ВОЈНЕ СЛУЖБЕ БЕЗБЕДНОСТИ
Стр. пов. бр. 1-34
22. 06. 2003. године

ВОЈНА ТАЈНА
Строго поверљиво

Сазнања о контактима генерала Аце
Томића са Бориславом Микелићем,
Милорадом Луковићем и Душаном
Спасојевићем, д о с т а в љ а -

УПРАВИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ
ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Веза: ваш акт «О» стр. пов.бр. 230-314/03 од 22.6.2003. године

Сазнања Војне службе безбедности о контактима генерала Томића са Милорадом Луковићем, Душаном Спасојевићем и Бориславом Микелићем добијена су на основу разговора који су са њим, 07.04.2003. године, обавила двојица припадника управе за борбу против организованог криминала, као и појединачних запажања и података припадника Војне службе безбедности.

Пошто је генерал Томић у то време био активни припадник Војске, разговору су присуствовала и двојица припадника Војне службе безбедности. Договорено је да инспектори Управе за борбу против организованог криминала воде белешке и на основу тога сачине Службену белешку о обављеном разговору, као и да примерак те Белешке доставе Управи војне службе безбедности, што до сада није урађено. На основу тога сматрамо да је Управа за борбу против организованог криминала наставила са даљим разјашњавањем ових веза.

Према нашим сазнањима, генерал Томић је приликом наведеног разговора изнео да је негде у лето 2001. године ступио у контакт са Бориславом Микелићем, који је, преко њега покушао да оствари контакт са Војиславом Коштуницом и интересовао се за пружање помоћи Слободану Милошевићу за одбрану пред Хашким судом. Према Томићевим сазнањима Коштуница није примио Микелића али зна да је ступио у контакт са саветником за безбедност Радетом Булатовићем.

Приликом једног сусрета, Микелић је замолио генерала Томића да прими Милорада Луковића - Легију, што је он прихватио.

Новембра 2001. године, на дан када су генерали Томић и Павковић службено отпутовали у Москву, а током побуне Црвених беретки, код генерала Томића су дошли Микелић и Легија. Легија је имао податке да ће доћи до сукоба између ЈСО и «Кобри» а пошто је мислио да су «Кобре» потчињене Управи безбедности Генералштаба, тражио је Томићево мишљење у вези са овим. Томић му је дао гаранцију да се војске неће мешати.

Том приликом Легија је изнео да је командант ЈСО послао захтев Противдиверзантском центру у Тивту за обуку њихових припадника у том центру. Генерал Томић му је објаснио да достави захтев Генералштабу Војске.

За други сусрет са Легијом поново је звао Микелић и рекао да Легија жели да му нешто да. Сусрет је трајао двадесетак минута и Легија је донео неке папире у којима се радило о великој количини злата које се, наводно, крије у поткопима у Тивту и да је у то, наводно умешан генерал Боро Ивановић. Легија је рекао да му подаци не делују вероватни, иако се радило о «озбиљном извору». Предузете су мере органа безбедности да се ови подаци провере и установљено је да нису тачни.

Приликом првог сусрета са генералом Томићем Легија је питао да ли може да дође «један његов другар» који хоће да види генерала који је ухапсио Перишића. Пошто је врло брзо дошао Душан Спасојевић, вероватно је био у колима и чекао да буде примљен. Овом сусрету је присуствовао и Раде Булатовић, а Душан Спасојевић је генералу Томићу поклонио мобилни телефон «Нокиа» са камером.

Реконструкцијом сазнања припадника Војне службе безбедности установили смо да је било неколико посета генералу Томићу од стране Борислава Микелића. Приликом његових посета било је уобичајено да возило паркира на тротоару испред зграде, а затим преко главног улаза, где се налази пријавница најави посету, која се не евидентира у књигу посета. Доласци су били у поподневним часовима, чији нам садржај разговора није познат, а према нашим сазнањима Микелићу нису уступани било какви подаци и материјали.

НАЧЕЛНИК

ПУКОВНИК

Момир Стојановић

Prilog 13

К.П.бр.5/03

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 16. МАЈА 2005. ГОДИНЕ

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 16. маја 2005. године са почетком у 10,16 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемека и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћници мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокати Радивој Пауновић и Игор Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем, Слободаном Миливојевићем и Марком Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, браниоци окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокати Александар Поповић и Слободан Миливојевић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Александар Зарић, по заменичком пуномоћју браниоца адв. Дејана Лазаревића, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адв. Љубишом Радојичићем, бранилац окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, бранилац окривљеног Милана Јуришића званог «Јуре» адвокат Александар Зарић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Вељком Делибашићем, окривљени Саша Пејаковић са браниоцем адвокатом Крстом Боботом, окривљени Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адвокатом Жељком Грбовићем, окривљени Жељко Тојага са браниоцем адвокатом Крстом Боботом.

плату која се мери у десетинама марака, онда Вам је јасно да немате разлога ни да Ви не поступате другачије. Не морате да имате толико велику кућу, али можете да имате мању. Не морате да имате на Дедињу, а можете да имате у Филмском граду и тако даље. И свесни тога када је дошло до тог завршетка рата и када су видели да непосредно после Дејтона су већ оптужени Караџић и Младић, да су после тога 1999. године да је оптужен и Слободан Милошевић, да су оптужени многи други људи и тако даље и тако даље, знали су да је питање тренутка и питање дана када ће доћи ред и на њих. Један део незгодних сведока и оних који су се ломили тих њихових припадника је убијен. Било да је убијен у Београду на улици, било да је убијен негде у неким случајним саобраћајних несрећама и тако даље и остало је тај врх тог братства који су се зарекли на заверу ћутања, који су то правдали тиме, нас је држава позвала, ми смо отишли за државу, ми смо ратовали, ми смо часни патриоти и борци и тако даље и сада ако неко нам се буде светио, светиће се из разлога што су на власт дошли издајници. Претпостављам да коментаришем изјаву која се односи да су били уплашени на период после 5. октобра је ли тако. Проблем је био што је кажем Вам, на власт оно што је њима било представљено, на власт дошла једна такозвана издајничка Влада која сарађује са Хашким Трибуналом. Влада Зорана Ђинђића и он сам лично уопште нису крили да сарађују, да та сарадња и не прија, али да је то нужно зло. Зоран је то имао обичај да каже да је то као клима, да не можете да пркосите клими него да када пада киша узмете кишобран, а не пркосите томе и говорите да киша не пада. Значи сарађује са Хагом, не каже да неће сарађивати па на крају да све редом, него каже морам да сарађујем у мери у којој то штити државне интересе и националне интересе. То је било супер згодно онима који су инспирисали и који су све време подбуњивали Јединицу за специјалне операције као што сам прошли пут рекао, односно тај врх који је у исто време и плашио се Хага, а у исто време се плашио и тога да не изгуби позиције које је у међувремену стекао у Србији, а то су позиције да апсолутно држе подземље Србије, да држе криминал Србије и да су дошли до монопола који им омогућава милионске зараде месечно. Свакако да никоме живоме на овоме свету ко се бори за тако нешто не пада на памет да од тога тако лако одустане. Прича о Хагу им је била идеална маска да борећи се против ове власти или борећи се против те неправде која се сада доноси или залажући се за ту неку другу страну патриотску, они у ствари се залажу за опстанак тих својих позиција. Код једног дела кажем, код великог дела људи припадника ЈСО то су углавном припрости људи, то су људи који углавном немају школу, највећи број њих нема завршену чак ни основну школу, они су узимани из разлога, то сам и прошли пут причао, из разлога што дођете тамо негде у неко село код Книна, нађете неког коме су убили и оца и мајку и брата и сестру и дете и маче и куче и све редом и њега ништа друго не

интересује сем да иде да се свети. Такви људи су узимани. Највећи број таквих људи је доведен после у Београд или доведен овде у Кулу. Њима су ови који су их доводили били апсолутни владари и господари. Значи нешто слично по систему швајцарске војске коју Папа има, значи доведете што простијег и што сиромашнијег човека, покажете, дате му врсту, власт и моћ и онда знате да је он ваш до краја живота, нити се разуме у политику, нити чита новине, нити гледа вести, нити га то интересује. За њега постоји један Бог, то сте ви и док му ви наређујете он вас слуша и тако даље. Тај број људи је био врло лако, са њима се врло лако инструментализовало и врло лако су им објашњавали да ће одговорати због тога што су бранили Србе код Бихаћа, а сада су дошли издајници па сад морају да одговарају, а врх тај неки можда, не знам колико је њих било, пет посто или десет посто, значи то је оно што је првооптужени Луковић сматрао да је способно, да је то оно талентовано и интелигентно да може да се укључи у криминал и да може да се бави тим радњама којима су се бавили, тај део је поред да тако кажем тог неког страха који су имали од Хага али не толико, имали страх да се случајно не деси да се сазна ово о чему данас разговарамо и о чему данас причамо и онда су манипулације вршене на неколико начина. Један је био од политичких противника те Владе Зорана Ђинђића, значи зна се да су саветници Војислава Коштунице, зна се да је шеф војне безбедности касније, а тада у то време у почетној фази не знам помоћник или шта је већ био Аца Томић, нон-стоп злоупотребљавали функције које су имали и подбуњивали и слали документе и папире који су стизали из Хага, значи разна документа су стизала из Хага, сваких недељу дана или сваких месец дана и то су били спискови на којима се на пример један од тих спискова је непосредно пред побуну Црвених беретки која се десила новембра 2001. године, а тај допис је стигао почетком новембра или не, почетком октобра 2001. године и то је списак који је потписала Карла Дел Понте на којем је она тражила од тадашњег руководства Коштунице, Зорана Ђинђића, Владана Батића, Душана Михајловића, Горана Петровића, тужиоца Терзића, кога је све већ имала на том списку, да јој доставе у најкраћем року податке који се односе на не знам те, те, те периоде и онда списак од једно 140 имена људи међу којима су Милорад Луковић, Звездан Јовановић, све оно што је она имала прилику да чује или што је неко од људи који је сведочио нешто тамо рекао, надимци и тако даље. Нормално писмо је на енглеском, али то је довољно да ви узмете то писмо да пошаљете то писмо да то писмо некако дође до Легије, да Легија окупи ове полуписмене и неписмене људе око себе, да им покаже и да каже погледај потпис Карла Дел Понте, је ли Карла Дел Понте, јесте, Хаг, Хаг и ево твоје име. И то је довољно за сваког човека на овом свету да се уплаши, а не за оне који су имали разлога да се тако нешто плаше и то је супер добро легло да би могла та побуна која се десила новембра месеца што лакше спроведе.

зашто се Јединица буну, јер сам два дана пре тога био код њега, мислим да сам то прошли пут поменуо, другим неким поводом, да га питам око неке побуне, око неких Босанаца и тако даље, па је онда објашњавао да он то, ма какви, неће и тако даље. Онда је он оно, као, па не зна, сада ће видети, сада ће пробати, па је обавио неки разговор, па ме онда звао, па ми је рекао Бога ми, опасно, ево неке информације ја ту што имам, они су много љути, знаш, нико ту не каже љути су што је Дућа у затвору, него као љути су што држава према њима има однос према пасторчету. Они су навикли да буду највољеније дете режима и власти. Они су навикли да буду ти којима се као на оном филму што смо имали прилике да гледамо, долази на ноге, којима се клања, којима се диву, а они за противуслугу тој власти обећавају да их нико никада склонити са те власти неће, сем ако се не деси да баш претерате као што је Милошевић ето претерао после толико година, али ко је на власти они му дају ту подршку, а власт је према њима имала ту неку врсту односа као према усвојеном детету и то се њима није допадало. То је отприлике та нека прича која је између редова ту могла да се види, без обзира што је у почетку Зоран дао те неке изјаве које су биле позитивне о њима, али су касније те изјаве ишле у правцу да је већ почело полако да се прави нека врста дистанце у односу на њих, а са тим хапшењем што ми дуго времена нисмо знали, значи дуго времена ми нисмо знали, до побуне Црвених беретки ми нисмо знали да је побуна директно повезана са хапшењем Душана Спасојевића и да је утицај Душана Спасојевића на ту Јединицу толико велики као да смо ухапсили шефа. Значи нико од нас да тако кажем из власти, нико, чак ни људи који су са њима имали неке контакте, мислим на Чедомира Јовановића, који је са тим људима понекада се виђао и тако даље, нико није могао да претпостави да је та врста везе Душан Спасојевић – Јединица, толико јака и толико моћна. То се тек видело, тек сазнало приликом побуне Црвених беретки. Значи Јовица је један од тих људи који ми је то рекао да је то страшно, па ми је онда дао телефон једног човека кога сам ја звао, па сам онда звао тог неког човека па је тај човек можда имао контакт са Легијом, пошто Јовица нема контакт са Легијом, можда има тај човек са Легијом. Па је онда тај човек звао Легију па га није нашао, али је нашао Легијину жену, па је пробудио или тако нешто, па је са њом разговарао. Па је она рекла, не знам шта, откуд знам, али отприлике све су одговори, јао, много је озбиљно, много је озбиљно, док се није појавио, док се нисам те ноћи чуо и са Љубишом Бухом, кога сам тада звао јер сам био на вези са Гораном Петровићем, чуо сам се са Зораном Петровићем, можда и са Мијатовићем једанпут или двапут. Са Зораном још једном и више нисам, где ми је Чуме рекао да је он испред колоне. Значи када сам се ја чуо са њим, он ми је рекао да је он испред колоне и да су они испред колоне и да се то неће завршити да иду до краја. А шта је крај? Крај је рушење Владе. Значи то није први пут да смо ми то тада чули. Ми смо то чули и

приликом побуне Црвених беретки председник српске Владе водио преговоре у Кули између осталог и са њим, који је у то време пензионисани бивши начелник. Значи то је довољно да је то један од доказа да је он апсолутно владао том Јединицом и да је то било отприлике као то се, кад год хоћете да пипнете ту тему или да сазнате ту тему онда дођете до отприлике одговора као, еј, немојте ви да се мешате у ту тему, није згодно да ви то постављате, не знате ви шта значи бити ратник и шта је то ратовати за Србију и шта је то губити другове и пријатеље у Цазину, у Бихаћу, у Вуковару, Цавтату и тако даље и да сада као ви очекујете од човека који је ту Јединицу отприлике оно, знате, он је командант Сава и сада је то негде 47-ма, 48-ма, он је политички настрадао, али немојте га сада склањати из онога што њему по природи припада. Њему по природи припада да та њега Јединица поштује и да без обзира што је он пензионисан, они њему указују част, па сада и ако се мало прекрши закон, типа то што он долази тамо, значи он је обезбеђење имао као што знате званично и даље припадника ЈСО-а, као што има и данас. Он и данас као првооптужени има обезбеђење бивших тих истих припадника, мислим он, његова жена, његова породица, његова група, његови људи и тако даље и тако даље. То је опет као и данас се на то гледа као, па добро, али без обзира чак и ако јесте, знате, па то је као, ипак је он са тим људима тамо крварио негде по неким планинама по Босни, по Грмечу и тако даље, па није сада у реду да му се то одузима. Значи то је било правдање, а са друге стране ко је хтео да зна и кога је то интересовало, а ту не мислим само на власт, ту мислим и на људе који живе у овом граду, свако је могао да зна да Јединицом не командује Гумар, неки вулканизер кога су довели са собом када су кренули и када су се повлачили из Хрватске и онда ушли у вулканизерску радњу и повели га да им мења гуме на аутомобилима, пошто им је требао вулканизер и сада је тај вулканизер постао командант Јединице. Какав ауторитет, није имао ауторитет ни жени својој да нареди, а не да нареди некеме у Јединици, али се знало, поставио га је Легија. Да је Легија поставио страшило које говори, па и то страшило би наређивало тој Јединици. Према томе, он је био апсолутни владар и господар те Јединице до дана њеног односно не до дана њеног расформирања него до дана када се десио 12. март. Тада су вероватно изгубили комуникацију и у том периоду више није био, али до тог дана је био апсолутни владар и господар те Јединице.

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Сведок је и на прошлом главном претресу говорио о томе да је Спасојевић на неки начин финансирао ЈСО. Поменуо је некакве станове, неку куповину станова за припаднике ЈСО-а. Мене интересује да ли је то цео квантум сазнања које сведок има о том односу или постоји још нешто што се можда сведок у том тренутку није сетио или?

може да се деси икада да паднете у руке полицији, а плус уз ону организацију коју сам малопре рекао, плаћеника адвоката, лекара, судија, тужиоца, чланова људи из полиције и тако даље и тако даље, немате разлога о томе да бринете. Значи идеја, извињавам се само, шта је било питање?

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Шта је Чуме рекао?

Сведок Владимир Поповић: Да. Поред онога, ја мислим да сам то прошли пут све детаљно објаснио. Могу да поновим до речи. Ко су, шта су, каква је улога тачно Милорада Луковића, каква је улога људи из Јединице, ко су људи из Јединице, да ту постоји десетак, петнаест, не више њих који су ту укључени, али да Легија тамо важи за апсолутног господара код свих и да значи без обзира што само тих десет, петнаест људи је укључено у криминал, или двадесет, не знам већ колико, њих двестотине гледа у Легију као Бога и друго они се плаше тог врха. Један део тих људи припадника тог ЈСО-а је знао да ту нешто није у реду и било им је јасно већ од раније да ту постоје неке ствари у којима они учествују, које са тим зашто су они дошли у Јединицу немају никакве везе, али су се плашили зато што су видели како су прошли неки који су били припадници било редовног било резервног састава управо тог ЈСО-а и који су нађени у Београду са главом одсеченом или убијен или са кесом на глави и тако даље, што је била потпуно јасна порука ко следећи буде проговорио и буде шта урадио и тако даље и тако даље. Значи све оно што се мање више већ све зна шта је, каква је улога и каква је непосредна веза Јединице, Сурчинског клана и каквим су се криминалом бавили.

Заменик Специјалног тужиоца Милан Радовановић: Интересује ме још две ствари. Прва се тиче пресељења покојног Премијера из центра града на Дедиње где је како је сведок рекао немачка обавештајна служба вршила одређену процену и дошла до одређених података о опасностима које вребају Премијера. Интересује ме нешто ближе да ли сведок зна да нам каже које су то опасности, од кога су долазиле и друга ствар везана је за део исказа сведока где, како сведок каже да су добијали податке од енглеске обавештајне службе о организованом криминалу. Да ли нешто може да нам на ту тему каже?

Сведок Владимир Поповић: Па, овако. Што се прве ствари тиче конкретно те немачке обавештајне службе то је било негде не знам средином 2001. године, на једном од састанака где је Зоран све време покушавао и тражио, Зоранов циљ што се министарства унутрашњих послова тиче, био је само један, како да унапреди и дигне

Prilog 14

К.П.бр.5/03

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 12. АПРИЛА 2005. ГОДИНЕ

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 12. априла 2005. године са почетком у 10,11 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемек и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокат Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем и Слободаном Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, браниоци окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокати Милан Мандић и Слободан Миливојевић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Драган Крстићевић, по заменичком пуномоћју браниоца адв. Дејана Лазаревића, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адв. Љубишом Радочићем, бранилац окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, бранилац окривљеног Милана Јуришића званог «Јуре» адвокат Драган Крстићевић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Милованом Комненићем, окривљени Саша Пејаковић са браниоцима адвокатима Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом, окривљени Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адвокатом Жељком Грбовићем, окривљени Жељко Тојага са браниоцима адвокатима Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом.

Адв. Ненад Вукасовић: Директно питање, да ли је сведок изјавио да је аеродром био врло важна тачка и да су имали страх да ЈСО не заузме аеродром?

Сведок Чедомир Јовановић: Не. Нисам то изјавио. Ја сам рекао да смо индиректно били упознати са плановима који су се везивали за заузимање неколико тачака у граду или његовој околини и ту сам директно поменуо поред саме Газеле, локацију аеродрома Београд, државне телевизије па чак и саме Владе.

Адв. Ненад Вукасовић: Е, добро. Хвала. Да ли је сведоку познато да је ЈСО управо чувала аеродром?

Сведок Чедомир Јовановић: Познато ми је да се тамо налазила хеликоптерска јединица, хеликоптерско одељење Јединице за специјалне операције и такође ми је познато да су одлуком команде сви људи повучени са свих позиција на којима су се налазили, па тако и са аеродрома Београд.

Адв. Ненад Вукасовић: Када су повучени?

Сведок Чедомир Јовановић: Оног тренутка када је отпочет протест, тако да тог тренутка аеродром Београд није био заштићен на начин на који је био заштићен иначе.

Адв. Ненад Вукасовић: Да ли Вам је познато да ли се икада више Јединица ЈСО вратила на аеродром?

Сведок Чедомир Јовановић: Не знам. Знам да је специјална антитерористичка јединица обезбеђивала аеродром Београд. Да ли је у томе учествовала Јединица за специјалне операције то не могу да Вам кажем и нисам имао никакве контакте са том Јединицом од новембра месеца 2001. године.

Адв. Ненад Вукасовић: Добро. Ни 12. марта да ли је била на, говорим 2003. године, на сам дан да ли је била на аеродрому, то не знате. У реду. Добро. Само један секунд, нећете ми замерити. Данас је сведок рекао па ме то занима, бићу врло кратак и због Вашег времена и знамо да имамо још једног сведока кога треба да саслушамо. Да ли сведок може да нам каже одакле му је познато да Спасојевић и Луковић нису ухапшени пре оне акције када су страдали? Данас је рекао да нису били ухапшени. Одакле му је то познато да нису били ухапшени?

Prilog 15

К.П.бр.5/03

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 14. МАРТА 2005. ГОДИНЕ**

Председник већа: Констатујем да су на главни претрес дана 14. марта 2005. године са почетком у 10,11 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Устаничка бр.29, судница бр.1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03, окривљеног Милорада Улемек и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду Кт.С.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу: судија Марко Кљајевић, председник већа, судије – чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адвокат Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окривљени Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем и Марком Миливојевићем, окривљени Звездан Јовановић са браниоцем адвокатом Ненадом Вукасовићем, бранилац окривљених Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адвокат Александар Поповић, бранилац окривљеног Нинослава Константиновића адвокат Александар Зарић, по заменичком пуномоћју браниоца адв. Дејана Лазаревића, окривљени Дејан Миленковић са браниоцем адв. Николом Гавриловићем, бранилац по службеној дужности окривљеног Сретка Калинића адвокат Александар Ђорђевић, бранилац окривљеног Милана – Јуришића – званог – «Јуре» адвокат Александар Зарић, окривљени Душан Крсмановић са браниоцем адвокатом Милованом Комненићем, окривљени Саша Пејаковић са браниоцима адвокатима Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом, окривљени Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адвокатом Жељком Грбовићем, окривљени Жељко Тојага са браниоцима адвокатима Гораном Петронијевићем и Крстом Боботом.

Нека приступи пред судско веће позвани сведок Зоран Јањушевић.

Председник већа: Ја бих Вам рекао које смо ми околности предвидели на које ћемо Вас саслушати, па можете онда у неометаном излагању да изнесете све што имате, а након тога би Вам постављали питања. Дакле, да ли сте били у згради Владе Републике Србије на дан када је извршено убиство председника Владе Србије др. Зорана Ђинђића 12. марта 2003. године, шта сте чули том приликом, шта сте све видели, у ком положају је био покојни др. Зоран Ђинђић, да ли му је пружена помоћ, све што сте чули, видели тог дана, затим, да ли сте Ви били његов саветник за националну безбедност, да ли сте били члан Савета за државну безбедност при Влади Републике Србије, да ли сте предузимали након случаја Лимес било какве радње у смислу повећања безбедности председника Владе Републике Србије, да ли је постојала било која индиција о томе ко је покушао евентуално, ако имате било каква сазнања, атентат на председника Републике др. Зорана Ђинђића 21. фебруара 2003. године, сазнања о томе што имате, шта сте разговарали са сведоком оштећеним Миланом Веруовићем везано за долазак и боравак на Копаонику 16. фебруара 2003. године, све мере безбедносног карактера, да ли сте знали да ли прети опасност по живот председника Владе др. Зорана Ђинђића и све што Вам је познато о томе, дакле, да ли знате ко су наручиоци, инспиратори, организатори, извршиоци убиства председника Владе Републике Србије. То би било укратко све што би Вас питали у глобалу, везано за предмет Вашег сведочења. Дакле, све што знате о томе реците нам у неометаном излагању, а касније ћемо постављати питања. Изволите.

Сведок Зоран Јањушевић: Разумео сам. Ја бих желео прво да разјасним, значи, мој статус у Влади Србије. Ја сам у Владу Србије дошао 15.3.2001. године. По доласку у Владу Србије нисам остао у Влади Србије да радим, него сам послат да будем стечајни управник бродоградилшта Београд и бродотехнике у Макишу. Тада сам имао решење саветника за економију, привреду и аналитику. То решење је било на одређено време, 6 месеци. Отишао сам у те две фирме и скоро више од неких три и по месеца сам боравио у тим фирмама и нисам долазио у Владу Србије. У Владу Србије почињем да долазим после деведесет и нешто дана тог стечајног поступка у обе те фирме, што значи негде у лето 2001. године и почињем да радим на пословима економије, привреде и аналитике. Постоје решења значи моја о запослењу. Никада нисам био саветник за безбедност, значи, никада нисам имао такво решење и никада нисам бринуо о безбедности Премијера. Након побуне Црвених беретки, Влада Србије формира савет за државну безбедност. У том савету за државну безбедност ја сам једанаести или дванаести члан. То је значи моје званично запослење у Влади и од тада, значи од побуне Црвених беретки, од тог тренутка када сам постао члан савета за државну безбедност почињу, да кажем, неке

осталог, велики део тих састанака се бавио и тим организованим групама Сурчинским, Земунским и тако даље и бавио се исто тако Јединицом за специјалне операције. Толико могу да Вам кажем што се тога тиче.

Председник већа: Да ли сте Ви имали било каква сазнања радећи као члан у савету за државну безбедност о томе да се припрема атентат на председника Владе др. Зорана Ђинђића?

Сведок Зоран Јањушевић: Знате како, ја сам добијао то такозвано екстерно информисање уместо Премијера. Значи, он је у једном тренутку потпуно да кажем то предао мени и одлучио се више да не чита ту пошту која је долазила, пет људи је можда добијало ту пошту у Србији, председник Градске скупштине, Премијер.... Ја сам добијао ту пошту редовно, значи, оно што је било интересно ја сам на неки начин, пошто је то онако обимно, како када у ствари, у зависности од дешавања, ја сам био у обавези да њему то да кажем сажмем у један одређени број реченица, речи и да му то или усмено или писмено предам. Из свега тога било је најава, значи о покушајима убиства Премијера Ђинђића и тако даље, али то се у то време односило на такозвану Макину групу где се из тих анализа утврдило да они желе да ~~ликвидирају, на сада, све редом, оне који су они наводили тамо и то смо~~ добијали у тим извештајима и Премијер је био упознат са тим извештајем. Значи, када је нешто важно били, поготово тако неке ствари, ја сам њему давао да прочита. Узимао сам то, паковао назад, пошто је то пошта обавезна да се врати одмах истог дана назад. Добијете две ~~коверте, једну добијете када отворите, а унутра добијете другу коверту,~~ коју, када прочитате тај извештај вратите у ту коверту и вратите назад у Ресор државне безбедности или БИА. Значи, сва моја сазнања произлазе из тог дела. Никада нисмо дошли до сазнања да на тај начин, да та група спрема убиство Премијера.

Председник већа: Да ли сте Ви имали било каква искуства у вези ~~послова безбедности државе?~~

Сведок Зоран Јањушевић: Искуства у вези послова?

Председник већа: Послова безбедности државе, пошто сте били члан савета за државну безбедност?

Сведок Зоран Јањушевић: Јесам био члан савета за државну безбедност. Ја нисам имао нека специјална искуства, осим што сам током 1991. године и почетком 1992. године био у националној

безбедности Републике Српске, годину дана и водио сам управу технике.

Председник већа: Реците нам поред тих информација везаних за групу Жељка Максимовића и претњи да ће се извршити атентат на председника Републике др. Зорана Ђинђића, да ли сте даље током рада сазнали за било какву информацију да се припрема атентат на Премијера?

Сведок Зоран Јањушевић: Не. Из документације и уопште, пошто ја кажем Вам, моја сазнања проистичу из тих папира, из тих информација, ја сам мислим, не користим се да кажем, рекла – казала, а не ходам по кафанама, нисам имао те информације, значи моје све што проистиче је из сусрета на савету за државну безбедност, одлазака горе на састанак код господина Савића и Брацановића. Значи сва моја сазнања проистичу из тога. Ја нисам имао никакву информацију да ће се то десити.

Председник већа: Какав је однос био у професионалном смислу и сарадња са Милорадом Брацановићем током Вашег рада?

~~**Сведок Зоран Јањушевић:** Па, знате како, ја сам се горе појавио~~ као човек који ће да контактира са њима, пошто Премијер није имао времена, као члан савета за државну безбедност. Ја сам се појавио да добијем неке информације, да пренесем Премијеру евентуално шта се дешава и тако. Нисам толико контактирао, повремено сам контактирао ~~са господином Савићем, а са господином Брацановићем сам чешће се~~ виђао, пошто је он имао обичај да нас позове на састанак горе код себе, да нам на нешто укаже, објасни и тако даље. Значи, мој овако да кажем професионални однос је био чисто професионалнији. Једно време смо били на «Ви», касније смо били на «Ти», док нисам схватио да он мене неке ствари лаже и да он прави будалу од мене, пошто је он мислио вероватно да ја сам баш толико неписмен у томе свему. Када сам ја ~~схватио да у ствари он многе ствари мене лаже и да то није истина што~~ он говори, ја сам одлучио да попутно престанем да долазим горе, осим када сам долазио као члан савета за државну безбедност на састанке, пошто су се сви састанци одржавали на Институту за безбедност.

Председник већа: На основу чега сте утврдили да Вас Милорад Брацановић лаже док је радио у Ресору државне безбедности као заменик начелника?

Сведок Зоран Јањушевић: Па, знате шта, многе ствари које је он покушао на неки начин мени да каже, да исприча, да нису се поклапале

са оним што је у стварности. Ја сам касније био у вези са господином Ненадом Милићем, који је био заменик министра унутрашњих послова. Јавна безбедност је имала друге податке о неким стварима, господин Брацановић је презентирао друге податке и ја сам тада видео да то нешто није у реду.

Председник већа: Да ли сте имали сазнања у каквим је односима Милорад Брацановић био са првоокривљеним Милорадом Улемekom?

Сведок Зоран Јањушевић: Ја право да Вам кажем никада нисам тако нешто процењивао, у старту какав је неко и у каквим је односима. Ја сам имао прилике да присуствујем ту да кажем пар пута и виђењима, а са господином Брацановићем и Улемekom, али знате како је то изгледало, Брацановић нас позове на састанак и онда ми дођемо на састанак, а онда се појави господин Улемек као случајно је навратио, може ли да уђе у канцеларију, мислим, није мој кабинет, није моја канцеларија, нисам имао ништа против. Два пута значи сам био у прилици горе у канцеларији да се видим са њим. Оба пута сам био позван. Први пут сам био позван да дођем, нисам знао зашто. Разлог је, када сам дошао горе, сазнао сам разлоге, био је да се помогне господину Улемeku око проблема које је имао са тастом и са ћерком. Значи они су ~~били ухапшени на аеродрому у Атини са лажним пасошима и од мене је~~ тражено да зовем амбасадора Батаковића да се види шта је са њим. Пошто ја нисам познавао амбасадора Батаковића ни касније неког конзула у Солуну, нисам познавао њих, ја нисам ни могао да зовем и да тражим и да питам и на томе се завршило. Ја сам отишао. Други пут је ~~дошло до састанка, онет кажем састанак, све је то пет, десет минута~~ значи, пошто се то направи тако да се сусретнемо. Други пут је дошло до тога када смо господин Милић и ја позвани били код Брацановића на састанак да нам се предложи да се господин Легија врати у БИА за саветника за борбу против организованог криминала, где је нама било предочено од господина Брацановића да је њему то обећано, после одласка у пензију или већ где је отишао, не знам. Значи, ја сам ту мало ~~незгодно реаговао, онако ружно, подигао се и отишао. Ето то је што се~~ тиче тих састанака, односа. Мој однос са Брацановићем касније се заокружио. Самом сменом господина Брацановића ја сам тај дан добио претње од њега. Значи, он је назвао заменика министра унутрашњих послова Ненада Милића и рекао му да ми поручи да ће још праштати. Пошто ја не трпим такве претње, ја сам се тај дан спаковао и отишао на Институт да са њим у четири ока разрешим шта ће то да прашти и шта ја имам са њим и на било који начин.

Председник већа: Шта је било том приликом када сте разговарали са њим у односу на шта се то...?

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
ОДРЖАНОГ ДАНА 27. ДЕЦЕМБРА 2004. ГОДИНЕ**

Председник већа: Констатујем да су на наставак главног претреса дана 27. децембра 2004. године, са почетком у 10,12 часова, пред већем Посебног одељења Окружног суда у Београду, Београд, Устаничка број 29, судница број 1, у кривичном предмету са службеном ознаком К.П.бр.5/03 окр. Милорада Улемек и других окривљених, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 Основног кривичног закона, кривичног дела убиство представника највиших државних органа из члана 122 Основног кривичног закона и друга кривична дела, по оптужници Специјалног тужиоца при Окружном јавном тужилаштву у Београду КТС.бр.2/03 од 21. августа 2003. године, пред већем у саставу судија Марко Кљајевић, председник већа, судије чланови већа Ната Месаровић и Милимир Лукић, са записничарем Љиљаном Атлагић, приступили:

заменици Специјалног тужиоца Милан Радовановић и Небојша Мараш, пуномоћници породице оштећеног председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића адвокати Рајко Даниловић и Срђа Поповић и Катарина Костић, пуномоћник мајке погинулог председника Владе Републике Србије др. Зорана Ђинђића, Миле Ђинђић, адв. Радивој Пауновић, пуномоћник оштећеног Милана Веруовића адв. Божо Прелевић, окр. Милорад Улемек са браниоцима адвокатима Момчилом Булатовићем, Слободаном Миливојевићем и Марком Миливојевићем, окр. Звездан Јовановић са браниоцем адв. Ненадом Вукасовићем, браниоци окр. Милоша Симовића, Александра Симовића и Владимира Милисављевића адв. Александар Поповић и Слободан Миливојевић, бранилац окр. Нинослава Константиновића адв. Дејан Лазаревић, бранилац окр. Дејана Миленковића по службеној дужности адв. Александар Ђорђевић, бранилац окр. Сретка Калинића адв. Александар Ђорђевић по заменичком пуномоћју браниоца по службеној дужности адв. Владана Вукчевића, бранилац окр. Милана Јуришића званог «Јуре» адв. Драган Крстићевић, окр. Душан Крсмановић са браниоцем адв. Милованом Комненићем, окр. Саша Пејаковић са браниоцем адв. Крстом Боботом, окр. Бранислав Безаревић са браниоцем по службеној дужности адв. Жељком Грбовићем, окр. Жељко Тојага са браниоцем адв. Зораном Николићем.

Адв. Божо Прелевић: Да. Апсолутно. Не, то је апсолутно, то је и по закону. То и по закону они примењују мере слушања, они су овлашћен орган по закону, БИА, за то.

Председник већа: Не можете на тај начин постављати питања са констатацијом која је законска јер се односи искључиво на факта, а не на право, као могућности, јер онда би морали и Вас да питамо одакле је Вама познато да је БИА њих слушала.

Адв. Божо Прелевић: Не. Нисмо се разумели онда. Ја говорим о...

Председник већа: Не. Немојте говорити, управо Вам ја кажем да не можете говорити такве ствари. Прво питања само постављајте, а не констатације па након тога питање, иначе је забрањено.

Адв. Божо Прелевић: Који је разлог зашто су формирана два центра?

Сведок Родољуб Миловић: Разлога постоји више. То код нас није био центар практично нама су прослеђивани записи...

Адв. Божо Прелевић: Добро. Две технике, да будем прецизнији.

Сведок Родољуб Миловић: Јесте. Записи разговора из БИА са неким кашњењем, у почетку је било чак мислим 4 до 6 часова итд.. Разлог је зашто смо инсистирали да се ствара техника која би припадала Јавној безбедности је да смо када смо радили отмице Мишковића итд., да смо та лица држали на мерама. Конкретно и Душана Спасојевића и неке људе, јер су они тада били опуштенији, али записи који су нам долазили у некој форми куцаног текста на папиру су у много чему били нетачни. Нису указивали на оно фактичко стање што се дешавало на терену. Из тог разлога смо ми инсистирали уколико се креће у неку озбиљнију акцију ка тој групацији да имамо део неке технике да можемо бар да преслушамо накнадно неке сегменте разговора и да доносимо своје закључке, а не да нам неко те закључке трпа у неком куцаном тексту итд.. Било је тада неслагања великог између оперативе Јавне безбедности и колега из Државне безбедности. Чак су многи људи говорили да су знали шта се дешава на тим мерама, ми који смо били задужени за рад и за расветљавање тих кривичних дела нисмо имали те записе. То се односило конкретно на Мишковићеву отмицу, итд., али да Вас не бих оптерећивао, значи то је основни разлог због чега смо инсистирали јер нисмо имали поверења у Државну безбедност у то време и знали смо да неко Спасојевић Душану доставља податке.

II JEDNA BELEŠKA

OKRUŽNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU
SPECIJALNOM TUŽILAŠTVU
Beograd

n. r. Specijalnom tužiocu Slobodanu Radovanoviću

Beograd, 1. novembar 2005. godine

PREDMET: Predlog zastupnika oštećene Ružice Đinđić, advokata Srđe Popovića, za proširivanje optužnice KTs. br. 2/03 od 21. avgusta 2003. godine protiv okrivljenog MIŁORADA ULEMEKA pred Posebnim odeljenjem Okružnog suda u Beogradu k. p. br. 5/03

Povodom predloga za proširivanje optužnice KTs br. 2/03 od 21. avgusta 2003. godine protiv okrivljenog MIŁORADA ULEMEKA pred Posebnim odeljenjem Okružnog suda u Beogradu k.p. br. 5/03, podnetog dana 13. jula 2005. godine Okružnom javnom tužilaštvu – Specijalnom tužilaštvu od strane advokata Srđe Popovića kao zastupnika oštećene Ružice Đinđić, kom predlogu su se pridružili i advokat Rajko Danilović, kao zastupnik oštećene Ružice Đinđić, i advokat Radivoj Paunović, kao zastupnik oštećene Mile Đinđić, više puta smo Vam se usmeno obratili sa pozivom da održimo sastanak na kome bismo razgovarali o podnetom predlogu.

Kako do danas nismo dobili Vaš odgovor na naš poziv da održimo predloženi sastanak, molimo da nas obavestite kada

ćete biti u mogućnosti da sa nama održite sastanak na kome bismo razgovarali o predmetnom predlogu za proširivanje optužnice. Smatramo da bi bilo korisno da našem sastanku prisustvuje i zamenik specijalnog tužioca Jovan Prijić.

U očekivanju skorog odgovora, ostajemo
S poštovanjem,

Srđa Popović, s.r.
Radivoj Paunović, s.r.

* * *

Dana 1. decembra 2005. godine u kancelariji specijalnog tužioca RADOVANOVIĆA, advokat RADIVOJ PAUNOVIĆ i ja sreli smo se, na naš više puta ponovljeni zahtev, sa specijalnim tužiocem SLOBODANOM RADOVANOVIĆEM i njegovim zamenikom JOVANOM PRIJIĆEM, povodom mog predloga za proširivanje optužnice prema optuženom ULEMEKU za krivično delo oružane pobune iz člana 124, stav 2, u vezi člana 139, stav 1. Osnovnog krivičnog zakona, koji smo podneli još 13. jula 2005. godine.

Tom prilikom, prema beleškama koje je vodio kolega PAUNOVIĆ, rečeno nam je sledeće:

„Predmet se nalazi u završnoj fazi. Proširenjem bi morala biti obuhvaćena i druga lica, kao MARIČIĆ, ZVEZDAN JOVANOVIĆ i cela komanda JSO. Zato će ovaj predmet za oružanu pobunu biti formiran onog dana kada u tekućem predmetu stranke daju završnu reč. To je teško delo i mora se goniti, a samo delo već proizilazi iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu, ali ne bi bilo ekonomično proširivati optužnicu u ovoj fazi postupka po postojećoj optužnici.“

Srđa Popović, s.r.
Radivoj Paunović, s.r.

1. decembra 2005. godine

III

PREDLOG ZA DOPUNU DOKAZNOG POSTUPKA

PREDLOG ZA DOPUNU DOKAZNOG POSTUPKA
ZASTUPNIKA OŠTEĆENE RUŽICE ĐINĐIĆ —
ADVOKATA SRĐE POPOVIĆA

POBUNA

P r e d l a ž e m:

1. da se izvede dokaz čitanjem Izveštaja Komisije Vlade Srbije od 13. avgusta 2003. godine DT 72 broj 00–002/2003/86, str. 24,

na okolnost:

da je, prema nalazu ove Komisije, prvookrivljeni, kao kolovođa, zajedno sa drugim licima u novembru 2001. godine, organizovao pobunu upravljenu na ugrožavanje ustavnog poretka i bezbednosti;

2. da se izvede dokaz čitanjem izjave generalnog inspektora MUP Srbije, Vladimira Božovića, iz članka koji je pod naslovom „Božović: Samo sam citirao Zakon“, objavljenog u listu „Danas“ od 30. maja 2005. godine, i

3. da se izvede dokaz čitanjem izjave Vladimira Božovića iz članka „Lupus in fabula“ iz lista „Vreme“ od 2. juna 2005. godine,

na okolnost:

da je generalni inspektor MUP Srbije, Božović, 18. maja 2005. godine *poništio odobrenje* za nabavku oružja koju je Agenciji „Lupus“ izdao OUP Savski venac kao protivzakonito, sa obrazloženjem da su u ovoj agenciji zaposlena lica koja su, kao nekadašnji pripadnici JSO, učestvovali u **oružanoj pobuni** novembra 2001. godine, i samim tim nemaju prava na nabavku i držanje oružja, i

da do progona za to delo nije došlo „jer je tada **vlast bila slaba**“, te da se „danas ne vodi istraga, sve dok tužilac to ne naredi“.

O b r a z l o ž e n j e:

Prvookrivljeni u svojoj odbrani **negira** da je u novembru 2001. godine učestvovao u akciji JSO kojom je ugrožen ustavni poredak i bezbednost zemlje.

Predloženi dokazi, naročito **posmatrani u sklopu svih drugih, već izvedenih dokaza**, opovrgavaju ovakvu odbranu.

OBJEKTIVNI ELEMENTI DELA

Naime, prvookrivljeni u potpunosti **priznaje činjenice** koje bi konstituisale **objektivni** element oružane pobune, a naime, da je novembra 2001. godine **uzeo učešća** u akciji Jedinice za specijalne operacije u kojoj je ta Jedinica:

- izrikom **otkazala poslušnost** svojim starešinama,
- samovoljno **povukla** sve pripadnike u kasarnu u Kuli, isključila sve telefonske veze kasarne sa neposrednim starešinama i spoljnim svetom,
- **povukla** svoje pripadnike iz obezbeđenja zaštićenih ličnosti,
- **povukla** svoje pripadnike iz obezbeđenja Aerodroma Beograd,
- pod punim naoružanjem i uz upotrebu borbenih vozila svojevoljno **zaposela** deo autoputa kod centra „Sava“ u Beogradu,
- ispostavila **zahtev vladi** i Narodnoj skupštini da donesu zakon o saradnji s Haškim tribunalom,

- ispostavila **zahtev vladi** da smeni člana vlade, ministra unutrašnjih poslova,
- ispostavila i zahtev da **smeni** neposredne starešine Jedinice, načelnika Državne bezbednosti i njegovog zamjenika.

Međutim, odbrana prvookrivljenog **negira** da je opisana akcija, u kojoj je prvookrivljeni učestvovao, bila **upravljena na ugrožavanje ustavnog uređenja i bezbednosti zemlje**.

Takvo stanovište odbrana prvookrivljenog zasniva na inače nespornoj činjenici da protiv učesnika pobune **nije nikada pokrenut postupak** za ovo teško krivično delo.

Danas predloženim dokazima dokazalo bi se da istraga za krivično delo oružane pobune nije izostala zato što bi, navodno, **nedostajali zakonski uslovi za progon**.

Naime, iz danas predloženog Izveštaja Komisije Vlade Republike Srbije DT 72 broj 00–002/2003/86 od 13. avgusta 2003. godine vidi se da je akcija Jedinice za specijalne operacije iz novembra 2001. godine **ocenjena kao oružana pobuna** (a što su na glavnom pretresu **potvrdili** i za to svojom funkcijom kvalifikovani **svedoci**, kao što su tadašnji ministar unutrašnjih poslova i tadašnji načelnik Državne bezbednosti, kao i drugi svedoci poput RODOLJUBA MILOVIĆA, ZORANA JANJUŠEVIĆA, VLADIMIRA POPOVIĆA, ČEDOMIRA JOVANOVIĆA, ZORANA MIJATOVIĆA, svedoka saradnika ZORANA VUKOJEVIĆA i okrivljenog SAŠE PEJAKOVIĆA.)

Iz danas predloženih izjava generalnog inspektora MUP Srbije VLADIMIRA BOŽOVIĆA iz 2005. godine videli bismo da generalni inspektor MUP **potvrđuje** navode citiranih svedoka da progon kolovođa i učesnika oružane pobune nije izostao **zbog nedostatka zakonskih uslova** za takav progon, već zato „što je tada vlast bila **slaba**“, dakle iz **političkih** razloga, a da se **danas** „ne vodi istraga, sve **dok tužilac to ne naredi**“.

Drugim rečima, iako se radilo o oružanoj pobuni, do progona za ovo delo nije došlo **upravo zato što je pobuna uspeła**.

OPTUŽNICA

Predloženim dokazima potkrepilo bi se i stanovište i ocena optužnice KTs br. 2/03 od 21. avgusta 2003. godine, gde se na strani 32 navodi:

1) da su „u toj piramidi [kriminalne organizacije — prim. S. P.] na čelu stajali okr. Luković – Legija i Dušan Spasojević“;

2) da je „cela ta organizacija bila koncipirana tako da... svoju aktivnost usmeri u pravcu osvajanja vlasti“;

3) da je „u realizaciju tog plana... uključena JSO kao oružana formacija koja je dobro utrenirana i poslušna u odnosu na Lukovića — Legiju“;

4) da je „prvi test tih ambicija bila pobuna JSO koja je imala političku pozadinu kroz svoje zahteve za smenu ministra policije i drugih lica“; i, konačno,

5) da su „dometi pobune... ohrabрили Spasojevića i Legiju da osnovnu ideju — osvajanje vlasti — forsiraju, ali sada na drugi način i drugim sredstvima“.

Međutim, iako je specijalni tužilac sasvim tačno okvalifikovao postupke prvookrivljenog kao oružanu pobunu, on, ipak, iz nejasnih razloga, ovo delo okrivljenima *ne stavlja na teret*. Uzrok tome mogao bi jedino biti to da **u trenutku podizanja optužnice**, možda, po oceni specijalnog tužioca, **nije bilo dovoljno dokaza** za ovakvo optuženje.

PREDLOG ZA PROŠIRENJE OPTUŽNICE

S druge strane, budući da je **dokazima izvedenim tek na glavnom pretresu**, to jest iskazima svedoka RODOLJUBA MILOVIĆA, ZORANA JANJUŠEVIĆA, VLADIMIRA POPOVIĆA, ČEDOMIRA JOVANOVIĆA, ZORANA MIJATOVIĆA, GORANA PETROVIĆA, svedoka saradnika ZORANA VUKOJEVIĆA i delimičnim priznanjem samog prvookrivljenog Ulemeka, sa svom potrebnom izvesnošću **dokazane su sve one činjenice koje konstituišu krivično delo oružane pobune** — ja sam u ime svoje stranke

13. jula ove godine, u smislu člana 342, stav 1. ZKP, stavio odgovarajući predlog specijalnom tužiocu za **proširivanje optužnice** protiv okrivljenog i na delo iz člana 124, stav 2. OKZ, a ovaj predlog su podržali u ime svojih stranaka i kolege Paunović i Danilović.

Od specijalnog tužioca smo, uprkos urgencijama, dobili odgovor 1. decembra 2006. da se, i po njegovom mišljenju, citiram: radi o **teškom delu koje treba da bude procesuirano**, da **postoje zakonski uslovi za progon**, da se **svi dokazi već nalaze u spisu ovog predmeta** i da će se takav predmet u Specijalnom tužilaštvu „**oformiti**“, ali da optužnicu ipak **neće proširiti** iz dva razloga: **prvo**, jer se suđenje nalazi u završnoj fazi, i **drugo**, jer bi optužba za oružanu pobunu morala da obuhvati i druga lica iz ondašnje komande JSO.

RELEVANTNOST PREDLOŽENIH DOKAZA

Naravno, postavlja se pitanje od kakvog je to značaja za ovaj postupak? Dozvolite mi da to ukratko objasnim.

Činjenice i okolnosti vezane za pobunu od odlučujuće su važnosti za utvrđivanje namere kao konstitutivnog obeležja bića dela iz člana 122. OKZ koje se prvookrivljenom stavlja na teret u ovom postupku. **Zaštitni objekt** i ovog dela i onog iz člana 124. OKZ su **identični** — ustavno uređenje i bezbednost. Različita su samo sredstva napada, ali je **inkriminisan subjektivni odnos učinioca kod oba dela identičan**.

Predloženim dokazima Sud bi, dakle, **proverio odbranu** prvookrivljenog u onom njenom delu u kome prvookrivljeni nastoji da dokaže da **nije imao nikakav motiv**, pobudu za izvršenje krivičnog dela iz čl. 122. OKZ koje mu se stavlja na teret.

PRODUŽENO KRIVIČNO DELO

Moglo bi se čak tvrditi da se ovde radi o jednom **PRODUŽENOM** napadu na ustavni poredak i bezbednost. Pobuna i atentat dva su koraka ka istom cilju, **dva koraka**

ka ostvarenju iste namere — nasilnog rušenja vlade pokojnog Zorana Đinđića i nasilnog uklanjanja pokojnog Zorana Đinđića sa mesta predsednika vlade, kako bi se stvorilo mesto za nekog drugog. Pobuna i atentat predstavljaju jedan **jedinstveni životni događaj**, i jedan **jedinstveni politički događaj**.

Sa krivičnog stanovišta kod pobune i atentata radi se o **istovrsnim** krivičnim delima izvršenim od **istog** učinioca (prvookrivljenog) u okviru **jedinstvenog umišljaja**, što sve zadovoljava optuženje za jedno produženo krivično delo (kako je ono definisano u članu 61, stav 1. KZ).

VAŽNE ČINJENICE (OKOLNOSTI DELA)

Ali, bez obzira na sve to, u najmanju ruku sigurno je da sve činjenice vezane za pobunu, njene kolovođe i saveznike — bez obzira što se ovo delo prvookrivljenom u ovom trenutku ne stavlja na teret — spadaju u ono što zakonodavac naziva u članu 326, stav 2. ZKP — **VAŽNIM ČINJENICAMA**.

Da ponovim: pobunom, pa i ako je nazivate protestom, štrajkom, akcijom, kako god hoćete, prvookrivljeni i njegovi saučesnici **protivustavnim putem stekli su kontrolu nad Službom bezbednosti**, čiji su pripadnici onda, „ohrabreni uspehom“, kako kaže optužnica, završili započeti posao i ubili premijera.

PRIPREMANJE

Tom akcijom, kako je već utvrđeno u ovom postupku, izvršena je od strane prvooptuženog i njegovih saučesnika željena smena u rukovodstvu Službe, čime je **uklonjena najveća prepreka** za atentat, te se može uzeti da se radilo, u najmanju ruku, o **pripremanju dela protiv ustavnog uređenja i bezbednosti iz člana 320, u idealnom sticaju sa ubistvom predsednika vlade**.

Sve to pominjem da istaknem tesnu krivičnopravnu vezu između pobune i atentata.

SASTANAK U UPRAVI
VOJNE SLUŽBE BEZBEDNOSTI

Predlažem da se izvede dokaz saslušanjem svedoka:

- ACE TOMIĆA, iz Beograda, Kumanovska br. 14,
- RADETA BULATOVIĆA, iz Beograda, Zmaj Jovina 39, i
- BORISLAVA MIKELIĆA, iz Beograda, Molerova 3,

i čitanjem sledećih pismena:

4. intervjua Ace Tomića listu „Večernje novosti“ od 3. juna 2004. godine, i

5. dopisa Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1/31 od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala,

na okolnost:

provere odbrane prvookrivljenog u pogledu činjenice da li se on sam ili sa pokojnim Dušanom Spasojevićem sretao tokom oružane pobune novembra 2001. sa tadašnjim načelnikom Uprave Vojne službe bezbednosti, generalom ACOM TOMIĆEM, i tadašnjim savetnikom za bezbednost predsednika DSS, Vojislava Koštunice, RADETOM BULATOVIĆEM i — ako jeste — kako je do susreta došlo, o čemu se prilikom tih susreta razgovaralo, posebno da li se prvookrivljeni raspitivao o mogućnosti upotrebe „Kobri“ u zaustavljanju pobune i razoružavanju pobunjene Jedinice za specijalne operacije.

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

6. izjave predloženog svedoka Ace Tomića iz članka „Tomić: Hteli da me likvidiraju“ iz lista „Večernje novosti“ od 2. juna 2005,

na okolnost:

da li je generalu Aci Tomiću bilo poznato da se pokojni Spasojević profesionalno bavi trgovinom drogama i da li mu je pokojni Spasojević prilikom susreta poklonio mobilni telefon sa kamerom.

O b r a z l o ž e n j e:

Na glavnom pretresu 6. septembra 2004. godine, na pitanje zastupnika Paunovića da li je na sastanku kod generala Tomića bilo govora o tome da li će se „Kobre“ mešati u „protest“ „Crvenih beretki“, okrivljeni Ulemek odgovara: „Ne, nije“ (str. 71–72).

Na pitanje istog zastupnika da li se tokom pobune sastajao sa Acom Tomićem, okrivljeni Ulemek odgovara: „Ne“ (6. septembra. 2004, str. 72).

„Na tom sastanku nije pričano ništa s obzirom da sam ga prvi put tada video — generala Tomića. Znači, uobičajene su bile priče...“ (17. juni 2004, str. 49).

Aca Tomić u intervjuu „Večernjim novostima“ od 3. juna 2004. godine, takođe prikriva da se sastajao sa provoptuženim tokom pobune i tvrdi da su se sastanci sa Ulemekom i Spasojevićem dogodili u leto 2002. godine („dva puta, jula i avgusta“).

Ni jedan ni drugi ne govore istinu, prema predloženom dopisu Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1/31. od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala, gde se navodi da je **do susreta došlo tokom pobune**.

„Novembra 2001. godine, na dan kada su generali Tomić i Pavković službeno otputovali u Moskvu, a **tokom pobune** „Crvenih beretki“, kod generala Tomića su došli Mikelić i Legija. Legija je imao podatke da će doći do sukoba između JSO i „Kobri“, a pošto je mislio da su „Kobre“ potčinjene Upravi bezbednosti Generalštaba, **tražio je Tomićevo mišljenje u vezi sa ovim. Tomić mu je dao garanciju da se vojska neće mešati.**“

Iz predloženog Izveštaja jasno bi se utvrdilo da je prvookrivljeni (s pravom) bio zabrinut da bi Vojska **u skladu sa svojim ustavnim dužnostima** (član 133. tada važećeg Ustava SRJ) mogla protiv JSO intervenirati — upravo zato što je bio potpuno **svestan** da učestvuje u oružanoj pobuni (protestu, akciji, svedjedno) kojom se **ugrožava ustavni poredak**.

Izvođenjem ovog dokaza ne samo da bi se utvrdilo da je još novembra 2001. godine na strani prvooptuženog postojala **svest i volja za urgožavanje** ustavnog poretka, već bi se proverili i iskazi svedokâ, ondašnjeg ministra policije DUŠANA MIHAJLOVIĆA i tadašnjeg načelnika Službe bezbednosti GORANA PETROVIĆA, koji su ovde govorili **o ulozi Vojske Jugoslavije**, odn. delova vojne bezbednosti, u ugrožavanju ustavnog poretka novembra 2001. godine od strane JSO.

Tu mislim na sledeća svedočenja:

o Recimo, svedok Goran Petrović (GP, 18. maja 2005, str. 34) govori, povodom pobune, o postojanju operativnih podataka, od kojih se neki odnose na presretnute razgovore, koji ukazuju „da je u celu tu priču **umešana i Vojska Jugoslavije odnosno njene službe bezbednosti**”.

o Ili, isti svedok: „Prema podacima do kojih smo dolazili zaključili smo da u svemu tome Jedinica **ima podršku Vojske Jugoslavije odnosno pojedinaca ili pojedinih delova službi bezbednosti**“ (str. 35).

o Ili, svedok Duško Mihajlović: „Shvatio sam da nam je **neko iza leđa pripremio pobunu**“ (DM, 15. marta 2005, str. 19); „...shvatili smo da ne **možemo da računamo ni na podršku vojske** koja je jedina imala jedinice i sredstva kojima bi mogla da se suprotstavi JSO, a takođe iz javnih istupanja videli smo da mnogi drugi pružaju jasnu političku podršku pobuni Jedinice“ (DM, 15. marta 2005. godine, str. 21).

U skladu sa ovakvom interpretacijom sastanka generala TOMIĆA sa okrivljenim tokom pobune bila bi i činjenica da general TOMIĆ, u svom intervjuu, nasuprot službenom

Izveštaju Komisije Vlade Srbije od 13. avgusta 2003. godine DT 72 broj 00–002/2003/86, takav **susret i takvu sadržinu razgovora** sa prvookrivljenim, naravno — **poriče**.

EVENTUALNA TAJNOST

Smatram da je predloženi izveštaj, s obzirom da je više puta objavljen u medijima, izgubio svoj poverljivi karakter i da pripada javnom domenu, a ukoliko sud ne deli ovo mišljenje, predlažemo da se od nadležnog organa prethodno pribavi odluka o skidanju oznake poverljivosti sa ovog dokumenta.

NEZAKONITI RAZGOVOR

Predlažemo da se sasluša kao svedok

- general MIROSLAV MILOŠEVIĆ, bivši načelnik Javne bezbednosti

na okolnost:

predaje prvooptuženog, a posebno kuda je nakon lišenja slobode odveden, po čijem naređenju, da li je prvoookrivljeni pre dolaska u Centralni zatvor bez dozvole predsednika ovog Veća obavio bilo kakve razgovore sa drugim licima, posebno sa ministrom policije DRAGANOM JOČIĆEM i direktorom Bezbednosno-informativne agencije (BIA) RADETOM BULATOVIĆEM, pod kojim okolnostima i sa kojom svrhom.

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

7. transkripta izjave Gorana Radosavljevića date u radio emisiji „Kažiprst“ Radija B92 od 18. maja 2005. godine, objavljen na B92.net,
8. transkripta izjave Gorana Radosavljevića date za TV emisiju „Insajder“ pod nazivom „Rukopisi ne gore, IV

deo“, emitovane 27. decembra 2004. na TV B92, objavljen na B92.net,

9. izjave Gorana Radosavljevića „Večernjim novostima“ od 19. maja 2005. godine,

na okolnost:

da je generalu Radosavljeviću ministar policije DRAGAN JOČIĆ **naredio** da prvookrivljenog vodi u MUP Srbije i da ga **tamo zadrži** dok on ne dođe sa Zlatibora, da je svedok tako i postupio, te da je tamo prvookrivljeni prvo sedeo u kancelariji Miloševića i **razgovarao** sa njim, dok nisu stigli ministar JOČIĆ i direktor BIA RADE BULATOVIĆ,

i posebno na okolnost:

da li je njemu okrivljeni 2. maja 2004. godine bio **lično poznat** i da li ga je prilikom susreta, tj. predaje **pozitivno identifikovao** kao lice sa poternice, tj. prvooptuženog Milorada Ulemeka.

Predlažem da se sasluša svedok

- ministar policije DRAGAN JOČIĆ, koga pozvati preko Vlade Srbije,

na okolnost:

da li je po njegovom **naređenju** prvookrivljeni nakon lišenja slobode 2. maja 2004. godine, između 20,00 i 21,00 h sproveden **u MUP Srbije**, u kancelariju načelnika RJB Miloševića, da li je njegova **prvobitna naredba RADOSAVLJEVIĆU** glasila da prvookrivljenog „sprovede pravosudnim organima“, i — ako jeste — zašto je tu prvu naredbu **izmenio**, da li je u kancelariji načelnika RJB, MIROSLAVA MILOŠEVIĆA, **razgovarao** sa prvookrivljenim, i, ako jeste:

da li je **još neko** prisustvovao tom razgovoru,
da li je prethodno naredio generalu Goranu Radosavljeviću i načelniku Miroslavu Miloševiću da **napuste prostoriju**,

šta je bila **svrha** ovog razgovora,

da li je bio svestan da je ovakav razgovor bio **suprotan odredbi iz čl. 150, st. 4. ZKP**, **zašto je prikrivao** ovaj susret od javnosti,

da li je tom prilikom **uticao** na prvookrivljenog u pogledu toga kakav će iskaz dati na pretresu.

PRIKRIVANJE

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

10. *izjave ministra Dragana Jočića objavljene pod nazivom „Izborna kampanja ili prikriveni pomagači“ objavljena u listu „Danas“ 1. juna 2004. godine, str. 3,*

na okolnost:

da je ministar policije Dragan Jočić **netačno** obavestavao javnost da je navodno „**precizno ispoštovana zakonska procedura**“, kao i da je prikrivao **značaj** razgovora koji je u noći između 2. i 3. maja 2004. godine vodio s prvooptuženim protivno članu 150, stav. 4 ZKP („**Potpuno je beznačajno gde je bio, s kim je pričao**“).

„OBJAŠNJENJA“

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

11. *izjave načelnika RJB Miroslava Miloševića „Od Jočića i Bulatovića tražio bezbednost“ iz lista „Danas“ od 21–22. maja 2005. godine;*

12. *izjave ministra Dragana Jočića objavljene kao vest pod nazivom „Razgovor sa vrlo opasnim čovekom“ na B92.net od 15. juna 2005. godine;*

13. izjave ministra DRAGANA JOČIĆA objavljene u članku pod naslovom „Za šest meseci policija privela 100.000 ljudi“ u listu „Danas“ od 18–19. juna 2005. godine, str. 3;

14. transkripta intervjua sa ministrom pravde Zoranom Stojkovićem u radio emisiji „Kažiprst“ Radija B92 od 30. juna 2005. godine, objavljenog na B92.net,

na okolnost:

da su, sam ministar policije DRAGAN JOČIĆ, ali i drugi članovi Demokratske stranke Srbije, kao i načelnik RJB MIROSLAV MILOŠEVIĆ i ministar pravde ZORAN STOJKOVIĆ, bezuspešno pokušavali u javnosti da objasne svrhu susreta i razgovora prvooptuženog sa ministrom Jočićem i direktorom BIA Bulatovićem, tako što su tvrdili, recimo:

- da je prvookrivljeni odveden u MUP, „jer **Centralni zatvor ne prima tokom noći**“ (Jočić);
- da je prvookrivljeni doveden u MUP, jer je „ta zgrada **najbezbednije mesto**“ (Milošević),
- da je ministar Jočić doputovao sa Zlatibora „radi Ulemekovog **bržeg prebacivanja u Centralni zatvor**“ (Jočić);
- da je do susreta došlo „jer se radilo o čoveku koji **nije običan čovek**“ (Jočić);
- da je prvookrivljeni doveden u zgradu MUP da bi tamo Dragan Jočić i Rade Bulatović sa prvookrivljenim „**razgovarali o njegovoj bezbednosti i bezbednosti njegove porodice**“ (Jočić, Milošević),
- sve do objašnjenja da je prvookrivljeni morao čekati u MUP zato što je potrebna „**procedura** da prikupite validna dokumenta“, **da mu se utvrdi identitet**, „da se **prikupe podaci**“ (Zoran Stojković).

SLUŽBENA BELEŠKA

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

- 15.** **faksimila** Službene beleške ministra Jočića 01 br. 2875/04 datirane sa 3. majem 2004. godine objavljenog u listu „Vreme“ od 6. aprila 2006. godine;
— da se izvede dokaz čitanjem **originala** Službene beleške ministra Jočića 01 broj 2875–04 datirane sa 3. majem 2004. godine, koje bi Sud službenim putem pribavio od Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, i
— da se izvrši **veštačenje** originala iste Službene beleške u cilju eventualnog utvrđivanja činjenice kada je ova beleška pisana,

na okolnost:

da je ministar Jočić nastojao da prikrije sastanak sa prvookrivljenim u noći između 2. i 3. maja 2004. godine, kao i okolnosti toga sastanka.

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

- 16.** transkripta izjave Vladimira Božovića, pomoćnika ministra, generalnog inspektora MUP date u emisiji „Poligraf“ Televizije B92, 7. aprila 2006. godine;

na okolnost:

da je ministar Jočić, sa kojim je boravio na Zlatiboru 2. maja 2004. godine, od generalnog inspektora MUP prikrivao da helikopterom leti za Beograd da bi se sastao sa prvookrivljenim;

da je u samom vrhu MUP bilo odlučeno da on ne bude obavešen;

da je predloženi svedok na prvom narednom sastanku kolegijuma to ministru oštro zamerio, da je oko toga **preduzeo istragu**;

i da je, potom, **tek tri meseca kasnije**, dobio Službenu belešku, čije smo čitanje predložili.

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

17. transkripta izjave Dragana Šutanovca, člana Odbora za bezbednost Skupštine Srbije, date u emisiji „Insajder“ Televizije B92 31. marta 2006. godine,

na okolnost:

da je na Odboru za bezbednost, znatno nakon datuma Službene beleške, postavljeno pitanje svrhe ovog sastanka, te da je ministar Jočić tom prilikom objasnio „da su oni (ministar Jočić i prvookrivljeni) u intimnom razgovoru proveli par sati“ i da članovi Odbora za bezbednost „**nisu dobili nikakvu informaciju da je bilo šta službeno zabeleženo**“.

„ISTINA“

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

18. izjave Vojislava Koštunice objavljene pod nazivom „Nije bilo pregovora sa Legijom“ objavljene na B92.net 04. maja 2004. godine,

19. izjave funkcionera DSS Dejana Mihajlova iz „Glasa javnosti“ od 11. maja 2004. godine,

na okolnost:

da su i predsednik Vojislav Koštunica i Dejan Mihajlov, **nakon razgovora** Dragana Jočića i Radeta Bulatovića sa prvookrivljenim, **a pre** nego što je prvookrivljeni saslušan, i naravno pre nego što je Sudu data prilika da oceni njegov budući iskaz, izašli u javnost sa izjavama **da će se tim iskazom otkriti puna istina**.

ODNOS PREMA PRVOOKRIVLJENOM

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

20. izjave ministra policije Dragana Jočića za „Balkan“ od 21. septembra 2003. godine, pod naslovom „Kako bi izdržali sudar sa Legijom, najtraženijim licem sa poternice“,

na okolnost:

da je Dragan Jočić tada, u svojstvu savetnika za bezbednost predsednika Koštunice i ministra policije tzv. vlade u senci, na to pitanje odgovorio: „**Nemojte to da me pitate.**“

O b r a z l o ž e n j e:

Želim posebno da obrazložim na osnovu čega predlažem da se svedok JOČIĆ sasluša na okolnost da li je prilikom susreta sa prvookrivljenim u noći između 2. i 3. maja 2004. godine **nastojao da utiče** na njegov budući iskaz.

U predloženim pismenim dokazima sadržane su **brojne indicije** koje opravdavaju zaključak da se to moglo dogoditi i da se verovatno i dogodilo. Na primer:

- **naređenje** da se prvookrivljeni **vodi u kancelariju načelnika RJB** i tamo drži do dolaska JOČIĆA sa Zlatibora, protivno **odredbama članova 566–569. ZKP**, prema kojima je prvookrivljeni morao **odmah biti priveden mesno nadležnom organu unutrašnjih poslova** (mesno nadležnom po sedištu Suda), a to je SUP Beograd, u Ulici 29. novembra, koji je i izdao poternicu, da mu se tamo **uruči rešenje o pritvoru**, povuče poternica i optuženi odmah sprovede u Istražni zatvor Okružnog suda, tj. u CZ;

- prvookrivljeni je generalu RADOSAVLJEVIĆU, kome se predao, **lično poznat** i nikakav drugi postupak utvrđivanja identiteta nije bio potreban;

- naređenje koje JOČIĆ izdaje RADOSAVLJEVIĆU i MILOŠEVIĆU da napuste prostoriju, kako bi on i BULATOVIĆ obavili **nasamo** razgovor sa prvookrivljenim;
- činjenica da se razgovor odvija **nezakonito**, tj. protivno odredbi člana 150, stav. 4 ZKP;
- činjenica da je ovaj razgovor **prikrivan od javnosti** („nije bilo pregovora, nije bilo razgovora“, „zakonska procedura je bila precizno ispoštovana“), sve dok ga nije obelodanio general Radosavljević;
- činjenica da je nakon toga ministar JOČIĆ, uz pomoć drugih ljudi iz njegove stranke nastojao da u javnosti **omalovaži značaj** ovog razgovora („nije važno ko je razgovarao...“);
- činjenica da je ministar JOČIĆ **netačnim i protivrečnim tvrdnjama pokušavao da objasni ovaj razgovor**;

(Napomena: predložena Službena beleška objavljena je, pod neobičnim okolnostima, tek **na veliki pritisak javnosti, pretnje sudom i naloga poverenika za informacije od javnog značaja**.

Konačno, **zašto bi uopšte** ministar Jočić sastavljao ovu Službenu belešku 3. maja 2004. godine, kada je sam, prema listu „Danas“, 1. juna 2004. godine izneo svoje mišljenje da je, citiram, **„potpuno beznačajno s kim je [prvookrivljeni] bio, s kim je pričao“**. Zašto bi ministar Jočić uopšte sastavljao službenu belešku o nečemu što je „potpuno beznačajno“, o „potpuno beznačajnim stvarima“ se ne prave beleške. Jasno je da je ono što je bilo „potpuno beznačajno“ 2004. godine, i što kao takvo nije zasluživalo službenu belešku, postalo značajno tek u maju 2005. godine, kada je čak postalo **toliko značajno** da je postalo **državna tajna**! Sve ovo stvara ozbiljnu sumnju da je tekst te Službene beleške stvarno pisan 3. maja 2004. godine, kako je beleška datirana.)

- činjenica da je **nakon** ovog tajnog i nezakonitog noćnog razgovora, zbog koga je JOČIĆ doputovao sa Zlatibora, sa dva visoka funkcionera DSS iz izvršne vlasti,

ministrom policije i direktorom BIA, prvookrivljeni započeo svoju **odbranu**, datu **usred predsedničke kampanje**, **lažnim samooptuživanjem** za šverc 600 kg heroina, što je krivično delo kažnjivo **maksimalnom zatvorskom kaznom** po članu 245, sta. 2. KZ RS (priznanje, odn. samooptuživanje koje inače nije **ničim motivisano**, i koje je za njegovu odbranu **irelevantno**);

- činjenica da je budući iskaz prvookrivljenog — koji i Dejan Mihajlov i Vojislav Koštunica, obojica pravnici, nazivaju „**svedočenjem**“ (!?), a prvookrivljenog „**svedokom**“ (!?) — danima od strane ministra JOČIĆA i drugih pripadnika DSS najavljivan kao „**konačno otkrivanje istine**“, iz čega bi se moralo zaključiti da je (a) sadržina tog budućeg iskaza ministru JOČIĆU bila **unapred poznata**, i (b) da iskaz neće biti odbrana nego „svedočenje“ o nečijoj **tuđoj krivici** (za navodni šverc heroina);

- činjenica da je ova lažna tvrdnja prvookrivljenog **neumorno ponavljana tokom predsedničke kampanje** njihovog kandidata Maršićanina, kao dokaz da je DS „**nar-kodilerska stranka**“.

RELEVANTNOST

Kakva bi bila relevantnost eventualne činjenice da je ministar Jočić uticao na iskaz prvooptuženog?

Prvo, ova bi činjenica bila relevantna **za ocenu iskaza** samog prvooptuženog.

Drugo, i mnogo značajnije, ona bi bila — u sklopu svih ostalih predloga koje ćemo staviti i koji se svi moraju posmatrati u svojoj celini i uzajamnoj povezanosti za **proveru odbrane** prvooptuženog u onom delu u kome **poriče postojanje političkog motiva za izvršenje dela**.

Naime, u svojoj odbrani on se predstavlja kao lični i politički prijatelj pokojnog premijera, dok se može dokazati, što se ovde i čini, da je stvarnost bila i jeste upravo suprotna.

Daljim dokaznim predlozima pokazaćemo da se ta bliskost ogledala:

- 1) u podršci pobuni;
- 2) u bliskosti javno iznošenih političkih stavova, posebno u odnosu na kažnjavanje ratnih zločina;
- 3) u uzajamnoj koordiniranoj političkoj podršci optuženog DSS i obratno;
- 4) u nastojanjima DSS da, sa pozicija izvršne vlasti, utiče na ovaj postupak u korist prvooptuženog.

POLITIČKA BLISKOST PRVOOPTUŽENOG SA DSS

Pobuna

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

- 21.** izjave Vojislava Koštunice iz vesti pod nazivom „Koštunica: Nemam nikakav uticaj na JSO“ sa B92.net od 15. novembra 2001. godine,

na okolnost:

da je tokom pobune novembra 2001. godine Vojislav Koštunica dao javnu izjavu da pobunjenici „ni na koji način **nisu ugrozili bezbednost zemlje**“ i uporedio oružanu pobunu sa štrajkom lekara;

- 22.** izjave Vojislava Koštunice iz intervjua pod nazivom „Ko je Spasojevića pustio iz zatvora“ iz lista „Vreme“ od 5. jula 2003. godine,

na okolnost:

da je Vojislav Koštunica u intervjuu datom listu „Vreme“ od 5. juna 2003. godine pokušavao da **opravda susret** prvookrivljenog i Dušana Spasojevića sa načelnikom Uprave bezbednosti Acom Tomićem i Koštuničinim savetnikom za bezbednost Radetom Bulatovićem, tvrdnjama da je „Rade Bulatović **nenamerno** bio učesnik toga razgovo-

ra“, a da „načelnik Uprave bezbednosti **ne može da bira** s kim može da razgovara a s kim ne“;

23. teksta pisma Vojislava Koštunice objavljenog pod naslovom „Koštuničino pismo“ u listu „Danas“ od 7. juna 2004. godine;

na okolnost:

da je general Aca Tomić 4. juna 2003. godine u vreme kada je bio u istražnom zatvoru Okružnog suda u Beogradu, kada se protiv njega vodila istraga za krivično delo udruživanja radi neprijateljske delatnosti iz člana 136, stav 2. OKZ primio **pismo Vojislava Koštunice** u kome bi mu se na slabo prikriven način savetovalo „**da ćuti i da izdrži**“;

24. autorskog članka Radeta Bulatovića pod nazivom „Pobeda patriotizma“ iz lista „NIN“ od 28. marta 2002. godine,

na okolnost:

da je Rade Bulatović kao savetnik za bezbednost Vojislava Koštunice, u časopisu „NIN“ br. 2674 od 28. marta 2002. godine **promene u vođstvu Službe** bezbednosti, ostvarene oružanom pobunom, pozdravio kao **pobedu patriotizma**.

Bliskost stavova

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

25. članka „Mladi DS, GSS, DC i SDU prekinuli promociju knjige *Zoran Đinđić u mreži mafije*“, objavljenog u listu „Danas“, 5–6. juni 2004,

na okolnost:

pokušaja DSS da dokaže svoju tezu da je premijer Đinđić navodno bio „**u mrežama mafije**“. Napisana je čak i knjiga s takvim naslovom, koju je **recenzirao i promovisao istaknuti član DSS, poslanik, pokojni akademik Nikola Milošević**;

26. transkripta video zapisa izjave Vojislava Koštunice objavljenog na sajtu Televizije B92 pod naslovom „Prvi put javno: novinari o novinarima“,

na okolnost:

optužbi Vojislava Koštunice protiv pokojnog premijera za njegove navodne „zanimljive i neobične veze“ i **učestvovanje u švercu**;

27. izjave predsednika DSS, Vojislava Koštunice, iz članka „Ishitreno i ponižavajuće“ objavljenog u listu „Glas“ od 29. juna 2001. godine,

na okolnost:

da je prema predsedniku DSS izvršenje međunarodne obaveze SRJ izručenjem Slobodana Miloševića pokojni premijer navodno zadao „udarac vladavini prava“ i „ozbiljno **ugrozio ustavni poredak**“.

Uzajamna podrška

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

28. intervju Vojislava Koštunice „Vremenu“, br. 648 od 5. jula 2003. godine,

na okolnost:

da je Vojislav Koštunica za atentat na pokojnog premijera optužio njegovu sopstvenu vladu. U svojim javnim izjavama predsednik DSS ponavlja optužbe ovde saslušanog svedoka MIHAJLOVA (da Živković i Tadić „znaju dobro“ ko je ubio pokojnog premijera) i doslovno kaže: „Ukoliko su u ubistvo Zorana Đinđića umešani ljudi iz ‚Crvenih beretki‘, onda je za to **odgovorna vlada** budući da se radi o njenim činovnicima“ (po komandnoj odgovornosti sam Zoran Đinđić je odgovoran za svoju smrt!);

29. „Otvorenog pisma bivšeg komandanta ‚Crvenih beretki“, „Blic“, 28. januar 2003. godine,

na okolnost:

da u svome obraćanju javnosti, nepuna dva meseca pre atentata, o vladi pokojnog premijera i samom pokojnom premijeru Đinđiću prvookrivljeni ovako govori:

- „odbrojavaju nam poslednje dane, igrajući se našim sudbinama, kao uostalom vascelog naroda“;
- „ne žele da poštuju bivše [njega — prim. S. P.], pa ni sadašnje komandante“;
- „ne daju mi da budem ono što jesam, ali zato hoće da budem ono što nisam, da sam radio — ono što nisam radio“, „ljagaju iskrene patriote“ [njega — prim. S. P.];
- „narod i ma ko drugi više im nije potreban“;
- „krčme poslednje kredite narodne volje“;
- „gaze poslednja uporišta nacionalnog ponosa i dostojanstva“;
- „ništa im nije sveto i ni do čega što je srpsko nije im stalo“;
- „obezvređuju i omalovažavaju sopstvenu državu“, „lažu nas“;
- „**rade ono što ne treba da rade**“;
- i onda direktno: „**niko vam to neće oprostiti**“;

30. članka „Jočić: Legijina analiza rada vlade“, „Blic“, 29. januara 2003. godine,

na okolnost:

da je funkcioner DSS, DRAGAN JOČIĆ, ministar vlade u senci DSS, stavove iz ovog pisma prvookrivljenog, koje su već tada mnogi, s pravom, videli kao neskrivenu pretnju vladi i samom pokojnom premijeru, **podržao** rečima:

„da u pismu Milorada Lukovića Legije... ne vidi... poziv na bunt, na oružje“;

da je „pismo Legije ozbiljno“;

da je „to politička analiza rada vlade i svega onoga što je bilo od 5. oktobra do danas“;

da je „takvo **pismo mogao da napiše bilo koji građanin Srbije**“;

da „pismo kritikuje ovaj **politički trenutak kakav on jeste**“;

da ono „jeste **pretnja** za nekog ko loše radi i vodi vladu [tj. pokojnog Zorana Đinđića“], ali „**ne od Legije već od naroda**“;

31. transkripta izjave potpredsednika DSS, DRAGANA MARŠIĆANINA, date Radiju B92 i objavljene na sajtu tog radija 16. marta 2003. godine pod naslovom „DSS neće podržati ni mandatara ni Savet ministara“,

na okolnost:

da DSS za krizu nastalu atentatom na predsednika vlade **smatra odgovornom samu vladu**;

32. članka „Vreme za okupljanje“, koji donosi izjavu Vojislava Koštunice na konferenciji za štampu DSS, objavljenog u „Večernjim novostima“, 17. marta 2003,

na okolnost:

da su DSS i njen predsednik, Vojislav Koštunica, **3 dana nakon atentata** na pokojnog premijera pokušali da

postojeću vladu, koja još uvek uživa poverenje u Skupštini, **zamene formiranjem nove vlade u koju bi ušli predstavnici DSS**, ali i predstavnici Radikalne stranke i SPS, (jer je, po rečima Vojislava Koštunice, „i njih narod birao“).

PRITISAK NA SUD

Predlažem da se izvede pismeni dokaz čitanjem:

33. članka „Jočić: policija mora ponovo da istraži ubistvo Đinđića“, vest agencije Beta od 10. aprila 2004. godine, objavljene na sajtu radia B92,

na okolnost:

da ministar policije, član DSS, 15 dana pre predaje prvookrivljenog traži da policija **ponovo istraži** ubistvo Đinđića jer je to, po njemu, „jedina prava stvar **da se dođe do potpune istine**“ i žali se da u tome „nema dovoljne saradnje tužilaštva“;

34. izjave načelnika RJB, Miroslava Miloševića, prenete u listu „Danas“ od 14. juna 2004. godine pod naslovom „Pritisak na sud“,

na okolnost:

da je Udruženje tužilaca ocenilo kao „nastavak kršenja zakona od strane izvršne vlasti“ izjavu načelnika RJB, Miroslava Miloševića, prema kojoj:

— „suđenje za ubistvo premijera Đinđića pretvara [se] u **lakrdiju**“,

— „**MUP** treba da se bavi **razrešavanjem** ubistva premijera Đinđića“, i

— „postoji **mnogo propusta** u vezi sa tim, ali i **novih saznanja** kojih nema u optužnici i drugim zvaničnim spisima“.

Predlažem da se sasluša kao svedok:

- MIROSLAV MILOŠEVIĆ, načelnik RJB, koga pozvati preko MUP Srbije, Kneza Miloša br. 101, Beograd,

na okolnost:

njegovih **saznanja** o činjenicama vezanim za atentat na pokojnog premijera „**kjih nema u optužnici, a ni u drugim zvaničnim spisima**“.

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

- 35.** izjave funkcionera DSS, GRADIMIRA NALIĆA, iz članka „Za Zorana metak, za Voju — robija“, objavljenog u listu „Večernje novosti“ od 20. aprila 2004,

na okolnost:

da funkcioner DSS, GRADIMIR NALIĆ iznosi tvrdnju: da je „**zvanična verzija optužnice... isprobavana šest meseci pre atentata**“,

da je očigledno reč „**o klasičnom slučaju pripremanja ubistva, svedoka i krivaca**“ od istih lica,

da je onaj **ko veruje u zvaničnu verziju „sve dalje od istine o ubistvu Zorana Đinđića“**;

- 36.** izjave DEJANA MIHAJLOVA, funkcionera DSS, objavljene u članku „Dejan Mihajlov: Legijina predaja uspeh vlade“, u listu „Danas“ od 11. maja 2004,

na okolnost:

njegove tvrdnje da su tokom istrage u ovom predmetu „dva optužena ubijena, a neki materijalni dokazi uništeni“, da je važno čuti „**svedočenje**“ [!? — prim. S. P.] prvookrivljenog „tako da javnost **sazna punu istinu**“ i da se iz reakcija funkcionera bivše vlasti „može zaključiti da neki—ma izgleda savest nije čista“;

37. izjave predsednika DSS, VOJISLAVA KOŠTUNICE, objavljene na sajtu vesti Radija B92 dana 4. maja 2004. godine, pod naslovom „Koštunica: nije bilo pregovora sa Legijom“,

na okolnost:

njegove tvrdnje da je „predajom Milorada Lukovića“ [tj. prvookrivljenog — S.P.] obezbeđeno „da bude što više **sve-doka** [!? — S. P.] i materijalnih dokaza“ i „da **materijalni dokazi ne budu uništavani**“;

38. izjave ALEKSANDRA TIJANIĆA, bivšeg savetnika Vojislava Koštunice, objavljene u transkriptu video zapisa emisije „Utisak nedelje“ od 5. juna 2005,

na okolnost:

njegovih navodnih saznanja o tome „**ko je platio 50.000 jedinici koja je ubila** Kuma i Šiptara“, budući da on tvrdi da „se to zna“,

Predlažem saslušanje:

- svedoka ALEKSANDRA TIJANIĆA, koga pozvati preko RTS, Takovska 10, Beograd,

na okolnost:

ko je navodno platio 50.000 jedinici koja je ubila pokojnog D. Spasojevića i M. Lukovića.

Predlažem da se izvede dokaz čitanjem:

39. izvoda iz Izveštaja Evropske komisije o napretku Srbije i Crne Gore u 2005. godini koje je objavio list „Danas“ od 14. novembra 2005. godine,

na okolnost:

da Evropska komisija utvrđuje u svom Izveštaju da su u 2005. godini primećeni „očigledni pokušaji pojedinih članova vlade da se mešaju u rad sudstva“.

O b r a z l o ž e n j e:

Svi napred navedeni dokazi, kao i oni koji slede, imaju jedinstvenu svrhu utvrđivanja činjenica važnih za proveru odbrane prvooptuženog u onom delu u kome se ona odnosi na postojanje motiva i pobuda i inkriminisane namere za izvršenje dela iz člana 124. OKZ.

Da bih obrazložio date dokazne predloge, moram ukratko da podsetim na suštinu te odbrane.

ODBRANA PRVOOKRIVLJENOG

Kroz celu svoju odbranu okrivljeni Ulemek, u nastojanju da ospori postojanje bilo kakvog, a posebno političkog motiva za atentat na pokojnog premijera, uporno i dosledno nastoji da predstavi (a) svoju lojalnost pokojnom premijeru, i (b) naklonost pokojnog premijera prema njemu. Prema njegovoj odbrani, ovakav idiličan odnos trajao je od prvog susreta 4. oktobra (2000) do 12. marta 2003. godine.

Na primer, na glavnom pretresu 7. septembra 2004. godine (str. 2–3) odbrana (branilac Milivojević) započinje ispitivanje prvookrivljenog ovom temom, citiram:

Adv. Milivojević: „Nakon što mu je prestala funkcija komandanta Jedinice za specijalne operacije, da li je [prvookrivljeni] imao kontakte sa pokojnim premijerom Đinđićem...?“

Okrivljeni Milorad Ulemek: „Ja sam već u svojoj odbrani izneo jedan **niz susreta** koje sam imao sa pokojnim premijerom... [to je bilo više u smislu] neke **molbe**, ili, kako da kažem, jednog **našeg savetovanja šta uraditi u određenim situacijama**. Ja ovde namerno nisam hteo da iznosim nekoliko susreta između mene i premijera gde nije bio niko sa strane... da ne bi ispalo da ja pričam samo svoju

priču... Svi ostali susreti... odvijali su se javno ili polujavno, gde se uglavnom govorilo o toj nekoj problematici gde [je] mene **premijer zvao da me pita za neko moje mišljenje** ili eventualno da me **uključi u ta neka određena dešavanja**, jer je verovatno mislio da bi ja mogao da **pomognem** da li **savetodavno** da li više **svojim prisustvom**.“

Na identičan način branioci okrivljenog Ulemeka i završavaju svoje ispitivanje prvookrivljenog, citiram sa str. 19. i 20. transkripta od istog dana:

Adv. Momčilo Bulatović: „**Da li ste bili u lošim odnosima** sa predsednikom vlade pokojnim dr Zoranom Đinđićem?“

Okrivljeni Ulemek: „**Ne. Baš suprotno**.“

Adv. Momčilo Bulatović: „Hvala, nemam pitanja više.“

Ovo je sama **srž odbrane** prvookrivljenog.

DOPUNSKA ODBRANA

Smenjivanje

Naravno, ovakvu odbranu **dovode u pitanje** dva neporna događaja:

prvo, da je okrivljeni Ulemek, posle ona dva incidenta koja je izazvao u Kuli i „Stupici“, praktično najuren iz Službe, i

drugo, daleko, daleko ozbiljnije, da je novembra 2001. godine organizovao oružanu pobunu protiv vlade Zorana Đinđića.

Zato prvookrivljeni dopunjava svoju odbranu tvrdnjom da ga je, **nakon** što je smenjen sa dužnosti komandanta JSO, čovek iz najbližeg premijerovog okruženja navodno **nagradio sumom od 30.000 dolara**.

Pobuna

Što se tiče pobune uperene protiv vlade, prvookrivljeni se brani da je **pokojni premijer, u stvari, u toj pobuni stao na stranu JSO i okrivljenog Ulemeka!** (Iako se u njoj zahtevala smena člana te vlade.)

Tako, prvookrivljeni objašnjava da je JSO stavljena pod ingerenciju vlade, **ne zato** što vlada i pokojni premijer **nemaju više nikakvog poverenja** u tu Jedinicu, nego zato što je premijer (citiram odbranu okrivljenog Ulemeka — transkript od 7. septembra 2004. god., str. 13–14) „**hteo da zaštiti Jedinicu** zato što... je on [i posle i uprkos pobune] imao određenu **simpatiju prema toj Jedinici**, jer je zapravo video i verovatno se informisao koliko ta Jedinica vredi, kakvu snagu ona ima... i on je na neki način hteo tu **Jedinicu da zaštiti** od svih tih nekih manipulacija...”

I dok je, dakle, prema okrivljenom Ulemeku, premijer iz simpatija prema JSO stavio tu Jedinicu pod svoju zaštitu, on je istovremeno „...bio **strašno ljut i besan** zbog toga što **Ministarstvo** [unutrašnjih poslova]... ne može da napravi jedan odnos sa tom Jedinicom“.

* * *

Suprotno onome o čemu govori prvookrivljeni u svojoj odbrani, predloženim dokazima bi se dokazala **politička bliskost prvookrivljenog sa najžešćim političkim protivnicima premijera** i njegove vlade — Demokratskom strankom Srbije.

Izvođenjem predloženih dokaza pokazalo bi se postojanje ove političke bliskosti između prvookrivljenog i DSS tokom jednog dužeg perioda, a **bar od oružane pobune**, a koja se manifestovala:

- (a) u **bliskosti političkih stavova i ciljeva**,
- (b) u objektivno **usklađenom političkom delovanju** u raznim prilikama,
- (c) sve do nedavnih sistematskih pokušaja pripadnika te stranke da **sa pozicija izvršne vlasti vrše nezakoniti i protivustavni pritisak na nezavisnost ovog Suda u korist prvookrivljenog**.

BLISKOST STAVOVA

Iz predloženih dokaza o izjavama najviših funkcionera DSS pokazala bi se, suprotno od onoga što tvrdi prvookrivljeni, pre svega, velika i potpuna bliskost političkih stavova prvookrivljenog i funkcionera te stranke, koji su u tom trenutku najljući politički protivnici premijera i njegove vlade.

Pomenimo samo neke od tih političkih stavova, recimo one o:

- izručenju Slobodana Miloševića;
- Zakonu o saradnji sa Haškim tribunalom;
- smeni Mihajlovića;
- smeni Petrovića i Mijatovića;
- Haškom tribunalu i „izdajničkoj politici“ vlade Zorana Đinđića (pri čemu se uočava i identičan, lako prepoznatljiv vokabular i retorika, kao „prinošenje žrtava Haagu“, „izdaja“, „ponos i dostojanstvo“ itd.).

Sve se ovo možda najjasnije pokazuje, recimo, u otvorenom pismu prvookrivljenog i javnim izrazima podrške njegovim stavovima od strane Dragana Jočića.

USKLAĐENO DELOVANJE, SVEST PRVOOKRIVLJENOG
O ZAJEDNIČKOM DELOVANJU

Osim identičnosti političkih stavova i zajedničkog političkog cilja da se sruši „izdajnička vlada“ Zorana Đinđića, očigledno je da postoji i usklađeno delovanje i jasna svest prvookrivljenog o tom zajedničkom i koordinisanom delovanju.

Pogledajmo:

- Prvookrivljeni organizuje pobunu postavljajući **iste one zahteve** koje na političkoj sceni postavlja DSS (ostavka ministra policije, smenjivanje rukovodilaca Službe bezbednosti, donošenje Zakona o saradnji sa Haškim tribunalom, obustavljanje izručenja).

• I, naravno, Vojislav Koštunica, predsednik DSS i tadašnji komandant Vojske (član 135. Ustava SRJ) otvoreno **podržava pobunu**.

- Prvookrivljeni Ulemek i pokojni Dušan Spasojević sreću se sa funkcionerom DSS Radetom Bulatovićem i načelnikom Uprave bezbednosti Acom Tomićem i dobijaju **garancije da Vojska neće, u ovom slučaju, braniti ustavni poredak** (uprkos odredbi člana 133, stav 1. tada važećeg Ustava SRJ).

- Funkcioner DSS Rade Bulatović javno **pozdravlja uspeh** pobune člankom „Pobeda patriotizma“.

- Prvookrivljeni objavljuje svoj **politički manifest**, *Otvoreno pismo*, u kome **napada vladu** pokojnog Zorana Đinđića, pre svega zbog saradnje sa Haškim tribunalom (koja bi i po predsedniku DSS, Vojislavu Koštunici, trebalo da bude „deveta rupa na svirali“), jer time navodno „gaze nacionalni ponos i dostojanstvo“ (što je takođe čest ondašnji argument predsednika DSS, Vojislava Koštunice), jer navodno ta vlada „ljaga iskrene patriote“, i preti vladi da im to „niko neće oprostiti“ (kao što to pokojnom Đinđiću prvookrivljeni i „nije oprostio“).

- A onda funkcioner DSS javno **podržava ovaj politički manifest, ove stavove**, proglašava pismo prvookrivljenog „glasom naroda“ i njegove pretnje, za pretnje koje vladi upućuje, kroz usta prvookrivljenog, sam narod, u ime koga sad govori i funkcioner DSS, DRAGAN JOČIĆ.

- Dana 12. marta 2003. dolazi do ostvarenja pretnje, do atentata.

- Odmah posle atentata DSS **koristi priliku** stvorenu atentatom od strane prvooptuženog i njegovih saučesnika, da izađe u javnost sa zahtevom da, kako je tada rečeno DSS „**preuzme odgovornost**“ formiranjem nekakve **koncentracione vlade** u kojoj bi učestvovala „sve parlamentarne stranke“ i čiji bi mandatar svakako bio predsednik DSS.

PRITISCI NA SUD

Neobična bliskost prvookrivljenog sa glavnim političkim protivnicima pokojnog premijera bila bi dokazana i onim predlozima koji se odnose na očigledna nastojanja Demokratske stranke Srbije da utiče na ovaj postupak u

korist prvookrivljenog sa pozicija izvršne vlasti koju je osvojila nakon atentata.

Podimo redom. Ovo su **činjenice** koje bi se utvrdile predloženim dokazima:

- oko 21 čas, 2. maja 2004. godine predaje se prvookrivljeni;

- istog trenutka funkcioner DSS, DRAGAN JOČIĆ, tada već ministar policije, putuje sa Zlatibora da bi obavio **nezakonit i tajni razgovor** sa prvookrivljenim u kancelariji načelnika RJB u MUP, kome prisustvuje i drugi funkcioner DSS, načelnik BIA, RADE BULATOVIĆ;

- nakon tog razgovora, kako bi se videlo iz predloženih dokaza, pljušte izjave iz DSS, pune **neobjašnjivog poverenja** u iskrenost prvookrivljenog, koji nema ni zakonsku dužnost da govori istinu, niti to okrivljeni po pravilu inače čine, da će konačno „gospodin Legija“ **otkriti PRAVU istinu** o atentatu, za razliku od one koju prezentuje pravosnažna, dakle, od suda potvrđena, optužnica;

- prvookrivljeni odmah uzvraća iskazivanjem poverenja DSS: izjavljuje na glavnom pretresu da se predao nakon 14 meseci jer za razliku od bivše (koju je formirao Zoran Dindić), **ima puno poverenje** u novu vladu;

- 13. juna 2004. prvookrivljeni započinje svoju odbranu **lažnim**, za odbranu **irelevantnim** i **ničim motivisanim samooprtuživanjem** za teško krivično delo, pričom o švercu 600 kg heroina u navodnom dogovoru sa ljudima iz neposrednog okruženja Zorana Dindića, **uključujući se tako u predizbornu kampanju** kandidata DSS MARŠIĆANINA;

- naravno, ovu izmišljotinu o švercu droge, kao dokazanu činenicu, danima, neumorno, **ponavljaju** svi članovi DSS i naročito izborni štab kandidata DSS;

- funkcioner DSS, ovde saslušani svedok Mihajlov, iznosi tvrdnju da (Boris) Tadić i (Zoran) Živković znaju ko su „**prave ubice**“, za razliku od onih koji sede na optuženičkoj klupi, a zatim priznaje na ovom Sudu da se samo šalio;

- a onda drugi funkcioner DSS, DRAGAN JOČIĆ, traži „**novu istragu**“, a treći, ministar pravde, takođe ka-

dar DSS, **ukidanje Specijalnog suda**, dok četvrti, načelnik RJB, presuđuje da je „optužnica na staklenim nogama“, a da su „prave ubice — na slobodi“;

- treći funkcioner DSS usuđuje se da tvrdi da je ceo ovaj proces montiran, i to „od strane onih koji su i pripremili ubistvo“ („radi se o klasičnom slučaju pripremanja ubistva, svedoka i krivaca“ od istih lica, kaže GRADIMIR NALIĆ);

- u skladu sa ovom teorijom o „montiranom procesu“ predsednik DSS tvrdi da su u istrazi **uništavani materijalni dokazi**, DRAGAN JOČIĆ i DEJAN MIHAJLOV da su dvojica okrivljenih likvidirani,

- a bivši savetnik Vojislava Koštunice, ALEKSANDAR TIJANIĆ, čak, tvrdi da **zna ime čoveka koji je isplatio pripadnicima SAJ 50.000 evra** da ubiju pokojnog Spasojevića i Lukovića, **podržavajući ničim dokazane tvrdnje iz odbrane prvookrivljenog**.

Sve to uzima takve razmere da Evropska komisija utvrđuje u svom Izveštaju da su u 2005. godini primećeni „očigledni pokušaji pojedinih članova vlade da se mešaju u rad sudstva“ (naravno, protivno ustavnom načelu podele vlasti iz člana 12. našeg Ustava).

Predlažem da se sasluša kao svedok:

- **dr Vojislav Koštunica**, koga pozvati preko Demokratske stranke Srbije, Pariska 13, Beograd,

na okolnost:

kao predsednik DSS, na sve napred navedene okolnosti, dakle, kako one koje se tiču političkih izjava i postupaka samog svedoka, tako i one koje se tiču političkih izjava i postupaka njegovih najbližih partijskih saradnika, budući da su one do te mere koordinisane da se može govoriti o politici stranke na čijem čelu se svedok nalazi,

a posebno na okolnost:

podrške oružanoj pobuni novembra 2001. godine, koju je javno dao sa pozicije predsednika SRJ.

O b r a z l o ž e n j e:

PODRŠKA POBUNI

Mnogi svedoci su ovde već govorili o ulozi predloženog svedoka u događajima vezanim za oružanu pobunu iz novembra 2001. godine. Recimo:

- Okrivljeni Pejaković, u istrazi, svedoči da je novembra 2001. godine, tokom pobune, po izlasku optuženog Ulemeka i pokojnog Spasojevića sa sastanka sa A. Tomićem, Mikelićem i Bulatovićem, jedan od njih dvojice rekao drugom: „Nećemo reći Šešelju da smo **ostvarili kontakt sa Koštunicom**, da vidimo prvo šta Šešelj o tome misli“ (kod Istražnog sudije, 23. maj 2003. godine, str. 11).

- „U jednom od tih razgovora [tokom pobune — S.P.] koji sam ja izneo u javnost, neko od tih pripadnika [Jedinice], da li Gumar, da li bilo ko, ko je razgovarao recimo sa Čumetom i Spasojevićem, i ovaj mu je rekao doslovce: „To sada **nema prekidanja dok ne kaže Koštunica**’...“

- „Možete da izvučete zaključak, koji je više nego jasan, da se **organizatori pobune itekako uzdaju u Vojislava Koštunicu** i da njega doživljavaju kao taj neki autoritet koji bi **jedino mogao, ako bi hteo, da utiče na njih** da se ta pobuna završi“ (Goran Petrović, 18. maja 2005. godine, str. 50).

- Na moje pitanje, pa **zašto se neko nije obratio g. Koštunici da to prekine, kad već može, svedok je odgovorio da bi to bilo „kontraproduktivno“**, i objasnio da je između vlade i Koštunice (i DSS) „postojao sukob, postojao medijski rat, postojala politička borba... da su te strane bile direktno sučeljene, odnosno suprotstavljene jedna drugoj“ (Goran Petrović, 18. maja 2005, str. 51).

- „Ono što je interesantno, kad govorim o tom političkom kontekstu, osim onog koji je javno poznat, dakle, da je **predsednik SRJ podržao tu oružanu pobunu, da je to učinila DSS...** postoje o tome i neke druge stvari, operativne, koje ukazuju na umešanost“ (Goran Petrović, 18. maja 2005. godine, str. 34).

- Na primer, u svojoj knjizi *Povlenske magle i vidici*, ovde saslušani svedok DUŠAN MIHAJLOVIĆ objavljuje faksimil službene beleške od 13. novembra 2001. godine, u kojoj saradnik citira telohranitelja ZORANA ŠAMIJA, koji govori o višekratnim susretima **Šamija sa Legijom** i Frenkijem, o tome da **„DSS otvoreno podržava ‚Crvene beretke‘**, da „dobro znaju da Vojska neće da interveniše, a da je MUP... tu nemoćan“.

- „Počela je priča kako će Jedinica doći u Beograd, osvojiti vladu... i dovesti na vlast one koji će voditi tu, po njima, patriotsku politiku, za razliku od ove anacionalne, izdajničke...“ (Dušan Mihajlović, 15. marta 2005, str. 20).

OČIGLEDNOST UGROŽAVANJA USTAVNOG UREĐENJA

Postavlja se pitanje da li je Vojislav Koštunica, kao doktor pravnih nauka, dajući svoju ocenu akcije JSO, **bio svestan, mogao ili morao biti svestan** da se radi o ugrožavanju ustavnog uređenja zemlje.

Politički zahtevi

Pedloženom svedoku je moralo biti jasno da u svojoj akciji JSO ispostavlja političke zahteve najvišim organima izvršne i zakonodavne vlasti, budući:

- da o eventualnom razrešenju ministara odlučuju predsednik vlade i Narodna skupština (član 93, stav 6. Ustava RS);

- da vlada postavlja i razrešava funkcionere u ministarstvima (član 90, tačka 5. Ustava RS);

- da je dužnost vlade da izvršava međunarodne obaveze zemlje (član 90, tačka 1. Ustava RS); i

• da Narodna skupština, na predlog vlade (član 90, tačka 4. Ustava RS), odlučuje o donošenju zakona (član 73, tačka 2. Ustava RS).

Naravno, **nijedno od ovih ovlašćenja nema** ni Jedinica za specijalne operacije, ni njen aktuelni, ili bivši komandant, kao ni pokojni Dušan Spasojević. I naravno da je ovo doktoru pravnih nauka, predloženom svedoku, savršeno jasno. Pokušaj da se ova **ovlašćenja pretnjama uzurpiraju**, kako je to učinjeno u pobuni, predstavlja napad na vladu, njenog predsednika, na politiku Republike Srbije koju ta vlada po Ustavu vodi, i na suverenitet Narodne skupštine — i samim tim predstavlja ugrožavanje ustavnog poretka. I naravno da je i to predloženom svedoku **jasno, odnosno, moralo mu je biti jasno.**

Pretnja

Manifestacije pretnje takođe su bile savršeno jasne:

- demonstracija snage JSO;
- otkazivanje poslušnosti i povlačenje sa zadataka;
- praktično uspostavljanje monopola prinude;
- garancije koje prvookrivljeni traži da Vojska neće intervenisati.

Pravni značaj podrške: Otklanjanje prepreka (prepuštanje monopola prinude)

Osnovano bi se moglo postaviti pitanje odgovornosti predsednika DSS za **pomaganje otklanjanjem prepreka nečinjenjem**, dakle za delo iz člana 124. u vezi sa članom 24, stav 2, u vezi sa članom 30, stav 1. OKZ koji je važio *tempore crimini* (odnosno član 310 u vezi sa članom 35, stav 2. u vezi sa članom 15, stav 2. današnjeg KZ), budući da je **obaveza činjenja propisana u člana 133 i člana 135 Ustava** — propuštanjem da se izvrši ova obaveza koju Ustav propisuje vrhovnom komandantu i Vojsci, Jedinici za specijalne operacije je u kritičnom trenutku, kada ona

izlazi sa svojim pretnjama i zahtevima, praktično prepušten monopol na upotrebu sredstava prinude. Time se **osigurava uspeh pobune.**

RELEVANTNOST: VEZA SA ATENTATOM

Pobuna je delikt **ugrožavanja**, čija je posledica **stanje opasnosti** po zaštitni objekt ustavnog poretka i bezbednosti. Sa svoje strane, stanje opasnosti znači **povećanu mogućnost nastupanja povrede** ustavnog poretka i bezbednosti. Zato, kada do povrede i dođe, pravna teorija govori o **međuposledici** delikta ugrožavanja (Bayer).

U našem slučaju, pobunom je stvoreno stanje opasnosti (Služba bezbednosti se otela kontroli) u kome je onda moglo lakše doći, kao što je stvarno i došlo, do povrede — ubistva predsednika republičke vlade (i to baš od strane pripadnika Službe bezbednosti).

Zato se **odgovornost za međuposledicu** proširuje logično i na **odgovornost za posledicu.**

Takvo stanovište, u stvari, zauzima i sama optužnica kada na strani 32. kaže:

„Dometi pobune **ohrabrili su** Spasojevića i Legiju **da osnovnu ideju — osvajanje vlasti — forsiraju**, ali sada na drugi način i **drugim sredstvima...**“

* * *

Pošto anticipiram (jedan) određeni prigovor ovom predlogu, želim da učinim jasnim da — iako tražim da se predloženim dokazima utvrdi **kauzalna veza između radnji ovog svedoka i zabranjene posledice** koja se ovim optuženima stavlja na teret — izvođenje predloženih dokaza **ne bi imalo za rezultat utvrđivanje eventualnog postojanja krivičnog dela pomaganja** na strani predloženog svedoka, što, naravno, ne može biti predmet ovog postupka.

Krivično delo u smislu člana 14, stav 1, jeste samo ono delo koje je **skriviljeno**. U stavu 2. istog člana KZ kaže se

izričito da **nema krivičnog dela** — iako postoje sva obeležja krivičnog dela određena zakonom — **bez krivice, tj. bez posebnog subjektivnog odnosa učinioca prema delu.**

Dakle, Zakon ne kaže da nema odgovornosti, nego da nema dela! Ono što ja predlažem je da se saslužanjem svedoka VOJISLAVA KOŠTUNICE utvrde **okolnosti ovog dela koje je predmet postupka**, a ne neko drugo delo nekog drugog lica protiv koga se ovaj postupak ne vodi.

ZAKLJUČAK

Prema tome, potpuno je jasno da je neistinita odbrana prvookrivljenog u onom delu u kome govori o svojoj lojalnosti Službi, MUP, vladi i Zoranu Đinđiću. Istina je upravo suprotna, da je sa punom svešću delovao upravo na liniji politike DSS, najvećeg protivnika Zorana Đinđića i njegove vlade, čineći sve što je mogao od pobune do atentata, pa čak i u svojoj odbrani, da politički pomogne protivnike premijera.

Svest i volja okrivljenih za napad na ustavni poredak formira se u određenom, konkretnom političkom ambijentu. Ona se formira postepeno, kao odgovor na konkretne političke događaje, kakvi su, na primer:

- izručenje Slobodana Miloševića Haškom tribunalu („sramotan čin“),
- smenjivanje prvookrivljenog sa mesta komandanta JSO,
- otvaranje istrage za atentat na Ibarskoj magistrali,
- pismo Karle del Ponte u kome se traže podaci o prvookrivljenom (o kome je govorio svedok MIJATOVIĆ),
- oružana pobuna („Stop Hagu“),
- donošenje Zakona o organizovanom kriminalu,
- uspostavljanje institucije specijalnog tužioca i ovog Suda.

Ona se takođe učvršćuje kroz svest o postojanju političkih snaga i državnih institucija ili delova tih instituci-

ja, koji takođe priželjkiju pad vlade pokojnog premijera i koji ih javno podržavaju tokom njihovog produženog napada na ustavni poredak.

Umišljaj počinioца jednog dela upravljenog na političke posledice ne formira se u vakuumu, on se formira u jednoj političkoj areni. Za puno razumevanje takvog umišljaja nužno je razumevanje te političke arene.

Kako počinioци dolaze na ideju o napadu na ustavno uređenje atentatom?

Kakve ih predstave političkih posledica motivišu?

Kakve političke posledice očekuju od atentata?

Na čemu zasnivaju ta očekivanja?

Šta žele da spreče, šta žele da postignu?

Kako oni tu političku arenu razumeju?

Kako ona utiče na formiranje njihove volje?

Na koga mogu da se oslone?

Ko su protivnici, ko su saveznici?

Svi ovi događaji odvijaju se od juna 2001. do 12. marta 2003. godine, u političkom ambijentu **ogorčenog i ostrašćenog sukoba** dva jasno prepoznatljiva politička bloka, jednog koji je **sebe nazivao „reformskim“**, koga je oličavao Zoran Đinđić i njegova vlada, i drugog, koji je **sebe nazivao „patriotskim“** i koji je oličavao DSS i tadašnji predsednik Koštunica.

Svrha naših današnjih predloga je da dokažemo da je, **suprotno odbrani** prvookrivljenog, tokom pomenutog perioda postojala **nesumnjiva i jaka politička bliskost** između prvooptuženog i najžešćih političkih neprijatelja premijera Đinđića okupljenih u Demokratskoj stranci Srbije, a vrlo često — što smo pokušali da dokažemo — **čak i usklađenost delovanja**, i to kako onog **javnog**, tako i onog **prikrivenog**.

PISMENI DOKAZI

SADRŽAJ PISMENIH DOKAZA

1. Izveštaj Komisija Vlade Srbije od 13. avgusta 2003. godine DT 72 broj 00–002/2003/86, str. 24
2. Izjava generalnog inspektora MUP Srbije, Vladimira Božovića, iz članka koji je, pod naslovom „Božović: Samo sam citirao Zakon“, objavljen u listu „Danas“ 30. maja 2005.
3. Izjava Vladimira Božovića iz članka „Lupus in fabula“ iz lista „Vreme“ od 2. juna 2005.
4. Intervju Ace Tomića listu „Večernje novosti“ od 3. juna 2004.
5. Dopis Uprave vojne službe bezbednosti Str. pov. br. 1/31 od 22. juna 2003. godine Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala
6. Izjava predloženog svedoka Ace Tomića iz članka „Tomić: Hteli da me likvidiraju“ iz lista „Večernje novosti“ od 2. juna 2005.
7. Transkript izjave Gorana Radosavljevića date u radio emisiji „Kažiprst“ Radija B92 18. maja 2005. godine, objavljen na B92.net
8. Transkript izjave Gorana Radosavljevića date za TV emisiju „Insajder“ pod nazivom „Rukopisi ne gore, IV deo“, emitovane 27. decembra 2004. na TV B92, objavljen na B92.net
9. Izjava Gorana Radosavljevića „Večernjim novostima“ od 19. maja 2005.
10. Izjava ministra Dragana Jočića objavljena pod nazivom „Izborna kampanja ili prikriveni pomagači“ u listu „Danas“ 1. juna 2004, str. 3
11. Izjava načelnika RJB Miroslava Miloševića „Od Jočića i Bulatovića tražio bezbednost“ iz lista „Danas“ od 21–22. maja 2005.
12. Izjava ministra Dragan Jočića objavljena kao vest pod nazivom „Razgovor sa vrlo opasnim čovekom“ na B92.net 15. juna 2005.
13. Izjava ministra Dragana Jočića objavljena u članku „Za šest meseci policija privela 100.000 ljudi“, „Danas“ od 18–19. juna 2005, str. 3
14. Transkripta intervju sa ministrom pravde Zoranom Stojkovićem u radio emisiji „Kažiprst“ Radija B92 od 30. juna 2005, objavljen na B92.net

15. Faksimil Službene beleške ministra Jočića 01 br. 2875/04 datirane sa 3. majem 2004. godine, objavljen u listu „Vreme“ od 6. aprila 2006.
16. Transkript izjave Vladimira Božovića, pomoćnika ministra, generalnog inspektora MUP, date u emisiji „Poligraf“ Televizije B92, 7. aprila 2006.
17. Transkript izjave Dragana Šutanovca, člana Odbora za bezbednost Skupštine Srbije, date u emisiji „Insajder“ Televizije B92 31. marta 2006.
18. Izjava Vojislava Koštunice objavljena pod nazivom „Nije bilo pregovora sa Legijom“ na B92.net 04. maja 2004.
19. Izjava funkcionera DSS Dejana Mihajlova iz „Glasa javnosti“ od 11. maja 2004.
20. Izjava ministra policije Dragana Jočića za „Balkan“ od 21. septembra 2003. godine, pod naslovom „Kako bi izdržali sudar sa Legijom, najtraženijim licem sa poternice“
21. Izjava Vojislava Koštunice pod nazivom „Koštunica: Nemam nikakav uticaj na JSO“ iz vesti B92.net od 15. novembra 2001.
22. Izjava Vojislava Koštunice iz intervjua pod nazivom „Ko je Spasojevića pustio iz zatvora“ iz lista „Vreme“ od 5. jula 2003.
23. Tekst pisma Vojislava Koštunice objavljenog pod naslovom „Koštuničino pismo“ u listu „Danas“ 7. juna 2004.
24. Autorski članak Radeta Bulatovića pod nazivom „Pobeda patriotizma“ iz lista „NIN“ od 28. marta 2002.
25. Članak „Mladi DS, GSS, DC i SDU prekinuli promociju knjige *Zoran Đinđić u mreži mafije*“, objavljen u listu „Danas“ 5–6. juna 2004.
26. Transkript video zapisa izjave Vojislava Koštunice objavljen na sajtu TV B92 pod naslovom „Prvi put javno: novinari o novinarima“
27. Izjava predsednika DSS, Vojislava Koštunice, iz članka „Ishitreno i ponižavajuće“ objavljena u listu „Glas“ od 29. juna 2001.
28. Intervju Vojislava Koštunice „Vremenu“, br. 648 od 5. jula 2003.
29. „Otvoreno pismo bivšeg komandanta „Crvenih beretki“, „Blic“, 28. januar 2003.
30. Članak „Jočić: Legijina analiza rada vlade“, „Blic“, 29. januara 2003.

31. Transkript izjave potpredsednika DSS, Dragana Maršićanina, date Radiju B92 i objavljene na sajtu tog radija 16. marta 2003. pod naslovom „DSS neće podržati ni mandataru ni Savet ministara“
32. Članak „Vreme za okupljanje“, koji donosi izjavu Vojislava Koštunice na konferenciji za štampu DSS, objavljen u „Večernjim novostima“ 17. marta 2003.
33. Članak „Jočić: policija mora ponovo da istraži ubistvo Đinđića“, vest agencije Beta od 10. aprila 2004, objavljena na sajtu Radija B92
34. Izjava načelnika RJB, Miroslava Miloševića, prenetu u listu „Danas“ od 14. juna 2004. pod naslovom „Pritisak na sud“
35. Izjava funkcionera DSS, Gradimira Nalića, iz članka „Za Zorana metak, za Voju — robija“, objavljenog u listu „Večernje novosti“ od 20. aprila 2004.
36. Izjava DEJANA MIHAJLOVA, funkcionera DSS, objavljena u članku „Dejan Mihajlov: Legijina predaja uspeh vlade“, u listu „Danas“ od 11. maja 2004.
37. Izjava predsednika DSS, Vojislava Koštunice, objavljena na sajtu vesti Radija B92 dana 4. maja 2004. godine, pod naslovom „Koštunica: nije bilo pregovora sa Legijom“
38. Izjava Aleksandra Tijanića, bivšeg savetnika Vojislava Koštunice, objavljena u transkriptu video zapisa emisije „Utisak nedelje“ od 5. juna 2005.
39. Izvod iz Izveštaja Evropske komisije o napretku Srbije i Crne Gore u 2005. godini, koji je objavio list „Danas“ 14. novembra 2005.

1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- Комисија за испитивање система
обезбеђења председника Владе Републике Србије
др Зорана Ђинђића -
ДТ 72 Број: 00-002/2003-86
13. август 2003. године
Београд

ДРЖАВНА ТАЈНА

ИЗВЕШТАЈ

**О УРЕЂИВАЊУ, ОРГАНИЗОВАЊУ И ФУНКЦИОНИСАЊУ
СИСТЕМА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДР ЗОРАНА ЂИНЂИЋА,
С ПРЕДЛОГОМ МЕРА**

I Увод**Мандат Комисије**

Влада Републике Србије Одлуком о образовању Комисије за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића ("Службени гласник РС", број 15/2003) је образовала Комисију за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића (У даљем тексту: Комисија).

Задатак Комисије је да испита чињенице које се односе на уређивање, организовање и функционисање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића и да поднесе извештај Влади Републике Србије, најкасније у року од 60 дана од дана именовања председника и чланова Комисије, са предлогом одговарајућих мера.

Састав Комисије

Решењем о именовању председника Комисије за испитивање система обезбеђења председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића ("Службени гласник РС", број 52/2003), за председника Комисије именован је проф. др Жарко Кораћ, потпредседник Владе Републике Србије.

Како наводи више саговорника Комисије, док се један део МУП-а јасно супростављао овој криминалној групи, савесно радио и коначно сместио у затвор њене припаднике, полицији су истовремено свесно упућиване дезинформације да је киднаповање Мишковића извршило обезбеђење Радована Караџића. То потврђује да су извршиоци овог дела били добро обавештени о току истраге. То не чуди, с обзиром да су неки од активних радника МУП били у обезбеђењу Душана Спасојевића. О степену њихове агресивности сведочи чињеница да је руководиоца групе пуковник Миле Новаковић добијао константне претње од припадника ове групе чак и на дан када су они ухапшени у Паризу, због чега је МУП Србије морао да обезбеди заштиту места становања пуковника Новаковића. Може се рећи да је пуковник Новаковић стекао врло добар увид у начин функционисања ове групе. Утолико више изненађује да је приликом формирања УБПОК-а, пуковнику Новаковићу понуђено да у оквиру УБПОК-а буде задужен за информисање или међународну сарадњу, што је он одбио. Комисија није нашла прави одговор на питање како је одређено руководство УБПОК-а. Шта више, како наводи пуковник Новаковић, за све време док је на челу УБПОК-а био Радован Кнежевић, од њега није тражена никаква сарадња и код њега се у каси и данас налазе сви пратећи материјали који су обезбеђени праћењем Земунског клана у вези отмице Мирослава Мишковића. Тако је дошло до дисконтинуитета у раду које траже објашњење, с обзиром да је већ за време прелазне Владе Земунски клан уочен као водећа организована криминална група у Србији и да је у оквиру новоизбране Владе Републике Србије од јануара 2001. године, настављена активност против те групе.

Отмица Мирослава Мишковића била је прва индиција да је могуће да су поједини припадници ЈСО и командна структура ЈСО директно ангажована на криминалним делатностима. Побуна ЈСО новембра 2001. године, је директна последица њиховог осећања да МУП Србије почиње предузимања акција ради раскринкавања веза ЈСО са организованим криминалом. У том смислу побуна ЈСО коју је инспирисало њено руководство, представљало је покушај одбране криминалне делатности ове групе.

Јединица за специјалне операције (ЈСО)

Првобитни назив Јединице за специјалне операције је Јединица за антитерористичка дејства (ЈАТД). Формирана је од стране Службе државне безбедности МУП-а Републике Србије. У почетку је бројала 57 припадника. У време реорганизовања средином 1996. године ЈСО је по систематизацији требало да има 593 припадника док је стварно ангажованих било око 450. На видео снимску са прославе годишњице оснивања, маја 1997. године ондашњи Командант јединице Франко Симатовић – Френки је изнео да су језгро ЈАТД чинили припадници СДБ МУП-а Србије, Милиције Српске крајине и добровољци из Србије. По његовом исказу јединица је деловала у функцији заштите националне безбедности и условима директне егзистенцијалне угрожености српског народа на његовом

Луковић пре тога изазвао, посебно у Кули. То је представљало јасан сигнал Милораду Луковићу да новоизабрано руководство РДБ-а и МУП-а Србије нема намеру да га штити приликом кршења закона због некаквих посебних "заслуга" из прошлости као што је било уобичајено за време претходне власти. То је такође била порука Милораду Луковићу, да више не ужива никакве привилегије у новом режиму.

Побуна Јединице за специјалне операције

Према проценама већине саговорника Комисије, циљ побуне ЈСО био је изнуда персоналних промена у МУП-у, пре свега смене министра унутрашњих послова Душана Михајловића, али и Горана Петровића, помоћника министра унутрашњих послова и начелника Ресора државне безбедности и Зорана Мијатовића, заменика начелника Ресора државне безбедности. Непосредан повод било је хапшење браће Бановић, ради изручења Трибуналу у Хагу, а стварни разлози су били следећи:

- Хапшење Милорада Луковића након инцидента у клубу "Ступица", које је непосредно наредио Зоран Мијатовић уз сагласност Душана Михајловића и његова смена са чела ЈСО,
- Задржавање у притвору учесника отмице Мирослава Мишковића,
- Хапшење Милошевића и браће Бановић у којима је учествовала ЈСО, која стварају неспокој у редовима ове јединице због страховања да би неко од њених припадника могао бити изручен Хагу.

Побуна почиње у новембру 2001. године и траје дан (од 9. до 10. новембра), управо у време одсуства председника Владе Републике Србије Др Зорана Ђинђића и министра унутрашњих послова Душана Михајловића из Србије. Командант ЈСО Маричић, по наређењу Луковића, који и даље врши функцију команданта ове јединице из сенке, позива све своје припаднике да напусте своје радне обавезе и повуку се у касарну, укључујући чак и чланове јединице који су радили на непосредном обезбеђењу одређених личности. Блокирали су неке саобраћајнице у Кули и аутопут код Центра Сава. Постојала је бојазан да 1500 до 2000 људи из ЈСО са пуном борбеном опремом крену у правцу Београда и могућношћу да изазову несагледиве последице. Као контрамеру, МУП поставља цистерне на правцу Кула – Београд. ЈСО добија посредну подршку дела врха Савезне државе и неких медија који су организовани од стране Душана Спасојевића и Љубише Бухе.

У току побуне припадници ЈСО у Кули од Чедомира Јовановића, који се тамо налази у функцији представника Владе Републике Србије, траже оставку Душана Михајловића. Чедомир Јовановић овај ултиматум јасно одбија.

По мишљењу релевантних саговорника Комисије, ова јединица у том тренутку, обзиром на чињеницу да у војсци Југославије постоји такође веома изражен "патриотски блок", ~~и~~ представља веома јаку и јасну претњу демократском поретку у Србији. Јасно је да дефинитивно не постоји оружана формација која може да се супростави у том тренутку ЈСО-у. Стога Влада Републике Србије прихвата оставке Горана Петровића и Зорана Мијатовића, као врсту компромиса. Главне последице које су проистекле из ове побуне су:

- Издвајање ЈСО из РДБ-а и касније формирање Савета за државну безбедност при Влади Србије, чији председник постаје Др Зоран Ђинђић,
- Кадровске промене у РДБ-у и долазак Андрије Савића, за начелника и Милорада Брацановића за вршиоца дужности заменика начелника ресора државне безбедности,
- ЈСО више се не ангажује на пословима обезбеђења личности,
- Креира се стратегија постепеног формирања нових полицијских формација које би могле да буду противтежа ЈСО, пре свега жандармерије, врше се кадровске промене у САЈ-у и Секретаријату унутрашњих послова у Београду.

Формирање Управе за борбу против организованог криминала (УБПОК)

Влада Републике Србије свесна опасности организованог криминала почела је са реорганизацијом МУП-а да би се он прилагодио новонасталим околностима. Формирана је Управа за борбу против организованог криминала 4. јула 2001. године, за начелника Управе постављен је Радован Кнежевић, а за његовог заменика капетан Драган Карлеуша.

Један од приоритета рада ове групе било је расветљавање убиства полицијског генерала Бошка Бухе. Комисија је закључила да УБПОК није имао као приоритет праћење и расветљавање криминалне активности Земунског клана и да у периоду док је на његовом челу био Радован Кнежевић, ова група није праћена на систематски начин. УБПОК је помогао Управи криминалистичке полиције (УКП) да састави "Белу књигу" о организованом криминалу у Србији која као четврту организовану криминалну групу у Србији наводи Земунски клан. Навешћемо шта је о тој групи речено у поменутом материјалу:

"Најмасовнија криминална група коју је организовано Спасојевић Душан зв. "Дуле" и "Кум" (од стране МУП-а поднешено му је 27 кривичних пријава за разна кривична дела од чега је само 4 пута осуђиван на мање временске казне), чланови групе су Луковић Миле зв. "Кум" (поднешено му је 28 кривичних пријава за извршење разних кривичних дела у кривичним евиденцијама води се као неосуђивано лице), Милосављевић Владимир зв. "Влада Будала" (поднешено му је 22 кривичне пријаве за разна кривична дела, у кривичним евиденцијама води се као неосуђивано лице), Симиовић Александар зв. "Аца" (поднешено му је 30 кривичних пријава за разна кривична дела, у кривичним евиденцијама води се као неосуђиван), Симиовић Милош зв. "Миша" (поднето му је 37 кривичних пријава за

Zem. klan

Јединица за специјалне операције (ЈСО) и њено место у систему безбедности

Негативан фактор функционисања читавог система безбедности у Републици Србији објективно је представљало постојање ЈСО. Састављена од лица која својом одређењем, а нису била везана за демократске промене, ЈСО је представљала раку рану у ткиву система безбедности у Србији. Праван за деловање њених припадника представљао је тзв. патриотизам. Смењеном команданту ЈСО, Милораду Луковићу додељено је лично обезбеђење из редова ЈСО а лица која су му додељена њих око 20 остала су на платном списку ЈСО, односно МУП. Луковић их је преместио у Шилереву улицу, где је један део обезбеђивао Душана Спасојевића. Тако је направљена и толерисана нека врста симбиозе између привада званичности и криминалног поступања. Будући да су га обезбеђивала лица са платног списка МУП, Милораду Луковићу је било олакшано деловање унутар органа безбедности, посебно у БИА. Додатни парадокс у вези са статусом овог лица огледа се у чињеници да он уопште није био "на мерама". Комисија је обавештена да је додељивање званичног обезбеђења смењеном команданту била пракса у ЈСО и да је на исти начин поступљено према Јовици Станишићу и Франку Симатовићу. То је потврда тезе да је ЈСО била "држава у држави", али се поставља питање свих надлежних инстанци које су то прихватале и толерисале.

Комисија је свесна да је већ први покушај обрачуна са ЈСО и са њом везаних криминалних група довео до побуне у Кули новембра 2001. године. Комисија је такође свесна да је тиме ЈСО демонстрирала своју недодиривост и да је политичка и медијска подршка коју је том приликом добила само ојачала њено уверење да за њу не важе закони и правила земље у којој живе. Са тог становишта, држави је требало годину дана да се припреми за нови обрачун са Земунским кланом и делом ЈСО-а који је био са њим повезан. У том периоду руководство ЈСО и део јединице је ојачао везом са организованим криминалом. Уважавајући све те чињенице Комисија мора ипак да констатује да је сувише много неразјашњених питања у вези понашања бившег команданта Милорада Луковића. Тако на пример, после измештања ЈСО из РДБ, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈСО од 15. фебруара 2002. године, одређено је да "употребу ЈСО нарађује министар уз претходно прибављену сагласност Владе" (члан 15. правилника). Издвајање групе од двадесетак људи за сврхе приватног обезбеђивања бившег команданта представља (зло)употребу ЈСО.

У члану 16. Правилника прописано је да је Јединицом за специјалне операције руководи командант Јединице за специјалне операције, који за рад Јединице и свој рад одговара министру или лицу које министар одреди.

Припадници ЈСО учествовали су у непосредном физичком обезбеђењу председника Владе Републике Србије и једног броја одређених личности, све до побуне у новембру 2001. године.

Generalni inspektor MUP Srbije povodom slučaja Lupus

BOŽOVIĆ: Samo sam citirao Zakon

Beograd - Služba generalnog inspektorata započela je istragu oko Jedinice za specijalne operacije i svi oni koji imaju kriminalni dosije ne mogu da rade - kaže generalni inspektor MUP Vladimir Božović. Zabrana rada se, međutim, ne odnosi na pobunu JSO novembra 2001., jer tada niko od crvenih beretki nije odgovarao zbog toga. Na naše pitanje zašto je na konferenciji za novinare u petak navodeći nepravilnosti u radu agencije Lupus Aleksandre Ivanović, supruge Milorada Ulemeka Legije, dovodio u vezu oružanu pobunu JSO i pripadništvo toj jedinici, Božović kaže:

Lupus grupa mora da vrati oružje

- Odobrenja za nabavku oružja za Lupus grupu, a ne za držanje i nošenje oružja, kako su preneli neki mediji, nisu bila po zakonu. Ta odobrenja za nabavku oružja je izdao OUP Savski venac i ona su protivzakonita. Nadležna služba MUP je izvršila kontrolu i ta odobrenja su poništena 18. maja. Ako je Lupus grupa nabavila to oružje mora da ga vrati, a ukoliko ne vrati MUP mora da im oduzme - kaže Božović.

- Citirao sam deo Zakona o oružju i municiji koji se odnosi na lica koja ne mogu da nose oružje, pa između ostalog i lica koja učestvuju u oružanoj pobuni. Odgovarajući na naše pitanje zašto nije sprovedena istraga o pobuni JSO iz novembra 2001., generalni inspektor kaže da njegova služba se može da vodi istragu sve dok tužilac to ne naredi.

- Tada je vlast bila slaba, a i neki su bili u dosluhu s pripadnicima JSO, tako da nije vođen nikakav postupak, niti je neko osuđen zbog pobune. Učešće u pobuni dokazuje se presudom, tako da nema osnova da se zbog toga izbacе iz službe - rekao je Božović.

On navodi da Inspektorat vodi istragu o pripadnicima JSO od kada je načelnik Javne bezbednosti general Miroslav Milošević najavio formiranje jedinstvene specijalne jedinice MUP Srbije - Srpski vitezovi.

- Svi nekadašnji pripadnici JSO, koji imaju kriminalni dosije, što znači da su prekršajno ili krivično osuđivani, ne mogu da nastave da rade. Naravno da takva lica, iako su napustila policiju, ne mogu nositi oružje. Oni koji se nisu ogrešili o Zakon i koji su profesionalno obavljali svoje poslove moći će da nastave da rade i oni su već raspoređeni na poslove u MUP - kaže Božović. V. Z. Cvijić

SKANDALI

Lupus in fabula

Sada je odjednom otkriveno da je novembra 2001. godine zapravo bilo došlo do "oružane pobune JSO-a", a tom dubokom prosvetljenju Vladu Srbije priveo je Srpski pokret obnove sasvim jasnom grubom političkom ucenom

Mio Lupusu, a Vuk na vrata...

Od avgusta 2004. godine, kada su gđa Aleksandra Ivanović i njeni partneri registrovali firmu "Lupus Group - VIP, Security, Safari", pa do pre neki dan sve je bilo normalno u smislu "ustavnog prava na rad", zakonitosti, poštovanja propisa itd. Počeli ljudi da čuvaju onaj "25. maj" na Dunavu i, kažu, neku banku; MUP sit, vukovi na broju i sve u najboljem redu.

A onda je nastala frka u javnosti: Legijina žena osnovala firmu za obezbeđenje, okuplja bivše "beretke", naoružava ih, koristi "rupe u zakonu" itd. Vuk Drašković, koji je na svojoj vučjoj čapri i te kako osetio šta znaju i hoće "doktori za terorizam", normalno da je pobesneo. Dok si rek'o "Vlajko Senić" tri ministra SPO-a u Vladi Srbije - Voja Vukčević, Dragan Kojadinović i Bojan Dimitrijević - zatvorili su se sa premijerom i saradnicima radi kraćeg informativnog razgovora. Izgleda da je poslovično perje letelo Nemanjinom ulicom. Sadržaj te razmene mišljenja dade se nazreti: SPO je uzenio Koštunicu administraciju - ili zatvarate dućan gde Ivanović kako god znate, ili mi izlazimo iz Vlade i uskraćujemo parlamentarnu podršku; za "legalistička" lelemuđenja razumevanja nema! "Pijetet" je jedno, ama je vlast drugo, pa

je Vlada obećala da će "u roku od deset dana" zatvoriti "Lupus Group" - kako zna.

Odjednom je ispalo da MUP Srbije nije baš tako "nenadležan" za zaštitarske firme, kao što se prvo gradilo. Mladani advokat Vladimir Božović, političkom nagodbom postavljen ispred SPO-a na mesto generalnog inspektora MUP-a (kao uteha zato što Danica Drašković nije postala načelnica Instituta za bezbednost), morao je da počne da postupa ne čekajući ministra Jočića i načelnika Javne bezbednosti gen. Miloševića. Trebalo je na brzinu izraditi "studiju o zatvorivosti". Dok dlanom o dlan ispadne da je dozvola OUP Savski venac grupi "Lupus" za nabavku neke dve automatske puške i četiri pištolja izdata protiv propisa - još prošlog decembra, hvala lepo.

Već je jasno da je raspisan konkurs za više radnika na poslovima i radnim zadacima žrtvenih jaganjaca (vazda deficitarno zanimanje). Naime, te dozvole izdaje načelnik OUP-a, posle konsultacije sa načelnikom GSUP-a (ako ne i visočije od toga...) i po obavljenoj proveru kroz razne evidencije. Ova dva načelnika u decembru mesecu u najmanju ruku nisu imali osnove za sumnju da nešto nije u redu - ako su provere obavili kako treba; nije jasno zašto ne bi, jer je osetljiva stvar u pita-

nju. Na kraju bi mogao da strada neki nedužni vatrogasni inspektor, jer je izdao dozvolu za skladištenje oružja u određenoj prostoriji koja ispunjava zakonske zahteve...

Sada se, međutim, u sistem uvodi novo pravilo igre: generalni inspektor Božović rekao je da je pri izdavanju dozvola za nabavku tog oružja "došlo do kršenja zakona"; dodao je i da po Zakonu o oružju i municiji "učesnici u oružanoj pobuni" nemaju pravo na nabavku i držanje oružja. Kakva sad "oružana pobuna"? Nije valjda ono iz novembra 2001. kada su pripadnici JSO-a "u radnim odelima" "mirno protestovali i tražili donošenje zakona o saradnji sa Hagom"? Ono što tadašnjeg predsednika Koštunicu "nije činilo nespokojnim", pa je držao predavanje u Kolarcu te večeri? Ono što je tadašnji savetnik predsednika Koštunice, a trenutni direktor Bezbednosno-informativne agencije Rade Bulatović nazvao "pobedom patriotskih snaga"? *Eta njevazmožna!* trebalo bi falsehood da zavapi složni "nacionalno odgovorni" hor političkih škopaca, ali iz nekog, pretpostavljamo državnog, razloga svi čute, iako su novembra 2001. seirili nad "pobedom patriotskih snaga". Ta "pobeda" dovela nam je Andru i Bracana na čelo Državne bezbednosti, uglavila Legiju kao lice nedodirljivo, uticala na puštanje Zemunaca iz pritvora i tako dalje - sve do Dvanaestog marta.

Tu se sada postavljaju razna pitanja: da li je inače dosledni i opštepoznati stav SPO-a da je jedinica za specijalne operacije bila zločinačka nevladina organizacija i "eskadron smrti" sada postao deo političke platforme Vlade čiji je premijer dr Vojislav Koštunica i njenih organa poput MUP-a, Tužilaštva i BIA? Vuku se sigurno ne može zameriti da je naglo zbacio koalicionu jagnjeću kožu; on o toj stvari vazda priča isto... Zatim: da li to znači da će sve dozvole za držanje i nošenje oružja ikada izdate pripadnicima JSO-a aktivnim novembra 2001. sada biti "poništenne", kako reče generalni inspektor? Po toj logici, svi oni moraju da napuste državnu službu u organima u koje su premešteni: policiju, Žandarmeriju, BIA itd. Konačno: znači li to da će nadležna tužilaštva pokrenuti postupke protiv učesnika u krivičnom delu oružane pobune, tj. veleizdaje države kojoj su se zakleli da služe?

Dok čekamo na odgovore, valja nam razmisliti, onako fenomenološki, nad očiglednom političkom činjenicom: koliko je ucena moćno oružje u besprincipijelnoj politici. ■

MILOŠ VASIĆ

VREME 2. jui 2005.

Tomić : U samici pod zemljom (5)

Dragica P. VELJKOVIĆ - Radmila OGNJANOVIĆ 03.06.2004, 17:27:48

BIVŠI načelnik vojne obavještajne službe, general major Aco Tomić, proveo je u beogradskom Okružnom zatvoru: od 8. aprila do 14. jula prošle godine. Pod optužbom da je bio jedan od ključnih članova neprijateljskog udruženja koje je stajalo iza atentata na premijera Zorana Đinđića. Za tih bezmalo sto dana bio je saslušan samo jednom - da bi specijalni državni tužilac na kraju povukao svoju montiranu optužnicu!

Nakon što ste se predali policiji u vojnoj Upravi bezbednosti, šta se dalje događalo? Gde su Vas smestili u Okružnom zatvoru?

-U samicu koja se nalazi ispod nivoa zemlje. U samicu u kojoj nikada nema dnevne svetlosti. Tokom karijere sam službeno obišao sve zatvore u Srbiji i Crnoj Gori, ali takvu samicu nikad nigde nisam video. U njoj postoje samo natkasna, jedan krevet i na njemu nešto bi trebalo da je dušek. Nešto toliko prljavo i pocepano da sam mislio da ću, ako ga samo dodirnem, sigurno dobiti neku zaraznu bolest. Prvih dana sam zato neprekidno hodao po samici, ali sam na kraju ipak morao da legnem. Možda je "pomoglo" i to što sam sebe još od decembra 2002. pripremao za moguću zatvor, pa stoga 10. januara i prestao da pušim. A kada sam ušao u tu samicu, pomislio sam: da me pripremaju za likvidaciju ili žele da me nateraju da u takvim uslovima nešto učinim sa sobom.

"SMRT FAŠIZMU, GENERALE"

JESTE li odbijali hranu?

- U samici sam prvih nekoliko dana odbijao hranu i samo pio vodu. Bio sam bez apetita, a zazirao sam i od trovnja. Utoliko više što sam bio lišen kontakta sa porodicom, advokatom i spoljnim svetom uopšte, jer sam svog bratioca video tek 30. maja, posle bezmalo 50 dana u pritvoru. A prvih dana nisam imao ni lekove, ni naočare, ni štampu, ni bilo kakvu knjigu. Ama baš ništa. Imao sam samo pravo na život.

Kada su stvari, i kako, počele da se popravljaju?

- Posle pet - šest dana, došao mi je Aco Jovanović, tadašnji upravnik Okružnog zatvora. Da me obide. On nije imao zlu nameru. Bio je korektan.

Mogao je da Vam obezbedi kakvu bolju samicu.

- Nije smeo, neko mu je tako naredio. Ne verujem da je to bila njegova odluka. Rekao sam i njemu da je sramota i bruka sve što mi rade. Pitao sam: zašto mi uskraćujete i pravo na šetnju u zatvorskom krugu? Obećao je da će videti šta može da za mene učini. Posle nekoliko dana sam premešten u deo zatvora iznad zemlje, u kolektivni smeštaj, među lakše pritvorenike. U renovirani deo zatvora koji je javnosti poznat kao "Hajat".

Da li Vam je tu bilo bolje i koliko?

- U pritvoru ste stvar, a ne čovek. Mogu da kažem da se veterinari, kad dođu seljaku u štalu, bolje ponašaju prema stoci nego zatvorski lekari prema pritvorenicima. Zatvorski kardiolog meri mi pritisak i govori da je "odličan", a ja vidim da je 190 sa 110. Upozoravam ga da sam zbog takvog pritiska ležao na VMA deset dana. On ništa. Sve u svemu, dani koje sam proveo u samici bili su strašni. Čuvarac nema vođeni čep, pa bazdi. Mislio sam povremeno: ako legnem pacovi će me živog izgristi. A za zatvorske stražare mogu da kažem da su bili korektni. Neki su me čak pozdravljali sa: "Smrt fašizmu, generale!"

SPORENJE O LEGIJI

KAD Vas je prvi put saslušao istražni sudija Vučko Mirčić i šta je sve pitao?

-Saslušao me je samo jednom, 30. maja, u prisustvu tužioca Milana Radovanovića i mojih advokata. Bila je tu i zapisničarka koja je tri puta ustajala, odlazila na prozor i zaplakivala se tokom moje odbrane. Kaže meni Mirčić: "Vi ste stvorili zločinačko udruženje". Odgovorim mu: "Molim?! To nije tačno!". "Vi ste se sastali sa zločincem Legijom", nastavlja Mirčić. "Vi ste rekli da je Legija zločinac, a ja kažem da je Legija kod mene dolazio kao pukovnik MUP Srbije!". Ponovio sam da je kod mene Legija bio samo dva puta, jula i avgusta 2002. i, to je bilo sve što sam imao da mu kažem o Legiji.

Da li Vas je tužilac Radovanović i šta pitao prilikom tog jedinog saslušanja pred specijalnim istražnim sudijom?

-Ni jedno pitanje nije imao za mene kao tužila! Ni Radovanović, ni Mirčić, stekao sam utisak, nisu imali šta da me pitaju. Delovalo je kao da su svesni da u mom slučaju nema ni jednog krivičnog dela. Ali, nisu oni o tome odlučivali. Kao što ni odluku o mom hapšenju nisu doneli ni tužilac, ni istražni sudija. Ta odluka je bila doneta u Vladi. Ja to znam. Verovatno su mi zato policijski pritvor, umesto da ga ukinu, jer je 22. aprila okončano vanredno stanje, produžili na 60 dana. Inače, od 30. maja do puštanja na slobodu - niko više sa mnom nije razgovarao.

Kako su Vas pustili iz pritvora?

-U Okružnom zatvoru su se tek 10. juna prošle godine smilovali da me pošalju na VMA. Imao sam ozbiljnih problema sa vidom. A dok su me vozili prema VMA, rekao sam sebi: u pritvor se više nećeš vraćati. Uprkos tome što sam pisao žalbe na sva moguća rešenja koja sam dobijao, a ni na jednu nisam dobio odgovor. Bolje sreće sam bio jedino sa drugom žalbom Vrhovnom sudu Srbije koji je doneo odluku o mom puštanju na slobodu.

NIKAD U ŠILEROVOJ!

UKINUT Vam je pritvor, ali je 29. avgusta podignuta optužnica.

-Sve što piše u optužnici čista je izmišljotina i zasnovano je na insceniranoj izjavi Zorana Vukojevića Vuka, tužilačkog svedoka saradnika, koji je kasnije javno demantovao da me je ikad video i da mi je donosio u torbama novac zemunskog klana. Odrekao se i navodne tvrdnje da sam bar 20 puta bio u Šilerovoj. Nije ni čudo: tamo nikad nisam nogom kročio!

Kako biste se osećali da optužnica nije povučena, da se sada i Vama sudi?

-Radovanoviću je naređeno da napiše optužnicu. A neka se zna: priželjkivao sam da mi sude. Da im razbijem tu montiranu optužnicu. Imao bih šta da kažem.

Imate li spostvenu pretpostavku: zašto je ubijen Đinđić?

-Naravno, ali ne bih o tome jer je suđenje za atentat u toku. Ne bi bilo fer sa moje strane, mada sam jedno vreme i sam bio osumnjičen za ubistvo premijera. Imao bih mnogo šta da kažem. I ponekad mi je istinski žao što nisam izveden pred specijalni sud.

U tom slučaju, morali biste, kao i ostali optuženi, da sedite u blindiranom boksu nalik kavezu. Ne bi li Vam to smetalo?

-Smetalo bi mi, dakako, jer u te kaveze optužene uvode kao majmune. Čujem da takvo nešto postoji još samo u Južnoafričkoj republici, a možda i Rusiji. Ali, ni to me ne bi sprečilo da napravim predstavu koju sam već bio osmislio.

Kakvu predstavu?

-Kao prvo, baš bih voleo da vidim ko bi mene uveo u sudnicu kao majmuna. Niko, samo mrtvog! Osim ovoga, već sam bio odlučio da obučem svoju generalsku uniformu. I, - u njoj bi morali da me unesu, ukoliko mi ne bi dozvolili da dostojanstveno uđem i sednem na optužničku klupu. Van svakog kaveza! I bez lisica! Jer, samo jednom se jedan od stražara našalio, rekavši: "Da mu stavimo lisice". Od toga su odustali kad sam mu uzvratilo: "Dodaj ti da mi ih staviš!" Možda je pomoglo i to što su im ostali zatvorenici, kad su čuli kome hoće da stave lisice, počeli da zvižde...

PRODATA ZEMLJA, GOTOVO!

KAKO je Nebojša Pavković odreagovao na Vaše oslobađanje?

-Iako s njim više nemam ama baš nikakve odnose, kad sam izašao iz zatvora, rekao sam mu: jedna je zemlja koja u zatvorima ima ima većinu rukovodećih ljudi Vojske i državne bezbednosti. Mi smo prodali zemlju, gotovo! Sličnog nigde u svetu nema. Mi sve nešto hoćemo da budemo Amerikanci, a kad to treba da i budemo - onda ne umemo da budemo ni Srbi. Amerikanci se, recimo, direktora CIA ne odriču ni kad umre. I kad ga sahrane - još je njihov. A mi živimo sahranjujemo. Da nekima ne smetaju.

ŠPIJUNAŽA ZA ISTOK

JESTE li radili na još nekom slučaju špijunaže, osim Perišića i Nejbora?

-Paralelno smo vodili istragu i o slučaju špijunaže za jednu istočnu zemlju. Za jednu veliku obaveštajnu službu. I, bilo mi je stalo da to odradimo profesionalno, pa da kažem gospodi sa Zapada: da su nama svi špijuni isti. Moji naslednici su, međutim, požurili. Tadić je hteo da se malo pokaže, pa se sve svelo na onog Živkovića. Na prosto odavanje vojne tajne, što ne znači ništa. Izmakla je krupnija zverka i upropašteno nešto mnogo važnije, što je bilo praktično dovedeno do samog kraja.

KOŠTUNIČINO PISMO

GENERAL Tomić uhapšen je 8. aprila 2003, a 4. juna stiglo mu je u Okružni zatvor u Beogradu pismo Vojislava Koštunice, tada samo lidera DSS. Iako je aktuelni predsednik Vlade Srbije odmah bio za njegovo objavljivanje, protiv je bila generalova supruga - strahujući da bi to moglo otežati njegov položaj u zatvoru - pa ga "Novosti" prve objavljuju.

Ibarske amgistrale izdejstvuju njegovo puštanje na slobodu. A takođe: nameri da organizuju proteste u Beogradu.

СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
УПРАВА ВОЈНЕ СЛУЖБЕ БЕЗБЕДНОСТИ

Стр. пов. бр. 1-31
22. 06. 2003. године

ВОЈНА ТАЈНА
Строго поверљиво

Сазнања о контактима генерала Аце
Томића са Бориславом Микелићем,
Милорадом Луковићем и Душаном
Спасојевићем, д о с т а в љ а -

УПРАВИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ
ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Веза: ваш акт «О» стр. пов.бр. 230-314/03 од 22.6.2003. године

Сазнања Војне службе безбедности о контактима генерала Томића са Милорадом Луковићем, Душаном Спасојевићем и Бориславом Микелићем добијена су на основу разговора који су са њим, 07.04.2003. године, обавила двојица припадника управе за борбу против организованог криминала, као и појединачних запжања и података припадника Војне службе безбедности.

Пошто је генерал Томић у то време био активни припадник Војске, разговору су присуствовала и двојица припадника Војне службе безбедности. Договорено је да инспектори Управе за борбу против организованог криминала воде белешке и на основу тога сачине Службену белешку о обављеном разговору, као и да примерак те белешке доставе Управи војне службе безбедности, што до сада није урађено. На основу тога сматрамо да је Управа за борбу против организованог криминала наставила са даљим разјашњавањем ових веза.

Према нашим сазнањима, генерал Томић је приликом наведеног разговора изнео да је негде у лето 2001. године ступио у контакт са Бориславом Микелићем, који је, преко њега покушао да оствари контакт са Војиславом Коштуницом и интересовао се за пружање помоћи Слободану Милошевићу за одбрану пред Хаашим судом. Према Томићевим сазнањима Коштуница није примио Микелића али зна да је ступио у контакт са саветником за безбедност Радетом Булатовићем.

Приликом једног сусрета, Микелић је замолио генерала Томића да прими Милорада Луковића - Легију, што је он прихватио.

Новембра 2001. године, на дан када су генерали Томић и Павковић службено основали у Москву, а током побуне Црвених беретки, код генерала Томића су дошли Микелић и Легија. Легија је имао податке да ће доћи до сукоба између ЈСО и «Кобри» а пошто је мислио да су «Кобре» потчињене Управи безбедности Генералштаба, тражио је Томићево мишљење у вези са овим. Томић му је дао гаранцију да се војске неће мешати.

Том приликом Легија је изнео да је командант ЈСО послао захтев Противдиверзантском центру у Тивту за обуку њихових припадника у том центру. Генерал Томић му је објаснио да достави захтев Генералштабу Војске.

За други сусрет са Легијом поново је звао Микелић и рекао да Легија жели да му нешто да. Сусрет је трајао двадесетак минута и Легија је донео неке папире у којима се радило о великој количини злата које се, наводно, крије у поткопима у Тивту и да је у то, наводно умешан генерал Боро Ивановић. Легија је рекао да му подаци не делују вероватни, иако се радило о «озбиљном извору». Предузете су мере органа безбедности да се ови подаци провере и установљено је да нису тачни.

Приликом првог сусрета са генералом Томићем Легија је питао да ли може да дође «један његов другар» који хоће да види генерала који је ухапсио Перишића. Пошто је врло брзо дошао Душан Спасојевић, вероватно је био у колима и чекао да буде примљен. Овом сусрету је присуствовао и Раде Булатовић, а Душан Спасојевић је генералу Томићу поклатио мобилни телефон «Нокиа» са камером.

Реконструкцијом сазнања припадника Војне службе безбедности установили смо да је било неколико посета генералу Томићу од стране Борислава Микелћа. Приликом његових посета било је уобичајено да возило паркира на тротоару испред зграде, а затим преко главног улаза, где се налази пријавница најави посету, која се не евидентира у књигу посета. Доласци су били у поподневним часовима, чији нам садржај разговора није познат, а према нашим сазнањима Микелићу нису уступани било какви подаци и материјали.

НАЧЕЛНИК

ПУКОВНИК

Момир Стојановић

Миливоје Стојановић

Tomić : Hteli da me likvidiraju (4)

Radmila OGNJANOVIĆ - Dragica P. VELJKOVIĆ 02.06.2004, 18.01.41

IZMEDU hapšenja Momčila Perišića i Dejvida Nejborna, i hapšenja samog generala Ace Tomića - proteklo je nešto više od godinu dana. Bivši načelnik Vojne bezbednosti bio je jedna od ključnih žrtava operacije "Sabija", utoliko važnija što je preko njega išao udar na bivšeg predsednika SRJ, a sada predsednika Vlade Srbije Vojislava Košuticu. A, evo kako je sve - prema Tomićevom kazivanju - proteklo.

Šta se događalo od onog večernjeg razgovora kod Dušana Mihajlovića, odmah nakon atentata atentata, do Vašeg hapšenja?

- Tadić me 20. marta 2003. faktički smenio. Znao sam da će te večeri biti saopštena takva odluka Vrhovnog saveta odbrane, kojoj su prisustvovali još i Vukašin Maraš, Mičićka, Marović, Filip Vujanović i Krga. Tadić je predložio moju smenu, a Mičićka u ime Vlade Srbije glasala za nju. Negde oko 20 sati pozvali su me iz Ministarstva odbrane da dođem. Otišao sam sat kasnije, ali su Tadić i Maraš bili pomislili da neću doći, pa su bili otišli. Čekao sam ceo sat da se vrate.

Kako je taj razgovor u Tadićevom kabinetu protekao?

- Obojica su počeli hvalospevima o meni. Upozorio sam Maraša da se tako priča samo o pokojniku, a da sam ja još živ i "samo smenjen". Bilo je to veče i političkih govora. Tadić mi tako kaže: "Generale, stvar je samo u tome što je postojala politička potreba da budete smenjeni. Vašom smenom izvršavamo testament pokojnog premijera Đinđića". Još demagoški zatražiše da im pomognem u formiranju "obaveštajne zajednice"...

MIKELIĆ, PA...

NIJE to, očito, bio prijatan razgovor.

- Kako je mogao da bude, kad su od mene pomoć tražili ljudi koji me smenjuju?! Rekao sam im tada još: da Momir Stojanović, koga su planirali da dovedu za načelnika Uprave umesto mene, ne zadovoljava kriterijume. Predložio sam im čak: da ga dovedu pa da im to "ne zadovoljava" pred njim razjasnim.

Kako danas, posle svega, na te dane gledate?

- Ne mogu da kažem da je propast sveta zato što sam smenjen...

Vas su hapsili u nastavcima Počelo je, 4. aprila, od privođenja bivšeg premijera Krajine Borislava Mikelića. Sutradan je bio uhapšen i sadašnji šef BIA Rade Bulatović. Šta je u Vašem slučaju bila "prva epizoda"?

- Uveče 5. aprila dolazili su da privedu i mene. Telefonom mi se javio izvesni Dragan Jovanović iz UBPOK i rekao: "Šefe, došli smo, znate zašto smo tu". Rekao sam mu da nisam kod kuće, da sam u gradu i da se on i svi koji su s njim vrate tamo odakle su došli. Dodao sam: "Kažite da general neće da dođe". Otišli su, saopštili, čak, kako sam im bio objasnio, da oni nisu ni bili nadležni da hapse pripadnika VJ. Kada je Tadić, suprotno ranijim obećanjima da to neće učiniti i uprkos tome što je bio nenadležan, ipak potpisao naredbu o prestanku moje službe u Vojsci, išao sam kod Krga i ispričao mu sve. Ali on nije reagovao. Učinilo mi se zato što ima neki specijalni odnos sa Tadićem. Samu tu naredbu sam dobio tek kad sam se vratio iz pritvora, a bila im je potrebna da bi mogli da me uhapsu. Pritom, bila je antidatirana, kao da je potpisana 31. marta. Ali, i nju je već ukinuo Vrhovni sud. Nisu išli na to da me hapsi Vojna policija, jer bi tada nalog morao da potpiše vojni tužilac, kojem to ni na pamet nije padalo. Zato što nije bilo osnova za moje hapšenje!

LEGIJA I ŠIPTAR

KAKO ste i pod kojim okolnostima, ipak bili uhapšeni?

- Sedmog aprila - iako sam još bio načelnik Službe i u uniformi - u Upravu iz UBPOK dolaze onaj Jovanović i neki Bogić i saopštavaju: "Šefe, oni sumnjaju da ste bili sa Legijom". Ispričam im lepo: da sam Legiju samo dva puta video, kada i zbog čega je bio kod mene i objasnim da je samo prilikom drugog dolaska s njim došao i Spasojević, koji mi je tada poklonio onaj nesrećni mobilni telefon, za koji me je kasnije, u istrazi, sudija Vučko Mrčić pitao: zašto ste ga primili? "A da li ti ne bi primio" uzvratilo sam mu. Obavljenim razgovorom su ta dvojica iz UBPOK bila zadovoljna. Sve je bilo snimljeno i napravljena zajednička službena zabeleška. Ipak, znao sam da će me sutradan uhapsiti, pa sam to istog dana i rekao Tadiću. On se na to najpre iščudavao, pa mi i rekao: "Generale, ja o tome nemam saznanja". Gledao me u oči i lagao.

To je očito, bila tek uvertira...

- Sutradan, u utorak, 8. aprila, oko 23 sata došla su mojoj kući dva operativca UBPOK ali me nisu našla jer sam, kao što rekoh, znao šta se sprema. Pozvao me na mobilni. A ja im kažem da sam u gradu. I posavetujem: dođite u Upravu bezbednosti VSCG, pa ćemo odatle zajedno krenuti. Tako sam i uradio. U međuvremenu sam razgovarao sa Krgom, nekoliko puta. On mi je samo stavljao do znanja da ništa ne može da uradi da bi sprečio moje hapšenje. Uzvratio sam mu da bih ja mogao - da sam na njegovom mestu. Uz napomenu da nema smisla sve što se sa mnom radi.

PRIJIĆ I "DRUŽE"

KAKO je protekao "rasplet" u Upravi?

- U Upravu bezbednosti sam stigao oko 23.30, a ona je već bila pod raznim kontrolama. Vidim: neki moji ljudi već pišu izjave o tome kakav sam čovek, kakav oficir, šta sam radio... Dolazio je kasnije čak i specijalni tužilac Jovan Prijić, koji je kod mojih saradnika proveravao i da li sam ih prisiljavao me kao generala oslovljavaju sa "druže". I to svedoči da nikakvih dokaza protiv mene nisu imali. Uprkos tome što je posle po novinama bilo pisano da sam tobože trošio nekakve silne milione. To ih je navelo i da prekontrolišu moje finansije, ali ništa nisu našli. Zato što nisu imali šta ni da nađu. Da su imali bilo šta protiv mene, davno bih bio obešen!

Zašto ste nastojali da po svaku cenu izbegnete hapšenje u stanu? I zbog supruge i komšija, ili...

- Tražio sam da dođu u Upravu zbog pouzdanih indicija da su imali nameru da me likvidiraju u stanu.

Ko su "oni"? Pripadnici tzv. surčinskog klana?

- Ne, nego policija. Puna je zgrada u kojoj stanujem te noći bila policije. To sam znao, a potom i proverio.

Kud su Vas odvezli iz Uprave bezbednosti?

- Odvezli su me u UBPOK. Tražio sam da se vidim sa njegovim šefom Borom Banjcem, ali on nije smeo da dođe. Čak izgleda da i nije bio u UBPOK kad sam doveden. Odmah mi je uručeno rešenje o pritvoru na 30 dana: zato što ugrožavam bezbednost građana Srbije i samu Republiku Srbiju! Napisao sam žalbu. Kroz deset dana dobio sam odgovor: da je žalba neosnovana, a rešenje o pritvoru - osnovano! Odgovori je potpisao nenadležni general Sreten Lukić. Jer, morao je - ministar Dušan Mihajlović. Posle dva sata iz UBPOK sam odveden u Okružni zatvor.

NEKA SAZNANJA

VAŠA služba, kako ste rekli, nije imala saznanja da je ugrožen život premijera Đinđića. Ali, do čega je bila došla povodom njegovog obezbeđenja?

- Vojna bezbednost nikada nije imala nikakve zadatke u obezbeđivanju predsednika Vlade Srbije. Bavila se samo zaštitom vojnog rukovodstva i predsednika savezne države. Ali smo neka saznanja koja su se ticala i Đinđićeve bezbednosti dostavili ministru policije Dušanu Mihajloviću i SDB Srbije dok je njen šef bio Andreja Savić. I neka ostanu na ovome - neka saznanja...

DRŽAVA, A NE ČUME

Rekli ste da ste se pribojavali da Vas prilikom hapšenja ne likvidiraju ljudi iz policije. Zašto?

- Ne mnogo pre atentata, bio sam u jednom restoranu pored beogradskog Hipodroma i primetio trojicu, od četvorice, momaka za koje mi se učinilo da me prate. Video sam i kako su se vrzmali oko mog automobila... Pošto sam ih "provalio", otišli su "volvom" koji je bio toliko star da su komotno mogli negde da ga ostave ili zapale. Posle sam taj događaj povezao za onim što je LJubiša Buha Čume izjavio u istrazi. On je priznao i da je sa svojim raspravljao o dizanju u vazduh svog "Difens rouda" i da je zaključio da su to mogli da urade "samo oni iz vojske - Aco Tomić i Kobre". "Pratite i likvidirajte ga", rekao je Čume.

Da li je to bilo sve?

- Bilo je još praćenja. I pre mog hapšenja i posle mog izlaska iz Okružnog zatvora, ali su oni koji su za to bili angažovani imali druge nalogodavce... Povodom onoga što se događalo od decembra 2002. do atentata, upozoravao sam Andreju Savića i Milorada Bracanovića da me "neko uporno prati". Bracanović mi je tada

dostovce rekao: "Aco, ako misliš da te moji prate, slobodno ih pobijl". Time je hteo da kaže: nisu naši. Ali, da rekapituliram: osim Čumeta, za moju likvidaciju mogli su, kako mi se čini, da budu zainteresovani još jedino DB i MUP Srbije. Naravno, sa političkim blagoslovom. Ali na Čumeta nisam ni obraćao pažnju...

A jeste li strahovali da biste mogli postati meta ljudima iz SDB i MUP?

- Nisam se previše bojao ni praćenja ni moguće likvidacije u državnoj režiji, iako sam imao neke pouzdane podatke da to može da se desi. Do mene je stizalo mnogo upozorenja, čak i od onih koji su me pratili: čuvaj se, za petama smo ti, nemoj da ideš sam, moraš da imaš pratnju... Ne znam kome sam sve i zašto smetao. Ali, dolazilo je to iz vrha Srbije, pa sam Đinđiću poručio: što ste se okomili na mene, pobogu? Uradio sam to preko Nebojše Čovića 2. februara 2003. godine.

Imate li pretpostavku: zašto je nekome moglo da bude potrebno Vaše fizičko uklanjanje?

- Nisam video ni jedan normalan razlog da neko planira moju likvidaciju. Uostalom, ne postoji normalan razlog da neko bude likvidiran. Moguće je jedino da je to bilo povezano sa hapšenjem Perišića, ali nikad nisam pomišljao da tako nešto neko može lično da shvati. Kad je reč o Birou za komunikacije Vlade Srbije, stvarno nisam pametan. Jer, kakvi su ljudi u njemu radili - i to bi bilo moguće...

192 > Info > Vesti > Politika

Ko je bio nasamo sa Ulemekom

8. maj 2005. | 12:34 -> 13:35 | Izvor: B92

Beograd -- Goran Radosavljević kaže da su Dragan Jočić i Rade Bulatović u zgradi MUP-a Srbije nasamo pričali s Miloradom Ulemekom.

Bivši komandant Žandarmerije MUP-a Srbije je, gostujući u „Kažiprstu“ Radija B92, rekao da je Ulemek posle predaje odveden u kabinet načelnika Javne bezbednosti Miroslava Miloševića.

„Moj zadatak je bio da ga dovedem, a posle toga smo Milošević i ja izašli iz kancelarije i otišli svojim putem. Izašli smo jer je ministar policije Dragan Jočić rekao da on hoće da obavi neki razgovor sa Ulemekom, zamolio je da mi idemo na svoje zadatke, što smo mi i uradili“, rekao je Radosavljević.

B92: Znači, Jočić i šef Bezbednosno-informativne agencije Rade Bulatović ostali su u kabinetu sa Ulemekom?

Radosavljević: Da.

B92: I vi ne znate šta se tamo dešavalo?

Radosavljević: Ne.

B92: Koliko je trajao taj sastanak?

Radosavljević: Ne znam ni to, ja sam otišao jer sam svoj zadatak izvršio time što sam Ulemera dovez tu.

Iste tvrdnje o sastanku Jočića i Bulatovića sa Ulemekom, izneo je kao svedok na suđenju za ubistvo premijera Srbije, Vladimir Popović juče pred Posebnim odeljenjem Specijalnog suda u Beogradu, pod zakletvom, u suočavanju s svooptuženim Miloradom Ulemekom, izneo tvrdnju da se Ulemek predao zato što je napravio plan s ministrom policije Draganom Jočićem i šefom BIA Radetom Bulatovićem.

Dogovorili ste se šta ćete ovde da pričate, inače ne biste sebe samooptuživali. Ono veče kada ste umesto u zatvor odvedeni u MUP, nako neobrnjani i izujedani. Tada su Jočić i Bulatović tražili od šefa Žandarmerije Gurija i Resora Javne bezbednosti Miroslava Miloševića da izađu iz prostorije i vi ste ostali s njima. Napravili ste glupi pakt s glupim ljudima i zato ste u ovoj poziciji. Koncept je bio taj da se na ovom suđenju ne priča o ubistvu premijera“, rekao je Vladimir Popović.

B92 je danas pokušao da od ministra policije sazna šta je te večeri pričao sa Ulemekom, međutim, odgovor iz MUP-a za sad nije stigao.

Različite ocene

Član Odbora za bezbednost Dragan Šutanovac kaže da razgovor Jočića i Bulatovića sa Ulemekom u zgradi MUP-a nema nikakvih akonskih osnova.

Misim da su tu prekršeni zakon i procedure. Nažalost, u ovom trenutku, mi kao stranka ne možemo da učinimo mnogo, ali mislim da to itanje treba, pre svega, postaviti ministru Jočiću, da on razjasni zbog čega se čekalo da se on vrati sa Zlatibora nebi li se sreo sa Legijom koje su to teme bile zajedničke za Legiju i Jočića“, kaže Šutanovac.

Međutim, član istog Odbora, ali iz stranke ministra Jočića, Demokratske stranke Srbije, Đorđe Mamula, ima drugačije mišljenje: „Zašto da e. Prostorije kancelarije ministra unutrašnjih poslova ili kancelarija direktora BIA-e su prostorije Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno lezbednosno-informativne agencije. Oni su postupali u skladu sa Ustavom i zakonom.“

Srpski vitezovi" ipak bili planirani

Još jedna od tema, koja posle više meseci dobija svoj zvaničan epilog, je i formiranje specijalne jedinice policije, takozvanih "Srpskih vitezova".

Jaimo, Radosavljević je potvrdio i da je načelnik Javne bezbednosti Miroslav Milošević planirao formiranje jedinice "Srpski vitezovi" i da ako te odluke on i Milošević nisu bili saglasni.

Kako sam ja video sistematizaciju, kakva bi ona trebalo da bude, rekao sam kako mislim da to nije u redu. Međutim, on je rekao da je on načelnik resora i da je to njegova odluka i, naravno, on ima pravo na svoju odluku. Ja s tim mogu da se slažem ili ne ako mislim da to nije u redu. On je tada rekao da jednostavno želi da napravi bolju jedinicu nego što su ove dve“, kaže je Radosavljević.

Kada je B92 objavio informaciju o formiranju te jedinice, niko zvanično to nije želeo da potvrdi. Tada je bilo planirano da ta jedinica bude u okviru Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala, a trebalo je da je čine pripadnici Protivterorističke jedinice iz Žandarmerije i inercialne antiterorističke jedinice. Tek nakon višednevnog insistiranja iz MUP-a na mogućnost formiranja te jedinice potvrdio Miroslav Milošević, ali on se samo dan kasnije MUP-om ogradio od te izjave. Iacnije, to je učinio glavni inspektor MUP-a Srbije Vladimir Božović.

Paragraf Net

Strana 1. od 2

B92 > Info > Emisije > Insajder

Rukopisi ne gore, 4. deo

Oni koji su odlučili da čitanjem zataškaju neke stvari trebalo bi da znaju da rukopisi nikada ne gore. Ostali su jasni tragovi onih koji su činili zločine ili iste podržavali, ali i onih koji su pokušali da se tome suprotstave

Za "Insajder" govore: Zoran Živković, bivši premijer Srbije; Vojislav Koštunica, bivši predsednik Jugoslavije; Vladan Batić, bivši ministar pravde u Vladi Srbije; Čedomir Jovanović, bivši potpredsednik Vlade Srbije, Aleksandar Tijanić, bivši savetnik predsednika SRJ Vojislava Koštunice, Nataša Mičić, bivša predsednica Skupštine Srbije; Dušan Mihajlović, bivši ministar policije; Žarko Korać, bivši potpredsednik Vlade Srbije; Vuk Drašković, lider Srpskog pokreta obnove

Autor: Brankica Stanković

Producent: Miodrag Čvorović

Vojislav Koštunica: Zamislite da u toj nestabilnosti, da su počele neke velike kadrovske premetačine u vojsci i policiji na šta bi to ličilo.

Zoran Dindić: Ja sam 6. oktobra bio za to da se otpuste sve sudije, da se otpuste svi iz policije.

Vojislav Koštunica: Lekar ima svoju uniformu, neko drugi ima svoju odeću. Oni su se pojavili u onome što je njihova radna i svakodnevna odeća. Ne vidim da je ta vrsta protesta ni na koji način mogla da

doveđe u pitanje bezbednost zemlje.

Legijino otvoreno pismo: Za kratko vreme, mnogo kratko vreme, zaboravili su sve. Krčme poslednje kredite narodne volje u kojima ima mesta samo za njih same. Narod i ma ko drugi izgleda da im više nije potreban, ni za izbore, jer izgleda ni njih više neće biti. Veruju ni nas, jer im je toliko stalo da nas se po svaku cenu i na bilo koji način reše.

Vladan Batić (ispred odra Zorana Dindića): Dragi Zorane, bio si ispred vremena u kome si živio, dostojan velikog zadatka koga si se prihvatio. Zato danas simbolički nije 15. mart 2003. godine nego 6. oktobar 2000. godine, da završimo ono što smo sa tobom započeli.

Vojislav Koštunica: Oni koji su nas koliko juče optuživali da štetimo ugledu Srbije u svetu zbog toga što smo upozoravali neobuzdano ...??..... upravo kriminala što ne bi bilo moguće bez uporišta u vlasti, sada nas optužuju za veze sa kriminalcima. Kao da su nama Surčinci poklanjali konje, kao da smo se mi brčkali u bazenima u Šilerovoj, kao da smo mi provodili se na surčinskim, veterničkim ili ko zna još kojim zabavama, kao da smo mi posećivali koncerte u Kuli. Kao da sam ja kad sam postao predsednik države doveo neko svoje posebno obezbeđenje. Ali ja im sa ovog mesta poručujem - ako misle da će narod u to poverovati, neka sutra raspišu vanredne parlamentarne izbore.

Nataša Mičić: Danas se može reći da je zadat odlučujući udarac organizovanom kriminalu. Demontiran je Miloševićev zločinački aparat i prekinuta je spirala zločina koja je više od decenije razdirala našu zemlju. Država je odbranjena.

Zoran Živković: Niko nije sreta, niko ozbiljan nije sretan kad uvodi vanredno stanje, vanredno stanje je jedna vanredna situacija.

B92: Ko je u tom trenutku od članova Vlade bio protiv ukidanja vanrednog stanja?

Zoran Živković: Mnogi, mnogi.

B92: Ko?

Zoran Živković: Pa, skoro svi.

B92: Samo ste vi bili za?

Zoran Živković: Pa, nisam samo ja, ali većina je bila protiv ukidanja vanrednog stanja. Ali ja njih razumem, oni su verovatno imali najbolju nameru da produžetkom vanrednog stanja se nastavi ta efikasna borba protiv kriminala. Moja procena je bila, i još nekih ljudi iz Vlade, da je već dovoljno učinjeno, da dalje produžavanje vanrednog stanja ustvari kompromituje ono što smo uradili za tih 40 dana.

B92: Odmah po ukidanju vanrednog stanja počele su i optužbe na račun Demokratske stranke, DOS-a, akcije Sablja ali i pokojnog premijera Zorana Đinđića. Demokratska stranka Srbije bila je među najglasnijima. Za tu stranku jedan od najspornijih događaja bio je zašto su prilikom hapšenja ubijeni Dušan Spasojević i Mile Luković.

Dragan Maršićanin: Ja ću te špekulacije koje su javnosti dobro poznati izreći, ponoviti ono što se priča, da oni nisu ubijeni u akciji hapšenja.

B92: Dušan Spasojević i Mile Luković ubijeni su u Barajevu u sukobu sa policijom, a pod još uvek nedovoljno jasnim okolnostima. Niko do danas Demokratskoj stranci Srbije nije detaljno objasnio šta se tada i tamo dogodilo. Zvanično saopštenje MUP-a je glasilo da su ubijeni jer su pružali otpor.

Glavna tema u to vreme postaje i Čedomir Jovanović. Da li je i zbog čega išao u Šilerovu, koga je posećivao u zatvoru, kakva je njegova povezanost sa mafijom i mnoga slična pitanja. U pokušajima da građanima Srbije otvore oči Demokratska stranka Srbije organizuje u Skupštini Srbije konferenciju za novinare, na kojoj nastupa radnik Okružnog zatvora Slavomir Bandur.

Slavomir Bandur: Nema potrebe da se krije da je gospodin Čedomir Jovanović bio u poseti Dušanu Spasojeviću i Miletu Lukoviću Kumu. Dolazio je više puta u septembru mesecu da posećuje Spasojevića, Lukovića, a to znamo svi radnici Okružnog zatvora.

B92: Bandur je na toj konferenciji za novinare rekao da je i on sam odlazio u Šilerovu kako bi rešio, citiram, "svoje stambeno pitanje". O tome nije mnogo detaljisao, ali je zato rekao da je u Šilerovoj video čak i Đinđića.

Slavomir Bandur: Zato što sam išao tamo drugi put da, pošto imam neki pritisak za iseljenje, pa sam otišao u Šilerovu i nije me primilo obezbeđenje tamo na vratima koje je radilo. Kažu unutra je premijer, sačekao sam, video sam ga kad je izašao iz Šilerove, posle toga me nije ni primio pošto je imao još neke obaveze, da se javim sutra i nisam mu se ni javio.

B92: Kada je to sve otprilike bilo, kada se to dogodilo?

Slavomir Bandur: Pa, dobro, sad to, ostavićemo za drugi put.

B92: Čedomir Jovanović iznosi tvrdnju da je Dragan Jočić celu priču sa zatvorskim čuvarima napakovao preko izvesnog Grubača iz Sportskog centra Tašmajdan, lica koje prolazi kroz krivičnu evidenciju, a slučajno je i opštinski funkcioner DSS-a. Jočić je uzvratilo da to nije tačno i da će Jovanovića tužiti za klevetu. Nije ga tužio. Čedomir Jovanović je u međuvremenu tužio Jočića i Bandura zbog iznošenja neistina. Sudski proces je u toku. Ispostavilo se da je Slavoljub Bandur u vreme kada u organizaciji Demokratske stranke Srbije održava konferenciju za novinare i iznosi optužbe na račun Jovanovića, zapravo radnik pod suspenzijom u Centralnom zatvoru, i to zbog toga što je tadašnji upravnik zatvora Aca Jovanović protiv njega pokrenuo disciplinski postupak. Nakon promene i smene upravnika CZ-a Bandur je, kako saznajemo, vraćen u Centralni zatvor. Obustavljen je disciplinski postupak i sada, kako tvrde naši izvori, zadužen je za Milorada Ulemeka Legiju.

Đorđe Mamula: Mnogi iz Vlade Srbije su imali izgleda susrete sa Legijom i Spasojevićem i bili primani u kuću u Šilerovoj, pa to nikom nije bilo sporno do 12. marta. Ulazili u pritvor kao u svoje kupatilo da ih posećuju, mislim na gospodina Čedomira Jovanovića. Bez odobrenja upravnika zatvora ne možete ući u posetu, ljudi su ulazili.

B92: Zbog svih optužbi koje su iznete na njegov račun Čedomir Jovanović insistira da se zakaže zajednička sednica skupštinskog odbora za bezbednost i odbora za pravosuđe. Oslobođen je čuvanja državne tajne, pa je sednica održana 23. juna 2003. godine. To je bila i prilika da mu funkcioneri Demokratske stranke Srbije Dragan Jočić, Đorđe Mamula i Dejan Mihajlov pred prisutnima i televizijskim

kamera postave pitanje.

Čedomir Jovanović: U Šilerovu ulicu sam prvi put otišao 5. oktobra 2001. godine na poziv Nenada Škare, ličnog pratioca Milorada Lukovića, koji me kontaktirao preko pripadnika mog ličnog obezbeđenja i doveo u jedan nedovršeni objekat. Tamo nisam video Dušana Spasojevića. To je bila godišnjica 5.-toktobarske revolucije i tom prilikom mi je Luković saopštio informacije koje je dobio od vojne službe bezbednosti, u kojima se opet pominje Hag kao njegovo ishodište i u kojoj se on upozorava na činjenicu da mi vrlo intenzivno saradujemo sa Haškim tribunalom kako bi protiv njega bila objavljena optužnica i na takav način on praktično eliminisan. Tu informaciju sam preneo nadležnim državnim organima.

I zato još jedanput s punom odgovornošću govorim da je tačno da sam odlazio u Centralni zatvor, ali u posete Slobodanu Miloševiću i da je tačno da sam tokom tih susreta sa Slobodanom Miloševićem primio nekoliko pisanih izjava i nekoliko usmenih poruka koje je preneo upravnik Banuša od pritvorenika Dušana Spasojevića. Nikada se nismo sreli, daleko od toga da smo bili bliski, nikada ga u životu pre toga nisam video.

B92: Mnogo toga ostalo je nerazjašnjeno kad je u pitanju uloga koju je imao Čedomir Jovanović. Najvažnije pitanje da li je i zašto u jednom trenutku izašao iz okvira svojih ovlašćenja sada ostaje bez odgovora. Čedomir Jovanović odbio je razgovor za Insajder uz obrazloženje da o svemu može da govori tek posle svedočenja u specijalnom sudu koje je zakazano za januar. U svakom slučaju, optužbe na račun Đinđića, njegove Vlade, ukazivanje na povezanost sa kriminalcima, bile su povod da opozicija, odnosno Demokratska stranka Srbije zahteva raspisivanje vanrednih parlamentarnih izbora. U novembru 2003. godine Zoran Živković predlaže raspuštanje Narodne skupštine i raspisivanje izbora. Održani su u decembru prošle godine.

Vi ste rekli da su izbori posle ubistva Đinđića bile ustvari završni čin ubistva.

Rajko Danilović : Jesu.

B92: Na šta ste to konkretno mislili?

Rajko Danilović: Pa, došli su oni ljudi koji su bili protiv Đinđića, koji su bili protiv reformi koje je Đinđić personifikovao. Ko je na vlasti? Nisu to valjda ljudi koji su podržavali Đinđića.

B92: Nova Vlada Srbije formirana je uz podršku socijalista. To je ujedno bila i rehabilitacija onih koji su ovom zemljom vladali do 2000. godine. Socijalisti su ponovo dobili važnu ulogu u političkom životu iako su samo nekoliko godina ranije upravljali zemljom koja je osim po ratovima i sankcijama bila poznata i po političkim ubistvima. Mnoga do danas nisu rasvetljena. To međutim socijaliste ne sprečava da se građanima obraćaju starim poznatim jezikom, čak i kada je u pitanju ubistvo premijera Srbije.

Dušan Bajatović: Gospoda koja su donela uredbu o izručenju Slobodana Miloševića, svi jednog dana moraju da odgovaraju. Jedan je platio...

B92: Godinu dana posle ubistva premijera Srbije Zorana Đinđića Srbija je dobila novu Vladu, a Demokratska stranka izabrala novo rukovodstvo. Oni koji su vodili akciju Sablja, Zoran Živković i Čedomir Jovanović izgubili su funkcije i u sopstvenoj stranci.

Čedomir Jovanović: Da, prijava su mi ruke, ali mi je zato čast, savest na prvom mestu. Ja sam miran.

B92: Čedomir Jovanović koji je u vreme Zorana Đinđića imao važnu funkciju u stranci i u vlasti, sada više nije ni član stranke. Iz iste je izbačen. Novi predsednik Demokratske stranke Boris Tadić pobedio je na izborima za predsednika države koji su održani u junu ove godine. Ta predizborna kampanja obeležena je događajima koji su bili i svojevrсни napadi na Zorana Đinđića. Jedan od takvih bio je i bezuspešan pokušaj promocije knjige "Zoran Đinđić u mreži mafije", a uvog u knjigu naslovljen je konstatacijom zašto je Đinđić morao da nestane.

Svađa Đinđićevih pristalica i promotera knjige:

"Ovo, ovo je sramota da se neko uopšte usuđuje da napiše. Ma, neću da čitam čim vidim njegovo ime i prezime, skandalozno."

"Trujete ovu mladost, već 10 godina trujete, kako vas nije sramota, vi akademik."

"Šta, jesmo mi Hitler junen?!"

B92: U tom periodu nepoznati napadači upali su u porodičnu kuću sestre pokojnog premijera, Gordane Đinđić Filipović i uz pretnju joj ubrizgali injekciju nepoznatog sadržaja. Napadači su zapretili njoj i njenoj porodici da se ovoga puta radi samo o opomeni, a da će u slučaju da Milorad Ulemek Legija bude osuđen pobiti celu porodicu Đinđić.

Boris Tadić: Bojim se da se suočavamo sa opasnošću da se jedno društvo koje je vladalo pre 5. oktobra ponovo pojavi na sceni sa svojim vrednostima i svojim načinom mišljenja, i to je okolnost na koju mora demokratska javnost ove zemlje da odgovori.

Dejan Mihajlov: Čitali su kada su ubijali premijera. Znali su ko je doneo odluku da se Đinđić ubije i znali su ko ga je ubio i ne dižu oni graju štiteći porodicu Đinđić, već probajući da zaštite svoju mafjašku porodicu.

B92: Zašto onda Dejan Mihajlov nije otišao u policiju, tužilaštvo, sud, pa sve to rekao nego je sazvao konferenciju za novinare?

Đorđe Mamula: Pravo da vam kažem ja to ne znam, nisam bio u izbornom štabu, a najinteresantije je da ga ni policija u to vreme povodom te konferencije nije pozvala.

B92: U toku kampanje za predsednika Srbije predao se prvooptuženi za ubistvo premijera Milorad Ulemek Legija. Njegovi advokati objasnili su da Ulemeku nova vlast uliva poverenje.

Vojislav Koštunica: Vlada Srbije nije ohrabrila gospodina Legiju da se preda, gospodin Legija se sam predao.

Goran Radosavljević Guri: Pripadnici Žandarmerije koji su obezbeđivali kuću jednostavno su ga pozvali telefonom i rekli su da je među njima Legija koji hoće da se preda. Naravno, ja sam rekao - daj da se čujemo ako je tu kod vas, daj da čujem, da vidim da li je to on. Prepoznao sam ga, da, bio je Legija i rekao je da želi da se preda i da hoće da ga odvedemo pravosudnim organima. Ja sam o tome naravno obavestio načelnika resora i obavestio sam ministra i oni su mi rekli da Legiju treba da dovedem do Ministarstva unutrašnjih poslova. Ja sam taj zadatak, pošto nisam tog momenta bio blizu, dao komandantu odreda. Komandant odreda je stavio Legiju u kola i dovezao ga u Ministarstvo unutrašnjih poslova.

B92: A vi niste bili tu?

Goran Radosavljević Guri: Ne, ja sam došao kasnije.

B92: Gde ste došli?

Goran Radosavljević Guri: U Ministarstvo unutrašnjih poslova.

B92: I kako je izgledao taj susret?

Goran Radosavljević Guri: Pozdravili smo se kao ljudi koji su u jednom delu života, u jednom delu prošlosti radili zajedno. Razmenili smo par rečenica i to je bilo sve.

B92: A kojih rečenica?

Goran Radosavljević Guri: Pa, ništa konkretno. Znači, pitao sam ga kako si, on je mene pitao kako sam, dobro sam. Rešio je da, rekao je da je rešio da uradi taj čin da bi jednostavno pokušao da dokaže da li je kriv ili nije kriv, da li je Jedinica kriva ili nije kriva. Ne želi da bude ljaga bačena na sve pripadnike Jedinice za specijalne operacije.

Odmah je priveden u službene prostorije Ministarstva unutrašnjih poslova, gde je posle sprovođenja zakonom propisane procedure prebačen u pritvorsku jedinicu Okružnog zatvora u Beogradu. S obzirom da je optužnica protiv Lukovića stupila na pravnu snagu i da je optuženi u nadležnosti posebnog odeljenja Okružnog suda u Beogradu, saslušanje privedenog Lukovića u prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova nije obavljeno, niti su od njega uzete bilo kakve izjave, jer je to u nadležnosti suda. Ističem da dobrovoljnoj predaji Lukovića nisu prethodili nikakvi pregovori sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Kao ministar konstatujem da je zakonska procedura precizno ispoštovana.

B92: U tom trenutku je prekršen zakon. Znači, Legija je odveden u MUP Srbije umesto kod istražnog sudije.

Goran Radosavljević Guri: Ja sam imao naređenje da Legija dođe u zgradu Ministarstva unutrašnjih

poslova, i ja sam naređenje izvršio.

Đorđe Mamula: Policija prema zakonu o krivičnom postupku ima takođe određena ovlašćenja u tom pogledu, tako da, policija proverava identitet, ima pravo da obavi informativni razgovor, ima pravo na zadržavanje, ne na pritvor, na zadržavanje.

B92: Kako legalni postupak znači završi u kabinetu kod Miroslava Miloševića, znači to je kabinet ministra policije?

Đorđe Mamula: Kabinet načelnika resora državne bezbednosti su prostorije unutrašnjih poslova, e sad, da li je to u Vranju ili u Pirotu ili u Beogradu...

B92: Dobro, ali šta prvooptuženi za ubistvo premijera Srbije sedi i radi...?

Đorđe Mamula: Tad je bio osumnjičen, odnosno optužen, da, tad je bio optužen.

B92: I tri sata proveđe u kabinetu sa ministrom policije i načelnikom?

Đorđe Mamula: Pa, sad pravo da vam kažem, to su sad pitanja za njih.

Goran Radosavljević Guri: Legija je došao u Ministarstvo unutrašnjih poslova, i tu je za mene kao oficira završena priča. Ja sam takav izveštaj i napisao, takav izveštaj postoji, prema tome ja nisam tu da sudim da li je to baš tako trebalo ili nije baš tako trebalo.

Vladan Batić: Ja mislim da se čovek prevario, ako me pitate za Legiju. Jednostavno, on je očito pravio neki dil sa nekim i očito mu je obećano da će neko vreme provesti u pritvoru, relativno kratko i da će nakon toga verovatno biti pojeo vuk magarca i nikom ništa.

B92: A ko je to mogao da mu obeća?

Vladan Batić: Ne znam. To treba pitati njega ili će možda on jednog dana, i mislim da će se to dogoditi pre ili posle, obelodaniti ovog puta ne neke jeftine priče, nego pravu istinu.

B92: Milorad Ulemek Legija ispričao je nepreporučljive stvari. Od toga da se umotan u beli čaršav šunja po snegu, da je u jednom trenutku čak završio u šahu, ali i do tvrdnje da je Vlada Zorana Đinđića od njega tražila da prošvercuje 600 kg heroina koji su posle 5. oktobra pronađeni u Komercijalnoj banci. Sve to je naveo i pored činjenice da je droga u prisustvu javnosti spaljena čim je pronađena. Tu nije kraj. Ulemek navodi da je droga prenošena u paketima od po 2 kg vođenim putem. Po nalogu tužioca, posle ovakve tvrdnje Milorada Ulemeka, policija započinje istragu o umešanosti bivšeg državnog vrha u prodaju droge. Sve to dešava se u vreme održavanja predsedničkih izbora. Istraga je završena još krajem juna, uvrđeno je da je droga ipak spaljena i da nije tačna verzija Milorada Ulemeka Legije. Policija, međutim, to ne objavljuje nego ostavlja prostor da javnost i dalje spekulise da li je Đinđićeva Vlada bila narkomanska. Tek pošto je Miloš Vasić u listu "Vreme" otkrio da je istraga završena, MUP potvrđuje celu priču. Ovo je samo jedan od primera manipulacije i zloupotrebe.

Istovremeno sa izjavama koje iznosi prvooptuženi za ubistvo premijera Milorad Ulemek Legija traje i akcija kažnjavanja svih onih koji su vodili akciju Sablja.

Miloš Vasić: Napravljen je pogrom u policiji takođe, oteran je svako ko je sa Sabljom imao bilo kakve veze, a pogotovo oni koji su se isticali. I na kraju, šta se postiže na taj način? Postiže se paraliza službi, i policije i BIA-e, jer ljudi koji rade posao kažu sebi ovako - što bih se ja isticao u službi, eno, isticao se ne znam, Boro Banjac pa su ga oterali, isticao se Milan Obradović pa je u Kuršumliji, ne znam, isticao se Mile Novaković pa su ga poslali u graničare. Isticali su se Miša i Guta Živaljević, pa su se isticali još neki, Željko Rašeta na primer.

Đorđe Mamula: Sklonjeni? Pa, ja mislim da su smenjeni.

B92: Smenjeni?

Đorđe Mamula: Pa, da. Pazite, za mene nije problem što su oni smenjeni, za mene je pitanje kako su uopšte i bili na tim funkcijama.

B92: Na koga konkretno mislite?

Đorđe Mamula: Na celo to rukovodstvo policije gradske i Ministarstva unutrašnjih poslova od 2001.

B92: Šta vam je sporno?

Đorđe Mamula: Šta je sporno? Pazite, ja sam ih slušao na sednicama odbora za odbranu i bezbednost. To njihovo ćutanje ili to što ne mogu da sastave četiri rečenice, pitao sam se da li je moguće da su to ljudi koji su na čelnim pozicijama u policiji. Kakvi su to kadrovi?

Miloš Vasić: Zašto su najureni, jer su se istakli u Sablji, jer su hvatali lopove i ubice. Ali ako je nečija ideološka dogma da to nisu lopovi i ubice, nego su to srpski patrioti koji su ovu zemlju oslobodili jednog Zorana Đinđića, onda ćemo sve da ih ono... Pa, ja samo čekam kad će nekog da uhapse i da ga optuže kako je uopšte mogao da se usudi da pomisli da komandant Legija ovo ili ono. E, ako dolazimo sada na restauraciju te priče, onda neka nam je Bog u pomoći.

B92: Aleksandar Tijanić tvrdi da je akcija Sablja iako je izgledalo da je uperena protiv mafije i političkih protivnika, ona zapravo predstavljala direktnu akciju protiv Demokratske stranke, njenog ugleda i pozicije. Nijedan od ljudi koji su vodili akciju Sablja praktično nije ostao u srpskoj politici, napominje Tijanić.

Aleksandar Tijanić: Na kraju krajeva, moram da vam kažem ovo. Na jednom prijemu dvojice patrijarha, Vasiljenskog i Pavla, prvi put posle mnogo godina, prošlo je godinu dana i nešto od ubistva Đinđića, sreo sam se oči u oči sa Ružicom Đinđić. Nismo znali šta da radimo, 200 ljudi je u sali i sudarili smo se i stojimo. Ona mi je prva rekla - da se zagrlimo, Tijaniću, i zagrlili smo se. Ja sam posle toga napustio prijem, prosto mi nije bilo dobro. Samo sam je pitao - jel' treba nešto da ti kažem, ona je rekla - ne, sve znam. Ovo pričam neovlašćeno, ali je videlo 200 ljudi, ovo pričam iz jednog jedinog razloga - neću dozvoliti da skotovi koji su prodali svog šefa, koji su direktno odgovorni za njegovo ubistvo, to ubistvo ni na koji način pripisuju meni. To neću dozvoliti dok sam živ, zato pričam ovo. Jel' imate još koje pitanje?

B92: Imam.

Aleksandar Tijanić: Neka bude poslednje.

B92: Da li je akcija Sablja propuštena ili zloupotrebljena šansa?

Aleksandar Tijanić: I jedno i drugo.

B92: A zašto jedno, zašto drugo?

Aleksandar Tijanić: Rekao sam, poslednje pitanje.

Zoran Živković: Akcija Sablja je kruna onoga za šta se borio pokojni Zoran Đinđić. S moje strane to je ne samo bila moja obaveza kao njegovog naslednika na mestu premijera u tom formalnom smislu, nego moja obaveza prema njemu lično. Čovek je dao svoj život za to da kriminal u Srbiji bude u zatvoru, a ne na naslovnim stranama i ne u političkim strankama. Dao je život za to. Oni koji su ga mrzeli dok je bio živ su u toj igri oko akcije Sablja, u tom naporu da kompromituju akciju Sablja, ustvari se bore protiv mrtvog Zorana Đinđića. A opet su suočeni sa tim da im je još teže sada zato što je on nepobediv mrtav. Bio je nepobediv i živ, a sad posebno, i to nije moj patos zbog mog odnosa prema tom čoveku, to je istorijska politička činjenica."

Vuk Drašković: Ovo što se radi porodicama ubijenih na Ibarskoj magistrali, porodici Ivana Stambolića, porodici Zorana Đinđića je najveći zločin. Izrugivanjem bahato na sudu, po medijama, to je nešto što znači veličanje zločina i veličanje greha i na kraju krajeva, ja naprosto ne mogu da shvatim da je moralno posmrćuće ogromnog broja ljudi u Srbiji tako strašno da je to uopšte i moguće, ali nažalost - moguće je.

B92: Jedan od primera bahatosti je i dolazak pripadnika Žandarmerije u majicama Jedinice za specijalne operacije na suđenje za ubistvo premijera Srbije.

Vi ste tada dali čuvenu izjavu - to im je bio slobodan dan.

Goran Radosavljević Guri: Pa, da. Prvo, oko tih majica jedna stvar je vrlo bitna. Sve tri oznake vuka su bile, em su različite, to nije bila službena majica i to je tačno. Da li je to sa moralne strane u redu ili nije u redu, da li je to povreda neke discipline ili nije povreda discipline, o tome ne odlučujem ja kao komandant. Ne mogu ja da presudim da li je neki čin moralan ili nije moralan. Ja naravno imam svoje mišljenje o tome.

B92: I koje je vaše mišljenje?

Goran Radosavljević Guri: To je moje mišljenje.

B92: Pa, koje je to vaše mišljenje?

Goran Radosavljević Guri: Pa, dobro, ne moram da ga kažem, jer jednostavno oni su kažnjeni za to što su uradili.

B92: A kako su kažnjeni?

Goran Radosavljević Guri: Kažnjeni su, mislim da ih je disciplinski sud Ministarstva unutrašnjih poslova kaznio, ja mislim šest meseci da im se odbija od plate 30%, ne znam, nisam siguran.

B92: Mislite da je to dovoljna kazna u zemlji u kojoj je ubijen premijer, imamo suđenje i ta vrsta nekakvog gesta se ponovo...

Goran Radosavljević Guri: Ja vam opet kažem, nije na meni da ja sudim, da li je sud presudio ispravno ili nije, ja ne želim o tome da pričam.

B92: Dobro, ali to su pripadnici vaše jedinice u tom trenutku.

Goran Radosavljević Guri: Sud im je presudio. Jesu oni pripadnici Žandarmerije - da, tačno, ali im je Sud presudio i nije na meni da kažem - sud nije uradio dobro.

B92: Zašto to nije na vama ako u tom trenutku imamo javnost koja reaguje na to i koja tvrdi da je to širenje straha? Znači da oni ponovo pokazuju da su oni tu, da su jaki i da mogu da rade šta hoće, pa čak i da dođu u sudnicu u majicama JSO?

Goran Radosavljević Guri: Ja po službenoj dužnosti ne mogu to da uradim i da hoću.

Čim sam čuo da predsedavajući veća koji je zadužen za red i mir u sudnici nije imao primedbe na sastav publike i njihovo odevanje, prestao sam da se interesujem dalje za tu pojedinost.

B92: Ali vi ste građanin ove zemlje, je li vam to smetalo?

Goran Radosavljević-Guri: Pa, pravo da vam kažem ako sud, sudska vlast ocenjuje da je sastav publike i njihovo odevanje u skladu s sudskim redom i zakonom, ja nisam imao nikakve primedbe. Uostalom, pošto sam dosta dugo u advokaturi moram da vam kažem da su sudije veoma tolerantne prema načinu odevanja ljudi, pa čini mi se i prema pojedinim ponašanjima u sudnicama. Veoma tolerantni, smena generacija je učinila svoje.

B92: Ovo je na neki način bila demonstracija sile.

Đorđe Mamula: Pa, ne bih rekao da je demonstracija sile, znate, mislim da te majice i te oznake same za sebe ne znače ništa.

Božo Prelević: Imate klasičnu demonstraciju sile i oni kažu - mi postojimo.

B92: I šta sad to znači?

Božo Prelević: To je pojava. A mnogo crnja priča od toga je uz šta su se oni svrstali. Oni daju podršku licu koje je osumnjičeno za ubistvo premijera jedne države, a oni su pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova te zemlje. Ne znam šta da vam kažem. Hrabro s njihove strane, a sankcije su bile 20% od toplog obroka ili 20% od...

B92: Pa, ne znamo ni to da li je bilo.

Božo Prelević: Ne, neka tako strahovita sankcija je bila. Prosto mislim da im na pamet više neće biti, kad daju tih 100 dinara kazne da to više... Ja mislim da oni nisu ni svesni šta su uradili. Ako su svesni, onda su oni ekstremno opasni.

B92: Zbog svega što se dešavalo posle ukidanja vanrednog stanja i akcije Sablja, postavlja se pitanje da li je ta akcija bila propuštena šansa.

Dušan Mihajlović: Nikada nisam ni rekao da je policijska akcija u potpunosti uspela. Policijska akcija je trajala jako kratko i to jeste najveća i neponovljiva policijska akcija po obimu i zahvatu i rezultatima. Podneto je preko 5.000 i nešto krivičnih prijava protiv tri hiljade i nešto lica. Prema tome, to je jedan

džinovski posao koji je obavljen i koji je uspešan u tom smislu jer je otvorila deo tih svojih ciljeva i zadataka. Kroz tu akciju su pronađeni izvršioци atentata na premijera Đinđića, što je bio osnovni zadatak. Nije uvrđeno, i ostalo je nerazjašnjeno, ko su stvarni naručioci i inspiratori tog terorističkog akta, tog državnog udara čiji je politički program jasno formulisao u otvorenom pismu gospodina Ulemeka jesen pred atentat.

B92: Na jednom od brifinga u Vladi Srbije 11. prilja 2003. godine rečeno je da je operacija Sablja ušla u najdelikatniju fazu otkrivanja inspiratora, podstrekača i finansijera atentata na premijera Đinđića, i da je istraga došla do okruženja Vojislava Koštunice, odnosno Demokratske stranke Srbije. Tu se, međutim, stalo. Oni koji su to tvrdili odgovorni su ukoliko je to tačno, a nisu doveli do kraja istragu. Odgovorni su i ukoliko su iznosili neistinite informacije. Politička pozadina ostala je nerazjašnjena.

Miloš Vasić: Politička pozadina je jedan, kako da kažem, ultrakonzervativni klerofašistički pristup, sa čije idejno programatske tačke gledišta je Đinđić kriminalac, ne samo u smislu nešto onom muljanja sa lovom, nego šta on tu ima sad sa tim Hagovima i ostalim stvarima. Demokratska stranka je po prirodi stvari narkodilerska i kriminalna stranka, zašto - zato što to drug Legija kaže. Ako komandant Legija kaže da je dilovao heroin za račun Demokratske stranke, onda je to istina, to je upisano munjom u kamen, mislim to ima da se poštuje i ispoštuje, brate, kako se lepo kaže. A to što magarci u Vladi u to veruju, ja sam prema tome potpuno ravnodušan, osim što sam naravno zabrinut.

Goran Petrović: Pa, ja ponekad mislim da je Zoran Đinđić izvršio samoubistvo, a njegovo samoubistvo je počelo upravo kada je nakon našeg odlaska Službu poklonio svojim najvećim neprijateljima Koštunici i Legiji.

Dejan Mihajlov: Zna Srbija i zna narod da se krivci sami javljaju, da sami sebe prijavljuju da priznaju sopstvenu krivicu, mada ih još niko nije pomenuo. Takvi ljudi jasno pokazuju osećaj krivice što su paktirali sa mafijom, što su pare i vlast delili sa mafijom. Što su znali ko pljačka i ubija po Srbiji, a čuvali su ili zbog interesa ili zbog straha.

Zoran Živković: Nakon formiranja nove Vlade Srbije, Vlade Vojislava Koštunice mi smo svedoci, svako ko se umiva ujutru da skine posledice noći i vidi bar ovoliko je mogao da primeti jedan organizovani pristup banalizaciji i akcije Sablja i suđenja ubicama Zorana Đinđića, osumnjičenima za ubistvo Zorana Đinđića i to sam već rekao, kroz ponašanje ministra unutrašnjih poslova, ministra pravde i generalno cele Vlade i celog establišmenta koji je stvoren.

Vuk Drašković: Veoma je jasno i vidljivo kakva je sadašnja situacija. Četiri godine od Miloševićevog pada mi imamo nagli skok promiloševićevskih i radikalnih osećanja u zemlji. U Srbiji se danas čak slave zločinci. Ništa manje otvoreno, osiono nego u doba samog Slobodana Miloševića. Zašto je to tako? Pa zato što epicentar zločina, ta komanda Miloševićevoga državnog terorizma, BIA, tadašnja Služba državne bezbednosti, vojne službe bezbednosti nisu ni taknute ili ako je i bilo promena one su samo kozmetičke.

Dejan Anastasijević: Ja mislim da je to bio, između ostalog, jedan strah da se krene u takvu priču. Isti onaj strah koji je sprečio reforme državne bezbednosti nakon 5. oktobra 2000. jer ni tada nije urađena nikakva ozbiljna reforma, nego je ostavljena državna bezbednost takva kakva je. Sledeća velika prilika da se nađe dobar povod bilo je upravo ubistvo premijera, jer je to trebalo da natera, mislim ako to nije nateralo ljude da shvate sa kakvom institucijom imaju posla, onda ne znam da li će to ikada, iskreno rečeno, biti urađeno.

B92: Bivši načelnik DB-a i njegov zamenik Jovica Stanišić i Franko Simatović, u čije vreme je Legija doživeo svoju najveću promociju, vraćeni su iz Haga u Beograd. Logično, postavlja se pitanje da li će oni imati uticaj na sudski proces koji je u toku.

Dejan Anastasijević: Ja mislim da njih dvojica mogu da imaju vrlo veliki uticaj, pre svega na državnu bezbednost, zato što neki od ljudi, kao na primer Miša Vilatić koji je trenutno čovek broj 2 u državnoj bezbednosti su bili vrlo bliski saradnici i vrh državne bezbednosti je trenutno pun ljudi koji su ne samo godinama sarađivali sa Stanišićem, nego u njemu vide jednog takoreći poluboga. A razlog zašto su ti ljudi sada tamo, između ostalog, je to što kad je Rade Bulatović došao on je sklonio neke ljude za koje je verovao da su odani Demokratskoj stranci i šta ja znam. Pa je onda pokupio one ljude koje je ustvari posmenjivao i penzionisao još Rade Marković kada je čistio službu od Stanišićevih kadrova 98. godine, nakon što je Stanišić bio otpušten od strane Miloševića. Rade Marković je tada potrudio da službu koliko-toliko očisti od Stanišićevih kadrova, e sad Rade Bulatović je upravo te Stanišićeve kadrove tragajući za onima koji definitivno nemaju nikakve veze sa Demokratskom strankom, upravo te ljude vratio što iz penzije, a što iz nekih perifernih centara u samom srcu službe. Tako da, paradoksalno potpuno, Jovica Stanišić će sada 2004. godine ovde u Beogradu on zatiče ustvari službu koja mnogo više liči na resor državne bezbednosti iz 1998. godine, u vreme kad je on otpušten nego na BIA-u iz 2002. godine kada je on uhapšen.

Zoran Živković: Zato što oni uređuju oblast pravosuđa i oblast bezbednosti u ovoj državi. Zato što je čovek koji je razgovarao sa Spasojevićem i sa Legijom pre godinu dana danas šef BIA-e. Toliko o depolitizaciji službe bezbednosti. Znači, politički savetnik Vojislava Koštunice je šef BIA-e, to je depolitizacija? Ne, to je stavljanje, kako je to mlađani Jočić sebi dozvolio da kaže, Ministarstva i snaga sile pod političku upotrebu predsednika Vlade. Sve to je potpuno suprotno onome za šta se zalagao, borio i život da Zoran Đinđić.

B92: Prema optužnici premijera Srbije ubili su pripadnici Jedinice za specijalne operacije koja je bila udarna pesnica DB-a Miloševićevog doba. Pripadnici te Jedinice bili su povezani sa zemunsko-surčinskim klanom.

Božo Prelević: U ovom trenutku je potpuno jasno da onaj koji je smislio celu režiju po meni nije u zatvoru. Ja ne znam tačno ko, ali iz svega se može zaključiti pred sudom da neko i dalje finansira odbrane, da imaju svoje medije, da su to samo, po meni, epizodisti. Glavnu ulogu ne znamo ko je, kome je pripala glavna uloga u svemu.

Rajko Danilović: Istina se uvek sazna, znate. Niko nikada nije verovao da će se otkriti ko je ubio Ivana Stambolića, pa se istina otkrila. Znači, istina će se otkriti. Mi sada razgovaramo, sada nema uslova za istinu.

B92: Šta vam to znači?

Rajko Danilović: Pa, znači da nema volje, nema političke volje, nema moralne volje, nema ljudi, nema institucija, nema klime u društvu u kome će se otvoreno o tome razgovarati i doći do istine.

Dušan Mihajlović: Priika je sada tom gospodinu Legiji da kaže istinu i da nas zaduži još jednom kao što nas je zadužio 5. oktobra istinom o tome ko su inspiratori, nalogodavci ubistva premijera, a ima izgleda da tu istinu znaju i neki drugi, tako da će ona možda i po tom osnovu ugledati svetlo dana pre nego što se nadamo, i mislim da tu leže razlozi za neku vidnu nervozu koju vidimo ovih dana kod nekih koji nisu zainteresovani da ta istina izbije na videlo.

B92: A zašto vi mislite da će Legija ispričati, na osnovu čega mi njemu možemo da verujemo kada se, evo, ispostavilo tokom svih tih iskaza koje je dao da je pričao neke baš...

Dušan Mihajlović: Istina je istina, za istinu Legija će moći da pruži mnogo uverljivih dokaza koje ne može da pruži za ove laži koje iznosi i koje su rezultat nekih manipulacija u koje je upao, ali mislim da Legiji kao sposobnom čoveku, koji je sposobniji od mnogih onih kojima je služio i sa kojima je do sada sarađivao, to će biti u interesu, da će shvatiti da mu je najbolja odbrana ne pred sudom, nego pred istorijom, pred sudom vremena, pred sudom sopstvenog naroda na koji se poziva i kome se zakleo da će mu služiti, da je upravo najbolja odbrana istina. I da saopšti tu istinu pre nego što to uradi neko drugi.

B92: Ja sad, kad to pričate, imam utisak da vi znate isto neku istinu koju nećete da kažete, kad ste već toliko sigurni da taj neko drugi zna.

Dušan Mihajlović: Pa, svakako da organizator toga zna s kim je to sve pravio i s kim je pripremao taj državni udar, odnosno tu operaciju koju je simbolično nazvao - Stop Hagu.

Saopštenje JSO, novembar 2001: "Celokupni sastav Jedinice za specijalne operacije u potpunosti podržava juče izneto saopštenje oko protivustavnog i nezakonitog postupanja u slučaju hapšenja lica sa haških poternica."

Miloš Vasić: Politički gledano, da, postoji istorijska odgovornost od koje se Koštunica neće oprati nikad, barem što se mene tiče.

Goran Petrović: Mi smo imali veliku šansu 5. oktobra, nažalost nismo je iskoristili, a znamo i zašto, zbog ovog tragičnog sukoba ove dve opcije, odnosno zbog opcije koja je nadvladala i koja je trenutno vladajuća. Druga velika šansa je bila nakon ubistva premijera. Ubistvo Zorana Đinđića je nacionalna tragedija, ali ja imam utisak da to u ovoj zemlji i u ovom narodu nije shvaćeno na takav način. Mi još ne shvatamo kakva je to nacionalna tragedija bila i kakve su njene razmere.

Žarko Korać: Zoran Đinđić je bio suočen sa užasnim, kao i cela Vlada, opasnostima. Mi smo imali s jedne strane podršku naroda, ali s druge strane unutar DOS-a je već došlo do podele. Nismo kontrolisali vojsku, nismo do kraja kontrolisali policiju, nismo kontrolisali bezbednost, pare nismo imali, pare su bile naokolo. To je bila realnost koju smo mi zatekli. Zoran Đinđić je neka vrsta heroja što je pokušavao stalno s tim

optimizmom, sećate se - Srbija je na pravom putu. Stalno je ljudima dizao moral, to je ono što sada nemate, zato su tu ljudi depresivni, zato su ljudi neraspoloženi, zato ljudi teško dišu. Ma, ne žive oni danas gore nego 2000. I 2001. su teško živeli, plate nisu bile visoke, bile su niže nego danas, ali Zoran Đinđić im je davao taj optimizam, jer on je imao taj osmeh, tu energiju. On je bio kao dečak jedan, on je uvek hteo samo ono, sećate se - nemoj da spavate, spavaćete posle - svi se smeju. On je to mislio. On je bio užasno disciplinovan, stalno je radio. Dođe kolegijum on napravi u 10, 9:30, 10:30, dođe, uvek je imao olovku i papir, sedne onako na čelo stola i kaže - ej, baš sam mislio sinoć, kao evo ovo, ovo, ovo. Uvek je imao neke ideje, nešto pozitivno. Pogledajte šta je on sve imao protiv sebe."

Zoran Đinđić: Ja vas pozivam, vas pojedinačno, da se probudite, probudite se veseli i recite - evo ga još jedan dan, imam šansu da uradim nešto, a ne kad se završi dan - hvala Bogu, još jedan se dan završio. Život je čudo jedno dato nama.."

Žarko Korać: I ubistvo Zorana Đinđića je ustvari neka vrsta najstrašnijeg mogućeg priznanja njemu kao čoveku da je bio nezavisan i da je zaista hteo da promeni Srbiju.

B92: U ubistvu premijera Srbije Zorana Đinđića, novinara Slavka Ćuruvije, ubistvo na Ibarskoj magistrali i ubistvo Ivana Stambolića na posredan ili neposredan način učestvovali su pripadnici ili saradnici službe Državne bezbednosti, odnosno Jedinice za specijalne operacije. I pored takvih činjenica u akciji Sablja nije ispitana uloga službe državne bezbednosti. Preskočeno je ispitivanje uloge koju je imala vojna služba bezbednosti u tom ubistvu. Politička pozadina za koju se tvrdilo da postoji do danas nije otkrivena. Oni koji su morali da budu bar lustrirani, preživeli su i promene i akciju Sablja, pa danas sa osmehom na licu poručuju kako je premijera Srbije ubila mafija, jer je i on bio kriminalac. Zoran Đinđić ubijen je nekoliko dana pošto je Ljubiša Buha Ćume pristao da bude svedok - saradnik i potpisanu izjavu o tome dostavio specijalnom tužiocu Jovanu Prijliču. To je ujedno bio i početak obračuna s mafijom koju su činili i pojedinci iz JSO-a, službe bezbednosti, policije i sudstva. Svidelo se to ili ne političkim protivnicima Zorana Đinđića, to su za sada jedine raspoložive činjenice koje su dovele do ubistva premijera. Oni koji su odlučili da ćutanjem zataškaju neke stvari trebalo bi da znaju da rukopisi nikada ne gore. Ostali su jasni tragovi onih koji su činili zločine ili iste podržavali, ali i onih koji su pokušali da se tome suprotstave.

VEČERNJE NOVOSTI- 19.05.2005

Hronika

Hronološka predaja

Kako se predao Legija

Zagorica USKOKOVIĆ 19.05.2005, 18:45:29

LEGIJA je već bio u kancelariji načelnika Resora javne bezbednosti Miroslava Miloševića kada sam ja stigao. Od Ulemekove kuće do zgrade MUP Srbije prevezao ga je, po mojoj naredbi, tadašnji komandant Beogradskog odreda Žandarmerije. Rekao sam da me čekaju ispred zgrade, ali oni su već bili ušli unutra kada sam ja došao. Goran Radosavljević Guri, legendarni i prvi komandant Žandarmerije MUP Srbije, za "Novost" iznosi nove i do sada nepoznate detalje u noći 2. maja 2004. godine kada se, posle 14 meseci skrivanja, predao Milorad Ulemek Legija, prvooptuženi za ubistvo srpskog premijera Zorana Đinđića.

Kako je došlo do toga da se Legija "preda" vama? Čula se priča da ste ga vi odveli u MUP Srbije, Tvrdite, međutim, da to nije tačno?

- Nije se on predao meni. Tada nisam bio u Beogradu. On je prvo došao do ljudi iz Žandarmerije koji su čuvali njegovu kuću. Ti momci su pozvali komandanta Beogradskog odreda, a on je onda mene obavestio šta se dešava i predložio mi da se čujem sa žandarmima koji su na licu mesta. Jedan od njih mi je rekao da je tu Legija i da hoće da se preda. Tražio sam da ga čujem telefonom kako bih proverio da li je to istina. Prepoznao sam mu glas. Tada sam naredio komandantu Beogradskog odreda da ode po njega.

Koga ste vi obavestili o Ulemekovoj predaji?

- Pozvao sam ministra policije Dragana Jočića i načelnika Resora javne bezbednosti Miroslava Miloševića. Ministar mi je rekao da će mi se javiti za pet minuta i da Legiju "vodim pravosudnim organima". Posle pet minuta Jočić me je pozvao i pitao da li sam siguran da je reč o Legiji. Odgovorio sam potvrdno. Tada mi je ministar rekao da ga odvedem u MUP Srbije kod načelnika RJB Miloševića i da sačekamo dok on dođe. Tako je i bilo. Javio sam komandantu Beogradskog odreda da poveže Legiju i da me sačekaju ispred zgrade. Kada sam stigao, međutim, oni su već bili ušli unutra.

zame?

- Kada ste ušli u sedište srpske policije, gde ste zatekli Ulemeka?
- Sedeo je u kancelariji Miroslava Miloševića i razgovarao sa njim. Pozdravili smo se. Posle su došli ministar Jočić i Rade Bulatović, načelnik BIA. Jednog trenutka ministar Jočić je zamolio mene i Miloševića da izađemo. Ne znam šta se dalje dešavalo, jer sam otišao kući. To je cela moja uloga u i oko predaje Legije.

Bivši načelnik RDB Goran Petrović rekao je u Specijalnom sudu da je Žandarmerija pružila podršku protestu JSO novembra 2001. godine?

- To nije tačno. Imam pismo iz koga se vidi stav Žandarmerije i mene kao njenog tadašnjeg komandanta. Suprotstavili smo se smeni ministra policije, jer nismo bili za to da se on smenjuje na ulici. Nije nas zanimala politika. Mi smo striktno sprovodili zakon. Iza te priče se krije nešto drugo. Kao i mnogi drugi, i mi smo prisluškivani, ali je neko pogrešno preneo naše razgovore. To pismo je video i tadašnji ministar policije Dušan Mihajlović. Rekao mi je da je njemu drugačije rečeno, ali se uverio da ga je neko pogrešno informisao.

Gde sada radite?

- Šef sam ekspoziture nemačke firme za fizičko-tehničko obezbeđenje "Sec Tra Con". To je firma za obuku, a sastvni je deo nemačko-srpskog preduzeća "Maksekom". Bavićemo se zaštitom ljudi i objekata, i to u svetu. Ovde, bar za sada - ne.

Ko su momci koje ćete da angažujete?

- Interesovanje je prevazišlo sva naša očekivanja. Javljaju se ljudi iz vojske, policije... Biće raspisan i konkurs. Tražićemo sve one uslove koji su propisani zakonom: da nisu osuđivani, da se protiv njih ne vodi postupak, da su psihofizički sposobni za ove poslove. Obuka će biti u Nemačkoj i Švajcarskoj, a po završetku svako od njih dobiće međunarodno priznat sertifikat za VIP obezbeđenje.

Da li je obuka počela?

- Ne još. Prva grupa od 25 ljudi polazi u Nemačku, 6. juna.

Da li ste već negde angažovani ?

- Da. Obezbeđivaćemo, recimo, Svetsko prvenstvo u fudbalu, sledeće godine u Nemačkoj. Imamo dosta ponuda sa raznih strana.

Imate li veze sa firmom "Lupus", čiji je direktor Ulemekova žena Aleksandra Ivanović?

- Ne, nikakve.

KOSA DO POLA LEĐA

TE večeri kada se Milorad Ulemek Legija predao, kako "Novosti" saznaju, ministar policije Dragan Jočić bio je na Zlatiboru. Direktor BIA Rade Bulatović samo što je u Beograd stigao iz Budve. Čim je čuo vest o predaji, Jočić je krenuo u Beograd.

Svedoci Ulemekove predaje, pored pripadnika Žandarmerije, bili su i obezbeđenje načelnika RJB Miroslava Miloševića, ali i dežurni policajci i sekretarice u MUP Srbije. Legijin izgled ih je zapanjio. Čak i oni koji su ga znali slažu se u jednom:

- Da smo ga videli na ulici, ne bismo ga prepoznali. Kosa mu je bila do pola leđa, a brada do grudi.

U MUP Srbije ubrzo je, međutim, na zahtev Ulemeka, dovedena frizerka, koja ga je ošišala i skratila bradu. Kasnije se obrijao.

RAZGOVORI TAJNA

TEMA razgovora ministra policije Dragana Jočića i šefa BIA Radeta Bulatovića sa prvooptuženim za ubistvo srpskog premijera do danas je ostala tajna. Prema nekim procenama ljudi, svedoka Legijine predaje i boravka u MUP Srbije, razgovor ove trojice trajao je oko dva sata.

10

Danas

utorak, 1. jun 2004.

Reakcije na izjavu ministra policije o skrivanju Milorada Ulemeka

Izborna kampanja ili prikrivanje pomagača

Za pomaganje u izvršenju ubistva zaprećena je kazna od 40 godina zatvora
 ● **KOŠTUNICA:** O relevantnosti činjenice gde se krio Milorad Ulemek, odlučivaće sud ● **TADIĆ:** Ministra policije treba da zanima samo gde se krio optuženik

Nastavak sa 1. strane

Na pitanje novinara kako se predaja odigrala, da li je Ulemek bio s nekim u kontaktu, Jočić je rekao:

- Na to vaše pitanje bih mogao ka-
 žem da je to zbir pitanja koja prikriva-
 ju suštinu. Potpuno je beznačajno gde
 je bio, s kim je pričao, potpuno je be-
 značajno sve ono što prethodi onom
 što će biti, a to je njegova zvanična ulo-
 ga, uloga čoveka koji može doprineti
 rasvetljavanju istine o ubistvu premi-
 jera. Hajde da sačekamo taj 10. jun, da
 vidimo šta će prvooptuženi reći.

Predsednički kandidat vladajuće
 koalicije Dragan Maršićanin takođe
 smatra da je manje bitno gde se i ko je
 krio prvooptuženog za ubistvo premi-
 jera Srbije Zorana Đinđića već da je
 važnije da je Ulemek u zatvoru.

- Gde se krio Ulemek ni na koji na-
 čin neće pomoći rasvetljavanju nje-
 gove uloge u ubistvu, a neće pomoći ni
 rasvetljavanju drugih za sada nepo-
 znatih okolnosti vezanih za taj tragični
 događaj - rekao je Maršićanin juče u
 Beogradu, u razgovoru sa novinarima.

Dodajući da se nada da će policija
 otkriti i to gde se Ulemek krio, Maršićanin
 je zaključio da je trenutno jedi-
 no važno da je onaj ko je optužen za taj
 zločin na sudu. Boris Tadić smatra da
 „Jočić mora da zanima i s kim je Ule-
 mek razgovarao, ko ga je krio, jer je reč

o mreži jataka, ljudima koji su krili
 onoga ko je prvooptuženi”

- To je skandalozna izjava, ja se na-
 dam da će on tu izjavu ispraviti na ne-

Saznaće se gde je bio Legija

- Sigurno je da će se saznati i to gde se Legija
 nalazila 14 meseci, ali ono što je najvažnije je da
 imamo još jednog optuženika više. Neki nedostaju,
 neki nisu živi, ali svaki optuženik više, svaki svedok
 ili dokaz više važni su za taj proces - izjavio je pred-
 sednik Vlade Srbije Vojislav Koštunica juče u Beo-
 gradu, na predstavljanju predsedničkog programa
 Dragana Maršićanina.

Prema njegovim rečima, o relevantnosti činje-
 nica gde se krio Milorad Ulemek Legija, odlučivaće sud.
 Na pitanje gde se krio Ulemek treba da odgo-
 vore pravosudni organi, ocenio je potpredsednik
 Vlade Miroslav Labus.

- Ja ne mogu da vodim istragu. Vode je nadle-
 žni organi i kada dođu do informacije gde se krio
 Ulemek i ko ga je krio treba da saopšte. Onaj ko ga
 je krio mora da odgovara, pošto je u pitanju krivič-
 no delo - poručio je Labus.

ki način, kao što se i do sada dešavalo
 da Vlada ispravlja svoje prvobitne iz-
 jave - rekao je Tadić.

- Reagujući na Jočićevu izjavu, Dra-
 gan Šutanovac, član Predsedništva
 Demokratske stranke, kaže da bi za
 MUP trebalo da bude najbitnije upra-
 vo to gde se Ulemek krio 14 meseci.

- Mislim da ministar očigledno nije
 shvatio svoj posao, mislim da se uklju-

čio u izbornu kampanju i da očekuje
 da će im Ulemek pomoći u toj izbor-
 noj kampanji, a o onom što je bitno za
 njegov posao očigledno misli da je za
 kampanju nebitno, pa pripadnici
 MUP na tome neće da rade - kaže Šu-
 tanovac.

Srpski pokret obnove, suprotno
 mišljenju ministra policije Dragana
 Jočića, smatra da nije beznačajno gde
 se krio Milorad Ulemek Luković Legi-
 ja i sa kim je pričao tokom 14 meseci
 nakon atentata na Zorana Đinđića.

- Naprotiv, kad se sazna ko je skri-
 vao Legiju i sa kime je on bio u kon-
 taktu posle atentata, saznaće se i ono
 najvažnije: ko je bio inspirator i orga-
 nizator tog i mnogih drugih mon-
 struoznih zločina. Zato nijedna či-
 njenica vezana za komandanta Milo-
 ševićevih eskadrona smrti ne može se
 smatrati nevažnom - zaključuje se u
 saopštenju SPO.

Advokat Božo Prelević, bivši komi-
 nistar policije, kaže u razgovoru za
 Danas da u slučaju Milorada Ulemeka
 u prvi plan dolazi logika odbrane - po-
 kušaj odbrane da, saopštavajući da se
 Ulemek krio u svojoj kući, dokaže da
 nema pomagača.

- U Zakonu je inkriminisano i kri-
 vično delo pomaganja nakon izvrše-
 nog krivičnog dela. Pomagač, ako po-
 stoji, takođe može da se nađe u optu-
 žnici za ubistvo premijera, a ako kre-
 nemo korak dalje verovatno je i uče-
 snik skupine koja je to uradila. Ako se
 Ulemek krio u svojoj kući - samo tada
 nema pomagača. Veoma je važno da li
 postoji pomagač, ali druga je stvar da
 li je on dostupan policiji i tužilaštvu.
 Bitno je, ne samo u slučaju Legija, ko
 pruža pomoć i ko prikriva počinioca
 bilo kog krivičnog dela - kaže Božo
 Prelević.

S. Biševac, B. Tončić

PRELEVIĆ: Utakmica bez granica

Na pitanje Danasa u vezi sa objavljivanjem i ponavljanjem navodnih saznanja DSS i izjave u kojoj se
 Zoran Živković i Boris Tadić optužuju za saučesništvo u ubistvu premijera Đinđića, Božo Prelević podseća da
 je svaki građanin dužan da prijavi počinioca ili očevidca krivičnog dela.

- Verovatno toga ne bi bilo da nije izbora. Imam utisak da je mrtvi Đinđić aktivni učesnik predizborne
 kampanje. A ne mislim da je to preterano etički. Može biti da su svi očevidci događaja iz kojeg se izvodi ova-
 kav zaključak, a moguće je i da je reč o predizbornoj utakmici bez granica. Oni takva saznanja mogu da iz-
 vuku i iz slušanja, zapisa, svedočenja koja nisu bila poznata. Ne može se unapred ništa tvrditi, možda zai-
 sta postoje svedoci koji nekoga terete. Ako, pak, nemaju čvrste dokaze za ovo što tvrde, reč je o kampanji
 koja prevazilazi neke moralne granice - kaže Božo Prelević.

11

General Miroslav Milošević potvrdio susret Milorada Ulemeka sa ministrom policije i šefom BIA

Od Jočića i Bulatovića tražio bezbednost

Beograd - Načelnik Resora javne bezbednosti MUP Srbije Miroslav Milošević izjavio je juče posle sednice skupštinskog Odbora za Bezbednost da je Milorad Ulemek Legija, nakon predaje 2. maja prošle godine, doveden u zgradu MUP u Ulici Kneza Miloša 101 i da su sa njim razgovarali ministar policije Dragan Jočić i direktor BIA Rade Bulatović o njegovoj bezbednosti i bezbednosti njegove porodice.

General Milošević je naglasio da procedura Ulemekovog ližavanja slobode i sprovođenja nadležnim pravosudnim organima nije narušena i da sa njim nisu obavljani nikakvi razgovori koji imaju veze sa predmetom za koji je optužen, "osim onih razgovora koji su se ticali njegove lične bezbednosti i bezbednosti njegove porodice".

Obradović slobodan, Bracanoviću produžen pritvor

Istražni sudija Okružnog suda u Beogradu ukinuo je pritvor ranijem načelniku RDB MUP generalu Milanu Obradoviću koji je juče pušten na slobodu. Bivšem zameniku načelnika Bezbednosno-informativne službe Miloradu Bracanoviću koji je pritvoren zajedno sa Obradovićem, pritvor je produžen za još mesec dana.

Oni su uhapšeni 22. marta zbog sumnje da su odgovorni za iznuđivanje iskaza i torturu nad članovima Makine grupe optuženima za ubistvo policijskog generala Boška Buhe. Pripadnici te kriminalne grupe oslobođeni su optužbe za ubistvo, a na suđenju su tvrdili da su ih oteli pripadnici zemunskog klana i pod torturom ih terali da priznaju da su ubili Buhu. Po tim navodima u torturu su bili umešani Obradović i Bracanović.

- Legija je doveden u zgradu Ministarstva, zato što je ta zgrada najbezbednija. Tačno je da sam nekoliko puta izlazio zato što sam davao izjave za medije. To nije bio sastanak. Bilo je potrebno vreme da se sprovede zakonom utvrđena procedura, koja nije prekršena - rekao je Milošević i dodao da kada se neka osoba za kojom je raspisana međunarodna poternica liši slobode potrebno je izraditi dokumentaciju i takozvanu sprovednicu. Po njegovim rečima, policija je imala dve varijante, jer je bila subota oko ponoći - da Ulemek prenoći u prostorijama za zadržavanje SUP Beograd ili da se izradi potrebna dokumentacija i da se sprovede u Okružni zatvor.

- Po našoj proceni ova druga varijanta je bila sigurnija - rekao je Milošević.

Bivši komandant Žandarmerije Goran Radosavljević Guri izjavio je pre nekoliko dana da je Ulemek nasamo razgovarao sa Jočićem i Bulatovićem i da je taj sastanak održan na Jočićev zahtev.

Sudija Maja Kovačević, koja je portparol Specijalnog suda, ocenila je da je taj sastanak protivzakonitosti. Pravnici smatraju da tužiolac obavezan da preduzme odgovarajuće radnje. A. Roknić

B92 > Info > Vesti > Politika

Razgovor sa vrlo opasnim čovekom

15. jun 2005. | 13:52 -> 17:41 | Izvor: B92

Beograd -- Dragan Jočić je potvrdio da je pre sprovođenja Milorada Ulemeka u Centralni zatvor, iza zatvorenih vrata pričao sa njim.

Povodom tvrdnji bivšeg prvog čoveka Žandamerije, Gorana Radosavljevića Gurija, da je Milorada Ulemeka, u noći kada se predao, odveo na razgovor, iza zatvorenih vrata, sa njim i šefom BIA, Radeštom Bulatovićem, Jočić kaže da je sve to urađeno radi Ulemekovog bržeg i bezbednijeg prebacivanja u Centralni zatvor.

Ministar policije napominje da on time nije prekršio svoja ovlašćenja: „Što to Radosavljević nije rekao ranije ako je to krivično delo? On kao general policije nije trebao da čuti“. Jočić dodaje da nije pričao satima već kratko i da je zbog toga došao sa Zlatibora: „Radilo se o čoveku koji nije običan čovek, radilo se o čoveku koji je proglašen za vrlo opasnog čoveka“.

Podsećamo da su u Specijalnom sudu kazali da Jočić i Rade Bulatović nisu postupili u skladu s Krivičnim zakonom Srbije ako su u zgradi MUP-a Srbije razgovarali s Miloradom Ulemekom. "Kada sud odredi pritvor nekom i naredi izdavanje poternice, podrazumeva se da ga policajac, koji ga je po toj poternici lišio slobode, sprovede u okružni zatvor. Sva komunikacija s pritvorenikom teče isključivo uz dozvolu predsednika veća", rekla je tada Maja Kovačević.

Povodom tvrdnji policijskog generala Milana Obradovića da prilikom paljenja džamije policija nije imala naredbu da upotrebi silu i potvrde te tvrdnje u objavljenim transkriptima, Jočić kaže da se zna, na osnovu čega se donose određene naredbe

Ipitan da li Vlada Srbije pregovara sa Ratkom Mladićem o predaji Haškom tribunalu, Jočić je rekao da "Vlada Srbije vlada a ne pregovara sa pojedincima", ali i da će obaveze prema tribunalu vlada ispuniti do kraja.

Ministar policije Dragan Jočić predstavio šestomesečni izveštaj o radu MUP Srbije

Za šest meseci policija privela sto hiljada ljudi

13

Beograd - Odbor za odbranu i bezbednost Skupštine Srbije usvojio je juče većinom glasova narodnih poslanika šestomesečni izveštaj o radu MUP Srbije za period oktobar 2004 - april 2005. Protiv su glasali poslanici Srpske radikalne stranke, dok su uzdržani bili predstavnici Demokratske stranke.

Pre nego što je Dragan Jočić, ministar unutrašnjih poslova Srbije predstavio izveštaj o radu policije, on je sa tog dokumenta skinuo oznaku službena tajna. Posle verbalnog duela oko lepog vaspitanja sa Draganom Šutanovcem, potpredsednikom Odbora za bezbednost, Jočić je naglasio da je boljom organizacijom MUP očuvano stanje stabilnosti u Srbiji, smanjen broj međunarodnih incidenata, ali i da je poboljšana borba protiv organizovanog kriminala. Jočić je rekao da je u pomenutom periodu presečeno 17 kanala trgovine drogom, da je 27 osoba uhapšeno i da je zaplenjeno 167 kilograma heroina, 12 kilograma kokaina, dok je oduzeto 12.000 tableta tromadola. Trgovina ljudima je posle trgovine drogom najprofitabilnija, upozorio je ministar i dodao da je Srbija uglavnom tranzitno tržište prema Zapadu. Po njegovim rečima, u šestomesečnom periodu registrovana su 49.044 krivična dela, što je u odnosu na 2002. i 2003. porast, a to je uzrokovalo uvrštavanje nasilja u porodici u krivična dela, jer je registrovano 1.465 takvih slučajeva i 1.277 slučajeva privrednog kriminala. Ministar policije je ukazao i da je smanjen broj teških krivičnih dela - ubistva 68, ubistva u pokušaju 83, dok je registrovano 10.034 slučajeva teške krađe i 1.549 razbojništava. Otkrivena su 242 krivična dela korupcije i podneto je 65 krivičnih prijava, krađe vozila beleže pad, a povoljnije je stanje bezbednosti u saobraćaju. Tokom ovog perioda policija je privela 104.395 osoba.

Pretnje kao infekcija: Ministri Dragan Jočić i Zoran Stojković

Jočić državljanin Crne Gore

Na pitanje da li se njegovo ime nalazi na spisku od 250.000 Crnogoraca koji žive u Srbiji, a koji je premijer Srbije odneo u Brisel, Jočić kaže da je on "jedan primer da je državljanin Crne Gore, a ministar policije Srbije", kao i Vladimir Božović, generalni inspektor MUP.

- Veštački ne može niko da napravi barijeru ko živi ovde, ko je državljanin, da isključi određena prava - rekao je Jočić i dodao da nema pravo glasa u Crnoj Gori.

Odgovarajući na poslanička pitanja ministar policije je istakao da je izjavu o tome da je cilj ubice jagodinskog novinara Milana Pantića bio da zastraši Pantića, dao na osnovu izveštaja sudskih veštaka medicinske struke o njegovom opštem zdravstvenom stanju i težini povreda i da nije bio u pitanju zaključak na osnovu novih policijskih saznanja.

Policijske aktivnosti povodom pretnji Spasoviću

Na pitanje novinara Danasa šta je policija preduzela povodom telefonskih pretnji glavnom uredniku našeg lista Grujici Spasoviću, Jočić je rekao da policija preduzima "redovne poslove" u vezi sa pretnjama.

- U poslednjih 10 dana skoro da nema javne ličnosti koja nije ugrožena ili kojoj se ne pretilo. Da li je to takvo vreme, momenat, ali MUP je angažovan oko

B92 > Info > Emisije > Kažiprst

30. jun 2005.

Nemojte mene da pitate

Iskreno da vam kažem, ja ovo pitanje ne razumem. Mi imamo, ono što smo i rekli, imamo svoju obavezu koju smo preuzeli međunarodnu, mi ćemo je ispuniti. Sve ovo ostalo su spekulacije koje ja ne razumem najbolje.

Gost: Zoran Stojković, ministar pravde
Novinar: Danica Vučenić

B92: Dok ste Vi juče bili u Strazburu ovde je izrečena presuda za "Ibarsku magistralu", za proces koji se vodi već godinama. Da li je presuda, po Vama, pravedna?

Stojković: „To nemojte da me pitate. Ja sam zaista na vašem radiju čuo jutros kad sam dolazio na Vestima da je doneta presuda, ali nešto što ne znam ne mogu da komentarišem. A znate moj stav od kada sam došao – nijedan predmet koji je u toku ne želim da komentarišem jer bi moglo da se protumači kao pritisak bilo s jedne strane ili druge strane.“

B92: Da li možete, s obzirom da je reč o procesu koji ima užasne političke konotacije, u ovom trenutku da kao političar date ocenu?

Stojković: „Da vam kažem, jedno je politika ili dnevna politika, a pitanje nezavisnosti pravosuđa je nešto trajno, što moramo da uradimo. Jer, ako to ne uradimo, nemojte uopšte razmišljati o nekom ulasku u Evropu.“

B92: Hajde da probam kao pravnik da Vas pitam i time ćemo završiti. Da li se slažete sa ocenom sudija, ako ste videli obrazloženje sudije...

Stojković: „Ne.“

B92: Niste videli nijedno obrazloženje?

Stojković: „I ovo sam, kažem, iz korektnosti prema vama došao, jer došao sam oko pola dva. Bilo je strašno nevreme u Frankfurtu, tako da je avion kasnio. Mi smo krenuli negde oko pola 12. Baš iz korektnosti prema vama došao sam, rače teško.“

B92: Dakle, o 'Ibarskoj magistrali' ne želite da govorite?

Stojković: „Ne, zaista, jer moj stav znate.“

B92: Dobro. Poslednjih dana ima nekoliko nedoumica ponovo u vezi sa Ratkom Mladićem. Ministar Labus je rekao jedno, doduše. Vi ste izneli svoju ocenu tog stava. Gospodin Davinić je pre dva dana rekao da će isporuka optuženih za ratne zločine biti, kako je rekao, do septembra završena. Da li Vi znate kada će biti sve to završeno? S obzirom da su različite izjave i oko Ratka Mladića i oko isporučivanja stalih prilično kontradiktorne, odnosno svako izjavi... Da li postoji neka koordinacija u tom smislu?

Stojković: „Ja to hoću da vam kažem. Dobro se sećate da je gospodin Labus više puta ponovio da je to problem predsednika vlade oštunice. I ako znate, mi smo zaista radili, uradili onaj glavni posao, i juče je eto to bila konstatacija. Bilo je samo jedno kratko pitanje uz vinjenje gospodina Teri Dejvisa: „Ima li izgleda da se general Ratko Mladić nađe u Hagu?“ Odgovor je bio: „Svoje obaveze znamo, radimo na tim stvarima. I budite sigurni da ćemo mi svakako ispuniti svoju obavezu.“ A ovi komentari... Evo, pitajte te ljude, pošto do sada nisu nešto bili aktivni, a vidim sada u marketinškom smislu da. Prema tome, pitajte...“

B92: Kako u marketinškom smislu?

Stojković: „Čovek koji kaže 'to nije moj problem nego je problem predsednika Koštunice', on je preuzeo na sebe to da uradi. A sada lušate njega, možda ima neke druge informacije, ja ih nemam.“

B92: A kakve Vi informacije imate, je li možete da nam kažete?

Stojković: „Ja imam samo informacije da zaista kompletne službe rade i tragaju. Onog trenutka kad bude lociran general Mladić, mi ćemo svoju obavezu ispuniti.“

B92: Pominjalo se da sa nama sarađuju i neke strane institucije. Koje institucije?

Stojković: „Ne radi se o nekoj saradnji, kako mi to shvatamo danas. Potpisani su sporazumi sa svim zemljama u regionu, pa i sa svim zemljama malo šire od regiona. Prema tome, jedna uzajamna saradnja službi, bilo tajnih, bilo policija, bilo tužilaštva, jako dobro funkcioniše, jer sa najvećim brojem zemalja potpisane su i deklaracije o uzajamnoj saradnji i organa u suzbijanju terorizma, ratnih zločina,“

pitanju."

B92: Pojavile su se spekulacije u javnosti o tome da zapravo niko ne želi Ratka Mladića da vidi u Haškom tribunalu, bar ne živog. Kako komentarišete?

Stojković: „Iskreno da vam kažem, ja ovo pitanje ne razumem. Mi imamo, ono što smo i rekli, imamo svoju obavezu koju smo preuzeli međunarodnu, mi ćemo je ispuniti. Sve ovo ostalo su spekulacije koje ja ne razumem najbolje.“

B92: Još jednom da Vas pitam, s obzirom da se o tome i piše i naslućuje Dakle, da li postoje bilo kakvi pregovori sa bivšim komandantom bosanskih Srba?

Stojković: „Evo, ponoviti jedno deseti put – ne postoje, zaista. Mislim da to nije dobro. Iz jednog izvora iz Engleske je poteklo slično kao i Hrvatima, pa vidite koju cenu plaćaju, da su navodno pregovarali, pa sad kad ne mogu da isporuče Gotovinu, kažu – Vi ste pregovarali, znate gde je. Zašto niste ispunili obavezu? Mislim, kao da postoji želja kod određenih krugova da mi ne uradimo ono što je naša obaveza prema toj urednoj jednoj Evropi, u krajnjoj liniji prema Međunarodnoj zajednici, da rešimo to pitanje i da zaista možemo da se posvetimo i uložimo sve snage u ono što treba da uradimo da ovom narodu bude bolje.“

B92: A na osnovu čega se onda pojavljuju izjave da će Ratko Mladić biti isporučen ako nije lociran, ako ne postoje pregovori? Da li su to utisci?

Stojković: „Evo, bio sam korektan i zaista sam rekao – Obratite se onima koji to kažu. Ja sam uočavam da se radi o ljudima koji nisu bili uopšte aktivni mnogo u dosadašnjem radu na ispunjavanju naših obaveza.“

B92: Ne, ja Vas pitam... Ne pitam Vas za njih nego...

Stojković: „Korektno vam kažem, zaista ne znam. Ja ne znam odakle tim ljudima takvi podaci. Pretpostavljam da i vi pretpostavljate da bih ja verovatno znao da ima bilo šta.“

B92: A da li će on biti isporučen, odnosno da li ćemo mi izvršiti svoju obavezu onda prema Haškom sudu?

Stojković: „Nema više dileme. To smo juče u Strazburu, vrlo kratko je bilo. Gospodin Teri Dejvis je to i rekao: „Znam da vi zaista imate političke volje. Možemo očekivati?“ Budite sigurni da ćemo sve uraditi da ispunimo svoje obaveze.“

B92: Pre nego što porazgovaramo o Vašem putu u Strazbur i pravosuđu i reformi, da Vas pitam nešto što je takođe poslednjih dana ponovo aktuelno, a to je ona noć kada je Ulemek uhapšen. Ponovo se pojavljuju izjave, gospodin Jovanović tvrdi da ste se i Vi te noći videli sa Ulekom.

Stojković: „Pitali ste me jedno tri puta bar vi, ne vi lično nego vaša kuća. Ja sam rekao: „Nikad, ni video čoveka ni razgovarao.“ To nije moje društvo. Gospodin Jovanović... Ja mogu da protumačim da je očigledno u pitanju bolest, kad možete da imate toliku pogrešnu percepciju. Da se pogleda u ogledalu, znao bi ko je sa Ulekom kontaktirao i sa Zemunskim klanom. Uostalom, niste jednom preneli – EU i zajednica nikad nije htela da kontaktira sa njim ni kao potpredsednikom vlade. Šta mislite zašto? Biraju društvo. Neka gospodin objašnjava svoje kontakte i odnose. Ja mislim da se ovde radi o zameni teze. Po poslednjim informacijama koje sam ja dobio, podignuta je optužnica prema upravniku zatvora zbog puštanja njegovog u pritvor. E sad, možda on ima razloga da se plaši, ali ja nemam jer ga nisam video. Moje društvo imam već godinama, ja ne menjam društva.“

B92: A pošto su se Jočić i Bulatović sa njim videli protivzakonito te noći, na koji način može da se pokrene postupak? Istraga da li se radi? Da li će bilo šta biti u tom pravcu urađeno?

Stojković: „Nemojte mene pitati, ja zaista ne mogu to da vam kažem. Jedino ostaje neka stvar meni nejasna.“

B92: Koja?

Stojković: „Šta znači 'video se'? Je li će odgovarati policajac koji ga je doveo? Da li će odgovarati ovaj Radosavljević kojeg sam slušao? An ga je čuvao, kako kaže. Da li će on odgovarati zbog toga što je sedeo pored Legije? Da li će odgovarati onaj koji ga je odveo u zatvor? Da li će odgovarati upravnik koji ga je primio? Ne znam o čemu se radi. Da bi bilo bilo kakve istrage, morate da imate neki podatak da je nešto urađeno što je protivno zakonu.“

B92: Čekajte, jesu li ga oni po zakonu, umesto da bude u Centralnom zatvoru, primili u kancelariji MUP-a?

Stojković: „Hajde da raščistimo jednom tu stvar. To je komična situacija. Pa, vi kad nadete bilo koje lice, prikupe se podaci. Šta mislite da li bi onaj mogao da primi u zatvor? Evo, po vašem objašnjenju, da su doveli Ulemera u zatvor, oni bi ga pustili kao običnog građanina. Pa, ajda mora da ima neka odluka, mora da ima neki dokument na osnovu koga vi lice predajete zatvoru i na osnovu koga ga zatvor prima, a valjda treba nešto da se uradi. Inače, kad bi mene i vas doveli do zatvora, rekli bi – Šta ćete tu? Ne mogu oni da prime građanina sa ulice.“

B92: On je bio uhapšen.

Stojković: „I šta treba uraditi?“

B92: Po zakonu, gde treba da ide? Kada je neko uhapšen gde, po zakonu, ide tog trenutka?

Stojković: „U pravilu, ide u policijsku stanicu. U pravilu, ide u policiju. E, kad se završi postupak u policiji pripremaju se dokumenta o predaji lica. Mogli smo mi da ga držimo, na primer, do dovođenja pred sudiju, ono kratko vreme u policiji. Mogli su direktno sutrađan da ga uvedu u sud, ali očigledno se radi o opasnom licu, pa je zato smešten odmah u zatvor. Ali, za to vam je potrebna procedura, da prikupite svidna dokumenta...“

B92: I da li je bilo po proceduri da oni iza zatvorenih vrata pričaju nasamo sa njim? Je li to poštovanje procedure? Je li to u redu?

Stojković: „Vi mislite da bi trebalo da ga izvedu na Trg republike, pa da znaju svi?“

Stojković: „Normalan razgovor svake vrste je mogao da bude. Osnovno pitanje – Da li si bio maltretiran? Nisi maltretiran? Dajte podatke. Ja moram da mu utvrdim identitet. Možemo vi i ja da mislimo da nekoga znamo, ali morate redovnu zakonitu proceduru da uradite i onda da predate lice. I kada se kaže 'odmah' zar stvarno mislite da zakon podrazumeva ono odmah kao što kažu – Predaće ga odmah sudu? Pa, prođe po 24 sata. To 'odmah' podrazumeva... Mislim, ne može da traje večno, ali vi morate da uradite određenu proceduru.”

B92: Čekajte, da li je po proceduri da direktor BIA i ministar policije utvrđuju to da li je bio maltretiran ili nije?

Stojković: „Ne, ne govorim, ja vam samo navodim kao primer. Ali, šta znači da li videti ili ne videti, ja pitam. Znači, svako ko ga je video mogao bi, po vama, da odgovara.”

B92: Ja nisam rekla svako ko ga je video. Ja sam rekla iza zatvorenih vrata. Znači o čemu pričam.

Stojković: „To je vaš zaključak. Ja ne znam. Zaista vam kažem, niti znam niti me interesuje to. Moje je pitanje bilo – Da li sam ja video čoveka i razgovarao? Nisam. Gospodin Jovanović jeste, on to i priznaje. On objašnjava samo da su to bili neki nazovimo državni interesi. Da vam kažem, pa ovaj narod bi bio presrećan da ga takvi vode u Evropu sa takvim državnim interesima. Pa, oni dođu u farmerkama i patikama, a dođu posle dve godine kao izuzetno bogati, a ovaj narod siromašan još uvek. Evropa neće s njima da kontaktira? Zašto?”

B92: Čekajte, Vas nije kao ministra pravde zanimalo da li je Vaš kolega Jočić, koji sedi s Vama u vladi, pričao sa Ulemekom u noći kad je uhapšen iza zatvorenih vrata?

Stojković: „Evo, sad ja vama da kažem. Da li vi znate šta je nadležnost Ministarstva pravde? Ako znate, onda me ne bi to pitali. To uopšte nije moje, niti moj odnos niti nadležnost.”

B92: Ni kao člana vlade Vas to ne zanima?

Stojković: „Kao člana vlade?”

B92: Kao člana jednog tima koji upravlja ovom zemljom?

Stojković: „Pa, kakve veze vlada ima sa lišavanjem slobode lica i isporučavanjem u zatvor?”

B92: Ima sa tim što je Jočić sa njim razgovarao, ja Vas o tome pitam.

Stojković: „Pa, je li? Jočić ministar policije?”

B92: Jeste.

Stojković: „Pa, to je policijski deo.”

B92: I član tima vlade.

Stojković: „To je policijski deo. Mislim, ne mogu da shvatim da vi to pitate. To je isto kao kada bi mene pitali... Ja po pravu nadzora odem da obidem zatvor, a vi mene pitate – Da li je u redu da ministar pravde obiđe zatvor? Govorim vam principijalno. Ili što bi vladu zanimalo da li ministar pravde ode da otvori novi zatvor u Čupriji? Što bi to zanimalo vladu?”

B92: Vladu to ne zanima?

Stojković: „Ne, to je moj deo posta.”

B92: Kako može vladu da to ne zanima?

Stojković: „Otvaranje novog zatvora...”

B92: To je kao da mene ne zanima šta moj kolega radi u Dnevniku.

Stojković: „A zašto bi ih to zanimalo? Zašto bi vladu zanimalo u onom smislu, sem podatka koji ja dam...”

B92: S tim što ovo nije otvaranje zatvora.

Stojković: „Ja vam navodim primer. To su one stvari koje obavlja svako ministarstvo. Zar vi mislite da ja pitam gospodina Dinkića da li je ijegova poreska policija izašla na lice mesta? Ne pitam, niti je on obavezan meni to da kaže. U tom smislu, ne razumem...”

B92: Dobro, ovaj slučaj je malo drugačiji, sa ogromnim...

Stojković: „Ne znači, vi samo uzimate jedan primer koji je možda atraktivan za javnost, ali se radi o klasičnim stvarima. Je li znate vi da policija možda danas 20-ak ljudi uhapsi?”

B92: Da, ali ovo nije bilo koji čovek, ovo je Milorad Ulemek Legija koji je prvooptuženi u mnogim ubistvima.

Stojković: „Ama, zašto bi bilo razlike između Milorada Lukovića Legije i, na primer, mene, vas i ovih? Pa, valjda će prema svakom da povedu proceduru. Ako je lice, po proceni policije, opasnije za okolinu, biće pojačane mere, ali će procedura morati da bude otpoštovana.”

B92: Milorad Ulemek nije isto što i ostali zatvorenici, morate priznati. Političke su ogromne i sve ostale posledice po naše društvo.

Stojković: „Da vam kažem, ne mogu ja tako da komentarišem kako vi komentarišete. Svako lice koje bi bilo za ubistvo, svi su opasni.”

B92: Dobro, Kako je bilo u Strazburu.

B92: Šta je konkretno rečeno tamo?

Stojković: „Objavljen je razgovor sa svim vodećim ljudima, od gospodina Teri Dejvisa, preko gospodina Gide Vela, preko venecijanske komisije, Suda za ljudska prava, do Odeljenja za evidentiranje povrede i zaštitu prava građana. I mogu da vam kažem da je više nego dobar utisak koji nosim. Pre svega, imao sam utisak da se maltene u prijateljskoj atmosferi razgovara, apsolutno poverenje. Oni su čak konstatovali da su oni impresionirani onim što je urađeno u reformama. I dat je nalog gospodina Teri Dejvisa, svako od njih je dužan da pomogne za svaki projekat koji mi ponudimo. I u ovim razgovorima evo već tri stvari smo dogovorili konkretne da se urade. Jedna je vezana za reformu pravosuđa, jer smo predali poslednju radnu verziju direktno gospodinu Gide Velu. Preuzeta je obaveza da se izvrši valjana analiza, stave predlozi za eventualno ugrađivanje još nekih standarda ako ih ima, i da u septembru ta reforma ide u Skupštinu.“

B92: Vi sutra predstavljate, inače, nacionalnu strategiju.

Stojković: „Inače, sutra će biti predstavljena. Dobiće svi rok da je prouče dobro, eventualno stave primedbe ili predloge, po meni je mnogo bitnije predloge, s tim što želim da kažem da je ona osnovna već bila u novembru mesecu. Bio je okrugli sto dva dana, ugrađene su neke primedbe. Na tenderu uz donaciju Svetske banke konsultantska kuća Bruci Hamilton je uradila ovu verziju, i ona ide sada na okrugli sto, daće se primedbe. Ja očekujem već u onom zasjedanju jesenjem da prođe Skupštinu.“

B92: Jedna stvar koja, pretpostavljam, zanima i naše slušaoce, zanima sve nas, to je – Zašto ste predložili povećanje sudskih taksi, koje su i ovako za naš džep visoke?

Stojković: „Evo, ako vas zanima, da li znate da su one povećane pet puta pre četiri godine? Mi smo sad povećali za 30 posto, inflacija je do sada 50-51 posto, znači pola. Želja je bila da se obezbedi nešto više sredstava za rad sudova. Znam da je bilo tu primedbi da će takse na određeni način onemogućiti pristup građana sudu, što nije tačno. Mi imamo više mere. Jedna je, znate da je donet Zakon o medijaciji, data je mogućnost da se na miran način i pre sudskog postupka završi posao i građani dođu do svojih prava. U toj modernoj Evropi, koja itekako dobro stoji ekonomski u odnosu na nas, sve veći broj tih postupaka prelazi na medijaciju kako bi se izbegli te skupe panice i dugotrajne. Znači, to je i naš posao. S druge strane, sud uvek ima mogućnost da oslobodi građanina plaćanja sudske takse ako bi bila ugrožena njegova egzistencija. Prema tome, nema ni s te strane nikakvih problema.“

B92: A na koji način da oslobodi?

Stojković: „Jednostavno, podnese se molba i sud odluči. Ako vi nemate sredstava, sud će odlučiti da vas oslobađa takse.“

B92: Znači, ako neko hoće da zadovolji svoja prava na sudu, nema para da plati to, može da podnese kome molbu?

Stojković: „Sudu direktno, i predsednik veća oslobađa. Vi ako napišete da imate prihod, govorim primera radi, osam hiljada dinara, a taksa je 15 hiljada, budite sigurni da će vas osloboditi. Prema tome, to je ovlašćenje suda. Treća je ona mogućnost kad uspete u pamići, suprotna strana je dužna ako vam je pravo povređeno, a sud to konstatuje, da vam plati troškove, znači vraća se. Ono što je za mene u toj situaciji mnogo bitnije je da će biti osnovana ona Služba pravne pomoći. Napraviće se fond, biće besplatne pravne pomoći. To su veći troškovi nego taksa o kojoj pričamo danas.“

B92: Pravna pomoć jeste, da. To su advokati, na to mislite?

Stojković: „Tačno. I na tome se radi, treba da se donese zakon. Država odvaja određena sredstva za taj fond, iz njega se plaća pravna pomoć, znači zastupanje i zaštita građana. I na taj način se oni bitni troškovi... Mnogo su skuplji troškovi advokata nego sama taksa. I još jedna stvar koja mislim da je ovde za vas bitna, gledajući tu taksu. Na određeni način mi jesmo narod koji voli da se pamići. Znaite onu šalu kad kaže: „Ako dobiješ premiju, šta ćeš da radiš?“ Kaže: „Sve ću da vas tužim.“ Pa, mi moramo da dovedemo sudove u poziciju da sude zaista tamo gde je pravo povređeno, a ne zato što neki imaju ljubav za pamićenje.“

B92: I još jedno pitanje na koje su imale primedbe sudije, pre svega one koje su vezane za Specijalne sudove za organizovani kriminal i ratne zločine, a to je na plate, povećanje plata u sudstvu. Kažu da će se skoro iznivelisati plate i sudija iz običnih sudova, laički rečeno, i ovih. Nema motiva. Zašto bi neko stavljao glavu u torbu za istu platu?

Stojković: „Ja neću danas govoriti. Ja sam razgovarao i sa gospodinom Vinjom, specijalnim tužiocem. Imaćemo velikih problema zbog ovakvih priča i politikanstva kada dođemo u situaciju da se pred sudom pojave ljudi i kažu – Povređeno mi je pravo zbog povrede prava na prirodno sudu i nezavisnog sudu. Ali, to je jedna detaljnija priča, pa ćemo... U vezi ovog, uopšte nije tačno, odnos ostaje isti. Danas imate odnos da sudija Okružnog suda ima oko 40 i nešto hiljada, sudije u tim posebnim odeljenjima imaju 87, znači odnos je 1:2, nešto. Sa ovim povećanjem koje mi predviđamo sudija Okružnog suda, govorim o startovima, imaće 52 hiljade, a sudije u tim posebnim odeljenjima 114 hiljada i 600. Prema tome, potpuno identičan odnos, a svima se povećava i to relativno dobro plata u odnosu na našu postojeću situaciju. S druge strane, to povećanje sada će određivati Visoki savet pravosuđa, a ne vlada. Prema tome, to će biti procena namih sudova.“

B92: A na koji način ćete lišiti sudstvo uticaja politike, na primer, i pritisaka?

Stojković: „Zato i radimo ovu strategiju. Ali, evo sada da vam kažem, i tu da narod zna, sudstvo danas ima relativno dobru poziciju. Imate nezavisne sudove, saveti odlučuju o izboru i razrešenju, Personalna veća vode postupke. Nadzorni odbor može da izvrši uvid u spise, ne mogu ja.“

B92: Dobro, znam, ali politički uticaj ide na drugu...

Stojković: „Samo da vam kažem. Šta znači politički uticaj? Na koji način? Evo, niko ne odgovara šta je to. Ako misle za budžet, budite sigurni da ćemo biti spremni da... Evo, ja bih bio spreman sutra da dobijem nezavistan budžet, jer videćete posle kako izgleda u Evropi taj nezavistan budžet. Ne postoji sud država, ne postoji tužilac država. Ima tu itekakvih odnosa sve tri vlasti, ali oni danas imaju neverovatno obru poziciju. U našem budžetu predviđena je stavka za sudove. Ja ne mogu da iz te stavke bilo koji dinar potrošim, mogu sudovi. I šta se dešava? Ja prebacujem sredstva, oni troše. Vi nemate kontrolu, sem kad neka pritužba stigne, moj nadzor izađe na lice mesta pa ustanovi da, boga mi, ima i krivičnih dela. Jer, nekoliko postupaka se vodi predsednicima baš za zloupotrebu, ali dotle ja ne znam. Kao da je neko logodavac za isplatu, ja treba da potpišem kao treći i da garantujem da je zakonito, a ne znam šta oni troše dole. E, ja bih tražno voleo od sutra da oni dobiju ovlašćenje, da počnu od predsednika Vrhovnog suda pa dole, da odgovaraju. E, kad oni odgovaraju... a vidite šta će biti, ja bih to strašno voleo. Bojim se da već negde septembra meseca ne znam da li bi imali plate, a s druge strane, ne znam koliko njih bi se možda našlo i na klupi.“

B92: Kakvoj klupi?

Stojković: „Pa, vrlo jednostavno. Kad prođete kroz sudove, videli bi koliko je predsednika trošilo nenamenski sredstva. Znače, imate ona četiri krivična dela iz budžeta.“

B92: A što se ne pvedu ti postupci?

Stojković: „Pa, ja ne znam. Ja vam govorim, u par slučajja gde sam video ja sam pokrenuo. Evo, slučaj sa predsednikom iz Niša, iako se to probalo praviti političanski. Bilo je trošenje na putovanja, račune kafanske. Mi pokrenemo postupak, oni kažu: „To je pritisak izvršne vlasti na nezavisno pravosuđe.“ A neplaćeni porotnici godinu i po dana, veštaci i slično. E, pa neka kažu hiljadu puta da je to pritisak na nezavisno pravosuđe, ali budite sigurni uradićemo sve da korupciju na jedan način istrebimo iz pravosuda i da je svedemo na neki zaista onaj nivo koji postoji svuda u svetu. Jer, korupciju nikada ne možete u potpunosti, ali bar učiniti sve da ona ne divlja. I s druge strane, naterati ih da rade. Evo, sa sadašnjim izmenama, izborom novih predsednika, mogu da vam kažem na desetak sudova, gde smo kao pilot projekat napravili proveru, povećana je ažurnost, efikasnost za 20 posto za ovih pet meseci. Pa, vi vidite kako to izgleda.“

B92: A kako je moguće da se onaj čovek iz SPS-a koji je pucao nađe na listi? Jeste li se raspitali za kandidate?

Stojković: „Mi kao savet dobijamo papir. Taj čovek, koliko ja znam, nije osuđivan. Vi nemate nijedan podatak, govorim vam principijalno, u papiru, mi tako gledamo. Ja ne mogu da znam Srbiju, ja mogu da znam Beograd. I to odmah da vam kažem.“

B92: Čekajte, Vi proveravate te ljude na neki način? Pogledate im CV?

Stojković: „Mi policija nismo. A CV stoji, ali vam piše – Završio fakultet, radio to, ima to, rezultati ti. Mi smo čak u razgovoru, ja tad nisam bio prisutan, bio sam u Briselu, ali savet je imao razgovor sa Odborom za pravosuđe Skupštine. Pa je dogovoreno da im se pre sednice saveta kada se odlučuje dostave spiskovi, jer se pošlo od toga da poslanici koji su birani u celoj Srbiji bolje znaju stanje na terenu. To je ključna stvar, ovaj slučaj govori o tome. Oni bi trebali da ukažu savetu da neko lice ne ispunjava onaj uslov dostojnosti obavljanja funkcije, međutim, mi to nismo dobili. Sada, oni će dobiti predlog saveta – Izvolite, gospodo, ako ima mesta vi odlučite u Skupštini, pa izaberite ili ne izaberite. Ali, ne možete prebaciti meni li vama koji živimo ovde da ja moram da znam ko je tamo u Lebanama i kakav ugled uživa u sredini. Jer, papir govori nešto drugo – nema osude, nema ništa...“

B92: Dobro, bio je on u medijima, svi smo znali za njega.

Stojković: „Da vam kažem, vi znate posle pet ili šest godina...“

B92: A je li mislite...

Stojković: „Ne znam da li znate. Bilo je u medijima tek kada je predlog stigao.“

B92: Da li mislite da takva osoba treba da bude kandidat?

Stojković: „Nemojte od mene to tražiti.“

B92: Od koga da tražim?

Stojković: „Po pitanju saveta, načelan dogovor je postignut, da sve što se dešava na savetu saopštenje daje predsednik saveta. Znači, a tužiocu predsednik tog saveta, a za sudove predsednik tog saveta. Prema tome, ja ću otpoštovati uvek dogovor.“

B92: Kada je emitovan „Insajder“ o spaljivanju dokumenata DB-a, Vi ste tada rekli da tužilac treba da reaguje, odnosno da ga makar ainteresuje otkud dokumenti.

Stojković: „Kako da ne. Evo, vrlo jednostavno, tužilac to mora da prover i da vidi šta je, pod jedan. Radi se o dokumentima koji su nosili oznaku 'službena tajna, državna tajna'. To su dela od jedne do deset godina. Čudi me da tužilac ne reaguje, evo odmah da vam kažem. I opšte, principijalno govorim...“

B92: A kako to tumačite da ne reaguje, kao pravnik?

Stojković: „Ja sam i dao objašnjenje. Nisu bile za badava one izmene Zakona o tužiocima 2002. i 2003. godine. Onda su dovođeni ljudi koji nisu imali čak ni zakonskih uslova. Znače, da je zakon tada promenjen tako da bi mogli da dovedete čoveka, na primer, koji ima dve godine staža, ne čak u tužilaštvu, i da ga poslavite za tužioca Opštinskog tužilaštva, a do tada je bio i sada je princip, kad smo vratili one uredne zakone, da je dve godine pripravnički staž. E, to je ta situacija, vi imate kočnicu u tužilaštvima.“

B92: I to Vi kao ministar pravde sada saopštavate?

Stojković: „Vrlo jasno i precizno – kočnica u tužilaštvu.“

B92: A što do sada nešto niste tim povodom uradili?

Stojković: „Ja mogu da preduzmem ono što sam predložio – po pravu nadzora. Ja imam pravo kada dođe pritužba, kao što je bilo to za gospodina Jovanovića kada su došle pritužbe, da se stoji i da se ne postupa. Ja sam zvanično tražio i od suda i od tužilaštva, i dobio da mi, boga mi, držalo tužilaštvo prijave. A pošto se radi o događaju iz 2001. godine, znate i sami da ide onda zastarelost. Ja sam zvanično rekao da me izveste zašto se ne postupa i rekao tada: „Tužiocima su dužni da postupaju po krivičnim prijavama.“ Njihova je stvar da li će oni zasigurati ili će odbaciti krivičnu prijavu, ali je dužan da postupa. Ne može krivična prijava da stoji u stolu do zastarelosti. To je moja obaveza i to zakonska. Po pravu upravnog nadzora imam pravo to da tražim. Da bi bila čitava hajka, pa boga mi i iz vaše kuće, da to pritisak na nezavisno pravosuđe. Možete li da zamislite zahtev države da postupa njen organ po onim svojim ovlašćenjima koje ima i... šta ovaj narod odvajja od usta i plaća? Narod je željan pravde.“

B92: A šta Vam je... Jeste li pričali sa ovim tužiocem oko ovih dokumenata?

Stojković: „Nemam ja šta da pričam. Te dokumente vide tužioci kao ja, vi ste ih puštali na televiziji. A ja znam da ima nekoliko postupaka gde se vode za odavanje državne tajne za mnogo bezazelnije stvari. E, ja pitam onda – Kako to vršimo mi podelu, pa vama neće

B92: Još dva pitanja. Jedno je, gospodin Tadić uskoro ide u Srebrenicu. Da li mislite da je to dobar potez?

Stojković: „Nemojte mi tražiti da ja komentarišem. Ja nisam privatno lice, ja sam ministar. Ja mogu samo da kažem da gospodin Tadić...”

B92: Kao ministar šta mislite?

Stojković: „... kao predsednik naše države ima ovlašćenja da ode u Srebrenicu. Procena politička je drugo. Ja lično mislim da ovo danas kako se odvija, koliko sam ja shvatio, otići će iz Republike Srpske gospodin Tadić. Prema tome, nemojte tražiti od mene da kažem – Dobro je ili nije. Procena gospodina Tadića kao predsednika, koji ima ta ovlašćenja, je sasvim u redu i ja tu nemam nikakve primedbe.”

B92: I poslednje pitanje. Vratili se još jednom, pokušaću da Vas pitam za 'Ibarsku' na kraju emisije. Ako sretnete danas Vuka Draškovića i ako Vam bude stavio primedbu na presudu za 'Ibarsku magistratu', kako ćete mu objasniti da je presuda pravedna?

Stojković: „Vi sad mene pitate nešto i tražite da se izjasnim. Ja ne znam da li je pravedna ili nije pravedna. Ja znam da je sud doneo presudu, a znam da ja nemam nikakvo ovlašćenje da se mešam u rad suda. Imate onu odredbu ustavnu koja kaže da je sud nezavistan, a tužilaštvo samostalno u radu. Prema tome, vi očekujete od ministra pravde, koji radi reformu da obezbedimo jednom nezavisno pravosuđe, da se ja izjašnjavam o odluci suda. Nikad.”

B92: Da li je, generalno gledano, po Vama, da apstrahujemo 'Ibarsku magistratu', 15 godina za četvorostruko ubistvo pravedna kazna?

Stojković: „Nemojte me to pitati, to je sud doneo odluku. Sud mora da napiše presudu i da da obrazloženje, i da obrazloži zašto je dao tu odluku.”

СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА
о предаји Милорада Луковића Легије

Дана 02. 05. 2004. године био сам на одмору на Златибору. Негде око 21.00 сат јавио ми се телефоном начелник Јавне безбедности, Мирослав Милошевић, и рекао ми је да га је позвао командант Жандармерије, генерал-пуковник Горан Радосављевић са информацијом да се првооптужени за убиство премијера Зорана Ђинђића, Милорад Луковић, предао јединицама Жандармерије. Непосредно после тога контактирао ме је и генерал Радосављевић који ми је потврдио ту чињеницу.

{ С обзиром да се ради о врло опасном лицу, лицу које се дуже времена тражи и за којим је издата црвена потерница Интерпола, одлучио сам да прекинем одмор и да кренем ка Београду. } ①

У међувремену, Милорад Луковић је приведен у службене просторије МУП-а, у ул. Кнеза Милоша бр. 101, зато што су зграда и те просторије изузетно добро чуване, као и због ефикасности саме процедуре, јер је констатовано да је најбоље да се првооптужени, Милорад Луковић, што хитније спроведе у Окружни затвор (исте ноћи). } ②

Када сам дошао у Београд, око 01.00 сат, затекао сам у службеним просторијама начелника Јавне безбедности, команданта Жандармерије и првооптуженог Милорада Луковића. Нешто касније је стигао и Раде Булатовић, директор БИА-е.

{ Првооптужени није износио никакве чињенице, детаље, нити било шта што је везано за поступак који се против њега води, а није ни питан у вези тога од стране ОСЛ лица. } ③

Он је изнео разлоге своје предаје надлежним органима наводећи да је један од основних утађивање истине и заштита свих припадника јединице којом је он командовао, као и да једноставно не може више да издржи да се та јединица и он нападају у јавности.

Такође је изнео да је један од главних разлога његове предаје, на овакав начин, да затражи заштиту за своју децу и своју жену, јер је изразио сумњу да они могу бити предмет освете, притиска, и при том је нагласио да то могу да буду нека лица из Босне, не наводећи имена.

{ У току боравка, Луковић није напуштао просторију. Преи је зграду напустио, на сопствени захтев, пре спровођења Луковића у затвор, генерал-пуковник Радосављевић. } ④

{ Напомињем да је цела процедура око сачињавања пропратне документације рађена доста споро. Радници Управе криминалистичке полиције су, како су ме известили, неколико пута употпуњавали документацију сагласно прописима, зато што су искрсли одређени проблеми у вези његовог смештања у Окружни затвор, због времена у коме је он требало да се спроведе. } ⑤

{ Пошто је испоштована законска процедура, Милорад Луковић је спроведен уз оружану пратњу, око 02.00 часа, у Окружни затвор. } ⑥

МИНИСТАР
Драган Јочић

Ј-Л

16

7. april 2006.

Šta radite generalni inspektore?

Vladimir Božović: Dobro ste primetili tu drastičnu razliku između brojki i rezultata u 2004. i 2005. godini i ova prva tri meseca 2006. godine. Dakle, mi smo za prvih nepunih 10 meseci od mog postavljenja aprila 2004. do kraja te godine podigli 71 krivičnu prijavu, što je za našeg prethodnika, koji je takođe za isti period od 10 meseci podigao 6 prijava, jedan mnogostruk skok. Međutim, tada dolazi do prvih problema ozbiljnih, u kojem je izdata prvo jedna protivzakonita depeša načelnika Resora javne bezbednosti i kojom je ograničen rad Generalnog inspektorata na način da se zabranjuje komunikacija policije sa Generalnim inspektoratom, što je potpuno apsurdno

Gost: Vladimir Božović, pomoćnik ministra, generalni inspektor MUP-a
Voditelj: Jugoslav Čosić

(neautorizovana verzija)

B92: Dobro veče. U Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije danas su predstavljeni dvogodišnji rezultati rada Generalnog inspektorata MUP-a Srbije. Informacije koje su na ovoj konferenciji za novinare saopštene prosto nameću neka pitanja koja su u vezi sa radom policije,

ali i Generalnog inspektorata MUP-a Srbije, na koja ćemo pokušati večeras da dobijemo barem neke odgovore. Gost Poligrafa i Televizije B92 je pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i generalni inspektor MUP-a Srbije Vladimir Božović. Gospodine Božoviću, dobro veče, dobrodošli. Danas ste izneti rezultate dvogodišnjeg rada Generalnog inspektorata na konferenciji za novinare. Ja ovde ispred sebe imam neke od tih rezultata, mislim ove najvažnije, vaš Inspektorat je podigao 103 krivične prijave u prethodne dve godine, od toga 29 u poslednjoj godini, dakle duplo više u prvoj. 84 policajca je dobilo otkaz, uhapšeno ih je 36, 20 zadržano u pritvoru, to su podaci iz poslednje godine. Iz ovih podataka, poređenjem ove godine, odnosno 2005. i 2004. prosto se nameću dva moguća zaključka, jedan da Inspektorat nije radio tako dobro i efikasno kao u prethodnoj godini, a drugi jeste da je policija bolja, što se ne bi reklo prema strukturi krivičnih dela koja su počinjena od strane službenih lica i pripadnika MUP-a Srbije u ovoj godini. Ja imam taj bilans ovde, radi se o 4 ubistva, 8 zlostavljanja, 16 iznuda, 9 razbojništava, 6 teških krađa, 13 primanja mita, 51 falsifikovanje službenih dokumenata, 99 zloupotreba službenog položaja. Kom zaključku treba da budemo bliži?

Božović: Pa, pre svega, kada se predstavljaju rezultati nečijeg rada, uspeh ili neuspeh, puno je prazne priče i neke demagogije, zato sam se ja danas sa saradnicima trudio da naš izveštaj o dvogodišnjem radu bude sadržan u

dijagramima, u brojkama, u konkretnim pokazateljima i on je jasno pokazao kretanje i naš rad kroz ove dve godine. Dobro ste primetili tu drastičnu razliku između brojki i rezultata u 2004. i 2005. godini i ova prva tri meseca 2006. godine. Dakle, mi smo za prvih nepunih 10 meseci od mog postavljenja aprila 2004. do kraja te godine podigli 71 krivičnu prijavu, što je za našeg prethodnika, koji je takođe za isti period od 10 meseci podigao 6 prijava, jedan mnogostruk skok. Međutim, tada dolazi do prvih problema ozbiljnih, u kojem je izdata prvo jedna protivzakonita depeša načelnika Resora javne bezbednosti i kojom je ograničen rad Generalnog inspektorata na način da se zabranjuje komunikacija policije sa Generalnim inspektoratom, što je potpuno apsurdno. Mi smo to u više pisama ministru intervenisali i tek nakon šestog puta ja mislim, ministar je povukao tu depešu. Nakon toga došlo je do promene pravilnika kojim su bitno skraćena i sužena naša ovlašćenja i pozicionira na mesto uloga i nadležnost Generalnog inspektorata kao institucije, da podsetim samo i vas i gledaoce, koja je po nagovoru i pritisku međunarodne zajednice i uspostavljena. Nažalost, bojim se tragično kasno, i to juna 2003. godine, pored svega onoga što se od '90-ih godina do 2003. dešavalo i posle tragičnog i strašnog ubistva premijera u martu te iste godine.

B92: Vi ste praktično promenom ovog Pravilnika isključeni iz sistema obaveštavanja kada su u pitanju te najvažnije stvari, izveštaji Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije. Jesam li u pravu kad to kažem?

Božović: Da, da. Postoji drugi pravilnik koji reguliše izveštavanje i informisanje određenih lica u samom Ministarstvu unutrašnjih poslova od strane operativnog centra MUP-a i tu je negde, čini mi se u maju, bilo nekih promena i tada smo isključeni iz obaveštavanja.

B92: Gospodine Božoviću, već se mesecima priča o tome da Inspektorat i ostali deo MUP-a ili MUP i Inspektorat nisu u dobrim odnosima, zapravo da postoji jedan sukob i na ličnoj relaciji, dakle, generalni inspektor MUP-a i ministar unutrašnjih poslova. U kakvim ste odnosima, kako biste opisali te odnose? Danas ste na pres konferenciji jedan veliki deo odgovornosti za tu vrstu neefikasnosti ili nedostatak bolje efikasnosti Inspektorata premestili ste na ljude iz MUP-a.

Božović: Ja sam jednostavno danas pokazao realne pokazatelje, a novinari su izvlačili zaključke koje su mogli da izvuku.

B92: Pa, zaključak je bio da ne sarađujete.

Božović: Da, ja bih voleo da podvučem da se tu ne radi o nikakvom ličnom sukobu. Dakle, ja nisam pre 35 godina u Nikšiću rođen kao generalni inspektor, nego sam rođen kao jedna obična beba, kao i vi, kao i svaki čovek, i ovo sve što ja insistiram je ustvari ono što insistira OEBS; Savet Evrope, Evropska unija, kolege iz okruženja i standardi profesionalnog postupanja policije.

B92: Ako nije lično, to znači da se ministar opire tim standardima...

Božović: Zašto to nije prihvaćeno na taj način, meni je jako žao, ali je to što se danas pokazalo kroz rezultate jasan i vidljiv pokazatelj da je ono na šta sam ja ukazivao prilikom promene pravilnika, a onda prilikom promene i novog zakona o policiji se nažalost i desilo, i videli smo kakvi su rezultati. Ja vam moram priznati, to sam i danas rekao, da lično, ni kao generalni inspektor, ni kao građanin nisam zadovoljan postignutim rezultatima. Čak i da su oni mnogo bolji ne bih bio zadovoljan, jer živimo u zemlji u tranziciji, mnogo toga treba reformisati, mnogo toga se trebamo suočiti sa prošlosti i mnogo toga trebamo popraviti. Neki drugi su možda zadovoljni stanjem u policiji, ali ja zaista nisam. Naravno, mnogo je i objektivnih i subjektivnih

razloga, težak materijalni položaj, male plate, nedovoljna opremljenost, nedovoljna regulativa i tako dalje, novi zakon, sve su to razlozi koji utiču da ni vi kao medij, ni ja kao generalni inspektor ne budem zadovoljan.

B92: Dobro, gospodine Božoviću, hajde, recite nam da ili ne, da li vaš Inspektorat vodi istragu sa očigledno protivzakonitim sastankom i razgovorom koji su sa Miloradom Ulemekom Legijom imali šef Državne bezbednosti gospodin Bulatović i ministar policije gospodin Jočić u trenutku kad se Legija predao?

Božović: Ja mislim da tu više nema ničega što bi bilo predmet istrage, da li naše, osim...

B92: Kako nema, prekršen je zakon...

Božović: To je stvar tužilaštva, tu nema ničega što bi...

B92: Je li Inspektorat vodio neku istragu, da li postoji...? Pa, čekajte, vodili ste istrage u brojnim drugim slučajevima, postoje pisani dokumenti koji su tragovi tih istraga...

Božović: Ja sam nakon hapšenja ili predaje prvooptuženog za ubistvo premijera Đinđića...

B92: Jeste vi znali da se Legija predao?

Božović: Ja to tada nisam znao, u trenutku...

B92: U trenutku kada se predao niste bili obavešteni kao pomoćnik ministra za unutrašnje poslove?

Božović: Nisam bio obavešten.

B92: Zašto niste bili obavešteni?

Božović: Pa, to je bila odluka tada ljudi u samom vrhu MUP-a koji su odlučili da mene ne obavešte. Ja sam se takođe nalazio na Zlatiboru, kao i ministar Jočić i ja sam od nekih novinara tu prvu informaciju čuo, da bi me nekoliko minuta pozvao Vuk Drašković i gospođa Danica Drašković da me pitaju - da li ti kao pomoćnik ministra, generalni inspektor znaš da li je to tačno ili nije tačno. Ja sam, nažalost, rekao da ne znam, ali da sam dao zaduženje mojim pripadnicima Generalnog inspektorata da to provere. Posle par minuta moji su se pripadnici javili i rekli da su obavešteni od dežurnog operativnog centra MUP-a da to nije tačno i da ne postoje nikakve informacije. Ja sam pokušao da dobijem ministra Jočića, on se prvo vreme nije javljao, kao i pomoćnika drugog, gospodina Miloševića, takođe se nije javljao na telefon, da bi možda u neko vreme, pošto su me novinari već počeli intenzivno zvati i već govoriti detalje, u neko se vreme javio ministar Jočić i rekao mi je da je on na putu od Zlatibora ka Beogradu i da ne zna nikakve detalje, samo da se tamo nešto dešava i da ćemo se kao čuti. Nažalost, posle toga mi se nije javio, kao ni general Milošević, ali sam u jednom trenutku... da, u jednom trenutku sam na telefon mobilni generala Miloševića dobio komandanta Žandarmerije tadašnjeg, gospodina Radosavljevića Gurija. Predstavio sam se ko sam, šta sam, on je rekao - šefe, izvolite, ja sam rekao šta se to dešava, Guri, objasni mi. Evo, ja sam se tu zatekao, javio sam se ja na Miloševićev mobilni, predao se Šareni, tako je nešto rekao čini mi se. Ja kažem - koji Šareni, pa eto, tu je Legija, predao se mojim ljudima, ja sam ga doveo, očekujemo tu ministra, ne mogu ništa dalje da pričam i ne mogu dalje da razgovaram, prekinuo je vezu. Ja sam naravno na kolegijumu prvom posle tog događaja hitno zatražio izveštaj od komandanta Žandarmerije, od načelnika Resora Miloševića o tome i zamerio oštro i ministru i operativnom centru zašto nisam obavešten

kao pomoćnik ministra i generalni inspektor. I nažalost, taj izveštaj generala Miloševića i generala Radosavljevića čekao sam, siguran sam, negde oko tri meseca, i onda su mi oni dostavili po jednu službenu belešku na jednoj strani. Etō, to je to.

B92: Da li se ta službena beleška podudara sa ovim što je novinarima prezentirao ministar Jočić kao službenu belešku o razgovoru sa Legijom?

Božović: Da, ta službena beleška, dve zapravo...

B92: A kada ste, gospodine Božoviću, saznali da je taj razgovor trajao više nego što traje obična legitimacija nekoga za kojim postoji poternica?

Božović: Pa, mislim da sam o tome saznao nešto na Odboru za bezbednost, kada su narodni poslanici pitali o tome ministra i iznosili to...

B92: Vi ste advokat, je li vam tada bilo jasno da je prekršen zakon?

Božović: Pa, prosto, bilo mi je nelogično i nepotrebno da se tako nešto...

B92: Čekajte, čekajte, je li vam bilo jasno da je prekršen zakon ili vam nije bilo jasno, pošto ste advokat, ja vas pitam zato što ste čovek koji ima dovoljno pravnog obrazovanja da napravi takvu procenu?

Božović: Moje pravno obrazovanje mi govori da u tom trenutku takvom je potrebno lice identifikovati, utvrditi identitet i sprovesti ga neodložno u Centralni zatvor, jer je ono u nadležnosti pravosudnih organa. To se nije desilo iz razloga poznatih...

B92: Zašto niste preduzeli istragu? Zašto Generalni inspektorat nije preduzeo istragu ko god da je bio uključen, jer se radi zaista o velikom slučaju?

Božović: Ja sam vam rekao da smo mi preduzeli istragu, ja sam zatražio izveštaj od generala Radosavljevića, dobio sam posle tri meseca taj izveštaj. Zatražio sam izveštaj od generala Miloševića, dobio sam. Nakon toga, o tome raspravlja Odbor za bezbednost, o tome je javnost do te mere upoznata da o tome je dopro glas do državnog tužioca....

B92: Ja vas pitam da li ste vi kao Inspektorat sačinili određenu dokumentaciju koja je vezana za istragu, jeste ili niste?

Božović: Mi imamo tu dokumentaciju svu...

B92: Koja je to dokumentacija?

Božović: Dakle, to su ovi izveštaji o kojima govorim.

B92: Ne razumem vas...

Božović: To su izveštaji, Gurijev izveštaj, to je izveštaj generala Miloševića o predaji. I evo, videli smo sad najnoviju objavljenu ovu službenu belešku ministra, zaista ja ne znam ni kome je ona upućena...

B92: Je li u kompetenciji Inspektorata da predlaže ili da sprovodi određene sankcije kada je u pitanju protivzakonito ponašanje pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova?

Božović: Jeste, ali novim izmenjenim pravilnikom to se ne odnosi na ministra, nego na sve ispod ministra.

B92: Dobro, a šta se događa sa gospodinom Bulatovićem i uopšte, kad je pravilnik stupio na snagu?

Božović: Sa gospodinom Bulatovićem se dešava da je on apsolutno van bilo kakvog domaćaja kontrole Generalnog inspektorata, za BIA je ustanovljen generalni inspektor koji nažalost nije izabran.

B92: Kada su ovi propisi stupili na snagu?

Božović: Propisi su stupili na snagu negde početkom 2005. godine.

B92: To znači da ste imali vremena da pokrenete istragu, da predložite sankcije...

Božović: Ali ni prethodni pravilnik, koji je doneo ministar Mihajlović, dakle, nije omogućavao kontrolu samog ministra.

B92: Gospodine Božoviću, da li ste završili izveštaj o učešću i ponašanju policije u slučaju džamija?

Božović: Da, završili smo kompletan izveštaj...

B92: Gde je taj izveštaj, zašto javnost ništa o njemu ne zna, zašto on nije javnosti prezentovan?

Božović: Taj izveštaj je prosleđen kabinetu ministra i u njemu je jasno, nedvosmisleno, veoma objektivno, profesionalno, sveobuhvatno prezentovana celokupna dešavanja tokom paljenja džamije u Nišu, a mnogo više naravno u Beogradu.

B92: Ko je odgovoran za to što nije sačuvana bezbednost tog objekta prema vašem izveštaju?

Božović: Prema našem izveštaju, dakle, najodgovorniji za stanje samog tog događaja i paljenja beogradske džamije jeste Sekretarijat u Beogradu na čijoj se to nadležnosti nalazi, zatim izveštaj...

B92: Čekajte, čekajte, ne radi se o nevladinoj organizaciji, radi se o Sekretarijatu koji dobija instrukcije i naređenja. Molim vas, onda budite eksplicitni, recite nam do kraja šta stoji u tom izveštaju, jer je svakako jasno da se beogradski Sekretarijat ponašao prema instrukcijama, prema naređenjima koje je dobijao, radi se o policiji, radi se o subordinaciji, naređenjima.

Božović: Da, ali vi morate preduzimati sve potrebne mere i radnje bez obzira na naređenja kako biste izvršili ustavne i zakonske svoje obaveze. Gospodine Čosiću, pre nego što će biti napadnuta beogradska džamija već je izgorela džamija u Nišu, to je dovoljan razlog da se preduzmu neophodne mere da se zaštititi objekat takav u Beogradu. Dakle, ja govorim o izveštaju kojeg smo mi prosledili kabinetu ministra, u kojem se još preliminarno, dakle, postavlja zaključak da je neophodno da nam na te okolnosti da izjavu i sam ministar...

B92: I je li vam ministar dao izjavu?

Božović: Ministar nam nije dao izjavu, on je dao...

B92: Kako ste onda zaključili izveštaj...?

Božović: Molim vas, samo malo da završim...

B92: Onda niste završili izveštaj...

Božović: On je dao službenu belešku i izjasnio se na navode njegove uloge u tom događaju. To je isto uradio i načelnik Resora javne bezbednosti general Milošević. Nakon te njihove dve službene beleške mi smo taj izveštaj praktično doveli do kraja, sa jednim preliminarim zaključkom, a to je da mi u tom izveštaju konstatujemo sve propuste i kažemo da bi izveštaj mogao sveobuhvatno da se zaokruži potrebno je na određene okolnosti, kontradiktornosti da se obavi razgovor sa ministrom i načelnikom Resora. Tražili smo taj razgovor...

B92: I razgovor sa načelnikom Resora? I nisu pristali ni jedan ni drugi?

Božović: Ni jedan ni drugi nisu pristali...

B92: Dakle, ministar i načelnik Resora ne žele da se odazovu zahtevu Generalnog inspektorata MUP-a da odgovore na neka pitanja...

Božović: Oni su to uradili kroz formu službene beleške...

B92: Čekajte, jeste vi tražili belešku ili ste tražili razgovor?

Božović: Tražili smo razgovor.

B92: Dakle, odbili su razgovor?

Božović: Odbili su razgovor.

B92: I gde se u ovom trenutku nalazi vaš izveštaj?

Božović: Kod ministra. Izveštaj je vrlo, vrlo važan, on se nalazi kod ministra, ali sa zaključkom da se sugeriše ministru, naš je zaključak, da on postupi i da izjavi nama i on i general Milošević i još dva-tri generala ili načelnika uprava su u pitanju, kako bi onda izveštaj bio sveobuhvatan, a ta odluka da li će on to da učini ili ne je na njemu.

B92: Zašto niste tužilaštvu dostavili izveštaj?

Božović: Prethodno je o celom tom događaju...

B92: Nego ste dostavili ministru koji je jedan od aktera tog događaja...

Božović: Samo malo... Prethodno je, dakle, o tom celokupnom događaju dostavljen jedan izveštaj tužilaštvu pre nego sam ja došao u MUP. Znafe, to se desilo 17-18. marta, pa je onda...

B92: Gospone Božoviću, moje pitanje je veoma jednostavno, vi ste završili jedan izveštaj od kad ste vi došli u Generalni inspektorat i postali ste inspektor. U tom izveštaju određenu ulogu imaju načelnik Resora javne bezbednosti i ministar policije. Maločas ste rekli da postoje pitanja na koja oni mogu da daju odgovore. Zašto taj izveštaj niste predali tužilaštvu? Zašto ga vi niste predali tužilaštvu, vaš izveštaj?

Božović: Nismo predali tužilaštvu, jer obzirom da i u onim do sada preliminarim zaključcima i tim šta god da bude utvrđeno, po nama, dakle, ne po meni lično, nego po pet ljudi koji su radili taj izveštaj, po radnoj grupi, ne postoje elementi krivične odgovornosti. Dakle, mi ne možemo tvrditi da je ministar, načelnik Resora, načelnik SUP-a Beograd ili bilo ko svesno ili namerno opstruirao rad policije da bi izgorela džamija. Zaista moramo biti objektivni.

B92: Dobro, ali postoje elementi velike nepažnje.

Božović: Postoje elementi nepažnje i disciplinske odgovornosti koja nažalost zbog proteka vremena i takvih pravila...

B92: Ali vi niste predložili nikakve mere, niste izveštaj dali tužilaštvu, niste praktično ništa uradili osim što ste ga poslali ministru policije, jesam li ja u pravu?

Božović: Pa, dobro, ako to vi kažete samo, to je jedan ogroman rad, jedan ogroman izveštaj, drugo, nije ministar policije ne znam sad neko u nekoj zabit, čovek je na vrhu Ministarstva, to stoji u kabinetu ministra zavedeno.

B92: Da li u tom izveštaju postoje transkripti razgovora između načelnika SUP-a Beograd i ministra policije iz te noći?

Božović: Da, postoje stenogrami...

B92: Postoje stenogrami... da li postoje naređenja koja su izdavana načelniku gradskog SUP-a? Ne morate nam sve reći za šta mislite da ne možete da nam kažete, recite mi da li postoje...

Božović: Postoji određena komunikacija i postoji određeni stepen njihovih...

B92: Da li postoje naređenja, gospodine Božoviću?

Božović: Pa, to je više ja bih rekao bilo u formi nekih konsultacija, nisu to baš bila naređenja...

B92: Nemojte, molim vas, policija se ne konsultuje, policija naređuje, molim vas, to je sistem subordinacije, postoje li naređenja ili ne?

Božović: Kao čovek prvi beogradske policije trebate da preduzimate mere i radnje, nemate šta da očekujete da vam ministar koji je pre 15 dana postavljen kao politička funkcija, da vam on određuje koliko vam treba policajaca da zaštitite beogradsku džamiju ili da, ne znam, ovo ili ono.

B92: Vi sad zapravo branite poziciju ministra policije.

Božović: Ne, ja ga ne branim apsolutno...

B92: Kakve veze ima kad je ministar došao na poziciju ministra?

Božović: Prosto, taj izveštaj je obuhvatio celokupno ponašanje svih aktera tog događaja, znači, moramo da imamo u vidu da je došlo do promene na čelu Ministarstva, čini mi se desetak, 15 dana pre toga, da još uvek nije uspostavljen čitav bio sistem, da je načelnik...

B92: Kakve to veze ima sa bezbednošću građana ovog grada, gospodine Božoviću? Znači, kad god se menja ministar ili načelnik SUP-a mi treba da se tresemo i da strepimo da li će neko da nam zapali kuću?

Božović: Ja samo govorim o jednom sveobuhvatnom ambijentu kojeg smo mi predstavili u tom izveštaju i zaista ne mislim da postoji krivična odgovornost ni svesna namera da neko namerno zapali džamiju ili mu pomogne u paljenju džamije.

B92: Gospodine Božoviću, nedavno ste izjavili da je sklonjena dokumentacija u vezi sa slučajevima gubitka života policajca Kosovića u martovskim demonstracijama '91. i učenika Branivoja Milinovića, kao i u slučaju građanke Danice Drašković. Kako je moguće da neko tako drastično

prekrši zakon i skloni dokumentaciju? Kakve su vaše informacije o tome ko je to mogao da učini i kakvi su tragovi u vezi sa tim gestom?

Božović: Mi upravo završavamo četiri izveštaja o tom periodu, dakle, od '91. 9. marta događaji, pa zatim događaji iz juna '93. ubistvo policajca Nikolića, hapšenje i prebijanje Vuka i Danice Drašković, kao i tragična pogibija demonstranta Starčevića iz '96. godine prilikom protesta. I ono što ste vi rekli je zaista neverovatno da se desilo da je u tužilaštvu mnogo pre zakonskog roka uništen predmet ubistva Nedeljka Kosovića i učenika Branivoja Milinovića, da je krivična prijava koja je trebala da bude podneta protiv NN izvršilaca ili nekog izvršioca u SUP-u grada Beograda zavedena novembra 2005. godine. Da SUP Beograda nama tvrdi da ne postoje dokumenti o tome ko je naredio, ko je hapsio, ko je brutalno pretukao Vuka i Danicu Drašković juna '93. godine, kao ni obdukcioni nalazi recimo za Starčevića i policajca Nikolića. To su zaista ogromni propusti kako na strani policije, tako i na strani tužilaštva. Mi ćemo vrlo brzo, ja se nadam do kraja sledeće nedelje izaći sa tim izveštajima, uputićemo te izveštaje ministru, predsedniku Vlade i u najvećem delu i javnosti, obzirom da je javnost zainteresovana. Naišli smo na mnogobrojne prepreke i opstrukcije, nedostavljanje dokumentacije je redovno, zatim do toga da, eto, ta recimo dokumentacija u SUP-u grada neka postoji od '91. i '92. a baš to što se tiče Vuka i Danice Drašković ne postoji, što zaista navodi na osnovanu sumnju da se žele prikriti počinioци te torture, tih upotreba sredstava prinude suprotnih zakonu, kao i onog događaja oko upotrebe sredstava prinude, odnosno vatrenog oružja kada je život izgubio učenik Branivoje Milinović, kada je deštvovala grupa požarevačkih policajaca. Dakle, tu smo zaista pri kraju i uz sve opstrukcije, uz sve ono što je prosto neverovatno, da smo dobili odgovor iz Bezbednosno informativne agencije da ona u tom periodu, iako je bila Resor Državne bezbednosti, kao deo MUP-a, nema nikakvih dokumenata i audio i video materijala. Dakle, prosto nameće na zaključak da je to potrebno istražiti do kraja, ne zato da bi se neko...

B92: BIA nema nikakvih materijala i nikakvih zapisa o tom događaju?

Božović: Pa, nakon moje intervencije i drugih intervencija javio se direktor koji je rekao usmeno da, taj odgovor je nama bez njegovog znanja dostavljen i da će nam biti dostavljen, prosleđen materijal. I ja očekujem da će se to desiti uskoro, kako bi mogli tu priču zaokružiti. Samo da kažem, ne zbog revanša, ne zbog toga da mi želimo da se politički sad obračunavamo, kao ja sam tu ispred SPO-a, da bi se neko progonio, neki policajac, već da se pošalje jasna poruka građanima Srbije da se to nikada nigde više ne sme dogoditi i da niko ne može, recimo, u policiji da se oklizne na sapun pa izgubi život i da to bude predmet neke nove istrage.

B92: Gospodine Božoviću, Vrhovni sud je pre izvesnog vremena poništio odluku prvostepenog suda kojom je Makina grupa oslobođena bilo kakve odgovornosti i sa kojom su se ljudi koji čine tu grupu našli na slobodi. Ja znam da vi kao pravnik nećete komentarisati biće te presude, ali moram da vas pitam, da li vam ova presuda unosi nelagodu s obzirom da su praktično u vašim izveštajima članovi te Makine grupe predstavljeni kao nevini građani koji su bili izloženi neviđenoj policijskoj torturi. Svi ti građani su danas nedostupni policiji, usput da i na to podsetim naše gledaoce.

Božović: Ne, apsolutno mi ne čini nikakvu nelagodu, taj izveštaj je urađen po zahtevu tužilaštva, sve šta su određeni akteri u toj istrazi radili. Nijedan građanin za nas niti je nevin, niti je kriminalac, to utvrđuje sud. Postoje neoborivi dakle, dokazi o primenjenoj torturi, postoje lekarski nalazi i sad zaista ja ne mogu da delim građane na dobre i loše, svi su jednaki pred zakonom. Ono što se u celom tom slučaju pojavljivalo u javnosti zaista je obilovalo klevetničkim i uvredljivim napadima i na mene lično i na Generalni inspektorat, a dodajmo i to da je krivičnu prijavu protiv aktera tog celog

događaja podneo UBPOK u to vreme i da je određen pritvor ljudima koji nisu bili u pritvoru...

B92: Gospodine Božoviću, ja moram da vas podsetim na nekoliko elemenata vrlo važnih iz tog vremena. Evo, maločas ste rekli, zaokružili ste izveštaj o džamiji, niste saslušali ministra policije, isto tako ste napravili izveštaj o načelniku beogradskog SUP-a Milanu Obradoviću, njega takođe niste saslušali i predali ste taj izveštaj UBPOK-u i na osnovu tog izveštaja on je uhapšen.

Božović: Ne, ne, nije to tako, mi smo taj izveštaj predali tužilaštvu koje je pre toga reklo da obustavimo svake dalje aktivnosti i rad jer je po tom predmetu dva inspektora iz Generalnog inspektorata su odlukom ministra prebačeni u UBPOK i oni su nastavili dalje tamo da rade u konsultacijama sa okružnim tužiocem. Mi smo bili isključeni iz te priče, mi smo taj izveštaj prosledili tužilaštvu i tačno je da nismo saslušali...

B92: Kako ste bili isključeni, pa radi se o članovima vašeg Inspektorata...?

Božović: Oni su odlukom ministra prebačeni u UBPOK, tog momenta oni više nisu moji pripadnici, prema tome, ja ne mogu da odgovaram za rad ljudi koji su postali članovi druge org. jedinice.

B92: Dobro, ali radili su pre toga, gospodine Božoviću, znate kako, ispada da je general Obradović koji je vodio akciju 'Sablja' završio u pritvoru, a drugi gospodin Obradović i gospodin Veljović koji su bili članovi vašeg Inspektorata i koji su vodili istragu protiv njega, oni su nagrađeni, gospodin Obradović savetničkim mestom pored ministra, a gospodin Veljović generalskim činom i pozicijom načelnika Uprave kriminalističke policije. Zar vama to ne liči ni na koji način na kampanju, a ja vas sad podsećam da ste napravili izveštaj o čoveku s kojim ni jednog jedinog minuta niste razgovarali, niti vi, niti bilo ko iz Inspektorata, niti bilo ko iz UBPOK-a, kako je to moguće?

Božović: Pa, mi smo pre toga recimo sa generalom Obradovićem vrlo detaljno razgovarali o džamiji. Naravno, ja nisam razgovarao...

B92: Ja vas pitam za Makinu grupu... zaboravite džamiju, pričali smo deset minuta o džamiji...

Božović: ... da smo ga saslušali u tom predmetu, nije bilo potrebe niti straha da ga ne saslušamo. Drugo, ja ne saslušavam, jer to nije moj posao. Onog trenutka kada je nama tužilac rekao - dalje vi zaustavite svu priču, mi smo je zaustavili, ljudi su otišli u UBPOK i nastavili. Ja vam tvrdim da je predmet ostao dalje kod nas i u nadležnosti Generalnog inspektorata bio bi saslušan i Obradović i Bracanović i Pažin...

B92: Ne, ali zašto nije, zašto nije do trenutka dok čitav slučaj nije prešao u UBPOK? Pa, valjda je normalno kad protiv jednog policijskog generala pravite istragu da prvo njega saslušate.

Božović: Nije normalno prvo, postoji mnogo drugih predradnji koje su bile potrebne da se odrade. Naravno da je trebalo i njega saslušati i on je saslušan kasnije...

B92: Jeste kad je uhapšen...

Božović: To je već bilo u nadležnosti drugih zaista, niti sam ga ja hapsio, niti...

B92: Gospodine Božoviću, znate, kada 7 dana pred hapšenje gospodina Obradovića vaš izveštaj, izveštaj Inspektorata dođe u medije, onda to veoma

liči na kampanju.

Božović: Pa, ja mislim da nije, da se to desilo možda u...

B92: Jeste, gospodine Božoviću, 7 dana pred hapšenje gospodina Obradovića, generala policije, izveštaj iz vašeg Inspektorata je objavljen u dve dnevne novine.

Božović: Ne, ja mislim da su objavljeni samo neki delovi, izveštaj ima nekoliko stotina stranica i zaista nije mogao biti...

B92: Pa, to... samo delovi... Molim vas, kako je moguće, radi se o službenoj tajni, je li vaš izveštaj službena tajna?

Božović: Bio je... naravno da je službena tajna...

B92: U trenutku kada je objavljen? Koliko ljudi je potpisalo taj izveštaj, gospodine Božoviću?

Božović: Pa, potpisalo ga je onoliko koliko je radilo, troje, četvero...

B92: Troje, evo da vas podsetim ako ste zaboravili. Za njega su dakle sigurno, pouzdano znala tri službenika Inspektorata i znali ste vi kao generalni inspektor, ko je mogao da da taj izveštaj medijima?

Božović: Taj izveštaj je bio u obradi, u radu dakle, u stalnoj komunikaciji je bio i kabinet ministra...

B92: To je službena tajna, gospodine Božoviću... Tri čoveka su potpisala taj izveštaj i vi ste za njega znali, ko je mogao da da medijima 7 dana pred hapšenje generala Obradovića taj izveštaj u dve dnevne novine?

Božović: Ne znam, ja mislim da je mnogo važnije pitanje odgovornosti onoga šta je tu u tom izveštaju...

B92: Ne mislite da je odlivanje službene tajne nevažno pitanje, to mislite?

Božović: Ne, važno je pitanje, ali zaista ne snosim tu nikakvu odgovornost, niti znam kako se našlo. A recite mi vi kako se nalaze mnogi izveštaji i mnoge službene tajne u vašoj emisiji Insajder recimo, vaše televizije i mnoge druge stvari, zaista...

B92: Gospodine Božoviću, četiri osobe znaju u jednom trenutku za taj izveštaj...

Božović: Ma, nije tačno, taj izveštaj je radilo nekoliko inspektora, ovi prelaze u UBPOK, onda se nastavlja druga ekipa...

B92: Ja znam da su tri osobe potpisale taj izveštaj...

Božović: Tu je sigurno 10-15 ljudi znalo na ovaj ili na onaj način, drugo, oštećene strane, određene nevladine organizacije. Dakle, mnogo ljudi je bilo zainteresovano i moglo znati i koliko se meni čini, na jednoj od konferencija za štampu upravo je, ne znam, čini mi se Čedomir Jovanović i general Obradović podelili taj izveštaj svim novinarima, kompletan, a ovo su bili neki fragmenti, segmenti koje su mediji objavili.

B92: Tako je, sve se događa mnogo, mnogo kasnije, nakon što je general Obradović bio uhapšen, nakon čitavog procesa. Ja vas samo pitam...

Božović: Kako, kasnije ili ranije, vi sad kažete kasnije?

B92: Ja vam kažem da je 7 dana pred hapšenje generala Obradovića izveštaj koji je službena tajna, izveštaj vašeg Inspektorata za koji znate vi i najmanje još tri osobe koje su ga potpisale došao u medije.

Božović: I nije izveštaj ceo nego mali jedan deo, zaista od 400-500 strana ako su novine objavile pola strane...

B92: Vi tu ne vidite nikakvu odgovornost vašu lično kao inspektora za dokument koji je iscurio van vaše kancelarije?

Božović: Pa, obzirom na sve ovo kako se radi i dešava, mislim da tu nema odgovornosti zaista i da ima mnogo prećih stvari da se traži odgovornost.

B92: Hajde da se vratimo još malo, da se koncentrišemo na vaš Inspektorat. Bivši ministar za komunikacije u Vladi Republike Srbije, Vladi gospodina Đinđića, Vladimir Beba Popović, bivši šef biroa za medije, izjavio je u nezavisnim novinama da je imao uvid u službenu belešku od 40 strana u kojoj se mogu naći objašnjenja za brojna ubistva u Srbiji, ali da je smetnja tom procesu činjenica da je jedan od kako je rekao, članova bande danas visoki funkcioner MUP-a, odnosno Generalnog inspektorata MUP-a Republike Srbije.

Božović: Samo mi recite otkad je ta beleška?

B92: Ja ne znam...

Božović: Šta on kaže otkad je ta beleška?

B92: Ja citiram bivšeg šefa biroa...

Božović: Šta on kaže, čini mi se da ste rekli da postoji beleška?

B92: Tako je, da postoji službena beleška...

Božović: Iz kojeg vremena?

B92: To ne mogu da vam kažem, ja to ne znam, nisam video da je to pomenuo u tom trenutku....

Božović: Ja mislim da se to pominjalo u medijima, da postoji neka beleška iz 2001. godine i zaista bi bilo vrlo zanimljivo da se postavi pitanje šta je od 2001. godine SUP Beograda, MUP Srbije, UBPOK radio, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005. i evo, ovih tri meseca 2006. Ako imamo ovako predstavljen odnos snaga u Ministarstvu i ako vi mislite da je taj neki... niti znam ko je taj i šta je, on prepreka da se ne radi istraga od 2001. godine, onda to u najmanju ruku nema veze s mozgom.

B92: Pa, vi znate da to može da funkcioniše tako, dakle, da neko lično može da sprečava ako ima tu vrstu autoriteta.

Božović: Ne, ne može. Ja sam generalni inspektor i sigurno sam iznad svakog radnika Generalnog inspektorata.

B92: Što vam ministar nije dao izjavu kad ste tražili?

Božović: To pitajte ministra, pa šta treba da radim, da se bijem s ministrom?

B92: Dobro, znači moguće je, samo o tome govorim, znači moguće je da vaš autoritet ne mora da odlučuje u pojedinim slučajevima.

Božović: U okvirima zakona, pravila službe i pravilnika...

B92: Da li imate ideju na koga je gospodin Popović mislio?

Božović: Nemam ideju, zaista ne znam i mislim da je to vrlo važno da se istraži, ne samo ta beleška iz 2001. nego sve drugo, imamo šverc duvana, imamo ne znam ni ja šta...

B92: U redu, u redu, mi sad govorimo o vašem Inspektoratu. To nije jedina osoba koja je sporna, barem je osporava gospodin Popović, dakle, imali ste i osobu koja je isključena, izbačena iz MUP-a, za koju se kasnije ispostavilo da je uključena u podmićivanje sudije Vrhovnog suda i da je, tako da kažem, uključena u pokušaj oslobađanja Jotkine grupe.

Božović: To je zaista, gospodine Čosiću, jedna gruba kleveta i ja mislim da to ste jednom ponovili, ne vi nego vaš gost, novinar Vremena. Nikakvo učešće bilo koga iz Inspektorata nema u podmićivanju sudije, niti ima korupcije u Inspektoratu...

B92: Ne, ne, ja sam samo rekao da je uključena u priču, da je ta osoba bila uključena u priču...

Božović: Na koji način?

B92: U veoma negativnom kontekstu. Vi vrlo dobro znate o čemu ja govorim, gospodine Božoviću.

Božović: Apsolutno dobro znam i zato sam siguran da ne postoji nikakva odgovornost niti moja, niti te osobe, niti bilo koga iz Generalnog inspektorata, a pogotovo što je u procesu Jotkine grupe, odnosno navodne torture koja je izvršena postupao prethodni generalni inspektor i nijednu službenu radnju otkad sam ja na čelu Generalnog inspektorata nismo preduzeli prema SUP-u Kruševac koji je radio Jotkinu grupu. Tako da je to zaista jedan splet kleveta, uvreda, rekao sam, to je izrekao novinar Vremena gostujući ovde kod vas...

B92: Jeste vi otpustili tu osobu iz Inspektorata?

Božović: Ne, nisam je otpustio.

B92: Niste je otpustili? Dakle, stojte iza te osobe...?

Božović: Ni iza koga ja ne stojim, verujte, ja stojim iza samog sebe i svog rada...

B92: Čekajte, sad ste upravo rekli da je to kleveta i da to nema veze sa Inspektoratom...

Božović: U tom slučaju apsolutno ne postoji odgovornost nikoga u Generalnom inspektoratu, ali mislim da je o tome kada je počelo da se piše u javnosti trebalo lično i kabinet ministra i ministar lično da stane i da kaže - ako ima na koji način ima i da se jednostavno ta priča skine s dnevnog reda. To se povlačilo 10-15 dana po novinama i iščezlo u moru drugih priča.

B92: Dobro, hajde da porazgovaramo o još jednoj temi u koju je uključen drugi Božović, vaš rođeni brat Andrija Božović, koji je prema krivičnoj prijavi policije naneo teške telesne povrede jednoj osobi u tuči u kafiću 007. Prvo opštinsko tužilaštvo je podiglo krivičnu prijavu, odnosno tužbu na osnovu policijske prijave i nedavno, ako se ne varam, povuklo tu tužbu, jesam li u pravu?

Božović: Verujte, nikakve detalje osim da je podneta policijska krivična prijava kao što ste rekli, što govori da su svi jednaki pred zakonom...

B92: Da li ste u tom slučaju i zbog slučaja vašeg brata ikada razgovarali sa generalom Simićem?

Božović: Naravno da sam razgovarao.

B92: Jeste zvali generala Simića? Zbog čega ste zvali generala Simića, vaš brat je uključen u ovaj incident?

Božović: Evo, sad ću vam objasniti. Dakle, u medijima se pojavilo vrlo ružno na celoj strani pojedinih tabloida - brat generalnog inspektora prebio, ne znam, nekoga...

B92: Što ste zvali generala Simića?

Božović: Samo malo da završim. I u tom vrlo ružnom kontekstu sam se ja osetio zaista malo povređen, jer svako je odgovoran jednako pred zakonom.

B92: Kakve to veze ima sa generalom Simićem?

Božović: Ja sam pozvao generala Simića i rekao mu da postupanje policije u tom slučaju bude kao i u svakom drugom slučaju...

B92: Što ste to uradili?

Božović:.... pred zakonom....

B92: Što ste to uradili?

Božović: Pa, prosto sam osećao potrebu zbog toliko medijske priče...

B92: Da kažete policajcima da rade svoj posao?

Božović: Ne, da rade, da budu zakonitiji i profesionalniji prema mome bratu nego ...

B92: Zašto bi bili zakonitiji?

Božović: Pa, zato što sam ja osetio potrebu da iz takvog jednog medijskog predstavljanja jednostavno izađe čista priča, tako da je tu zaista...

B92: I zato ste zvali generala Simića?

Božović:... general Simić može dobro da kaže... Ako je vaša insinuacija da li sam ja vršio pritisak na njega i da li sam ja učinio išta što je protivno zakonu...

B92: Ja samo pitam za nešto što je potpuno nenormalno, da vi zovete generala Simića u vezi sa incidentom koji je vaš brat napravio.

Božović: Pa, ja mislim da to nije nenormalno, imamo komunikaciju...

B92: Da mu kažete da policija treba da radi svoj posao?

Božović: Da radi posao profesionalno i zakonito, što je i učinila u tom slučaju, ali je, mislim, ako se sad dobro sećam, iako ne znam baš sve detalje, tu došlo do toga da su bile kontradiktorne izjave pojedinih učesnika...

B92: Ne, izjave policije su bile vrlo jasne i one terete Andriju Božovića, vašeg brata...

Božović:... i u prvom trenutku da policija nije htela da podnese krivičnu prijavu, pa je posle podnela, tako da bi nekim zaključkom moglo da se zaključi...

B92: Policija je podnela krivičnu prijavu kojem tereti vašeg brata Andriju Božovića...

Božović: Naravno, to ako imate interesovanje za ovu možda malo produženu verziju Poligrafa, da zovete mog brata, vi ga zovite i ja nemam nikakvog problema sa tim.

B92: Da vam postavim još jedno pitanje, gospodine Božoviću, čuo sam od osobe koja je boravila u kafani koja se nalazi u vašoj kući u Nikšiću da se na zidovima te kafane nalaze slike Ratka Mladića i Radovana Karadžića, da li je to tačno?

Božović: Ne, to nije tačno, u kafani se... odnosno klubu 'Biljarda' koje je vlasništvo moga oca, u kući nalazi sedište Srpske narodne stranke iz Crne Gore, stranke koja se zalaže kao i ja za zajedničku državu sa Srbijom...

B92: Za koju je gospodin Kilibarda rekao da je osnovala kontraobaveštajna služba, je li to ta stranka?

Božović: A to neka oni vide šta je...

B92: Novak Kilibarda... on je to u Parlamentu rekao...

Božović: Pa, mnogo toga je rekao Novak Kilibarda, bojim se da nisam spreman da komentarišem.

B92: Gospodine Božoviću, da li ova osoba ne govori istinu, da li je ikada slika Radovana Karadžića i Ratka Mladića visila u vašoj kafani, odnosno u kafani vašeg oca?

Božović: Nikada nije bila ta slika... Odnosno, to je prostor koji je iznajmljen Srpskoj narodnoj stranci, ali to je potpuno netačno. Ali je tačno, evo, kad ste već pomenuli, pre dva dana su srpska i jugoslovenska zastava skinute sa moje kuće i napisani su pogrđni grafiti na kapiji moga oca.

B92: Hvala vam na vremenu koje ste posvetili gledaocima Televizije B92. Poštovani gledaoci, gost Poligrafa bio je pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i glavni generalni inspektor Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije Vladimir Božović. Bilo je to sve za večeras, prijatno veče.

31. mart 2006.

Službena beleška

Ono što beleška nesporno dokazuje jeste da je ministar Jočić prekršio zakon pošto je naredio da Ulemek nakon predaje bude odveden u MUP... Ako ministar Jočić i dalje tvrdi da je sve bilo po proceduri, te da se sa Ulemekom nije razgovaralo baš ničemu drugom do onoga što piše na onoj strani i po koja je prezentovana javnosti, zbog čega je onda sastanak sa Ulemekom toliko dugo prikrivao i zbog čega je taj isti papir proglasio službenom tajnom?

Emisiju pripremila: Jelena Veljković

Izjava ministra Policije Dragana Jočića posle predaje Milorada Ulemeka (3. maj 2004):

"S obzirom da je optužnica protiv Lukovića stupila na pravnu snagu i da je optuženi u nadležnosti posebnog odeljenja Okružnog suda u Beogradu, saslušanje privedenog Lukovića

(Ulemeka) u prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova nije obavljeno, niti su od njega uzete bilo kakve izjave, jer je to u nadležnosti suda. Ističem da dobrovoljnoj predaji Lukovića nisu prethodili nikakvi pregovori sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Kao ministar konstatujem da je zakonska procedura precizno ispoštovana."

B92: Tokom dve godine koje su usledile ministar je o predaji prvooptuženog za ubistvo premijera govorio još mnogo puta. Od potpunog negiranja da se sa Miloradom Ulemekom sastao, do odbijanja da o tome priča i pozivanja na službenu tajnu. A onda je prisiljen Zakonom o dostupnosti informacijama zvanično priznao da je sastanka Jočić - Bulatović - Ulemek ipak bilo. Iako je tema njihovog razgovora i dalje tajna, beleška nudi još jedan dokaz, da su ti visoki državni funkcioneri prekršili zakon, jer su umesto u zatvoru, Ulemeka nakon predaje ugostili u zgradi MUP-a.

Od kako se prvooptuženi za ubistvo premijera Milorad Ulemek Legija predao usred kampanje za predsednika Srbije, dok su njegovi advokati tu odluku objašnjavali poverenjem Ulemeka u novu vlast, ekipa Insajdera se više od deset puta obraćala ministru Jočiću sa pitanjem - da li su tačna naša saznanja da je Ulemek pre odlaska u Okružni zatvor nekoliko sati proveo u razgovoru sa ministrom policije i direktorom BIA, Jočić i Bulatović uporno su ignorisali to pitanje, a prvu zvaničnu potvrdu takve informacije dobili smo od

tadašnjeg komandanta Žandarmerije Gorana Radosavljevića Gurija.

Radosavljevićeva izjava za Insajder, 18. maj 2005: Moj zadatak je bio da ga ja dovedem. Ja sam došao tu, doveo sam ga, posle toga smo Miroslav Milošević i ja izašli iz kancelarije i otišli svojim putem...

B92: A zašto ste izašli?

Radosavljević: Pa, izašli smo zato što je gospodin Jočić rekao da on hoće da obavi neki razgovor sa Legijom i zamolio je da mi idemo na svoj posao i svoje zadatke, što smo i uradili.

B92: Znači, Dragan Jočić i Rade Bulatović su ostali u kabinetu sa Legijom?

Radosavljević: Da.

B92: I vi ne znate šta se tamo dešavalo?

Radosavljević: Pa, naravno da ne.

B92: A koliko je trajao taj sastanak?

Radosavljević: Ne znam ni to, jer ja sam posle toga otišao.

B92: Pritisnuti Radosavljevićevom izjavom, visoki funkcioneri policije pokušali su da objasne sve ono što su do tada negirali. Usledile su izjave poput one ministra Jočića da Centralni zatvor ne prima tokom noći.

Dragan Jočić, jun 2005:

"Radilo se o čoveku koji nije običan čovek, tada je bio proglašen za vrlo opasnog čoveka..."

Miroslav Milošević, načelnik Resora javne bezbednosti, maj 2005:

"Legija je doveden u službene prostorije Ministarstva, u sedišta srpske policije u ulicu Kneza Miloša 101 zato što je ta zgrada najbezbednija."

Dragan Jočić:

"Potpuno je beznačajno gde je bio, potpuno je beznačajno s kim je pričao, potpuno je beznačajno sve ono što prethodi onom što će biti."

B92: Sledeći svoj stav da je informacija, koja je bez sumnje od javnog značaja - beznačajna, ministar Jočić i dalje nije odgovarao na naše pitanje - šta je u noći predaje pričao sa Ulemekom. Zbog toga je, primajući nagradu Jug Grizelj, autorka Insajdera Brankica Stanković rekla da vlast pribegava skrivanju informacija štiteći sopstvene interese i interese pojedinaca i upozorila da država krši i ne primenjuje Zakon o slobodnom pristupu informacijama, zbog čega će ekipa emisije Insajder tužiti državu.

Brankica Stanković, februar 2006: To znači, evo, navešću ministra policije Dragana Jočića kao primer - ukoliko ponovo ne odgovori na naša pitanja ili nam ne dostavi zapisnik sa sastanka koji je održan u kabinetu ministra policije sa prvooptuženim za ubistvo premijera Srbije Miloradam Ulemekom Legijom, moraće na sudu da objasni zbog čega smatra da je to državna tajna. Naš deo posla će biti da kao novinari na sudu dokažemo da je to informacija od javnog interesa...

B92: Taj i sledeći pokušaj bio je uspešniji. Ovoga puta dobili smo odgovor. Ministar je posle dve godine prvi put priznao da beleška postoji, ali je rekao

da ne može da nam omogući uvid u nju.

Jočićev odgovor Insajderu (mart 2006.):

"Sudski proces protiv Milorada Ulemeka Legije je u toku pa bi bilo neprimereno da se na bilo koji način, makar on bio i minoran, utiče na tok suđenja i javno mnjenje. Potrebno je da znate da je posle razgovora s prvooptuženim Ulemekom o tome sačinjena službena beleška po svim pravilima službe, koja će biti dostupna onog trenutka kada Miloradu Ulemeku Legiji bude izrečena kazna."

B92: Tek nakon žalbe povereniku za informacije od javnog značaja Rodoljubu Šabiću i njegovog naloga MUP-u da kopiju beleške dostavi, ekipa Insajdera dobila je dokument u kome je na tek nešto više od jedne strane zabeležen razgovor koji je trajao nekoliko sati. U belešci koju je sačinio sam ministar navodi se da je načelnik javne bezbednosti Miroslav Milošević 2. maja 2004. oko 9 sati uveče telefonom javio da se Ulemek predao jedinici Žandarmerije i da mu je to potvrdio i njen komandant Goran Radosavljević Guri. Jočić, koji je tada bio na Zlatiboru odlučuje da dođe u Beograd.

Navodi iz službene beleške ministra Jočića sačinjene 3. maja 2004:

"S obzirom na to da se radi o veoma opasnom licu, licu koje se duže vreme traži i za kojim je izdata crvena poternica Interpol, odlučio sam da prekinem odmor i da krenem ka Beogradu. U međuvremenu, Milorad Luković je priveden u službene prostorije MUP-a u ulici Kneza Miloša 101, zato što su zgrada i te prostorije izuzetno dobro čuvane, kao i zbog efikasnosti procedure, jer je kontaktovano da je najbolje da se prvooptuženi što hitnije sprovede u Okružni zatvor iste noći. Kada sam došao u Beograd, oko jedan sat posle ponoći, zatekao sam u službenim prostorijama načelnika Javne bezbednosti, komandanta Žandarmerije i prvooptuženog Milorada Lukovića. Nešto kasnije stigao je i Rade Bulatović, direktor Bezbednosno informativne agencije."

B92: Zanimljivo je da je za razliku od tvrdnji Gorana Radosavljevića Gurija, koji je za Insajder rekao da je kabinet MUP-a napustio na zahtev Ministra, Jočić je u belešci naveo da je Radosavljević otišao samoinicijativno. Jočić još piše da je Ulemek odlučio da se preda zato što se bojao za život svoje porodice i za čast jedinice.

Rajko Danilović, pravni zastupnik porodice Djindjić: Ta službena beleška ima neke očigledne nedostatke. Prvo, vrlo je siromašna podacima, drugo, ona predstavlja pokušaj odbrane ministra policije Jočića - zašto je napustio svoj odmor na Zlatiboru i došao da se vidi sa Legijom i zašto je pozvao odmah direktora BIA Radeta Bulatovića. Znači, cela je ona tako sačinjena ustvari da opravda taj akt, a ne da objasni o čemu se tu radilo nekoliko sati. Drugo, pada u oči da je ta beleška vrlo kratka, a gospodin Legija, pošto vole tako da ga predstavljaju, se zadržao nekoliko časova sa gospodom Jočićem i Bulatovićem.

Dragan Šutanovac, Odbor za bezbednost Skupštine Srbije - DS: Mislim da ovaj dokument izvirgava ruglu inteligenciju građana Srbije... Prvo, ne znam ko ga je sastavio, deluje mi dosta bezbednosno nepismen. Drugo, ne mogu da verujem da ministar piše belešku. Nisam nikada čuo da bilo koji ministar to radi. S druge strane, sve što piše je kontradiktorno samo sebi, a sećam se da je ministar govorio da te beleške nema i zato sam ja na Odboru za bezbednost svojevremeno rekao da su oni u intimnom razgovoru proveli par sati, budući da nismo dobili nikakvu informaciju da je bilo šta službeno zabeleženo.

B92: I Nenad Milić, nekadašnji zamenik ministra Dušana Mihajlovića kaže da je neobično da ministar sam piše belešku.

Milić: Pa, iskren da budem, malo je neobično da ministar piše službenu belešku. To jeste jedan neformalni službeni dokument i on nema neku propisanu zakonsku formu, ali je to dokument koji u praksi sadrži najsitnije detalje onog događaja koji se njom opisuje. I to jeste svrha takvog dokumenta, da bi u jednoj organizovanoj službi, kakva bi policija trebalo da bude, ostao trag o nekom razgovoru koji se vodio po ma kom osnovu.

B92: Za razliku od prethodnih sagovornika, visoki funkcioner DSS-a Đorđe Mamula, koji je i član Odbora za bezbednost Skupštine Srbije, ne smatra da je bilo šta u vezi sa tim slučajem prikrivano.

Mamula: Iz službene beleške se vidi kakva je radnja obavljena, iz toga ja ne vidim ništa posebno, za mene značajno, a nadležna uprava Ministarstva unutrašnjih poslova imala je sigurno svoje zakonske razloge zbog kojih nije davala tu belešku na uvid, dok poverenik za informacije gospodin Šabić nije to zatražio. Dakle, na njegov zahtev, obzirom na njegova zakonska ovlašćenja, ta beleška je data na uvid redakciji B92.

B92: Dokument koji nam je dostavljen kao beleška o onome što se događalo od Ulemekove predaje do njegovog odlaska u zatvor, otvara mnoga pitanja. Naprimera, ostalo je nejasno zbog čega je Jočić u prethodnom dopisu našoj redakciji tvrdio da belešku ne može da dostavi kako ne bi uticao na proces koji se vodi protiv Ulemeda, kada ministar u njoj govori nešto sasvim drugo.

Navod iz službene beleške od 3. maja 2004:

"Prvooptuženi nije iznosio nikakve činjenice, detalje, niti bilo šta što je vezano za postupak koji se protiv njega vodi, a nije ni pitan u vezi sa tim od strane ovlašćenih službenih lica."

Rajko Danilović: Pa, ta kontradikcija je očigledna, kad bi se još malo više podvrgnula analizi ta mala, kratka, sažeta beleška i šta je ko od aktera tog sastanka ranije govorio, onda bi se videle mnoge protivrečnosti, kao i ta da je on ranije tvrdio da ne može da saopšti to da se ne bi uticalo na sud, što navodi na zaključak da se razgovaralo i u vezi sa procesom, a iz beleške se vidi jedna gola tvrdnja da oni uopšte nisu razgovarali, diskutovali o samom procesu.

Dragan Šutanovac: Pa, to je jedna u nizu kontradiktornosti, znači ta izjava kad se poveže sa ovom beleškom vidimo da je on ustvari možda, ne želim da optužim, ne znam, korigovao belešku, jer ako mu verujete na reč i ako verujete u ovo što piše, onda postoji jedna disproporcija odgovornosti onoga što je napisano i rečeno.

Rajko Danilović: Ta zabeleška ne može da utiče ni na koga, a ne na rad suda, osim da nas, javnost, ražesti, da je ona zaista nekorektna i da ne može jedan razgovor od nekoliko časova da se sažme u nekoliko rečenica! To očigledno pokazuje da je ovo zadovoljavanje potreba javnosti i B92, s tim što hoću da kažem da je i to nešto, ali u celini je ništa.

B92: A zbog sumnje u autentičnost papira koji je naslovljen sa «Službena beleška o predaji Milorada Lukovića Legije» podneta je i prva krivična prijava. Reč je o krivičnom delu falsifikovanja službene isprave, a prijavu podnosi Liberalno demokratska partija protiv ministra Jočića i prvog čoveka BIA Radeta Bulatovića.

Nenad Milić, LDP: "Naime, iz svih posrednih dokaza mislimo da postoje elementi tog krivičnog dela, odnosno da je službena beleška koja je

prezentovana javnosti neistinitog sadržaja, što predstavlja elemente krivičnog dela falsifikovanja službene isprave, odnosno službeno lice koje sačini službenu belešku je u obavezi da u tu službenu belešku unese sve relevantne podatke. S obzirom na sve okolnosti koje su pratile ovu službenu belešku, na poricanje da je do tog sastanka uopšte došlo od strane gospodina Jočića i Bulatovića i s obzirom na dužinu trajanja tog sastanka, s obzirom na izjave advokata prvooptuženog za atentat na premijera Srbije koje su kontradiktorne sadržaju ove beleške, mislimo da postoji dovoljno elemenata koji ukazuju na to da je krivično delo izvršeno i da bi državni organi morali da sprovedu jednu detaljnu istragu, kako bi utvrdili pravu sadržinu tog razgovora."

B92: Ono što, međutim, beleška nesporno dokazuje jeste da je Jočić prekršio zakon pošto je naredio da Ulemek nakon predaje bude odveden u MUP. Naime, član 226. Zakona o krivičnom postupku jasno kaže da bez odobrenja nadležnog sudije sa pritvorenicima, odnosno okrivljenima ne sme niko da razgovara, pa ni policija.

Omer Hadžiomerović, Društvo sudija Srbije:

"Dakle, svaki kontakt sa licima koja su pritvorena je moguć samo po odobrenju istražnog sudije, odnosno predsednika sudskog veća pred kojim se drži glavni pretres. Organi unutrašnjih poslova mogu takođe da obavljaju razgovor sa pritvorenim licima vezano za neka druga krivična dela, ali uvek po odobrenju suda, odnosno sudije i uz njegovo prisustvo, tog sudije ili sudije koga on odredi. Dakle, tako zakon uređuje i svako postupanje suprotno ovim zakonskim odredbama predstavlja ponašanje suprotno Zakoniku o krivičnom postupku."

B92: Ministar Jočić, međutim, verovatno zna ono što znaju i ostali pravnici.

Hadžiomerović: "Sam Zakonik ne predviđa nikakvu sankciju za kršenje ovakvih odredbi i to samo po sebi ne predstavlja nikakvo krivično delo. Moglo bi da predstavlja ukoliko se radi o zloupotrebi službenog položaja, znači ukoliko postoje neki drugi elementi, neka namera da se pribavi korist i tako dalje. Ali, hoću da kažem da samo postupanje protivno toj odredbi ne predstavlja nikakvo krivično delo."

B92: Portparol Specijalnog suda Maja Kovačević, čim je prvi put objavljeno nezvanično saznanje Insajdera da je Legija proveo u MUP-u par sati u razgovoru sa Jočićem i Bulatovićem, izjavila je da je prekršen zakon. Od tada je to ponovila nekoliko puta objašnjavajući da bez dozvole predsednika sudskog veća Marka Kijajevića oni nisu imali pravo da razgovaraju sa Legijom. Ipak, Đorđe Mamula iz DSS-a tvrdi da je Maja Kovačević laik.

Đorđe Mamula: Ne, tu povrede zakona nema, ali je drugo to što je stvarana atmosfera u javnosti, dirigovano javnim mnjenjem da je on to uradio.

B92: Ali, portparol Specijalnog suda Maja Kovačević je rekla da je time prekršen zakon.

Mamula: Da vam kažem, nije to prvi put da sudije iznose presudu bez argumenata i pre postupka.

B92: Na pitanje o političkoj odgovornosti, odnosno o eventualnom zahtevu za ostavku ministra Jočića, Mamula ima sličan odgovor.

B92: Znači, stranka neće pokretati bilo kakav postupak u vidu utvrđivanja odgovornosti...?

Mamula: Ne, naravno, kad povrede zakona nema, ali je dirigovano javnim

mnjenjem da je stvorena povreda zakona. Ipak, nije to prvi put da se laici izjašnjavaju o onome što ne znaju.

B92: Ministar policije Dragan Jočić i direktor BIA Rade Bulatović odlukom da Legiju dovedu u MUP prekršili su krivični zakon. Njihova krivična odgovornost ne postoji, ali zato politička svakako postoji.

Dragan Šutanovac: "Kada govorite o razvijenim demokratijama i normalnim politički razvijenim zemljama, reći ću vam u startu da ne može nijedan čovek koji je od ranije poznat organima gonjenja da bude ministar unutrašnjih poslova. I sve što se nadovezuje na to proizilazi iz toga i mislim da svaki skandal i svaka situacija koja se dešava u Ministarstvu, ustvari pokazuje da tu ne postoji nijedan segment odgovornosti. Ne očekujem da će bilo ko u ovoj Vladi, pa ni ministar Jočić ikada u životu svom podneti ostavku. Mislim da naprotiv oni vide sebe kao ljude koji su projektovani za te zadatke i koji bi u sledećih više desetina godina trebali da budu na tim pozicijama."

B92: Zakon o dostupnosti informacijama naterao je ministar policije da javnosti ponudi dokument o onome što se pre skoro dve godine događalo u zgradi MUP-a. To je prvi put da su zahvaljujući tom zakonu novinari uspeali da nateraju nadležne da zvanično priznaju ono što su ranije negirali.

Rodoljub Šabić, poverenik za informacije od javnog značaja: "Načelno smo potvrdili da zakon funkcioniše, tako da organi vlasti treba da daju informacije građanima i medijima koji su im bili posrednici i da funkcioniše taj mehanizam koji smo uspostavili radi zaštite tog prava. Ja sam ranije u nekoliko navrata govorio da sam neprijatno iznenađen činjenicom da mediji i novinari ne koriste taj zakon ni izbiliza u meri u kojoj je to logično pretpostaviti. I čini se da će jedan od korisnih efekata biti, da ste s obzirom na činjenicu da ste kao medijska kuća bili u prilici da toj svojoj akciji date publicitet, koji je po logici mnogo veći nego kada to čine građani, izgleda je ponukala neke vaše kolege da se aktivnije koriste tim svojim pravima, tako da za razliku kada je gotovo izolovan slučaj bio noovsadski Gradjanski list, trenutno u radu imamo zahteve nekoliko novinara iz nekoliko medija: NIN, Vreme, Danas i nekoliko manjih elektronskih medija iz unutrašnjosti. Jednom rečju, čini se da je to dalo doprinos i to je dobro."

Slobodan Kremenjak, pravni zastupnik B92: "Smatram da je ovo izuzetno značajan trenutak za medijsku scenu u Srbiji generalno, budući da mediji nisu dovoljno meri koristili mogućnosti koje im pruža Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Ovaj slučaj to pokazuje da je jedna informacija koja je iz ovih ili onih razloga uskraćivana javnosti gotovo dve godine, napokon nakon rešenja i po rešenju poverenika za javne informacije, postala dostupna. I to je ono što je u čitavom ovom slučaju najvažnije."

Snježana Milivojević, profesorka FPN-a: "Zakon o dostupnosti informacijama od javnog značaja radi i svi oni koji se zalažu da se ovde promeni zakonski okvir i da mediji počnu da funkcionišu na novi način, zaista mogu da se osećaju dobro, jer u jednoj dugoj i veoma komplikovanoj istoriji, dakle, prvo su negirali, pa poricali, pa izbegavali, zahvaljujući zakonu, to jeste malo sporije, ali smo nekako ipak kao javnost dobili satisfakciju i potvrdu da se tu dogodilo nešto što je od javnog značaja i o tome ćemo biti obavešteni."

B92: Međutim, kada je policija bila primorana da po nalogu Rodoljuba Šabića RTV B92 dostavi tražene informacije, sadržaj službene beleške, pre nego što je po zakonu uručen ekipi Insajdera, objavljen je u tabloidu Press.

Brankica Stanković: Mislim da je to stvarno skandal, ali ne zbog toga što smo mi hteli da prvi i ekskluzivno objavimo sadržaj te službene beleške, već

zbog toga što je na ovom primeru jasno pokazana namera države da i dalje zataškava neke stvari, a mislim da je ovaj put i stvarno svima već jasno ko stoji iza tabloida. To su, dakle, MUP i Bezbednosno informativna agencija, jer kako je moguće da dve godine kriju da su razgovarali sa Legijom, a onda kada B92 uputi žalbu Rodoljubu Šabiću, povereniku za informacije i kad on naredi MUP-u da nam dostavi po zakonu tu službenu belešku, da onda MUP šta uradi - brže bolje to dostavi tabloidima, jer na taj način pokušavaju da banalizuju čitav događaj i da preko svojih novina, javnosti zapravo prikažu kako se tu ništa strašno nije dogodilo, kako u toj službenoj belešci ne postoji ništa važno. Ovo prosto nije tačno, dakle, nije toliko bitan taj sadržaj te službene beleške, već je bitno to što su oni prekršili zakon. Meni uopšte nije jasno kako tužilac do danas nije reagovao tim povodom, ali očekujem, pošto verujem u pravni sistem ove zemlje, da će se konačno oglasiti svi koji imaju dužnost da štite zakon ove države, dakle, od predsednika Srbije, pa do predsednice Vrhovnog suda Srbije.

Srđana Milivojević: "Loša vest u svemu tome je, potvrda saznanja takođe koje svi imamo, da su ovdašnji tabloidi zaista u kandžama ili raznih državnih službi ili paradržavnih službi, ali pre svega onih bezbednosnih aparata koji ih koriste kao instrumente, kao megafone, koji ih koriste kao ustanove kroz koje oni javnosti šalju poruke koje žele."

Rodoljub Šabić: "Ovo je bio jedan specifičan slučaj koji zaista zavređuje pažnju s više aspekata. Dakle, jednostavno kada bi recimo to učinio organ, dakle, kada bi bilo poznato da li je neko tom mediju dokument dao organ vlasti, ministarstvo, onda bi to bila, kako bih rekao, i višestruka i očigledna povreda zakona o kome ja govorim. Dakle, zakon pored ostalog jemči i zabranu diskriminacije i tako dalje. Bila bi više nego očigledna diskriminacija da nekom ko dugo traži informaciju ne date, nego date nekom ko je u poslednji čas zatražio i tako dalje. A ako je to učinio neko neovlašćen, neko iz kuće, neko ko tu radi naravno, morao je biti neko takav, onda je to sigurno povod da se razmišlja o tome kakva je to struktura tih odnosa unutra i da li zaista jeste za tolerisanje činjenica da neko može nešto što je do juče u istoj toj kući titulirano kao strogo poverljiv dokument, dati sve ovo objavljivanje u štampu preko noći. Dakle, u svakom slučaju to je fenomen koji zaslužuje pažnju i s globalnog nivoa i sa stanovišta odnosa u Ministarstvu."

B92: Prilikom preuzimanja kopije službene beleške u MUP-u, bili smo dužni da potpišemo da smo traženi dokument dobili. Na naše pitanje da li je to učinio i Press, u pravnoj službi MUP-a nisu imali odgovor. Ako vrh MUP-a i BIA nije do sada utvrdio kako je dokument i pored naglašene tajnosti ipak dospao u jedan beogradski tabloid, iako nije formiran tim koji treba da utvrdi kako dokumenta cure, onda je jasno da su ga oni direktno dali, pa je i u jednom i u drugom slučaju to sporno ponašanje. U prvom dokazuje povezanost MUP-a i BIA sa tabloidima, a u drugom dokazuje nesposobnost policije i BIA da štiti tajnost svojih dokumenata. I policija i BIA će na ta pitanja morati da odgovore kao što će morati da odgovore i na pitanje zbog čega je direktor Bezbednosne agencije Rade Bulatović uopšte prisustvovao sastanku Jočić - Ulemek u sedištu MUP-a. To pitanje je posebno važno i zbog činjenice da je tokom akcije 'Sabljak' Bulatović uhapšen zato što se pre atentata na premijera Srbije viđao sa prvooptuženim za njegovo ubistvo.

Rajko Danilović: On je bio osumnjičen da se zajedno sa generalom Acom Tomićem sastajao i sa Ulemekom i sa pokojnim, Šiptarom (Dušanom Spasojevićem). E, sada, ako se on sa njima dvojicom sastajao pre ubistva premijera dr Zorana Đinđića, šta on ima sada da traži da se sastaje sa optuženim Ulemekom i posle toga, to ostaje otvoreno pitanje. U ovoj beležnici nema nijednog podatka u vezi sa tim.

Nenad Milić, LDP: "Pa, naravno da je indikativno da čovek protiv koga je

vođen predkrivičnim postupak i jedno vreme istraga zbog negovih sastanaka sa prvooptuženim za atentat na premijera. Nakon dolaska nove Vlade biva postavljen prvo na mesto direktora Bezbednosno informativne agencije, a nakon toga, kada se prvooptuženi predaje sa njim praktično u četiri oka obavlja višesatni razgovor. Naravno da to kod svih ljudi, pa naravno i kod mene, izaziva veliku sumnju o pravoj sadržini tog razgovora i to je naravno, između ostalog, jedan od elemenata za sumnju da je ta službena beleška falsifikovana, odnosno da u njoj nije naveden pravi sadržaj tog razgovora."

B92: Ako ministar Jočić i dalje tvrdi da je sve bilo po proceduri, te da se sa Ulemekom nije razgovaralo baš ničemu drugom do onoga što piše na onoj strani i po koja je prezentovana javnosti, zbog čega je onda sastanak sa Ulemekom toliko dugo prikrivao i zbog čega je taj isti papir proglasio službenom tajnom? Zbog čega je sa Ulemekom i Bulatovićem ostao nasamo u kabinetu, da li zato što generali Milošević i Radosavljević nisu želeli da ostanu ili zato što im je naređeno da odu? Zašto je bilo neophodno da ministar policije i direktor BIA razgovaraju sa Ulemekom kada se predao? Zbog čega je u MUP došao i direktor BIA Rade Bulatović, koji je u akciji Sablja uhapšen upravo zbog, kako se zvanično tvrdilo, viđanja sa Legijom pre ubistva premijera Srbije? Ekipe Insajdera i Radio televizija B92 nastoje da dobiju odgovore na ova pitanja kako bi javnost saznala - šta je bila stvarna svrha tog razgovora.

Koštunica: Nije bilo pregovora sa Legijom

4. maj 2004. | 13:05 -> 19:08 | Izvor: B92

Beograd -- Premijer Vojislav Koštunica izjavio je da je i sam bio iznenađen predajom Milorada Lukovića Legije MUP-u Srbije.

Koštunica je ponovio da Vlada nije pregovarala sa Lukovićem o njegovoj predaji: „Vlada Srbije nije ohrabrila gospodina Legiju da se preda. Gospodin Legija se sam predao. U ovom trenutku je jedna stvar važna, da za svaki sudski proces, pogotovo težak kao što je ovaj, u interesu je materijalne istine da sudu stoji na raspolaganju što više optuženih, da oni budu živi, a ne mrtvi, da bude što više svedoka i materijalnih dokaza, da materijalni dokazi ne budu uništavani. To je sa predajom Milorada Lukovića obezbeđeno“, kazao je Koštunica.

Potpredsednik Vlade Miroslav Labus ocenio je da predajom Lukovića proces optuženima za ubistvo premijera Zorana Djindjića dobija svoj smisao. „Mene ne interesuju motivi njegove predaje, već šta će on da kaže“, rekao je Labus. Reagujući na tvrdnje Lukovićevih advokata da je u Srbiji stvorena povoljna politička klima za njegovu predaju, Labus je rekao: „Time što su rekli, napravili su medvedu uslugu vladi, kao vlada je nešto radila, pa se on predao, a prethodna vlada nije radila. Njegova je odluka da se preda i vlada nije ni na koji način razgovarala, ni pregovarala, ni podsticala. On je odlučio šta je odlučio, a bilo bi mnogo bolje da advokati vode računa o činjenicama i da dokazuju, i kada bi imali manje političkih izjava bilo bi mnogo bolje“, rekao je Labus.

Na pitanje kako je moguće da Milorad Luković dodje do svoje kuće u Beogradu, a da ga niko, iako se nalazi na svim potencijalnim, ne primeći, Labus je odgovorio: „Ne znam kako je došao, na kraju krajeva Beograd nije mali grad i nije jednostavno otkriti gde se nalazi. I prethodna i ova vlada su ga tražile, i prethodna i ova policija. Nisu uspešni da ga nađu, ali to je druga priča, priča za otkrivanje krivičnog dela prikrivanja“. Labus je naveo i da je policija dužna da otkrije i saopšti kod koga se Milorad Luković Legija skrivao 14 meseci, jer su ti ljudi pomaganjem učinili krivično delo.

MIHAJLOV

Autor: NN

..ubrika: Unutrašnja politika
Tema: Politički život / Političari / Politička ubistva/Atentati
blik: Sudenja
rbija: Srbija
Događaji: Ubistvo Zorana Đinđića
Ličnost: Mihajlov Dejan
anr: Izjava
čnost/Tema: Luković Ulemek Milorad Legija

Funkcioner Demokratske stranke Srbije Dejan Mihajlov rekao je da DSS i Vlada Srbije neće politizovati slučaj Milorada Lukovića Legije, kao i da će se zalagati za neometano suđenje sumnjičenima za ubistvo Zorana Đinđića. Lukovićev iskaz pred Specijalnim sudom biće od velike važnosti kako bi se utvrdila istina ko i sve umešan u taj zločin jer su uništeni materijalni dokazi, kuća u Šilerovoj, i ubijena dva redoka, Dušan Spasojević i Mile Luković", rekao je Mihajlov. Odluku suda da Luković da iskaz pred Specijalnim sudom tri dana uoči predsedničkih izbora u Srbiji, Mihajlov nije želeo da komentariše. govoreći o uspesima Vlade Srbije, Mihajlov je, između ostalog, istakao i dostupnost Lukovića pravdi. „To donekle jeste uspeh Vlade Srbije u smislu stvaranja ambijenta da osumnjičeni za ubistva u Srbiji neće više da budu ubijani, već izvođeni pred lice pravde i biće im suđeno“, uključio je Mihajlov.

Kako bi izdržali sudar sa Legijom najtraženijim licem sa poternice

Da li ste se ikada upitali šta bi se zaisla dogodilo kada biste u kafu u kome sa društvom pijete kafu sreli najpoznatije lice sa poternice MUP - Milorada Lukovića Legiju. Da li biste se pravili kao da se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

FOTO SA POTERNICE: MILORAD LUKOVIĆ LEGIJA

Mila Goljković

BEOGRAD - Policijski deo uhapsi Milorada Lukovića, poznatog kao Legiju, najtraženijeg lica sa poternice MUP. Legija je uhapšen u kafu u kojoj se društvom pije kafu. Legija je uhapšen u kafu u kojoj se društvom pije kafu. Legija je uhapšen u kafu u kojoj se društvom pije kafu.

Mila Goljković

Da li ste se ikada upitali šta bi se zaisla dogodilo kada biste u kafu u kome sa društvom pijete kafu sreli najpoznatije lice sa poternice MUP - Milorada Lukovića Legiju. Da li biste se pravili kao da se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Mila Goljković

Da li ste se ikada upitali šta bi se zaisla dogodilo kada biste u kafu u kome sa društvom pijete kafu sreli najpoznatije lice sa poternice MUP - Milorada Lukovića Legiju. Da li biste se pravili kao da se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Dražan Jokić

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Kapetan Dragan

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

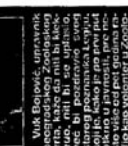
Subotomir Horvat

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Bora Đorđević

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Mila Goljković

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

20

Kod mene je volitirao

Mila Goljković

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

Novinarska hrabrost

Miljana Babić, Bojislav

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

se ništa ne događa i nastavili piti, ili biste se prepli i gledali da što pre nestanete?

21

B92 > Info > Vesti >

KOSTUNICA: NEMAM NIKAKAV UTICAJ NA JSO

15. novembar 2001. | 18:00

Beograd -- Odgovarajući u četvrtak na mnogobrojna pitanja novinara, koja su se odnosila na pobunu "crvenih beretki", predsednik Jugoslavije Vojislav Kostunica nije odavao utisak zabrinutosti. On je ocenio da je JSO u isključivoj nadležnosti Srbije, da njegov uticaj u tom pogledu ne postoji ali je podsetio na više puta izrečene ocene da je neophodna reforma u MUPu Srbije. Predsednik je takodje rekao da nije komunicirao sa zvaničnicima Srbije i da je dobio samo jedno kratko pismo od republikkog ministra unutrašnjih poslova. Na insistiranje novinara da je rec ipak o oruzanoj pobuni koja bi mogla da ugrozi bezbednost zemlje Kostunica je odgovorio: "Posle svega da se situacija neće zaostrići.

Isto se ka jednom razresenju uz dosta okolisenja i izgubljenog vremena, ali ipak se isto ka resenju koje vodi smirivanju. S druge strane radi se o ljudima, koji nisu ugrozili bezbednost drzave, osim kad je rec o funkcionisanju saobracaja. Njihov posao je takav da nemaju druge uniforme -- oni su se pojavili u onom sto je njihova radna i svakodnevna uniforma. Da su se stvari resavale ranije ovog problema ne bi bilo".

Intervju - Vojislav Koštunica:

Ko je Spasojevića pustio iz zatvora?

"U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodima najprljavije propagande, preko nekih medija 'na izvol'te' poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem načisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio"

"U politici svako ima pravo na svoje mišljenje i donošenje sudova. I oni koji nisu u politici, i obični posmatrači, kao i politički analitičari. I sve je to potpuno legitimno. Ali nekada je veoma lako formulisati mišljenje sa jednog udaljenog stanovišta, gde sami niste ili nećete da budete učesnik, a hoćete da dajete ocene i, kako narod kaže, popujete. Ocenjivati svu tu složenost političkih odnosa, kako se nekada starinski govorilo sa divana, a danas možda iz nekog kafica, to je druga priča u odnosu na političku stvarnost. Nijednog trenutka, naravno, ne dovodim u pitanje da postoje neke stvari koje su mogle biti urađene, a nisu. Ili nešto što je urađeno, a bolje da nije. Nekome ko posmatra sve sa strane može se učiniti da je svaka zamisao ostvariva. Onako u trenu, bljesne neka ideja i eto, može se ostvariti. Za nekoga ko učestvuje u svemu tome i lomi se između dva žrvnja, jedan su politički protivnici i saveznici, a drugi je unutrašnji, sama stranka sa svojim vrlinama i manama, sve je to mnogo složenije. U Tijanićevom tekstu koji ste pomenuli ima još nekoliko drugih spornih stvari. Ima i namerno i nenamerno neistinitih činjenica oko nekih ljudi i odnosa u DSS-u, u šta ne bih ulazio", kaže na početku razgovora Vojislav Koštunica.

"VREME": Šta je po vama sporno?

KOŠTUNICA: Prema ovom Tijanićevom mišljenju čovek bi mogao zaključiti da je politika DSS-a bila politika apsolutne nemoći. A nama se često zapravo pripisivala apsolutna moć. Da smo kontrolisali vojsku, da smo kovali nekoliko zavera, pripisivali su nam i povezanost sa "antihaškim lobijem". I zamislite sada tu raspolućenost političkog sveta i javnosti koji tvrde potpuno različite stvari. Ni jedno ni drugo nije tačno. Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepasujuće je i sramno. Pri čemu je, naravno, sam Tijanić mogao da napiše neki tekst o tome zašto je Rade u zatvoru. Ili da pomisli šta sam sve učinio da bih Bulatoviću pomogao da se izabavi iz zatvora. Isto kao i generala Acu Tomića.

Šta ćemo sa primedbom da ste gadjlivi na politiku i političare?

Nisam gadjljiv na politiku i političare, jer da sam gadjljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadjljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao upustiti u politički život, pa nije. Nisam dakle gadjljiv, ali ne mislim da cilj može da opravda sredstva, što se sugerše ovim tekstom. Jednostavno, loša sredstva i ciljevi iz repertoara prethodnog režima mogu vas dovesti do toga da ostvarite nešto što uopšte nije bio vaš početni cilj. Da reprizirate nešto što su činili vaši prethodnici i vaši politički protivnici.

Ali Tijanić nije jedini koji vama i DSS-u zamera sporost i tromost u odlučivanju, utrnule političke

Paragraf Net

Strana 1. (od 7)

releaks. Sa takvom ocenom siozio se u poslednjem "Utisku nedelje" i vaš takođe nekadašnji politički savetnik Slobodan Samardžić. Za njega ne možete baš da kažete da "gleda na politiku iz kafića"?

Pa, ima pogled na politiku iz jedne temeljnije i drugačije sredine, kombinacije akademske i nevladinske pozicije. Posmatrano na taj način, svaka stvar vam može izgledati jednostavnom. Da ne pričam u načelu, nego da odgovorim na primedbu da je politika DSS-a, i moja lično, bila sporovozna. To bi se pre moglo reći za politiku naših bivših saradnika u DOS-u. Uzmite samo pitanje odnosa između Srbije i Crne Gore. Šta se tu moglo brže uraditi? Uz svu onu opstrukciju i silno trošenje energije što je dolazilo iz Crne Gore, mešetarenje Vlade iz Beograda sa vlastima u Podgorici, sa svima onima koji su zarad kratkoročnih ciljeva trovali te odnose – šta se tu moglo više i brže uraditi. Znam samo da je sprečeno najgore, da se država rasturi, postavljene su neke osnove za saradnju i suživot. Čovek nikada, pogotovo u politici, ne deluje izolovano. Oni koji, uprkos svojim javno proklamovanim demokratskim uverenjima, stavljaju te prigovore, kao da bi želeli da mi pripišu neka svojstva koja pripadaju apsolutnom vlastodršcu i samodršcu. Ja ta ovlaščenja nisam imao po Ustavu, niti sam želeo da ih imam. Šta se hoće reći tom pričom o neverovatnoj podršci koju sam imao? Da je trebalo da je iskoristim i postanem apsolutista. S druge strane me optužuju da sam i sa tim ovlašćenjima išao predaleko, pobrojali su čak i broj mojih ogrešenja o Ustav. Najbolje je onda da kritičari iz dobrih i loših namera sednu zajedno i rasprave i utvrde šta se to više moglo uraditi.

Tijanić slikovito kaže da ste prokockali ogromnu narodnu podršku koju ste imali u trenutku dolaska na vlast. Da ste imali snagu Đerdapa, a da ste na kraju jedva dobacivali neku čiljavu svetlost. Zašto se za vas prosto zalepio taj utisak da za dve godine niste iskoristili ni deo šansi koje su vam pružali politički uticaj i rejting koji ste imali?

Lepo je razmišljati u slikama i metaforama. Ali sa određenom merom i da te metafore ne dođu u sukob sa realnošću. Zato ću umesto metafora i priča o Đerdapu, za čiju sam se rekonstrukciju u saradnji s Rumunijom i Rusijom inače borio i izbio, radije da se poslužim nekim tendencijama i brojkama. Na predsedničkim izborima dobio sam glasove koji su pripadali DSS-u i čitavom DOS-u, sve je tu bilo upakovano. Sada više DOS-a nema, stvari su očišćene. Tu je sada samo DSS i prirodno je da je ta podrška morala da opadne. Pojedinci poput Nenada Čanka su i pre izbora iskazivali stav poznatim tvrdnjama da će glasati za mene tako što će zapušiti nos, u skladu sa njihovim demokratskim i naravno pristojnim pristupom. Jedan broj ljudi me je podržao prosto zato što je u njihovim glavama postojao posle toliko decenija i sindrom vode i oportunizam, i sve se to izmešalo. Posle izvesnog vremena videlo se da meni nije potrebna takva podrška za odluke koje donosim i poteze koje vučem. Ali se onda pokazalo da je za neke u DOS-u i to mnogo, baš kao i za neke analitičare i medije, pa je i tu podršku trebalo smanjiti. Ušlo se zatim u treću fazu kada se ta podrška smanjuje svim aferama koje se produkuju iz DOS-a, Vlade Srbije, Biroa za komunikacije, jedna za drugom, i tako stvari dolaze na svoje. Po meni su stvari iz one prve dve faze potpuno jasne. U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodima najprljavije propagande, preko nekih medija "na izvol'te" poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem načisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio.

Za vas se tvrdi da ste prilično dugo izolovani u samoj partiji, kao što ste bili i u vreme dok ste bili predsednik SRJ. Da vaš kabinet i ljudi iz neposrednog okruženja filtriraju informacije koje do vas dolaze, da imaju previše vlasti, gotovo odlučuju u vaše ime.

Meni ta priča deluje krajnje neuverljivo i smešno. Ne znam na koji to način neko može da me navodno sprečava da čujem *vox populi*, a da istovremeno imate podršku kod birača. Prosto, jedno s drugim ne ide.

... i drugi razlozi su bili da sam se u opoziciji našao slučajno. Kako stvore jedan argument, u njemu je odmah sadržan i protivargument. O meni je i ranije važila neka predstava da sam zatvoren, hermetičan, da ne umem s narodom. Kampanja 2000. i ona prošle godine su pokazale nešto sasvim drugo. Obišao sam nekih stotinak gradova, držao sam na mnogim mestima govore, pokazao da niti sam zatvoren za narod niti sam izolovan od partijskog okruženja i same javnosti.

Da li se sve ovo može shvatiti i kao distanciranje vaših savetnika od onoga što ste učinili na putu koji ste delimično i zajedno prošli? Ili se, eto, i vi sada distancirate od ljudi koji su donedavno bili deo vašeg tima?

Potpuno mi je normalno da ljudi u promenjenim okolnostima mogu da manje ili više promene mišljenje. Ima, međutim, nečeg čudnog u svemu tome. Okolnosti su se promenile kada je reč o meni. Bio sam na jednom visokom položaju u državi, više nisam, sada sam samo predsednik stranke i ništa više. Nemam više ničega što bi me štitilo ili izdvajalo, ali svoje poglede nisam promenio. Ta promena, dakle, na mene nije uticala. Prirodno mi je da se kod nekih ljudi to može promeniti, ali ne pridajem tome neki veliki značaj.

Svojevremeno se jeste zakleli da vas vlast neće promeniti, ali suština zamerki koje vam se upućuju da je trebalo brže i odlučnije menjati državu, političke navike, pravila igre...

U celoj priči o promenama bitno je da one ne budu same sebi cilj, nego da nešto dobro donesu i da budu trajne. Dovoljno je uporediti početak i kraj mog mandata. Na vrh sam stupio u krajnje napetoj atmosferi, posle pokušaja osporavanja i izborne krađe. Otišao sam sa vlasti mirno, bez potresa, pošto se zemlja prethodno vratila u svet i krenula demokratskim putem. Kažem, krenula je, svestan bremena nasleđa i navika. Demokracija podrazumeva odgovornost, jednostavnije je lupati šakom o sto. Lakše je, bar na kratke staze, varati u igri nego postizati rezultat poštujući pravila. Ali, kad naučite da poštujete pravila, a u državi su to zakoni, onda sve postaje stvarno, ne samo prividno jednostavno. To je stvar društvene svesti, a ne odlučnosti pojedinca, makar on bio i prosvetljen, uvek je apsolutista. Trudio sam se da delujem snagom primera, tolerantnošću, poštovanjem zakona i sporazuma. Mislim da to nije bilo uzalud.

DSS se često opisuje kao skup ideoloških čistunaca koji od sebe odbacuju moćne poslovne ljude, iako i takvi nekada traže utočište u strankama. Jeste li vi to namerno žrtvovali snagu stranke da joj se jednoga dana ne bi pripisalo učešće u korupcionaškim aferama? Ili jednostavno biznis beži od DSS-a, jer mu se čini da je partija neprilagođena vremenu i prostoru?

Ono što najviše dovodi u pitanje demokratske promene u postkomunističkim društvima jesu organizovani kriminal i korpucija. To se uvek pominje u raznim analizama koje pristižu spolja jer očit postoji kao velika nevolja. Ako je već tako, onda je možda bolje biti malo isključiviji i sklon nekakvom čistunstvu nego otići na drugu stranu. Moj lični stav u tim stvarima je i inače vrlo rigidan. U tom pogledu DSS je uvek imao na umu iskustvo, tradiciju i primer koji je davala Demokratska stranka Davidovića i Grola. Oni su imali isti stav – bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti.

To je naravno lepo, ali suština bavljenja politikom ipak je osvajanje vlasti. U protivnom, većito biste mogli da pričate o tome šta propuštamo time što DSS nije na vlasti.

Apsolutno. Demokratiji su potrebni i vlast i opozicija, iako se kod nas ponovo javlja uverenje da je dovoljno samo jedno – vlast. I sa opozicione strane može se i te kako uticati na javno mnjenje. I tim uticajem pripremati teren za dolazak na vlast. Kod nas se polazi od filozofije da treba iskoristiti trenutak osvajanja vlasti, računajući da se može učiniti sve da ta vlast nikada ne prestane. To je mislio i Milošević, pa je otišao. Nekada se bolje možete pripremiti za povratak ili dolazak na vlast iz položaja stranke koja nije na vlasti. To ne znači bežanje od odgovornosti. Nismo bežali ni 2000, nismo ni 12. marta ove godine kada je ubijen Đinđić. Rekli smo da se prihvatamo i one odgovornosti koja nije naša, nego drugih, ali onda je druga strana rekla – ne, jer je želela celu i netaknutu vlast.

U jednom trenutku je izgledalo da će DSS teško preživeti vanredno stanje. Na jednom od brifinga u Vladi Srbije 11. aprila rečeno je da je operacija "Sablja" ušla u najdelikatniju fazu otkrivanja inspiratora, podstrekača i finansijera atentata na premijera Đinđića. I da je istraga došla do vašeg okruženja. Onda se sve na tome i zaustavilo, iako je izgledalo da će postati još "delikatnije".

Bio je to čist primer obračunavanja s političkim protivnicima, i to iz staljinističkog repertoara. Tome se ima malo šta dodati. Stara dobra poznata priča. Kao iz vremena ubistva Kirova 1934. kada je Staljin pokušao da se sa svojim političkim protivnicima obračuna kao sa inspiratorima tog ubistva, iako je atentator bio poznat. Ono što brine je da ta ideja obračuna s političkim protivnicima nije mrtva. Sada kreće napad na medije. Malo je utihnulo u odnosu na DSS jer je to prekrupan orah, a krvjavi zubi koji su pokušali da ga pregrizu. Ali opet kreće ta priča kako "dižu glavu" neki koji stvaraju atmosferu nezadovoljstva, iako bi bilo poželjno da prevlada atmosfera zadovoljstva. Pitanje je šta daje osnova za tu atmosferu zadovoljstva. Način na koji se živi ili ekonomski pokazatelji koje običan svet oseća u svom stomaku? Da li nebrojana samoubistva kao izraz krajnjeg socijalnog beznada? Da li bi to trebalo prećutati? Sloboda medija nam je baš zato potrebna kao hleb nasušni. Ako neko počne da se upušta u to da mediji pišu tendenciozno, da stvaraju atmosferu nezadovoljstva koja navodno vodi atmosferi linča i ugrožava reformsku vladu, to je zabrinjavajuće.

Jeste li čuli za priču da su vas stranci zapravo spasil od privođenja na informativni razgovor tokom vanrednog stanja?

Kad god su demokratija, ljudska prava i slobode bili ugroženi, moje je iskustvo bilo da o tome treba pričati, a ne ćutati. Pričati i ovde i napolju. Takvo je bilo moje iskustvo i iz sedamdesetih i osamdesetih godina, recimo u vreme procesa beogradskoj šestorci. Tako sam činio i sada. Uostalom, mi nismo ušamljeno ostrvo, ni kao zemlja, ušli smo u Savet Evrope, težimo drugim integracijama, ni kao stranka: DSS je ušao u porodicu evropskih narodnjačkih stranaka.

Jedan od vaših savetnika Rade Bulatović i dalje je u zatvoru. U prvi mah je rečeno da je održavao veze sa zemunskim klanom. Zna li se danas nešto više o svemu tome?

Sve ono što se zna svodi se na sledeće: da je Rade Bulatović nenamerno bio učesnik jednog razgovora koji je načelnik Uprave bezbednosti, general Aca Tomić, opet profesionalno i oficijelno, vodio s nekoliko ljudi koji su od njega zatražili prijem. Načelnik Uprave bezbednosti ne može da bira s kim može da razgovara, a s kim ne. Svako može doneti neku informaciju, naravno na njemu je i na celoj službi da sve to provere. Reč je o razgovoru kome su prisustvovali Borislav Mikelić, Dušan Spasojević i Milorad Luković Legija. Tu bi se odmah moglo zapitati da li je Legija, sa stanovišta sadašnjeg MUP-a, bio *persona non grata*. Ili, koliko je Dušan Spasojević, sa stanovišta socijalnih veza, druženja, prijateljstva, takođe bio *persona non grata* kada je reč o pojedincima u sadašnjoj Vladi Srbije. Obojica su za Vladu Srbije bili persone "*supergrata*". Obojica. I u tome jeste problem. Jer, ukoliko su u ubistvo Zorana Đinđića umešani ljudi iz "crvenih beretki", onda je za to odgovorna vlada s obzirom na to da se radi o njenim činovnicima. Ukoliko je u ubistvo umešan zemunski klan preko Spasojevića, opet se zbog tog čitavog niza prijateljstava i sumnjivog niza okolnosti o tome kako je on pušten iz zatvora može govoriti o neophodnosti da vlada položi račun. Nema više Veselinova, on je otišao, vlada se konsolidovala, i kako reče ministar prosvete – stvari su rešene na najbolji mogući način. I vuk sit, i ovce na broju. On je otišao, ali će podržavati vladu. Ali, ostavimo Veselinova i zadržimo se na vladi. Da li iko od tih ljudi ima kuraži, obraza ili odgovornosti da izađe pred narod i kaže kako je Spasojević koji je bio u zatvoru mogao da odatle izađe? Na koji se način u Srbiji izlazi iz zatvora? Voljom nekoga iz vlade, upravnika zatvora, nekoga od tamničara, ili je on prosto odlepršao? Ako je taj čovek učestvovao u ubistvu Đinđića, onda na to pitanje mora da se odgovori. Sve ostalo nema nikakve veze, sve ostalo je montiran proces u kome sa više žara, ukoliko ima njihove odgovornosti, učestvuju ministri u Vladi Srbije. U toj priči, Rade Bulatović i general Aca Tomić samo su kandidati za jedan montiran politički proces. I trenutno politički zatvorenici.

Rekli ste da Tomić po prirodi svog posla nije mogao da bira koga će da sreće. Ali mogao je da bira

Znate, u ovoj zemlji su ljudima poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta.

Vaša stranka je jedno vreme svakodnevno postavljala vlastima pitanja koja su više ličila na optužbe. Iz toga se naslućivalo da kao stranka znate mnogo više. Ako je tako i ako vam niko nije odgovarao na ta pitanja, zašto sami niste ponudili neke odgovore javnosti? Znate li ko je, na primer, izveo Spasojevića iz zatvora, ko je išao u Šilerovu? Ili je sve to bio samo nekakav medijski suzavac DSS-a?

Ta pitanja je zapravo postavljala javnost u Srbiji. I mi smo bili samo pisari te javnosti. To je ono što se govori naveliko, što će vam u četiri oka reći i poneko iz Vlade Srbije. Smatrali smo da ta pitanja treba postaviti. Na drugoj strani, na vlasti je obaveza da odgovori. Vraćam se ponovo na Spasojevića. Hajde da ne ulazimo u to ko ga je posećivao u zatvoru, kakvi su razgovori tom prilikom vođeni, već samo kako je izašao iz zatvora. To je po meni ključno pitanje, kako to da nema nikakvog traga. Vlastima je ušlo u manir da ne odgovaraju ni na jedno pitanje. Bio sam inače zaprepašćen kada sam na jednom okruglom stolu nedavno saznao da u skupštini za sve ovo vreme vlada nije odgovorila ni na jedno poslaničko pitanje. Možete li da zamislite takvu vladu i takvu skupštinu? To je i za vreme Miloševića bilo makar smandrljavano na kraju svakog zasedanja. Ako je tako u skupštini, onda je logično da ne odgovore i na ova naša pitanja. Eto, neka zanemare sve što je pitano, samo neka odgovore oko Spasojevićevog izlaska iz zatvora.

Kako god vi to komentarisali, zvanična verzija i dalje kaže da je jedan vaš bivši savetnik u zatvoru, što baca sumnju i na vaš kabinet za veze sa organizovanim kriminalom. Vlada je prošle nedelje zaključila da nijedan njen član nije imao veze sa kriminalcima, da ih nije posećivao niti štitio.

Izjavu poput te nikada do sada nisam čuo. Da neko sam za sebe to kaže, bez ikakvog rasvetljavanja činjenica i mogućnosti da se dokaže suprotno. U toj priči mi je nedostajalo samo buduće vreme. Da se kaže da niko iz vlade nikada neće ni imati takve veze. I onda je stvar završena zauvek. Kao ono kada se lomi slavski kolač, pa se kaže – jest i budem. Nije imala veze, i ubuduće neće niko od njih imati veze. Sami sebe amnestiraju od svake odgovornosti jer su nedodirljivi.

Vama je često ranije zamerano da ste držanjem Radeta Markovića, bivšeg šefa RDB-a, na funkciji posle 5. oktobra indirektno omogućili da se unište mnogi dragoceni dokazi o zločinima bivšeg režima. Da li sada pomalo "likujete" zbog činjenice da su mnogi zločini iz prošlog vremena ipak rasvetljeni, da se ispostavilo da dokaza i svedoka ima?

Pod uslovom da su neki od tih slučajeva zaista rešeni, onda mogu biti zadovoljan. Ali ako su samo prividno rešeni, onda smo u problemu. Uzmite samo to oko ubistva generala Boška Buhe, da li tu baš možemo biti načisto. Ovde je mnogo toga rešeno još pre nego što je došlo do suda. Imali smo tih slučajeva i pre samog suda da policija objavi jednu vrstu interpretacije događaja, a da onda ministri objave nešto sasvim drugo. Zato su moja osećanja tu podeljena. Nismo ni dotakli korupciju, kriminal u privredi, ostajanje nekih klanova, nismo još dobili odgovor na pitanje kako se možete obogatiti pod Miloševićem neregularnim putem i to bogatstvo kasnije uvećati pod DOS-om.

Već dugo na listi prioriteta vaše stranke na visokom mestu stoje izbori. Premijer Živković je u prošlom broju "Vremena" poručio svima koji traže izbore da probaju, ako mogu, da se za to izbore u parlamentu. Šta DSS namerava da čini, odnosno šta može da učini? Hoćete li čekati 2004. i nadati se novom srozavanju ugleda DOS-a, sa logikom kako vreme navodno radi za vas?

Naša je obaveza da govorimo o tome da su izbori neophodni Srbiji jer je zaista tako. Izbori bi doneli

... i ostalo je uvek bilo. Sve dok skupština ne predstavlja ogledalo raspoloženja javnosti, imaćemo nestabilnost. Ono što sada vidimo u skupštinskom ogledalu nema nikakve veze sa stvarnošću. Zato su izbori preko potrebni. Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku. Koliko puta su samo nicali većinu zahvaljujući glasovima SSJ-a, Ivkovićevih socijalista i ko zna koga još.

Potpredsednik DS-a Boris Tadić pozvao je nedavno sve demokratske snage u društvu na neku vrstu konsenzusa oko narednih koraka koje u Srbiji treba napraviti. Jeste li se prepoznali u tom pozivu i šta bi za vas bio neki minimum oko koga bi bilo moguće postići dogovor?

Taj minimum ću potražiti tamo gde malo ko može da očekuje – u Crnoj Gori. To je konsenzus oko izbora i izbornih pravila. To je nešto na čemu zaista ne mogu, a da ne odam priznanje vlastima u Crnoj Gori. Oni su uvek bili spremni da uz sva natezanja, zloupotrebe, pa i manipulacije, pre izbora sednu sa opozicijom, dogovore se oko pravila igre i postignu konsenzus. U Crnoj Gori je bilo često izbora, Đukanovićeva vlast se izbora ne plaši, a DOS ih se plaši. I to je bitna razlika. Ovde toga nema jer postoji patološki strah od izbora.

Da li još verujete da zajednička država ima budućnost? U Srbiji se izgleda samostalnost nosi ovog proleća?

Ta država ima podršku i u našoj i u evropskoj javnosti. Te države sada ima ipak više nego ranije kada predstavnika vladajuće Crne Gore nije bilo u njenim institucijama. Ne ulazim u to koliko je osporavanje državne zajednice i njene budućnosti nekada generisano iz zemlje, a koliko spolja. Zanimljivo je da priča o nezavisnoj Srbiji počinje da se širi ovde u istom trenutku kada se širi i preko okeana i kada tu tezu zastupa i Džordž Soros na predavanjima u Beogradu, Podgorici i Prištini. Ali to se ne može dokazati i neću uopšte da se bavim time. Za mene je bitno što je neko u ovoj zemlji izgleda pomešao državu i dućan. Ako podete od dućanskog načina razmišljanja i mentaliteta, onda svakog časa možete da zaključite kako vam se nešto ne isplati. I možete reći – hajde da to rasturimo i da od jednog napravimo dva dućana. Ako stvari posmatrate u jednoj istorijskoj perspektivi, onda lako zaključite da postoji neka cena koja mora da se plati za nešto što je vrednije i dugoročnije. Ovo nije trenutak za sitne računicе, nije trenutak za raspirivanje strasti i teranje Crne Gore iz državne zajednice na način na koji je terana Slovenija. Ovo je trenutak da se razmisli malo državno, a ne sitnoračunski.

Eto najzad stvari o kojoj imate isto mišljenje kao i DS.

Da, stavovi su nam o ovom pitanju trenutno podudarni. Za mene je to pozitivno bez obzira na sve druge razlike koje postoje među nama. Ne ulazim u to koliko će DS da na tom stavu ostane. Voleo bih da ostane.

Venad Lj. Stefanović

Mandati

"Zamislite situaciju u kojoj bismo posle nedavne odluke Ustavnog suda da su poslanici zapravo vlasnici mandata pokušali da rekonstruišemo kako ta skupština treba da izgleda. Bilo je otimačine mandata, ostavki, zatim njihovog povlačenja sa obrazloženjem da su nuđene maltene u nastupu neuračunljivosti. Kada bi se sve to pretreslo i pogledali zakoni koji su u međuvremenu doneti, nametnulo bi se i pitanje – kakva je legitimnost tih zakona."

Kada su vašoj partiji vraćeni mandati, niste kao stranka baš mnogo postavljali pitanje nelegitimnosti zakona donetih bez vaših poslanika?

Precenili smo tada da bi to možda doprinelo sukobima i nestabilnosti u zemlji. To jeste činjenica. Lomili smo se između toga da to pitanje otvorimo do kraja i zaoštrimo. Smatrali smo da ima već

dovoljno napetosti i sukoba između stranaka i da je u vreme predsedničkih izbora deo DOS-a krenuo u kampanju da izbori ne uspeju. Smatrali smo, takođe, da bi pred naš ulazak u Savet Evrope, koji se odlagao, bilo štete po zemlju da se i to pitanje otvori. Prosto, u svemu treba naći neku meru.

Ambasadori

"Za povlačenja ambasadora iz redova DSS-a znam onoliko koliko sam pročitao u novinama. Još jednom se, izgleda, pokazuje da je DOS prevazišao svoje prethodnike, ne govorim samo o Miloševiću. Nije tu reč o DSS-u, već o tome da li sebi možemo da dopustimo da ambasadore smenjujemo posle svakih izbora. Meni je to neobjašnjivo jer proizvodi veliku štetu. Nesumnjivo je da smo posle 5. oktobra među ambasadorima imali više političkih ljudi i sa nekog moralnog stanovišta nikada neću razumeti neke od velikih aktivista i aktivistkinja borbe za demokratiju koji su se odmah zaputili širom sveta i preko okeana, smatrajući da postoji neka vrsta stečenog prava na mesto ambasadora, nešto kao ona spomenica iz 1941. S druge strane, diplomatija se uči, to je ozbiljan zanat. Ali kako god bilo, ti ambasadori su bili postavljeni i na osnovu nekih dogovora među strankama na vlasti. Ne razumem da nekome padne na pamet da posle svake promene vlasti menja ambasadore. Da ne govorimo o tome da ovu sirotinju od zemlje i sirotinju u zemlji to propisno košta."

drage mame

"Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepašćujuće je i sramno"

"Nisam gadljiv na politiku i političare, jer da sam gadljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao upustiti u politički život, pa nije"

"Bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti"

"U ovoj zemlji ljudima su poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta"

"Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku"

Danas

23

ponedeljak, 7. jun 2004.

Komentar

Vladin ustav

Dok se štabovi dovijaju kako da u finišu što bolje "plasiraju" svog predsedničkog kandidata na izbornom tržištu Srbije, republički premijer Vojislav Koštunica skreće na sebe pažnju javnosti izjavom da je Vlada pripremila tekst novog ustava i pustila ga u skupštinsku proceduru. Svakako je za pohvalu što ustav, i pored izborne groznice, nije zaboravljen. Uostalom, bez ustava nema zaokružene pravne države. Međutim,

očekivalo se da predlog najvišeg pravnog akta predstavi predsednik republičkog parlamenta i v.d. šefa države Predrag Marković, pod čijim pokroviteljstvom su i formirani skupštinski odbor, pa potom i pododbor zadužen za pripremu ustava. Umesto toga, Marković svodi bilans svog tromesečnog rada, a Koštunica promovira Vladin predlog ustava, dezavuišući skupštinska tela. Kao da su njih dvojica zamenili uloge, što je i u suprotnosti sa zalaganjem Koštunićinih demokrata da se Skupština stavi iznad Vlade. Osim toga, imaju li članovi Vlade i druga posla osim da pišu ustav? Samo "oživljavanje" proizvodnje uz reviziju privatizacije i povećanje cena i dažbina bio bi preveliki zalogaj i za razvijenije zemlje od naše. Možda se iza ove naprasne žurbe da se napiše ustav krije strah da bi Vladi, zavisno od ishoda izbora, mogao da bude skraćen vek trajanja, i da bi mogla da ode u istoriju bez vidljivijeg traga za sobom. To što je Vlada, kako kaže Koštunica, dosad "donela" 30 zakona (iako zakone donosi Skupština, a ne Vlada koja ih samo predlaže) svakako nije za odbacivanje, mada je, tvrdi Marković, samo trećina propisa nova (sve ostalo su izmene postojećih). Predstavnicima bivše vlasti su u njima prepoznali rešenja koja su oni nekada predlagali, a sadašnja parlamentarna većina, dok je bila u opoziciji, sprečila njihovo donošenje. Ispada da je Vlada za protekla tri meseca svoga rada više radila na patentiranju tuđih nego svojih izuma. Najzad, ne sužava li se vlast time što Vlada preuzima sve u svoje ruke? I kako shvatiti Koštunićinu primedbu da je bivša dosovska vlast blokirala rad na novom ustavu (znajući da su upravo njegove demokrate prve napustile Ustavnu komisiju), osim kao pokušaj da preuzme primat u pravljenju ustava. Ovo je, bezumnije, još jedan Vladin prilog u stvaranju pravne države, iako bi ustav, kao najviši pravni akt, trebalo da pripremaju eksperti. Na Vladi je da im daje logističku, uglavnom materijalnu, podršku, dok je posao stranačkih lidera da postignu konsenzus oko spornih pitanja. Stoga se čini da je predlogom da Srbija bude država srpskog naroda i građana Srbije (kao da Srbi nisu građani), i odustajanjem od stvaranja regiona (koji predstavljaju stepen decentralizacije vlasti), Koštunica predsedničkim kandidatima (do)bacio dobar "šlagvort" u izbornom finišu. Moguće je da je požurio da javno podnese izveštaj o radu Vlade, posebno potencirajući ustav, da ne bi bio prinuđen da krši pravila igre po kojima je zabranjen svaki vid promocije i propagande u vreme izborne čutnje, kada Vladi ističe sto dana rada. Ali, ako skupštinska tela počnu da rade, to bi moglo da izazove nova stranačka trvenja koja bi samo otežala uspostavljanje konsenzusa i donošenje ustava.

KIOSK - VEČERNJE NOVOSTI

Koštuničino pismo

DRAGI ACO,

Radetu sam napisao da mi teško pada ovo pisanje. Tebi mi je još teže da pišem, jer mislim da se nas dvojica baš u ćutanju razumemo. Jedan si od retkih koje sam upoznao od oktobra 2000. do danas s kojim se mogu sit napričati ćuteći. Nismo slučajno zemljaci. Ostatak ljudi, ogromna većina, uglavnom usta ne zatvara. Kolike su muke na kojima si, zapravo samo Ti znaš. Ja mogu samo da ih naslutim. Mene pre svega muči to što znam da si utamničen zbog mene. Naravno, i zbog toga što si pokazao i dokazao koliko si dobar u svom poslu i koliko si častan vojnik. Ali, to poštenje smeta, o časti da i ne govorim. Neki misle da se njihovo beščašće ne vidi sada kad si sklonjen. Greše, vidi se još više. I neće ovo trajati dugo, sigurno, mada sam svestan da je Tebi svaki dan kao gladna godina. Znam da znaš da činimo sve što možemo i da smo uporni. Molim Te da izdržiš, ne samo zbog Gordane (koja je zaista divna, onako borbena i mudra, sve joj je jasno) i zbog Tvoje majke (koju naši Milanovčani ne zaboravljaju), niti zbog svih nas ostalih, Tvojih prijatelja, koji Te volimo. Molim Te da izdržiš upravo zbog Tebe samog, zbog imena koje nosiš i ugleda koji imaš. Prava reč bi bila slava, ali znam da ćeš se na nju namrštit. Uzdah se u Tvoju stamenost i upornost i u Tvoj inat. I iskreno se nadam da neće proći mnogo vremena pre no što se ponovo vidimo.

Tvoj V. Koštunica

General Tomić uhapšen je 8. aprila 2003, a 4. juna stiglo mu je u Okružni zatvor u Beogradu pismo Vojislava Koštunice, tada samo lidera DSS. Iako je aktuelni predsednik Vlade Srbije odmah bio za njegovo objavljivanje, protiv je bila generalova supruga - strahujući da bi to moglo otežati njegov položaj u zatvoru - pa ga Novosti prve objavljuju.

24

28. mart 2002

br 2674

Pobeda patriotizma

Uprava bezbednosti Vojske Jugoslavije (ili kako je popularno zovu KOS) obavlja poslove državne bezbednosti u Vojski Jugoslavije kao što RDB to obavlja u civilnom sektoru. Obe službe rade na osnovu jedinstvenog zakona o Osnovama sistema državne bezbednosti iz 1974. godine. Taj još važeći zakon je noveliran dva ili tri puta. Na osnovu tog zakona Služba je donela svoje Pravilo službe organa bezbednosti 1984. godine koje je potpisao tadašnji predsednik Predsedništva Mika Špiljak. Po njemu se i dalje postupa. Po tom zakonu slično pravilo ima i RDB Srbije kao i SID (služba SMIP-a). I u zakonu i u Pravilu mnoge su stvari prevaziđene i to pre svega terminološkog karaktera. Sa tim uputstvom se upoznaje svaki pripadnik Službe prilikom stupanja u službu i dužan je da je čuva kao tajnu. Čak i posle izlaska iz Službe. U vojsci su sa time upoznati ključni komadanti koji nisu u KOS-u.

Najlošiji period Službe, slobodno tumačeno, jeste kratki posleratni period 1944-1945. kada se Treće odeljenje Ozne bavilo kontraobaveštajnom zaštitom vojske. Drugi, uslovno rečeno, loš period je neuspeli pokušaj 1992. godine kada se opet javila ideja (na sreću, kratkog veka je bila) da se KOS utopi u RDB Srbije i kada je jedan načelnik KOS-a doveden u kancelariju i postavljen u pratnji pripadnika MUP-a.

Danas ne postoji nikakav antagonizam između KOS-a i RDB-a Srbije. Svi nesporazumi su sa promenom vlasti prevaziđeni a naročito je postignut pozitivan napredak postavljanjem gospodina Andrije Savića, sa čijim dolaskom počinje proces depolitizacije RDB-a. Ono sa čime se kroz operativni rad KOS-a dođe, a odnosi se na nadležnost RDB Srbije, to se stavlja njima na raspolaganje.

Treba znati da KOS, pre svega, prati pojave i aktivnosti, a ne ličnosti. Recimo, prati se odliv nekog važnog dokumenta, a ličnosti koje su uključene u tu aktivnost se potom, eventualno, identifikuju. Takve akcije traju nekada i godinama. Zato je ključna odlika kontraobaveštajca - upornost i strpljenje. Trenutak realizacije se ne određuju ni političkom ni nekom drugom odlukom već trenutkom kada dolazi do izvršenja krivičnog dela. Tada se privode svi učesnici i sa krivičnom prijavom se predaju vojnim istražnim organima. Sva dalja nadležnost je u rukama vojnog pravosuđa.

KOS kao i sve druge službe, po pravilu, radi tajno - van medijske pažnje. Prvo, zbog primene tajnih metoda i sredstava; drugo, zbog zaštite prava građana koji su se možda slučajno našli u operativnoj obradi.

Vojna bezbednost ima pravo da privede i civilna lica koja izvrše određena krivična dela iz tzv. grupe Vojnih krivičnih dela među kojima je, naravno, najkarakterističnija vojna špijunaža.

Mogu slobodno reći da je presecanje afere Perišić uspeh jedinstvenog sistema bezbednosti zemlje, bez obzira što je glavni nosilac akcije bila vojna bezbednost.

Ova akcija će se izučavati u budućim udžbenicima bezbednosti. Mislim da je uspeh jugoslovenske službe sa skromnim tehničkim mogućnostima - ali sa visokim stepenom izraženog patriotizma. Ubeđen sam da je to ostavilo pozitivan utisak na najširu javnost.

RADE BULATOVIĆ

25

DANAS, 05/06 jun 2004

**MLADI DS, GSS, DC I SDU PREKINULI PROMOCIJU KNJIGE ZORAN
ĐINĐIĆ U MREŽI MAFIJE**

Beograd - Tridesetak omladinaca Građanskog saveza Srbije, Demokratske stranke, Demokratskog centra i Socijaldemokratske unije sprečilo je juče u Medija centru održavanje promocije knjige "Zoran Đinđić u mreži mafije", autora Živote Ivanovića poručujući akademiku Nikoli Miloševiću, inače recenzentu knjige, da niko ne može da im oduzme Đinđićevu viziju Srbije i da je predviđena promocija trebalo da bude nastavak kampanje mračnih lobija u Srbiji koji su doveli do ubistva premijera Đinđića. Akademik Milošević izjavio je da se mlade demokrate ponašaju kao koministi i nacisti i sve ih nazvao hitlerjugendom.

B92 > Info > Emisije > Insajder

4. jul 2005.

Prvi put javno: Novinari o novinarima

Ko je, kada i zbog čega stajao iza objavljenih tekstova o ključnim događajima u Srbiji

Gosti: Teofil Pančić, novinar lista Vreme, Velimir Ćurguz Kazimir, medijska dokumentacija Ebart, Dragan J. Vučićević, zamenik glavnog i odgovornog urednika Kurira i Snježana Miličević, profesor na Fakultetu političkih nauka
Autor: Brankica Stanković

B92: Posle ubistva premijera Srbije Zorana Đinđića prvi put je zvanično saopšteno da postoje novinari koji rade za mafiju, razne službe i određene političke krugove. Do tada je javna tajna bila da su novinski tekstovi i sinhronizovane kampanje u medijima često služile kao najava onoga što će se dogoditi. Najbolji primer za to je čuveni komentar u Ekspresu 'Ćuruvija dočekao bombe', koji je pročitao i u jutarnjim vestima RTS-a. Tri dana kasnije Slavko Ćuruvija je ubijen.

Teofil Pančić, novinar lista Vreme: "Pre 5. oktobra ako su glavni trovači duše, glavni trovači duše ovog naroda, moram zaista tako da se izrazim, to je najblaže što možeš reći o njima, ako su oni bili u tim velikim državnim medijima, onda su se nakon toga oni onako pregrupisali i postali su... oni su prešli u taj čudesni svet privatluka, svi tabloidi kod nas, svi politički tabloidi kod nas su isključivo na desnoj, jako desnoj strani, isključivo

nacionalistički, isključivo ksenofobni, isključivo populistički. Mislim, tu nema nikakve strašne međusobne razlike, oni su svi naprosto na toj strani. Oni su zaista mutanti '90-ih godina, zato i kažem, što je bio RTS tada, oni su sada."

B92: Posle 12. marta ispostavilo se da su pojedini mediji i novinari imali veoma važnu ulogu u svemu što se dešavalo i pre ubistva premijera Srbije. Zoran Đinđić je postao kriminalac kada je po tabloidima takve izjave počeo da iznosi Vojislav Šešelj tvrdeći da je mafija naša novog kuma. Svakodnevni natpisi po tabloidima bili su dovoljni tadašnjim političkim protivnicima Zorana Đinđića da se pozivaju na takve novine i da iznose takve tvrdnje bez ijednog konkretnog dokaza. I to je matrica kojom se uništava neka javna ličnost i priprema njen linč.

Velimir Ćurguz Kazimir, medijska dokumentacija Ebart: "Mislim da je osnovna snaga onoga što se nije menjalo i što je ostalo isto bilo zaista u tajnim službama koje

su imale vrlo dobar pregled kadrova, stanja i situacije u svim medijima, bez obzira da li su u pitanju državni ili privatni mediji. To je i dalje u upotrebi, naravno uz kombinaciju određenih finansijskih interesa, kako privatnih finansijskih grupa, tako pretpostavljam i finansijskih interesa raznih službi koje nikad ne idu same od sebe, nikad ne prave, tako da kažem, čisto ideološke i političke igre, uvek iza toga postoje i finansijski interesi."

B92: Tokom akcije Sablja odlukom Vlade Srbije ugašeni su listovi *Nacional* i *Identitet*. Otkriveno je da su vlasnici *Identiteta* bili Dušan Spasojević i Milorad Ulemek Legija. Glavni i odgovorni urednik bio je Gradiša Katić, koji je tokom Sablje i uhapšen. O toj vezi novinara i mafije govore i svedoci saradnici u svojim iskazima pred istražnim sudijom.

Ljubisa Buha Čume svedok saradnik: "Kada je bila pobuna crvenih beretki oni su tada imali Gradišu Katića i Gradiša Katić im je tada davao izjave u Svedoku i Identitetu. Dušan Spasojević je tada zvao sve živo, zvao je i mene na telefon - brate, daj, nađi ako imaš nešto u medije, daj da pišemo. Znao sam tada da oni imaju u Svedoku."

B92: Urednik Svedoka Vladan Dinić odbio je razgovor za Insajder. U tom listu Milan Jurišić Jure, član zemunskog klana koji je pucao na policiju prilikom pokušaja hapšenja i koji je tom prilikom ranjen poručio je iz bolnice da 'ako policija sme bez razloga da puca na nas, moraćemo i mi malo da se branimo, samo se bojim da ne bude krvi do kolena'. Razgovor je vodio Gradiša Katić.

Zoran Vukojević svedok saradnik: "Gradiša Katić je Dušanov prijatelj od '90. i neke godine, znači on je za njegove potrebe objavljivao članke u novinama u kojima je radio. Bagzi ga je vodio tamo dole u Bujanovac, objavljivao je članke o jedinici. Onda ga je Dušan postavio za glavnog urednika u listu kome su posle dali ime Identitet."

Miladin Suvajdžić svedok saradnik: "Dušan Spasojević je rekao da je to kupio i platio 150.000 maraka. Dao nam je naređenje da iz svoje okoline skupljamo informacije koje su u principu tačne. On je tražio tačne informacije da se kompromituje rad Vlade kroz te neke informacije."

B92: U novembru 2001. godine u listu *Identitet* po završetku pobune objavljen je ekskluzivan razgovor sa Miloradom Ulemekom Legijom. U tom intervjuu Legija poručuje da nije u pitanju pobuna, jer da je bila sve Vladine institucije bile bi zauzete. Taj isti intervju preneo je i Glas javnosti. Slika iz Kule, odnosno ratne sobe potpisana je sa 'dostojanstveni i istrajni'.

Teofil Pančić: "Likovi kao Gradiša su hagiografi Legije i cele te ekipe, kao što su prethodno bili, što oni lično, što neki njihovi prethodnici, slavitelji, kako se to zvalo '90-ih godina, žestokih momaka sa beogradskog asfalta i tako dalje. Mislim, ne počinje ništa od Legije, setite se koliko je stotina ili hiljada oduševljenih tekstova objavljeno o Arkanu, pa o svim tim raznim likovima, pa voždovački klan, pa ovaj klan, pa onaj klan. Mislim, ništa nije počelo Legijom, Šiptarom, zemunskim klanom i tako dalje, to je samo vrhunac jednog dugogodišnjeg procesa i tu je taj Gradiša Katić ili bilo ko drugi samo jedan točkah u mehanizmu."

Zoran Vukojević, svedok saradnik: "Mi smo išli svakog dana u Kulu, vozili smo novinare, išli smo par puta sa Bracanovićem. Išao je neki novinar sa Pinka, posle toga mu je Dušan kupio kameru, ustvari radio je na RTS-u, pa je posle prešao na Pink, kupili smo mu kameru za to."

B92: Pored *Identiteta* namerno ili slučajno svoju ulogu u toku pobune JSO imao je i list *Reporter*. Podsetimo, pripadnici Jedinice za specijalne operacije stupili su u pobunu zbog, kako su zvanično saopštili, hapšenja haških optuženika braće Banović. 21. novembra 2001. godine na kraju pobune *Reporter* objavljuje navodni spisak da se na haškoj listi nalaze 362 policajca. Vlada Srbije to demantuje i tvrdi da je spisak izmišljen, da ga je dostavila vojna služba, jer se na njemu nalaze ljudi koji su lečeni na VMA i oni koji su dobili orden od Miloševića. Mediji, međutim, danima prenose tvrdnje uredništva *Reportera* da je spisak tačan. Policija i Vlada Srbije najavljuju krivične prijave i samo nekoliko dana kasnije *Reporter* objavljuje tekst u kojem isti autor Jovica Krtinić piše da dobro obavešteni izvori *Reportera* navode da je koska sa famoznim spiskom za Hag bačena crvenim beretkama iz bliskog okruženja predsednika Koštunice.

Zoran Vukojević svedok saradnik: "Borislav Mikelić se sastajao sa Dušanom Spasojevićem puno puta, sastajali su se u Banovcima, kod Bege, u Šilerovoj, u stanovima u Molerovoj kod Bege i Mikelića. Jednom prilikom kada su išli dugo su se zadržali, da bi kasnije Spasojević rekao Vukojeviću da su razgovarali o kupovini neke novine. Bego je doveo glavnog urednika Nacionala Popovića i vlasnika ovog lista. Međutim, Spasojeviću nije odgovaralo da kupi Nacional, jer je to dnevna novina i iziskuje puno obaveza. Tada su se odlučili za Identitet. Od vlasnika, nekog Ace kupili su kompletnu firmu. Kancelarije Identiteta bile su u Ulici 29. novembra, a nakon kupovine premestili su se negde kod CZ-a. Spasojević je Milivojeviću naredio da napravi ekipu koja bi u medijima pričala protiv zakona o organizovanom kriminalu koji je bio u fazi pripreme. Milivojević je išao na to da taj zakon ne može da se primenjuje retroaktivno. Oduštili su tada, nije bilo vremena. Spasojević se tada posvetio Đinđiću i nisu imali vremena da se bave time. Znači, Milivojević je to trebalo da radi. Oni su čak davali neke intervjue, ali je to trebalo da se napravi ozbiljno, na televiziji, kao što sada čitate po štampi. Kao što se zna, novinaru se da 50 maraka i on piše šta hoćeš."

B92: Tačno mesec dana pre ubistva premijera Srbije Gradiša Katić u intervjuu za Srpsku reč kaže 'Legija i Spasojević ne bi ni mrava zgazili. Svojih prijatelja se nikada neću odreći, a najmanje kada ih raznorazni tipovi prozivaju za sve i svašta. Dakle, ako su ti ljudi mafija, onda sam ja portparol mafije', rekao je Gradiša Katić. Dan pre ubistva premijera u Identitetu na naslovnoj strani objavljeno je 'Đinđić meta slobodnog štelca'. Gradiša Katić odbija razgovor za Insider. Od države je posle promene vlasti dobio odštetu zato što je u zatvoru bio bez dokaza. Gradiša Katić danas radi u Kuriru i prati suđenje za ubistvo premijera Srbije. Jedan od njegovih tekstova objavljen na naslovnoj strani Kurira je 'Legija piše pesme u zatvoru'.

Zamenik glavnog i odgovornog urednika Kurira Dragan J. Vučićević: "Tabloidno kod nas jeste to što se bavimo ozbiljnim temama na tabloidni, lepršavi način."

B92: Kako možete ozbiljnim temama, recimo, ozbiljna tema je, vrlo ozbiljna tema ubistvo premijera Srbije, kako se time bavite na lepršav način?

Dragan J. Vučićević: "Dakle, na tabloidni način. Tabloidno pre svega znači - velikim fotografijama, kratkim i upečatljivim tekstovima, u tom smislu tabloidno, ali vrlo ozbiljno."

B92: Kada se Legija predao 'Legija je napokon progovorio' preko cele strane, pa 'Ko se plaši Legijine istine'.

Dragan J. Vučićević: "Legija je napokon progovorio? To kad se pojavio u sudu, nije kad se predao."

B92: Dobro, kad se pojavio u sudu, pa 'Legija piše pesme', pa mislim... potpuno... pa, mislim, jel' to nije amnestiranje nekoga ko je prvo....

Dragan J. Vučićević: "A da li je amnestiranje zločina kada USA Today objavi da Saddam Husein piše knjigu u zatvoru?"

B92: Dobro, da li možemo da se zadržimo...

Dragan J. Vučićević: "Evo, pričamo, to je isto. Znači, vi mene pitate zašto se bavim fenomenom čoveka koji je ubio... odnosno postoji optužnica..."

B92: Da, ali je vrlo zanimljivo da taj tekst iz zatvora piše Gradiša Katić, koji sada radi u Kuriru, koji je bio glavni i odgovorni urednik Identiteta...

Dragan J. Vučićević: "Ima čovek izvore u zatvoru pošto je bio u Sablji u zatvoru, a onda oslobođen svih optužbi i onda iz mog i vašeg džepa plaćena mu je odšteta 800.000 dinara jer njegovo dete...."

B92: Samo da završim, znači on je bio glavni i odgovorni urednik lista Identitet koji je zatvoren u akciji Sablja, u vanrednom stanju, svedoci saradnici su njega naveli kao čoveka koji je bio saradnik zemunskog klana što se tiče novinara, da je za to dobijao novac i ko je sve... ko je ustvari bio vlasnik Identiteta.

Dragan J. Vučićević: "Ja nisam čitao izjave svedoka saradnika tako da to ne znam. Dakle, ja mislim, sad nemojte da mi spočitavate što smo zaposlili Gradišu Katića,

zaposlili smo čoveka koji je oslobođen svih optužbi."

B92: Dragan J Vučićević bio je zamenik urednika Nacionala koji je ugašen u vreme Sablje, a koji je prema analizama medijske dokumentacije Ebart vodio otvorenu kampanju protiv premijera Zorana Đinđića.

Dragan J Vučićević: "Ne bih se složio da smo vodili kampanju protiv premijera i tadašnje Vlade, već da smo u to vreme samo radili svoj posao. Podsetiću vas da je sukob tadašnjeg Nacionala sa premijerom Đinđićem i njegovom Vladom, ne bih rekao čak premijerom Đinđićem, nego pre svega ljudima oko njega, otpočeo negde u januaru 2002. godine kada smo prvi otkrili i objavili da je premijer Đinđić Novu 2002. dočekao u Dubaju u najskupljem hotelu tada u svetu u društvu nekolicine srpskih biznismena. Kada smo to objavili nametnut nam je sukob od strane Vlade prema nama, tako što su prvo tražili da o tome ne pišemo, ucenjivali, pretili, a onda su neki egzotični likovi iz neposrednog okruženja pokojnog premijera, koji su kasnije isplivali u nekim korupcionaškim aferama, nudili pogodbu, nagodbu, dil, da se dogovorimo. Mi nismo hteli da se dogovorimo i onda je to proizašlo u nekakav rat Vlade protiv Nacionala u prvo vreme. Zašto to tvrdim? Evo dokaza - odmah posle tog našeg napisa svim novinarima Nacionala, fotoreporterima i tako dalje zabranjen je pristup u zgradu Vlade na sve konferencije za štampu, sve događaje koje organizuje Vlada."

B92: Nacional je tada tvrdio da je premijera Srbije uhvatio u laži da je u Dubai leteo redovnom linijom. Danima Nacional objavljuje tekstove o tome koliko je tačno koštala novogodišnja turneja Zorana Đinđića u Dubai i ko je to platio. Postavlja javno pitanje da li je tačno da su njegov boravak platila dva biznismena poznata po nadimcima i konstatuje da u pretprazničnim danima nije bilo redovnih letova za Emirate. Nacional postavlja pitanje da li je premijer leteo privatnim avionom i čiji je to avion. Tada se u javnosti već pojavila priča da Đinđić koristi privatni avion Stanka Subotića Caneta. Pošto je Vlada Srbije saopštila da je Đinđić leteo redovnom linijom Beograd - Istanbul - Dubai, Nacional piše da su im na Aerodromu potvrdili da postoji ta redovna linija, ali da niko nije mogao da im potvrdi da li su ti letovi odrađeni po planu. Slede saopštenja Otpora, Srpskog pokreta obnove i razne političke reakcije da je Đinđić Marjanović u rukavicama. Posle izjave Predraga Popovića, urednika Nacionala za emisiju Kulturni nokaut Televizije B92, koji kaže da je Đinđić uhvaćen u flagrantnoj laži i da bi u normalnoj zemlji pala Vlada zbog toga, Zoran Đinđić odlučuje da po privatnoj tužbi podnese krivičnu prijavu protiv Popovića. Kao dokaz, preko advokata Strahinje Kastratovića priložio je fotokopiju avionskih karti na relaciji Beograd - Istanbul - Dubai.

Snježana Milivojević profesorka na Fakultetu političkih nauka: "To jeste bio jedan otvoreni, kako bih rekla... osporavanje u najmanju ruku tadašnje Vlade, pa i premijera Zorana Đinđića lično, međutim, ono što mislim da je važno je da je postojanje konteksta u kome je to moglo da bude javno prihvaćeno kao poruka, doprinelo da to ima, ako ima, karakteristike linča. Dakle, mediji to mogu da pišu ili neki mediji su to možda mogli da pišu ili to što su samo oni to radili ne bi bilo dovoljno da ovde nije bila sačuvana, kako bih rekla, ili sačuvan taj kontekst u kome je, koliko se meni čini, glavni zadatak bio odbrana jedne propale prošlosti, odbrana tog branitelja haškog lobija ili te ideje nerealizovanih političkih projekata iz prošle decenije."

B92: Iako je u pitanju žuta štampa koja ni u jednoj zemlji nema uticaja, u ovoj ima, pre svega zbog političara kojima takve novine odgovaraju da bi rušili svoje političke protivnike. Za takvu zloupotrebu i manipulaciju jedan od najboljih primera je i predsednička kampanja 2002. godine. Usred predsedničke kampanje Nacional i Identitet počinju da objavljuju pisma Ljiljane Buhe koja se nekoliko meseci vodila kao nestala. U tim pismima ona tvrdi da je njen suprug Ljubiša Buha Čume kriminalac i narko bos koji uživa zaštitu tadašnje Vlade i Zorana Đinđića. Ljubiša Buha Čume tada u izjavama, međutim, tvrdi da je Ljiljana Buha kidnapovana i da se nalazi u Šilerovoj, te da pisma ne piše ona nego Spasojević i Legija. Pošto se u tim pismima spominje i Nebojša Pavković, tadašnji kandidat za predsednika, on odlazi na sastanak sa urednikom Nacionala Predragom Popovićem i tajno snima njihov razgovor. Nebojša Pavković je u intervjuu za Svedok tada tvrdio da je tačno da se video sa urednikom Nacionala, ali da taj razgovor nije tajno snimao. Ekipa Insajdera uspela je, međutim, da dođe do tog audio snimka koji je još tada predat policiji. Iz konteksta celog razgovora između Popovića i Pavkovića već tada je jasno da iza pisama ne stoji Ljiljana Buha.

B92: Ljiljana Buha pismo šalje i Vojislavu Koštunici u kojem ga obaveštava i upozorava da Ljubiša Buha Čume priprema njegovo ubistvo i da je Vlada Zorana

Đinđića povezana sa kriminalnim krugovima. 31. oktobra 2002. godine na osnovu tog pisma kabinet Vojislava Koštunice odlučuje da podnese krivičnu prijavu za pokušaj ubistva. Predstavnici DSS-a, međutim, tek nekoliko meseci kasnije tvrde da je bilo planirano ubistvo Koštunice, ali ne žele da saopšte javnosti na osnovu čega iznose takve podatke i kažu da je reč o državnoj tajni.

Vojislav Koštunica: Jako mnogo ima reči o nekim zanimljivim, neobičnim vezama premijera Đinđića sa pojedinim uglednim biznismenima i njegovih angažmana sa njima. Znače, to je nešto što bi u svakoj drugoj zemlji, dakle, bilo da je reč o Surčinu, bilo da je reč o nekim drugim poslovima vezanim duvan i tako dalje, u svakoj drugoj zemlji bi to izazvalo itekakvu pozornost. Hvala Bogu, moram reći, posle godinu dana mediji su počeli tim da se bave.

B92: Tako su predsednički izbori 2002. godine obeleženi optužbama na račun Zorana Đinđića da je kriminalac. U svakom javnom nastupu Vojislav Koštunica insistira na vezi vlasti sa organizovanim kriminalom ne pružajući nikakve dokaze, već se samo poziva na novinske tekstove.

Miloš Vasić u knjizi *Atentat na Zorana* iznosi saznanja, odnosno tvrdnje Čedomira Jovanovića da je na sastanku između Predraga Popovića i Zorana Đinđića takođe razgovarano o pismima Ljiljane Buhe.

Iz knjige Miloša Vasića: "Tada dolazi do jednog zanimljivog događaja o kome govori Čeda Jovanović. Oktobra 2002. uz posredstvo dva čoveka bliska Demokratskoj stranci, kod Zorana Đinđića, sve veoma tajno, dolazi Predrag Popović, glavni urednik Nacionala. Beba Popović za to ne zna. Predrag Popović skrušeno objašnjava kako, eto, za pare objavljuje ta pisma Ljilje Buhe, jer mora i on od nečega da živi, nego ako mu neko plati jedno 50.000 evra on će prestati sa tim. Zoran, iznerviran kaže da mu nadu sponzora, da ga plate, da mu ga već jednom skinu sa vrata. Tako je i bilo, ali Predrag Popović ne samo što je uzeo pare, nego je i nastavio da objavljuje te svoje svinjarije, pa se još i hvalisao okolo kako je izradio Zorana."

Dragan J. Vučićević: "Da, ja govorim o tih 50.000 za koje tvrdim, na sastanku na kome sam ja bio, a da je to apsolutna laž, osim ako ne postoji nešto za šta ja ne znam. Ono za šta ja znam jeste da je to bio jedan civilizovani, kulturni razgovor i taj sastanak se završio džentlmenkim dogovorom da od sada, od tada pa na dalje i ubuduće imamo kontakte sa Vladom, da konferencije za štampu ponovo budu otvorene za naše novinare i urednike, da ponovo imamo kontakt ako treba i sa njim, sa njegovim saradnicima da proveramo informacije, i to je jedno vreme funkcionisalo."

B92: Kako mislite, složilo se da nisu napadi ako novine objavljuju da je on kriminalac, da je švercer cigareta? Mislim, šta je njemu bilo s vaše strane dovoljno da on kaže - dobro, niste me napadali?

Dragan J. Vučićević: "Ne znam gde smo mi objavili da je on kriminalac i švercer cigareta? Da li vi pričate o autorskim tekstovima gospodina Aleksandra Tijanića?"

B92: Ne, pričam o novinama u kojima ste vi bili zamenik glavnog i odgovornog urednika. Ako imate tako visoku funkciju, znači morate da znate šta je...

Dragan J. Vučićević: "Brankice, dozvolite jednu stvar, dakle, ja znam šta vi citirate i šta citiraju i neki drugi koji nas kritikuju, ono što smo radili u to vreme. Dakle, vi citirate autorske tekstove Aleksandra Tijanića."

B92: Pa, nije tačno, mislim, imali ste čitave teme, naslovne strane....

Dragan J. Vučićević: "O čemu?"

B92: O Zoranu Đinđiću kao kriminalcu.

Dragan J. Vučićević: "Ja bih voleo da mi pokažete tu naslovnu stranu."

B92: Pa, ako ja treba da vam pokažem, pokažacu vam.

Dragan J. Vučićević: "Ja ne mogu da se sećam nečega što sam radio pre tri godine, ali koliko se ja sećam...."

B92: Pa ne, ali samo me zanima šta je to onda u tom slučaju njemu bilo dovoljno da on shvati da vi njega ipak ne napadate.

Dragan J. Vučićević: "Pa, zato što smo mu objasnili šta nam rade neki od njegovih saradnika, zato što smo mu objasnili kako su nas pritiskali i kako su nas šikanirali neki od njegovih bliskih saradnika, neću da pominjem imena. Neću da zloupotrebljavam razgovor sa mrtvim čovekom, i ovo je mnogo što sam rekao."

B92: Dobro, ali evo sad ste izneli i rekli da je tačno sve što se tiče odlaska Vladimira Popovića, osim tih 50.000.

Dragan J. Vučićević: "Tačno je ovo što sam vam ispričao, što sam ja video. Dakle, ovako, ja mogu sto posto da vam tvrdim da je tačno da smo ušli, tu je bio Beba, kada smo izašli tu je bio Beba, nervozni Beba. Kasnije sam čuo od ljudi iz Vlade da je po tom našem odlasku on ušao unutra i pitao Zorana 'pobogu, čoveče, kako primaš ove kriminalce' i da je tu nastala svađa, da je on skočio, otišao do svoje kancelarije, kabineta, skinuo tablicu sa svojim imenom sa vrata, spakovao svoje stvari i otišao. To sam ja čuo, ja to ne mogu da tvrdim."

B92: Ali ste zato tvrdili u vašim tekstovima, a kasnije u Kuriru i dan-danas, pogotovo posle pojavljivanja Vladimira Popovića u Insajderu, da je to čovek koga je Zoran Đinđić izbacio iz Vlade i koji je povezan sa kriminalom i tako dalje.

Dragan J. Vučićević: "Nisam ja napisao da je povezan sa kriminalom, gde ste to našli, pobogu?"

B92: U jednoj kolumni pozivate ministra policije Dragana Jočića da on ispita ponovo ko je zapravo ubio premijera Srbije, jer zašto se Zoran Đinđić odrekao svojih bliskih saradnika kao što su Vladimir Popović, Čedomir Jovanović i tako dalje. Znači, to jeste kampanja i samo me zanima koji je vaš motiv kad takve stvari pišete.

Dragan J. Vučićević: "To je moj stav, moje mišljenje."

Teofil Pančić: "To nije stvar toga, ne znam neki stav, neko iznosi lični stav pa kaže ovako i onako, pa ti možeš da se složiš ili da se ne složiš. Ne, to je jedna kontinuirana sistematska uređivačka politika koja je sva u tome. Ako imaš ti jednu takvu uređivačku politiku normalno je da moraš da se zapitaš - dobro, čekaj, zašto, čemu to vodi, za koga je to dobro, za koga nije dobro, ko od toga može da izvlači profit, kome je stalo do toga da se stvara takva atmosfera u javnom mnjenju. Naravno da je legitimno zapitati se za to."

Snježana Milivojević: "Oni koriste sva sredstva u odbranu ideje sveta iza koga pretpostavljam da stoje. Kad čitate te tabloide vidite da oni... da je to jedan vrlo konzistentan svet i oni zaista brane taj svet. Taj svet zaista čine ljudi koji su na najrazličitije načine povezani sa onim što možemo da nazovemo sivim zonama naše stvarnosti. Dakle, sa tih stranica se gotovo bez izuzetka kao zaštićeni, anonimni, nepoznati izvori oglašavaju ljudi čiji rukopis jasno možete da prepoznate kao negde povezan sa tim tajnim službama."

B92: Nekoliko meseci pre ubistva tabloidi su puni natpisa da je Zoran Đinđić kriminalac, švercer i okružen mafijom.

Teofil Pančić: "Ja se celog života borim za to, ono kako patetično kažem, da se ne zatvaraju novine. E, sad postoji samo jedno pitanje - jesu li to novine. Ako su novine ne treba ih zatvarati, ako nisu novine, daj da vidimo šta jesu, jer ja se bojim da to novine nisu bile ni u kojem smislu, osim onog čisto formalnog - dakle, određeni broj listova papira sa štampanim materijalom koji se pojavljuje u pravilnim periodičnim razmacima na kioscima. Dakle, u tom smislu su bili novine, ali ni u kojem drugom. Dakle, to su očigledno bile tribine mafije. Ja neću sad da kažem da svako ko je radio u tim novinama da je znao da radi za mafiju, ne mogu to da tvrdim, ali da je to bila jedna dominantna tendencija, da su to ti vodeći ljudi tih publikacija radili i da su vukli na tu stranu, mislim da je to, izvinite molim vas, sasvim očigledno. I u tom smislu ja stvarno ne mogu da kažem da sam se nešto potresao kad sam čuo da je to ukinuto, bez obzira što možemo da se raspravljamo da li je to bilo pametno na taj način uraditi, jer naravno, čim je okončano vanredno stanje te iste publikacije su se pojavile možda pod nekim novim imenom u nekom možda još mutantnijem obliku i nastavile da beričetno i srećno rastu do dan-danas."

B92: Tokom vanrednog stanja na brifinzima u Vladi Srbije Vladimir Popović saopštava da postoje novinari koji su iznošenjem lažnih optužbi na račun Zorana Đinđića stvarali atmosferu za njegovo ubistvo.

B92: Zašto ste na brifinzima optuživali razne novinare i medije da su na ovaj ili onaj način učestvovali u pripremi za ubistvo premijera Srbije?

Vladimir Popović: To što sam na brifinzima iznosio i govorio, iznosio sam na osnovu podataka koje sam dobio i na osnovu informacija koje je odeljenje koje se bavilo istragom dobijalo. Načine na koje su dobijali ja tačno ne znam, ali mogu da vam kažem na primeru jedne osobe za koju važi u javnosti da postoji sukob između mene i te osobe. Jedan od tih je Željko Cvijanović i danas ugledni urednik jednog uglednog nedeljnika i osoba koja je vrlo često na državnoj televiziji i dva ili tri miliona ljudi sluša i gleda njegove komentare i analizu, njegovu političku analizu Srbije, nas pojedinačno i tako dalje. To je osoba koja je bila član ratnog kabineta Radovana Karadžića zadužena za medije, pa je onda odatle prešao u kabinet Biljane Plavšić, u vreme dok u Bosni besni rat. Znači, on je novinar koji samo umesto penkala i reporterskog, novinarskog sakoa, nosi maslinastu uniformu i kalašnjikov oko ramena. I to tako nekoliko godina. On je čovek koji je hapsio strane novinare u Bosni, postoje svedoci, tu su, danas u Beogradu žive. To je čovek koga su, kad je umesto njega došla ratni urednik SRNA-e kad je on otišao i došla Sonja Karadžić, strani novinari su u Sarajevu slavili dan kada se to desilo. Dolazi u Srbiju, završio se rat, dolazi u Srbiju, postaje saradnik Službe državne bezbednosti, istog trenutka, zadužen za ruske novinare, da prati ruske novinare. Međutim, već iz Bosne vuče kontakt sa vojnom službom bezbednosti i dvostruki je saradnik, i vojne i državne službe bezbednosti. Zbog toga ga marta '99. godine, neposredno pred bombardovanje, desetak dana pred bombardovanje, hapse pripadnici prve uprave Državne bezbednosti beogradskog centra i prebiju ga zbog toga što ih je nešto nameštao. Jel' on o tome obavestio javnost kao novinar? Jel' tražio zaštitu kao novinar? A kukao je kad sam ja na sudu rekao za njega da je plaćenik, cela država se tresla. Zašto - pa zato što je saradnik službe, dan-danas radi za Službu državne bezbednosti, drži ga na vezi operativac Stanković.

B92: Ali otkud vi sve to znate?

Vladimir Popović: Šta je to važno? Da li je važno odakle ja to znam ili je važno da li je to tačno ili nije tačno?

B92: Ne, ali to sad pričate zato što ste u sukobu sa Željkom Cvijanovićem...

Vladimir Popović: Ne, kakve to veze ima? Mogu da vam pričam i o drugim novinarima. Uzeo sam njega kao primer, zato što je to jedna osoba koja se bavi mojom ličnošću dve i po godine, tri godine. Ne bavi se zato što on ima sa mnom neki lični problem, nego zato što to radi po nalogu službe. Zato što je prirodno, ja sam deset godina bio na strani koja je bila protiv ratnih štabova i ratne SRNA-e, Karadžića i Biljane Plavšić i tih ljudi. On je bio na toj strani.

B92: Svakom ko kaže nešto protiv vas je znači saradnik Službe državne bezbednosti ili vojne službe.

Vladimir Popović: Nije tačno, mislim, ja sam rekao za jednog čoveka, protiv mene govori stotine ljudi, ja sam vam rekao za jednog. I pokušavam da vam objasnim kroz podatke, rekao sam vam pedeset podataka koji su proverljivi, znači pedeset podataka sam rekao koji su proverljivi, nisam rekao da se to dešavalo na Tahitiju i da je svedok tome - ja, nego sam vam rekao podatke koji mogu da se provere. I stojim i materijalno odgovaram za ovo što sam ovde rekao, ali vam kažem, niko se ne bavi time, čekaj, ko je čovek koji je dve i po godine uređivao novinu koja se zvala Blic News ili danas uređuje novinu koja se zove Evropa koja se bavi odbranom ubica Zorana Đinđića. I koja je prethodno dve i po godine napadala Zorana Đinđića i pričala da je Zoran Đinđić kriminalac. I zašto taj čovek to radi i kakav je to povod, nego, nemoj, mediji... nemoj da diramo, to je nezavisni autoritet, on se pojavljuje na televiziji, priča. Takva ličnost priča, takva ličnost napada ljude. Prema tome, odgovor na pitanje zašto sam ja to radio, pa kažem vam iz kog razloga, zato što znam, zato što znam, kao što znam ovaj podatak, tako znam još za pedeset ljudi i znam njihova šifrirana imena i znam još stotine podataka o svakom od njih i objaviću sve to.

B92: Željko Cvijanović, koji je pristao na razgovor za Insajder, nije se pojavio u zakazano vreme snimanja, pošto je, kako kaže, imao neodložne obaveze. Odgovor

Željka Cvijanovića na ovakve tvrdnje čućete u nekoj od narednih emisija.

Teofil Pančić: "To je nešto što Beba Popović može da zna, ja to ne mogu da znam, ali zapravo, mogu da znam to da je on tokom rata bio deo propagandne mašinerije Pala, to nije nikakva tajna, to nije stvar neke teorije zavere, ne znam čega, nekih... mislim, to je nešto što je javno, što je notorno. Da, taj čovek je bio deo te priče, istaknuti deo, to je jasna stvar, i to samo pokazuje da zapravo ti kad pogledaš, kad pročepkaš malo te biografije i bibliografije, pa zaista 90% ljudi bar koji su negde deo tog, hajde sad ću da kažem, tabloidnog podzemlja, ti ćeš videti, znači mimo priče o tome da li neko radi za nekakvu službu, ja to stvarno ne znam, ali ti vidiš da je poreklo, političko poreklo tih ljudi da je u '90-im godinama, da je u ratnim strukturama da li u Bosni, da li u Hrvatskoj, da li u samom Beogradu, da ima neke veze sa svim tim pričama, sa celim tim ratnim, ratno-mafijaškim i ne znam sve kakvim podzemljem koje je '90-ih godina ovde nabujalo i koje je živo i zdravo do dan-danas. To je očigledno."

B92: Posle ukidanja vanrednog stanja sve do danas Aleksandar Tijanić, Bogdan Tirnanić, novinari NIN-a, Nacionala i Kurira tvrde da je tokom vanrednog stanja vršen pritisak na medije i da su urednici stajali mirno pred Vladimirom Popovićem i tadašnjim čelnicima Vlade Srbije.

Veselin Simonović glavni i odgovorni urednik Blica: "Što se tiče vanrednog stanja, ja tu moram odmah da kažem, naravno da je bilo vanredno stanje i da smo mi imali delimično ograničenu slobodu i mi smo pristali na to, ja sam, moram lično da kažem, voljno pristao na to i računao sam da će u toj akciji Sablja... ona biti iskorišćena napokon da se raščisti sa kriminalom i mafijom u Srbiji i ako sam ja lično i novine u kojima sam bio tada i sada glavni urednik mogle da doprinesu tome, ja bih sve uradio da se to desi."

Teofil Pančić: "Ono što oni zovu pritisak na medije jeste jedan slabašan i nedosledan, nažalost, slabašan i nedosledan pokušaj da se mediji privedu zakonu i da se privedu nekim minimalnim etičkim standardima. I u tom smislu jedino što bih ja zamerio Vladi Zorana Đinđića je što nije vršila mnogo jači pritisak na medije, to je jedini problem sa tom Vladom što se mene tiče."

B92: Jeste vi vršili pritisak na medije?

Vladimir Popović: Nisam vršio pritisak, ali postoji priča da sam vršio pritisak na medije, jer je to još jedna od podmetnutih priča...

B92: Od strane službe državne bezbednosti ili vojne?

Vladimir Popović: Od raznih, a od tih pritiska na medije šta vi znate? Moj razgovor sa Gordanom Sušom i neki moj nespornost sa Manjom Vukotićem, i da li znate još nešto? Da li je iko ikada čuo da je neka osoba izašla i rekla - da, jeste, bio je, pretio mi je, radio ovo, tražio ono, tražio da se izbacim... Pa, vi radite na jednom mediju, pa ima tamo sto novinara, pa da li je neko od njih nekada bio sa mnom u sukobu? Sem jednog urednika tokom Sablje.

B92: Da, ali evo na primer, već pomenuti američki ambasador Montgomery tvrdi da ste vi lično stajali iza kampanje koju je Pink vodio protiv B92.

Vladimir Popović: To nije tačno, mislim, i to što on priča, kako da vam kažem, ja sam već jednom komentarisao tu priču, rekao sam da je to manjek stila i ukusa.

B92: Hoćete da kažete da laže?

Vladimir Popović: Pa da, mogu da kažem da laže, ali mislim, kako da vam kažem, to je bespredmetno, tako da ne mogu da komentarišem to što se on poziva na neki razgovor sa Zoranom Đinđićem i što poluistine ili poluinformacije, polupodatak koji je dobio od Zorana Đinđića pretvara u javnost za svoje političke poene, znajući da će to kad se tako kaže da bude vest i on je to, ako se sećate, izbacio da bi zaštitio jedan fašističko-klenkalno-radikalni list NIN. A što se tiče napada...

B92: Pa, evo, to je isto sad napad

Vladimir Popović: Na koga napad?

B92: Na Nin

Popović: Jel' treba to da dokazujem da je to tačno?

B92: Ne, ne morate da dokazujete uopšte.

Popović: Ali da se vratim na ovu priču oko napada. Nije tačno da sam stajao iza bilo kakvog napada Pinka na B92.

B92: A ko je onda stajao, pošto vi sve znate?

Popović: Koliko se sećam, napad Pinka na B92 bio je odgovor prethodnog napada B92 na Pink oko rušenja zgrade, da treba da se ruši zgrada Pinka, ja se jako dobro sećam, a ja nikad sukob sa B92 televizijom nisam imao, nikad. Ja sam imao samo jednu moju izjavu za jednog od važnih ljudi na toj televiziji i moj stav o njemu i oko određenog dela koji se odnosio na ekonomiju. I onda je od toga napravljena priča da ja rušim i napadam B92, da lepim plakate po Beogradu i tako dalje, iako u to vreme u Beogradu nisam ni bio, što ne znači da nisam mogao iz inostranstva to da uradim. Ali, kažem vam, bio sam toliko daleko da nisam ni znao da se takve stvari dešavaju.

B92: Jeste ušli u sukob sa Zoranom Đinđićem oko B92?

Popović: Ne.

B92: Predizborna kampanja 2002. godine obeležena je optužbama tabloida i DSS-a da je Zoran Đinđić kriminalac. To su tvrdili, kako se ispostavilo, na osnovu pisama Ljiljane Buhe, iz Nacionala i Identiteta. Predizborna kampanja 2004. obeležena je tekstovima u kojima se tvrdi da su Đinđića ubili njegovi. Dejan Mihajlov je godinu dana kasnije pred specijalnim sudom rekao da nije mislio ozbiljno kada je to izjavio. Ta predizborna kampanja mnogima je poslužila da se pozivaju i na tvrdnje Milorada Ulemeka Legije da je po nalogu države ronjenjem švercovao drogu.

Velimir Čurgus Kazimir: "Onda smo uradili jedan zanimljiv eksperiment, potpuno frekvencijski, da vidimo za ta tri dana od predaje Legijine, dakle 4. maja prošle godine objavljeno je negde oko 220 tekstova i mi smo onda hteli da vidimo koliko se Legija uopšte kao pojam koristi i u tih 220 tekstova otkrili da se pominje 2.006 puta. To je prosto kao mantra, to je onako kao prizivanje neke tajne moći, misterije - Legija, Legija, Legija. To znači da je deset puta skoro prosečno u svakom tekstu pomenuto njegovo ime. A onda smo uporedili to koliko se puta pominje ime Zorana Đinđića za čije ubistvo je on glavnooptuženi i otkrili da je reč o par stotina. Što znači, prosto i kroz jezik tako ne možete to sakriti, vi vidite šta je tendencija, vi vidite ko treba da se pretvori u junaka, a ko treba da se baci u marginu i da se zaboravi."

Dragan J Vučićević: "Ne sporim da su ga ubili, da upotrebim taj izraz, nadrkane crvene beretke, kriminalci i ubice, zločinci, to niko ne spori u Kuriru, pa nismo mi, bre... nećemo mi da dižemo spomenik tim ubicama i zločincima."

B92: U kolumni u Kuriru Vučićević je međutim pisao drugačije.

"Kad je ono pre dve nedelje ministar policije Dragan Jočić najavio novu istragu o ubistvu premijera umalo ga nije rastrgla sva ona sila para političkih lezilebovića okupljena u Čedom centru za moderno plivanje. Hajde, dakle, da bacimo sve karte na sto i da već jednom obznanimu punu istinu. Hajde da vidimo šta bi bilo sa Čedom, Bebon, Rašetom, Janjuševićem, Kolesarom, Krmivojem, Milićem i sličnima da je Đinđić poživio još koji mesec. Nagradno pitanje glasi - ko bi od njih bio smenjen, a ko bi završio na robiji. Zato, nemoj da odustaneš, Jočiću, pokreni novu istragu, ministre, pretresi nanovo sve stvari i sve činjenice, saslušaj sve sumnjivce bez obzira na funkciju, nadi odgovore na sva pitanja."

Iz kolumne Dragana J Vučićevića: Kada je Kurir objavio intervju sa pripadnikom prokazanih crvenih beretki, dežurna moralizatorska inkvizicija spremno ga je proglasila za glasilo poraženih kriminalno-terorističkih snaga. Još se štamparska boja na tom broju Kurira nije ni osušila, kada je u rano jutro zaskičala ona Biljana Kovačević Vučo, zdušno podržana od jurišnih odreda paranovinarskih snaga, zauriala je kako je Kurir politička tvorevina."

B92: U kampanji 'treći metak' Dušan Spasojević i Mile Luković ubijeni da ne bi progovorili, Đinđića su ubili njegovi najbliži saradnici, optužnica za Legiju je tanka,

uvek se uključuju Kurir, Nacional, Balkan, Svedok, Ekspres ali i Evropa i NIN. Od političkih stranaka takve tekstove za te novine komentarišu predstavnici DSS-a i radikala.

Teofil Pančić: "Dok je ovakav odnos političkih snaga, dok su ovakve institucije, dok je ovakva situacija u društvu, dok oni imaju takve promotere i zaštitnike političke, finansijske i tako dalje, ti njima ne možeš ništa, oni su zaštićeni kao beli medvedi, i oni vode priču. I oni medijski odstreljuju ljude koji im nisu po volji."

B92: Iz ugašenog Nacionala i Identiteta nastali su Kurir, Centar, Balkan, Internacional, pa Srpski nacional.

Snježana Milivojević: "Dolazi novac nepoznatog porekla iz centra ratnih nekadašnjih operacija ili sa obronka ratnih operacija povezan sa najrazličitijim isto biznisima, verovatno sumnjivog porekla, i mi možemo samo da zaključimo da taj ekonomski motiv očigledno nije primaran u formiranju ili pokretanju tih novina. Ako nije ekonomski, onda je politička uloga koju bi ti mediji trebalo da imaju na sceni, i ako je ta politička uloga širenje određene atmosfere ili prosto kondicioniranja javnog mnjenja da prihvati, podrži, čuva jedne a ne druge ideje, onda to očigledno jeste."

B92: Postojale su vrlo pouzdane informacije da se u Nacionalu nalazi kapital gospodina Mandića koji je vrlo blizak Radovanu Karadžiću. Ko je stajao iza Nacionala?

Dragan J Vučićević: "Te informacije nisu tačne. Evo, ja ću ekskluzivno da vam otkrijem ono što zna ceo Beograd, a samo se neki prave da ne znaju. I Miloš Vasić i svi znaju da je vlasnik Nacionala čovek koji se zove Jovica I. Petković, koji je pre toga izdavao u Bijeljini novine, poreklom ne iz Bijeljine nego iz Tuzle. Nije biznismen nego je čovek koji je bio celog života novinar i koji je u vreme rata bio zadužen za odnose s javnošću u nekom delu vojske Republike Srpske, ne znam gde. On je poreklom iz Tuzle, izbeglica iz Tuzle, nastanio se u Bijeljini, tamo je izdavao časopis Ekstra magazin koji je izlazio u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, u Srbiji i u dijaspori. U ovom izdanju za dijasporu za Australiju je zaradio prilične pare, i sa tim parama, u to vreme su to još bile marke, ako me sećanje dobro služi, nekoliko stotina hiljada maraka i došao ovde u Beograd sa idejom da otvori dnevne novine. I pošto je tada već izdavao Ekskluziv u kome sam ja saradivao i Peđa Popović bio glavni urednik, on je pitao nas da li bismo mi mogli to da pravimo. I sedeli smo u jednom kafiću na Zelenom vencu i razgovarali, i to je čitava teorija zavere."

Velimir Čurgus Kazimir: "Ljudi određenih vrednosti, tako da kažem, nazora se okupljaju i drže se međusobno. I očigledno da što su te vrednosti i sumnjivije i niže, oni se čvršće povezuju i drže. I to je na neki način problem pristojnog sveta uopšte ovde, što se pristojan svet i u profesiji vrlo slabo drži. Za razliku od ljudi kao što je gospodin Katić i slični, oni međusobno ne samo da se drže, nego šire svoje poslove, nameštaju jedni drugima, preporučuju jedni druge i vrlo su solidarni u tim poslovima koji očigledno imaju vrlo malo veze sa novinarstvom."

Teofil Pančić: "Da, postoji jedna vrsta personalnog kontinuiteta ideološkog, uređivačkog, ne znam da li i finansijskog, očigledno postoji neki kontinuitet i očigledno je to deo sve jedne te iste strukture, to je nešto što je u najmanju ruku sasvim razumljivo."

Velimir Čurgus Kazimir: "Ja sam se oduvek zalagao i bio usamljen u tome, da smatram da novinarstvo treba da ima licencu, treba da se zna kakva su pravila i ko može da bude zaista novinar, s jedne strane. S druge strane, to ne znači da onaj ko nema licencu ne može da piše i da se bavi novinarstvom, ali pod određenim, drukčijim uslovima."

Veselin Simonović: "Stvar je u tome da udruženja postanu prava udruženja ili jedno ili dva, mislim da u ovom trenutku i ne treba da bude dva, da bude jedno, da se napravi unutar udruženja novinara, jasno razgraniči ko je profesionalac, ko nije."

Velimir Čurgus Kazimir: "Mi smo došli u tu situaciju da se ne mogu uvesti ova pravila, između ostalog i zbog toga jer ona ne bi odgovarala najvećem broju političara, odnosno političari će vrlo glasno da vrisnu da je to užasno neodgovorno, destruktivno, to novinarstvo koje njih u jednom trenutku izloži na stub srama, ali će to isto da zaborave kad su u pitanju njihovi politički protivnici. I onda mi ustvari smo u situaciji, okrećemo se levo-desno, čas kažemo - jaoj, ovo je strašno, čas - a zašto se

sad buniše kad se niste bunili do juče. I ja prosto ne znam nijednog političara na našoj javnoj sceni koji se držao, tako da kažem, ispravno i dosledno i reagovao na napade onako beskrupulozne od strane medija u odnosu na svoje protivnike političke."

B92: Jedan od takvih primera je i poslednji sukob na relaciji G17 - Kurir.

Sud časti NUNS-a utvrdi, bili ste na tom sastanku, utvrđeno je i to saopštenje postoji na sajtu da je godinama postojala saradnja između G17 i Kurira i da su preko vas oni plasirali razne afere o bivšoj Vladi, između ostalog zato je i srušena bivša Vlada.

"Tačno. Da, i?"

B92: Pa, jel' vam to normalno?

"Jeste."

Veselin Simonović: "Kako to da oni nisu plaćali? Zar poreska policija, zar ministar finansija, zar Vlada nije znala da oni ne plaćaju porez godinu dana? Ne može niko u Srbiji da ne plati porez mesec dana da niko ne zna. Znači, oni su napravili neki dil, znači nekad im je odgovaralo. E, sad kad su se oni okrenuli protiv njih ili kada su ovi rekli - e, sad morate da platite, naš dil više ne važi, e, sad oni ne valjaju i onda se vodi jedna hajka protiv. Ni jedno ni dugo ne opravdavam, i jedno i drugo je brutalnost, bahatost, a to nema veze sa novinarstvom."

B92: Kao što su neprimerene tvrdnje nekih članova Đinđićeve Vlade da su mediji krivi za sve, isto tako neprimereno je ignorisanje onoga što se dešava u novinarskoj profesiji.

Velimir Ćurgus Kazimir: "Ljudi se nerado zameraju i nerado javno istupaju protiv svojih kolega, bez obzira što će u privatnom, intimnom okruženju reći sve najgora za pojedine kolege, javno izaći sa tim, to nije baš popularno, a i očigledno iziskuje određenu vrstu hrabrosti."

Dragan J Vučićević: "Šta misle ozbiljni novinari o meni? Pa, mogu i ja da mislim svašta o njima, a to što oni misle o meni to ili o nama to, to ne govori da je to sud javnosti, to je sud možemo reći stručne javnosti."

B92: Samo me zanima da li vi sebe smatrate profesionalcem?

"Da, ja sebe smatram vrhunskim profesionalcem. I baš zbog toga što sam profesionalac radim to što radim."

Teofil Pančić: "Demokratija je da ja kažem ili napišem šta god hoću, taj i taj je govno, ovaj i onaj je đubre, ovaj je guzikolik, onaj je majmunolik ili ne znam kakav, mislim, to je shvatanje ono predpubertetsko, to nema blage veze s mozgom. To je ništa, to je magla, to je trućanje, ali to se nama prikazuje kao... možeš da zagovarao mržnju, ne samo prema konkretnim ljudima, prema grupama ljudi, prema nacijama, prema verama, prema nečijem političkom ili ne znam kojem ubeđenju i opredeljenju i onda se to tretira kao, bože moj, sloboda mišljenja. Tako da se svela cela ta priča na to da ti zli cenzori su oni koji negde pokušavaju da ipak zakonski ili ne znam kako, da ograniče to dikljanje te divlje gradnje. To je divlja gradnja, mislim, ti naši tabloidi koji su mutanti totalni, to je jedna divlja gradnja u medijima, kao što imaš divlju gradnju na rubovima gradova, ovo je na rubu neke naše političko medijske scene nastala jedna užasno jaka korporacija te divlje gradnje koja ima svoje vrlo ozbiljne interese i koja sad naravno ne da da se na nju udari. I svako ko bilo šta kaže protiv, biće podvrgnut najstrašnijem mogućem maltretmanu, provlačenju kroz blato, kroz govna, to je tako."

B92: Kampanja u koju se upuštaju tabloidi nikada nije samostalno vođena, već kao što ste videli u pitanju su sinhronizovane akcije i uvek po jednoj te istoj matrici čiji je rukopis prepoznatljiv. O tome se međutim u Srbiji čuti.

Ovo je bila poslednja emisija Insajder, ali i prva u kojoj je pokrenuto pitanje novinarske profesije. Više o tome u novom serijalu Insajdera u septembru.

Izdaje NIP „GLAS“ a.d.
„GLAS JAVNOSTI“ d.d.
Rajkovića br. 8, Beograd, Jugoslavija

27

29. Jun 2001 00:31 (GMT+01:00)

**Predsednik SRJ Vojislav Koštunica o
izručenju Slobodana Miloševića Haškom
tribunalu**

Ishitreno i ponižavajuće

BEOGRAD- Pored svih bezbrojnih problema s kojima smo suočeni i koje smo nasledili kako od bivšeg režima tako i od onih, koji su nas u sprezi sa tim režimom držali u višegodišnjoj izolaciji, a potom i pod bombama, sada smo suočeni sa problemom koji je nepotrebno i nepromišljeno ovde stvoren - rekao je Vojislav Koštunica, predsednik SRJ, sinoć kasno u Palati federacije obraćajući se novinarima povodom izručenja Slobodana Miloševića Haškom tribunalu, za koje ni do 22 sata sinoć u njegov kabinet nije stiglo zvanično saopštenje republičke Vlade. Predsednik SRJ je naglasio je ovo jedan izuzetno težak, gotovo sudijski trenutak za našu zemlju.

- Izručenje bivšeg predsednika Savezne Republike Jugoslavije Slobodana Miloševića Haškom tribunalu kao i prethodno izručenje Milomira Stakića ne mogu se smatrati zakonitim i ustavnim. Savezni ustavni sud je doneo privremenu meru suspenzije Uredbe o saradnji sa Hagom do konačne odluke ustavnosti tog dokumenta. I da je bilo elementarnog uvažavanja pravne procedure ta mera je morala biti ispoštovana. Ovo se može protumačiti kao ozbiljno ugrožavanje ustavnog poretka zemlje - naglasio je Koštunica. On je dodao da se pravna država, koja nije bila samo programski cilj DSS, nego i celog DOS-a ne može se graditi na nepravu.

- Iz arsenala Miloševićeve politike koja je zaista bila pogubna za državu i narod, sada su preuzeti i oživljeni upravo njeni najnedemokratskiji elementi: bezakonje i povlačenje ishitrenih i ponižavajućih poteza koje niko u međunarodnoj zajednici nije ni tražio, bar ne izričito. Saradnja sa Haškim tribunalom, svakako nužna, svedena je na puko izručivanje optuženih bez ikakve zaštite građana i konačno bez zaštite interesa same države. Nije poštovan ni najosnovniji postupak. Kao da se nekome ovde, a ne nekome spolja žurilo da što pre ispuni ko zna kada, kako i od koga preuzetu obavezu - naveo je predsednik Koštunica.

- Sve je pokušano, sve je predlagano da se saveznim zakonom ili saveznim i republičkim zakonom, ili samo republičkim zakonom ili Uredbom savezne vlade reguliše teško pitanje naše saradnje sa Tribunalom. Da ne govorim o tome da je uprkos mojim, i ne samo mojim mnogobrojnim zahtevima propuštena mogućnost da se našim građanima i to onima, koji su pre svega nama zlo naneli, sudi u zemlji. Sve je to, međutim ustuknulo pred najdirektnijim ogrešenjem o pravo, a svaki pokušaj da se ta saradnja reguliše pravno, kako bi bila i zaštita naših državljana, potpuno je obesmišljena - istakao je predsednik SRJ.

Koštunica o izručenju Miloševića

obavešten preko medija

BEOGRAD (Tanjug) - Predsednik Jugoslavije Vojislav Koštunica nije bio obavešten o odluci vlade Srbije u četvrtak, da uputi za Hag bivšeg jugoslovenskog predsednika Slobodana Miloševića, saznaje Tanjug u kabinetu šefa savezne države. Predsednik Koštunica je o ovom događaju saznao preko elektronskih medija, navodi isti izvor. Koštunica je pre dva dana na vanrednoj konferenciji za novinare u Beogradu saopštio da je ostao usamljen unutar Demokratske opozicije Srbije sa stavom da se Miloševiću treba suditi u zemlji.

Da stvar bude gora, po njegovim rečima, udarac nanet vladavini prava nanet je istovremeno i saveznoj državi.

- Tome je svojom nespremnosti za saradnju, nažalost, doprineo i SNP. Ovim

putem ne možemo ni u budućnost, ni u Evropu i u svet. Bez prosperitetne i dostojanstvene države koja pruža pravnu i svekoliku drugu sigurnost svim svojim građanima nećemo daleko stići. Jugoslavija i Srbija zaslužuju bolje. Sada se moramo bez oklevanja, ali hladne glave, suočiti sa posledicama ovakvih poteza i sprečiti ono najgore. Da ti potezi ozbiljno ugroze ovu zemlju, njene građane ali i već narušen mir u našem regionu - upozorio je Koštunica.

- Učiniću sve što je u mojoj moći da se to najgore spreči i da se očuvaju jedinstvo države i interesi njenih građana, kao i da se sve ono dobro što je dosad postignuto u saradnji sa međunarodnom zajednicom nastavi na zdravim međunarodnopravnim osnovama - zaključio je predsednik SRJ.

D. G. - V. P. _____

Intervju - Vojislav Koštunica:

Ko je Spasojevića pustio iz zatvora?

"U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodima najprljavije propagande, preko nekih medija 'na izvol'te' poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem načisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio"

"U politici svako ima pravo na svoje mišljenje i donošenje sudova. I oni koji nisu u politici, i obični posmatrači, kao i politički analitičari. I sve je to potpuno legitimno. Ali nekada je veoma lako formulisati mišljenje sa jednog udaljenog stanovišta, gde sami niste ili nećete da budete učesnik, a hoćete da dajete ocene i, kako narod kaže, popujete. Ocenjivati svu tu složenost političkih odnosa, kako se nekada starinski govorilo sa divana, a danas možda iz nekog kafića, to je druga priča u odnosu na političku stvarnost. Nijednog trenutka, naravno, ne dovodim u pitanje da postoje neke stvari koje su mogle biti urađene, a nisu. Ili nešto što je urađeno, a bolje da nije. Nekome ko posmatra sve sa strane može se učiniti da je svaka zamisao ostvariva. Onako u trenu, bljesne neka ideja i eto, može se ostvariti. Za nekoga ko učestvuje u svemu tome i lomi se između dva žrvnja, jedan su politički protivnici i saveznici, a drugi je unutrašnji, sama stranka sa svojim vrlinama i manama, sve je to mnogo složenije. U Tijanićevom tekstu koji ste pomenuli ima još nekoliko drugih spornih stvari. Ima i namerno i nenamerno neistinitih činjenica oko nekih ljudi i odnosa u DSS-u, u šta ne bih ulazio", kaže na početku razgovora Vojislav Koštunica.

"VREME": Šta je po vama sporno?

KOŠTUNICA: Prema ovom Tijanićevom mišljenju čovek bi mogao zaključiti da je politika DSS-a bila politika apsolutne nemoći. A nama se često zapravo pripisivala apsolutna moć. Da smo kontrolisali vojsku, da smo kovali nekoliko zavera, pripisivali su nam i povezanost sa "antihaškim lobijem". I zamislite sada tu raspolućenost političkog sveta i javnosti koji tvrde potpuno različite stvari. Ni jedno ni drugo nije tačno. Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepasujuće je i sramno. Pri čemu je, naravno, sam Tijanić mogao da napiše neki tekst o tome zašto je Rade u zatvoru. Ili da pomisli šta sam sve učinio da bih Bulatoviću pomogao da izađe iz zatvora. Isto kao i generala Acu Tomića.

Šta ćemo sa primedbom da ste gadljivi na politiku i političare?

Nisam gadljiv na politiku i političare, jer da sam gadljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao pustiti u politički život, pa nije. Nisam dakle gadljiv, ali ne mislim da cilj može da opravda sredstva, što se sugeriše ovim tekstom. Jednostavno, loša sredstva i ciljevi iz repertoara prethodnog režima mogu vas dovesti do toga da ostvarite nešto što uopšte nije bio vaš početni cilj. Da reprizirate nešto što su činili vaši rethodnici i vaši politički protivnici.

Ili Tijanić nije jedini koji vama i DSS-u zamera sporost i tromost u odlučivanju, utrnule političke

Paragraf Net

Strana 1. (od 7)

politički savetnik Slobodan Samardžić. Za njega ne možete baš da kažete da "gleda na politiku iz kafića"?

Pa, ima pogled na politiku iz jedne temeljnije i drugačije sredine, kombinacije akademske i nevladinske pozicije. Posmatrano na taj način, svaka stvar vam može izgledati jednostavnom. Da ne pričam u načelu, nego da odgovorim na primedbu da je politika DSS-a, i moja lično, bila sporovozna. To bi se pre moglo reći za politiku naših bivših saradnika u DOS-u. Uzmite samo pitanje odnosa između Srbije i Crne Gore. Šta se tu moglo brže uraditi? Uz svu onu opstrukciju i silno trošenje energije što je dolazilo iz Crne Gore, mešetarenje Vlade iz Beograda sa vlastima u Podgorici, sa svima onima koji su zarad kratkoročnih ciljeva trovali te odnose – šta se tu moglo više i brže uraditi. Znam samo da je sprečeno najgore, da se država rasturi, postavljene su neke osnove za saradnju i suživot. Čovek nikada, pogotovo u politici, ne deluje izolovano. Oni koji, uprkos svojim javno proklamovanim demokratskim uverenjima, stavljaju te prigovore, kao da bi želeli da mi pripišu neka svojstva koja pripadaju apsolutnom vlastodršcu i samodršcu. Ja ta ovlašnja nisam imao po Ustavu, niti sam želeo da ih imam. Šta se hoće reći tom pričom o neverovatnoj podršci koju sam imao? Da je trebalo da je iskoristim i postanem apsolutista. S druge strane me optužuju da sam i sa tim ovlašćenjima išao predaleko, pobrojali su čak i broj mojih ogrešenja o Ustav. Najbolje je onda da kritičari iz dobrih i loših namera sednu zajedno i rasprave i utvrde šta se to više moglo uraditi.

Tijanić slikovito kaže da ste prokockali ogromnu narodnu podršku koju ste imali u trenutku dolaska na vlast. Da ste imali snagu Đerdapa, a da ste na kraju jedva dobacivali neku ekviljavu svetlost. Zašto se za vas prosto zalepio taj utisak da za dve godine niste iskoristili ni deo šansi koje su vam pružili politički uticaj i rejting koji ste imali?

Lepo je razmišljati u slikama i metaforama. Ali sa određenom merom i da te metafore ne dođu u sukob sa realnošću. Zato ću umesto metafora i priča o Đerdapu, za čiju sam se rekonstrukciju u saradnji s Rumunijom i Rusijom inače borio i izborio, radije da se poslužim nekim tendencijama i brojkama. Na predsedničkim izborima dobio sam glasove koji su pripadali DSS-u i čitavom DOS-u, sve je tu bilo upakovano. Sada više DOS-a nema, stvari su očistene. Tu je sada samo DSS i prirodno je da je ta podrška morala da opadne. Pojedinci poput Nenada Čanka su i pre izbora iskazivali stav poznatim tvrdnjama da će glasati za mene tako što će zapušiti nos, u skladu sa njihovim demokratskim i naravno pristojnim pristupom. Jedan broj ljudi me je podržao prosto zato što je u njihovim glavama postojao posle toliko decenija i sindrom vođe i oportunizam, i sve se to izmešalo. Posle izvesnog vremena videlo se da meni nije potrebna takva podrška za odluke koje donosim i poteze koje vučem. Ali se onda pokazalo da je za neke u DOS-u i to mnogo, baš kao i za neke analitičare i medije, pa je i tu podršku trebalo smanjiti. Ušlo se zatim u treću fazu kada se ta podrška smanjuje svim aferama koje se proizvode iz DOS-a, Vlade Srbije, Biroa za komunikacije, jedna za drugom, i tako stvari dolaze na svoje. Po meni su stvari iz one prve dve faze potpuno jasne. U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodama najprljavije propagande, preko nekih medija "na izvol'te" poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem na čisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio.

Za vas se tvrdi da ste prilično dugo izolovani u samoj partiji, kao što ste bili i u vreme dok ste bili predsednik SRJ. Da vaš kabinet i ljudi iz neposrednog okruženja filtriraju informacije koje do vas dolaze, da imaju previše vlasti, gotovo odlučuju u vaše ime.

Meni ta priča deluje krajnje neuverljivo i smešno. Ne znam na koji to način neko može da me navodno prečava da čujem *vox populi*, a da istovremeno imate podršku kod birača. Prosto, jedno s drugim ne ide.

odmah sadržan i protivargument. O meni je i ranije važila neka predstava da sam zatvoren, hermetičan, da me umem s narodom. Kampanja 2000. i ona prošle godine su pokazale nešto sasvim drugo. Obišao sam nekih stotinak gradova, držao sam na mnogim mestima govore, pokazao da niti sam zatvoren za narod niti sam izolovan od partijskog okruženja i same javnosti.

Da li se sve ovo može shvatiti i kao distanciranje vaših savetnika od onoga što ste učinili na putu koji ste delimično i zajedno prošli? Ili se, eto, i vi sada distancirate od ljudi koji su donedavno bili deo vašeg tima?

Potpuno mi je normalno da ljudi u promenjenim okolnostima mogu da manje ili više promene mišljenje. Ima, međutim, nečeg čudnog u svemu tome. Okolnosti su se promenile kada je reč o meni. Bio sam na jednom visokom položaju u državi, više nisam, sada sam samo predsednik stranke i ništa više. Nema više ničega što bi me štitilo ili izdvajalo, ali svoje poglede nisam promenio. Ta promena, dakle, na mene nije uticala. Prirodno mi je da se kod nekih ljudi to može promeniti, ali ne pridajem tome neki veliki značaj.

Svojevremeno se jeste zakleli da vas vlast neće promeniti, ali suština zamerki koje vam se upućuju da je trebalo brže i odlučnije menjati državu, političke navike, pravila igre...

U celoj priči o promenama bitno je da one ne budu same sebi cilj, nego da nešto dobro donesu i da budu trajne. Dovoljno je uporediti početak i kraj mog mandata. Na vrh sam stupio u krajnje napetoj atmosferi, posle pokušaja osporavanja i izborne krađe. Otišao sam sa vlasti mirno, bez potresa, pošto se zemlja prethodno vratila u svet i krenula demokratskim putem. Kažem, krenula je, svestan bremena nasleđa i navika. Demokratija podrazumeva odgovornost, jednostavnije je lupati šakom o sto. Lakše je, bar na kratke staze, varati u igri nego postizati rezultat poštujući pravila. Ali, kad naučite da poštujete pravila, a u državi su to zakoni, onda sve postaje stvarno, ne samo prividno jednostavno. To je stvar društvene svesti, a ne odlučnosti pojedinca, makar on bio i prosvetljen, uvek je apsolutista. Trudio sam se da delujem snagom primera, tolerantnošću, poštovanjem zakona i sporazuma. Mislim da to nije bilo uzalud.

DSS se često opisuje kao skup ideoloških čistunaca koji od sebe odbacuju moćne poslovne ljude, iako i takvi nekada traže utočište u strankama. Jeste li vi to namerno žrtvovali snagu stranke da joj se jednoga dana ne bi pripisalo učešće u korupcionaškim aferama? Ili jednostavno biznis beži od DSS-a, jer mu se čini da je partija neprilagođena vremenu i prostoru?

Ono što najviše dovodi u pitanje demokratske promene u postkomunističkim društvima jesu organizovani kriminal i korupcija. To se uvek pominje u raznim analizama koje pristizu spolja jer očito postoji kao velika nevolja. Ako je već tako, onda je možda bolje biti malo isključiviji i sklon nekakvom čistunstvu nego otići na drugu stranu. Moj lični stav u tim stvarima je i inače vrlo rigidan. U tom pogledu DSS je uvek imao na umu iskustvo, tradiciju i primer koji je davala Demokratska stranka Davidovića i Groša. Oni su imali isti stav – bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti.

To je naravno lepo, ali suština bavljenja politikom ipak je osvajanje vlasti. U protivnom, večit biste mogli da pričate o tome šta propuštamo time što DSS nije na vlasti.

Apsolutno. Demokratiji su potrebni i vlast i opozicija, iako se kod nas ponovo javlja uverenje da je dovoljno samo jedno – vlast. I sa opozicione strane može se i te kako uticati na javno mnjenje. I tim uticajem pripremati teren za dolazak na vlast. Kod nas se polazi od filozofije da treba iskoristiti trenutak osvajanja vlasti, računajući da se može učiniti sve da ta vlast nikada ne prestane. To je mislio i Milošević, pa je otišao. Nekada se bolje možete pripremiti za povratak ili dolazak na vlast iz položaja stranke koja nije na vlasti. To ne znači bežanje od odgovornosti. Nismo bežali ni 2000, nismo ni 12. marta ove godine kada je ubijen Đinđić. Rekli smo da se prihvatamo i one odgovornosti koja nije naša, nego drugih, ali onda je druga strana rekla – ne, jer je želela celu i netaknutu vlast.

...jedan od vaših savetnika Rade Bulatović i dalje je u zatvoru. U prvi mah je rečeno da je održavao veze sa zemunskim klanom. Zna li se danas nešto više o svemu tome?

Bio je to čist primer obračunavanja s političkim protivnicima, i to iz staljinističkog repertoara. Tome se ima malo šta dodati. Stara dobra poznata priča. Kao iz vremena ubistva Kirova 1934. kada je Staljin pokušao da se sa svojim političkim protivnicima obračuna kao sa inspiratorima tog ubistva, iako je atentator bio poznat. Ono što brine je da ta ideja obračuna s političkim protivnicima nije mrtva. Sada kreće napad na medije. Malo je utihnulo u odnosu na DSS jer je to prekrupan orah, a krmjavi zubi koji su pokušali da ga pregrizu. Ali opet kreće ta priča kako "dižu glavu" neki koji stvaraju atmosferu nezadovoljstva, iako bi bilo poželjno da prevlada atmosfera zadovoljstva. Pitanje je šta daje osnova za tu atmosferu zadovoljstva. Način na koji se živi ili ekonomski pokazatelji koje običan svet oseća u svom stomaku? Da li nebrojana samoubistva kao izraz krajnjeg socijalnog beznađa? Da li bi to trebalo prećutati? Sloboda medija nam je baš zato potrebna kao hleb nasušni. Ako neko počne da se upušta u to da mediji pišu tendenciozno, da stvaraju atmosferu nezadovoljstva koja navodno vodi atmosferi linča i ugrožava reformsku vladu, to je zabrinjavajuće.

Jeste li čuli za priče da su vas stranci zapravo spasili od privođenja na informativni razgovor tokom vanrednog stanja?

Kad god su demokratija, ljudska prava i slobode bili ugroženi, moje je iskustvo bilo da o tome treba pričati, a ne ćutati. Pričati i ovde i napolju. Takvo je bilo moje iskustvo i iz sedamdesetih i osamdesetih godina, recimo u vreme procesa beogradskoj šestorci. Tako sam činio i sada. Uostalom, mi nismo usamljeno ostrvo, ni kao zemlja, ušli smo u Savet Evrope, težimo drugim integracijama, ni kao stranka: DSS je ušao u porodicu evropskih narodnjačkih stranaka.

Jedan od vaših savetnika Rade Bulatović i dalje je u zatvoru. U prvi mah je rečeno da je održavao veze sa zemunskim klanom. Zna li se danas nešto više o svemu tome?

Sve ono što se zna svodi se na sledeće: da je Rade Bulatović nenamerno bio učesnik jednog razgovora koji je načelnik Uprave bezbednosti, general Aca Tomić, opet profesionalno i oficijelno, vodio s nekoliko ljudi koji su od njega zatražili prijem. Načelnik Uprave bezbednosti ne može da bira s kim može da razgovara, a s kim ne. Svako može doneti neku informaciju, naravno na njemu je i na celoj službi da sve to provere. Reč je o razgovoru kome su prisustvovali Borislav Mikelić, Dušan Spasojević i Milorad Luković Legija. Tu bi se odmah moglo zapitati da li je Legija, sa stanovišta sadašnjeg MUP-a, bio *persona non grata*. Ili, koliko je Dušan Spasojević, sa stanovišta socijalnih veza, druženja, prijateljstva, iako bio *persona non grata* kada je reč o pojedincima u sadašnjoj Vladi Srbije. Obojica su za Vladu Srbije bili persone *"supergrata"*. Obojica. I u tome jeste problem. Jer, ukoliko su u ubistvo Zorana Đinđića umešani ljudi iz "crvenih beretki", onda je za to odgovorna vlada s obzirom na to da se radi o njenim činovnicima. Ukoliko je u ubistvo umešan zemunski klan preko Spasojevića, opet se zbog tog čitavog niza prijateljstava i sumnjivog niza okolnosti o tome kako je on pušten iz zatvora može govoriti o neophodnosti da vlada položi račun. Nema više Veselinova, on je otišao, vlada se konsolidovala, i kako reče ministar prosvete – stvari su rešene na najbolji mogući način. I vuk sit, i ovce na broju. On je otišao, ali će podržavati vladu. Ali, ostavimo Veselinova i zadržimo se na vladi. Da li iko od tih ljudi ima kuraži, obrazlaže odgovornosti da izađe pred narod i kaže kako je Spasojević koji je bio u zatvoru mogao da odatle izađe? Na koji se način u Srbiji izlazi iz zatvora? Voljom nekoga iz vlade, upravnika zatvora, nekoga od tamničara, ili je on prosto odlepršao? Ako je taj čovek učestvovao u ubistvu Đinđića, onda na to pitanje mora da se odgovori. Sve ostalo nema nikakve veze, sve ostalo je montiran proces u kome sa više žara, ukoliko ima njihove odgovornosti, učestvuju ministri u Vladi Srbije. U toj priči, Rade Bulatović general Aca Tomić samo su kandidati za jedan montiran politički proces. I trenutno politički zatvorenici.

Rekli ste da Tomić po prirodi svog posla nije mogao da bira koga će da sreće. Ali mogao je da bira

Znate, u ovoj zemlji su ljudima poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta.

Vaša stranka je jedno vreme svakodnevno postavljala vlastima pitanja koja su više ličila na optužbe. Iz toga se naslućivalo da kao stranka znate mnogo više. Ako je tako i ako vam niko nije odgovarao na ta pitanja, zašto sami niste ponudili neke odgovore javnosti? Znate li ko je, na primer, izveo Spasojevića iz zatvora, ko je išao u Šilerovu? Ili je sve to bio samo nekakav medijski suzavac DSS-a?

Ta pitanja je zapravo postavljala javnost u Srbiji. I mi smo bili samo pisari te javnosti. To je ono što se govori naveliko, što će vam u četiri oka reći i poneko iz Vlade Srbije. Smatrali smo da ta pitanja treba postaviti. Na drugoj strani, na vlasti je obaveza da odgovori. Vraćam se ponovo na Spasojevića. Hajde da ne ulazimo u to ko ga je posećivao u zatvoru, kakvi su razgovori tom prilikom vođeni, već samo kako je izašao iz zatvora. To je po meni ključno pitanje, kako to da nema nikakvog traga. Vlastima je ušlo u manir da ne odgovaraju ni na jedno pitanje. Bio sam inače zaprepašćen kada sam na jednom okruglom stolu nedavno saznao da u skupštini za sve ovo vreme vlada nije odgovorila ni na jedno poslaničko pitanje. Možete li da zamislite takvu vladu i takvu skupštinu? To je i za vreme Miloševića bilo makar smandrljavano na kraju svakog zasjedanja. Ako je tako u skupštini, onda je logično da ne odgovore i na ova naša pitanja. Eto, neka zanemare sve što je pitano, samo neka odgovore oko Spasojevićevog izlaska iz zatvora.

Kako god vi to komentarisali, zvanična verzija i dalje kaže da je jedan vaš bivši savetnik u zatvoru, što baca sumnju i na vaš kabinet za veze sa organizovanim kriminalom. Vlada je prošle nedelje zaključila da nijedan njen član nije imao veze sa kriminalcima, da ih nije posećivao niti štiti.

Izjavu poput te nikada do sada nisam čuo. Da neko sam za sebe to kaže, bez ikakvog rasvetljavanja činjenica i mogućnosti da se dokaže suprotno. U toj priči mi je nedostajalo samo buduće vreme. Da se kaže da niko iz vlade nikada neće ni imati takve veze. I onda je stvar završena zauvek. Kao ono kada se lomni slavski kolač, pa se kaže – jest i budem. Nije imala veze, i ubuduće neće niko od njih imati veze. Sami sebe amnestiraju od svake odgovornosti jer su nedodirljivi.

Vama je često ranije zamerano da ste držanjem Radeta Markovića, bivšeg šefa RDB-a, na funkciji posle 5. oktobra indirektno omogućili da se unište mnogi dragoceni dokazi o zločinima bivšeg režima. Da li sada pomalo "likujete" zbog činjenice da su mnogi zločini iz prošlog vremena ipak rasvetljeni, da se ispostavilo da dokaza i svedoka ima?

Pod uslovom da su neki od tih slučajeva zaista rešeni, onda mogu biti zadovoljan. Ali ako su samo prividno rešeni, onda smo u problemu. Uzmite samo to oko ubistva generala Boška Buhe, da li tu baš možemo biti načisto. Ovde je mnogo toga rešeno još pre nego što je došlo do suda. Imali smo tih slučajeva i pre samog suda da policija objavi jednu vrstu interpretacije događaja, a da onda ministri objave nešto sasvim drugo. Zato su moja osećanja tu podeljena. Nismo ni dotakli korupciju, kriminal u privredi, ostajanje nekih klanova, nismo još dobili odgovor na pitanje kako se možete obogatiti pod Miloševićem neregularnim putem i to bogatstvo kasnije uvećati pod DOS-om.

Već dugo na listi prioriteta vaše stranke na visokom mestu stoje izbori. Premijer Živković je u prošlom broju "Vremena" poručio svima koji traže izbore da probaju, ako mogu, da se za to izbore u parlamentu. Šta DSS namerava da čini, odnosno šta može da učini? Hoćete li čekati 2004. i nadati se novom srozavanju ugleda DOS-a, sa logikom kako vreme navodno radi za vas?

Naša je obaveza da govorimo o tome da su izbori neophodni Srbiji jer je zaista tako. Izbori bi doneli

javnosti, imaćemo nestabilnost. Ono što sada vidimo u skupštinskom ogledalu nema nikakve veze sa stvarnošću. Zato su izbori preko potrebni. Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku. Koliko puta su samo namicali većinu zahvaljujući glasovima SSJ-a, Ivkovićevih socijalista i ko zna koga još.

Potpredsednik DS-a Boris Tadić pozvao je nedavno sve demokratske snage u društvu na neku vrstu konsenzusa oko narednih koraka koje u Srbiji treba napraviti. Jeste li se prepoznali u tom pozivu i šta bi za vas bio neki minimum oko koga bi bilo moguće postići dogovor?

Taj minimum ću potražiti tamo gde malo ko može da očekuje – u Crnoj Gori. To je konsenzus oko izbora i izbornih pravila. To je nešto na čemu zaista ne mogu, a da ne odam priznanje vlastima u Crnoj Gori. Oni su uvek bili spremni da uz sva natezanja, zloupotrebe, pa i manipulacije, pre izbora sednu sa opozicijom, dogovore se oko pravila igre i postignu konsenzus. U Crnoj Gori je bilo često izbora, Đukanovićeva vlast se izbora ne plaši, a DOS ih se plaši. I to je bitna razlika. Ovde toga nema jer postoji patološki strah od izbora.

Da li još verujete da zajednička država ima budućnost? U Srbiji se izgleda samostalnost nosi ovog proleća?

Ta država ima podršku i u našoj i u evropskoj javnosti. Te države sada ima ipak više nego ranije kada predstavnika vladajuće Crne Gore nije bilo u njenim institucijama. Ne ulazim u to koliko je osporavanje državne zajednice i njene budućnosti nekada generisano iz zemlje, a koliko spolja. Zanimljivo je da priča o nezavisnoj Srbiji počinje da se širi ovde u istom trenutku kada se širi i preko okeana i kada tu tezu zastupa i Džordž Soros na predavanjima u Beogradu, Podgorici i Prištini. Ali to se ne može dokazati i meću uopšte da se bavim time. Za mene je bitno što je neko u ovoj zemlji izgleda pomešao državu i dućan. Ako podete od dućanskog načina razmišljanja i mentaliteta, onda svakog časa možete da zaključite kako vam se nešto ne isplati. I možete reći – hajde da to rasturimo i da od jednog napravimo dva dućana. Ako stvari posmatrate u jednoj istorijskoj perspektivi, onda lako zaključite da postoji neka cena koja mora da se plati za nešto što je vrednije i dugoročnije. Ovo nije trenutak za sitne računiče, nije trenutak za raspirivanje strasti i teranje Crne Gore iz državne zajednice na način na koji je terana Slovenija. Ovo je trenutak da se razmisli malo državno, a ne sitnoračunčijski.

Eto najzad stvari o kojoj imate isto mišljenje kao i DS.

Ja, stavovi su nam o ovom pitanju trenutno podudarni. Za mene je to pozitivno bez obzira na sve druge razlike koje postoje među nama. Ne ulazim u to koliko će DS da na tom stavu ostane. Voleo bih da stane.

Genad Lj. Stefanović

Mandati

"Zamislite situaciju u kojoj bismo posle nedavne odluke Ustavnog suda da su poslanici zapravo vlasnici mandata pokušali da rekonstruišemo kako ta skupština treba da izgleda. Bilo je otimačine mandata, ostavki, zatim njihovog povlačenja sa obrazloženjem da su nudene maltene u nastupu neuračunljivosti. Kada bi se sve to pretreslo i pogledali zakoni koji su u međuvremenu doneti, nametnulo bi se i pitanje – kakva je legitimnost tih zakona."

Kada su vašoj partiji vraćeni mandati, niste kao stranka baš mnogo postavljali pitanje nelegitimnosti zakona donetih bez vaših poslanika?

Prećenili smo tada da bi to možda doprinelo sukobima i nestabilnosti u zemlji. To jeste činjenica. Lomili smo se između toga da to pitanje otvorimo do kraja i zaoštrimo. Smatrali smo da ima već

...graf Net

Strana 6. (od 7)

... i ovaj njegov i ovakav izlazak suštinski je u vreme predsedničkih izbora deo DOS-a krenuo u kampanju da izbori ne uspeju. Smatrali smo, takođe, da bi pred naš ulazak u Savet Evrope, koji se odlagao, bilo štete po zemlju da se i to pitanje otvori. Prosto, u svemu treba naći neku meru.

Ambasadori

"Za povlačenja ambasadora iz redova DSS-a znam onoliko koliko sam pročitao u novinama. Još jednom se, izgleda, pokazuje da je DOS prevazišao svoje prethodnike, ne govorim samo o Miloševiću. Nije tu reč o DSS-u, već o tome da li sebi možemo da dopustimo da ambasadore smenjujemo posle svakih izbora. Meni je to neobjašnjivo jer proizvodi veliku štetu. Nesumnjivo je da smo posle 5. oktobra među ambasadorima imali više političkih ljudi i sa nekog moralnog stanovišta nikada neću razumeti neke od velikih aktivista i aktivistkinja borbe za demokratiju koji su se odmah zaputili širom sveta i preko okeana, smatrajući da postoji neka vrsta stečenog prava na mesto ambasadora, nešto kao ona spomenica iz 1941. S druge strane, diplomatija se uči, to je ozbiljan zanat. Ali kako god bilo, ti ambasadori su bili postavljeni i na osnovu nekih dogovora među strankama na vlasti. Ne razumem da nekome padne na pamet da posle svake promene vlasti menja ambasadore. Da ne govorimo o tome da ovu sirotinju od zemlje i sirotinju u zemlji to propisno košta."

drage mame

"Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepašćujuće je i sramno"

"Nisam gadljiv na politiku i političare, jer da sam gadljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao upustiti u politički život, pa nije"

"Bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti"

"U ovoj zemlji ljudima su poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta"

"Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku"

BLIC, 28.01.2003

Otvoreno pismo bivšeg komandanta „Crvenih beretki“

Jadna je zemlja kad Čume rešava tajne

BEOGRAD - Redakciji „Blica“ juče je, posle niza optužbi koje je poslednjih dana na njegov račun izrekao Ljubiša Buha Čume, dostavljeno pismo bivšeg komandanta „Crvenih beretki“ Milorada Lukovića Legije. Pismo objavljujemo u celini: - Odbrojavaju nam poslednje dane, igrajući se sa našim sudbinama, kao uostalom vascelog naroda. Gaze poslednja uporišta nacionalnog ponosa i dostojanstva, pri čemu ljagaju iskrene patriote želeći da ih podvedu pod sopstvene kriterijume ponašanja i vladanja. A, koji su ispod i najnižih normi podaništva, pa i sopstvenog nipodaštavanja.

Prihvatili smo besplatnu ulaznicu za svet 5. oktobra 2000. godine i učinili da taj put prođe bez prolivanja srpske krvi. Verovali smo da je taj demokratski globalni svet sa nama i mi s njima. I kada smo tokom bombardovanja branili čast i dostojanstvo svoga naroda, kao vojnici i iskrene patriote, kada su nam se u sećanja urezivale slike poginulih, devojčice čije je snove raznela bomba... Pa i sada, iako smo gorko otrežnjeni - postupcima i ponašanjima onih koji nas danas vode u taj isti svet.

Pristigli na iskreno, spontanoj narodnoj volji, učinili su i čine sve da dokažu i pokažu kako im do te volje nije nimalo stalo. Umesto da se 8. oktobra 2000. godine presaberu i jasno svima kažu kolika je cena našeg priključenja modernim svetskim integracijama, brojana u ljudskim glavama koje se moraju prineti Haškom tribunalu - okrenuli su se svojim sitnim političkim interesima i međusobnim trvenjima, odslikavajući na najgori mogući način svoju pravu ćud. A, onda je proradio srpski inat čije se granice ne mogu izmeriti, niti zaustaviti. I njihovim dojučerašnjim svetskim mentorima bilo je odmah jasno, da umesto ravnopravnih političkih partnera imaju pred sobom političke podanike koji stalno pomeraju i iznalaze nove nivoe snishodljivosti.

Zar da im lekciju iz patriotizma sa temom Hag drže hrvatski političari o tome kako ipak postoje granice političkih kompromisa i narodnog dostojanstva?

Obezvređivanje i omalovažavanje sopstvene države kao da nema kraja... Zaklete demokrate, svetski reformisti, pune dve godine drže za predsednika čoveka svrgnutog režima, političku marionetu koju su na kraju „kargom“ istovarili u Hagu.

Kažu, smenjen je direktor BIA, jer nije hteo da hapsi Šljivančanina i druge optužene za ratne zločine... Pitam se, šta bi bilo da ih je uhapsio? Da li bi mu možda dali orden ili bi ga ostavili da o njemu sudi narod i istorija... Pričaju o mafiji, kriminalu, o nesposobnosti policije... Nije policija kriva i nije tačno da je nesposobna, već je ispolitizovano rukovodstvo kojem je mera politički interes, a ne profesionalna obaveza. Kakva mafija, nekoliko raštrkanih bandi... Sve bi se dovelo u red veoma brzo, samo da postoji interes i volja pojedinaca. Jadna li je zemlja i policija u njoj ako joj slučajeve treba da rešava Ljubiša Buha, zvani Čume, svojim svedočenjima. Još je tužnija činjenica da se takvima služe da

ljagaju i ruše druge, one kojima je i te kako stalo do ove zemlje i ovoga naroda i koji su to nebrojeno puta pokazali i dokazali.

Ne mogu a da ne pomislim kako je ipak sve to delo istih ljudi, onih kojima ništa nije sveto i kojima ni do čega što je srpsko - nije stalo! Pa ni do onih koji su krvarili i čija su mrtva tela razvlačena duž ratišta i od kojih je ostalo samo skromno sećanje na izbledele fotografije u spomen-sobi naših heroja u Kuli. Ako nećete i ne želite da poštujete bivše, pa ni sadašnje komandante, poštujte bar mrtve! Niko, pa ni istorija, to vam neće oprostiti. Još manje oni kojima se apsolutno nepotrebno na ovaj način dodvoravate. Treba da znate, svaki narod poštuje svoje vojnike.

Jer, oni su vojnici u službi otadžbine i samo to hoće i da budu. Valjda i zbog toga meni danas ne daju da budem to što jesam. Ali, zato hoće da budem ono što nisam, da sam radio - ono što nisam radio. Baš u tome je problem: jer oni rade ono što ne treba da rade, a pričaju ono što ne misle. Znači - lažu nas.

Zbog toga, mera mog života je veličina nacionalnog dostojanstva i patriotizma koji nosim u sebi, a ne količina podaništva i snshodljivosti koju pokazujem prema drugima. Posebno prema onima bez kojih ne možemo, niti hoćemo. Ali na pravi način. Bolje ćemo se razumeti i više će nas i oni poštovati. Svet nam se smejao, nisu mogli čudom da se načude kako taj čuveni reformski kurs trpi „miloševićevca“ na čelu Srbije? Ali, trebalo im je za lična potkusurivanja, koja svi mi svakoga dana i uživo gledamo i slušamo.

Splet karenja, ogovaranja, skupštinsko-poslaničke interesne prebacivke u kojima više nikome živom nije jasno, pa izgleda ni njima samima, s kim su u koaliciji, za koga jesu a za koga nisu... Politika revanšizma i osvete, svak' protiv svakoga, njen je osnovni moto. Kao da istorija od njih počinje...

Za kratko vreme, mnogo kratko, zaboravili su sve. Krčme poslednje kredite narodne volje u kojima ima mesta samo za njih same.

Narod, i ma ko drugi, izgleda da im više nije potreban. Ni za izbore, jer izgleda ni njih više neće biti. Veruju, ni nas, jer im je toliko stalo da nas se po svaku cenu i na bilo koji način reše...

Milorad Luković Legija

BLIC, 29.01.2003

Jočić: Legijina analiza rada Vlade

BEOGRAD (FoNet) - Funkcioner DSS Dragan Jočić izjavio je da u pismu Milorada Lukovića Legije vidi analizu aktuelnog trenutka u kojem je država i ne vidi u njemu poziv na bunt, na oružje, što se moglo čuti preksinoć u skupštinskim kuloarima.

- Imamo dve izjave. Jedna je Ljubiše Buhe, koja je zabrinula javnost zato što jedan do sada poznati biznismen govori da je svedok najcrnijih zločina koji su potresali poslednjih godina našu zemlju. Drugo, pismo Legije, nije napisano u tom smislu, već je napisano dosta ozbiljno. Ono nije vojničko, nije krimogeno, nije pismo nekog ko je s druge strane zakona. To je politička analiza rada Vlade i sve ga onoga što je bilo od 5. oktobra do danas. U tom smislu vidim dva pisma koja imaju potpuno različit nivo poruka - rekao je Jočić za Beograd 202. Na pitanje da li Legijino pismo ukazuje na to da postoji sukob između njega i političara na vlasti, Jočić kaže da ne zna da li je postojala simbioza između Lukovića i sadašnjih političara, ali smatra da je takvo pismo mogao je da napiše bilo koji građanin Srbije. - Iz pisma nisam video pretnju. Najveća pretnja za nekog ko loše radi i vodi Vladu nije pojedinac kao što je Legija, već narod. Ako govorimo o pretnjama u političkoj kategoriji, onda treba gledati na one koji čine jednu zemlju i koji mogu, ili ne mogu, da budu zadovoljni jednom vlašću, a to je narod - rekao je Jočić. Na pitanje da li to znači da je Legija pisao pismo kao predstavnik naroda, Jočić je odgovorio: „Ja gledam pismo nezavisno od njega jer ne poznajem čoveka, ali pismo kritikuje ovaj politički trenutak kakav on jeste“.

B92 > Info > Vesti > Politika

DSS neće podržati ni mandatara ni Savet ministara

16. mart 2003. | 14:17 | Izvor: B92

Beograd -- Potpredsednik DSS-a Dragan Maršićanin izjavio je u nedelju Radiju B92 da poslanici stranke Vojislava Koštunice neće podržati ni Zorana Živkovića kao republičkog mandatara, a ni predloženi Savet ministara - Srbije i Crne Gore. "To je potpuno prirodan stav za opozicionu stranku. Ono što je predlog DSS-a, to je formiranje koncentracione vlade, privremene i sa jasnim i konkretnim zadacima u pogledu obaveza koja stoje pred vladom u vezi sa održavanjem stabilnosti države", rekao je Maršićanin. Na pitanje koji će biti naredni politički potezi DSS-a, kao opozicione stranke, Maršićanin je odgovorio: "Uobičajeno opoziciono delovanje. Na Vladi je da se dokaže i da potvrdi da je u stanju da zemlju izvuče iz krize u koju je najvećim delom sama uvela, a na opozicionoj stranci je da ponudi alternativna rešenja. Na građanima će biti, naravno, da se na izborima izjasne".

VEČERNJE NOVOSTI, 17.03.2003

Vreme za okupljanje

R. OGNJANOVIĆ 17.03.2003, 19:41:35

BEOGRAD - Strašno je ono što se dogodilo i drugačije se ne može opisati. Strašno je što je ubijen čovek koji je imao elana za stotinu drugih, koji ni od kakvog izazova nije prezao, koji je bez dvoumljenja donosio najteže odluke.

Ovim rečima je lider DSS dr Vojislav Koštunica počeo konferenciju za novinare, prvu stranačku, po silasku sa funkcije saveznog predsednika.

Nastojeći da, kako je sam rekao, izbegne sve "zamke" koje bi ga odvele u patetiku i ispraznost, Koštunica je o dr Zoranu Đinđiću, u poslednje vreme možda najvećem političkom protivniku, ali i čoveku sa kojim je zajedno kretao u borbu za bolju, demokratsku Srbiju, rekao i ovo:

- U mnogo čemu se nismo slagali. Bilo bi besmisleno da to, u ovom trenutku, krijem. Poznavali smo se dugo. Jako dugo i dugo su nam se razlikovali pogledi na politiku - i ne samo na politiku. Imali smo i različite predstave o hijerarhiji vrednosti. Razmišljali smo različito i o opasnostima kojima je društvo izloženo, i o mogućim savezništvima. Zoran je meni zamerio da sam previše krut, ja njemu - kada je o tome reč - da je previše fleksibilan. Danas, kada razmišljam o Srbiji posle Zorana, ne mogu da se ne setim tih ponekad oprečnih naših stavova i sporenja.

Predlog o osnivanju takozvane koncentracione ili prelazne vlade, sa kojim su Koštunićine demokrate izašle u javnost pre nekoliko dana, predsednik te stranke je obrazložio ovako:

- Istina je negde na sredini između onoga što je Zoran govorio i mislio i onoga što sam ja govorio. Ako ne istina, ono bar nekakvo razložno kompromisno rešenje. Otuda predlog o prelaznoj vladi. Teške situacije iziskuju politička okupljanja, ljudi koji se, inače, u mnogo čemu ne slažu.

Ocenjujući da koncentraciona vlada ne bi bila idealno, ali da bi bila - najmanje loše rešenje, Koštunica je naglasio da je trenutak pretežak da bi bilo ko mogao sam da nosi teret. I to nije nikakvo izbegavanje, već vrio svesno preuzimanje odgovornosti, kako je napomenuo. U radu takve vlade učestvovala bi parlamentarne stranke, a ima i nekih vanparlamentarnih koje su, prema Koštunićinim rečima, izrazile spremnost da se uključe u formiranje vlade nacionalnog jedinstva. Prelazna vlada bi, kako je rekao, trebalo bi da pripremi izbore i rad na ustavu.

Koštunica je - upitan da prokomentariše izjavu Dragoljuba Mićunovića o nameri da okupi stranke izvornog DOS i jesu li njih dvojica kontaktirali tim povodom, rekao da još nisu i napomenuo da se ne može staviti znak jednakosti između izvornog DOS-a i eventualne koncentracione vlade. Jer, kako je pojasnio: u to vreme nije postojala jedna stranka koja bi mogla da uzme učešća u formiranju prelazne vlade, a to je - G 17.

SAVET MINISTARA

- SAVET ministara je za mene sporan, jer se na samom startu krši Ustavna povelja time što Srbija dobija dva mesta, koja su i po Beogradskom sporazumu, koji sam i ja potpisao, morala da budu razdvojena - kaže Koštunica.

RADIKALI I JUL

NA pitanje da li je ovo trenutak da se u Vladi nađu Baki Anđelković, Tomislav Nikolić... Koštunica je odgovorio: "Ja polazim od toga da je i njih narod birao" i dodao:

- To što bi poziv trebalo uputiti svima, ne znači da će on od svih biti i prihvaćen. Uostalom, ja ne znam da je neko te stranke zabranio. Što se tiče JUL-a, njega sigurno niko ne bi ni uključio u formiranje jedne takve vlade.

B92 > Info > Vesti > Politika

Jočić: Policija mora da ponovo istraži ubistvo Đinđića

10. april 2004. | 11:25 | Izvor: Beta

Beograd -- Policija mora da ponovo istraži sve što se tiče ubistva bivšeg srpskog premijera Zorana Đinđića, uzjavio je ministar unutrašnjih poslova Dragan Jočić. Jočić je u intervjuu za "Blic" od subote rekao da je "istraga o ubistvu Zorana Đinđića završena, prema onome što je policija do sada saopštila", ali i da prima dosta pisama, i od onih koji su pritvoreni, i od ljudi sa strane, koji bi hteli da ukažu na neke nove okolnosti tog slučaja. "Ne bih se ograničavao na suđenje. Jedina prava stvar je da se dođe do potpune istine, ali u tom delu do sada nema saradnje u dovoljnoj meri između tužilaštva i policije", rekao je Jočić.

Na pitanje da li je Milorad Luković Legija i dalje državni neprijatelj broj jedan, Jočić je odgovorio da ne misli da jedan čovek može da predstavlja toliku opasnost za državu. "To je prosto nemoguće. Da je tako, onda ne bih verovao ni u MUP, ni u vladu", kazao je Jočić i dodao da "ne zna" gde se nalazi Legija.

Na pitanje da li u Srbiji postoji neki klan organizovanog kriminala, on je odgovorio da mafija ne postoji bez sprege sa državom i da te sprege u Srbiji "više nema", dodajući da u Srbiji postoji pojedinačni kriminal.

Što se tiče reforme policije, ključ za to je njena unutrašnja kontrola. "Tu funkciju će obavljati generalni inspektor, koji će delovati nezavisno od vlade i parlamenta", rekao je Jočić.

Na pitanje o četvorici generala vojske i policije čije izručenje zahteva Haški tribunal, Jočić je rekao da će vlada pokušati da učini sve što je u njenoj moći kako bi im se sudilo u Srbiji.

MIROSLAV MILOŠEVIĆ

Pritisak na sud

34

LIČNOST

Danas

General-major policije Miroslav Milošević, načelnik Resora javne bezbednosti MUP Srbije, izazvao je u središtu žestoke reakcije Udruženja tužilaca, zbog intervjua koji je dao nedeljniku Revija 92.

Njegovu izjavu da je za ubistvo policijskog generala Boška Buhe „sud optužene oslobodio krivice, i da to znači da su ubice i dalje na slobodi“, ali i da „MUP treba da se bavi razrešavanjem ubistva premijera Đinđića, a suđenje za to ubistvo se pretvara u lakrdiju, i postoji mnogo propusta u vezi sa tim, ali i novih saznanja kojih nema u optužnici i drugim zvaničnim spisima“, Udruženje tužilaca je ocenilo kao nastavak kršenja zakona od strane izvršne vlasti i neprimerenog pritiska na pravosudne organe.

Depolitizacija, dekriminalizacija i profesionalizacija policije glavni su ciljevi aktuelnog rukovodstva policije. Ipak, policija Srbije i dalje nema dovoljno dobar imidž u narodu. Prema rezultatima nedavnog istraživanja, policiji veruje 41,8 odsto ispitanika, dok 50,2 odsto nema poverenja u instituciju policije.

Pomoćnik ministra unutrašnjih poslova Srbije general-major Miroslav Milošević rođen je 1956. u Beogradu. Diplomirao je na beogradskom Pravnom fakultetu, a zatim položio i pravosudni ispit. Karijeru u policiji počeo je 1984. i to u SUP Beograd. U okviru Uprave kriminalističke policije radio je u Odeljenju posebnih provera, u Ode-

ljenju za suzbijanje krvnih i seksualnih delikata, ali i u Odeljenju za operativno-uvidajne poslove. Na rukovodećim položajima u policiji je od 1993. Tokom 1999. radio je i kao pomoćnik komandanta Štaba MUP Srbije za Kosovo i Metohiju, a bio je zadužen i za organizaciju rada lokalne policije i njenu kontrolu u Kopnenoj zoni bezbednosti na jugu Srbije. Sa mesta šefa Odsjeka za Posebne jedinice policije u Upravi policije dolazi na mesto načelnika Resora javne bezbednosti MUP Srbije. U čin general-majora vanredno je unapređen 26. maja prošle godine rešenjem ministra unutrašnjih poslova Srbije Dragana Jočića. U njegovoj zvaničnoj biografiji naročito se naglašava podatak da nije član nijedne političke partije. Ostaće upamćeno da se beogradskim medijima general Milošević prvi obratio povodom predaje Milorada Ulemeka Legije početkom maja prošle godine, i taj Ulemekov čin ocenio kao samoinicijativan.

Aleksandar Roknić

D, 14. jun. 94

35

**Za Zorana - metak
za Voju - robija**

D. P. VELJKOVIĆ 20.04.2004, 14:00:17

JOS oktobra 2002. godine pripremana je egzekucija premijera Zorana Đinđića i spremni svedoci da za ovaj zločin terete nevine ljude - izjavio je juče za Novosti advokat Gradimir Nalić, pozivajući se na istražne iskaze koje su, tokom rasvetljavanja ubistva policijskog generala Boška Buhe, dali Dragan Ilić Limar i Vladimir Jakšić Karlos.

Nalić je, podsetimo, pre četiri dana izjavio da poseduje indicije o tome da su unutar MUP Srbije, bezbednosnih struktura i određenih političkih krugova u Srbiji šest meseci pre atentata na Đinđića pripremani izvršio i svedoci koji bi lažno optužili premijerove političke protivnike.

KLASIČAN SLUČAJ

- Ilić i Jakšić su uhapšeni oktobra 2002. i obojica izjavljuju da su pretrpeli torturu zato što je od njih traženo da daju određene izjave - navodi Nalić, inače član DSS Vojislava Koštunice. - Ilić je, u svojeručno potpisanoj izjavi, rekao da je od njega traženo da prizna, citiram njegovu izjavu, „da je Željko Maksimović Koštuničin čovek i da je Koštunica preko Radeta Bulatovića i Ace Tomića sve to organizovao kako bi se ubio premijer Đinđić“.

- U izjavi Jakšića, koju je on i potpisao, piše da su ga posle torture terali da lažno svedoči, i to šest meseci pre atentata na Đinđića, kako je „od Bulatovića uzeo dokumentaciju koja se odnosi na kretanje Zorana Đinđića, a da je tu dokumentaciju sakupljao Aco Tomić“ - dodaje advokat Nalić. - Jakšić dalje svedoči da su ga terali da kaže da je on „tu dokumentaciju predao Željku Maskimoviću“.

- Tužilac i Rajko Danilović, kao punomoćnik porodice Đinđić, trebalo bi da se zapitaju jesu li tajne ove izjave Ilića i Jakšića - smatra Nalić. - Tužilac bi, štaviše, trebalo da ponovo saslušaju Ilića i Jakšića i da vidi koja su ih službena lica hapsila, ko ih je saslušavao i nagovarao da daju ovakve izjave. Ako su, a jesu, još oktobra 2002. postojali ovakvi iskazi, onda je zasebno pitanje zašto neko ko je imao ova saznanja o pripremi atentata na premijera Đinđića nije preduzeo mere da se atentat ne dogodi. Kako je to izostalo, očigledno je da je ovde reč o klasičnom slučaju pripremanja ubistva, svedoka i krivaca, a da su sve to uradili politički inspiratori ubistva Zorana Đinđića.

ZAVERA ČUTANJA

Za ovaj ugao gledanja na ubistvo predsednika srpske Vlade bitan je još jedan dokument, ukazuje Nalić.

- U posedu sam dokumenta iz kojeg se vidi da je u prvobitnoj verziji zahteva za sprovođenje istrage (a bilo je više verzija tog zahteva) za ubistvo generala Buhe, u organizovanu kriminalnu grupu Željka Maksimovića Make, osim Limara, bio uvršćen i Momir Gavrilović - naglašava Nalić. - Gavrilovićovo ime se, potom, „izgubilo“ u daljoj istrazi zato što je i u prvobitnoj verziji naveden namerno, ali se kasnije ispostavilo da protiv njega dokaza nema. Gavrilović je u ovu „igru“ bio ubačen namerno, da bi bio povezan sa Koštunicom, sa čijim se saradnicima sreo na dan kad je likvidiran.

- Ukoliko Rajko Danilović smatra da je njegova uloga ta da podržava zvaničnu verziju optužnice, koja je, kao što se vidi, isprobavana šest meseci pre atentata, onda smo sve dalje od istine o ubistvu Zorana Đinđića - Nalićevu su reči. - Nije posao advokata da optužuje druge za stranačku pripadnost, kao što čini Danilović. On veruje lažnom svedoku Miladinu Suvajdžiću, koji je izvršio tolika ubistva i otmice, a ja se pitam zašto bi izjave jednog takvog Suvajdžića imale veću težinu i bile verodostojnije od iskaza Ilića i Jakšića koji ranije nisu bili osuđivani?

- Sve ovo su Ilić i Jakšić izgovorili i u krivičnom postupku i pitanje je šta će, posle svega, tužilac da učini - zaključuje Nalić. - Tužilac je odmah morao da zatraži u MUP proveru ovih izjava i otuda se nameće zaključak da se povodom ovih iskaza pravi zavera čutanja.

REKLA - KAZALA

PUNOMOĆNIK porodice Đinđić Rajko Danilović, kome je iskaze Dragana Ilića i Vladimira Jakšića Gradimir Nalić predao tokom gostovanja na TV Studio B, ocenio je juče u izjavi za naš list da su te izjave na nivou „rekla - kazala“.

- Ne zna se ko piše, ni kome piše - dodao je Danilović. - Izjave su napisane na karo papiru, a takva pisma branici dobijaju iz zatvora svakodnevno. Ovi iskazi su već zloupotrebljeni tokom suđenja za ubistvo generala Boška Buhe.

DANAS, 11.05.2004

DEJAN MIHAJLOV: Legijina predaja uspeh Vlade

Beograd - U uslovima kada su dva optužena ubijena, a neki materijalni dokazi uništeni, važno je čuti svedočenje prvooptuženog Milorada Lukovića - Legije i sudski postupak voditi tako da javnost sazna punu istinu o ubistvu premijera Srbije Zorana Đinđića, izjavio je Dejan Mihajlov, visoki funkcioner DSS i generalni sekretar Vlade na jučerašnjoj stranačkoj konferenciji za novinare.

Pozdravljajući Lukovićevu predaju, koju je uvrstio među "brojne uspehe Vlade koja je stvorila ambijent pravne sigurnosti u Srbiji u kojoj osumnjičeni više neće biti ubijeni već će im biti suđeno", on je ponovio da njegova stranka neće politizovati suđenje niti se mešati u rad pravosudnih organa. Na molbu da prokomentariše zakazivanje glavnog pretresa na kojem se očekuje Lukovićevo izjašnjavanje o optužnici za 10. jun, uoči predizborne tišine, Mihajlov je rekao da je tako odlučio sud i da to ne može da komentariše.

- Svaki komentar bi bio pritisak na sud - dodao je on. Lukovićevu predaju Mihajlov je objasnio da postoje indicije da prilikom rušenja zgrade u Šilerovoj ulici nije ispoštovana procedura i da su tom prilikom uništeni važni dokazi.

- Da li je bilo potrebe da ta zgrada bude srušena ako je tamo, kako se priča, bilo i privatnih zatvora zemunskog klana - upitao je Mihajlov, koji je u dokaze funkcionisanja pravne države naveo i to što su privedeni ljudi koji su ispred Lukovićeve kuće slomili kameru TV B92 i onemogućili rad više fotoreportera i snimatelja.

Mihajlov je naveo da se iz reakcije pojedinih funkcionera bivše vlasti na Lukovićevu predaju, može zaključiti da nekima izgleda savest nije čista. S. B.

Košćunica: Nije bilo pregovora sa Legijom

4. maj 2004. | 13:05 -> 19:08 | Izvor: B92

Beograd -- Premijer Vojislav Koščćunica izjavio je da je i sam bio iznenadjen predajom Milorada Lukovića Legije MUP-u Srbije.

Košććunica je ponovio da Vlada nije pregovarala sa Lukovićem o njegovoj predaji: „Vlada Srbije nije ohrabrla gospodina Legiju da se preda. Gospodin Legija se sam predao. U ovom trenutku je jedna stvar važna, da za svaki sudski proces, pogotovo težak kao što je ovaj, u interesu je materijalne istine da sudu stoji na raspolaganju što više optuženih, da oni budu živi, a ne mrtvi, da bude što više svedoka i materijalnih dokaza, da materijalni dokazi ne budu uništavani. To je sa predajom Milorada Lukovića obezbeđeno“, kazao je Koščćunica.

Potpredsednik Vlade Mirosljub Labus ocenio je da predajom Lukovića proces optuženima za ubistvo premijera Zorana Djindjića dobija svoj smisao. „Mene ne interesuju motivi njegove predaje, već šta će on da kaže“, rekao je Labus. Reagujući na tvrdnje Lukovićevih advokata da je u Srbiji stvorena povoljna politička klima za njegovu predaju, Labus je rekao: „Time što su rekli, napravili su medvedu uslugu vladi, kao vlada je nešto radila, pa se on predao, a prethodna vlada nije radila. Njegova je odluka da se preda i vlada nije ni na koji način razgovarala, ni pregovarala, ni podsticala. On je odlučio šta je odlučio, a bilo bi mnogo bolje da advokati vode računa o činjenicama i da dokazuju, i kada bi imali manje političkih izjava bilo bi mnogo bolje“, rekao je Labus.

Na pitanje kako je moguće da Milorad Luković dodje do svoje kuće u Beogradu, a da ga niko, iako se nalazi na svim poternicama, ne primeti, Labus je odgovorio: „Ne znam kako je došao, na kraju krajeva Beograd nije mali grad i nije jednostavno otkriti gde se nalazi. I prethodna i ova vlada su ga tražile, i prethodna i ova policija. Nisu uspeeli da ga nađu, ali to je druga priča, priča za otkrivanje krivičnog dela prikrivanja“. Labus je naveo i da je policija dužna da otkrije i saopšti kod koga se Milorad Luković Legija skrivao 14 meseci, jer su ti ljudi pomaganjem učinili krivično delo.

B92 > Info > Emisije > Utisak nedelje

5. jun 2005.

Mediji

Tabloidi postoje da bi ljudima nezadovoljnim svojim životom, ljudima koji primaju manje para od proseka, ljudima kojima je perspektiva zatvorena, koji su gnevni, da bi im pokazali slavne, poznate i bogate kako ih valjaju u katran i u perje i onda im daju naravoučenije.

Gosti: Goran Draganić, advokat, Radovan Jelašić, guverner Narodne banke Srbije, i Aleksandar Tijanić, novinar
Autor: Olja Bečković

Pogledajte predloge za utisak nedelje

Dobro veče. Saglasili smo se, verujem, da nam je odvratno ono što gledamo, da nam se gadi ono što čitamo, da je jezivo ono čemu prisustvujemo. Nismo se saglasili jedino o tome kako se nikako ne isključujemo sa te infuzije zatrovane krvi i jedino sami sebi nismo odvratni što hitamo na kioske da se nagutamo još tog đubreta, što nam je daljinski isključivo na tim kanalima gde je to što nam je odvratno i kažemo - ne, ne, mi smo žrtve, mi smo žrtve tih užasnih medija, mi nemamo roditelje, mi nemamo prijatelje, mi nemamo nikog ko bi nas vaspitavao nego nas mediji vaspitavaju. Evo, priči ćemo toj frazi - mediji su odgovorni i kakva je to odgovornost medija. O tome govore Goran Draganić, advokat, Radovan Jelašić, guverner Narodne banke Srbije, i Aleksandar Tijanić, novinar. I hajdemo sad, pravac u kontejner. Gorane, šta tebi više imponuje, to kad Jelašić ne odgovara Kuriru ili da bi kojim slučajem odgovorio?

G. Draganić: Pa, pre emisije gospodin Jelašić i ja malo smo popričali, stvarno nisam upoznat bio...

O. Bečković: Pitam te kao građanina, a ne kao advokata. Šta ti više imponuje, čovek koji učestvuje u tome i koji odgovara ili koji kaže - ne, nisam deo toga?

G. Draganić: Pa, vrlo jednostavno. Jelašić nema mnogo izbora. On ovde učestvuje, obavlja jednu državnu funkciju, on je guverner Narodne banke, prema tome, hteo-ne hteo on je akter dešavanja.

D. Bečković: Hajdemo sad direktno na to, interes javnosti, to zvuči onako vrlo moćno i važno, a ta javnost smo svi mi ovde, pretpostavljam, i ovi što nas gledaju. I da zamisliš sad da si ti ta javnost, ne da zamisliš nego jesi, šta tebe interesuje u toj stvari, dakle, postavi ti pitanje na koje misliš da Jelašić treba da odgovori. Šta tebe zanima u toj celoj stvari, šta je od tvog javnog i ličnog interesa od te cele priče, ko je kosio baštu, ko nije kosio baštu?

G. Draganić: Ne znam, pokušaću da napravim na brzinu jednu transformaciju...

O. Bečković: Ne, nego češ da pitaš.

G. Draganić: Da uradim profesionalno, ipak sam malo profesionalno deformisan u smislu razmišljanja, da li to Kurir ima pravo ili da li Jelašić ima pravo da ostvari neku zaštitu, u smislu da li je njegova kuća, ako mislimo na isto, da li je kuća predmet interesovanja javnosti. Jednostavno, ne moram da pitam Jelašića, ja samouvereno znam. Njegova kuća, kao guvernera Narodne banke Srbije ako je kupio u periodu mandata, je interes javnosti i on se s tim mora složiti. Znači, privatnost svakog lica je zagarantovana, ali moramo znati, i svi u Srbiji ako se bave državnim i ozbiljnim političkim funkcijama, životom, da je njihova privatnost u određenom stepenu zaštićena mnogo manje nego običnog građanina. Dakle, u odnosu na tebe, u odnosu na mene, ali i Tijanića. Dakle, da budem precizan, javnost ima pravo da zna vezano za kuću...

D. Bečković: Ima pravo, ali šta tebe od toga interesuje? Koje pitanje tebe interesuje, šta to tebe zanima i šta je u tvom životu važno da ti znaš za kvalitet tvog života od cele te priče?

G. Draganić: Interesuje me kuća stečena u vremenu kada je on... Mi živimo danas u jednom veoma teškom periodu. Dakle, znamo da ljudi žive na ivici egzistencije i praktično svaki čitalac... ima pitanje normalno...

O. Bečković: Ma, ja pitam šta je tvoje pitanje, šta tebe interesuje, šta tvoj život obogaćuje ili osiromašuje, šta je tebi važno, zašto je tebi id sutra bolje ako dobiješ odgovor na koje pitanje? Otkud njemu kuća, je li to pitanje? Kako je stekao? Nemam ništa protiv, samo da ostavimo to pitanje koje je važno.

G. Draganić: To je pitanje postavio jedan dnevni list, dakle Kurir.

O. Bečković: Znači, kako glasi pitanje?

G. Draganić: Odakle vam kuća, gospodine Jelašiću.

O. Bečković: Saša, da si ti kojim slučajem savetnik Jelašića kao što si bio savetnik u svojoj karijeri, savetnik predsednika, da li bi mu ti savetovao da odgovara na to pitanje ili ne?

A. Tijanić: To nije dobro pitanje. Ti pitaj šta hoćeš, ja odgovaram šta mislim da je bitno. Mene interesuje da li je Jelašić pošten čovek i to

R. Jelašić: Aliem s državom. Ako je kuća stečena na način na koji guverner treba da stekne kuću, on tuži Kurir, dobija satisfakciju na sudu, Kurir s... ali zbog visoke odštete, objavljuje u poslednjem broju izvinjenje i presudu suda i to se završava. Ako to nije takva država, a guverner je... kade jedan od funkcionera države, onda smo mi svi na neki način potencijalne lovine. Znači, samo je pitanje da li će ova nedelja udariti... neko na mene ili na njega ili na tebe ili na Draganića ili na neku stranku i tako dalje. Znači, problem nije u odnosu tabloida i žrtve ili tabloida i čoveka o kome se otkriva nešto, nego je problem u trouglu zakon- mediji-žrtva ili pravedno okrivljeni čovek.

O. Bečković: Savet je da odgovara ili ne?

A. Tijanić: Savet je da tuži.

O. Bečković: Neće te on poslušati. Dobro. Odakle vam kuća?

R. Jelašić: Dakle, kuća je koštala 380.000 evra, kao što je to i u ugovoru koji, bojim se da je Kurir imao već i tada, kada je napisao da je kuća koštala milion i po evra, odnosno da je još na renoviranje potrošeno ukupno 600.000. Ja sam zaista razmišljao o tome da dam mali oglas i da kažem - evo, prodajem kuću za dva miliona i 100.000, sve ponude pošaljite Kuriru, pošto su oni procenili tu kuću na dva miliona i 100.000. Dakle, kuća je plaćena 380.000, uzet je kredit po 7% na godišnjem nivou, kao što uzimaju svi zaposleni Narodne banke Srbije. Kao što je i vama poznato, pre nego što sam došao na to mesto ja sam imao stan i u Frankfurtu koji je kupljen 1999. od kojeg mesečno dobijam 1.750 evra, pošto stan ima 150 m² i trenutno je izdat. Kobajagi, ja sam radio za Dojče bank i tamo bio izbačen zbog toga što sam radio neke češke cementare. Dakle, vi pošaljete demanti i oni nakon godinu, dve, pričaju istu priču. Dakle, Mladan Dinkić uzeo 75.000 evra od Socijete Generala zbog neke Visa kampanje. Pre dve godine je ista ta institucija dala jedan demanti i oni sada bez ikakvih problema ponovo puštaju. Dakle, meni je ovde najveći problem u tome, kao što je to Tijanić rekao, da se ja žalim javnom tužiocu 1. aprila ove godine i mene niko i ne pozove, da me pitao kako si, je li to nešto ozbiljno, je li to neko zezanje ili misliš da ima iza toga nešto. Da mi imamo 500 krivičnih prijava po osnovu čega se ništa ne dešava, sem 40 slučajeva, imamo 1.000 prijava za privredni prestup za poslednjih pet godina i to bukvalno kao da smo bacili u smeće, u koš. I onda postavljam pitanje kome se ja mogu žaliti pošto vidim da je to moda u Srbiji, svako treba da ima 3-4 čuvara od dva metra, koji će da ga čuvaju. Međutim, ja smatram da se u jednoj pravnoj državi ne bi tako trebalo braniti i evo, moja odbrana je praktički ćutanje. I samo čekam kada će se pojaviti sutra ponovo jedan novi članak, kada će me slikati iz nekih drugih susednih kuća.

O. Bečković: To znači, kad vas slikaju iz susednih kuća, to znači da je novinar došao kod komšije i rekao - ja bih da slikam odande, komšija rekao - dobro došao i izvoli.

R. Jelašić: Ja ne znam kako se to desilo, pošto je kuća pored nas na pola placa sagrađena, duplo veće kvadrature nego naša kuća, i oni su bukvalno odande mene slikali. I ne znam da li će sutra kada izađem iz kuće neko ponovo da me slika. Ja namerno nemam kamere, namerno nemam zid od dva i po metra, pošto smatram da i kada kopam jagode i kada šišam travu ja nemam čega da se bojim, niko me ne mora čuvati, ne mora jedan policajac da sedi pred mojom kapijom. Ali na kraju krajeva, zbog svega ovoga na kraju će ipak morati neko sedeti... Kako ja sad svojim klijencima da objasnim da će se sutra ponovo pojaviti jedan čika koji će da slika. I evo, recimo ja do sada nisam mao recimo ni klijuč, evo, sad smo stavili lepo bravu, pa zaključavamo svaki put kad izlazimo iz kuće pošto očito moramo pošto ne znamo to će doći ponovo...

G. Draganić: Hteo sam samo da kažem, ipak Jelašić mora da shvati da javnost želi da zna stvari vezane za njegovu kuću, ali dajem mu i savet, ostao sam mu dužan savet, da njegova privatnost nije totalno nezaštićena. Dakle, on ima pravo na privatnost, tu je i njegova supruga, tu su i njegova deca, dakle nijedan medij u zemlji nema pravo da narušava tu vrstu privatnosti. Dalje da kažem razvaljivanje života nije dozvoljeno i on ima pravo apsolutno da potraži zaštitu, ali mislim da je nastao spor između, ako možemo već da ga citiramo, lista Kurir i Jelašića zato što je uporno tražena ta informacija. Kurir je tražio po zakonu o pristupu informacijama od javnog značaja, nije to bio i on je uporno insistirao na tome. Možda, to je moje pravničko mišljenje, je Jelašić napravio grešku, on je morao da uradi nešto što i smanjilo takvu vrstu praćenja i senzacionalističkog vezano za njegovu kuću, mislim da bi onda se stvari dešavale drugačijim tokom. On i ovako sada ima pravo ako želi da se obrati državnim organima da uradi to, ali trebalo je, to je moje mišljenje, da...

Ŧ. Bečković: A da je tužio koji je efekat toga?

Ŧ. Draganić: Ne tužio, ja sam...

Ŧ. Bečković: Ne, ne, ja pitam, da je tužio, pošto je Saša rekao da je problem u tom trouglu. Da je tužio šta bi bilo, ništa.

Ŧ. Draganić: Pa, ne možemo tako s nipodaštavanjem - da je tužio. Prvo, imate mogućnost da tražite odgovor, ispravku informacije. Oni su dužni u narednom broju ili najkasnije u onom drugom da objave, ako ne, ima pravo da u sudskom postupku veoma kratkom ostvari sudsku zaštitu.

Ŧ. Jelašić: Ali vi znate, Draganiću, to će biti na sedmoj stranici, naslovna će ponovo ostati ista...

Ŧ. Draganić: Ne, ne, striktno po zakonu, dakle, ako je vaša slika na drugoj stranici s nekim natpisom na toj strani istoj mora da bude apisan odgovor.

O. Bečković: Ali striktno po zakonu, to prosto po zakonu koji se ne zove zakon, ali delovanje javnosti to uopšte više nije bitno, to znamo... Uopšte nije bitno, znači već smo to proglasili tako.

Ŧ. Draganić: Tu dilemu danas imaju svi akteri političkog i javnog života, da li tužiti ili ne ili istrpeti, na njima je opcija.

Ŧ. Bečković: Dobro, znači šta radi tu sudstvo?

Ŧ. Draganić: Sudstvo reaguje tek kada neko podnese tužbu. Dakle, da li ćete ići na naknadu nematerijalne štete, tražiti neki novčani znos ili ići na...

Ŧ. Bečković: Ali kada ja objavim nečiju adresu i kad kažem - on živi na ovoj adresi i on tu nije ceo dan, tu je njegova žena sama s decom, tu je i njegov BMW, da li ja sam ja time uradio neko krivično delo ili ne?

Ŧ. Draganić: Što si objavila informaciju vezano za...

// Draganić: Te detalje nemate pravo da iznosite, ali u svakom slučaju ako označiš kuću guvernera Narodne banke ja mislim da to nije...

O. Bečković: Jeste li zadovoljni odgovorom koji ste čuli?

A. Tijanić: Kakve to veze ima da li sam zadovoljan ili ne. Ja mislim da guverner greši, on je čovek koji je na čelu jedne vrlo važne institucije, ta institucija mora da se brani pravnim sredstvima. Apsolutno se ne slažem sa, iako to nije moja stvar, to je tvoja stvar, sa uvodom koji govori da u stvari nema spasa od ala i ljudoždera koji su svuda oko nas i da su svuda kontejneri i đubre. To nije tačno, dakle, u ovoj državi rastu neki novi zdravi ljudi i ima normalnih ljudi, ima ljudi koji pošteno rade, ima dobrih ljudi u medijima, ima loših ljudi u medijima. Ne mogu da se složim da živimo zato što moramo da živimo, a inače bi došlo vreme da nismo svi jer toliko ništa ne valja da je bolje da svi pomremo. Nije tačno.

O. Bečković: Ali ja šta sam htela da kažem, da smo mi gladni đubreta i da ne, da ne možemo da se spasemo, nego da mi to hoćemo više nego išta i da mi hoćemo da se hranimo svaki dan dokazima da su svi lopovi i da je sve odvratno.

A. Tijanić: To je druga vrsta rasprave, međutim, sa isto toliko osnova-možemo da raspravljamo i o Americi i o Britaniji, o Nemačkoj, o Italiji, o Španiji, gde su tabloidi 10 puta brojniji od normalnih novina. Znači, nemoj da mislimo da je to srpski izum, kad su ovde došli pre... recimo prvi tabloid je Fleš, koji je JUL napravio pod rukovodstvom onog njihovog šefa za propagandu koji drži sad jednu veliku televiziju, privatnik. Znači, Fleš, setite se Fleša, to je prvi tabloid gde su ljudi prosto ubijani, politički protivnici u tom Flešu. Niti je iko istražio u kojoj štampariji je štampan taj Fleš, niti ko ga je distribuirao, niti ko je bio u redakcijskom odboru, a to je bio list u kojem su se bukvalno ubijali ljudi. I dok to ne istražimo ja ne smatram da je Srbija normalna zemlja. Znači, Fleš kao prvi tabloid u Srbiji namenjen za odstel političkih protivnika. Prema njemu, ovo što vi govorite o Kuriru, to je Njujork Tajms u odnosu na Fleš.

O. Bečković: Dobro, meni je uopšte žao što smo izgovorili Kurir, zato što ne mislim da je Kurir uopšte jedan jedini, da je on sada neka....

A. Tijanić: Nema razloga ni da krijemo, prosto treba govoriti otvoreno...

O. Bečković: Ne, ne krijemo, nego ima još pet istih takvih, pa prosto nije fer.

R. Jelašić: Ovde je važno... od drugih medija, da se onda posle toga, otprilike dve nedelje kasnije pojavila jedna foto montaža u NIN-u, moja fotografija sa planom neke kuće u ruci i onda počinje priča kao - da, da, da, on je kupio to za milion i po plus 600.000. Dakle, posle toga počinje grudva da se spušta i kada je to već spušteno onda nikog ne zanima da je isto taj Kurir dve nedelje kasnije objavio kupoprodajni ugovor na 380.000 evra sa naslovom Prevara. Ja samo nisam shvatio da li su oni javnost prevarli, pošto su tvrdili da košta dva miliona i 100.000 ili je prevara, ja to ni dan danas nisam razumeo, napis, ali kažem, to je sad tako krenulo...

O. Bečković: Dobro, evo ako postavljate to pitanje, ja recimo sada mislim da gomila ljudi koja gleda kaže - ma, nemoj da pričaš da si kupio za 380.000 evra kuću na Senjaku.

R. Jelašić: Samo još jednu stvar treba da pridodam što se tiče Poreske uprave, ona je procenila tu kuću na skuplje i ja sam platio posle toga i porez na višu sumu. Ja sam siguran da će se to ponovo pojaviti u Kuriru i sada će biti pitanje koliko je platio porez, to je verovatno volio, onoliko, da bi se nakon dve nedelje, ja sam siguran da oni imaju i taj papir koliko sam tačno poreza platio.

A. Tijanić: Ali, to je sve normalno, guverneru, ne znam zašto vas to čudi. Znači, potpuno je normalno da jedan novinar koji je ušao u trag nečemu želi da to ide do kraja. Čitali ste suviše dugo, mogli ste odmah da reagujete ili saopštenjem ili ispravkom ili tužbom. Znači, vi žustite da se stvar razvija i da se reši sama od sebe, stvar se neće rešiti sama od sebe jer ovde je postavljeno pitanje, ili je Kurir u pravu ili ste vi u pravu. I sada javnost gleda vas i Kurir. Radite suviše odgovoran posao da biste pustili da se otopi ta grudva sama, morate tu stvar da raščistite. Prosto ne navijam... koristeći pravna sredstva.

R. Jelašić: Ali Kurir sam otapa ovu grudvu sa time da je rekao - e, sad je koštala samo 380.000 i ja ne znam šta će biti sledeće.

A. Tijanić: Ako ste vi zadovoljni, to je u redu, ali kažem, radite odgovoran posao prosto treba voditi računa i o tome da su ljudi gnevni, ljudi, siromašni i tako dalje.

O. Bečković: Hajde da vratimo na to. Znači, ljudi su gnevni, siromašni, bedni i nemaju ništa, a mi, kao ti takozvani mediji mi ih podgrevamo na tu stvar i onda hajmo da roknemo, da vam ukažemo prstom ko ima i taj je sigurno lopov. I podgrevamo najgoru strast, znači ti ljudi neće od toga biti bogatiji.

A. Tijanić: Inače, rekla si definiciju tabloida. Tabloidi postoje da bi ljudima nezadovoljnim svojim životom, ljudi koji primaju manje para od „roseka, ljudi kojima je perspektiva zatvorena, ljudi koji su gnevni, da bi im pokazali slavne, poznate i bogate kako ih valjaju u katan i u perje i onda im daju naravoučenje - jel' vidite da je bolje da niste bogati i slavni, vidite šta bi moglo da vam se desi, da imate ljubavnicu, da imate kuću, da imate auto, da imate ogromnu platu ili da ste uzeli kredit ili da ste zaradili. To je definicija tabloida.

O. Bečković: Dobro, ali ti pokazuje jednu visinu i jednu širinu u odnosu na to kad se udari na Jelašića, sad pričamo o tom slučaju. A da li smatraš da je isto tako normalno da ja počnem da raspravljam o tome odakle tebi? I da sad pričam, da slikam od nekoputa koliki je tvoj stan, gde je tvoja garaža, koji džip voziš, koje su registracije? Da li te to iznervira lično?

A. Tijanić: Sasvim slučajno sam, prošlog meseca ili prethodnog, jedva me je žena pustila da s prijateljem odem kod prijatelja koji je otvorio srce, na Jahorinu. Jedan tabloid je objavio da sam bio s jednom kolegicom na Jahorini, što sam ja primio kao priznanje. Međutim, pošto nisam bio ja sam tužio. Poslao sam ispravku...

O. Bečković: Prebacio si temu.

A. Tijanić: Ne, nisam prebacio, ja sam takođe...

O. Bečković: Mene interesuje da li ti smatraš da je prostakluk da ulazim u tvoju kuću i da ulazim u tvoj auto i da ulazim u tvoj račun.

A. Tijanić: Ne, javni funkcioner mora da da na uvid javnosti sve što poseduje i to je rešeno zakonom i tu nema nikakve dileme, ni oko frese, ni oko veličine kuće, ni oko para, ni oko imovine njegovog brata od strica. Ja ne znam o čemu pričamo.

Jelašić: Ja sam to uradio, od toga nema vajde.

Tijanić: U redu je, ne govorim o vama, o konkretnom slučaju.

O. Bečković: Kad vidite Nemanju Kolesara isto tako, te naslovne strane Kurir, i koliko košta televizor, koliko košta svećnjak, koliko košta ne znam šta, da li imate isti osećaj ataka na privatnost kao i za sebe ili ne?

R. Jelašić: Razlika je u tome da li je nešto namerno, dobrovoljno ili je pak nešto što čovek kaže - ja ne želim da se slikam ni za Gioriju. Ja zaista želim da moj deo privatnog života da imam sam za sebe, za klinco, pošto mislim da je jako dobro da moji klinici nikad ne shvate šta znači guverner i tako dalje. Hvala bogu oni su još mali i još to ni dan-danas ne shvataju. Ja zaista želim taj deo da podelim, ali ovde kao što se vidi, čovek zaista nema pravo na privatnost, to je verovatno ovo što je Draganić malopre rekao, zbog te javne funkcije. Ja sam krenuo u kupovinu te kuće još pre nego što sam postao guverner i ja sam tačno znao šta će se desiti. To je, znate, otprilike tako kada neko nešto namesti, onda se samo čeka da li će to biti nakon nedelju dana, mesec dana, dva meseca. E sad, pošto je poreska policija ušla u instituciju onda su se određeni ljudi tako našli na tapetu.

O. Bečković: Dakle, ti se boriš od početka da su ljudi koji su na javnim funkcijama dužni...

G. Draganić: Ja se jednostavno ne borim, jednostavno tako je, zakon tako nalaže. I Olja, upravo imam jednu lagodnu poziciju da sagledam i jednu i drugu stranu. Dakle, zastupam medije, zastupao sam u najtežem periodu i sada i danas i novinare i pisane i elektronske medije, ali danas imam i uspešne ljude, najuspešnije, političare, bivše ministre i uspevam da napravim jednu sredinu, da procenim i da dam savet kada idemo u sudski postupak a kada ne, kada idemo samo na objavljivanje odgovora, na ispravku informacije. Jer, morate shvatiti, ljudi koji se bave ozbiljnim, državnim, političkim, nekim funkcijama žele da zaštite svoj ugled i čast. Poslovni ljudi koji su uspešni u svom poslu, koji dolaze s kapitalom ovde da ulože, koji jednostavno ovde i nemaju neki profit, ovde budu dočekani na nož, upravo jednom opasnom politikom javnih diskvalifikacija. I dakle, postavlja se onda jedno uopšte vrlo opasno pitanje definitivne haotične pravne nesigurnosti u zemlji. I onda se postavlja pitanje dalje, da li ulagati u Srbiju, da li uopšte funkcionisati u javnom životu, na koji način se boriti i to je jedan ozbiljan problem.

R. Jelašić: Ali ko stvara tu pravnu nesigurnost? Da li mi koji se branimo ćutanjem ili oni koji su na tim odgovornim funkcijama i na neko pitanje dobijete odgovor nakon tri dana, nešto traje tri godine, nešto traje 13 godina. Ko stvara tu pravnu nesigurnost? Sigurno ne mi koji se ne žalimo i koji znamo da od toga nema koristi.

G. Draganić: Pa, ja moram da kažem i da pravnu nesigurnost delom radi i politika. Jednostavno, mediji su danas opasno oruđe u jednom podzemnom političkom ratu.

O. Bečković: Dobro, hajde da vidimo kako.

G. Draganić: Pa, danas je vrlo jednostavno napraviti medij i hoćete nekog politički da uništite, diskvalifikujete, to je najjednostavnije. Dakle, uništite totalno čoveka, možete i privatno, možete i poslovno, novina se zatvori, promeni se odgovorni urednik, dobije naziv možda neki drugi. To su opasne stvari. Država mora da stvori uslove i za medije i za novinare, ali i da stvori pravnu sigurnost i za ljude koji su zaštićeni, žele maksimalnu zaštitu privatnosti i za nosioce državnih i političkih funkcija i za uspešne ljude koji ovde žele... Dakle, država je odgovorna da stvori uslove. U ovom času država je najodgovornija što nije stvorila uslove, ali delimično se slažem sa Sašom što je rekao. Ja odgovornost delom ide ka pravosuđu, ali je država odgovorna što nije stvorila uslove da srpsko pravosuđe iznese jedan ozbiljan problem kao što u ovom času imamo jedno haotično, jedno pisanje u medijima, moram da kažem primitivno.

A. Tijanić: Nije uvek primitivno, ponekad je vrlo vešto i vrlo ugladeno. Recimo, kad ova televizija pozove jednog mračnog lika ili dvojicu mračnih likova iz nedavne prošlosti, koji su izgubili izbore i tako dalje, i uključe kameru i puste ih dva sata da pričaju, a da na svako pitanje gde su vam dokazi kažu - pa, to svako zna. Zašto to nije tabloidno novinarstvo? Zato što je pod reflektorima i zato što je ugladeno? Zato što je stilizovano? Zato što taj mračni lik ima dobro odelo? A to je najveći tabloidni efekat na politiku i na političku scenu Srbije načinjen upravo na jedan fin i ugladen način. Nije svaki tabloid prostački tabloid, mada su u osnovi takvi, ali konkretno recimo, i neki ljudi iz Kurira i neki ljudi iz nekih drugih novina meni su mnogo pomogli, jer je to bila jedina novina u kojoj sam mogao da objavim članak i da pitam ko je taj Beba, ko je taj Beba. Znači, niko drugi nije smeo da...

A. Bečković: Ali, čekaj, ima tu nešto, to je u nekom času bila jedina novina gde ti ne napišeš ko je taj Beba, nego ko je ta lakirana ručavaba, ko je taj skot, ko je taj idiot, a onda proširiš tako prosto da taj isti rečnik možeš da prebaciš u NIN, pa onda taj NIN može i da objavljuje fotomontaže, pa se onda sve rasturi i više nema nikakve granice šta je tabloid, a šta je ozbiljna novina. Da li se ti osećaš odgovoran za to?

A. Tijanić: Ja inače nisam dobar primer, zato što su mi radili o glavci u dva ili tri navrata najdirektnije, tako da ja nisam dobar primer. Ja ih toliko ne volim, da kažem učtivo, to je na granici normale. Mislim, koliko ja mislim da su naneli zla Srbiji, meni i svakom normalnom čoveku.

A. Bečković: I ti si sebi dozvolio da svoju privatnu mržnju rokaš po novinama na to... ti si prvi rekao tu rečenicu, reč prostakluk na najprostačiji način na svetu.

A. Tijanić: Ja moram samo da kažem, neki bi to nazvali stilom, neko bi to nazvao prostačkim i to tvoje OK ili ne znam šta, ali to je stil, kao to ja zadržavam pravo na moj rečnik. Ja samo hoću da vam svima skrenem pažnju na jednu malu činjenicu, sve što sam o njima govorio njihova stranka je potvrdila odbacivanjem tih ljudi, javnost Srbije glasanjem protiv njih i obaranjem i druge njihove vlade, da ne govorim dalje o nekim porocima koje su ih takođe odbacile i tako dalje. Ja govorim da ti, zatvarajući krug tabloida, opet si zaboravila da omeneš ovu televiziju i činjenicu da uključe kameru, izadu iz sobe i kažu - sada pričaj šta hoćeš jedan sat. A ja bih tako, pošto su sad stvari uključene, mogao da postavim pitanje - ko je platio 50.000 jedinici koja je ubila Kuma i Šiptara, zna se taj čovek ko je platio, častio zato da ne bi bili svedoci. Ko je zvao jednu familiju da saopšti da su Kum i Šiptar ubijeni pet minuta posle njihovog ubistva...

A. Bečković: Izuzetno, sve je izuzetno samo što nije tema. Odlična je cela priča, samo što nije tema.

A. Tijanić: Nije tema?

A. Bečković: Ne, tema je što ne može da se zove stil, može, ali da li je taj stil, ako neko ko ima ugled i za koga se zna da gde se on javi, emisija ili novina ili bilo šta, gde će on nešto da kaže, da će to biti čitano. OK, svaka čast, to si izgradio, a da li si onda ti mogao da

...ja, tako žena i tako dalje, e onda, posle toga može sve.

A. Tijanić: Svako koga sam uvredio zaslužio je to, kao što primam sve uvrede na moj račun vrlo mirno i to smatram delom mog posla. Ja moje račune plaćam i ja moj teret nosim sam. Možeš da osporavaš moje poruke političke, civilizacijske, ove ili one, ne možeš moje reči. Ti ljudi o kojima pišem zaslužuju da tako pišem o njima.

R. Jelašić: Možda bih ja samo nešto dodao. Mi smo zaista svim medijima na sva njihova pitanja u zakonski predviđenom vremenskom periodu uvek odgovarali i uvek ćemo i u budućnosti da odgovaramo. Ali kako da ja odgovaram tom jednom mediju ako vi vidite da se namerno objavljuju stvari koje su već nekoliko puta demantovane, ako se namerno objavljuju informacije na naslovnoj strani, tera se s nekim pričama, a demanti posle toga na svaki članak se objavljuje, dva-tri demantija, i oni to praktički konstantno objavljuju. Zaista ne znam onda šta je to što bi moj demanti još tome pridodao, sem na sedmoj stranici ovako nešto sa strane, a što ste vi rekli ovoj javnosti, ja sam pravo da vam kažem razmišljao o tome da organizujemo, ne znam ni ja, dva puta godišnje otvorenu kuća, pa onda neka dođu svi kod guvernera, ja ću tamo da pečem kobasice i da pravim neku riblju čorbu. Ako vi mislite da će to doprineti tome da se onda posle toga ne licitira, možda je to jedan od načina, ali kažem, ovaj do sada, kao što je to zakonom predviđeno nekako ne funkcioniše.

G. Draganić: Jedan savet ću vam dati, sledeći put ukoliko budete imali problem ne kao Jelašić, nego guverner Narodne banke, obratite se Tijaniću, on je direktor Radio televizije Srbije i dužni ste da date izjavu nacionalnoj televiziji, jer je to interes javnosti da zna.

R. Jelašić: Da, ali time se tek stvara...

G. Draganić: Gospodine Jelašiću, vi nemate obavezu da komunicirate s Kurirom i ne morate njima da dajete, ali javnosti morate. Učinite to na način kako dolikuje guverneru Narodne banke.

A. Tijanić: A ne mojim rečnikom, nego vašim.

G. Draganić: Obratite se nacionalnoj televiziji i dajte odgovor.

R. Jelašić: Da li sad to znači da ako se sutra recimo pojavi, hajde, ne daj Bože, u Kuriru na naslovnoj stranici o jednoj poznatoj ličnosti da je homoseksualac ili ne znam ni ja šta. Da li sad to znači da taj čovek sutra treba da ide u nacionalnu televiziju da kaže - evo, ja sad dajem ovde izjavu i tvrdim ja nisam, imam familiju, ja imam decu i tako dalje.

A. Tijanić: Ne, zato što to nije kažnjivo.

O. Bečković: Dajte neki bolji primer. Ali, Radovane, rekli ste, negde ste izjavili kad je počela ta cela priča da nećete to da komentarišete zato što je to čista politika. I Goran je rekao na početku da je nedavno, da je to opasno zato što je to politika. Koja je to politika i kad to govorite, namerno objavljuju i namerno idu dalje, ko, koja politika?

R. Jelašić: Pa, ja samo mogu da kažem da i kod nas u kući recimo ima ljudi koji su radili za Kurir, odnosno za Glas, u Narodnoj banci, za koje tri godine nisu plaćeni porezi i doprinosi i kad je otišla poreska policija i kad je pored toga pronašla mnoge druge stvari, onda je cela ta priča krenula. Dakle, prvo Labus, pa Dinkić, pa Jelašić i tako svašta, s pauzom od dva-tri dana samo još onako malo da tinja i onda ponovo. I iste te priče, dakle to vam je jedan ogroman risajkling, ponovo se vraćaju teme koje su bile pre dve-tri godine i svaki puta ista priča. Dakle, oko holograma, izdato je nekoliko saopštenja za javnost, mi pošaljemo ugovor u kome stoji da je za holograme plaćeno ukupno 18.000 funti. Oni ponovo stavljaju da je plaćeno milion i 700 i ponovo vrte istu tu priču. I mislim, da budem otvoren, meni se javio isto tako i Dinkić, kaže da tužimo zajedno, on će najverovatnije da tuži, ali ja kažem, ja ne mogu. Zaista, osećam se toliko sićušnim, toliko nemoćnim, toliko puta dokazano da toga zaista nema nikakve koristi, ja sam se odlučio za taj deo, a neko drugi se odlučio na drugi način borbe.

G. Draganić: Kada sam rekao politika, moraću biti jasan. Ako ministar pravde na konferenciji za štampu kaže - tužilaštvo, sud ne radi, milijadu neresenih predmeta, on obavlja posao ministra po pravu nadzora, ali ako kaže pet pojedinačno vrućih predmeta i servira medijima, ja izdvoji, to su ti, ti, ti i ti, onda je on zainteresovan za rešavanje. Onda mediji to očekaju, pa kreće javna, neću reći hajka, ali kreće taj uzajamni linč, kako to ume u Srbiji da se napravi, onda je to politika krenula. Ako medij pogleda da jedan ministar prekorači ovlašćenja u tom delu, što ne bi mediji.

J. Bečković: Ali, Stojković nije pominjao Jelašića, ja mislim.

G. Draganić: Ne, on je pomenuo pet drugih osetljivih predmeta, dakle, on je tada pustio poruku.

J. Bečković: Ali to nije počelo Stojkovićem, morate priznati, ta vrsta ludila.

A. Tijanić: Bio je jedan ministar pravde nedavno koji je uvodio smrtnu kaznu retroaktivno, tako da mu treba pogledati dokument o završenom pravnom fakultetu. Znači, predlagao je uvođenje smrtno kazne retroaktivno. Ovdje se radi o jednoj drugoj stvari. Draganiću, da ste videli u Skupštini dirljivo jedinstvo kada je Bogoljub primio u naručje, ne znam kako se zove, Lazić ili tako nešto, kako su svi izvukli kartice i kako su svi se odjednom osetili ugroženim i odjednom je ceo Parlament delovao jedinstveno. Zašto nije moguće napraviti akciju oko sređivanja odnosa mediji-politika-zakon-pojedinac. Ne postoji konsenzus zato što nijedna politička stranka, ponavljam nijedna, neće da se liši nekih medija kao sopstvenog oružja u borbi protiv drugih stranaka, drugih političkih centara moći, drugih tajkuna i tako dalje. I u situaciji kad u Srbiji vlada relativan politički mir, kad je recimo valuta relativno stabilna, kad se postižu vidljivi rezultati na spoljnostopolitičkom planu, što dugo nismo imali, kad postoji ipak neki dogovor oko 4-5 krupnih stvari. Jedino šta ne možemo da se dogovorimo to je zašto besni rat u medijima i protiv pojedinaca i unakrsni rat centara moći, tajkuna, stranaka, spoljnostopolitičkih faktora, bivšeg DB-a, bivših mafijaša, sadašnjih mafijaša. O čemu se radi? Politika koja je relativno ušla u neku fazu elementarne civiliziranosti i u medijima privid radničkog rata. Ko dikтира haos u medijima? S kojim parama, s kojim namerama? Ja recimo mislim da je najmalignijih trenutno duet Vladimir Popović i Čeda Jovanović potpomognut neidentifikovanim novcem i da je njihov projekat da spasu ostatak uginulog DOS-a i da ponovo uđu u politiku štiteći se od neke vrste krivične odgovornosti. Mislim da su oni...

J. Bečković: Dobro, uzeo si vazduh... imaš još?

G. Draganić: Hteo sam samo Sašu da pitam, da li je onda država upravo dužna da utvrdi ta pravila ponašanja i jedne i druge i treće strane?

 Draganić: A zašto to ne radi?

A. Tijanić: Mislim da zakone donosi Parlament, znači mora konsenzus u Parlamentu. Nisam siguran da su sve stranke zainteresovane za sređivanje ovoga što bih nazvao haosom u medijima. Nemojte da vadimo primere koji su grozni, guverner je jedan od blažih primera.

O. Bečković: Radovane, da li je istina da vam je prethodio neki tip telefonom, dakle, kako sam to pročitala - član menadžmenta jedne od srpskih banaka? Da je on rekao da će vam on to nešto vratiti...

R. Jelašić: Da, to ću ti vratiti. Ja sam se posle toga obratio javnom tužiocu, to je bilo 1. maja, od tada mislim kao da sam u smeće bacio.

O. Bečković: To znači da se taj čovek predstavio?

R. Jelašić: Poslao mi je SMS.

O. Bečković: Sa imenom i prezimenom?

R. Jelašić: Da, da, nema nikakvih problema, pravna država funkcioniše.

O. Bečković: I vi ste njega prijavili...

R. Jelašić: Da, i od tada ništa.

O. Bečković: OK, a je li istina da vam je Karić, to je sad već godinu dana ili dve godine unazad, zapisala sam negde, ali da ne tražim sada, da vam je on na nekom prijemu rekao da slobodno poručite Dinkiću da će ga on lično uništiti i ne znam šta će već da mu uradi?

R. Jelašić: Pa, dobro, bilo je takvih poruka, jeste.

O. Bečković: I to niste prijavljivali?

R. Jelašić: Ne.

O. Bečković: Znači, pretnje funkcionišu. Da li ima neka pretnja koju ne znamo, koju ja nisam pročitala?

R. Jelašić: Ne, ništa više, to su mi baš moji pravni rekli da prijavim, najvažnije je da ne bude posle toga da neko nije znao, da nismo nekome prijavili i tako dalje, ali kažem, ništa, ni telefon, ni poziv, ništa, ama baš ništa, kao da sam u smeće bacio, ni potvrda da su primili, ništa.

O. Bečković: Imate pištolj?

R. Jelašić: Ne i ne znam kako se koristi, nije mi trebalo.

O. Bečković: Imaš ti? Pošto si se to žalio da su ti oduzeli dva komada.

A. Tijanić: Kakvo je to pitanje? Pa, naravno da imam, 15 godina se nisam odvojio od njega, da li imam pištolj...

O. Bečković: Čekaj, žalio si se u nekom času da su ti oduzeli dva komada, i to si shvatio kao objavu za tvoju likvidaciju...

A. Tijanić: Samo momenat, ja sam bio savetnik predsednika Republike kad je došla policijska patrola po naređenju policijskih funkcionera, a na politički diktat. Dakle, zvone na vrata, bez ikakvog prekršaja, bez objašnjenja - predajte pištolje. Ja sam odneo u policiju i predao sam pištolje, pritom sam ispovao načelnika policije, Dušana Mihajlovića, zatim generala jednog, generala drugog i na kraju njihovog vrhovnog šefa. I sutradan su mi vratili pištolje, takođe bez objašnjenja, s tim da sam tražio da mi daju potvrdu da iz pištolja te noći nije pućano jer sam pomislio da su ih uzeli da ubiju nekoga i da mi ih vrate i da onda nađu da ti meci odgovaraju mojim.

O. Bečković: Dakle, šta će tebi pištolj? Da li postoji država, da li postoji policija, da li postoji nešto sudstvo, šta će tebi pištolj? Da li je taj pištolj znak da mi ne verujemo ni u šta, nego preuzimaš pravdu u svoje ruke?

A. Tijanić: Toliko sam kovčega video i dvojica-trojica prijatelja su mi nastradala, jedan šetajući ženu, držeći je za ruku, naš prijatelj i on ga je zastupao, i tako dalje, da mislim da tvoje pitanje ne bih komentarisao.

O. Bečković: Imaš pištolj?

A. Draganić: Ne, jednostavno nikad ga nisam imao i nemam potrebu.

O. Bečković: Saša, tvoj utisak, a nema na listi?

A. Tijanić: Pa, moram reći da ova lista pokriva svojom snagom toliko toga da prosto je nepristojno govoriti o nečem drugom, ali dva su utiska koja su me ove nedelje onako, pored ovoga kažem što si sve nabrojala. Prvi je čerka čoveka koji je ubijao na ovom snimku, znači njegova žena i njegova čerka. Da li veruješ da sam pomislio da li je bilo teže toj maloj koja je gledala oca koji ubija ili onoj majci i sestri koja je prepoznala sina i brata koji su ubijeni. Prosto, hoću da kažem da nešto što je odvelo u rat i jedne i druge i ljudi koji su ih poslali u rat, kako su napravili od njihove dece i od porodice žrtve i na jednoj i na drugoj strani. I ta mala će celog života nositi, kao što će ovi pamtili i ovaj mrtvog celog života. To je jedna stvar koja me onako baš, pored ovog snimka, pogodila i druga je Bakarec i to što je dao da mu oduzmu kožu i da tu kožu daju malom koji je u bolnici, izgoreo i prosto kako jedan gest menja ugao gledanja na tog čoveka koga su mnogi gledali nekom vrstom političkog klovna. Otišao je, skinuli su mu dosta kože sa nogu i dao je klinču, ide tamo kod klinca, čita mu bajke i sme i tako dalje, i ležaće verovatno mesec dana recimo u bolnici. I to smatram gestom koji za mene potpuno menja, kako bih rekao, izuru.

O. Bečković: Da li ti se čini da to što pričaš o tome i što pričamo o tome da to smanjuje njegov gest?

Paragraf Net

Strana 6. (od 10)

Tijanić: Pa, ja prosto ne mogu verovati da bi neko dao da ga oderu samo zato da bi se pojavio u novinama, kad je on nalazio i druge načine, tipa da izvadi mač.

O. Bečković: Ne, govorim o nama, da prosto to kad govoriš kako je neko divan, da si mu odmah smanjio.

A. Tijanić: Ne, ja sam morao to da kažem upravo zato što su ga proteklih nedelja mnogi tumačili drugačije i moram da kažem da je ovo jedan gest jednog pristojnog, normalnog i zdravog čoveka.

O. Bečković: Dobro, a utisak koji nema na listi, a koji je bio danas, ne mogu da ne pitam, a to je Drakulić i njegov izlazak iz Demokratske stranke Srbije ili kako se to već formuliše.

A. Tijanić: Meni je Drakulić lično drag čovek i poznajem ga dosta dugo i jednom u ona mračna vremena je došao njegov emisar do mene, ja sam bio bez posla i pisao sam, dakle, hiljadu tih tekstova protiv Miloševića, došao je njegov emisar i rekao je - sve što vam treba dobićete od mog prijatelja koji me je poslao da vam to kažem, platu, obezbeđenje, sve što vam treba. Ja sam odbio sve, jer sam mislio da je provokacija policije i tek posle nekoliko godina smo se upoznali i onda mi je on rekao - ja sam poslao tog čoveka, nije trebalo da odbiješ sve to. Ja mislim da je malo u taktici pogrešio, mislim da je prerano obelodanio svoj plan šta će raditi kad bude postavljen za potpredsednika, izabran za potpredsednika. Mislim da je DSS jedna stranka koja teče kao matica, znači vrlo teško prima uticaje, intervencije i tako dalje. Zatim su imali nekoliko loših iskustava s potpredsednicima kojima su rasle ambicije, pa su se onda razilazili uz razne traume. Meni je lično žao zbog toga...

O. Bečković: Misliš da je on izgubio više od DSS-a?

A. Tijanić: Pa, ja mislim da je gubitak na obe strane, ali mislim da je on ipak nov u politici, ali će ostati u politici, a DSS mislim da je ipak manji gubitak za DSS...

O. Bečković: U cilju one priče promene imidža, Drakulić je služio za to da prosto tu stranku izvuče iz tog autizma...

A. Tijanić: Oni su promenili imidž onim što su radili na vlasti, dakle, taj odnos prema svetu, čvrstina donošenja zakona i tako dalje, i na kraju, ono što svuda ističem, mislim da sam to rekao i tebi, činjenica da su iz srpske politike izbacili strah od tajne policije. Znači, niko se više u Srbiji ne boji tajne policije, niti sprege moguće mafije i vrha vlasti, i to je veliki učinak.

O. Bečković: Radovane, vaš utisak, a nema na listi?

R. Jelašić: To što nije na listi to je godišnja skupština EBRD-a koja je bila 21. i 22. maja...

O. Bečković: To je bilo pre dve nedelje na listi, ali dobro.

R. Jelašić: Da, gde se zaista pokazalo da i možemo i umemo i svetu trebamo i svet želi da pomogne i gde smo zaista, kada sam prošao pored onog Sava centra i kad sam video sve one zastave, nekako čoveka uhvati onako malo za srce i kaže, da, to je to. I to je onaj rezultat koji je postignut zaista za poslednjih pet godina rada. Ali ja bih se vratio na ovu listu što je bilo kod vas na listi...

O. Bečković: To ćemo stići do tamo. A sad ću da vas pitam oko ovoga, oko cele te priče, bio je u jednom času apel Mladana Dinkića da ovi ljudi iz C marketa, što bi protestovali, da ne izlaze tog dana i da to ne bi bilo zgodno. Oni su ipak izašli, je li to bio neki problem?

R. Jelašić: Nije bio problem.

O. Bečković: A jesu ih videli ovi delegat?

R. Jelašić: Niko nam nije... Pravo da vam kažem, mnogi ljudi su najavljivali, taksisti su najavljivali, mnogi drugi su hteli da iskoriste tu manifestaciju za to da onda daju malo veći značaj njihovoj demonstraciji, ali na kraju zaista je sve prošlo dobro.

O. Bečković: To vas niko nije pitao?

R. Jelašić: Ne.

O. Bečković: Niko vas nije pitao za aferu Labus-Erikson? I to ste isto negde izjavili, ne, mi razgovaramo o drugim temama, te pijačne rasprave, bili ste veoma grubli, pijačne rasprave mi tu ne vodimo. Niko vas to nije pitao?

R. Jelašić: Ne.

O. Bečković: Niko vas nije pitao za aferu Dinkić?

R. Jelašić: Ne.

O. Bečković: Znači, ovo sve što se... i za vašu kuću vas niko nije pitao, ne znam već da li je to bilo aktuelno tada.

R. Jelašić: Dobro, ali sem Kurira i sem onoga jednog članka u NIN-u, mislim, to je bilo sve.

O. Bečković: Nema veze, ali najčitaniji je.

R. Jelašić: Da tu, ali ne tamo.

O. Bečković: Dobro, to je znači ipak nešto što je unutrašnja stvar i što nama ne pravi nikakvu štetu ka spolja?

R. Jelašić: Da, tako je.

O. Bečković: Tako mislite?

J. Bečković: U nekom času ste opet, u ove dve godine unazad, izjavili da je naš najveći ekonomski problem saradnja s Haškim tribunalom, budući status Kosova, opstanak državne zajednice. Da li se to promenilo? Sad kad gledate iz ovog ugla da je bila ta skupština, da oni dolaze, šta to znači?

R. Jelašić: To znači da i na ovim razgovorima, a to je još jedanput potvrđeno, dakle, ako želimo da se nekako zakačimo za taj evropski voz, onda svakako te stvari treba da se ubrzaju. Ja se iskreno nadam da, ako ne zbog drugoga, onda zbog ovih tragičnih slika sada zaista iz Srebrenice, će ljudi zaista ubrzati ceo taj posao, odnosno saradnju, a isto tako, i možda malo više i rad na toj prošlosti koja nije bila pre sto godina, koja je bila pre deset godina i da ljudi zaista još jedanput razmisle o tome da li sada posle svega ovoga treba samo neka deklaracija u nekoj skupštini, između stranaka ili zaista treba zasukati rukave i pogledati sa čime mi to ulazimo u Evropu i da li mi uopšte trebamo taj Evropi ako i mi sami nismo shvatili, odnosno ne želimo da se suočimo sa time kako je u Srebrenici i na mnogim drugim, nažalost, mestima nekoliko desetina, nekoliko stotina, hiljada ljudi izgubilo živote. Dakle, to je ono što mene najviše šokira.

G. Draganić: U trenutku kada pravosuđe vodi odlučujuću bitku protiv organizovanog kriminala, u trenutku kada se od srpskog pravosuđa očekuje da se odredi prema tim jezivim scenama, Vlada Srbije u ponedeljak po hitnom postupku iznosi predlog Skupštini za izmenu zakona o sudijama koji se tiče dela plata, koji znači da po zakonu o sudijama iz decembra 2002. plata sudije Vrhovnog suda ne sme biti manja od ministarske, znači može i veća, ukida se. Kada se smanjuje koeficijent za sudije koji sude u posebnim odeljenjima za borbu protiv organizovanog kriminala i za ratne zločine, u trenutku kada vi očekujete da pravosuđe iznese ovakva suđenja, gde su zaprečene kazne i do 40 godina, plate po predloženom zakonu Vlade određuje Visoki savet pravosuđa, ali uz, obratite pažnju, saglasnost ministra. To do sada nije postojalo. Dakle, u ovom trenutku je Vlada pokazala kako tretira pravosuđe i kako izvršna vlast tretira sudije. I ona sada tretira sudije u smislu plata kao da rade u državnoj upravi, što će reći da će se ubuduće plate sudijama određivati u skladu sa zakonom o platama državnih organa. Šta to znači? To znači ozbiljnu degradaciju pravosuđa. Srpsko pravosuđe nije državna uprava, ona je izjednačen stub vlasti, zakonodavna, izvršna i sudska su jednake. Gospodin Stojković mora da shvati da pravosuđe mora imati nezavistan budžet. I zato, kada kažem nikada više, ja se nadam, nijedan političar ne sme da šalje dnevnu politiku u srpsko pravosuđe. Mi možemo o tome pričati, da li ubuduće ministar pravde sme da bude nosilac neke visoke političke funkcije. Srpsko pravosuđe, ako država želi da ozbiljno funkcioniše, mora biti u istinskom smislu nezavisno.

O. Bečković: Dobro, jeste li vi razumeli dramatičnost tona kojim Draganić govori u ovom času?

R. Jelašić: Da.

O. Bečković: Objasnite, ja nisam.

R. Jelašić: Ja sam razumeo dramaturgiju, ali nisam razumeo tačno kontekst, odnosno zbog čega je toliko važno to pitanje s platama, to meni nije bilo jasno.

G. Draganić: Ako mogu da pojasnim...

O. Bečković: Možeš, možeš, samo hoću namerno da vratim. Jesi ti razumeo?

A. Tijanić: Ja koliko vidim Draganić hoće da izbacim mog prijatelja Stojkovića iz fotelje i čim dođe do bilo kakvog približavanja DS-a i DSS-a da sedne u fotelju ministra pravde. Nemam ništa protiv toga, ali ja mislim da Stojković veoma dobro radi svoj posao, ja mislim da ovo nije njegova odluka nego odluka Vlade, koja je možda pogrešna, ali ne verujem da bi Stojković povukao jedan potez protiv samostalnosti ili dobre pozicije pravosuđa.

J. Bečković: Dobro, ali hajde sada da ne pričamo o Stojkoviću. Pošto mi je bilo jasno da se gubi načelan stav, da li je normalno da sudije imaju u tim okolnostima plate koje bi im dozvolile da budu hrabri, slobodni, nekorumpirani...

T. Tijanić: Ja mislim da to ne zavisi od plata i mislim da čovek koji hoće da bude korumpiran i pri plati od 10.000 evra on će se korumpirati za 100.

G. Draganić: Ja bih malo Jelašiću objasnio. Zar vam se ne čini da je prirodno da finansijsku samostalnost koju poseduje Narodna banka Srbije, u smislu plate, treba da ima i pravosuđe? Neću vas pitati koliko je plata, ali želim da svaka grana ove zemlje, i zdravstvo i prosveta, imaju isto kao i vi. Ali u ovom času pravosuđe predstavlja značajan faktor rešavanja borbe protiv kriminala, uspostavljanje pravne države u suštinskom smislu. Dakle, dok se ne izjednači taj odnos snaga, dakle, dok ministar bilo koji ima platu preko 120.000, a sudija Vrhovnog suda nema ni 50.000...

J. Bečković: A koliko ima ministar?

G. Draganić: Pa, ja ne znam, ne pletiram da budem ministar, moram da mog prijatelja...

T. Tijanić: Razočaram.

G. Draganić: Razočaram, možda.

J. Bečković: Koliko ima, kolike su plate? Kolika je vaša plata?

R. Jelašić: 200.000 dinara.

J. Bečković: I sad, je li taj kriterijum ne važi, kolike su plate vaših zaposlenih?

R. Jelašić: Moja plata je 4,5 puta prosečne plate u Narodnoj banci, to znači da je prosečna plata, to je lako izračunati, oko 35.000 dinara.

Bečković: I onda, da li razumete onda taj princip da je to važno i u pravosuđu?

R. Jelašić: Meni možete platiti 20.000 evra, a ja vam nikad neću biti najbolji fudbaler.

Bečković: Sad se vraćamo na nešto kako smo počeli, a to je taj populizam i ta reč koja se stalno tu vrti i koja bi mogla da se veže i uz

...slova koji je pratio vaše izjave, a cela priča je bila vezana za to što je neko izjavio, tj. ponudio besplatne akcije zaposlenima u javnim redovcima, pa ste se vi pobunili i rekli "populizam". Sad neću da vas kačim za to ko je rekao i ko nije rekao, a onda ste pričali o tome kako ste vi u Narodnoj banci otpustili 1.500 ljudi.

R. Jelašić: Nismo otpustili nego bilo je programa, ljudi su otišli u penziju, sporazumno je bilo raskida.

O. Bećković: Ali ste pričali o tome kako ste vi to izveli i kako je to prošlo bez pobuna, a kako s druge strane Vlada stalno najavljuje koliko ljudi će da otpusti, da su učinili Knez Miloševu i Nemanjinu najprometnijim ulicama, a da pri tom nisu nikog otpustili i da je bolje, ako već protestuju, protestuju zato što je nešto već urađeno, a ne zato što se stalno preti. E, sad, kako ste vi to izveli? Kako ste ih poslali kući, a da se niko ne bunji?

R. Jelašić: Bio je jedan deo koji je već bio u otkaznom vremenskom periodu. Posle toga, videli smo s ljudima koji ispunjavaju jedan od uslova za odlazak u penziju, njima smo isto ponudili jednu otpremninu, praktički platili smo im onaj deo koji bi dobili do vremenskog perioda dok ne ispunje uslove za penzionisanje, platimo polovinu. Na takav način je otišlo nekih 300 ljudi. Posle toga, isto tako smo bili prinudjeni da zatvorimo četiri ekspoziture, tim ljudima smo isto tako dali otpremninu. I umesto toga da smo februara 2004. rekli - evo, u roku od godinu dana umesto 5.300 biće samo 3.800-3.900 zaposlenih, bio bi bunt jer niko od tih 5.300 ljudi ne bi znao šta to znači. Mi smo praktički polako ali sigurno gledali na koji način možemo da smanjimo, ali isto tako paralelno s time kažem, da gledamo i koliko.....

O. Bećković: A je li u međuvremenu neko kucao na vrata, pisao pisma i rekao - kako vi to mislite, šta ću ja da radim s decom, sa ovim, sa onim? I šta ste vi, kojom logikom ste se tu služili?

R. Jelašić: Isključivo ekonomskom logikom.

O. Bećković: Bez emocija?

R. Jelašić: To je najgora što se ne možete koristiti emocijama. Ako se prvi put rukovodite emocijom onda ćete malo ili skoro ništa uraditi.

O. Bećković: Šta je vaš savet ovog puta? Znači, vi savetujete Tijaniću, on tamo ima 8.000, dvoje je do sada otpustio od tih 8.000, a trebalo bi koliko?

A. Tijanić: Pa, ja mislim da ćemo negde... takođe ne otpuštamo, nego to je socijalni program, ja mislim negde oko 1.200, tokom sledeće nedelje.

O. Bećković: I kako to, s pobunom, bez pobune, šta, užasno?

A. Tijanić: Ja bih bio razočaran da se ljudi ne bune, bio bih razočaran. Bio bih razočaran da ljudi nisu ljuti, na šta bi to ličilo i očajan sam zbog emotivnog paketa koji sve to prati i ja ne mogu da primenjujem ekonomsku logiku, to su sve moje kolege i to su drame koje me već mesec dana toliko pritiskaju da sam promenio i mentalitet i raspoloženje. Svi vide da ne mogu da učestvujem u nekim programskim pitanjima. Čak sam molio ljude koji su duže od mene na televiziji, 20-30 godina, ja sam tu 13 meseci, 14, da se oni pozabave time, jer oni znaju svačega čoveka, ja ne znam ljude, napravivši greške i tako dalje. Ali svejedno, najpravednije da uradite, to je daleko od pravde, ti ljudi su takođe žrtve prethodnih sistema, prethodnih režima unutar televizije, svi su dovodili svoje, malo je ljudi išlo. Mada je i prethodna garnitura hiljadu i nešto ljudi poslala na socijalni program....

O. Bećković: Jel' oni znaju u ovom času ko ide? Ili je to tajna za njih?

A. Tijanić: Ništa, kao i uvek, sve se zna manje-više, svi znaju zato što su ocene davane, šefovi su davali neke ocene... Užasna je situacija....

O. Bećković: Kad se ovo kaže - ne zna on ljude, pa će onda nadležni po sektorima da napišu te spiskove ko treba kući, kad bi se to radilo u sudstvu, da li bi ti imao poverenja u objektivnosti ili tu opet nastaje politika ili ono najlicnije, kao ovaj mi ne treba, ovaj...

A. Tijanić: Ne, napravljeni su kriterijumi. Ne radi se tako ni u banci ni na televiziji. Znači, postoje kriterijumi, ocenjivanje i postoje uslovi, takle, prijavilo se oko 400 ljudi, dobrovoljno.

O. Bećković: Da, ali postoji prokleti ljudski faktor koji pobeđuje sve kriterijume ceo život.

A. Tijanić: Apsolutno, zato kažem, kako god pravedno da uradite, nema pravde.

R. Jelašić: Dobro, vi ste ovde na početku rekli da vi imate četiri puta više zaposlenih nego svi konkurentski mediji zajedno, je li tako?

Dr. Draganić: Ali je, Olja, prirodnije, ako mene pitaš što se tiče pravosuđa, da pravosuđe reši tu svoju stvar u svojoj kući, a ne izvršna vlast, ne ministar i zato to ima veze kada ministar daje saglasnost na povećanje plate. Znači, on drži oroz, šta traži, srpsko pravosuđe zna da rasporedi svoj budžet, ume da rasporedi svoje plate. Dakle, problem ovaj što ima Tijanić, ukoliko bi bio u pravosuđu mislim da bi se mnogo bolje rešio unutar pravosuđa nego kada se umeša politika.

O. Bećković: Idemo na gledaoce i sad ne znam da li postoje te reklame, zaboravila sam, da, postoje. Ništa sad, onda su reklame, pa onda se javljate vi, a dok se vi javljate onda ćete da slušate nešto što ne možete da slušate nigde osim ovde, znači slušate kako pevaju Jagoš Marković, reditelj inače, nije pevač, prvi put peva za potrebe vas i ove emisije i Durdija Cvetić. To je dakle muzika koju ćete slušati i sad brzo obavite sve što imate pa se vratite da slušate muziku i da se javite da kažete šta je najjači utisak.

O. Bećković: Treba da kažete, Radovane, šta je vaš najjači utisak nedelje i meseca.

R. Jelašić: Ja sam malopre rekao, to je pitanje Srebrenice, što se tiče nedelje i to prvenstveno zbog toga kakve je to stvaralo reakcije, odnosno ja sad očekujem zaista da se ide u dubinu i u širinu, još jedanput da se pogleda šta je to što je bilo od '91. do '95., šta je bilo '99. možda tako i dalje, šta je bilo za vreme li svetskog rata. Ne radi se ovde samo o isplati penzija nekima, nego radi se o tome šta će naša deca da uče sutra u istoriji, odnosno o istoriji naše zemlje.

O. Bećković: A kad čujete ove reakcije gledalaca kako vam to zvuči?

Jelašić: Pa, ja se uvek iznenadim kada čujem te reakcije, odnosno konstantno primećujem jedan nespoj između onoga kako reaguju ljudi i o čemu pričaju političari, odnosno šta oni misle da je važno, Haški tribunal i tako neke druge stvari. Vidim da se ovde stalno priča o nekim različitim stvarima.

O. Bećković: A ova priča o crkvi koja je paralelno izbačena kao važna stvar, šta vi kažete o tome?

R. Jelašić: Ja mogu samo kao vernik koji je i danas bio u Sabornoj crkvi s klicima, samo da verujem da taj sveštenik nije znao o čemu se ovde radi. Što se tiče meseca, ovde svakako glasam za ono što se tiče poplave, odnosno Jaša Tomić.

O. Bećković: Je li Vlada dobro tu uradila svoj posao?

R. Jelašić: Mislim da marketinški je trebalo mnogo bolje da uradi, ja mislim da je ovde, na kraju krajeva, najvažnija suština, dakle, kada o krenuti izgradnja, u kom vremenskom periodu će zaista da pomogne tim ljudima. Tu je zaista bilo mnogo dezinformacija, mnogo panike i tako dalje, ali ja mislim da, ako se gleda suština, to je na kraju krajeva najvažnije, ja mislim da je dobro uradila iako je moglo bolje, mogla prvenstveno sa stanovišta marketinga, još jednom naglašavam.

G. Draganić: Razmišljam da li da promenim utisak, jer stvarno nesporno da je od 1 do 5, znači samo pitanje težine, ali pošto nemamo vremena, želeo sam das prokomentarišem i utisak, ja ne znam pod kojim brojem je duel, 8. Jednostavno, rekao bih nekoliko stvari, ja taj duel posmatram kao duel koncepcije, argumenta, koncepciju jednog trezvenog, civilizovanog pristupa rešavanju problema i koncepciju javnog iznošenja degradacija, upravo ono što smo pričali sa početka emisije. I ključna rečenica tog dueila za mene jeste kada Dragan Đilas kaže - gospodine Vučiću, vi protiv mene podnesite sada krivični postupak, ja ukoliko jesam lopov, kriminalac, ja ću to i odgovarati, ali ako to ne budem, vi podnesite ostavku. Ali ono što je još bitnije za mene, Dragan Đilas ne može da tuži Aleksandra Vučića zato što je stariji, Administrativnog odbora Skupštine Srbije takav da političari koji su poslanici imaju imunitet i njima se ne skida imunitet. I ja verujem gospodinu Vučiću koji kaže - ja se nisam pozvao... Pa, ne možete ni da se pozovete kada vam je uspostavljen imunitet tako da vi možete... znači, svaki političar može javnu scenu da iskoristi da iznese najgrublje diskvalifikacije. I morate shvatiti da svako želi da sačuva čast i ugled. U ovoj zemlji, nažalost, se ne vrednuju ljudi koji žele da nešto urade za ovu zemlju.

O. Bećković: Dobro, e sad samo ja tebe da pitam, kako si ti uspeo uopšte da čuješ to šta je rekao Đilas i još da izdvojiš tu rečenicu u toj opštoj buci i dranju. I dakle, moje pitanje, da li je Đilas trebalo da izlazi na tu stvar ili ne?

G. Draganić: Moram da podelim taj duel u dva dela. Prvi deo jeste bujica reči koja jednostavno ne može da se komentariše, ali drugi deo jeste stvar koja se može komentarisati i to je taj sukob koncepcija.

O. Bećković: Da li bi ti izašao s Vučićem na duel?

G. Draganić: Možda, ako bismo pričali o nekoj temi koja je stručna, koja je meni bliska. Prema tome, ja nisam profesionalni političar da izlazim čisto da bih se pojavio.

A. Tijanić: Broj 1 i broj 1, jedna rečenica. Vrlo je značajno da je nacionalna televizija prikazala snimak ovog ubistva. Ja sam gledao integralni snimak od 12,5 minuta koji je apsolutno najužasnija stvar koju sam u životu video, nadam se da će to biti i do kraja života najužasnija stvar koju sam video. Prikazali smo celu priču i vidim da mi sada jedna penzionisana novinarka i još neki ljudi prebacuju zašto nisam prikazao scenu kada rafal seče meso. A moj odgovor je - prikazao sam tačno onako kako bih prikazao da je obrnuto na slici, da su muslimani ubijali Srbe. Prikazao bih celu priču, ali ne bih kada rafali seku meso, jer to nijedna svetska televizija nije uradila, sem nekih domaćih televizija koje na taj način pokazuju moralno-političku podobnost. Jedno je politička poruka koju sam emitujući to poslao, a drugo je efekat mučnine koji neko želi da izazove. Mislim da se treba odnositi prema tome s pijetetom, prema ovim žrtvama. Mislim da toj majci koja je prepoznala svoje dete u toj situaciji nismo olakšali život, a da li će vredeti nauk nama svima, nadam se da hoće.

O. Bećković: A da li je tačno da si čekao reakciju Vlade da bi onda odlučio koliko ćeš da puštaš i da li ćeš puštati?

A. Tijanić: Ne.

O. Bećković: I da si imao ideju da to štekuješ, pa kad si video da...

A. Tijanić: Ne, naš kolegijum... Ne, mene je zvala Nataša Kandić, ja sam rekao - molim vas, odmah mi pošaljite snimak, emitovaćemo snimak. Izabrali smo celu priču, kamion, lica, lica ubica, lica žrtava, ređanje i rafali i pad u travu, ali morate voditi računa o nekim stvarima. Zamislite majku koja gleda direktni prenos snimka ubistva.

O. Bećković: Mene samo zanima to jesi vodio računa o majci ili o Voji Koštunici? O kome si vodio računa kad si donosio odluku da li da puštaš ili ne?

A. Tijanić: Ne razumem baš tvoje pitanje, ali ja sam inače poznat kao...

O. Bećković: Ne, da li bi to isto pustio da Vlada nije onako hitro reagovala?

A. Tijanić: Pa, slučajno nije bio pored mene Voja Koštunica kad me zvala Nataša Kandić, već sam ti rekao, ali treba dva puta neke stvari a ti ponovim.

O. Bećković: Neke i 100 puta. Hvala vam najlepše. Najjači utisak protekle nedelje predlog broj 1, najjači utisak je dakle i za gledaoce koji su glasali SMS-om i za one koji su se uključili. I najjači utisak meseca takođe predlog broj 1, sve je 1. Sve najbolje, vidimo se sledeće nedelje.

Postojeći komentari (2) | Pošaljite komentar

ww.b92.net 1995 - 2005.

TERAZIJE

Šta je sve Evropska komisija zamerila SCG u Izveštaju o napretku reformi od dobijanja pozitivne Studije izv...

Vlasti učinile malo da se izbore sa nasleđem prošlosti

I u Srbiji i u Crnoj Gori vladavina prava ostaje slaba zbog ustavne i zakonske nesigurnosti, strukturalne slabosti i preterane politizacije administracije i sudstva, visokog nivoa korupcije, pritiska organizovanog kriminala i opstrukcije od strane institucionalnih, političkih i državno - bezbednosnih sistema. Vlasti su učinile malo da se izborni procesi sa nasleđem prošlosti, stoji u izveštaju

ANALYZE

Izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije i Crne Gore u 2005. objavljen 9. novembra, bavi se odnosa SGC i EU, analizira političku situaciju u zemlji, vladavinu prava, poštovanje ljudskih prava i zaštitu manjina. Osim toga, u izveštaj je uključena procena ekonomske situacije, provera kapaciteta za implementaciju evropskih standarda, odnosno sposobnost za usvajanje zakona u ključnim oblastima sa evropskim zakonodavstvom, kao i provera kom obimu se SGC okrenula prijaviti Evropskog partnerstva. Ovaj dokument uzima u obzir napredak ostvaren u periodu od dobijanja pozitivne Studije izvodljivosti, u aprilu 2005. do 30. septembra.

Ocenjujući političku situaciju, Evropska komisija navodi u izveštaju da je funkcionalnost institucija SCG relativno unapređena ali da na njihovu efikasnost nepovoljno utiču sprovedeni i tumačeni Ustavne povelje. Revizija Povelje iz juna 2005. povratila je legitimitet parlamenta SCG, međutim, njegovo funkcionisanje je i dalje slabo. Nedostaje kvalifikovano osoblje, a slaba je i parlamentarna kontrola vojske. Napredak nije ostvaren ni u harmonizaciji vizijskih režima i razvoju sistema integrisanog upravljanja granicom.

(NE)VLADAVINA PRAVA

Kada je reč o reviziji ustava obe republike, takođe nije postignut napredak zbog nedostatka konsenzusa. U Srbiji su sporna pitanja načina na koji će ustav biti usvojen i modaliteta buduće decentralizacije, dok u Crnoj Gori glavni problem ostaje očigledan nedostatak političke volje da se sprovedu reforme do referenduma.

„I u Srbiji i u Crnoj Gori vladavina prava ostaje slaba zbog ustavne i za-

Evropska komisija podseća da prava nije učinjen napredak. Takođe, nijedna optužnica ni masovnih grobnica na teritoriji torture napravljen je mali napor na optužbe za kršenje ljudskih prava u 2003. Glavni problem u formacija u vezi sa brojem mrtvih, pa je neophodno ojačati istrage. Osim toga, zahtevni uslovi

mentarnu kontrolu Vlade. I republičkoj Skupštini nedostaje specijalizovano osoblje. Procene usvajanja zakona pati od neadekvatne konsultacije javnosti jer ne uzima dovoljno u obzir stav profesionalaca i međunarodnih institucija. Problemi u vezi sa prelaskom poslanika iz opozicije u vladajuću koaliciju naglasili su potrebu za jasnijim regulativama u vezi sa poslaničkim mandatom. Komisija smatra i da odluka Demokratske stranke da se povuče iz parlamenta daje povoda za brigu.

[illegible]

Evropska komisija ocenjuje i da nema napretka u jačanju administracije državne zajednice a da je srpska administracija pretrpana, da joj nedostaje kvalifikovano osoblje i da trpi preterano političko mešanje. Dobrodošlo je usvajanje Zakona o ombudsmanu, čijoj kancelariji moraju biti osigurana adekvatna sredstva. Kada je reč o decentralizaciji, postoji zabrin

a na polju poštovanja ljudskih
donošenju zakona o lustraciji,
je podignuta nakon pronalaska
rijij Srbije. U oblasti prevencije
bredak, a to se posebno odnosi
prava u vreme vanrednog sta-
ne republike je i nedostatak in-
gućih slučajeva policijske tortu-
nezavisnost interne kontrole.
ne republike su nesigurni

nutost oko uticaja koji bi Zakon o vladi mogao da ima na lokalnu samoupravu. Crna Gora je, s druge strane, napravila napredak u reformi civilne administracije, ali u praksi slabe kapaciteti za implementaciju. Kancelarija ombudsmana u toj republici je na "embrijskom nivou".

statak regulative i konflikt između različitih aktera uticali su na rast zabrinutosti u vezi sa transparentnošću vojne potrošnje i alokacije vojne imovine. Evidentan je nedostatak sredstava za sprovođenje reformi, a donošenje odluka uz saglasnost republičkih vlada utiče na funkcionisanje Fonda za reformu vojske i dovelo je do blokade prodaje vojne imovine u Srbiji. I dalje postoji otpor unutar vojnog sistema prema vladavini prava i saradnji sa Haškim tribunalom.

VISOK STEPEN KORUPCIJE

Ni sudski sistem SCG i republika u izveštaju nije dobio dobru ocenu. Zadovoljavajuća je saradnja sudova dve zemlje ali se zasniva više na profesionalnim i personalnim odnosima nego na sistematskom i održivom pristupu.

Srbija i Crna Gora pate od visokog nivoa korupcije. Antikorupcijski savet podneo je nekoliko izveštaja iz Srbije i Crne Gore, u kojima su otkriveni mnogi slučajevi korupcije, ali ovi izveštaji nisu bili dovoljno konkretni, a izveštaji otkrivenih optužbi nisu bili usmereni na strane Vlade. Sukob interesa i da je zabrinjavajući problem, s obzirom na to da je bilo odlaganja u primeni zakona, pa su i rezultati bili limitirani. Vlada se i dalje opire da potpuno primeni Zakon o dostupnosti informacija. Postoji i problem sa sadržinom i implementacijom Zakona o finansiranju stranaka - navodi se u izveštaju i dodaje da su u Crnoj Gori antikorupcijske aktivnosti daleko od dovoljnih. Tamošnja agencija nema istražne i repletivne nadležnosti, pa nema ni rezultate uprkos brojnim slučajevima koje su prijavile nevladine organizacije. Zakon o sprečavanju

Kada je reč o religijama, u Srbiji nije bilo izjava nikakvih razlika između organizacija koje se bave razdvajanjem crkve od države i medija u vezi sa davanjem završne rešenja. Zabrinjavajuća je činjenica da u slučaju pretnji protiv državnih zvaničnika, mediji ne smatraju da amandani mogu biti izdati. Zakon o radiodifuziji, koji predviđa kazne koje podržavaju nezavisni mediji, posebno je važan, jer odlazu rok za njegovu primenu. To određuje da Radiodifuznog saveta treba biti svesna specifičnosti Vojvodine i da se sloboda medija trpi pošto je Srbiji nije ostalo mnogo vremena za kod usvajanja antidiskriminacionog zakona. Pokazuje se da

U Srbiji reforma vojske i dalje nailazi na značajan otpor i opstrukciju pojedinih aktera političke scene i elemenata u vojski.

U Srbiji sudstvo pokazuje oblik slabosti. Njegova nezavisnost značajno je podrivena političkim pritiscima pri imenovanju sudija i tužilaca. Pozitivna stvar predstavljaju koraci na obezbjeđivanju nezavisnosti tužilaca za razne zločine. Srbija nije uspjela da obebdi zakonski okvir i da stvori institucije za trenung sudija. Izveštaj konstatuje da je odlučeno usvajanje strategije za reformu pravosuđa i da su zabrinjavajuće odluke o retribzoru sudija nakon početnog mandata od pet godina koje bi moglo da utiše na nezavisnost sudstva. Jednako zabrinjavajuće su odluke kojima se sistem tužilaštva stavlja u nadležnost ministarstva pravosuđa i dobija ovlaštenja koje je dosad imao istražni sud. U Crnoj Gori procedure za imenovanje sudija takođe su predmet političkog mehanizma.

sukoba interesa Crne Gore ima problematične odredbe jer dozvoljava poslanicima da budu članovi upravnih odbora javnih preduzeća, što mora biti revidirano.

LJUDSKA PRAVA BEZ ZAŠTITE

Evropska komisija podseća da na polju poštovanja ljudskih prava nije učinjen napredak u donošenju zakona o lustraciji. Takođe, nijedna optužnica nije podignuta nakon pronalaska masovnih grobnica na teritoriji Srbije. U oblasti prevencije torture napravljen je mali napredak, a to se posebno odnosi na optužbe za kršenje ljudskih prava u vreme vanrednog stanja 2003. Glavni problem u ovoj republici je i nedostatak informacija u vezi sa brojem mogućih slu-

od diskriminacije i da
standarda. Kada je re
pravima, takođe nije
- U SCG postoji ve
vijeno i aktivno civil

Kada je reč o pravici žena u javnom životu, kao i u politici, iako je na niskom nivou, kaže se za zaposlenje. Postoji za pripremu akcionog plana za nakostis polova. U Crnoj Gori je visok nivo nasilja. Nema razvoja na planu dece, ni zaštite socijalno hendikepiranih osoba.

konse nesigurnosti, strukturalne slabosti i preterane politizacije administracije i sudstva, visokog nivoa korupcije, pritiska organizovanog kriminala i opstrukcije od strane institucionalnih, političkih, vojnih i državno - bezbednosnih sistema. Vlasti su učinile malo da se izbore sa nasledom prošlosti" stoji u izveštaju

IV

ODLUKA SUDA O PREDLOZIMA ZA DOPUNU DOKAZNOG POSTUPKA

K.P. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 20. MARTA 2007. GODINE

Predsednik Veća: [...] ODBIJA se predlog da se sasluša u svojstvu svedoka Miroslav Milošević, bivši načelnik MUP Srbije, Resora Javne bezbednosti, na predložene okolnosti, jer po mišljenju ovoga Suda sve njegove izjave i okolnosti na koje je predložen nisu od značaja i ne doprinose rasvetljavanju ovog krivičnogpravnog događaja.

Veće je donelo

R E Š E N J E

ODBIJAJU SE svi ostali predlozi punomoćnika oštećenog, advokata Srđe Popovića a koji su podneti na glavnom pretresu i u pismenom podnesku od 14. 2. 2007. godine, a koji se odnose na jednu istu opštu okolnost provere odbrane prvookrivljenog u njenom delu u kome se na strani prvookrivljenog osporava postojanje subjektivnog elementa zabranjene namere kao motivišuće predstave cilja za izvršenje dela koje mu se stavlja na teret. Veće smatra da je motiv izvršenja krivičnog dela utvrđivan tokom celog ovog postupka, da su utvrđivani politički ciljevi grupe koja je izvršila krivično delo ubistva predstavnika najviših državnih organa iz člana 132. i zbog krivičnog dela ugrožavanja ustavnog uređenja, a to prema navodima iz optužnice. Ne može se prigovoriti ovom Veću

da od početka trajanja ovog krivičnog postupka i izvođenja dokaza nisu utvrđivani motivi za izvršenje krivičnog dela koji su optuženima stavljeni na teret. Moram naglasiti da je Veće pored ovih iznetih predloga od strane punomoćnika oštećene porodice dr Zorana Đinđića neposredno na glavnom pretresu i u pismenom obliku imalo mogućnosti, kao što su imali i svi ostali učesnici postupka i opšta javnost, da prati i predloge koji su izneti i putem medija, i to kako pisanih, tako i elektronskih, to su izneta ne samo mišljenja punomoćnika oštećenih, već i nekih drugih istomišljenika u pogledu iznetih predloga, a u vezi sa utvrđivanjem motiva i političkog delovanja, okolnosti, i to pre svega političkih okolnosti koje su omogućile da se izvrši delovanje ove organizovane kriminalne grupe u vezi sa krivičnim delima koja su im stavljena na teret. Javnosti radi, ja kao predsednik Veća a u ime Veća, moram reći da je optužnicom Specijalnog tužilaštva KTS. br. 2/03 od 21. 8. 2003. godine optuženima stavljeno na teret da su delovali samo u jednom kraćem vremenskom periodu, i to, kako se navodi pod tačkom 1 optužnice, krajem 2002. i početkom 2003. godine kada im je i stavljeno na teret da su izvršili krivično delo udruživanje radi neprijateljske delatnosti i ova druga krivična dela. Prema tome, ni u jednom segmentu dispozitiva ove optužnice Specijalnog tužilaštva ne pominje se niti se optuženima stavlja na teret da su svoju delatnost počinili organizovano i započeli organizovanjem oružane pobune Jedinice za specijalne operacije. Nesporno je da se na strani 32 obrazloženja ove optužnice u jednoj jedinoj rečenici nakon opisa radnji pominje da je počela priprema tog dela sa pobunom Jedinice za specijalne operacije, ali kao i što svi znamo Veće je vezano i Sud je vezan dispozitivom optužnice. Prema tome, netačno se interpretira da je tužilac u optužnici stavio na teret u opisu krivičnog dela delovanje oružane formacije Jedinice za specijalne operacije kroz pobunu jer smo dokazivanjem, a što je svima poznato, znali i znamo da je do dejstva ove Jedinice za specijalne

operacije i njenog izlaska na autoput kod „Sava centra“ došlo u novembru mesecu 2001. godine, znači mnogo ranije nego za period koji se optužnicom okrivljenima stavlja na teret, kao što sam rekla to je kraj 2002. i početak 2003. godine. Veće stoji na stanovištu da su politički ciljevi koji su u datim političkim okolnostima motivisali ponašanje optuženog Milorada Ulemeka i Zvezdana Jovanovića i drugih optuženih bili predmet utvrđivanja tokom ovog krivičnog postupka, imajući u vidu kvalifikaciju krivičnog dela koje je optuženima stavljeno na teret jer je Sud tokom postupka saslušao brojne svedoke upravo na okolnosti sa kojih političkih pozicija se delovalo preko Jedinice za specijalne operacije i preko konkretnih optuženih u kojim političkim uslovima, kakva je klima prethodila svim tim akcijama, tako da je Sud saslušao veliki broj svedoka o kojima u optužnici nije bilo reči. Radi se o svedocima iz javnog i političkog života Srbije koji su bili na političkoj sceni u vreme i neposredno pre atentata na predsednika vlade dr Zorana Đinđića, kao i o licima koja su se našla na političkoj sceni Srbije posle izvršenog atentata. Mislim da ne moram ponavljati da smo saslušavali neke od tih svedoka i više dana pred Većem, da su tako saslušani svedoci tadašnji ministar unutrašnjih poslova Dušan Mihajlović, koji je iscrpno izneo u svom izlaganju klimu, političke okolnosti u kojima su delovali, zahteve političke koje je iznela Jedinica za specijalne operacije, te ponašanje vlade, njega, znači svedoka Mihajlovića kao ministra unutrašnjih poslova u tim okolnostima, a takođe je izneo i ocenu ponašanja predsednika vlade dr Zorana Đinđića i to će biti sve predmet ocene od strane ovoga Veća. Pored ovih svedoka mi smo saslušali i druge svedoke a iz njihovih iskaza smo dobili i njihov sud da se radi o političkim zahtevima predstavnika Jedinice za specijalne operacije, da je Vlada Republike Srbije tada delimično i udovoljila njihovim zahtevima tako što je smenila načelnika Resora državne bezbednosti Gorana Petrovića i njegovog zamenika Zorana Mijatovića, koji su takođe saslušani pred ovim

Većem. Pored ovih svedoka saslušan je i svedok Dejan Mihajlov, zatim Zoran Janjušević, Vladimir Popović, Čedomir Jovanović, a o političkim uslovima i okolnostima u kojima se ova kriminalna grupa organizovala i delovala govorili su i drugi svedoci kao i svedoci saradnici, a što se može videti iz transkripata. Prema tome, smatramo da su motivi i politička pozadina delovanja ove kriminalne grupe za sada dovoljno rasvetljeni. Pored toga, moram naglasiti da je Veće imalo u vidu i da je punomoćnik oštećenih priložio Sudu i predlog koji je podneo specijalnom tužiocu za proširenje optužnice za krivično delo oružane pobune. Radi se o posebnom krivičnom delu koje nije obuhvaćeno ovom optužnicom, a Sud je, svi znamo, vezan optužnicom. Nakon predaje ovog predloga za proširenje optužnice koji je Sud primio 14. februara 2007. godine u pismenoj formi i zatim neposredno na glavnom pretresu, na pitanje predsednika Veća upućenog zameniku specijalnog tužioca da se izjasni na glavnom pretresu da li će biti proširenje optužnice, zamenik specijalnog tužioca se jasno izjasnio da proširenja optužnice za ovo posebno krivično delo oružane pobune neće biti do kraja ovog krivičnog postupka. To posebno naglašavam iz razloga što je punomoćnik oštećenih u predlogu za dopunu dokaznog postupka ponovio predloge koje je izneo u ovom pismenom predlogu za proširenje optužnice, a što može biti predmet posebnog krivičnog postupka ukoliko dođe do podizanja optužnice za krivično delo oružane pobune, gde će se posebno utvrđivati motivi, politički uslovi u kojima je delovala Jedinica za specijalne operacije i eventualno motivi optuženih ako budu optuženi za to delo. Proširenje optužnice u ovoj fazi postupka Veće smatra da bi samo vodilo odugovlačenju krivičnog postupka. Mi smo političke motive optuženih analizirali i u okviru optužnice i eventualnom delovanju ove kriminalne grupe, to je sve bilo predmet razmatranja, a biće predmet ocene od strane ovog Veća kada bismo stigli do izricanja presude. Veće se izjasnilo ranije u pogledu čitanja izjava mnogih javnih ličnosti iz političkog

života Srbije koje su date sredstvima informisanja povodom ovog krivičnog slučaja. Radi se o političkim izjavama koje ne mogu biti predmet odlučivanja suda jer sud upravo ima zadatak da ovaj krivični događaj rasvetli do kraja i bavi se samo utvrđivanjem spornih činjenica koje su bitne za ovaj krivični događaj. Izjave pojedinaca medijima mogu biti interesantne za vršenje istorijskih, socioloških i drugih studija za pisanje memoara i stvaranje arhivske građe i slično, ali ne mogu biti predmet ocene ovog Veća jer nemaju nikakve veze sa samim krivičnim događajem. Nesporno je da je Sud obavezan da reši navode optužnice i da utvrdi istinu o ovom krivičnom događaju, da je vezan činjeničnim opisom iz optužnice, a ne pravnom kvalifikacijom. Sud mora utvrditi da li su optuženi krivi za dela koja im se optužnicom stavljaju na teret i Veće tako postupa u želji da svoj zadatak obavi profesionalno, krećući se u granicama prava i rešavajući konkretni događaj. Sve ono što mnogi izražavaju i izjavljuju i iskazuju u vezi sa ovim slučajem može biti predmet istraživanja u nekim drugim oblastima, politike, analize društvenih prilika i socioloških analiza. Međutim svedoci smo da se mnogi bave analizom dokaza i pre nego što su oni predloženi ovom veću a kasnije i pre nego što Veće donese odluku po tim predlozima pa smatramo da se na taj način vrši pritisak na sud. Mislim da to nije dozvoljeno i da treba pustiti Sud da sam odluči na zakonit način a da sva lica koja su zainteresovana i koja u ovom krivičnom postupku iznose predloge, koje su stranke u postupku ili imaju interesa, sačekaju odluku Veća i koriste pravna sredstva predviđena Zakonom, a da ne koriste druge načine koji nisu upravljani na rešenje ovog krivičnog slučaja iz optužnice ni po vremenu kako se to čini a ni po okolnostima na koje se to čini jer zaista Veće može odlučivati i raditi samo u vezi onoga što optužnica sadrži a ništa preko optužnice i ne za dela koja optužnicom nisu obuhvaćena i koja optuženima nisu stavljena na teret. To je ono o čemu smo mi odlučili.

Predsednik veća donosi

R E Š E N J E

PREKIDA SE glavni pretres radi odmora i određuje pauza u trajanju od 20 minuta.

NASTAVAK GLAVNOG PRETRESA U 13,36

Predsednik Veća: Izvolite.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Hteo sam da stavim prigovore na odluku kojom ste odbili.

Predsednik Veća: Pa nema prigovora, to ćete u žalbi staviti.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Mogu primedbe da stavim.

Predsednik Veća: Stavite, izvolite

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Staviću Vam primedbu. Vi ste sami kazali da se u optužnici govori o oružanoj pobuni, akciji, protestu, svejedno šta, kao o pripremi za ono krivično delo koje se njima stavlja na teret. Prema tome potpuno su legitimni bili svi dokazni predlozi koji su išli za tim da se čuju ljudi koji su učestvovali u tim pripremama i koji su čak i doprineli u nekoj meri nastupanju posledice. Eto samo toliko.

Predsednik Veća: Dobro, tu ste primedbu stavili iako nije predviđena zato što su legitimni predlozi. Zato je Veće o njima i odlučivalo i ponovo naglašavam da o protestu i oružanoj pobuni u dispozitivu optužnice nema ni reči. Imate samo u obrazloženju jednu jedinu rečenicu na 32. strani i ništa više. Za reč se javio prvooptuženi Milorad Ulemek, izvolite.

(strane 53–60)

* * *

K.P. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA SA GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 23. MARTA 2007. GODINE

Predsednik Veća: Imajući u vidu predloge punomoćnika oštećenih advokata Srđe Popovića, ja sam iznela jednu opštu rečenicu neću ponavljati u zaključku o izdvajanju iz spisa svih predloga koje je izneo advokat Srđa Popović, punomoćnik porodice oštećenog, tačno je rečeno kako, i sad ću citirati „odbijaju se svi ostali predlozi punomoćnika oštećenog advokata Srđe Popovića a koji su podneti na glavnom pretresu i u pismenom podnesku od 14. 2. 2007. godine a koji se odnose na jednu istu opštu okolnost provere odbrane prvookrivljenog u njenom delu u kome se na strani prvooptuženog osporava postojanje subjektivnog elementa zabranjene namere kao motivišuće predstave cilja za izvršenje dela koje mu se stavlja na teret“. To sam imala u vidu i Veće je imalo u vidu sve pismene predloge za čitanje raznih izjava lica sa javne i političke scene Srbije, dali smo obrazloženje za ovaj, takav stav za odbijanje. Mi nismo konkretno rekli o predlozima za saslušanje određenih lica kao svedoka koji su davali te izjave, pa Veće donosi

R E Š E N J E

Da se ODBIJAJU predlozi punomoćnika oštećenog advokata Srđe Popovića da se u svojstvu svedoka saslušaju Dr Vojislav Koštunica, Rade Bulatović, Dragan Jočić, Božović Vladimir, Aleksandar Tijanić i Gradimir Nalić.

Obrazloženje za saslušanje ili razlozi kojim se odbijaju predlozi za neposredno saslušanje ovih svedoka u cilju utvrđivanja motiva i političkog delovanja i stvaranje ambijenta dati su u odnosu na obrazlaganje odbijenog predloga za motive delovanja koji smo dali u nastavku glavnog pretresa.

(strana 6)

V
SASLUŠANJE SVEDOKA
ACE TOMIĆA

K.P. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 20. MARTA 2007. GODINE

Adv. Srđa Popović: Pa, ima dokaza za to. Da li ste se nekada sastali sa Milošem Simovićem?

Predsednik Veća: Nisam čula pitanje.

Adv. Srđa Popović: Da li se nekada sastao sa Milošem Simovićem?

Svedok Aco Tomić: Ne znam ko je to.

Predsednik Veća: Možete objasniti zbog čega postavljate to pitanje?

Adv. Srđa Popović: Zato što tako svedoči Dušan Krsmanović.

Predsednik Veća: Molim?

Adv. Srđa Popović: Zato što tako svedoči Dušan Krsmanović.

Adv. Veljko Delibašić: Prigovor, sudija. Nije istina da Dušan Krsmanović tako svedoči. Stavljam prigovor.

Predsednik Veća: Ne. Prvo, Dušan Krsmanović ne svedoči. On je optužen u ovom postupku. A druga stvar, ja vas pitam samo da nam objasnite imate li neko drugo saznanje osim izjave Dušana Krsmanovića koji je ćutao na pretresu i osporio i tražili su izdvajanje tog zapisnika.

Adv. Srđa Popović: To je zapisnik iz istrage na koji se ja pozivam.

Predsednik Veća: Hoćete li da povučete to pitanje ili da donesem rešenje da se zabranjuje odgovor na to pitanje.

Adv. Srđa Popović: Da. Donesite rešenje.

Predsednik Veća: Predsednik Veća donosi

R E Š E N J E

ZABRANJUJE SE odgovor na pitanje koje je postavio punomoćnik oštećenih.

Da li tražite odluku Veća?

Punomoćnik oštećenih advokat Srđa Popović: Ne.

(strane 26 i 27)

Punomoćnik oštećenih advokat Srđa Popović: Ja sam samo hteo, pošto mi, znate, nemamo prava žalbe kao zastupnici oštećenih, hteo sam da izjavim prigovore protiv ove poslednje Vaše odluke kojom ste mi zabranili da postavim pitanje.

NASTAVAK GLAVNOG PRETRESA U 11,46

Predsednik Veća: Za reč se javio punomoćnik porodice oštećenog dr Zorana Đinđića, advokat Srđa Popović. Izvolite.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Dakle hoću da izjavim prigovore što ste mi zabranili to pitanje i to ste obrazložili time da ne mogu da se pozivam na iskaz Dušana Krsmanovića jer se on brani ćutanjem na glavnom pretresu i mislim da je ta Vaša odluka bila pogrešna jer on je dao iskaz kod istražnog sudije i taj iskaz je čitan na glavnom pretresu i on je deo dokaznog postupka.

Predsednik Veća: Dobro, rekli ste svedočenje? Tako ste rekli?

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Pa da, ali smo se razumeli da se radi o iskazu, Vi ste me ispravili i ja sam prihvatio.

Predsednik Veća: Ja sam Vas tada pitala da li tražite odluku Veća, Vi ste rekli ne. Ovo sad nek uđe kroz primedbu.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Pa ja stavljam prigovor, ja ne smem da stavim prigovor ako nisam tražio odluku Veća, pa to ne stoji. To ne stoji. Ja mogu da stavim prigovore Vašoj odluci, iako nisam tražio odluku Veća.

Predsednik Veća: Dobro. Znate i sami da su tražili branioci izdvajanje svega onoga što je dao Dušan Krsmanović u istrazi i u pretkrivičnom postupku.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Molim, izvolite, nisam Vas čuo?

Predsednik Veća: Kažem, znate i sami da su branioci tražili izdvajanje svih izjava koje je dao Dušan Krsmanović.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Znam.

Predsednik Veća: Dobro.

Punomoćnik oštećenog adv. Srđa Popović: Ja to znam, ali ono što nije još izdvojeno, a ne može ni biti izdvojeno pre završetka dokaznog postupka, to je deo spisa i na to se ja mogu pozivati.

Predsednik Veća: Dobro, to će Sud odlučiti da li će biti izdvojeno ili ne. Za reč se javio branilac optuženog Dušana Krsmanovića, advokat Veljko Delibašić.

(strane 36 i 37)

* * *

K.P. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 23. MARTA 2007. GODINE

Predsednik Veća: [...] Za reč se javio punomoćnik porodice oštećenih, advokat Srđa Popović. Izvolite.

Adv. Srđa Popović: Vi se svakako sećate, to je bilo nedavno, kad sam ja pokušao da se koristim zapisnikom o ispitivanju Dušana Krsmanovića u saslušanju svedoka Ace Tomića, da ste mi to zabranili sa obrazloženjem da postoji predlog branilaca da se to izdvoji iz spisa. Naravno ta odluka je bila

nezakonita, protivna članu 337. stav 3, nije vredelo oko toga da se raspravljamo, ali sada kad ste Vi odbili taj predlog, ja predlažem da se Aca Tomić pozove ponovo i da mu se predoči iskaz Dušana Krsmanovića, iz koga proizilazi da se on sastajao sa Spasojevićem i u svom stanu i da se video tom prilikom i sa Milošem Simovićem. Samo toliko.

Predsednik Veća: Da li neko ima još neki predlog ili ćete izjašnjenje, prvo ćemo da vidimo šta specijalni tužilac kaže povodom ovog predloga punomoćnika oštećenih, izvolite.

Zamenik specijalnog tužioca: Vaša ocena.

Predsednik Veća: Dobro, izvolite, sve je Sudu na ocenu, 'ajte.

R E Š E N J E

ODBIJA SE predlog punomoćnika oštećenih advokata Srđe Popovića za ponovno saslušanje svedoka Ace Tomića, s obzirom na doneto rešenje Veća da se ne izdvaja iz spisa izkaz optuženog Krsmanovića i ovaj predlog Veće izdvaja kao suvišan, a iskaz svedoka Ace Tomića biće cenjen u odnosu na sve izvedene dokaze tokom ovog krivičnog postupka.

VI ZAVRŠNA REČ

Završna reč Srđe Popovića, advokata na glavnom pretresu 24. aprila 2007. godine u predmetu krivice opt. Milorada ULEMEKA i dr. za krivično delo iz čl.122. OKZ pred Posebnim odeljenjem Okružnog suda u Beogradu:

Poštovani Sude,

Pridružujem se u potpunosti završnoj reči zamenika specijalnog tužioca koji je savesno i minuciozno analizirao dokaze, kao i reči kolege Rajka Danilovića i prihvatom njihovu ocenu da su dela koja se optuženima stavljaju na teret u potpunosti dokazana. U stvari, tu ne bih imao ništa da dodam.

Moja reč zato će se odnositi na ispitivanje Vaše odluke o odbijanju svih dokaznih predloga koje sam stavio na glavnom pretresu 14. februara o. g. Vi se svakako sećate da sam pokušao da stavim primedbu na tu Vašu odluku, a da sam bio upozoren da to mogu da učinim „u žalbi“, što je svakako bila omaška, jer mi znamo da oštećeni nemaju pravo na žalbu, te da se verovatno želelo reći „u završnoj reči“.

Evo, stigli smo i do te završne reči.

Dakle, u narednih par minuta ja ću ispitati osnovanost odluke kojom su moji dokazni predlozi odbijeni, kao i obrazloženje te odluke.

Smatram da su predloženi dokazi odbijeni sa neodrživim obrazloženjem. Razlozi dati za odluku na glavnom pretresu 20. marta zasnovani su:

- na netačnim činjeničnim konstatacijama koje su u protivrečnosti sa sadržinom spisa;
  - na pogrešnom tumačenju odredaba Zakonika o krivičnom postupku;
  - na međusobno protivrečnim razlozima; i
  - povredom načela kontradiktornosti postupka.
- Pokušaću da ovo svoje stanovište obrazložim i dokazem.

Predlozi koji se odnose na oružanu pobunu

Među predlozima za dopunu dokaznog postupka koje sam stavio 14. februara 2007. godine, nalazi se i izvestan broj predloga koji se odnose na događaj koji specijalni tužilac u optužnici naziva oružanom pobunom. Sud je odbio sve te predloge, izuzev onaj za saslušanje svedoka ACE TOMIĆA.

Netačne konstatacije

Prvo, moram da kažem da je, obrazlažući odbijanje ovih predloga na glavnom pretresu 20. marta, predsednik Veća iznela dve konstatacije koje su, jednostavno, da tako kažem, suprotne sadržini spisa:

Prvo, u obrazloženju odluke Suda se tvrdi:

Da ja svojim predlogom: „**netačno interpretiram** da je tužilac u optužnici stavio na teret (okrivljenima) u opisu krivičnog dela delovanje oružane formacije JSO kroz pobunu“.

Pa, naravno da to nije istina, naravno da je meni poznato da se oružana pobuna okrivljenima ne stavlja na teret... Upravo zato sam specijalnom tužiocu i predložio proširenje optužnice na krivično delo oružane pobune. Kada bih smatrao da im se to stavlja na teret, ne bih predlagao proširenje optužnice na ovo delo.

Potpuno mi je nejasno na osnovu čega Sud ovo tvrdi.

Drugo, Sud takođe tvrdi, opet citiram, da je „punomoć–

nik oštećenih“, tj. ja, „u predlogu za dopunu dokaznog postupka **ponovio predloge** koje je izneo u predlogu za proširenje optužnice“.

Ne samo da je ova konstatacija netačna (u predlogu za proširenje optužnice ne nudim ni jedan jedini dokaz), nego se proširenje optužnice PO ZAKONU (član 342, st.1. ZKP) može predložiti i optužnica može proširiti samo **na osnovu već izvedenih dokaza** na glavnom pretresu.

Dakle, niti sam predlagao ikakve dokaze u predlogu za proširenje optužnice, niti sam ih onda mogao tobože PONOVI u predlogu za dopunu dokaznog postupka 14. februara.

Zašto se nešto ovako tvrdi? Meni to nije jasno.

Bilo je vrlo lako iz spisa utvrditi da ja niti ponavljam dokazne predloge iz predloga za proširenje, niti da „pogrešno smatram“ da se oružana pobuna optuženima stavlja na teret.

Ja sam siguran da Sud poznaje spis — kako su se ove dve neistinite konstatacije našle u obrazloženju odluke Suda? Nemam odgovor. Budući da su ove konstatacije date u kontekstu obrazlaganja odluke Suda o odbijanju mojih dokaznih predloga, obrazloženje Suda u ovom delu protivreči sadržini spisa i utoliko je, naravno, pravno manjkavo.

Svaka odluka zasnovana na neistinitim premisama je manjkava.

Ostali razlozi

To je ozbiljno, ali to je najmanji problem.

Mnogo veći problem jesu dalji razlozi koje Sud navodi odbijajući ove predloge koji se odnose na oružanu pobunu. Citiraću:

*„Javnosti radi, ja kao predsednik Veća a u ime Veća moram reći da je optužnicom... optuženima stavljeno na teret da su **delovali samo u jednom kraćem vremenskom periodu i to kako se navodi pod tačkom 1 optužnice krajem 2002. i početkom 2003. godine...** Prema tome, ni u jednom*

segmentu dispozitiva... ne pominje se niti se optuženima stavlja na teret da su svoju delatnost počinili organizovano i započeli organizovanjem oružane pobune Jedinice za specijalne operacije. Nesporno je da se na strani 32. obrazloženja ove optužnice u jednoj jedinoj rečenici nakon opisa radnji pominje da je priprema tog dela počela sa pobunom Jedinice za specijalne operacije, ali kao što svi znamo Veće je vezano i Sud je vezan dispozitivom optužnice“ (gl. pretres, 20. mart 2007).

„Jedna jedina rečenica“

Nije Sud bio u pravu ni kada je obrazlažući svoju odluku o odbijanju dokaza predloženih na činjenice vezane za pobunu, ustvrdio da se pobuna pominje samo u jednoj jedinoj rečenici na str. 32 optužnice.

Sud opet tvrdi nešto što je suprotno sadržini spisa. Evo te „jedne jedine rečenice“, sa strane 32 optužnice:

„Cela ta organizacija (Lukovića – Legije i Dušana Spasojevića) bila je koncipirana tako da nakon sticanja određene finansijske i društvene moći... uz korišćenje pozicija koje bi banda ostvarila u određenim društvenim, političkim, pravosudnim i drugim činiocima, svoju aktivnost usmeri u pravcu osvajanja vlasti. To je podrazumevalo najpre... promenu personalne strukture u bitnim segmentima vlasti... U celoj toj ideji iskorišćena je i činjenica postojanja haških optužnica protiv određenih lica da bi front delatnosti... imao podršku većeg broja ljudi...“

S obzirom da se legalnim putem vlast nije moga osvojiti, pogotovo ne od kriminalne organizacije Spasojevića i Lukovića, Legija dolazi na ideju da u realizaciju tog plana bude uključena i JSO kao oružana formacija koja je dobro utrenirana i poslušna u odnosu na Legiju.

Prvi test tih ambicija [za osvajanje vlasti] bila je pobuna JSO koja je imala političku pozadinu kroz svoje zahteve za smenu ministra policije i drugih lica. Ova akcija je imala ograničen domet, jer su iznuđene samo

*neke personalne promene u MUP Srbije, ali su i takvi do-
meti ohrabрили Spasojevića i Legiju da osnovnu ideju —
osvajanje vlasti — forsiraju, ali sada na drugi način, dru-
gim sredstvima.“*

U celom pasusu govori se o oružanoj pobuni kao delu
ukupnog plana po kome postupaju optuženi Ulemek i
Dušan Spasojević:

- i onda kada se govori o tome da cilj osvajanja vlasti
„najpre podrazumeva **promenu personalne strukture** vlasti
u bitnim segmentima vlasti“;

- i onda kada se govori da se u realizaciju toga plana
uključiti JSO;

- i onda kada se govori da je u toj ideji iskorišćena
činjenica postojanja **haških optužica**;

- i onda kada se govori kako je **uspeh pobune**
ohrabrio optuženog Ulemeka i Spasojevića da nastave
svoju delatnost i drugim sredstvima, kao što su ubistva.

Sofizam je tvrditi da se u svim citiranim iskazima
same reči „oružana pobuna“ pominju sam jednom, kada se
na čitavoj toj strani govori o važnom mestu i ulozi oružane
pobune u ukupnom planu osvajanja vlasti i pripremanju
ubistva premijera.

Uostalom koliko puta treba da bude pomenuta neka
činjenica da bi bila smatrana važnom i vrednom dokazi-
vanja. Dva puta? Četiri puta? Kakvo je to pravilo? Ili je
bitan smisao, značaj i kontekst u kome se ona pominje?

Pripremne radnje

Dakle, **cilj** prvookrivljenog i Spasojevića (dok još funk-
cionišu kao kriminalna organizacija, kako je optužnice i
naziva) jeste osvajanje vlasti, a **sredstva** koja **planiraju** (po
optužnici) jesu sledeća:

- Sticanje finansijske moći;
- Sticanje pozicija u političkim, pravosudnim i dr.
strukturama;

- Promena personalne strkture u bitnim segmentima vlasti (MUP, Služba);
- U tom cilju uključivanje JSO;
- Korišćenje priče o haškim optužnicama;
- **I tek onda (budući ohrabreni uspehom pobune) organizovanje zaveru za osvajanje vlasti i „drugim sredstvima“, tj. ubistvom premijera.**

Ja mislim da se radi o oružanoj pobuni kao samostalnom krivičnom delu za koje bi (bar) prvookrivljeni trebalo da odgovara u realnom sticaju sa delom koje mu se stavlja na teret. Ali to je sada i ovde potpuno nevažno. To je nešto o čemu treba razgovarati s Tužilaštvom. To sada i ovde nije uopšte tema.

Sud nasuprot meni smatra, kao i optužnica da se u toj pobuni–protestu radi o „**pripremi osnovnog dela, tj. atentata**, drugim rečima, o pripremnim radnjima koje se, po principu supsidijariteta, ne stavljaju na teret prvookrivljenom, budući da je ta „**priprema konzumirana višom fazom izvršenja** (delicta preparata).

Drugim rečima, ono što ja smatram samostalnim krivičnim delom oružane pobune, Sud, pozivajući se u tome na optužnicu, smatra **nekažnjivom pripremnom radnjom**.

„Sud je vezan dispozitivom optužnice“

Međutim, čak i **usvajajući stav optužnice i samoga Suda** da se radi samo o pripremnim radnjama, pripremne radnje uvek predstavljaju **važne činjenice u smislu člana 326, st. 2. ZKP**.

Nema nikakvog osnova u Zakonu za razlog koji iznosi Sud, prilikom odbijanja predloga koje sam stavio u odnosu na pobunu, kada kaže na glavnom pretresu 20. marta da je, citiram, **„kao što znamo, Veće vezano i Sud je vezan dispozitivom optužnice“**.

Naravno, Sud nije vezan dispozitivom optužnice **u smislu da ne sme ispitivati činjenice** koje se pominju **van dispozitiva** optužnice, u njenom obrazloženju.

Pa u najvećem delu postupka upravo se te činjenice i dokazuju.

Pa isti ovaj Sud je ovde **izveo bezbrojne dokaze na takve činjenice** i okolnosti o kojima nema ni pomena u dispozitivu optužnice.

Ova tvrdnja je formalno tačna, ali evo šta ona znači : Sud je vezan dispozitivom optužnice jedino **odredbom člana 351. ZKP**, koji određuje da Sud može optuženog **osuditi samo za ono delo za koje je optužen** tj. može ga osuditi samo za ono delo koje se opisuje u dispozitivu optužnice.

Sud je, dakle, vezan optužnicom u pogledu **identiteta optužbe i presude**, a nipošto time da bi tobož bio ograničen na dokazivanje samo onih činjenica koje se pominju u dispozitivu.

Ono što posebno zabrinjava jeste što ovo potpuno pogrešno tumačenje ZKP Sud, sa svim svojim autoritetom, izričito **upućuje laičkoj javnosti**.

„Javnosti radi, ja kao predsednik Veća a u ime Veća moram reći...“ — tako Sud počinje ovo svoje neobično tumačenje vezanosti Suda optužnicom. Za odnose sa javnošću Sud ima svog **portparola**. Suđenje je javno, ali **Sud ne čini nikada i ništa „javnosti radi“**.

Važne činjenice

Pogotovo je neshvatljivo da **Sud prihvata** stav optužnice da se pobuna Jedinice tretira kao priprema kasnijeg atentata, ali uprkos tome smatra da **činjenice koje se odnose na pripremne radnje ne mogu ili ne treba da budu predmet dokazivanja?**

Zakon razlikuje dve vrste činjenica: „**odlučne činjenice**“ i „**važne činjenice**“.

Odlučne činjenice moraju biti obuhvaćene dispozitivom optužnice.

„Odlučne činjenice“ se, recimo, pominju u članu 370, stav 1. ZKP, gde se govori o razlozima za pobijanje presude („kad je sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio“).

Međutim, predmet dokazivanja u postupku NIKADA NISU **samo** odlučne činjenice, kako Sud sugeriše kada kaže da je „vezan dispozitivom optužnice“.

U delu ZKP koji je naslovljen sa „Dokazni postupak“, zakonodavac u **čl. 326, st. 2.** određuje ovako predmet dokazivanja **„dokazivanje obuhvata sve činjenice... važne za pravilno presuđenje“**.

O tome razlikovanju postoji ogromna literatura. Bitno je da, naravno, sud nije vezan za dokazivanje samo onih činjenica koje se kao odlučne činjenice navode u dispozitivu optužnice. Sud **NIJE NA TAJ NAČIN VEZAN DISPOZITIVOM OPTUŽNICE**, kako Veće netačno tvrdi i pogrešno podučava javnost.

Predlog za utvrđivanje činjenica vezanih za **radnje kojima se priprema delo** uvek je umestan i te činjenice su važne činjenice.

Uostalom kako bi Sud objasnio **zašto** je u ovom postupku utvrđivao čitavo **more činjenica** koj se ne pominju u dispozitivu optužnice? Zašto smo danima ispitivali sve one peripetije oko kupovine raznih kamiona upotrebljenih za pokušaj atentata kod „Limesa“? Ili porekla puške? Ili građevinskih radova u zgradi Vlade 12. marta? Ili spaljivanja droge? Da ne nabrajam dalje.

Protivrečnost razloga

Uostalom, protivrečna je ova odluka i njeni razlozi drugim dokaznim rešenjima Suda.

Recimo, odluka o ispitivanju ACE TOMIĆA, koji je ispitivan isključivo na činjenice i okolnosti vezane za pobunu (a odbijaju se svedoci BULATOVIĆ i MIKELIĆ, iako treba da svedoče o istom konkretnom događaju!).

Isto se odnosi na saslušanje MIHAJLOVIĆA, PETROVIĆA, JOVANOVIĆA, MIJATOVIĆA, POPOVIĆA, JANJUŠEVIĆA, pa i samih okrivljenih. Svi su oni danima ispitivani s obzirom na činjenice i okolnosti vezane za pobunu.

Pa, zar za njih ne bi morali važiti isti razlozi koji važe, recimo, za svedoka KOŠTUNICU I BULATOVIĆA?

**„Kratak period delovanja“
(kraj 2002. i početak 2003)**

Sud odbija one moje dokazne predloge koji se odnose na događaje pre „kraja 2002. i početka 2003. godine“.

Tako, Sud navodi, na primer, da pobuna, prema optužnici, ne može biti plod delovanja organizovanog zločinačkog udruženja, jer navodno zločinačko udruženje još nije ni stvoreno u doba pobune, novembra 2001. godine.

Ovakva interpretacija optužnice je netačna. Ja upućujem na završnu reč zamenika specijalog tužioca, koji je juče detaljno razmotrio i obrazložio datum nastanka zločinačkog udruženja. **„Važno pitanje jeste kada kriminalni klan prerasta, [kada je] proširen u neprijateljsko zločinačko udruženje“**, rekao je juče u svojoj reči zamenik specijalog tužioca.

Tužilac onda opširno analizira dokaze i zaključuje:

Zemunska banda, kao zločinačko udruženje nastala je na osnovu dokaza izvedenih na glavnom pretresu početkom 2000. godine.

Ovo tužilac utvrđuje na osnovu iskaza svedoka Šare Nenada, Vukašinića, optuženog Krsmanovića i Pejakovića.

Prema tome, Sud netačno tvrdi da se optuženima **stavlja na teret** samo delatnost u vremenskom periodu **između „kraja 2002. i početka 2003. godine“**, samim tim što im se **stavlja na teret zločinačko udruživanje**, koje, videli smo, postoji **od 2000. godine**.

Tužilac čak eksplicitno i uspešno dokazuje da je **pobuna nastala i odvijala se zajedničkim organizovanim delovanjem dvojice vođa zločinačkog udruženja**.

Prema tome, ne stoji razlog Suda da se moji predlozi koji se odnose na činjenice vezane za pobunu odnose na vremenski period kada zločinačko udruženje nije ni postojalo.

Kolizioni dokazi

Nezavisno od prednjeg, podsećam da među predlozima koje sam stavio 14. februara postoji jedan broj predloga, a to je saslušanje svedoka i čitanje javno objavljenih izjava

GRADIMIRA NALIĆA, MIROSLAVA MILOŠEVIĆA i ALEK-SANDRA TIJANIĆA, koji su tvrdili da imaju posebno važna i bitna saznanja o odlučujućim činjenicama za ovaj postupak.

Na primer:

- da u optužnici postoji mnogo propusta, „i [da svedok poseduje] **nova saznanja** [o činjenicama] kojih nema u optužnici i drugim zvaničnim spisima“ (Milošević);
- da je „zvanična verzija optužnice... isprobavana **šest meseci pre atentata...**“ i da su **ista lica „pripremila ubistvo, svedoke i krivce“**, dok je „verzija data u optužnici, daleko od istine“ (Nalić);
- da predloženi svedok Tijanić ima saznanja o tome da je neko **platio pripadnicima jedinice koja je ubila Kuma i Šiptara u Meljaku sumu od 50.000 evra** i da on „zna ko je to platio“.

Ne može biti nikakve sumnje da bi sva tri predložena svedoka, **po svojoj funkciji**, vrlo verovatno mogla raspolažati saznanjima o činjenicama o kojima govore, budući da se radi o:

- načelniku Resora javne bezbednosti;
- savetniku za bezbednost predsednika Koštunice i kandidatu DSS za položaj ministra unutrašnjih poslova; i
- generalnom direktoru RTS, tzv. javnog servisa.

Pretpostavka je, takođe, da se radi o **odgovornim licima koja vrše vrlo važne javne funkcije** i čije se izjave O VRLO VAŽNIM ČINJENICAMA **moraju uzimati ozbiljno**. Sud je, međutim, odbio ove predloge sa paušalnim obrazloženjem da je njihovo izvođenje **suvišno**.

Tu je napravljena vrlo ozbiljna greška. Zašto?

Ova tri predložena svedoka, a to je bitno za odluku o njima, svojim javno iznetim tvrdnjama protivreče i dispozitivu i obrazloženju optužnice, kao i svim drugim izvedenim dokazima.

Dakle, predloženi dokaz njihovog saslušanja je takozvani **kolizionni dokaz**. Funkcija kolizionnog dokaza jeste da se njime **osporava do tada utvrđeno činjenično stanje**, on

je u koliziji sa do tada izvedenim dokazima. Tipičan kolizioni dokaz je dokaz alibija.

Kolizioni dokaz **nikada ne može biti odbijen kao suvišan**. To je teška povreda postupka. Sud nikada ne može uzeti bilo koju važnu činjenicu za utvrđenu, ako je odbio izvođenje kolizionog dokaza, tj. **protivdokaza**. Time se narušava sama ideja i načelo **kontradiktornosti krivičnog postupka**.

Apsolutno je nezakonito da kolizioni dokazi budu odbijeni kao suvišni. Po toj logici Sud je mogao odbiti i **sve dokazne predloge odbrane**, jer je izvedenim dokazima iz optužnice „dovoljno razjasnio činjenično stanje“.

„Politička pozadina“

Sud je odbio da izvede dokaze ponuđene na činjenice tzv. političke pozadine, odn. motiva koje sam predložio 14. februara 2007. god. Sa obrazloženjem **da je već ranije saslušao veliki broj svedoka iz javnog i političkog života Srbije** upravo na okolnosti sa kojih političkih pozicija se delovalo preko JSO, u kojim političkim uslovima, kakva je klima prethodila itd., Sud navodi svedoke Mihajlovića, Petrovića, Mijatovića, Janjuševića, Jovanovića, i zaključuje:

„Prema tome, smatramo da su motivi i politička pozadina delovanja ove kriminalne grupe za sada **dovoljno rasvetljeni**“.

Drugim rečima, odbija predloge za saslušanje Koštunice, Jočića, Bulartovića, Nalića itd., kao **suvišne**.

Smatram da je Sud doneo pogrešnu odluku. A evo zašto:

Atentat na premijera Dindića dogodio se, što je notorno, u ambijentu **žestoke političke borbe dve politički strasno sukobljene strane, sa oprečnim političkim ciljevima, oprečnim političkim pogledima, dve strane koje se javno uzajamno optužuju i proglašavaju uzajamno odgovornim za ubistvo premijera**.

Saslušali ste **jednu stranu**, njena saznanja i njene argumente – mi smo predložili **drugu**.

Ispravno je Sud pozvao svedoka **Mihajlova**, koji je javno optuživao same Đinđićeve saradnike za atentat, ali je, **po istoj logici** i iz istih razloga, morao pozvati i predložene svedoke **Koštunicu, Jočića i Bulatovića**.

U odsustvu ovih dokaza Sud sada mora jedino prihvatiti sliku političke pozadine atentata koju su dali svedoci Mihajlović, Petrović, Jovanović, Mijatović, Popović, i sve one optužbe koje su izrekli, recimo, na račun Vojislava Koštunice, Ace Tomića, vojske i civilnih i vojnih organa bezbednosti.

A evo šta oni o tome kažu:

VLADIMIR POPOVIĆ:

Vojislav Koštunica je proglašen za predsednika. Postao je predsednik. Otišao je u kabinet, okružio se ljudima Slobodana Miloševića koji su bili u toj zgradi, od obezbeđenja, pa do ostalih saradnika po kabinetima. Počeo je da dovođi u svoj kabinet ljude kojima je jedina zajednička crta bila mržnja prema Zoranu Đinđiću, koja je bila lična, iz razloga što nisu uspeali da ostvare neke funkcije koje su želeli da ostvare...

(str. 29–30, 13. 04. 05)

Znači, dva meseca posle 5. oktobra Gradimir Nalić, kao izaslanik Vojislava Koštunice, odlazio je u tu Jedinicu u prisustvu Radeta Markovića. Znači on, Rade Marković, Branko Crni i cela ta ekipa. Predstavljen je toj Jedinici kao budući ministar policije, a on je održao njima patriotski govor da oni treba da se okrenu Koštunici, Koštuničinoj strani, da, ako budu sa Koštunicom, nema Haga, nema ovoga, nema onoga, i tako dalje.

(str. 82–83, 16. 05. 05)

...[Deo] političkih struktura koji su uz Vojislava Koštunicu, mislim na Miloševićeve strukture vlasti, koji su postali članovi DSS u međuvremenu... svi oni... su se plašili saznanja istine i otkrivanja šta će se desiti kad se otvori... kad Radeta Markovića stave u zatvor, da li će

Rade propevati ili neće, šta će reći ili neće reći, i tako dalje. Znači, mislim na pripadnike JSO, mislim i na pripadnike SAJ i na druge delove policije.

(str. 46, 13. 04. 05)

Vi se sećate izjave Vojislava Koštunice te večeri [kada je Milošević predat Haškom tribunalu — prim. S. P.], da je to državni puč. Nije on rekao da je to državni puč zbog toga što je njemu bilo žao Miloševića, nego što je upravo pod utiskom priča svojih saradnika iz struktura koje su ranije 10 godina vladale... verovao... da sledeći potez Zorana Đinđića jeste hapšenje Vojislava Koštunice.

(str. 54, 13. 04. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

Naime, zbog neuspeha, kako je to tada definisano, odnosno nesposobnosti vojske da spreči ekstradiciju, smenjen je general Đaković i na to mesto protivzakonito postavljen general Tomić i ja [Čedomir Jovanović – S. P.] sam u razgovoru sa Miloradom Ulemekom u jesen 2001. godine, razgovoru koji je organizovan na njegov zahtev, po povratku iz Grčke, od njega čuo da su uspostavljeni kontakti i sa generalom Tomićem i sa vojnom službom bezbednosti i da će ono što mi nismo bili spremni da uradimo, i JSO i njemu lično uraditi sada neki drugi. Nemam dilemu koji su ti drugi i nemam nikakvu sumnju u pozadinu kontakata koji su razvijani od tog trenutka pa praktično sve do 12. marta.

(str. 27, 11. 04. 05)

VLADIMIR POPOVIĆ:

U toj atmosferi Koštunica ruši vladu, napušta vladu... Tog trenutka postoji samo jedan cilj, a to je: što pre rasturiti vrh državne bezbednosti... pokušavaju da iskoriste onu fotografiju objavljenu u „Nedeljnom telegrafu“... Sećate se da je tada traženo da mora da se smene Petrović i Mijatović zbog toga što se ta fotografija pojavila... To je dva meseca bila tema u Srbiji... i to je kulminiralo onda ubistvom

Gavrilovića... I Gavrilović je bio potreban da bi se dokazalo, znači, ja sam siguran da su oni ubili Gavrilovića... da je Zoran Đinđić mafijaš, da je kriminalac.

(str. 54, 13. 04. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

Onda oni (JSO) prave paralelne strukture moći. Pokušano je pošto ne može da se uradi to sa Đinđićem, ajde da uradimo to sa Koštunicom. Koštunica je očajnički želeo da smeni rukovodstvo Ministarstva unutrašnjih poslova zbog toga što je to definisao kao jedan od svojih političkih prioriteta, a ostavke koje traži godinama su ostavke ministra Mihajlovića, ministra pravde Vladana Batića i istovremeno smenu Gorana Petrovića i Zorana Mijatovića. To su njegovi politički zahtevi. Pošto je nemoćan da te zahteve ostvari, tu se pojavljuju oni (JSO) koji će mu u tome pomoći.

(str. 71–72, 11. 04. 05)

VLADIMIR POPOVIĆ:

Iz tog razloga kažem da je pobuna „Crvenih beretki“ bio samo krajnji, poslednji čin jedne sinhronizovane akcije koja je trajala od 5. oktobra...

[Legija je smatrao] da je on [Đinđić] taj koji je jednog trenutka njih izdao, a da su se onda oni potpuno prirodno okrenuli tamo gde i treba da se okrenu, gde su prepoznali prave vrednosti, gde su prepoznali tradicionalnu Srbiju i srpstvo i junaštvo i čojstvo, kabinet Vojislava Koštunice i te političke strukture, i da je onda ta pobuna zbog toga takva i bila...

(str. 59, 13. 04. 05)

DUŠAN MIHAJLOVIĆ:

Prema tome, shvatio sam da je stvar izmakla kontroli, da nam je neko iza leđa pripremio pobunu jedne, mislim,

elitne jedinice u službi Državne bezbednosti i da je stvar ozbiljna ...

(str. 19, 15. 03. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

...Tada smo znali na osnovu informacija koje su pristizale da se razrađuju planovi koji su se vezivali za zauzimanje beogradskog aerodroma. Planovi koji su se vezivali za zauzimanje televizije, planovi koji su se vezivali za nasilan ulazak u republičku vladu.

(str. 10, 11. 04. 05)

GORAN PETROVIĆ:

...Bilo je dosta tih nekih sitnih detalja koji su ukazivali da cela ta priča, da sa tom pobunom — ja ne mogu da tvrdim da je nju organizovao Vojislav Koštunica ili njegovo okruženje — ali da sa tom pobunom koketiraju mnogi, da mnogi vode nekakve prljave političke igre i to na bazi tih činjenica, i da se ni Vojska Jugoslavije, odnosno njene službe bezbednosti ili, da ne uvredim nikoga od poštenih pripadnika tih formacija, neki ljudi iz tih službi, iz te vojske, bave i takvim stvarima. Znači, to nisu neke puke izmišljotine, to nisu neke formulacije bez neke specifične težine, nego se upravo zasnivaju na tim i takvim informacijama i podacima do kojih smo mi dolazili i tako se došlo do toga da su Jedinicu organizovali Ulemek i Spasojević i Buha, kao što sam rekao da ni Vojislav Koštunica ni Demokratska stranka nisu nevini u svemu tome, da je u svemu tome Jedinica imala podršku i Vojske Jugoslavije odnosno pojedina ili pojedinih delova službi bezbednosti...

(str. 35, 18. 05. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

...Nismo imali mogućnosti da se suprotstavimo tom protestu. Nije postojala nikakva spremnost nijednog dr-

žavnog organa da nam u tome pomogne. Znači, otvoreno Vojska Jugoslavije sa svojim specijalizovanim institucijama podržavala je taj protest, apsolutno su ga podržavali. Održavani su konstantni kontakti sa komandom JSO. Pružana su uveravanja da se vojska neće mešati, da neće pokušati da utiče putem sile na prekid tog protesta, niti će se suprotstaviti eventualno novim pokretima Jedinice za specijalne operacije.

(str. 15, 11. 04. 05)

GORAN PETROVIĆ:

Ako je pokojni premijer pitao ministra i načelnika Resora javne bezbednosti: „Ako oni krenu iz Kule i dođu u ministarstvo, šta ćete Vi uraditi?“ a oni odgovorili: „Ništa“, ako je posle toga pitao: „Šta ako dođu u Vladu i izbace me na ulicu, šta ćete Vi uraditi?“ — „Ništa“, onda je jasno da postoji i te kakva realna ili osnovana pretpostavka da se u svakom trenutku može izvesti državni udar, puč, da se može počiniti nekažnjeno bilo kakvo krivično delo, a o preuzimanju vlasti da i ne govorimo.

(str. 49, 18. 05. 05)

GORAN PETROVIĆ:

Ono što je možda interesantno kada govorim o tom političkom kontekstu, pored onoga koji je javno poznat, dakle, da je predsednik Savezne Republike Jugoslavije podržao tu oružanu pobunu, da je to učinila Demokratska stranka Srbije, da je u nekim medijima objavljeno kako je Maričić, tadašnji komandant, zvao generala Pavkovića i pitao ga da li će vojska da se meša. On je rekao: „Ne, ne pada nam na pamet.“

(str. 34, 18. 05. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

...U tom trenutku Vojska Jugoslavije, sa svim svojim bezbednosnim strukturama i praktično načelnikom Gene-

ralštaba i prvim čovekom vojne bezbednosti, otvoreno je podržavala i logistički na otvoren način koordinirala takođe taj protest. Održavani su redovni kontakti između vrha vojske i komande Jedinice za specijalne operacije, kontakti koji su bili u funkciji davanja garancija i čvrstih uveravanja da se vojska neće umešati u taj sukob.

(str. 7, 11. 04. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

Č. Jovanović (citirajući Dušana Spasojevića): Rekao je da će protest ići do kraja, da će Mihajlović i Petrović biti smenjeni, da imaju podršku svih drugih i tu, pri tome, nije pravio, ostavljao prostor ni za kakve nedoumice. Rekao je da postoji jasan dogovor sa vojskom. Rekao je da ih podržavaju Pavković i Tomić, da će sigurno dobiti podršku Srpske radikalne tranke, Socijalističke partije Srbije i da protest može da prekine isključivo Vojislav Koštunica.

(str. 9, 11. 04. 05)

GORAN PETROVIĆ:

...Znači, bilo je nekoliko serija tih razgovora pripadnika Jedinice sa Čumetom ili sa Spasojevićem, koji su bili u tonu: „To, sad ih imamo, izdržite još malo, nema prekidanja, nema popuštanja.“ I u jednom od tih razgovora koji sam ja izneo u javnost (neko od tih pripadnika, da li Gumar, da li neko ko je razgovarao recimo sa Čumetom i Spasojevićem, i ovaj mu je rekao doslovce: „To sada nema prekidanja dok ne kaže Koštunica.“) možete da izvučete taj zaključak koji je više nego jasan da se organizatori pobune i te kako uzdaju u Vojislava Koštunicu i da njega doživljavaju kao taj neki autoritet koji bi jedini mogao, ako bi hteo, da utiče na njih da se ta pobuna završi. Ja sam to otprilike shvatio da bi oni jedino Koštunicu poslušali kada bi im rekao da tu pobunu prekinu.

(str. 50, 18. 05. 05)

Adv. Srđa Popović: Da, tako sam i ja to shvatio, ali da li je bilo tada, s obzirom na ovo što sada kažete, da bi po Vašem mišljenju oni jedino poslušali Koštunicu? Da li je postojala ideja da se, recimo, premijeru javi: „Gospodine predsjedniče“, ili „Vojo“, ne znam kako se oni oslovljavaju, „molim Vas, zaustavite ovo“, a ako ne, zašto ne?

Svedok Goran Petrović: Ne. Ja nisam čuo za takvu ideju jer je bilo svima jasno da je tokom te, 2001. godine, kao što sam rekao, došlo do polarizacije na političkoj sceni na one koji su znali i bili svesni da moraju da menjaju, kao što sam rekao, i mnogo i brzo, i na one koji ne samo da to nisu shvatali ili da to nisu hteli, već su se aktivno uključili na sve moguće načine u onemogućavanje ovih koji su nešto hteli da rade, da u tome imaju što manje uspeha. Narodski rečeno, Koštunica i DSS ne samo da ništa nisu radili, nego su aktivno sprečavali Đinđića i vladu Srbije da bilo šta rade.

Adv. Srđa Popović: Onda bi takav apel bio...

Svedok Goran Petrović: Taj apel bi bio kontraproduktivan, ali to su sada spekulacije. Znači, jasno je [stavljeno] do znanja da je, uslovno rečeno, postojao sukob, postojao medijski rat, postojala politička borba, nazovite to kako god hoćete, i da su te strane bile direktno sučeljene, odnosno, suprotstavljene jedna drugoj.

(str. 51, 18. 05. 05)

GORAN PETROVIĆ:

Zbog sramnog ponašanja Vojislava Koštunice i Demokratske stranke Srbije i podrške koju su dali pobuni te Jedinice, zbog podrške, ne javne, doduše, nego tajne, pojedinih lidera DOS i pojedinih članova vlade Srbije, zbog podrške Vojske Jugoslavije, pojedinih medija, nezavisnih intelektualaca ili ne znam sve koga, ta pobuna je uspela.

(str. 23, 18. 05. 05)

VLADIMIR POPOVIĆ:

Znači, od tada, od 2001. godine, praktično od pobune „Crvenih beretki“, to sam već rekao malopre, tu postoji

jedna međusobna igra između nas i njih. Kada kažem „nas“, mislim na onaj deo vlasti oko Zorana Đinđića, kada kažem „njih“, mislim na sve njih ostale i na prvooptuženog, a mislim i na Vojislava Koštunicu, pošto ako sam do sada bio dovoljno jasan, jasno vam je da je to jedan isti front.

(str. 72, 13. 04. 05)

Pobuna „Crvenih beretki“ je poraz Zorana Đinđića (i on je toga bio svestan) i njegove Vlade, ne zbog toga što je morao da smeni Gorana Petrovića i Zorana Mijatovića, zbog toga što je bio prinuđen da ih smeni, zbog toga što je bio prinuđen da postavi Bracanovića na to mesto, znajući da tako predaje Službu njima i u isto vreme zbog toga što je znao da je javnost tog trenutka bila apsolutno na strani Vojislava Koštunice i te Jedinice koja je izašla naoružana i zapretila celoj državi.

(str. 59, 13. 04. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ:

Taj protest Jedinice za specijalne operacije u novembru mesecu 2001. godine najjasnija je slika naših međusobnih odnosa. Nakon toga su u potpunosti bile prekinute sve komunikacije [sa Jedinicom — S. P.].

...U novembru mesecu 2001. godine nama je postalo jasno da se moramo sa tim ljudima obračunati i započeta je priprema, znači organizovanje države, za tu vrstu obračuna. Nismo imali podršku drugih institucija u društvu, tako da smo morali sami, u meri u kojoj je to bilo moguće, tako nešto da sprovedemo.

(str. 26, 11. 04. 05)

ZORAN JANJUŠEVIĆ

Predsednik Veća: Kakav je odnos bio u profesionalnom smislu i saradnja sa Miloradom Bracanovićem tokom Vašeg rada?

Svedok Zoran Janjušević: Pa, znate kako, ja sam se gore pojavio kao čovek koji će da kontaktira sa njima, pošto premijer nije imao vremena, kao član Saveta za državnu bezbednost. Ja sam se pojavio da dobijem neke informacije, da prenesem premijeru eventualno šta se dešava i tako. Nisam toliko kontaktirao, povremeno sam kontaktirao sa gospodinom Savićem, a sa gospodinom Bracanovićem češće sam se viđao, pošto je on imao običaj da nas pozove na sastanak, gore kod sebe, da nam na nešto ukaže, objasni i tako dalje. Znači, moj, ovako da kažem, profesionalni odnos je bio čisto profesionalan. Jedno vreme smo bili na „Vi“, kasnije smo bili na „Ti“, dok nisam shvatio da on mene neke stvari laže i da on pravi budalu od mene, pošto je on mislio verovatno da ja sam baš toliko nepismen u tome svemu. Kada sam shvatio da u stvari on mnoge stvari mene laže i da to nije istina što on govori, ja sam odlučio da potpuno prestanem da dolazim gore, osim kada sam dolazio kao član Saveta za državnu bezbednost na sastanke, pošto su se svi sastanci održavali na Institutu za bezbednost.

Predsednik Veća: Na osnovu čega ste utvrdili da Vas Milorad Bracanović laže dok je radio u Resoru državne bezbednosti kao zamenik načelnika?

Svedok Zoran Janjušević: Pa, znate šta, mnoge stvari koje je on pokušao na neki način meni da kaže, da ispriča, nisu se poklapale sa onim što je u stvarnosti. Ja sam kasnije bio u vezi sa gospodinom Nenadom Milićem, koji je bio zamenik ministra unutrašnjih poslova. Javna bezbednost je imala druge podatke o nekim stvarima, gospodin Bracanović je prezentirao druge podatke i ja sam tada video da to nešto nije u redu.

(str. 8–9, 14. 03. 05)

Sudija Milimir Lukić: Kako su Vam saopštavane te činjenice od strane Bracanovića?

Svedok Zoran Janjušević: Pa, jednim delom kroz, znači, dobijem eksterno informisanje, a jednim delom usmeno, dok sedim tu, tako da i premijer, u stvari, ključno

u tome svemu je bilo što premijer više to nije ni čitao i što je to dao meni zato što on to više čovek nije mogao da proguta, te papire i laži.

(str. 20, 14. 03. 05)

VLADIMIR POPOVIĆ

Znači, dobijali smo informacije, tada tokom cele te 2002. godine, da ta je veza između te grupe i Koštuničinog kabineta, koji je i dalje funkcionisao i dalje postojao, posebno vojne službe bezbednosti, više nego aktivna.

(str. 76, 13. 04. 05)

ČEDOMIR JOVANOVIĆ

Oni su pronašli u Vojislavu Koštunici, odnosno u vojsci, ona utočišta koja nisu mogli da imaju u Demokratskoj stranci, DOS ili republičkoj vladi. Bukvalno tako. Kao izbor druge strane i to nije na osnovu ne znam nekog mog političkog stava prema Demokratskoj stranci Srbije, nego na osnovu tih realnih interesa koji su postali kompatibilni.

Znači, Demokratska stranka Srbije [je] protiv Zakona o organizovanom kriminalu, a i oni su protiv tog zakona jer taj zakon ih žulja.

Demokratska stranka Srbije je protiv Specijalnog suda, pa su i oni protiv Specijalnog suda. Prirodno je da se onda dogovaraju Bulatović, Jočić i Ulemek oko strategije daljeg rušenja ove institucije. Prirodno je da se tako nešto radi. Da se osporava Prijić, tako što se koriste izjave onih koji su optuženi za najteža krivična dela, mislim tu na ubistvo generala Boška Buhe i sve ono što je posle toga usledilo.

(str. 69, 11. 04. 05)

VLADIMIR POPOVIĆ:

Vraćam se na ono što sam malopre rekao da ću se vratiti. Kada je Zoran Đinđić rešio i doneo definitivno odluku da sa njima mora da se obračuna, u isto vreme je znao da nema mehanizme vlasti da to može da uradi.

Takođe je bio svestan da u toj državi ne postoji nijedan mehanizam, institucija ili grupa ljudi na koju može da se osloni i sa kojom može njima da se suprotstavi, naročito i posebno iz razloga jer u to vreme više to nije tajna i više se to ne radi krišom, savetnici Vojislava Koštunice, mislim na Radeta Bulatovića, na Gradimira Nalića, Acu Tomića, šefa državne bezbednosti, jesu ljudi koji su direktniji pokrovitelji JSO, Milorada Bracanovića i Andrije Savića.

(str. 70, 13. 04. 05)

Novembar je konačan rastanak. Znači, prirodno, ako se 20. novembra okončala pobuna JSO, sledeći datum u tom kalendaru je 12. mart.

(str. 69, 11. 04. 05)

* * *

Ovako tzv. političku pozadinu opisuju jedini svedoci koje je Sud na ove okolnosti saslušao i čijim iskazima je, po oceni Suda, „dovoljno rasvetljena“ politička pozadina atentata, a dalji dokazi postaju suvišni.

Dakle, odluka koju je Sud doneo po mojim predlozima može biti **formalno ispravna** jedino ako Sud smatra da je iskazima ovih svedoka **tačno i istinito opisana politička pozadina**, ali je ona i u tom slučaju **materijalno manjkava** kada je Sud, odbijajući moje predloge, ustvari **odbio da ove iskaze proveriti**.

Sud je, mislim, bio pod utiskom povike da se time „**politizuje suđenje**“, a, naprotiv, odbijanjem ovih predloga suđenje je politizovano. Naime:

- Ako Sud **pokloni punu veru** ovim svedocima i njihovom prikazu političke pozadine ovog dela, **kako će u presudi objasniti da je odbio da proveriti njihove iskaze?**

- Ako, s druge strane, Sud tim iskazima **ne pokloni veru** koje će dokaze **suprotstaviti** saslušanim svedocima? Takvih dokaza u spisu nema...

O čemu se onda ovde, u stvari, radi?

Po mom mišljenju, Sud je pokušao da izbegne da visoke predstavnike izvršne vlasti dovede u **situaciju u koju je ovde bio doveden svedok Dejan Mihajlov**, da poreknu svoje izjave i da moraju da objašnjavaju zašto su takve izjave davali i zašto su radili ono što su radili. Da li zato što sa optuženima predstavljaju „**jedinstven front**“, kako tvrdi svedok Goran Petrović, ili iz nekog drugog razloga.

Ne smemo da zaboravimo da je prethodni predsednik Veća **Marko Kljajević** u ovom predmetu demisionirao sa javno datim obrazloženjem da je na njega vršen pritisak. Svojevremeno sam, priznajem, to profesionalno zamerio sudiji Kljajeviću. Međutim, danas moram da priznam da je on možda bio u pravu. Ako ne može da se sudi, pa i ne mora da se sudi.

Da rezimiram:

S obzirom da je Sud odbio predloge koje sam stavio na glavnom pretresu 14. februara

1. zasnivajući svoju odluku na **netačnim tvrnjama** o sadržini spisa;
2. zasnivajući svoju odluku na **pogrešnom pravnom tumačenju ZKP**;
3. zasnivajući svoju odluku na **protivrečnim i nerazumljivim razlozima**;
4. i da je svojom odlukom **povredio načelo kontradiktornosti** krivičnog postupka —

ponavljam svoj predlog

da se u **ponovo otvorenom glavnom pretresu** ispitiaju kao svedoci:

VOJISLAV KOŠTUNICA
RADE BULATOVIĆ
BORISLAV MIKELIĆ
MIROSLAV MILOŠEVIĆ
DRAGAN JOČIĆ

GRADIMIR NALIĆ
ALEKSANDAR TIJANIĆ

sa **podacima** i na **okolnosti** kao iz predloga za dopunu dokaznog postupka podnetog na glavnom pretresu 14. februara 2007. godine.

Ujedno podsećam Sud da **nije nikada odlučio** po mom predlogu da se izvede dokaz čitanjem **Informacije UBPOK** koja protivreči razlozima Suda iznetim u odluci o odbijanju moga predloga za čitanje tarnskripta presretnutog razgovora između svedoka Dejana Milenkovića i Biljane Kajganić. Ovaj dopis UBPOK je doduše čitan na glavnom pretresu ali nije izveden kao dokaz jer Sud nije nikada doneo rešenje ni o čitanju, ni o odbijanju ovog predloga. Jasno je, međutim, da Sud mora odlučiti o svim predlozima koji stranke daju tokom postupka pre nego što okonča dokazni postupak.¹

* * *

U odnosu na ostale izvedene dokaze, tu nema šta mnogo da se priča.

Da su optuženi izvršioci krivičnog dela koje im se stavlja na teret **u potpunosti je dokazano**. Odbrana optuženih prilično je očajnička i može se sažeti u tri reči: „sve je montirano“:

- Materijalni dokazi su podmetnuti,
- priznanja su iznuđena,
- svedoci su naučeni da lažu,
- dokazi o njihovoj nevinosti su uništeni,
- veštaci su pristrasni.

Šta o tome reći? To je nekakva **zavera** u kojoj učestvuju stotine i stotine ljudi, samo da bi se ovim **nevinim**

---

¹ Ova moja tvrdnja nije tačna. Sud jeste doneo odluku o ovom predlogu na glavnom pretresu na kome me je zamenjivala koleginica advokat Katarina Kostić. Zbog toga mi je ovo promaklo i utoliko Sudu dugujem izvinjenje.

ljudima, koji su oduvek poštovali zakon, kako reče prvooptuženi, nešto napakovalo.

Očekujem da ćemo sada čuti i ko je „u stvari“ ubio premijera. Tokom postupka već je nagoveštavano da su to „u stvari“ trećim metkom učinili:

- narkodileri,
- strane obaveštajne službe,
- Albanci,
- foto-robot,
- Čeda Jovanović.

Da li optuženi i svi oni koji im pomažu da lansiraju ovakve fantastične teorije **stvarno misle** da to neko može poverovati? Pa naravno da ne. Oni se time samo **izruguju**:

- oštećenoj porodici Đinđić,
- pravdi,
- poštovaocima premijera Đinđića, i
- ovom Sudu.

Kako neko jednom ironično reče, ta **laž je izgubila časnu svrhu obmanjivanja**. Ona je i sama postala sredstvo nasilja.

Dozvolite samo još na kraju da u jednoj jedinoj rečenici iznesem svoje viđenje ovog dela. Upoznao sam Zorana Đinđića, kao klijenta, pre 39 godina, zastupao sam ga u više navrata, znam da ga je **celog života UDBA proganjala** i vidim: **UDBA ga je na kraju i ubila**.

Drugačije sam zamišljao svoju završnu reč kada sam ulazio u ovaj postupak. Ali vidim da za tu drugačiju reč nema potrebe. **Krivica ovih ljudi** koje sede na optužničkoj klupi je **banalna**. Kao i uvek, uradili su ono **što im je rečeno** da urade.

Za drugačiju završnu reč možda ću imati priliku na nekom **sledećem suđenju** za ubistvo premijera Đinđića. Kada se bude sudilo onima koji su ovo **organizovali i naredili**.

* * *

Na kraju, ukoliko bi Sud odlučio da, ipak, **ne otvara** ponovo postupak,

P r e d l a ž e m

Da optužene proglasi krivim i osudi po zakonu, kao i da ih obaveže da svi solidarno oštećenoj naknade troškove postupka po troškovniku koji prilažem, dok u odnosu na imovinskopravni zahtev zadržavamo pravo da isti ostvarujemo u parnici.

VII

DODATAK:

MISTERIJA RAZGOVORA

D. MILENKOVIĆA I B. KAJGANIĆ

Uvrščivanje materijala koji se odnosi na famozne transkripte audio zapisa presretnutih razgovora između Dejana Milenkovića – Bagzija i advokata Biljane Kajganić u ovu knjigu zahteva izvesno objašnjenje, jer peripetije oko ovih transkripata samo posredno nešto govore glavnoj temi ove knjige: političkoj pozadini dela za koje optuženi odgovaraju.

Naravno, ako je tačna tvrdnja novinara Miloša Vasića da taj transkript sadrži uveravanja Biljane Kajganić da je sa svojim „starim drugarima“, ministrom Draganom Jočićem i direktorom BIA, Radetom Bulatovićem, nagovarala Milenkovića da na sudu laže, i ako Biljana Kajganić govori istinu u tom razgovoru, bio bi to dokaz da su „stari drugari“ imali čudan interes za utvrđivanje istine na ovom suđenju. Ipak, predlog da se ovaj transkript na sudu izvede kao dokaz imao je drugu svrhu: da se utvrdi da li je Dejan Milenković, kao svedok saradnik na sudu govorio istinu, budući da je on u svome iskazu poricao postojanje takvog razgovora između njega i Biljane Kajganić. Ta činjenica je važna jer svedok saradnik koji u svom iskazu izgovori i jednu laž, može biti lišen svoga statusa svedoka saradnika i vraćen na optuženičku klupu.

Međutim, sama po sebi cela ta priča oko transkripta ne bi zasluživala da bude uvršćena u knjigu. To je, ipak, učinjeno iz jednog drugog razloga: ta priča odlično ilustruje očiglednu nelagodu Suda da obelodani sadržaj toga transkripta i veliki (vrlo neuspešan) napor da to nekako obrazloži. Ta nelagoda nema za uzrok želju Suda da

zaštititi Dejana Milenkovića, već nastojanje da se, po svaku cenu, visoki predstavnici izvršne vlasti zaštite od neprijatnog pominjanja njihovih imena u kontekstu pokušaja da se utiče na iskaze okrivljenih.

Iz te želje, Sud se upetljao u beskrajna, protivrečna, neverovatna i zapletena obrazlaganja, ali i nezakonite postupke, kao što je uskraćivanje strankama da se upoznaju sa sadržinom spisa.

Sve ovo jasno se vidi se iz nekoliko rasprava sa glavnog pretresa, decembra 2006. i marta 2007, zatim naše molbe Sudu za uvid u spise, te naše pritužbe predsedniku Okružnog suda – koje slede u nastavku ovog Dodatka, uz kopiju članka iz „Vremena“ Miloša Vasića, u kome se otkrivaju relevantni delovi razgovora između Biljane Kajganić i Dejana Milenkovića – Bagzija.

1

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 26. DECEMBRA 2006. GODINE

Adv. Srđa Popović: Ja bih predložio samo dva–tri dokaza kojima bi se proverili istinitost iskaza svedoka saradnika Dejana Milenkovića. Naime, ja bih predložio da se izvede dokaz čitanjem članka novinara Miloša Vasića objavljenog pod naslovom „Prisluškivanje Dejana Milenkovića Bagzija“ u broju 714 nedeljnika „Vreme“ od 9. septembra 2004. godine. Zatim, na istu okolnost bih predložio da se izvede dokaz saslušanjem svedoka Bore Banjca, nekadašnjeg načelnika UBPOK, sada, mislim, načelnika OUP Čukarica. Pa bih predložio da se izvede dokaz uvidom u transkripte od strane UBPOK presretnutih razgovora između svedoka saradnika Dejana Milenkovića i Biljane Kajganić u periodu april, maj, jun 2004. godine i, na kraju, da se izvede dokaz čitanjem transkripta u kome se pominju imena Dragana Jočića i Radeta Bulatovića, s tim da bi se po potrebi preslušao i zvučni snimak tog razgovora. Ovo sve predlažemo na posebnu okolnost provere

onog dela iskaza svedoka saradnika Dejana Milenkovića u kome on poriče postojanje razgovora takve sadržine između njega i Biljane Kajganić. Samo bih kratko obrazložio ovaj pedlog. Mislim da vam je svima poznato da je objavljen ovakav jedan tekst u listu „Vreme“ i da se tu citira transkript prema kome bi advokat Biljana Kajganić podstrekavala svedoka da lažno optuži izvesna lica, a iz koga bi takođe proizlazilo da ministar [unutrašnjih poslova] Dragan Jočić i direktor BIA Rade Bulatović pokušavaju nezakonitim putem da utiču na postupak dokazivanja u ovom predmetu. Na glavnom pretresu 24. novembra 2006. godine, kolega Danilović je pokušao da [o tome] pita svedoka saradnika i on je porekao istinitost ovog transkripta. Konkretno, on kaže: „Nikada nisam razgovarao sa Biljanom Kajganić ni o Radetu Bulatoviću, ni o Vojislavu Koštunici.“ To je na strani 88 tog zapisnika. Predloženim slušanjem originalnog zvučnog snimka i upoređivanjem sa onim što je objavio list „Vreme“ utvrdilo bi se da takvi razgovori jesu vođeni i da je transkript obavljen u „Vremenu“ po sadržini autentičan, a da svedok saradnik ne govori istinu. Da bi smo utvrdili da [je] ovaj zvučni snimak razgovora između svedoka saradnika Dejana Milenkovića i Biljane Kajganić naređen, snimljen i dostavljen Okružnom sudu i specijalom tužiocu u skladu sa ZKP, te da je kao takav podoban da bude izveden kao dokaz, predložili smo saslušanje tadašnjeg načelnika UBPOK Boru Banjca. Istakao bih samo još neke posebne razloge koji ukazuju na potrebu proveravanja iskaza ovog svedoka, kome treba da budu oproštena mnogobrojna i teška krivična dela pod uslovom da govori istinu i da ništa ne prećutkuje. Prvo, radi se o svedoku koji je po sopstvenom priznanju ranije i u drugim prilikama pokazao punu spremnost da iznese lažne optužbe. Naravno, mislim na ono što je govorio o optuživanju pokojnog premijera Zorana Đinđića za trgovinu drogom. Drugo, po priznanju samog svedoka, isto lice, Biljana Kajganić, podstrekavala ga je da u telefonskim razgovorima lažno optužuje i druga lica, Čedomira Jovanovića i Vladimira Popovića, za učešće u atentatu. I treće, u tom razgovoru, prema transkriptu

objavljenom u „Vremenu“, Biljana Kajganić pominje pokušaj dvojice visokih državnih funkcionera da nezakonito utiču na tok ovog postupka, a poznato je da su ista ta dva funkcionera ostvarila tajne i nezakonite kontakte i sa drugim učesnicima u postupku, tu mislim na susret ministra Jočića i Radeta Bulatovića sa prvookrivljenim po njegovoj predaji i bez dozvole predsednika Veća. I na kraju, samo da izbegnem jedan nesporazum, kada je advokat Danilović ispitivao o ovome svedoka saradnika, predsednica Veća ga je prekinula ovakvom primedbom: „Nemojte da širite temu. Sve što znate možete da podnesete krivičnu prijavu, pa da se to raspravi.“ To je na strani 89 ovog zapisnika od 24. novembra. Sada ja pretpostavljam da se tu mislilo na krivičnu prijavu protiv Biljane Kajganić za eventualno podstrekavanje na lažno prijavljivanje. Ali nas uopšte ne interesuje Biljana Kajganić ni njena krivica. Nas interesuje da li su visoki funkcioneri izvršne vlasti pokušavali i nastojali da utiču na to da se u ovom postupku ne otkrije istina i, ako su takvi pokušaji postojali, zašto se oni vrše i kakvi zaključci mogu da se izvuku odatle. Mislim da je nemoguće da mi tako sterilizujemo ovaj postupak jer javnost ovaj postupak već zove postupak za ubistvo Zorana Đinđića. Ovo nije, ovim se okrivljenima ne stavlja na teret — delo protiv života i tela. Oni odgovaraju za — delo protiv ustavnog poretka, ugrožavanje ustavnog poretka i bezbednost zemlje. To je jedno politički motivisano delo, ono se dešava u jednom političkom ambijentu, ciljevi koji ih motivišu su politički i mi ne možemo da vodimo ovaj postupak tako što ćemo se ograničiti isključivo na kriminalističke aspekte samog ubistva. Ne da mi na ovaj način širimo temu, nego bi ona bila nedozvoljeno sužena ako bi[smo] vodili postupak tako da nas uopšte ne interesuju one činjenice koje se tiču namera okrivljenih, političkih namera i političkog ambijenta u kome se to dešavalo. Hvala.

(strane 12–14)

K.p. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 20. MARTA 2007. GODINE

ODBIJA SE predlog punomoćnika oštećenih, advokata Srđe Popovića, da se u dokaze uvrsti a zatim i izvede kao dokaz čitanje transkripta i preslušavanje audio-zapisa presretnutih razgovora tada optuženog Dejana Milenkovića, a sada svedoka saradnika i njegovog tadašnjeg branioca, advokata Biljane Kajganić, a o kojim razgovorima se piše u periodu maja meseca 2004. godine, pominju se u tekstu novinara Miloša Vasića u nedeljniku „Vreme“ broj 714 od 9. septembra 2004. godine, radi se o tekstu sa naslovom „Saradnici, advokati i stari drugari“. Ovo iz sledećih razloga: Veće je pribavilo sve naredbe koje su donete od strane istražnih sudija Okružnog suda i po našim mogućnostima za saznanje dobili smo ukupno 5 naredbi. Naredbe su donete na osnovu člana 232. i člana 233. ZKP. Svima vam je poznato da su transkripti dela ovih razgovora zajedno sa jednim delom CD poslati na ruke tadašnjem predsedniku Veća — sudiji Marku Kljajeviću, bez zavođenja u sudski upisnik pisarnice, kako to predviđa Sudski poslovnik, i bez unošenja ovih materijala u popise spisa predmeta KP. br. 5/03. Čuli ste da je zamenik specijalog tužioca, nakon predloga punomoćnika oštećenih na glavnom pretresu a na pitanje predsednika Veća, izjavio da ranije nije pročitao i nije video ove transkripte niti da ih je čuo. Kao što sam rekla, Veće je pribavilo naredbe koje su donete od strane istražnih sudija, naredbe su donete na osnovu člana 232, u vezi s članom 233. Od ovih nekoliko naredbi samo jedna naredba doneta je od strane istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, i to pod brojem Kri. 219/04, i odnosi se na tada optuženog Dejana Milenkovića. Ostale naredbe donete su

prema licima koja nisu obuhvaćena optužnicom specijalnog tužioca po kojoj mi vodimo ovaj postupak, niti je protiv tih lica tokom ovog našeg saznanja i traganja za njima vođen krivični postupak. Naredba [u odnosu na] Dejana Milenkovića ima neke formalne nedostatke, a jedan od osnovnih nedostataka, to je naredba 219/04, je ste taj što naredba ne sadrži datum kada je doneta, a što je veoma bitno da bi se mogao ceniti početak roka trajanja ove mere i zakonitost sprovođenja iste, to jest dužina trajanja roka u skladu sa odredbama ZKP. Veće je pokušalo i posrednim putem da utvrdi datum donošenja ove naredbe, a radi utvrđivanja početka roka trajanja mere slušanja telefonskih razgovora optuženog Dejana Milenkovića, pa je izvršilo uvid u predlog MUP koji je upućen Okružnom javnom tužiocu, zatim predlog zamjenika okružnog javnog tužioca istražnom sudiji i datumom preuzimanja ove naredbe od strane ovlašćenih službenika MUP radi utvrđivanja početka vremena trajanja ove naredbe. Tim posrednim putem došli smo do zaključka, a što se može proveriti, da je eventualni početak trajanja ove mere mesec jul, i to početak meseca jula 2004. godine, najpre od 2. ili 3. jula, znači, ne u periodu koji se pominje u tekstu Miloša Vasića: maj, jun i april 2004. Materijal koji je pribavljen u odnosu na lica koja nisu obuhvaćena ovom optužnicom i protiv kojih nije vođen krivični postupak ne može se za sada koristiti kao dokaz, imajući u vidu odredbe Zakonika o krivičnom postupku a iz sledećih razloga: odredbom člana 232. Zakonika o krivičnom postupku, u stavu 1, kaže se da istražni sudija na pismeni i obrazloženi predlog državnog tužioca može narediti nadzor i snimanje telefonskih i drugih razgovora ili komunikacija drugim tehničkim sredstvima i optička snimanja lica za koje postoje osnovi sumnje da su sama ili sa drugim licima izvršila krivična dela i to protiv ustavnog uređenja ili bezbednosti Savezne Republike Jugoslavije, protiv čovečnosti i međunarodnog prava sa elementima organizovanog kriminala, i to: falsifikovanje i pranje nov-

ca, novlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, nedozvoljena trgovina oružjem, municijom ili eksplozivnim materijama, trgovina ljudima, davanje i primanje mita, iznuda i otmice. Mere iz stava 1. ovog člana određuje istražni sudija obrazloženom naredbom. U naredbi se navode podaci o licu protiv kojeg se mera primenjuje, osnovi sumnje, način sprovođenja, obim i trajanje mere. Mere mogu trajati najduže 3 meseca, a zbog važnih razloga mogu biti produžene još za 3 meseca. Izvođenje mera se prekida čim prestanu razlozi za njihovu primenu. Naredbu istražnog sudije izvršava organ unutrašnjih poslova. Poštanska, telegrafska i druga preduzeća, društva i lica registrovana za prenošenje informacija dužna su da organima unutrašnjih poslova omoguće izvršenje mere iz stava 1. ovog člana. Snimanje iz stava 1. ovog člana mogu se po naredbi istražnog sudije obaviti i u prostorijama koje nisu stanovi. Odredbom člana 233. Zakonika o krivičnom postupku i to stavom 1 propisano je da po izvršenju mere iz člana 232. ovog Zakonika organi unutrašnjih poslova će dostaviti istražnom sudiji izveštaj i snimke. Istražni sudija može odrediti da se snimci dobijeni upotrebom tehničkih sredstava u celini ili delimično prepisu i opišu. Istražni sudija će pozvati državnog tužioca da se upozna sa materijalom dobijenim upotrebom mera iz člana 232. ovoga Zakonika. Ako podaci dobijeni primenom mera iz člana 232. nisu potrebni za vođenje krivičnog postupka ili ako državni tužilac izjavi da protiv osumnjičenog neće zahtevati vođenje postupka, sav prikupljeni materijal će se uništiti pod nadzorom istražnog sudije. Istražni sudija će o tome sačiniti zapisnik. Ako je u primeni mera iz člana 232. ovog Zakonika postupljeno suprotno odredbama ovog Zakonika ili naredbi istražnog sudije, na prikupljenim podacima se ne može zasnivati sudska odluka. Na dobijene podatke i obaveštenja shodno će se primenjivati odredbe člana 99. ovog Zakonika, odredbe člana 178, stav 1, člana 273, stav 4, člana 337, stav 3, i člana 374, stav 4. ovog Zakonika. U slučaju iz

stava 3. i 4. ovog člana podaci se smatraju službenom tajnom. Prema tome, ne postoje za sada formalni uslovi da se ovaj materijal uvrsti u dokaze a sa napred iznetih razloga. Moram naglasiti da iz spisa predmeta i naredbi koje su dostavljene ovom Veću, a koje sam pribavila i preko Okružnog tužilaštva u Beogradu, postoji službena beleška iz koje se vidi da je materijal koji je dostavljen sudiji Marku Kljajeviću sutradan dostavljen na ruke u Specijalno tužilaštvo nekome od zamenika, gde stoji samo paraf da je primljen i ja se, nadalje, na te okolnosti ne mogu izjasniti šta je sa tim bilo. Jedino je nesporno da za sada nemam izeštaj o tome šta je bilo sa materijalom koji je nastao u odnosu na lica koja nisu na ovoj optužnici, to jest nemam podatak da li je Okružno tužilaštvo odlučilo da li će se protiv tih lica voditi krivični postupak ili ne, niti podatak da je istražni sudija prikupljeni materijal uništio pod njegovim nadzovom. Znači, da li je o tome sastavljen zapisnik. Veće smatra da u konkretnom slučaju u odnosu na ova lica ne postoje formalni uslovi da se ovaj materijal uvrsti u dokaze i da se u tom slučaju ima primeniti odredba člana 233, stav 4. i 5. Zakonika o krivičnom postupku. Veće smatra da se ne može uvrstiti u dokaze nešto što ne ispunjava formalne uslove da bi postalo dokaz jer se na dokazu koji nije pribavljen na zakonit način ne može zasnivati sudska odluka. Naime, svima je jasno da su podaci o licima koja se prisluškuju a za koje su postojali osnovi sumnje o kojima nije odlučeno da li će se goniti ili se neće goniti i dalje predstavljaju službenu tajnu dok o tome ne odluči okružni tužilac koji je tražio izvršenje ovih mera. Ceneći sve napred izneto, Veće obaveštava sve prisutne da će se ova naredba iz člana, po naredbi 219, nalaziti u spisima, da će moći da se izvrši uvid u pogledu njenih formalnih nedostataka, a ostale naredbe vratićemo istražnom sudiji pa istražni sudija neka dalje postupa sa njima onako kako zakon predviđa i dostavi ih okružnom tužiocu na razmatranje. Prema tome, vratićemo i te transkripte koji se odnose na ove

mere. To bi bilo ono u vezi s transkriptima. Da li ima neko nešto da primeti? Izvolite.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Meni se čini da se tu radi o ovoj naredbi 219, je l' tako, istražnog sudi-je Zorana Đorđevića?

Predsednik Veća: Jeste.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: I Vi kažete to je jedina naredba koju je izdao istražni sudija.

Predsednik Veća: Molim?

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: I to je jedi-na naredba koju je izdao istražni sudija?

Predsednik Veća: Ne, jedina naredba u odnosu na Dejana Milenkovića.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Koju je izdao istražni sudija?

Predsednik Veća: Da.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Pa ja bih predložio da se izvede dokaz čitanjem ove informacije Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala 23685/04 od 17. septembra 2004. godine, koju je potpisao načelnik Uprave Dragan Spasić, o tome da se radilo o još jednoj naredbi koju je izdao istražni sudija, ali je istražni sudi-ja Dragan Lazarević, takođe u odnosu na Dejana Milenkovića, i ona nosi broj 164/04.

Predsednik Veća: Kolega, sasvim sigurni budite, mi ćemo sve iskopirati zbog drugostepenog organa da se to što je objavio sudija Lazarević odnosi na Dejana Milenko-vića. Ja, nažalost, evo, radi informacije svih, moram da kažem da se sve te naredbe koje je predložio okružni tužilac vode pod njihovim Kt. br. 61/03, bez obzira koja su lica slušana, a ovu informaciju ćemo združiti sa spisima pa ćemo o njoj dalje odlučivati. Da li zamenik specijalnog tužioca nešto ima da kaže u vezi sa ovim informacijama koje predlaže punomoćnik oštećenih? Branilac prvooptu-ženog Ulemeka? Izvolite.

Adv. Slobodan Milivojević: Predsedniče, Vi ste nas danas već izvestili da ćete dostaviti kompletni, tajni deo spisa Javnom tužilaštvu, ali ja imam sugestiju.

Predsednik Veća: Istražnom sudiji, pa onda posle po Zakonu.

Adv. Slobodan Milivojević: Istražnom sudiji, pa onda posle.

Predsednik Veća: U odnosu na druga lica.

Adv. Slobodan Milivojević: Ali ja imam predlog da Vi sve ovo što ste prikupili od dokumentacije vezano za te transkripte dostavite Okružnom javnom tužilaštvu da preduzme mere i pokrene pretkrivični ili krivični postupak protiv lica koja su izvršili krivično delo nedozvoljenog snimanja i prisluškivanja. Neka se utvrdi ujedno, imamo tu Miloša Vasića koji je to pisao, verovatno čovek zna od koga je dobio te transkripte i ko je to uspeo neovlašćeno da snima tuđe razgovore.

Predsednik Veća: Samo da se razumemo, materijal i transkripti nisu se dostavili sudiji Marku Kljajeviću u odnosu na druga lica koja su osumnjičena u ovom postupku, znači govori se o naredbi 219/04 koja je dostavljena i objasnila sam način na koji je ta naredba dostavljena, zbog čega je to urađeno tako, to ne znam, to neko drugi treba da objasni. Inače taj deo materijala nikad nije dostavljen ovome Veću ni u prošlom sastavu ni u sadašnjem sastavu. Sada smo bili primorani da taj materijal tražimo i našli smo ga ovako kako jeste, o njemu odlučili onako kako Zakon predviđa, a šta će uraditi istražni sudija i tužilac, a posebno imajući period koji je punomoćnik oštećenih predložio da se izvede ova mera, pominje se april, maj, jun mesec i, ovaj, razgovori Dejana Milenkovića i njegovog branioca advokata Biljane Kajganić. To da se potpuno razumemo šta je bilo strogo predmet našeg razmatranja. Mi ne možemo razmatrati za lica o čijoj sudbini nije odlučeno nakon izvršenog slušanja. Eto, to je to. Evo, na intervenciju člana Veća, takođe obaveštavam sve sudije koje su se obraćale ovom predsedniku Veća da se dostave određeni transkripti, i za određeni vremenski period to će sve biti [dostupno], materijal se ne nalazi kod nas, kao što sam rekla, naredbe se trenutno nalaze kod nas po našem zah-

tevu, isfotokopiraćemo ih radi drugog stepena da se to ima u vidu u odnosu na lica koja nisu na ovoj optužnici, prema tome, to važi i za kolege pred čijim većima se vodi krivični postupak između nekih drugih lica, da se ubuduće sa zahtevima oko dostave materijala transkripta i ostalog obraćaju nadležnom istražnom sudiji Okružnog suda ili Okružnom javnom tužilaštvu u Beogradu, a ne ovom Veću, jer ja zaista neću skupljati dopise i preformirati materijal, niti od specijalnog tužioca koji mi traži, a imaju dokaz u spisima da su to dobili. Ako je sudija Kljajević dobio 20. jula 2004, Specijalno tužilaštvo je 21. jula 2004. godine dobilo taj materijal, i postoji paraf i službena beleška da je to primljeno na ruke u Specijalnom tužilaštvu. Eto toliko o transkriptima. Dalje, sa time smo završili. Izvolite, šta ste hteli?

Adv. Slobodan Milivojević: Predsedniče, ja sam želeo samo da se izjasnim da biste dobro razumeli. Nije u interesu, moja inicijativa niti moj predlog da se utvrdi bilo šta vezano za lica koja se pojavljuju u tom transkriptu. Moj osnovni interes je da se štiti zakon ako je nezakonito vršeno prisluškivanje.

Predsednik Veća: Pa, nemojte sad komentarisati odluke Veća, ja nisam rekla da je nezakonito prisluškivanje, ja sam samo rekla u odnosu na naredbu 219/04 da ima formalnih nedostataka i da iz tih razloga ne može biti korišćena u postupku. Svima je jasno da znate i Zakon kako predviđa da naredba mora imati datum kada se počinje sa slušanjem jednog lica i da bi se obezbedila kontrola, i to je osnovno ljudsko pravo, zna se, Zakon predviđa 3 meseca i plus još 3 meseca, nije doneta po odredbi člana 504-lj, doneta je na osnovu člana 232, to smo sve imali u vidu, na osnovu toga smo odlučili, i na ovo pitanje se više nećemo zadržavati. Sve ostalo ćete moće u nekom drugom postupku.

Adv. Slobodan Milivojević: Sudija, hvala Vam što ste me prekinuli ali...

Predsednik Veća: Nemojte dalje komentarisati, ja čitam odluku Veća.

Adv. Slobodan Milivojević: Ja [se] iskreno nadam da to treba, krajnje je vreme da svako vodi računa o tome šta kaže i šta uradi, da vodi računa o tome da bude zakonito a ne protivzakonito, i zbog toga je bila moja sugestija, no, hvala Vam lepo.

Predsednik Veća: Pa, ne znam sad ste pominjali nešto što nije bilo predmet razmatranja ovog Veća niti imena ljudi niti prezimena, niti njihove funkcije, nego jednostavno smo se držali Zakona da li nešto može biti uvršćeno kao dokaz ili ne, da li ispunjava osnovne formalnopravne uslove da bi bilo dokaz ili ne. Ja se dalje u to ne upuštam, niti se Veće u to dalje upuštalo. Dalje idemo na ostale predloge.

(strane 41–46)

3

Veće je donelo

R E Š E N J E

ODBIJA SE predlog punomoćnika oštećenog, advokata Srđe Popovića, za čitanje članka u nedeljniku „Vreme“ broj 714 od 9. septembra 2004. godine autora Miloša Vasića, sa naslovom „Saradnici, advokati i stari drugari“, na okolnosti da je u prisluškivanom razgovoru — znači, tadašnjeg branioca i u to vreme okrivljenog Dejana Milenkovića, koji je sada svedok saradnik, i njegovog branioca advokata Biljane Kajganić — ista ovome govorila da je postigla dogovor da on bude svedok, da je to sredila sa starim drugarima, sa razloga što smatramo da izvođenje ovog dokaza nije valjano i nije moguće, s obzirom da je Veće odbilo predlog da se u dokaze uvrsti prikupljeni materijal koji je nastao prilikom prisluškivanja razgovora Dejana Milenkovića, a imajući u vidu period u kome je doneta naredba za njegovo prisluškivanje i vremenski period koji se pominje u tekstu nedeljnika „Vreme“ jer po ovoj naredbi nismo imali

mogućnosti da se utvrdi o kojim se to licima radi, koja se nalazi u spisima. Imajući u vidu period kada je naredba doneta, postoji eventualno mogućnost da se ta lica pominju prilikom presretnutih razgovora koje je Dejan Milenković vodio sa njima. Takođe, to se odnosi posebno na onaj deo gde se napominje u ovom nedeljniku da se iz tih transkripta vidi da se pominju imena Dragana Jočića i Radeta Bulatovića i u kome se u nedeljniku „Vreme“ citira transkript prema kome bi advokat Biljana Kajganić podstrekavala svedoka da lažno optuži izvesna lica i iz koga bi takođe proizilazilo da ministar Jočić i direktor BIA Rade Bulatović pokušavaju nezakonitim putem da utiču na postupak dokazivanja u ovom predmetu. Sud ne može da uvaži ovome zahtevu jer upravo postoje zakonske prepreke da se ti transkripti i presretnuti razgovori, prikupljeni audio zapisi ne mogu koristiti na zakonit način jer je tačno propisana procedura na koji način se postupa sa pribavljenim materijalom, što znači da taj materijal predstavlja službenu tajnu u odnosu na lica koja su prisluškivana a protiv kojih nije odlučeno da će se voditi krivični postupak ili ne, i na taj način ti materijali se i ne mogu koristiti u ovom postupku, mada Sudu zaista nisu ni dostavljeni.

Veće je donelo

R E Š E N J E

Da se ODBIJE predlog punomoćnika oštećenih da se u dopunu dokaznog postupka u svojstvu svedoka sasluša tadašnji načelnik Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala Boro Banjac, da bi iz njegovog iskaza utvrdilo da je ovaj zvučni snimak razgovora između tada okrivljenog Dejana Milenkovića, a sada svedoka saradnika, i njegovog branioca tadašnjeg advokata Biljane Kajganić, naređen, snimljen i dostavljen Okružnom sudu i specijalnom tužiocu u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, jer upravo

ovo Veće je imalo u vidu naredbe koje su donele istražne sudije prema svedoku saradniku a tada optuženom Dejanu Milenkoviću i prema drugim licima, te prema tome o zakonitosti tih naredbi u ovom postupku odlučuje Veće. Takođe je **odbijen** predlog na okolnosti da li je te transkripte razgovora tadašnji načelnik Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala poslao premijeru dr Vojislavu Koštunici, ministru unutrašnjih poslova Draganu Jočiću, ministru pravde Zoranu Stojkoviću, načelniku Javne bezbednosti generalu Miroslavu Miloševiću, jer u tom delu ovaj svedok nije bitan i ne doprinosi razjašnjenju činjenica koje su vezane za ovu optužnicu u odnosu na krivičnopravni događaj. Veće smatra da, ukoliko postoje ovakve indicije koje su javno predložene i za koje se saznalo pre nego što su iznete pred ovim Većem, da postoji obaveza nadležnih organa, pa i Tužilaštva, i njihova mogućnost da određena lica budu saslušana u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku ili kao građani ili kao osumnjičeni ili da mogu dati svoje izjave u nekom drugom krivičnom postupku, a imajući u vidu da su ovo sve okolnosti koje su nastale posle izvršenog krivičnog dela i to u dužem vremenskom periodu i koje nemaju direktno nikakve veze sa predmetom krivičnog postupka, jer naš zadatak je da izvršimo proveru spornih činjenica koje su vezane za optužnicu i ovaj krivičnopravni događaj i događaje koji su im neposredno prethodili i neposredno nakon izvršenja ovog krivičnog dela. To bi bilo za sada sve, samo da proverim šta još imamo.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Oprostite, ali Vi, Vi tu imate u vidu samo jednu od ove dve narebe, je l' tako? U svim tim, u celom tom obrazloženju...

Predsednik Veća: Nisam Vas razumela, da li...?

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Imate u vidu samo jednu od ove dve naredbe koje su postojale?

Predsednik Veća: Ja samo jednu, a to je 219, to govorim.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Dobro, hvala Vam.

Predsednik Veća: O 219. Ove druge ne mogu razmatrati, odnose se na druga lica i za sada su službena tajna.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Ne, ne, odnose se na Milenkovića, što se vidi iz ovog dokumenta koji sam Vam predočio.

Predsednik Veća: Da, ali period je sporan. Ja mislim da se ja i Vi uopšte ne razumemo. Po naredbi 219/04, to je jedna jedina naredba kojom je naređeno slušanje Dejana Milenkovića, sve ostale naredbe se odnose na druga lica. Da li se u tim presretnutim razgovorima pominju ova lica ja to ne znam, o tome tužilac još nije odlučio i to još uvek predstavlja službenu tajnu dok tužilac ne odluči o tome, to Zakon tako.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Iz dokumenta koji sam Vam dao pre 10 minuta je očigledno da je i druga naredba upravljena prema Dejanu Milenkoviću, to proizilazi odatle, ja ne znam odakle Vi dobijate svoje informacije?

Predsednik Veća: Videćete iz spisa, pa ja ne znam šta proizilazi odakle, ja imam samo ono što je meni dostavljeno od strane Okružnog suda.

Punomoćnik oštećenih adv. Srđa Popović: Ja Vam kažem šta je meni dostavljeno od strane UBPOK i ako tu postoji neka protivrečnost, onda ona mora da se razreši.

(strane 53–55)

4

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 22. MARTA 2007.

Glavni pretres nastavljamo čitanjem informacije MUP Republike Srbije koju će pročitati član Veća sudija Radmila Dragičević–Dičić, a koji je predložio punomoćnik oštećenih, priložio je juče.

Sudija Radmila Dragičević–Dičić: Konstatovali smo da je ta informacija od 17. 9. 2004. godine i tekst glasi:

INFORMACIJA MUP REPUBLIKE SRBIJE

Nastavljajući rad na razjašnjavanju svih okolnosti i činjenica vezanih za ubistvo predsednika Vlade Republike Srbije, dr Zorana Đinđića, Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala, između ostalih aktivnosti u skladu sa odredbama člana 232. Zakonika o krivičnom postupku, primenjivala je specijalne mere istražne tehnike, nadzor i snimanje telefonskih razgovora prema Dejanu Milenkoviću, zvanom Bagzi. Mere nadzora i snimanja telefonskih razgovora primenjivane na osnovu naredbi istražnih sudija Okružnog suda u Beogradu, Kri. pov. 219/04 od 2.7.2004. godine, a po zahtevu Okružnog javnog tužilaštva u Beogradu broj 61/03. Ovu naredbu izdao je istražni sudija Okružnog suda u Beogradu, Zoran Đorđević, i na osnovu nje vršeno je presretanje komunikacija vođenih mobilnim telefonom Grčka mobilna telefonija, dat broj, koji je korišćen od strane Dejana Milenkovića zvanog Bagzi. Kri. pov. 164/04 od 14. 5. 2004. godine, a po zahtevu Okružnog javnog tužilaštva u Beogradu broj 61/03. Ovu naredbu izdao je istražni sudija Okružnog suda u Beogradu Dragan Lazarević i na osnovu nje vršeno je presretanje komunikacija vođenih mobilnim telefonom Grčka mobilna telefonija, dat broj, koji je takođe korišćen od strane Dejana Milenkovića zvanog Bagzi. U skladu sa odredbama člana 233. ZKP, dana 20. 7. 2004. godine, navedenim istražnim sudijama dostavljen je materijal prikupljen primenom mera nadzora i snimanja telefonskih komunikacija radi eventualne dalje upotrebe u krivičnom postupku. Materijal je u Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, dostavio UBPOK dopisima 11 broj 230–33893340/04. Prilikom predaje audio zapisa istražni sudija Okružnog suda u Beogradu Zoran Đorđević je od radnika Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala

zahtevao da mu se dostave i svi transkripti razgovora koji su vođeni preko mobilnih telefona, dat broj mobilnog telefona u Grčkoj, što je i urađeno istog dana uz propratni broj 2303388/04. Raspoloživa saznanja ukazuju da je navedeni materijal od strane navedenih sudija dostavljen Specijalnom odeljenju Okružnog suda za organizovani kriminal i specijalnom tužiocu za organizovani kriminal na dalju nadležnost. Novinar nedeljnika „Vreme“ Miloš Vasić je u brojevima nedeljnika „Vreme“ 714 i 715, pod naslovima „Saradnici, advokati i stari drugari“ i „Šta je ko demantovao, a šta nije“, iznosio delove presretanih razgovora u delovima navedenih novinskih članaka. Novinar Vasić je iznosio neistine i pravio i određene konstrukcije. Slična situacija sa curenjem podataka, koji su prikupljeni od strane policije i u skladu sa odredbama ZKP dostavljeni pravosudnim organima iz pravosuđa, dešavala se i ranije. Tako su, na primer, nedeljnik „Vreme“ a i više dnevnih novina objavljivali informacije vezane za Dragoljuba Markovića, vlasnika preduzeća „Krmivo produkt“, u vezi sa trgovinom konjima, koji su bili predmet krivičnog dela, informacije vezane za aferu Kolesar—Janjušević, „šećernu aferu“, i druge. Prilog: tri dopisa Okružnom sudu, izveštaj UBPOK, novinski članci objavljeni u nedeljniku „Vreme“, izvod iz ZKP za član 232. i 233.

(str. 57–59)

5

OKRUŽNOM SUDU U BEOGRADU

Posebnom odeljenju za organizovani kriminal
Ustanička ulica, Beograd

Beograd, 9. marta 2007. godine
Oznaka spisa: Kp 5/03

PREDMET: Molba za uvid u spise predmeta

Molim Sud da nam omogući uvid u transkripte presretnutih telefonskih razgovora između svedoka saradnika DEJANA MILENKOVIĆA i advokata BILJANE KAJGANIĆ koji se nalaze u spisu gore navedenog predmeta.

Danas smo pokušali da ostvarimo uvid u ove transkripte, ali nam je u pisarnici rečeno da to nije moguće. Pošto su, koliko nam je poznato, ovi transkripti deo spisa (ne postoji odluka o njihovom eventualnom izdvajanju), molimo da nam se omogući uvid u iste.

Katarina Kostić, adv. s.r.
Srđa Popović, adv., s.r.

6

K.p. br. 5/03

TRANSKRIPT AUDIO ZAPISA S GLAVNOG PRETRESA
ODRŽANOG DANA 19. MARTA 2007. GODINE

Adv. Srđa Popović: Samo da iskoristim ovu pauzu u postupku.

Predsednik Veća: Možete.

Adv. Srđa Popović: To je kratka jedna stvar. Hteo sam da pitam da li bismo mogli da dobijemo objašnjenje iz kojih razloga zastupnicima oštećenih tokom prošle sedmice nije dozvoljen uvid u transkripte ovih presretanih razgovora?

Predsednik Veća: Dozvolite, radićemo na tome. Ja sam rekla vašoj saradnici, pitanje je da li su transkripti, to ću dati objašnjenje sutra, molim vas. Ne mogu vam dozvoliti uvid u nešto, u odnosu na neka lica koja nemaju veze sa ovim postupkom, i pitanje, nije materijal kod mene, znate.

Adv. Srđa Popović: Je li to deo spisa ili nije deo spisa?

Predsednik Veća: Dobićete objašnjenje koliko sutra. Ja sam to planirala danas, ali zbog svojih specijalnih porodičnih obaveza zaista ne mogu to da vam kažem. O tome će Veće doneti odluku i sutra saopštiti nakon saslušanja svedoka. To ste trebali da pitate specijale tužioce, i jednog i drugog, i

uopšte Tužilaštvo, kod njih je taj materijal trebalo da bude, znate. Ja se bavim istragom i tragam gde je to.

Adv. Srđa Popović: Ja sam pošao od toga da je to deo spisa. Ako je to deo spisa, imam pravo uvida u njega. Ako nije deo spisa, onda nam objasnite zašto nije deo spisa.

Predsednik Veća: To ćemo objasniti sutra. Nećete dugo čekati.

(strana 41)

7

PREDSEDNIKU OKRUŽNOG SUDA U BEOGRADU

PREDMET: Kp 5/03 Opt. Milorad ULEMEK i dr. zbog
krivičnog dela iz člana 122. OKZ

Kao zastupnik oštećene RUŽICE ĐINĐIĆ u gornjem
predmetu, ovim izjavljujem

P r i t u ž b u

Na rad sudije Posebnog odeljenja toga Suda NATE
MESAREVIĆ, koja mi je kao zastupniku oštećene neza-
konito, protivno odredbi člana 170. ZKP, stav 1, uskratila
uvid u spis Kp 5/03.

O b r a z l o ž e n j e

Početkom marta o. g., preko svoje saradnice, advoka-
ta Katarine Kostić, pokušao sam da izvršim uvid u tran-
skripte presretnutih razgovora svedoka saradnika Dejana
Milenkovića i advokata Biljane Kajganić. U pisarnici nam
je rečeno da po naredbi predsednice Veća za to moramo
da podnesemo molbu. To smo i učinili 9. marta o. g.

Posle nekoliko dana nam je u pisarnici rečeno da
traženi uvid ne možemo da izvršimo i uprkos daljih
pokušaja uvid u taj deo spisa nam je i dalje uskraćivan.

Na glavnom pretresu 19. marta pokušao sam da dobijem odgovor na razloge zbog kojih nam se to uskraćuje i pre svega na ključno pitanje da li su ti transkripti deo spisa.

Prema transkriptu audio zapisa glavnog pretresa od 19. marta o. g. (strana 41) taj dijalog je izgledao ovako:

„Adv. Srđa Popović: To je kratka jedna stvar. Hteo sam da pitam da li bi mogli da dobijemo objašnjenje iz kojih razloga zastupnicima oštećenih tokom prošle sedmice nije dozvoljen uvid u transkripte ovih presretanih razgovora?

Predsednik Veća: Dozvolite, radićemo na tome. Ja sam rekla vašoj saradnici, pitanje je da li su transkripti, to ću dati objašnjenje sutra, molim vas. Ne mogu vam dozvoliti uvid u nešto u odnosu na neka lica koja nemaju veze sa ovim postupkom, i pitanje. Nije materijal kod mene, znate.

Adv. Srđa Popović: Je li to deo spisa ili nije deo spisa?

Predsednik Veća: Dobićete objašnjenje koliko sutra. Ja sam to planirala danas, ali zbog svojih specijalnih porodičnih obaveza zaista ne mogu to da vam kažem. O tome će Veće doneti odluku i sutra saopštiti nakon saslušanja svedoka. To ste trebali da pitate specijalne tužioce, i jednog i drugog, i uopšte Tužilaštvo, kod njih je taj materijal trebalo da bude, znate. Ja se bavim istragom i tragam gde je to.“

Na glavnom pretresu održanom sutradan, predsednica Veća je dala sledeći odgovor na to pitanje (sledi izvod iz transkripta audio zapisa sa pretresa od 20. 03. — str. 41):

„Svima je poznato da su transkripti dela ovih razgovora zajedno sa jednim delom CD poslati na ruke tadašnjem predsedniku Veća — sudiji Marku Kljajeviću, bez zavođenja u sudski upisnik pisarnice, kako to predviđa sudski poslovnik, i bez unošenja ovih materijala u popise predmeta Kp. br. 5/03.“

Iako nisam dobio direktan i jasan odgovor na postavljeno pitanje, ovim odgovorom se sugerise da transkripti nisu deo spisa jer nisu predati pisarnici i zavedeni u upisnik.

Međutim, ovakvo obrazloženje je netačno. Svi mediji u Srbiji su 26. januara 2007. godine preneli informaciju da je dan ranije, 25. januara 2007. godine, Marko Kljajević, citiram, „predao pisarnici Specijalnog suda transkripte i diskete sa snimcima prisluškivanih razgovora svedoka saradnika Dejana Milenkovića – Bagzija i njegove nekadašnje advokatice Biljane Kajganić, saznaje „Blic“ u sudu“ (prilog: objava vesti iz lista „Blic“ i sa web sajta B92 od 26. 01. 2007).

Dakle, taj materijal jeste predat pisarnici i jeste, ili je morao biti uredno zaprimljen i zaveden, u skladu sa odredbama Glave XIII Sudskog poslovnika („Sl. glasnik RS“, br. 65/2003, 115/2005, 4/2006 – ispr. i 50/2006).

Prema tome, ovaj materijal jeste bio deo spisa.

Odredba iz čl. 170, st. 1. ZKP glasi: „Svako ko ima opravdani interes može se dozvoliti razmatranje, prepisivanje, kopiranje ili snimanje pojedinih krivičnih spisa.“

Naravno, ovo važi i za one delove spisa na kojima se ne može zasnivati presuda i koji će se eventualno po završetku dokaznog postupka izdvojiti iz spisa.

Predsednica Veća mi je, suprotno citiranoj odredbi, nezakonito uskratila pravo na uvid, razgledanje i razmatranje spisa.

Na osnovu svega gore navedenog, molim da razmotrite podnetu pritužbu i da preduzmete sve raspoložive mere predviđene odredbama iz članova 7–12. Sudskog poslovnika, te da, u skladu sa Vašim ovlašćenjima i obavezama propisanim odredbama iz članova 49. i 52. Zakona o uređenju sudova, kao lice odgovorno za pravilan rad Suda, učinite sve kako bi se ispitale navedene nepravilnosti i nezakovitosti u radu Suda.

Molim da me u zakonskom roku obavestite o preduzetim merama.

Beograd, 17. april 2007.

Srđa Popović, adv., s.r.

8

RAZGOVOR
DEJAN MILENKOVIĆ – BILJANA KAJGANIĆ

Sledi deo iz završne reči od koga sam odustao u toku samog davanja završne reči, iz bojazni da ću osnovnu misao suviše opteretiti analizom.

RAZMATRANJE SPISA (TRANSKRIPTI)

Početkom marta o. g. pokušao sam da izvršim uvid u materijale koje su Sudu dostavili sudije Đorđević i Lazarević. U pisarnici nam je rečeno da po naredbi predsednice Veća moramo da pišemo molbu za uvid u spis. To je malo neobično, a po meni i nezakonito. No, dobro, podneo sam molbu 9. marta.

Kada mi ni posle 10 dana nije omogućeno razmatranje tog dela spisa, na glavnom pretresu 19. marta tražio sam objašnjenje (1) zašto mi nije dozvoljen uvid u transkripte, i (2) da li su ovi transkripti deo spisa ili nisu.

Prema članu 170, stav 1. ZKP, ja imam pravo na razmatranje spisa, a to znači kompletnog spisa, bez obzira da li se na eventualnu buduću odluku Suda o tome da li se na pojedinim dokazima može ili ne može zasnivati presuda. Dakle, spis sačinjavaju i prezumtivni i nastupeli dokazi. Zato je za mene bilo odlučujuće pitanje da li su ti transkripti deo spisa ili nisu.

Ni na tri puta ponovljeno pitanje 19. marta na glavnom pretresu nisam uspeo da dobijem odgovor na to pitanje.

Tek sutradan predsednica Veća pokušava da odgovori na to pitanje:

„Svima vam je poznato da su transkripti dela ovih razgovora zajedno sa jednim delom CD (?) poslati na ruke tadašnjem predsedniku Veća — sudiji Marku Kljajeviću, bez zavođenja u sudski upisnik pisarnice, kako to pred-

viđa Sudski poslovník, i bez unošenja ovih materijala u popise predmeta Kp. br. 5/03.“

Ovim odgovorom se izokola sugeríše, bez direktnog odgovora, da transkripti nisu deo spisa jer nisu predati pisarnici i zavedeni u upisnik.

Međutim, to obrazloženje nije tačno. Svi mediji u Srbiji su 26. januara 2007. godine preneli informaciju da je Marko Kljajević, dan ranije 25. januara, citiram, „predao u pisarnici Specijalnog suda transkripte i diskete sa snimcima prisluškivanih razgovora svedoka saradnika Dejana Milenkovića – Bagzija i njegove nekadašnje advokatice Biljane Kajganić, saznaje ‚Blic‘ u sudu“.

Dakle, bez obzira na koji način su ta tri diska sa štamapanim materijalom predata Marku Kljajeviću, sav taj materijal, na kraju JESTE predat pisarnici i JESTE, ili je svakako morao biti, zaveden u sudski upisnik pisarnice. Drugim rečima, JESTE DEO SPISA.

Dakle, predsednica Veća mi je suprotno odredbi člana 170, stav 1. ZKP, uskratila razmatranje dela spisa, i to bez donošenja formalne odluke iz stava 3. ovog člana, na koju bih se mogao žaliti.

Broj naredbi

Suprotno onome što se nekoliko puta tvrdi u obrazloženju odluke Suda kojom odbija moj predlog za čitanje transkripta, da navodno postoji samo jedna naredba istražnog sudije kojom se određuju mere prema Dejanu Milenkoviću, *postojale su dve naredbe*, izdate od dvojice istražnih sudija — Zorana Đorđevića i Dejana Lazarevića — obe za presretanje komunikacija vođenih mobilnim telefonom Grčke mobilne telefonije, za dva različita broja, od kojih je oba koristio Dejan Milenković zvani Bagzi.

Naredba br. 219/04

Sud pominje samo jednu naredbu, izdatu „početkom jula“ (to je tačno, to je naredba 219/04 od 2. jula 2004. godine), koja nema datuma (Sud je datum rekonstruisao).

Međutim, budući da je sav materijal prikupljen primenom mera dostavljen istražnom sudiji 20. jula 2004, dopisima UBPOK broj 230–33893340–04 i 2303388–04, jasno je da je po naredbi 219/04 od 2. jula postupano samo 18 dana, dakle, svakako unutar zakonom propisanog tromesečnog roka.

Dakle, suprotno onome što Sud tvrdi, ne postoji nikakav formalni nedostatak koji bi onemogućavao Sud da se koristi tim transkriptima audio zapisa dobijenih po naredbi 219/04.

Međutim, naš predlog nije se ni odnosio na tu naredbu, i Sud se uopšte njome nije trebao ni baviti, jer smo opredelili da se naš predlog odnosi na razgovore vođene tokom aprila, maja i juna 2004. godine, dakle, pre nego što je naredba br. 219/04 i doneta.

Druga naredba

Prema navedenoj informaciji UBPOK:

Naredbu broj 164/04 istražni sudija doneo je 14. maja 2004. godine. Tromesečni rok iz člana 232, stav 2. ZKP, isticao bi 14. avgusta 2004. godine, ali budući da je materijal dostavljen istražnom sudiji 20. jula, jasno je da taj rok, ni u pogledu ove naredbe, nije mogao biti prekoračen.

Ova naredba broj 164/04 pokriva upravo vremenski period na koji se naš predlog odnosi. Sve bi bilo u najboljem redu, ali...

Ta naredba i odgovarajući transkripti jednostavno su negde volšebno nestali!

Taj materijal je dostavljen istražnom sudiji 20. jula 2004. godine dopisom 230–33893340–04.

Šta je dalje bilo sa ovim materijalom?

Gordana Čolić: „Mi smo utvrdili da transkripti postoje... [istražne] sudije Okružnog suda su nas obavestili, jer smo naravno tražili te informacije, da su naređena prisluškivanja obavljena, da su audio snimci s transkriptima dostavljeni njima, da su oni prosleđeni Posebnom odeljenju Okružnog suda i Tužilaštvu“ (emisija „Pritisak na tužioce“, 13. decembar 2006, TV B92).

Tako i UBPOK:

„Raspoloživa saznanja ukazuju da ja navedeni materijal od strane navedenih sudija dostavljen Specijalnom odeljenju Okružnog suda za organizovani kriminal...“

Pa gde je onda naredba broj 164/04?

MISTERIJA TRANSKRIPTA

Međutim, misterija ovog transkripta ovim se ne završava.

Nakon što sam stavio predlog za čitanje ovog transkripta, zamenik specijalnog tužioca, izjašnjavajući se da se ne protivi predlogu, usput obaveštava Sud da Tužilaštvo ne zna ništa o postojanju čitavog tog materijala.

Na glavnom pretresu predsednica Veća tvrdi, citiram: „Specijalno tužilaštvo je dobilo 21. jula 2004. godine taj materijal i postoji i službena beleška da je to primljeno na ruke u Specijalnom tužilaštvu.“

Zašto svi beže od tog transkripta kao đavo od krsta?

Tužiteljka Trećeg opštinskog suda žalila se u jednoj TV emisiji koja se zvala „Pritisci na tužioce“ da joj je prećeno razrešenjem kada je u jednom drugom predmetu pokazala potpuno umesnu i zakonitu nameru da se upozna sa sadržinom ovog transkripta.

Specijalno tužilaštvo je takođe tražilo od Suda da im dostavi ove materijale, ali je specijalni tužilac njih dobio jer — kaže Sud — postoji dokaz u spisima da su to dobili.

Od 9. do 19. marta o. g. predsednica Veća mi nezakonito uskraćuje razmatranje ovih transkripata (izjavio sam pritužbu predsedniku Okružnog suda).

Pa šta je to u tom materijalu? Ministar pravde Stojković insistira da ga je oklevetao novinar Miloš Vasić samo zato što je napisao da je ministar dobio primerak tog transkripta od UBPOK. Traži se, naime, da Vasić bude tužen za klevetu, ali da se ne ulazi u sadržinu transkrip-

ta! Pa šta onda i kako to škodi časti i ugledu tog ministra — što je dobio neki transkript!?

ŠTA PIŠE U TRANSKRIPTU?

Naravno, nije stvar u tome, stvar je u tome **šta piše** u pomenutom transkriptu!

Čini mi se da je upravo iz načina na koji se na sve načine krije sadržina ovog transkripta jasno da u njemu piše upravo ono o čemu se slažu dva ljuta protivnika, NIN i „Vreme“, Miša Vasić i Nikola Vrzić, i dva njihova međusobno nezavisna izvora, da se u tim transkriptima stvarno pominju Jočić i Bulatović, punim imenom (Miša Vasić), ili inicijalima, ali tako da se može zaključiti o kome se radi (Nikola Vrzić).

A to znači da svedok saradnik Dejan Milenković nije govorio istinu kada je negirao da su ovakva lica pominjana u tim razgovorima, tj. da je lagao, a onda se postavljaju dva pitanja:

— prvo, da li mu je trebalo oduzeti status svedoka saradnika, i

— drugo, meni važnije — zašto je lagao?

Svedoka saradnika nimalo ne terete ti razgovori, čak ni da su se odvijali i onako kako to navodi Miša Vasić u svom članku. Pa koga on onda štiti? I zašto? S kakvim motivom laže i dovodi time u pitanje svoj status?

Mislim da je i to jasno. Štiti onoga ko ga se prvi još u Grčkoj dočepao i ko ima interes da sadržina ovih razgovora ostane tajna.

ODBIJANJE NEPOSTOJEĆEG PREDLOGA

Ali ni tu nije kraj ovim misterijama.

Na glavnom pretresu 23. marta 2007. godine desilo se nešto veoma zanimljivo. Nakon što je ispitao (videli smo kako) svedoka Acu Tomića, Sud je jedan po jedan poodbijao sve ostale predloge zastupnika oštećenih.

Međutim, takva je bila revnost Suda, da je odbio i predlog koji nikada nije ni stavljen. Sud je sâm, ni od koga izazvan, formulisao jedan nepostojeći predlog i zatim ga, uz vrlo opširno obrazloženje, ODBIO.

Evo kako glasi taj deo odluke:

„Takode je odbijen predlog na okolnosti da li je te transkripte razgovora tadašnji načelnik Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala poslao premijeru dr Vojslavu Koštunici, ministru unutrašnjih poslova Draganu Jočiću, ministru pravde Zoranu Stojkoviću, načelniku javne bezbednosti generalu Miroslavu Miloševiću.“

Sa obrazloženjem da je ta činjenica, kome je UBPOK slao transkripte, irelevantna.

Slažem se, bezrezervno.

Nikada takav predlog nisam ni stavio. Savršeno mi je svejedno da li je i kome, osim istražnom sudiji, UBPOK slao transkripte.

Ja sam stavio u odnosu na transkripte tri predloga („Vreme“, Banjac, i sam transkript), i evo sa kakvim obrazloženjem (citiram zapisnik od 26. decembra 2006):

„[Ova tri predloga] predlažem **na posebnu okolnost provere onog dela iskaza svedoka saradnika Dejana Milenkovića u kojem on poriče postojanje razgovora takve sadržine (u kome se pominju imena Jočića i Bulatovića) između njega i Biljane Kajganić.**“

I apsolutno ništa više. Jedina je činjenica koju želimo da utvrdimo: jesu li ili nisu Dejan Milenković i Biljana Kajganić pominjali ova dva imena u svojim telefonskim razgovorima. Apsolutno ništa više.

Kako je uopšte moglo doći do ovako apsurdne situacije da Sud sâm formuliše nekakav nepostojeći predlog za dopunu dokaznog postupka, potpuno proizvoljno ga pripiše zastupniku oštećenih i onda opširno, na čitavoj jednoj strani, polemise s tim predlogom i odbija ga? Kako to da razumemo?

Ja mislim da razumem kako je do toga došlo. Ta činjenica, da li je ili nije UBPOK dostavio transkripte

---

ministru pravde Zoranu Stojkoviću i ostalim licima koje pominje Sud u citiranom rešenju, bila je sporna u jednom drugom poznatom predmetu — protiv novinara Miše Vasića.

Na tužiteljku Trećeg opštinskog suda Gordanu Čolić vršen je (po njenoj navedenoj izjavi) ogroman pritisak da u tom predmetu ne ispituje sadržinu tih transkripata, mada je nejasno kako bi uopšte utvrdila identitet tih transkripata bez uvida u njihovu sadržinu. Njoj je prećeno čak i razrešenjem. Ona sama izjavljuje da je morala da popusti pred tim pritiscima.

Sudu se učinilo da se našao u istoj situaciji. A nije.

VREME

VREME 714 / POLITIKA

Prisluškivanje Dejana Milenkovića Bagzija:

Saradnici, advokati i stari drugari

Svaki put kada ga pritesne nezgodnim pitanjima, Milorad Ulemek Legija i njegovi advokati počnu da se vade da kako će, eto, "najvažnije i ključne dokaze" izneti tek na kraju. Tako se polako izduvava onaj propagandni balon od proletoš. Ne pomažu ni prateći skandali Legijine medijske logistike, a neki planovi i dogovori, izgleda, propadaju usput. Sve je jasnije da je ovde reč o pukom razvlačenju procesa po svaku cenu, dok se zločin ne banalizuje do apsurdna

Najbolje što je trust pilećih mozgova iz tima za medijsku podršku Legiji i ostalim zaverenicima optuženim za ubistvo Zorana Đinđića (i još desetak ubistava i razne druge zločine) uspeo da smisli preko leta bilo je da "super-ultra-mega-turbo-ekskluzivno-senzacionalno" tempiraju objavljivanje obdukcijeskog nalaza i slika za Dušana Duce Spasojevića i Mileta Lukovića Kuma. Dopunska ideja – da se od hapšenja Dejana Milenkovića Bagzija u Grčkoj napravi slična senzacija tipa "Srboja će progledati kad Bagzi progovori" – izgleda da je propala; o tome malo dalje.

POSLE HAPŠENJA U UTINI: Dejan Milenković Bagzi

Cela ta priča o "streljanju" Duce i Kuma, na kojoj sada pokušava da profitira i Legija Ulemek, započela je još pre njihove smrti, jednom dezinformacijom objavljenom u "Glasu javnosti" i još nekim novinama 19. marta 2003. Tada je objavljena vest da je Mile Luković Kum uhapšen, ranjen i da se nalazi u bolnici; dan kasnije ta je vest demantovana. Najverovatnije je da je reč bila o namernoj, ciljanoj dezinformaciji sa ciljem da se unese panika među zaverenike; nije to bio jedini takav slučaj: jedna takva dezinformacija iz tih dana dovela je do veoma značajnih priznanja jednog zločinca koji je kasnije postao i svedok-saradnik. Bilo kako bilo, Kosta Čavotki se za to uhvatio i uskoro, 5. maja 2003, u "Glasu javnosti" optužio vlast da je Kuma i Duce držala uhapšene, mučila itd., pa onda ubila i podmetnula ih u Meljak kod Barajeva 27. marta 2003. Demokratska stranka Srbije odmah se uhvatila za tu teoriju i 6. maja 2003. postavila pitanje Vladi na tu temu; Kosta Čavotki ipak je neki autoritet za DSS...

OVERAVANJE: Tako se priča o "streljanju" Duce i Kuma, svakoj razumnoj logici uprkos, razvlači do dana današnjeg – jer bolje nema, a valja pokazati kako je optužnica protiv Legije i ostalih zaverenika "klimava". Legiji Ulemeku svaka je slanka dobra, pa se i on u ponedeljak uhvatio za "streljanje" Duce i Kuma. Što se "turboekskluzivnosti" tiče, NIN je tu priču sa obdukcijeskim nalazima na sva usta kolportirao još u aprilu i bilo im je uredno odgovoreno (iz

sudsko-medicinskih krugova) da su to budalastine, jer da se samo iz obdukcijanskog nalaza ne mogu izvoditi takvi zaključci o "streljanju". Isto je odgovoreno i ove nedelje, iz istih izvora; ali, kad neko neće da čuje – uzaman svaki razuman govor. Po onome što se zna, priča je jednostavna i uobičajeno banalna: policija je do saznanja gde se kriju Duca, Kum i možda još neki došla rutinskim operativnim radom na terenu, razgovarajući sa stotinama građana. Mesto je opkoljeno 27. marta uveče, a informacije izvidnika iz SAJ-a (Specijalne antiterorističke jedinice MUP-a RS) govorele su da je kuća trenutno mirna i da nema znakova života. Ispostavilo se, međutim, da su policajci osmatrali pogrešnu, susjednu, kuću. Oko osam uveče policajci iz SAJ-a upadaju u kuću – uz prateću galamu – i shvataju da su u pogrešnoj kući: Duca i Kum, u susjednoj kući, shvataju da se nešto događa i kreću da bježe; policija se, međutim, već razvila u strelce i potela da opkoljava njihovu kuću. Mrkli je mrak, policajci se oslanjaju na noćne nitene i uređaje za noćno osmatranje. Kum Luković istrčava na glavna vrata kuće i beži kroz vječnjak sa ručnom bombom M-52 u ruci; policajci pucaju i pogađaju ga smrtno u grudni koš. Duca se sa automatskom puškom u ruci pojavljuje iza garaže (izlazio je na zadnja vrata kuće) i policajci ga ubijaju odmah. Činjenica je da je Kuma Lukovića neko od policajaca naknadno "overio" hicem iz blizine u slepoočnicu, ali – kaže sudski medicinari – to je bilo nepotrebno, jer su potvrde od kojih je pao već bile smrtonosne. Ta naknadna "overa" verovatno je razlog izvesne stidljivosti policije oko te akcije: tek godinu dana po meštackom incidentu Javnom tužilaštvu dostavljeni su rezultati "parafinske rukavice" Duca Spasojevića; bili su negativni, što znači da nije stigao da opali iz puške, mada je meta bio u cevi.

POZIVANJE NA MRTVA USTA: Miroslav Luković Legija i obdukcija...

Svaki vatreni okršaj, pogotovo u mraku, haotičan je i nemoguće ga je planirati: stvarni život nije serija "Nikita". I Duca i Kum imali su zasluženu reputaciju hladnokrvnih ubica i zlikovaca; ta je reputacija policiji bila itakako poznata. Da su izšli iz kuće podignutih ruku i bez oružja – danas bi izvesno bili živi. Da je policiji izdata naredba da ih ubiju tim ih vide, to bi se do sada doznalo: suviše je svedoka (nostaloma, naredba je bila suprotna: uhvatiti ih žive, čak i po cenu gubitaka u SAJ-u). Isto je i sa slaboumnom teorijom da su Duca i Kum uhapteni ranije, mučeni, ubijeni i doneti u Meljak: s obzirom na trenutnu vlast i političku klimu, neko bi već odavno propetavao o tome. Legijine priče kako su ljudi iz SAJ-a "solidarni" tek je jevtino vađenje.

...Ducane Spasojevića L.

PREPIS JEDNOG RAZGOVORA: Ta je priča o "streljanju" Duca i Kuma, dakle još jedan očajnički pokušaj kompromitacije optužnice za ubistvo Zorana Đinđića. Ništa čudno, ideološka doktrina DSS-a jama je od početka i to spada u nju: nije valjda da Kosta Čavotški laže? Tako je to sa ideološkim doktrinama DSS-a: Rade Bulatović sada je u nepritici jer ne može Voju Kottumici da dokaze kako ga je Vlada DOS-a "prisiljivala", a toliko mu je o tome pričao dok nije postao direktor BIA; sada je u opasnosti da ga proglase za "inžiganta". Doktrina je čudo: kao što sada gđa Čolić uvodi kreacionizam umesto evolucionizma, tako se i slučaj građanina Bagrija, Dejana Milenkovića, koristi za dokazivanje doktrine. Ta doktrina glasi da je

...i Miroslav Lukovića

Momira Gavrilovića Gavru ubio DOS, jer je Gavra "doneso dokumenta u Kabinet", iako nije donesio dokumenta. Samo što je ta operacija sa Bagrijem očigledno krenula krivo; da se podsetimo. Naime, Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala (UBPOK) MUP-a Srbije, zahvaljujući tehnici dobijenoj neposredno pred ubistvo Zorana Đinđića, locirala je Dejana Milenkovića Bagriju u Grčkoj negde u aprilu ove godine. Snimali su sve njegove razgovore i stenogramne (prepise) uredno zavedili. Posle jedno mesec dana – negde u maju 2004. – presretnut je jedan od mnogih razgovora advokata Biljana Kajganić i njenog branjenika (u odsustvu) Bagrija Milenkovića. U tom razgovoru adv. Kajganić kaže građaninu Bagriju da je postigla dogovor da on bude svedok-sarađnik; da je to "uredila sa starim drugarima"; da je "Jočić odmah pristao", a da je Bulatović (Rade) potvrdio posle konsultacije "gore". Uslov je da Bagri na sudu kaže kako je on po nalogu Ljubite Buha Čumeta organizovao ubistvo Momira Gavrilovića Gavre i da je Gavru ubio onaj neki Tetu (za koga policija nikako da dokaže ništa na tu temu, već godinama). Na to Bagri kaže: "Kako to da kažem, kad nije istina?", a adv. Biljana Kajganić odgovara: "Ma, ko te pita šta je istina? Istina je ono što sam se ja dogovorila! Ej, ova dvojica su najmoćniji ljudi u državi, budalo!" Dodaje i da je novi upravnik Centralnog zatvora u toku i da je sve u redu.

Ceo razgovor, uglavnom u tom tonu, snimljen je i prepisan i uredno zaveden u UBPOK-u. Prepis razgovora Boro Banjac, tadašnji načelnik UBPOK-a, sa službenom baletskom šalje premijeru Vojislavu Koštunici, ministru unutrašnjih poslova Draganu Jočiću, ministru pravde Zoranu Stojkoviću, načelniku Javne bezbednosti gen. Miroslavu Miletiću itd. Sutradan ministar Jočić zove Banjca da ga smeni i da ga upozori da taj razgovor mora ostati tajna, inače... Banjac se na tu temu poverio Srećku Lukiću; zna se i da je napravio kopije tog razgovora i ostavio ih na vite mesta.

Da se podsetimo dalje: u junu Bagrija hapši solunska policija, na osnovu saradnje sa MUP-om Srbije. Biljana Kajganić prvo je tvrdila da je Bagri bio kretno da se preda jugoslovenskom konzulatu u Solunu; teš solunske policije kaže da Bagri nije imao kod sebe nikakve dokumenta, ali i da je imao veliku količinu gotovog novca (skoro sto ili skoro dvesta hiljada evra, zavise od izvora; svakako mnogo više od 80 evra, kako se sada tvrdi). Apelacioni sud u Solunu donosi presudu o izručenju, na koju Bagri reaguje tako što kaže da se neće žaliti i da hoće u Beograd; ovih dana, pak, Biljana Kajganić ipak podnosi žalbu i traži odlaganje izručenja građanina Milenkovića.

O DRŽAVNIM POSLOVIMA: Netto se tu desilo u međuvremenu, inače braniteljka građanina Milenkovića ne bi podnosila tu žalbu, protivnu pred sudom iskazanoj volji svog branjenika... Sve je prilika da će Srbija ostati uskratena za epohalna otkrivenja Dejana Milenkovića Bagrije, nespretnog vozača kamiona kod hale Limes, 21. februara 2003.

U tom i takvom kontekstu – a sve to i te kako ima veze sa meritumom sudskog spora oko ubistva Zorana Đinđića – nastavio je u ponedeljak Milorad Ulemek Legija svoju odbranu pred sudom. I ta je sezma prošla po matrici prethodnih: tim mu postave neko relevantno ili osedljivo pitanje, ili advokati odbrane skoče i traže da se pitanje zabrani – ili objasne kako, eto, "najvažnije i ključne dokaze" čuvaju za kraj, za veliko finale od koga će, kao što je proročeno još u maju, nebo pasti na Srbiju i od koga će "Srbija progledati", tim joj Legija otvori oči. Sve to sve više liči na onaj film (*U raljama života*) u kome Beta Živojinović u gaceima od leoparda uzaman obećava: "Sa'ću da te kaznem". U ponedeljak je adv. Srđa Popović, zastupnik porodice Zorana Đinđića, u nekoliko navrata saterao Ulemeka u cotak svojim pitanjima. Po Legijinim reakcijama sudeći, najviše su ga zaturbele veze sa pokojnim Željkom Ražnatovićem Arkanom i molbe Srđe Popovića da razjasni svoje tvrdnje o tome da je prodavao

DA LI ĆE IMATI PITANJA ZA KOMANDANTA:
Zvezdan Jovanović

"državnu drogu" na Zapad. Izgleda da je Ulemek shvatio da će ga ta izjava od proletoz – da je posredovao u prodaji Udbinog heroína iz Komercijalne banke – skupo koštati, pa je preventivno napao Srđu Popovića, jer da ga ovaj proglašava za "moralnog ludaka". Sve je prebacio na "one koji su naredili da se droga prodaje. Ja sam bio samo obični izvršilac"; dodao je i da je trgovina drogom stvar uobičajena za svaku državu, mada nije naveo o kojim konkretnim državama je reč. Treba ovde podsetiti i da je MUP Srbije sproveo ponovnu istragu o pronalasku, transportu i uništavanju tih 660 kilograma heroína i da nema sumnje u to da je droga bila uništena u potpunosti. Kako "Vreme" saznaže iz ozbiljnih izvora, izvesne količine droge bile su prošle kroz ruke Milorada Ulemeka Legije u ta doba, ali to nije bila ta droga zaplenjena u Komercijalnoj banci u ulici Sv. Save; bila je to droga iz rutinskog poslovanja Dušana Đuče Spasojevića. Politički gledano, to je sasvim drugi par cipela; krivično-pravno gledano, Legija Ulemek je našao-diler. Hladno je Srđu Popoviću odgovorio da trgovina drogom, neprijavljivanje zločina i korišćenje falsifikovanih pasosa jesu krivična dela, ali se on, Legija, ne oseća krivim za njih.

Ah, da: mi on niti bilo ko iz Jedinice za specijalne operacije nikakve veze nema sa ubistvom Zorana Đinđića i ostalim krivičnim delima za koje ih tuže.

Miloš Vasić

Krivična prijava protiv Gorana Milinovića

Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala MUP-a Srbije podnela je u utorak krivičnu prijavu protiv Gorana Milinovića, bivšeg šefa kabineta bivšeg predsednika Srbije i Jugoslavije Slobodana Milotevića. Milinović je osumnjičen da je nekih 1500 dokumenata Zdrženog štaba MUP-a Srbije i Vojske Jugoslavije za Kosovo iz 1998. godine sklonio i zatajio, ako ne i uništio. Reč je o dokumentima za koje je Haški tribunal veoma zainteresovan.

Goran Milinović bio je jedan od najmocnijih ljudi Milotevićevog režima, mada se to nije videlo golim okom. Kao bezuslovno lojalan i odan šef kabineta, znao je sve i udeležavao sve: preko njega su išle komunikacije Milotević-Tuđman, na primer, kako izveštava Hrvoje Šarinić, njegov brat u Hristu iz Franjinog kabineta. Svako ko je u Slobinom režimu bio neko znao je da se Šefa ide preko Gorana; Goran je mogao skoro sve, pa i da – samoinicijativno ili po uputstvu Šefa – skloni dokumenta o kojima je reč. To što su dokumenta bila zavedena i što su ostavila traga u birokratiji, proceduri i setanjima umetanih lica – nije ga, izgleda, brinulo. To je dirljiva lojalnost, bez sumnje.

S druge strane, UBPOK je ovom krivičnom prijavom poprilično zapaprio stvari haške i prateće. Vladi je samo još Goran Milinović falio u svemu tome; kao da im Goran Hadžić nije bio dosta i previše, uz četiri generala nasledena od prethodne vlasti DOS-a i uz proklamovano "prevrtanje stomaka" od tog Haga.

UVEK PRISUTAN: goran Milinović (prvi sleva)

HRONOLOGIJA 1991–2006*

1991.

Formirane „Crvene beretke“, kao posebna formacija Resora državne bezbednosti (na čijem je čelu bio Jovica Stanišić). Glavna uloga u formiranju ove tajne formacije u ratnim okolnostima pripala je Mihalju Kertesu, tadašnjem ministru bez portfelja u Vladi Srbije, i njenom prvom komandantu Frenkiju Simatoviću, „terenskom operativcu“ RDB. Glavni centar za njihovu obuku bio je u Kuli, ali i na Tari, a 1991–1995. u Pajzošu (Slavonija) i Tikvešu (Baranja). Tokom rata delovale su u svim jugoslovenskim zemljama i kao elitna borbena jedinica sprovodile ratne planove tadašnjeg srpskog režima u Hrvatskoj i Bosni. Najsavremenijim vojnim naoružanjem, brutalnošću, zločinima i pljačkama, predstavljale su tokom rata strah i trepet kako među pripadnicima tadašnje JNA, tako i među vojnim i paravojnim formacijama na tlu bivše Jugoslavije.

1996.

Milorad Ulemek – Legija, na poziv Jovice Stanišića, po raspuštanju „Srpske dobrovoljačke garde“ pristupa „Crvenim beretkama“. Inače, od 1985. do 1992. on je pripadnik Legije stranaca, a od 1992. član Arkanove „Srpske dobrovoljačke garde“ (poznatije kao Arkanovi „Tigrovi“).

---

* Pripremio Dejan Mihailović.

1997.

Na proslavi godišnjice osnivanja „Crvenih beretki“ u Kuli prisustvuju Slobodan Milošević, Franko Simatović, Jovica Stanišić, Milorad Ulemek, Milorad Vučelić, Mihalj Kertes i druge visoke političke, vojne ličnosti i ličnosti iz bezbednosnih službi tadašnjeg srpskog režima.

1998.

Krajem 1998, pred početak obračuna sa kosovskim pobunjenicima, Jovica Stanišić je smenjen, a na njegovo mesto postavljen Radomir Marković. Na mesto komandanta JSO, umesto Franka Simatovića, dolazi Milorad Ulemek – Legija.

1999.

Krajem rata formacija dobija zvanično ime — Jedinica za specijalne operacije (JSO). Krajem jula Milošević odlikuje Ordenom za hrabrost šefa bezbednosti JSO Milorada Bracanovića, kasnije pomoćnika direktora BIA. Među drugim odlikovanim pripadnicima Jedinice je i Milorad Ulemek – Legija.

3. oktobar – Atentat na Vuka Draškovića na Ibarskoj magistrali, kada su poginula četvorica funkcionera SPO. Za atentat su optuženi članovi „Zemunskog klana“.

2000.

24. septembar – Održani izbori za predsednika Jugoslavije. Demokratska opozicija Srbije istakla je kao svog kandidata Vojislava Koštunicu. Posle nekoliko dana počinju građanski protesti zbog krađe glasova.

-
4. oktobar – Značajna uloga u mirnom raspletu demonstracija pripisuje se susretu Ulemeka sa Đinđićem u Gepratovoj ulici u Beogradu, na kome je navodno dogovoreno da se, uz određene protivusluge, JSO ne meša u zaštitu Miloševića i njegovog režima.
  5. oktobar – Nakon nekoliko uzmicanja pred suzavcem, koji je policija ispaljivala na demonstrante ispred Skupštine SRJ u centru Beograda, građani Srbije, nezadovoljni saopštenjem Savezne izborne komisije i izbornom krađom na predsedničkim izborima, ušli su u zgradu tadašnje Savezne skupštine, a nešto kasnije i u zgradu RTS.
  6. oktobar – Ustavni sud potvrdio pobedu Koštunice u prvom krugu. Slobodan Milošević čestitao izbornu pobedu Vojislavu Koštunici.
  31. oktobar – Na zahtev SPO smenjeni predsednik Vrhovnog suda Srbije, Balša Govedarica, i republički državni tužilac, Dragiša Krsmanović. Ostanak na funkciji načelnika Službe državne bezbednosti Radomira Markovića, čije je smenjivanje takođe traženo, izaziva krizu tek formirane prelazne vlade Srbije.
  21. novembar – Stručnjaci Haškog tribunala za ratne zločine pronašli su u 520 grobnica na Kosovu oko 4.000 tela i delova ljudskih tela, izjavila je u Savetu bezbednosti UN glavni tužilac Karla del Ponte.
  11. decembar – Okružno javno tužilaštvo u Beogradu pokrenulo istragu protiv bivšeg direktora Savezne uprave carina Mihalja Kertesa zbog novčanih mahinacija. Kertes je uhapšen 15. decembra, ali je posle nekoliko dana pušten, pošto se pozvao na poslanički imunitet.
  20. decembar – Glavni tužilac Haškog tribunala Karla del

Ponte ponovila da se bivšem jugoslovenskom predsedniku Slobodanu Miloševiću mora suditi u Hagu i da se nada da će predstavnici međunarodne zajednice pomoći predsedniku Vojislavu Koštunici da to shvati i prihvati.

23. decembar – Na prvim parlamentarnim izborima u post-miloševićevnoj Srbiji, DOS odnela ubedljivu pobedu, osvojivši 176 od 250 poslaničkih mesta. Mandate u Skupštini Srbije osvojili su još Miloševićevi socijalisti (37), Šešeljevi radikali (23) i Stranka srpskog jedinstva (14).

2001.

13. januar – Predsednik Jugoslavije Vojislav Koštunica prima u Palati federacije predsednika SPS Slobodana Miloševića, koji je, prema nezvaničnim informacijama, tražio garancije za ličnu bezbednost i bezbednost svoje porodice.
23. januar – Prva poseta glavnog tužioca haškog Tribunala Karle del Ponte Beogradu. U razgovoru sa predsednikom SRJ Vojislavom Koštunicom ispoljena su različita viđenja saradnje SRJ i Tribunala.
24. januar – Savet Evrope upozorava Beograd da je „potpuna i sveobuhvatna saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom“ u Hagu jedan od uslova za pristupanje SRJ toj panevropskoj organizaciji.
25. januar – Načelnik Resora državne bezbednosti (RDB) Srbije Radomir Marković podnosi ostavku. – Skupština Srbije bira novu republičku vladu čiji je predsednik Zoran Đinđić.
3. februar – Bivši jugoslovenski predsednik Slobodan Milošević u intervjuu italijanskom dnevniku „Stampa“ izjavljuje da se neće pojaviti pred Haškim tribunalom,

uz ocenu da je taj sud nemoralna i ilegalna institucija nalik koncentracionim logorima iz prošlosti.

10. februar – Predsednica delegacije Evropskog parlamenta za odnose sa Jugoistočnom Evropom, Doris Pak, u Beogradu traži od SRJ hapšenje „vukovarske trojke“, oficira bivše JNA Veselina Šljivančanina, Mileta Mrkšića i Miroslava Radića, kao znak spremnosti za saradnju sa Haškim sudom.
24. februar – Uhapšen bivši šef RDB Srbije Radomir Marković i još dvojica aktera atentata na Ibarskoj magistrali u oktobru 1999, kada su poginula četvorica funkcionera SPO, a lider stranke Vuk Drašković lakše povređen. Markoviću je 24. maja produžen pritvor za još tri meseca, a 6. jula osuđen je na godinu dana zatvora zbog odavanja državne tajne.
27. februar – EU odlučila da ranije sankcije protiv režima u Beogradu svede na Slobodana Miloševića i članove njegove „uže porodice“, kao i lica protiv kojih je Tribunal u Hagu podigao optužnicu za ratne zločine.
1. mart – Glavni tužilac Tribunala u Hagu, Karla del Ponte, podiže optužnicu protiv više lica za napad na Dubrovnik 1991. godine.
23. mart – MUP Srbije u Beogradu hapsi i predaje Haškom tribunalu državljanina BiH i bivšeg gradonačelnika Prijedora Milomira Stakića, koji se od 1997. nalazio na tajnoj optužnici tog suda zbog ratnih zločina nad Muslimanima i Hrvatima 1992. godine.
1. april – Uhapšen bivši predsednik Srbije i SRJ Slobodan Milošević, koji je osumnjičen za zloupotrebu službenog položaja. Miloševiću je određen pritvor od 30 dana, koji je potom produžen za još dva meseca.

Hapšenje je započeto 30. marta, a okončano nakon dva dana i posle sedmočasovnih pregovora sa novim vlastima o njegovoj predaji. Hapšenju su prethodile danoćne straže pristalica i simpatizera SPS i JUL ispred njegove kuće. – Policija hapsi pripadnike njegovog privatnog obezbeđenja, funkcionera JUL Sinišu Vučinića i privodi još trojicu članova JUL i SPS zbog pružanja oružanog otpora tokom hapšenja Miloševića, kada su povređena dva policajca i jedan fotoreporter. Vučinić je pušten posle tri meseca. Nakon hapšenja, Marija Milošević, ćerka bivšeg predsednika, ispalila je nekoliko hitaca iz vatrenog oružja.

2. april – Odgovarajući na pitanja novinara da li će Slobodan Milošević biti izručen Haškom tribunalu ako to bude uslov za donatorsku konferenciju o pomoći SRJ, predsednik SR Jugoslavije Vojislav Koštunica izjavljuje: „Ne meri se sve novcem. Postoji i nešto što se zove obraz, a to ima trajniju vrednost od novca [...] Spremni smo da saradujemo, ali to ne znači i da ćemo prihvatiti sve, pa i nešto što može ugroziti nacionalno i državno dostojanstvo zarad šake dolara [...] Pojedini naši zvaničnici još nisu svesni novih odnosa SRJ i međunarodne zajednice i činjenice da ucene ne vode ničemu.“ – Načelnik Resora javne bezbednosti MUP Srbije, general-potpukovnik Sreten Lukić, saopštava na konferenciji za novinare da je protiv bivšeg predsednika SRJ Slobodana Miloševića podneta nova krivična prijava zbog sumnje da je „sa umišljajem podstrekivao“ trojicu svojih pristalica da sprečavaju ovlašćena lica u obavljanju službene dužnosti.
7. april – Nekoliko hiljada pristalica SPS protestuje ispred zgrade Vlade Srbije u Beogradu zbog hapšenja bivšeg predsednika SRJ Slobodana Miloševića.
9. april – U Beogradu otet predsednik „Delta holdinga“

Miroslav Mišković, koji je oslobođen narednog dana posle ispunjenja zahteva otmičara. Tri nedelje kasnije francuske vlasti predale beogradskoj policiji petoricu osumnjičenih za tu otmicu.

13. april – Bivši glavni i odgovorni urednik „Ekspresa“, Đorđe Martić, na saslušanju u pretkrivičnom postupku daje policiji izjavu da je nalog za optužujući tekst „Ekspres politike“ o Slavku Ćuruviji, koji je napisao novinar Miroslav Marković, potekao od predsednice Direkcije JUL Mirjane Marković. Tekst u „Ekspres politici“ praktično je bio poziv na linč i ubistvo i objavljen je par dana pre ubistva Ćuruvije.
14. april – Na svoj zahtev, Milorad Ulemek razrešen dužnosti komandanta JSO. Na njegovo mesto dolazi Dušan Maričić – Gumar.
15. april – Advokati Rajko Danilović, Dragoljub Todorović i Nikola Barović traže od premijera Srbije Zorana Đinđića da rasformira borbenu jedinicu Resora državne bezbednosti i suspenduje više funkcionera Resora državne bezbednosti za koje se sumnja da su učestvovali u četvorostrukom ubistvu na Ibarskoj magistrali, otmici Ivana Stambolića i ubistvu Slavka Ćuruvije. Trojica advokata u pismu Đinđiću obrazlažu da je ova jedinica „za potrebe bivšeg režima likvidirala političke neistomišljenike i delovala po obrascu eskadrona smrti“.
24. april – Informativna služba Generalštaba Vojske Jugoslavije saopštava da je protiv 245 pripadnika VJ pokrenut postupak, a protiv njih 183 podignuta optužnica zbog krivičnih dela počinjenih od 1. marta 1998. do 26. juna 1999. godine na Kosovu i Metohiji.
4. maj – Okružno javno tužilaštvo u Beogradu podiže optužnicu protiv bivših visokih funkcionera RDB Radomira

Markovića, Nikole Ćurčića, Milana Radonjića i Branka Crnog, zbog odavanja državne tajne. – Milorad Ulemek izaziva incidente i pali diskoteku „Tvrđava“ u Kuli.

3. jun – Na teritoriji Beograda, u jednoj hladnjači, pronađeni leševi među kojima ima žena, dece i staraca, kao i osoba u uniformama „OVK“, prenosi Radio B92, pozivajući se na pouzdane izvore bliske Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije.
11. jun – U Jagodini, ispred svoje kuće, ubijen dopisnik „Večernjih novosti“ Milan Pantić, koji je istraživao državni terorizam i veze države sa podzemljem i kriminalom.
13. jun – Na sednici Savezne vlade usvaja se Predlog zakona o saradnji sa Sudom u Hagu, a sednica saveznog parlamenta pred kojim će se naći ovaj predlog zakazana je za nedelju dana kasnije. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica izjavljuje da je Predlog ovog zakona na sednici vlade usvojen demokratski, voljom većine, i izražava uverenje da će zakon o saradnji sa Haškim sudom biti usvojen u Saveznoj skupštini u obliku u kojem je donet na sednici vlade.
15. juni – MUP Srbije saopštava da je policija uhapsila i privela istražnom sudiji Okružnog suda pukovnika policije Milorada Lukovića (Ulemeka), zvanog Legija, i kapetana policije Branka Veljkovića, zbog sumnje da su izvršili krivična dela „napada i sprečavanja službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti“ i „izazivanja opšte opasnosti“. Luković i Veljković su u jutarnjim satima u klubu „Bojan Stupica“ izvršili napad i sprečili policajca u obavljanju poslova bezbednosti i održavanju javnog reda i mira – navodi se u saopštenju. U klubu „Bojan Stupica“ Svetlana – Ceca Ražnatović slavila je svoj 28. rodendan.

-
20. jun – Komandant Jedinice za specijalne operacije Resora DB Milorad Luković – Legija podnosi ostavku na tu dužnost i raskida radni odnos u MUP Srbije.
28. jun – Bivši predsednik SRJ Slobodan Milošević izručen Tribunalu u Hagu na osnovu uredbe Vlade Srbije. Taj sud je 24. maja 1999. optužio Miloševića i još četvoricu visokih funkcionera njegovog režima za zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja rata nad kosovskim Albancima u prvoj polovini 1999. godine. – Republički premijer Zoran Đinđić u obraćanju naciji objašnjava da je vlada bila prinuđena na ovakvu odluku kako bi zaštitila interese Srbije. Izručenje, suprotno važećem Ustavu zemlje koji zabranjuje ekstradiciju naših državljana, izaziva burne i oprečne reakcije javnosti, a predsednik države Vojislav Koštunica tu odluku ocenjuje kao udarac ne samo na vladavinu prava, već i na saveznu državu. – Završena ekshumacija 40 leševa iz masovne grobnice na policijskom poligonu „13. jul“ kod Batajnice. Utvrđeno da su žrtve Albanci iz Suve Reke na Kosovu.
29. jun – Jugoslovenski premijer Zoran Žižić podnosi ostavku zbog odluke vlade Srbije da Tribunalu u Hagu izruči bivšeg predsednika SRJ Slobodana Miloševića, čime je, po njegovoj oceni, prekršen koalicioni sporazum Socijalističke narodne partije (SNP) Crne Gore i DOS. – Predsednik SR Jugoslavije Vojislav Koštunica izjavljuje posle sastanka Izvršnog odbora Demokratske stranke Srbije da će „opstati i DOS i Jugoslavija“, javlja Radio B92. „DSS najoštrije osuđuje ugrožavanje ustavnog poretka zemlje i izazivanje napetosti u društvu koje je svojim nepromišljenim potezima izazvala republička vlada“, ističe se u saopštenju dostavljenom medijima.
3. avgust – Na Novom Beogradu ubijen bivši visoki službenik državne bezbednosti Srbije Momir Gavrilović, pošto

se u jutarnjim satima sastao sa predsednikom SRJ Vojslavom Koštunicom i njegovim saradnicima. Tom prilikom, Gavrilović je preneo informacije o korupciji i prodoru organizovanog kriminala u privredni život. Posle bure koja se digla oko toga kako je informacija o tom susretu procurila u medije, iz predsedničkog kabineta je izveštaj o razgovoru s Gavrilovićem 13. avgusta dostavljen Okružnom tužilaštvu u Beogradu.

17. avgust – DSS donosi odluku da povuče svoje predstavnike iz Vlade Srbije i najavljuje da će u okviru DOS i u Skupštini Srbije pokrenuti pitanje njene odgovornosti, nezadovoljna radom pre svega ministarstva policije i pravde. Ova odluka označava početak krize u vladajućoj koaliciji, koja nije okončana do kraja godine.
28. avgust – MUP Srbije saopštava da je u dotad otkrivenim masovnim grobnicama u Srbiji iskopano više od 340 leševa. – U Palati Federacije u Beogradu održana maratonska sednica Predsedništva DOS na kojoj se raspravljalo o krizi nastaloj izlaskom iz republičke vlade predstavnika DSS i njenim zahtevima da se vlada rekonstruiše. Dogovoreno je da DOS ostane „tehnička koalicija“ dok se ne izvrše ustavne promene, ali se DSS nije vratila u vladu.
17. septembar – Okružni sud u Beogradu obustavlja krivični postupak protiv čelnika zapadnih zemalja i NATO, optuženih za agresiju na SRJ. Postupak je obustavljen jer je javni tužilac odustao od optužnice, a Vrhovni sud Srbije ukinuo presudu Okružnog suda u Beogradu kojom su odgovorni zapadni i NATO čelnici osuđeni na po 20 godina zatvora.
18. septembar – Okružni sud u Beogradu saopštava da je iz masovne grobnice u Batajnici kod Beograda iskopano najmanje 269 ljudskih leševa, mahom albanske nacionalnosti.

-
2. oktobar – Narodna skupština Republike Srbije usvaja Zakon o saradnji sa Haškim tribunalom.
  9. oktobar – Bivši predsednik SRJ Slobodan Milošević optužen u Hagu za ubistvo više od 400 i deportaciju najmanje 170.000 Hrvata.
  21. oktobar – Jugoslovenski general u penziji Pavle Strugar, koga je Haški tribunal optužio za zločine u Dubrovniku krajem 1991. godine, dobrovoljno se predao tom sudu.
  5. novembar – Skupština SRJ usvojila Zakonik o krivičnom postupku koji, pod određenim uslovima, predviđa izručenje jugoslovenskih državljana međunarodnom sudu.
  8. novembar – U Obrenovcu pripadnici MUP Republike Srbije uhapsili državljane BiH braću Predraga i Nenada Banovića i isporučili Tribunalu u Hagu. Taj sud je braću Banović optužio za zločine počinjene u logoru Keraterm kod Prijedora 1992. godine.
  9. novembar – Pripadnici Jedinice za specijalne operacije (JSO) Resora DB Srbije („Crvene beretke“) s dva transportera blokirali put ka Centru za obuku u Kuli, protestujući što su bili zloupotrebjeni u slučaju hapšenja braće Banović, koji su izručeni Haškom sudu. Posle neuspelih razgovora s premijerom Srbije, protesti su 12. novembra doveli do blokade celog Centra i dela autoputa u Beogradu. Zatražena ostavka ministra policije Dušana Mihajlovića. – Tokom pobune, Ulemek i Dušan Spasojević – Kum sastaju se sa generalom Acom Tomićem i Radetom Bulatovićem, kojom prilikom Aco Tomić daje Ulemeku garancije da se vojska neće mešati, a Spasojević poklanja generalu mobilni telefon sa kamerom.

12. novembar – Jugoslovenski viceadmiral u penziji Miodrag Jokić, optužen za ratne zločine na području Dubrovnika 1991, dobrovoljno se predaje Haškom tribunalu. – Bivši komandant JSO, Milorad Ulemek – Legija, koji je dan ranije u beogradskom Okružnom sudu dao izjavu kao okrivljeni po tužbi Vuka Draškovića u slučaju „Ibarska magistrala“, rekao je da protest pripadnika JSO prati putem inostranih medija. „Ako je tačno ono što tvrde oficiri JSO, da im je rečeno da hapse teške kriminalce, a ne braću Banović, bili su izmanipulisani. Povod ove blokade je hapšenje i izručenje Hagu braće Banović i ja ih podržavam“, izjavio je Legija, naglašavajući da sa JSO treba jasno da se upravlja bez lažnih naređenja. „Bez obzira ko je dao nalog, [savezni] zakon o Hagu nije donet i ovi momci su bili obmanuti. Kada su hapsili Slobodana Miloševića, nije bilo problema jer su imali jasan zadatak. Sada je nastao problem jer su zloupotrebljeni.“
14. novembar – Vlada Srbije smenila Gorana Petrovića sa mesta šefa Državne bezbednosti i na to mesto postavila Andriju Savića. Nakon smene umireni su protesti u JSO, koja je iz Državne bezbednosti prebačena pod direktnu nadležnost ministra unutrašnjih poslova.
15. novembar – Predsednik SRJ Vojislav Koštunica, na pitanje novinara da komentariše protest JSO, upoređuje pobunu sa štrajkom lekara i izjavljuje da se radi „o ljudima koji nisu ugrozili bezbednost države, osim kad je reč o funkcionisanju saobraćaja. Njihov posao je takav da nemaju druge uniforme – oni su se pojavili u onom što je njihova radna i svakodnevna uniforma“.
17. novembar – Protesti JSO završavaju se odlukom da se ubuduće ove jedinice angažuju samo uz odobrenje vlade i uz obećanje da nijedan specijalac neće biti pozvan na odgovornost za učešće u protestima.

21. novembar – Nedeljnik „Reporter“ objavljuje spisak 17 osoba, bivših i sadašnjih rukovodilaca MUP Srbije, protiv kojih Haški tribunal navodno sakuplja dokaze da su eventualno počinili zločine na Kosovu. Objavljen je i „spisak svedoka ili osumnjičenih, sigurnih učesnika akcije na Kosovu iz sastava MUP Srbije“, na kojem se nalazi 345 imena.
6. decembar – Predsednik Skupštine Srbije Dragan Maršićanin, član DSS, podnosi ostavku na mesto predsednika republičkog parlamenta. Skupština Srbije bira Natašu Mičić, potpredsednicu republičkog parlamenta, za predsednika Skupštine.

2002.

12. februar – Pred Tribunalom u Hagu počinje suđenje bivšem predsedniku SRJ Slobodanu Miloševiću, optuženom za genocid, zločine protiv čovečnosti i ratne zločine na Kosovu, u Hrvatskoj i BiH. U uvodnom izlaganju, glavni tužilac Haškog tribunala Karla del Ponte pored ostalog izjavljuje da taj proces ima istorijski značaj i najsnažnija je potvrda da „niko nije iznad zakona ili van domašaja pravde“. „Milosević je okrivljen kao pojedinac. Ovde se ne sudi nijednoj državi ili organizaciji. Optužnice ne pripisuju kolektivnu krivicu čitavom jednom narodu.“
18. februar – Pred Tribunalom u Hagu počeo dokazni postupak na suđenju bivšem predsedniku Srbije i SRJ Slobodanu Miloševiću. Prvi svedok odbrane je poslanik u Skupštini Kosova i bivši albanski partijski funkcioner Mahmut Bakali. Dokazni postupak po optužnici za zločine na Kosovu završen je 13. septembra, a tokom njegovog trajanja Tužilaštvo je saslušalo 145 svedoka, od kojih su najbrojniji bili svedoci albanske nacionalnosti, zatim stranci, zaštićeni svedoci i insajderi.

26. februar – Skupština Srbije usvaja Izmene krivičnog zakona, kojima je ukinuta smrtna kazna i zamenjena kaznom zatvora od 40 godina.
1. mart – Vlada Republike Srbije saopštava da će svi optuženi pred Tribunalom u Hagu, ukoliko se dobrovoljno predaju u narednih mesec dana, dobiti garancije te vlade za odbranu sa slobode.
7. mart – Predsedništvo DOS većinom glasova podržava predlog saveznog zakona o saradnji sa Haškim tribunalom, koji tehnički predviđa izručenje jugoslovenskih državljana na republičkom nivou. Predstavnik DSS je uzdržan.
18. mart – Na Gradskom groblju u Novom Sadu ekshumirano 12 nepoznatih (NN) osoba, za koje se osnovano sumnja da su žrtve rata u Hrvatskoj, čija su tela 1991. i 1992. otkrivena u Dunavu. Ekshumirana tela predata su Hrvatskoj.
27. mart – Vlada Srbije donosi novu Uredbu o saradnji sa Haškim tribunalom, koja će se primenjivati do donošenja Zakona o saradnji sa tim sudom.
28. mart – Rade Bulatović, savetnik za bezbednost predsednika SRJ Vojislava Koštunice, u autorskom članku u nedeljniku NIN br. 2674, pozdravlja promene u Resoru DB kao „pobedu patriotizma“ i naglašava da je „naročito pozitivan napredak“ postignut smenom Gorana Petrovića i „postavljanjem gospodina Andrije Savića“ na mesto šefa DB.
10. april – U Skupštini SRJ usvojen Zakon o saradnji SRJ sa Haškim tribunalom, koji podrazumeva izručenje jugoslovenskih državljana optuženih za ratne zločine tom sudu. – Tribunal u Hagu u nedostatku dokaza

povlači optužnicu za ratne zločine u logoru Kareterm (Republika Srpska) 1992. protiv Nenada Banovića, koji je odmah pušten na slobodu. Braća Banović uhapšeni su 8. novembra 2001, na pijaci u Obrenovcu, i isporučeni tom sudu.

11. april – Bivši ministar unutrašnjih poslova Srbije Vlado Stojiljković izvršio samoubistvo na ulazu u Skupštinu SRJ.
12. april – Jugoslovenski ministar za rad, zdravstvo i socijalnu politiku Miodrag Kovač izvršio samoubistvo u Madridu, gde je službeno boravio.
17. april – Savezna vlada poziva 23 osobe koje je Haški tribunal optužio za ratne zločine, od kojih su 10 jugoslovenski državljani, da se dobrovoljno predaju tom sudu. Pozivu jugoslovenskih vlasti odazvali su se Dragoljub Ojdanić, Milan Martić, Mile Mrkšić, Nikola Šainović, Vladimir Kovačević i Momčilo Gruban.
25. april – Penzionisani general VJ Dragoljub Ojdanić dobrovoljno se predaje Haškom tribunalu, pred kojim je optužen za zločine protiv čovečnosti nad kosovskim Albancima od januara do juna 1999. godine.
2. maj – Bivši potpredsednik Savezne vlade Nikola Šainović, koga je Haški tribunal optužio za ratne zločine na Kosovu, i bosanski Srbin Momčilo Gruban, nakon dobrovoljne predaje doputovali u Hag.
9. maj – Okružni sud u Beogradu nalaže policiji pronalazanje i privođenje 17 okrivljenih za koje su dostavljene optužnice Tribunala u Hagu.
15. maj – Bivši predsednik samoproglashene Republike Srpska Krajina (RSK), Milan Martić, i nekadašnji ko-

mandant Gardijske brigade JNA, Milan Mrkšić, nakon dobrovoljne predaje isporučeni Haškom tribunalu.

29. maj – Predstavници DSS podnose ostavke na članstvo u upravnim odborima javnih preduzeća u koje ih je imenovala Vlada Srbije i ostavke na mesta načelnika okruga.
7. jun – DSS predstavlja svoju vladu u senci, čiji je predsednik Dragan Maršićanin.
10. jun – U Beogradu ubijen pomoćnik načelnika Resora javne bezbednosti MUP Srbije, general-major Boško Buha.
11. jun – Administrativni odbor Skupštine Srbije prihvata 13 ostavki poslanika DOS i odlučuje da prestaju mandati 21 poslanika DSS, zbog neredovnog učešća u radu parlamenta. – U Okružnom sudu u Prokuplju počinje suđenje bivšem rezervisti VJ Ivanu Nikoliću, koga optužnica tereti za ratni zločin nad civilnim stanovništvom na Kosovu 1999. To je prvo suđenje za ratne zločine pred jednim civilnim sudom u SRJ. Nikolić je 8. jula iste godine osuđen na osam godina zatvora zbog ubistva dva albanska civila.
14. jun – Na Novom groblju u Novom Sadu završena ekshumacija 48 tela, od kojih je 13 tela osoba iz istočne Slavonije preuzela Hrvatska.
24. jun – Ukazom Predsednika SRJ Vojislava Koštunice smenjen načelnik Generalštaba VJ Nebojša Pavković. Za zastupnika načelnika Generalštaba VJ postavljen je general-potpukovnik Branko Krga.
18. jul – Skupština Srbije usvaja zakone o radio-difuziji, o borbi protiv organizovanog kriminala i mafije, kao i

zakon kojim se Resor državne bezbednosti MUP Srbije transformiše u samostalnu Bezbednosno-informativnu agenciju (BIA). – Predsednica Skupštine Srbije Nataša Mičić raspisuje izbore za predsednika Srbije za 29. septembar.

27. jul – Predsedništvo DOS na sednici u Novom Sadu donosi odluku da Demokratsku stranku Srbije (DSS) isključi iz vladajuće koalicije.
29. septembar – Održavaju se predsednički izbori u Srbiji. Kandidat DSS Vojislav Koštunica i kandidat grupe građana Miroljub Labus ulaze u drugi krug.
2. oktobar – U Okružnom sudu u Prokuplju počinje suđenje dvojici pripadnika Specijalnih antiterorističkih jedinica (SAJ) MUP Srbije, Saši Cvjetanu i Dejanu Demiroviću, koji je u bekstu. U prethodnom postupku oni su oslobođeni odgovornosti za ubistva 19 civila albanske nacionalnosti, ali je Vrhovni sud predmet vratio na ponovno suđenje.
13. oktobar – Održan drugi krug predsedničkih izbora u Srbiji. Izbori nisu uspeali jer je na birališta izašao manji broj birača od predviđenog Izbornim zakonom. Kandidat DSS Vojislav Koštunica osvojio je 1,991.947, odnosno 66,86 odsto, a kandidat grupe građana Miroljub Labus 921.094, odnosno 30,92 odsto glasova birača.
23. oktobar – Okružno javno tužilaštvo u Beogradu podiže optužnicu protiv više lica osumnjičenih za otmicu i ubistvo 16 Muslimana iz Sjeverina 1992. godine.
29. oktobar – Beogradska policija hapsi više osoba za koje se osnovano sumnja da su učestvovala u ubistvu generala policije Boška Buhe. „Motiv ubistva generala Boška Buhe čisto je kriminalni i reč je o terorističkom

aktu. Isti motiv je i za ostale planirane likvidacije, a cilj je da se stvori pometnja i da se preuzmu bolje pozicije u vlasti. U dosadašnjoj istrazi nije nađeno da neka politička struktura stoji iza toga“, izjavljuje Dušan Mihajlović, srpski ministar policije, povodom hapšenja Nikole Maljkovića (30), osumnjičenog za ubistvo generala Buhe.

6. novembar – Predsednica Skupštine Srbije Nataša Mičić raspisuje za 8. decembar nove predsedničke izbore u Srbiji.
27. novembar – Na šabačkom groblju ekshumirano do ovog datuma 33 neidentifikovana tela za koje se pretpostavlja da su žrtve rata u BiH i Hrvatskoj.
8. decembar – Ni ponovljeni predsednički izbori u Srbiji nisu uspeali jer je na njih izašlo 45,17 odsto birača. Najviše glasova – 1.699.089, tj. 57,66%, osvojio je kandidat DSS i predsednik SRJ Vojislav Koštunica. Kandidat SRS Vojislav Šešelj osvojio je 1.063.296, tj. 36,08%, a kandidat Stranke srpskog jedinstva (SSJ) Borislav Pelević 103.926, odnosno 3,53 odsto glasova birača. DSS nije priznala rezultate tih izbora zbog, kako je ocenila, „lažiranih biračkih spiskova“, ali su njene žalbe nadležnim institucijama odbijene.
30. decembar – Predsednica srpskog parlamenta Nataša Mičić preuzima dužnost predsednika Republike, budući da je predsedniku Milanu Milutinoviću mandat istekao dan ranije, a novi „prvi čovek“ Srbije nije izabran jer na izbore u dva pokušaja nije izašao zakonom predviđen broj birača.

2003.

7. februar – Ministar unutrašnjih poslova Dušan Mihajlović izjavljuje da očekuje da će se Milorad Luković –

Legija odazvati sudskom pozivu ukoliko mu on bude uručen na osnovu navoda Ljubiše Buhe – Čumeta.

- 17. februar – Zoran Đinđić operisan zbog povrede Ahilove tetive, koju je zadobio u fudbalskom meču sa pripadnicima Žandarmerije na Kopaoniku.
- 21. februar – Pokušaj atentata na Zorana Đinđića kod hale „Limes“ u Beogradu. Vozač kamiona (Dejan Milenković – Bagzi) pokušao je da pobegne sa lica mesta, ali je uhapšen.
- 23. februar – Dejanu Milenkoviću – Bagziju određen osmodnevni pritvor.
- 24. februar – Dejan Milenković – Bagzi pušten iz pritvora. – Vojislav Šešelj otputovao u Hag.
- 5. mart – Donet akt o postavljanju Jovana Prijića za specijalnog tužioca za borbu protiv organizovanog kriminala.
- 12. mart – U atentatu ubijen premijer Srbije Zoran Đinđić. Uvedeno vanredno stanje. Vlada optužila „Zemunski klan“ da stoji iza atentata.
- 13 – Vlada saopštava da je do 17 sati policija uhapsila 56 osoba za koje se sumnja da su umešani u ubistvo premijera. DSS predlaže formiranje koncentracione vlade.
- 15. mart – Sahranjen Zoran Đinđić. Stotine hiljada ljudi na ulicama Beograda.
- 17. mart – Uhapšena Svetlana Ražnatović – Ceca zbog sumnje da je u bliskim vezama sa ubicama Zorana Đinđića. – Zabranjen list „Identitet“, vlasništvo Ule-meka i Spasojevića.

18. mart – Zoran Živković izabran za novog premijera Srbije. – Uhapšen Milan Sarajlić, zamenik republičkog tužioca, osumnjičen za spregu sa organizovanim kriminalom. – Zabranjen list „Nacional“.
25. mart – Policija hapsi Zvezdana Jovanovića, pomoćnika komandanta JSO, zbog sumnje da je pucnjem iz snajpera ubio premijera Srbije Zorana Đinđića. – Odlukom Vlade Srbije rasformirana JSO.
27. mart – U obračunu sa policijom ginu Dušan Spasojević – Kum i Mile Luković.
28. mart – Na Fruškoj gori nađeno telo Ivana Stambolića koga su otela, ubila, bacila u kreč i zakopala četvorica pripadnika JSO. – Vlada Srbije saopštava da je Mirjana Marković pobegla iz zemlje odmah nakon ubistva Zorana Đinđića.
6. april – Pritvoren Milorad Bracanović, zamenik načelnika BIA.
7. april – Zvezdan Jovanović priznaje ubistvo Zorana Đinđića.
8. april – Uhapšeni general Aco Tomić, bivši načelnik Službe vojne bezbednosti, i Rade Bulatović, savetnik za bezbednost bivšeg predsednika SR Jugoslavije Vojislava Koštunice, zbog sumnje da su se sastajali sa pripadnicima „Zemunskog klana“. – Potpredsednik Vlade Srbije Nebojša Čović optužuje predsednika SRS Vojislava Šešelja da je na „oproštajnom ručku“, pred odlazak u Hag, dao instrukcije za „fizičku eliminaciju“ Zorana Đinđića.
9. april – Potpredsednik Vlade Srbije Nebojša Čović izjavljuje da je čuo da su se pojedinci iz vlade viđali s Legijom. – Dragan Maršićanin optužuje potpredsednika Vlade,

Čedomira Jovanovića, da je održavao veze sa jednim od vođa „Zemunskog klana“, Dušanom Spasojevićem.

22. april – U Srbiji ukinuto vanredno stanje. Od njegovog uvođenja u Srbiji je privedeno više od deset hiljada ljudi, a u pritvoru je zadržano četiri i po hiljade. Podneto je 3.919 krivičnih prijava protiv 3.400 osoba zbog sumnje da su izvršile 5.812 krivičnih dela. Rasvetljeno je 28 ubistava, 23 ubistva u pokušaju, 45 iznuda, 15 otmica, 208 krivičnih dela neovlašćene proizvodnje, držanja i stavljanja u promet opojnih droga i više desetina ostalih težih krivičnih dela. U skladu sa Naredbom o legalizaciji oružja, do 20. aprila predato je oko 40.500 komada oružja i više od dva miliona municije različitog kalibra.
7. jun – List „Danas“ objavljuje pismo Vojislava Koštunice od 4. juna, upućeno generalu Aci Tomiću u Okružni zatvor u Beogradu, sa rečima podrške i ohrabrenjem „da izdrži“ muke na kojima se našao.
11. jun – Jovica Stanišić isporučen Tribunalu u Hagu.
12. jun – Uhapšen Veselin Šljivančanin.
1. jul – Osnovano Tužilaštvo za ratne zločine za teritoriju Srbije.
4. jul – Ukinut pritvor Radetu Bulatoviću, određen tokom akcije „Sablja“.
15. jul – Izabrani članovi Lustracione komisije.
18. jul – Nebojši Pavkoviću ukinut pritvor.
22. jul – Skupština Srbije bira Vladimira Vukčevića za tužioca za ratne zločine.

23. jul – Milorad Bracanović, bivši zamenik direktora BIA, pušten iz pritvora.
27. avgust – Miodrag Jokić, penzionisani admiral JNA, pred Haškim tribunalom priznaje da je kriv za ratne zločine u Dubrovniku.
17. septembar – Nataša Mičić raspisuje predsedničke izbore za 16. novembar.
16. oktobar – Počinje rasprava u Skupštini Srbije o poverenju Nataši Mičić.
20. oktobar – U Hagu objavljena optužnica protiv četiri generala vojske za zločine na Kosovu.
16. novembar – Održani predsednički izbori u Srbiji. Predsednik po treći put u poslednjih 14 meseci nije izabran jer je izlaznost bila samo 38,6 posto. Najviše glasova dobio Tomislav Nikolić (46, 9 posto), a sledi Dragoljub Mićunović (35, 3 posto).
22. decembar – Počinje suđenje grupi od 36 optuženih lica za ubistvo premijera Zorana Đinđića i druga krivična dela pred Posebnim odeljenjem Okružnog suda u Beogradu. Pred tročlanim Sudskim većem, kojim predsedava Marko Kljajević, optužnicu zastupaju zamenici specijalnog tužioca Milan Radovanović i Nebojša Maraš. Odbijen zahtev odbrane za izuzeće Predsedavajućeg Sudskog veća Marka Kljajevića. Branilac Dušana Krsmanovića, Miroslav Todorović, traži izuzeće Jovana Prijića. Advokat Zvezdana Jovanovića, Nenad Vukasović, traži razdvajanje postupka za ubistvo premijera od ostalih krivičnih dela, što predsednik Sudskog veća odbija.
25. decembar – Predsedavajući Sudskog veća Marko Klja-

jević pročitao iskaz Zvezdana Jovanovića: „Likvidirao sam ga lično. To je bilo političko ubistvo, jer je Hag najveća sramota Srbije.“ Navodi se i da je Milorad Ulemek insistirao na ubistvu premijera kako bi bilo zaustavljeno izručivanje optuženih Haškom tribunalu i sprečeno rasturanje Jedinice za specijalne operacije. Luković je operaciju nazvao „Stop Hagu“. Jovanović je pred policijom izjavio i da mu za likvidaciju nije obećan novac jer on „nije kriminalac“. Jovanović je, prema pročitanoj iskazu, rekao da je 12. marta sedeo u fotelji, pušio „davidof“ i da je sa prozora prostorije u kojoj se nalazio, na prvom ili drugom spratu, cev samo malo virila. Momak iz Đinđićevog obezbeđenja iznosio je premijerove štake i zaklonio Đinđića, pa tada Jovanović nije mogao da puca. Ipak, na ulazu u zgradu Vlade, Đinđić je bio čudno okrenut sa strane, a to je trenutak kada je pucao. Zatim je pucao još jednom, kako bi potvrdio pogodak, pri čemu nije želeo da pogodi Đinđićevog telohranitelja Milana Veruovića.

2004.

4. februar – Dragan Maršićanin po drugi put predsednik skupštine Srbije, glasovima DSS, G17 plus, SPO–NS i SPS. „Bolje Skupština koja radi, nego ona koja ne radi“, ocenio je Vojislav Koštunica. Boris Tadić je izjavio: „Ovo što se dogodilo u Skupštini jeste poništavanje svih vrednosti 5. oktobra. Danas je 4. oktobar 2000. godine.“
20. februar – Vojislav Koštunica dobija mandat za sastav Vlade Srbije.
22. februar – Pred Specijalnim sudom u Beogradu počinje suđenje optuženima za ubistvo Ivana Stambolića i pokušaj atentata na Vuka Draškovića u Budvi.

1. mart – Ubijen svedok Tužilaštva Kujo Kriještorac, jedan od svedoka ubistva premijera Đinđića.
3. mart – Vojislav Koštunica postaje predsednik Vlade. Vladu čine još i potpredsednik Miroljub Labus i 17 ministara.
17. mart – Eskalacija nasilja na Kosovu, kada se uništavaju, pale i ruše pravoslavni hramovi i napadaju srpske enklave. Kao reakcija, raste nasilje i u Srbiji, pale se džamije u Beogradu i Nišu i demoliraju objekti u vlasništvu Albanaca.
30. mart – Skupština Srbije usvaja Zakon o pravima optuženih pred Haškim tribunalom i članova njihovih porodica. Za Zakon glasa 141 poslanik iz redova Srpske radikalne stranke, DSS i SPS. Protiv je 35 poslanika DS i Srpskog pokreta obnove, dok je 20 poslanika uzdržano, i to iz redova G17 plus, koji je bio i jedan od predlagača zakona.
31. mart – SAD zamrzavaju pomoć Srbiji zbog nesaradnje sa Haškim tribunalom.
12. april – Bivši zamenik ministra policije Nenad Milić, komentarišući odgovor Jočića, koji je na pitanje novinara hoće li policija nastaviti potragu za Ulemekom rekao da policija za to ne dobija nikakve zahteve od suda, izjavljuje da je Ulemek okrivljen u najmanje četiri velika predmeta, a to su atentat na premijera, atentati na Vuka Draškovića na Ibarskoj magistrali i u Budvi i likvidacija Ivana Stambolića. „Postoji rešenje Suda o određivanju pritvora za sva četiri slučaja. Postoji crvena Interpolova poternica. Sud ne obnavlja potragu svakih mesec dana ili svaki put kad se promeni vlast“, rekao Milić.

-
14. april – U nastavku suđenja, i dalje zatvorenom za javnost, saslušan svedok saradnik Miladin Suvajdžić, koji ponavlja tvrdnju da je Zvezdan Jovanović pucao u Đinđića.
19. april – Treći svedok saradnik Ljubiša Buha zahteva da javnost bude isključena tokom njegovog svedočenja. Prema nezvaničnim informacijama, Buha ponavlja brojne optužbe na račun „Zemunskog klana“ koje se odnose na ubistva, otmice i trgovinu drogom i veze s policijom, obaveštajnim službama i ljudima iz vlasti.
20. april – U Specijalnom sudu telohranitelj pokojnog premijera Milan Veruović svedoči da su se pri atentatu na Đinđića čula tri hica, a premijera je u Urgentnom centru reanimirao doktor blizak „Legiji“. „Blic“ objavljuje da je reč o doktoru Risoviću koji je hapšen za vreme „Sablje“, a nakon što je pušten, otišao je u Kanadu.
25. april – Šef obezbeđenja ubijenog premijera Srbije Milan Veruović izjavljuje Radiju B92 da mu je, uoči njegovog svedočenja u Specijalnom sudu, prišao službenik Suda zadužen za sprovođenje svedoka do sudnice i preneo da mu je prvooptuženi Zvezdan Jovanović poručio da ga u sudu „ne gleda mrko“.
2. maj – Posle 14 meseci skrivanja, Milorad Luković (Ulemek), zvani Legija, prvooptuženi za ubistvo srpskog premijera Zorana Đinđića, otmicu i likvidaciju Ivana Stambolića i pokušaj ubistva Vuka Draškovića, predaje se organima MUP Srbije ispred svoje kuće u Beogradu. Ministar policije Jočić se posle ponoći sastaje sa Ulemekom u prisustvu Radeta Bulatovića.
17. maj – Demokratska stranka Srbije izdaje saopštenje u kome se kaže se da je „bivša vlast ćutala kad su ubili premijera. Znali su ko je doneo odluku da se Đinđić ubije i znali su ko ga je ubio“.

13. jun – Održan prvi krug izbora za predsednika Srbije. U drugi krug ulaze Boris Tadić i Tomislav Nikolić.
15. jun – Milorad Ulemek – Legija izjavljuje u Specijalnom sudu da je po nalogu državnih funkcionera, tajkuna i mafijaša prebacio preko granice 600 kilograma zaplenjenog heroina.
27. jun – Održan drugi krug predsedničkih izbora. Pobeđuje Boris Tadić sa 53,7% glasova.
13. jul – Neposredno pošto je haška optužnica stigla u Beograd, Goran Hadžić, bivši predsednik tzv. Republike Srpske Krajine, beži iz svoje kuće u Novom Sadu u nepoznatom pravcu. Karla del Ponte optužuje vlasti u Beogradu da su dozvolile da im Goran Hadžić „pobegne ispred nosa“.
16. jul – Dejan Milenković – Bagzi, jedan od optuženih za učešće u ubistvu premijera Srbije, uhapšen u Solunu. Milenković je 21. februara 2003. na autoputu na Novom Beogradu, kod beogradske hale „Limes“, kamionom naleteo na kolonu automobila u kojoj se nalazio i premijer Srbije Zoran Đinđić. Tokom akcije „Sablja“ (tj. vanrednog stanja), uhapšeni pripadnici „Zemunskog klana“ priznali da je i tada u pitanju bio pokušaj atentata na premijera Srbije.
16. avgust – Na suđenju optuženima za ubistvo Đinđića svedok saradnik Zoran Vukojević naveo da je informacije o haškim optužnicama „Zemunski klan“ dobijao od Borislava Mikelića i Radeta Bulatovića.
28. avgust – Rade Bulatovic, šef BIA, sudskom odlukom oštećen sa 669.000 dinara za gotovo tri meseca provedena u pritvoru tokom akcije „Sablja“.

9. septembar – nedeljnik „Vreme“ objavljuje transkript presretnutog razgovora od maja 2004. godine, između Dejana Milenkovića – Bagzija i njegovog advokata Biljane Kajganić, u kome ona nudi svom klijentu status svedoka saradnika rečima da je to „sredila sa starim drugarima“ — ministrom policije Draganom Jočićem, „koji je odmah pristao“, i Radetom Bulatovićem, šefom BIA, koji je to potvrdio posle konsultacije „gore“ — ali da je uslov za dogovor da Milenković kaže da je on, po nalogu svedoka saradnika Ljubiše Buhe, organizovao ubistvo bivšeg radnika Državne bezbednosti Momira Gavrilovića u avgustu 2001. Biljana Kajganić, MUP, BIA i Ministarstvo pravde demantovali su ovu informaciju. Razgovor je snimila Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala (UBPOK) MUP Srbije.
5. decembar – Ministar za ljudska i manjinska prava Rasim Ljajić potvrđuje da je haški begunac general Ratko Mladić primao do oktobra penziju Vojske SCG. Po njegovim rečima, Mladiću je penzija isplaćivana pošto je tumačenje pravnih stručnjaka bilo da je to ustavno pravo koje se ne sme dovoditi u pitanje.

2005.

28. januar – Predaje se general Vladimir Lazarević i najavljuje dobrovoljni odlazak u Hag. „General Lazarević je u razgovoru sa predsednikom Vlade Srbije Vojislavom Koštunicom doneo odluku da dobrovoljno ode u Hag i da na ovaj najteži način ispuni svoju dužnost prema otadžbini i pomogne svojoj zemlji, srpskom narodu i Kosovu i Metohiji“, saopštava vladina kancelarija za saradnju s medijima.
2. februar – Grčka izručila Dejana Milenkovića – Bagzija, jednog od osumnjičenih za ubistvo premijera Srbije Zorana Đinđića.

7. mart – Posle dobrovoljne predaje, general Momčilo Perišić stiže u Hag, gde se tereti za ratne zločine u periodu 1993–1995 (granatiranje Sarajeva, Zagreba i zločini u Srebrenici).
22. mart – Milan Obradović, bivši šef beogradske policije, i Milorad Bracanović, nekadašnji zamenik načelnika RDB Srbije, privedeni zbog sumnje da su iznuđivali iskaz od članova takozvane Makine grupe. U pritvoru su proveli dva meseca.
4. april – Policijski general Sreten Lukić smešten u pritvorsku jedinicu Haškog tribunala, pošto je doputovao iz Beograda gde se dobrovoljno predao. Optužnica ga tereti za ratne zločine na Kosovu.
25. april – U Hag doputovao general Nebojša Pavković, koji se posle nekoliko nedelja skrivanja predao vlastima u Beogradu. General Pavković se u Hagu suočava sa optužbama za zločine na Kosovu po komandnoj odgovornosti.
28. maj – Generalni inspektorat MUP Srbije nalaže zatvaranje Agencije za obezbeđenje „Lupus“ koju je osnovala Aleksandra Ivanović, supruga Milorada Lukovića — Legije, posle nalaza da je nezakonito osnovana.
3. jun – Uhapšena četvorica pripadnika paravojne formacije „Škorpioni“ zbog sumnje da su izvršili ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Njihovom hapšenju prethodio je javno prikazan snimak streljanja Muslimana u blizini Srebrenice.
29. jun – Milorad Ulemek – Legija, bivši komandant JSO, i još petorica pripadnika te jedinice, u Palati pravde osuđeni na po 15 godina zatvora zbog četvorostrukog ubistva na Ibarskoj magistrali. Radomir Marković os-

lobođen svih optužbi, na šta su usledili protesti SPO.

- 18. jul – Donete presude u slučajevima ubistva Ivana Stambolića i atentata na Vuka Draškovića u Budvi.
- 27. jul – Smenjen Jovan Prijić, specijalni tužilac za organizovani kriminal. Na njegovo mesto postavljen Slobodan Radulović, okružni javni tužilac iz Kragujevca.
- 21. decembar – Počelo suđenje „Škorpionima“ za ratni zločin kod Trnova.

2006.

- 14. februar – Milorad Ulemek, Zvezdan Jovanović i Dušan Krsmanović prisustvuju uviđaju na mestu ubistva premijera Đinđića.
- 11. mart – Bivši jugoslovenski predsednik Slobodan Milošević pronađen mrtav u svojoj ćeliji u Tribunalu za ratne zločine UN u Hagu. Njegovi posmrtni ostaci 16. marta izloženi su u Muzeju „25. maj“, a 18. marta sahranjeni u Požarevcu.
- 12. Uhapšen Goran Kljajević, predsednik Trgovinskog suda i brat Marka Kljajevića, predsedavajućeg Sudskog veća na suđenju za ubistvo premijera Zorana Đinđića. Goran Kljajević je označen kao jedan od organizatora „stečajne mafije“.
- 3. maj – EU odlaže pregovore sa Srbijom o asocijaciji i stabilizaciji jer Srbija nije izručila Ratka Mladića Tribunalu u Hagu. Deset dana kasnije, potpredsednik Vlade Srbije Miroljub Labus podnosi ostavku na tu funkciju.
- 21. maj – Crna Gora na referendumu glasa za odvajanje

od Srbije. Za nezavisnost se izjašnjava 55,5 odsto izašlih glasača, pa Srbija postaje samostalna država. Predsednik Srbije Boris Tadić prvi je zvaničnik Srbije koji je otišao u zvaničnu posetu Crnoj Gori. Srbija je 5. juna sa jedva 126 glasova u skupštini izglasala nezavisnost posle 90 godina.

- 15. jun – Vlada Srbije odlučuje da prizna Crnu Goru.
- 28. avgust – Marko Kljajević, predsedavajući sudskog veća na suđenju za ubistvo premijera Đinđića, zatražio da bude razrešen sudske dužnosti.
- 6. septembar – Novi predsedavajući Sudskog veća na suđenju optuženima za ubistvo premijera Srbije Zorana Đinđića je sudija Nata Mesarović, odlučuje predsednik Okružnog suda u Beogradu Siniša Važić.

BELEŠKA O AUTORU

Srđa Popović rođen je 1937. godine u Beogradu. Završio je Pravni fakultet u Beogradu 1961. i iste godine upisan u Advokatsku komoru Beograda. Partner u porodičnoj advokatskoj kancelariji koju je osnovao njegov otac, Miodrag Popović, 1933. godine. Bavio se uglavnom krivičnim odbranama. Od 1965. godine radio na velikom broju slučajeva tzv. političke delikvencije, kao i na zastupanju izdavača čije su novine i knjige bile zabranjivane. Pokretač brojnih zakonodavnih inicijativa za izmenu represivnih zakona iz oblasti slobode izražavanja u periodu 1977–1990.

Godine 1976. bio je izabran za člana osnivača (founding member) Svetske asocijacije pravnika, zatim 1990. predsednik Nezavisne komisije za ispitivanje iseljavanja Srba sa Kosova, predsednik Evropskog pokreta u Jugoslaviji, 1990–1991. pokretač i većinski vlasnik nedeljnika „Vreme“, 1993–1994. član Savetodavnog odbora (Advisory Board) Helsinškog odbora za ljudska prava u Njujorku. Dobitnik nagrade Vladavina prava (Rule of Law Award) njujorške sekcije American Bar Association za 1993. godinu.

Autor knjiga *Kosovski čvor* (sa grupom autora), Beograd, 1990, *Put u varvarstvo*, Beograd, 2000, *Poslednja instanca*, 2003, i brojnih stručnih tekstova i političkih članaka u domaćoj i stranoj periodici.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

32 : 929 Ђинђић З.

ПОПОВИЋ, Срђа

Nezavršeni proces : šta je ostalo nedorečeno tokom suđenja atentatorima na premijera Zorana Đinđića / Srđa Popović. – Beograd : Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, 2007 (Beograd : Zagorac). – 368 str. : ilustr. ; 25 cm. – (Biblioteka Sedočanstva / [Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji] ; br. 30)

Tekst lat i ćir. – Tiraž 1.000. –
Hronologija 1991–2006: str. 337–366. –
Beleška o autoru: str. [367].

ISBN 978–86–7208–139–8

а) Ђинђић, Зоран (1952-2003) - Атентат

COBISS.SR-ID 140966668

